

TEORIA MODERNĂ A DESCHIDERILOR ÎN ȘAH

V. Ciocîltea
S. Samarian

V. CIOCÎLTEA ♦ S. SAMARIAN

TEORIA
MODERNĂ
A DESCHIDERILOR
ÎN ȘAH

www.stere.10

V. CIOCÎLTEA • S. SAMARIAN

TEORIA MODERNĂ A DESCHIDERILOR ÎN ȘAH

Tabelele 55—121

EDITURA UNIUNII DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

— Materialul acestui volum —

a fost elaborat de autori astfel,

S. SAMARIAN: Jocuri închise (tabelele 55—83).

Jocuri de flanc (tabelele 112—120).

În cadrul jocurilor semi-închise, tabelele 88—94 și 106.

V. CIOCÎLTEA: Jocuri semi-închise (tabelele 84—87, 95—105
și 107—111).

COPERTA: C. GULUȚĂ

EXPLICAȚIA SIMBOLURILOR ȘI ABREVIERILOR UTILIZATE ÎN CARTE

- $\pm$ Albul stă mai bine
- $\mp$ Negrul stă mai bine
- $\pm$ Albul stă puțin mai bine
- $\mp$ Negrul stă puțin mai bine
- $\pm \pm$ Albul (sau negrul) are avantaj decisiv
- ! Mutare bună
- ? Mutare slabă
- !? Mutare discutabilă
- = Egalitate
- ~ Poziția este complicată și prezintă șanse pentru ambele părți
- TC Turneul candidaților
- $\frac{1}{2}$ Semifinala
- MCO Modern Chess Openings

TABELA 55

GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

Varianta modernă

1.d4 d5 2.e4 d:e4 3.Cf3 Cf6 4.e3

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Cf3 Cf6	e3 Ng4 ¹	N:c4 e6	Db3 ² N:f3	g:f3 Cbd7	D:b7 ³ e5	Cc3 ⁴ c:d4 ⁵	e:d4 Nd6 ¹	Nd2 ⁶ 0-0	Cb5 Cb6	Nb3 a6	C:d6 D:d6 ⁷	=
2				h3 Nh5	Cc3 ^{7a} Cbd7 ⁸	0-0 ⁹ Nd6 ¹⁰	e4 ¹¹ e5	d:e5 C:e5	Ne2 Cf3+ ¹²	N:f3 N:f3	D:f3 De7	Nf4 ¹³	=
3			h3 Nh5	g4 Ng6	Ce5 Cbd7 ¹⁴	C:g6 h:g6	N:c4 ¹⁵ e6	Ce3 Ne7	Df3 e6	Nd2 De7	Nb3 Cd5	C:d5 ¹⁶	~
4		g6 ¹⁷	N:c4 Ng7	0-0 0-0	Ce3 Cfd7 ¹⁸	e4 ¹⁹ Cb6	Ne2 Ng4	Ne3 Ce6	d5 N:f3	N:f3 Ce5	Ne2 Cec4	Nf4 ²⁰	±
5				d:c5 ²¹ e5 ²¹	Ce3 De7 ²²	Db3 D:e5	e4 0-0	Ne3 Ce6	Ne3 Db5 ²⁴				=
6		Da4+ e6 ²⁵	D:c4 Ng4 ²⁶	Ce5 ¹ Ne6	Dd3 Cbd7	C:d7 N:d7	Ce3 Db6 ²⁷						干
7		Cc3 a6 ²⁸	e4 ²⁹ b5	e5 Cd5	a4 C:c3 ³⁰	b:c3 Dd5 ³¹	Ne2 Nb7	0-0 e6	Ce1 ¹ c6	Nf3 Dd8	Ne4 g6	Cf3 Ng7 ³²	±

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
8	e3	N:e4 ³⁵	D:b3 ³⁶	g:f3	Cc3	0-0 ³⁸	Tfd1	T:d4	Ne2	Td1	Nd2		=
a6 ³³	Ng4 ³⁴	e6	N:f3	Ta7 ³⁷	Cf6	e5	c:d4	De7	Cc6	Ne7	0-0 ³⁹		=
9	e4	a4	b3 ⁴¹	Cc3	a:b5	T:a3	C:b5 ⁴²	N:c4	Nd2				=
	b5 ⁴⁰	Nb7	N:e4 ⁴³	Nb7	a:b5	N:a8	e6	Nb4+	N:d2+ ⁴⁴				=
10	e4 ⁴⁵	Cf3	D:d4	C:d4	N:c4	Ne3	Cbd2	C:c6	f3	Rf2			=
e5 ⁴⁶	c:d4	D:d4	Nd7	a6	e6	Cc6	N:c6	Cf6	Ne7 ⁴⁷				=
11	d5	Cc3!	C:d5	N:c4	N:d5	Cf3	0-0 ⁴⁸						+
	e6	e:d5	Cf6	C:d5	Ne7	0-0							+

NOTE:

1. Aceasta este cea mai modernă variantă a Gambitului Damei acceptat. Negrul dezvoltă nebunul e8 efectuând în locul mutării pasive a6 (vezi varianta 8) mutarea activă Cf6. Justificarea tactică a acestei idei este sacrificarea pionului b7, în schimbul căruia negrul obține un contrajoc puternic.

2. Sau a) 6.Cc3 a6 7.h3 N:f3 8.D:f3 Cc6 9.0-0 Nd6 10. Td1 0-0 11.a3 e5 12.Cd5 C:d5 13.N:d5 De8 14.Nd2 e:d4 15.N:c6 D:c6 16.D:c6 b:c6 17.e:d4 a5 18.Tacl Tfb8 19.Tc2 Tb3 = (Gheller—Sajtar, Helsinki 1952); b) 6.0-0 a6 7.De2 Cc6 8.Td1 Nd6 9.h3 Nh5 10.e4 N:f3 11.D:f3 e5 12.Dg3 De7 13.d5 Cd4 14.Cc3 (Korcinoi—Spasski, 27 camp. U.R.S.S.) 14... b5! 15.Nd3 b4 16.Ce2 C:e4 17.D:g7 C:e2 + 18. N:e2 Df6 = (Neishtadt).

3. Sau 8.Cc3 Cb6 9.Ne2 Ne7 10. Nd2 0-0 11.Td1 e5 12.d:c5 N:c5 13. 0-0 Tc8 14.Rh1 De7 15.Tg1 Tfd8 16. Cb5 Db8 17.Nc3 T:d1! 18.D:d1 Cbd5 ~ (Gligorici—Smislov, Hastings 1962-63).

4. Alte posibilități: a) 9.d:c5 N:c5 10.f4 0-0 11.Cc3 (11.0-0 Cd5! 12. Td1 Tb8 13.Dc6 Dh4 14.Cc3 Tb6! 15. D:d7 C:f4! 16.Ce2 Ch3 + 17.Rg2 C:f2 18.Td4 Cg4! ++ Foguelman—Bronstein, Amsterdam 1964; sau 11.Dg2

Tc8 12.0-0 N:e3 13.f:e3 T:c4 14.b3 Tc7 15.Nb2 Da8 16.Cc3 D:g2 + 17.R: g2 Cg4 18.Tfel f5! = Foguelman—Smislov, Amsterdam 1964) 11...Tb8 12.Df3 De7 13.Nb3 Nb4! 14.Nd2 Cc5 15.Nc2 Na5 16.Tb1 Tfd8 + (Tal—Sianovski, 30 camp. U.R.S.S.); b) 9.0-0 c:d4 10.Td1 d:e3?! (Nc5!) 11.N:e3 De8 12.Na6 D:b7 13.N:b7 Tb8 14.Nc6 Tc8 15.N:d7 + C:d7 16.N:a7 Tc2 (Volvici—Gurevici, Ialta 1964) 17.Ca3! T:b2 18.Tacl +; c) 9.Tg1 g6 10.Cc3 Ne7! 11.d:c5 C:c5 12.Dc6 + Rf8! 13. f4 Ce4 + (Hodos—Tal, 30 camp. U.R.S.S.).

5. La 9...Ne7 poate urma 10.d:c5! N:c5 11.f4 și se ajunge la partida Tal—Sianovski (nota 4. a) cu un tempo în plus. S-a jucat și 10.d5, de ex. 10...Tb8 11.D:a7 Ta8 12.Db7 Tb8 13.Da6 e:f5! (mai slab este 13...Ta8 și acum nu 14.Dc6? 0-0; 15.d:e6 Ce5 16.e:f7 + Rh8! 17.De6 C:f3 + 18. Rf1 Cg5 + Portisch—Gheorghiu, Ungaria—România 1963, ci 14.Db5!, cum a indicat M. Rădulescu, de ex. 14...Tb8 15.Da4 Tb4 16.Da6 Cb8 17. Nb5+ Rf8 18.Db7 C:d5 19.C:d5 e:d5 20.a4 +) 14.N:d5 0-0 15.De2 Ce5 16. Nc4 Dd7 17.h3 Tb4 18.b3 C:c4 19.b:c4 De6 ~ (Zilber—Nei, Liepaja 1963). De considerat este de asemenea (după 9...Ne7 10.d5) continuarea 10...e:d5 11. C:d5 0-0 de ex. 12.f4 C:d5 13.D:d5 Nf6 14.0-0 De7 15.Ne7 Tb8 ~ (Donner—Johannessen, Halle 1963).

6. a) 11.Tg1 0—0 (sau 11...Tb8 12.D:a7 0—0 ~ Artukевичi—Korolev, Leningrad 1963) 12.Nh6 g6! 13. N:f8 N:f8 14.0—0 Tb8 15.D:a7 Ta8 remiză (Hodos—Zilber, 1/2 32 camp U.R.S.S.); b) 11.Ce4 Ce4 12.f:e4 0—0 13.e5 Cb6 14.Nd3 Nb4 + 15.Re2 (Blaghidze—Klavin, Tbilisi 1962) 15...D:d4! 16.De4 D:e4 + 17.N:e4 Tab8 ~.

7. Gadalski—Porebski, camp. Polonia 1963.

7a. Interesant este 7.0—0 a6 (Cc6 8.Nb5!) 8.Ne2 c5 9.Cbd2! Cc6 10.d:c5 N:c5 11.a3 0—0 12.b4 Na7 (Ne7) 13. Nb2 De7 14.Ce5 C:e5 15.N:e5 N:e2 16. D:e2 ± (Najdorf—Donner, Santa Monica 1966).

8. a) 7...a6 8.0—0 Cc6 9.Ne2 (sau 9.De2 Nd6 10.g4 Ng6 11.e4 Cd7 12.Td1 0—0 13.e5 Nb4 14.d5! ± Holmov—Sajtar, București 1962) 9...N:l6 10.a3 0—0 11.b4 De8 12.b5 a:b5 13.C:b5 Ca5 14.Tb1 Ng6 15.Nd3 Dc6= (Lengyel—Matulovici, Ungaria—Jugoslavia 1966). Interesant este 8.g4 Ng6 9.Ce5 Cbd7 10.C:g6 h:g6 11.g5 Cd5 12.C:d5 e:d5 13.N:d5 c6 14.Nb3 D:g5 15. D:f3 ± (Petrosian—Ivkov, Hamburg; 1965); Interesant este 10.b3 0—0 11. Nb2 De8! 12.Cd2! N:e2 13.D:e2 e5 14.d5 Cb4 15.Cc4! Cb:d5 16.C:d5 C:d5 17.Td1 De6 18.C:d6 D:d6 19.Dc4 ± (Najdorf—Ivkov, Santa Monica 1966); b) 7...c5! 8.Da4+ Cbd7 9.g4 Ng6 10. Ce5 a6! 11.C:g6 h:g6 12. Ne2 b5 = (Klasup—Zilber, camp. R.S.S. Letonia 1963).

9. a) 8.g4 Ng6 9.Ch4 Ne4 10.C:e4 C:e4 11.Cf3 h5 12.Nd3 Cg5! (12... Nb4+ 13.Re2 ~ Uhlmann—Szilagyi Bad Liebenstein 1963) 13.g:h5 C:f3 + 14.D:f3 Ce5 15.De4 C:d3 + 16.D:d3 Dd5 = (Bondarevski—Krogus, Soci 1964); b) 8.e4 e5 9.d:e5 (9.Db3? e:l4 10.C:d4 Cc5) 9...N:f3 10.D:f3 C:e5 11.De2 Nb4 12.0—0 c6= (Borisenko — Gaprindașvili, camp. U.R.S.S. echipe 1964); c) 8.Ne2 a6 9.0—0 Nd6 10.e4! (Reshevsky—Rubinetti, Mar del Plata 1966) 10...e5 11. C:e5 N:e2 ±.

10. a) 8...Ne7 9.e4 0—0 10.Ne3 Ng6 11.Nd3 c6 12.a3 Tc8 13.Tel Nh5 14.Tcl a5 15.Ne2 Ng6 16.Cd2 ± (Larsen—Spasski, Santa Monica 1966); b) 8... Cb6 9.Ne2 Ne7 10.e4 0—0 11.Ng5 h6 12.Ne3 Tc8 13.Db3 Ng6 14.e6 Cfd5 = (Iovanici—Mestrovici, camp. Iugoslavia 1963).

11. Sau 9.b3 0—0 10.Nb2 a6 11.Ne2 De7 12.Cd2 N:e2 13.D:e2 c5 14.Cc4 c:d4! 15.C:d6 D:d6 16.Cc4 Dc7 17.Na3 Tfd8 18.e:d4 Cb6 19.De5 Cbd5= (Najdorf—Keres, Buenos Aires 1964).

12. Mai slab este 11...Ng6 12.Ch4 Nc5 13.C:g6 h:g6 14.Ng5 c6 15.D:d8 + T:d8 16.Td1 0—0 17.Rf1 T:d1 + 18.T:d1 ± (Korcinoi—L. Szabo, Belgrad 1964). De considerat este 11...N:f3 12.N:f3 De7 13.Ne2 0—0—0 14.Da4 Nc5 15.Ng5 c6 16.Tacl (Boleslavski recomandă 16.b4 N:b4 17.Tab1 Nc5 18.Nf4) 16...Rb8 17.Rh1 (17.b4! N:b4 18.Ne3 Nc5 19.Cd5 T:d5! Boleslavski—Peterson, camp. U.R.S.S. echipe, 1966) 17...h6 18.Nf4 g5 19.Ng3 Ra8 20.Tcd1 T:d1 21.T:d1 ± (Ghițescu—Peterson, România—Letonia, București 1966).

13. Și mai bine ar fi fost 14.Tel. După 14.Nf4 în partida Spasski—L. Szabo (Belgrad 1964) albul a menținut avantajul: 14...N:f4 15.D:f4 0—0 16.Tad1 Tfe8, 17.Tfe1 Tad8 18.De3 a6 19.f4 T:d1 20.T:d1 Td8 21.T:d8 + D:d8 etc. Jocul negrului a fost însă întărit în partida Lengyel—Krogus (Budapesta 1965) în care s-a jucat 19...c6! 20.e5 Cd5 21.C:d5 T:d5 22.T:d5 c:d5 23.Td1 De6 =

14. Sau 7...Ne4 8.f3 N:b1 9.Tb1 e6 cu contrașanse, de ex. 10.N:c4 Cbd7 11.Nd2 C:e5 12.d:e5 Cd7 13.Nc3 Nc5 14.Re2 0—0 = (Solntev—Ravinski, Moscova 1964); sau 10.C:c4 Cbd7 11.Ng2 b5 12.Ca3 Cd5 13.C:b5 Tb8 14. Dd3 Dh4+ ~ (Korelov—Korolev, Leningrad 1964).

15. Sau 9.Ng2 (Fürman) de ex. 9...c6 10.Cd2 e5 11.C:c4 (Forintos—Sapi, Budapesta 1964) 11...e:d4! 12.D:d4 Nb4 + urmat de 0—0 cu șanse egale (Neiștadt).

16. 15.Tcl Db6 16.Rf1 0—0 17.h4 Cf6 18.e5 Ce8 = (Portisch—Pîdevski, Havana 1964).

17. Continuarea lui Smislov. Alte posibilități: a) 4...b5!? 5.a4 Nb7! (5...c6? 6.a:b5 c:b5 7.b3 c:b3 8.N:b5+ ±) 6.b3! (6.a:b5 a:b5 7.T:a8 N:a8 8.b3 e6 9.b:c4 b:c4 și conform analizelor lui Haberditz negrul obține un joc satisfăcător de ex. 10.Ce5 Cd7! 11.Da4 Cg16 12.Cc6 Cb6! 13.Db5 Dd7 14.Ca7 D:b5; sau 11.0—0 Cbd7 12.Cc3 Ne7 13.De2 Ce4 14.C:e4 N:e4 15.Cd2 Nb7; Stulik—Podgorny, Praga 1950. sau 12.Cbd2 Ne7 13.Nb2 0—0 14.Dc2 c5 15.Tcl c:d4 16.N:d4 Na3! 17.Tal De7 18.Da4 Nc5 = analiza lui Podgorny) 6...e6 7.b:c4 b:c4 8.N:c4 Cd7 9.0—0 Cg16 10.Cbd2 c5 11.Na3 Ne7 12.Dc2 c:d4 13.C:d4 ± (Weiner—Haberditz, Viena 1948); b) 4...N:e6!? 5.Ca3 (5.Cbd2 c5 6.Cg5 Nd5 7.e4 h6 8.e:d5 h:g5 9.C:c4 D:d5 10.d:c5 = Szilagyi—Flohr, M. Lazne 1956) 5...c5 (5...Nd5 6.C:c4 e6 7.a3 c5 8.d:c5 N:c5 9.b4 Ne7 10.Nb2 Cc6 = Toluș—Klaman, 1958 sau 7.Nd3 Ne7 8.0—0 0—0, Vidmar—Schlechter, San Sebastian 1911) 6.N:c4 (6.C:c4 Cc6 7.Da4 c:d4 8.Cce5 Nd5 9.Nb5 a6 10.N:c6 + b:c6 11.e:d4 Cd7 = Antosin—Klaman, 1958) N:c4 7.C:c4 Cc6 8.Cce5 e6 9.C:c6 b:c6 10.Da4 Db6 11.0—0 Ne7 12.Nd2 0—0 = (Florian—Kluger, Balatonfured 1959). De considerat este 5.Cc3, la care Flohr propune 5...c6 de ex. 6.a4 g6 7.e4 Ng7 8.Ce5. O partidă Fuderer—Wade, Beverwijk 1958, a continuat cu 5...c5 6.Cg5 c:d4 7.C:e6 f:e6 8.e:d4 Cc6 9.N:c4 (mai bine 9.Ne3) 9...D:d4 10.Da4 Cd5 11.Nb5 D:a4 12.N:a4 cu final egal.

18. 7...c5 8.d5 Ce8 (8...Ng4 9.e4 Cbd7 10.Ne2 N:f3 11.N:f3 a6 12.Tcl Dc7 13.Ng5 ± (Taimanov—Portisch,

Budapesta 1959) 9.De2 (mai slab este 9.a4 Cd6 10.Na2 Ca6 11.De2 Cb4 12.Nb1 Ng4 13.h3 N:f3 14.D:f3 Ce4! 15.De2 Ca5! P. Ivanov—Mecikarov, Sofia 1954) 9...Cd6 10.Nb3 (10.Nd3 e5 11.e4 Ng4 12.h3 N:f3 13.D:f3 f5! =) 10...b5! 11.a4 c4 12.Nc2 b4 13.Ce4 c3! ♣ (Bobekov—Mecikarov, camp. Bulgariei 1954); sau 8.De2 Cc6 9.d:c5 Da5 10.e4 D:c5 11.e5 Cg4 12.Ce4 Db6 13.e6 f5 14.Cc3 Ca5 = Neikirch—Ruster, coresp. 1955.

19. O strategie mai prudentă este efectuarea înaintării în centru mai târziu: 8.De2 Cb6 9.Nb3 a5 (9...Cc6! 10.Td1 Nd7) 10.Td1 (10.a3!) a4 11.Nc2 Cc6 12.a3 Nd7 13.d5 Ca5 14.e4 De8 15.Nf4 Cbc4 16.Nd3 e5 17.d:c6 N:e6 18.N:c7 Te8 19.N:a5 Ca5 20.Nb5 Ne4 21.N:c4 C:c4 ♣ (Golombek—Smislov, Budapesta 1952).

20. Într-o partidă Portisch—Gheorghiu (Havana 1966) a urmat 14...c6 15.d:c6 b:c6 16.Dc2! ±.

21. O continuare interesantă, analizată de șahiștii bulgari.

22. Sau 7.De2 0—0 8.Td1 (8.d:c5 Ce4 9.Td1 Dc7 10.Cbd2 C:c5 11.Cb3 C:b3 12.N:b3 Cc6 =) 8...Ng4 9.h3 N:f3 10.D:f3 Cc6 11.Cc3 c:d4 12.e:d4 C:d4 13.D:b7 e5! 14.Ng5 De8 15.D:c8 Tac8 =. Mutarea 7.d5 duce după 7...0—0 8.Cc3 Ce8 la varianta din nota 18.

23. 8.Dc2? Nf5 9.Db3 0—0 10.Cc3 (10.Cg5 e6 11.Cc3 Cbd7 12.e4!? C:c5 13.Dc2 Cc:e4! 14.Cc:e4 C:e4 15.C:e4 Tac8 +) 10...Cbd7 ♣.

24. Analiza lui Mecikarov.

25. Alte posibilități: a) 4...Cc6 5.e3 (5.D:c4 Ne6 6.Db5 Nd5 5...e6 6.Ce5 (6.N:c4) 6...Nd7 7.C:d7 C:d7 8.D:c4 e5 9.d:e5 Cj:e5 10.De4 Dd7 (Kotov—Flohr, 19. camp. U.R.S.S. 1951); sau 5.Cc3 Ng4 6.Ce5 Nd7 7.D:c4 e6 8.Ng5 Ne7 9.N:f6 N:f6 = (Petrosian—Korcinoi, Curacao 1962); b) 4...Dd7 5.D:c4 Dc6 6.Ca3! D:c4

7.C:c4 e6 (b6!) 8.a3 c5 9.Nf4 Ce6
10.d:c5 N:c5 11.b4 Ne7 12.b5! Cb8
13.Cd6 + N:d6 14.N:d6 ± (Alehin—
Fine, Kemer 1937); c) 4...Nd7 5.D:c4
e6 6.Cc3 Ca6 7.e4 (7.Ng5 c5 8.d:c5
N:c5 9.e3 Tc8 10.Db3= Müller—
Grünfeld, Viena 1946) 7...c5 8.Ne2
c:d4 9.C:d4 Tac8 10.Dd3 Cb4 11.Db1
e5 (11...Ne7! =) 12.Cf3 Nc5 13.0—0
± (Tartakower—Böök, Kemer 1937);
d) 4...Cbd7 5.Cc3 e6 6.e4 c5 7.d5 e:d5
8.e5 b5 (8...d4 9.N:c4! d:c3 10.e:f6!
D:f6 11.Ng5! Dc6 12.0—0—0! ± Tai-
manov—Polugaevski, Leningrad 1960)
9.D:b5 Tb8 10.Da4 d4 11.e:f6 d:c3
12.N:c4 Tb4 (Keres) 13.Dd1! Nei-
desz) ±.

26. 5...Nf5 6.Cc3 Cbd7 7.g3 Ce4
(7...e6 8.Ng2 Nc2 9.e3 Ne7 10.0—0
0—0 11.a3 a5 12.De2 ± Alehin—Bo-
goliubov, Mannheim 1934; mai bine
8...Ne7) 8.Ng2 C:c3 9.b:c3 Cb6 10.
Db3 Ne4 11.Ce5 Nd5 12.N:d5 D:d5
13.f3 e6=; sau 6...e6 7.g3 Ce4 8.Ng2
C:c3 9.b:c3 Ne4 10.0—0 Ne7 11.Cd2
N:g2 12.R:g2 Dd5+ 13.e4 Dc4 14.
C:c4 ± (Trifunovici—Rădulescu, Bu-
dapesta 1948).

27. Pitlakovsky—Smislov, Helsinki
1952 (10.Nd2? e5! 11.d:e5 Cg4
12.Dg3? 0—0—0 13.h3 Ne6! 14.Td1
D:b2 15.h:g4 Nb4 16.Th3 Td4 17.De3
Thd8 18.f4 N:g4 19.Tg3 Nf5 20.Tf3
Na5! 21.g4 Nc2 ±).

28. Sau: a) 4...Cc6 5.Ng5!; b)
4...c5 5.d5 Nf5!? (Keres) 6.Ce5 a6 7.
C:c4 b5 8.Cc3 Nc8 9.g3 Nb7 10.Ng2
Cbd7 ~ (Furman—Suetin, 33 camp.
U.R.S.S.).

29. 5.a4 Cc6! 6.e3 e6 7.N:c4 Nd6 —
(Pachman).

30. Mai slab este 7...Nb7 dirr cau-
za 8.e6 f:e6 9.Ce4! ±; 9.Cg5 C:c3
10.b:c3 Dd5 11.Ne2 duce la nota 15.

31. 8...Nb7 9.e6!? f6 10.g3 (sau
10.Ne2 Dd5 11.0—0 D:e6 12.Ch4 sau
Tel) 10...Dd5 11.Ng2 D:e6 + 12.Ne3

c6 13.0—0 Dc8 (13...Cd7 14.a:b5 c:b5
15.Cg5 ± Najdorf—Mendes, 1954)
14.Tel Rf7 și albul are atac puternic
pentru cei doi pioni sacrificați (Bron-
stein—Byrne, Helsinki, 1952); sau
9...f:e6 10.Ne2 Dd5 11.Cg5! D:g2
12.Tf1 Nd5 13.Nf4 g6 14.Ng4 h6
15.Nh3 ± (Borisenko—Stein, camp.
U.R.S.S. echipe, 1964). Mai bine
13...b4 14.Ng4 h6 15.Nh3 D:g5 16.N:g5
h:g5 17.Ng4 Cc6 ~ (Polugaevski—
Szabo, Budapesta 1965).

32. Mititelu — Dunkelblum, Bucu-
rești 1962.

33. a) 3...Ng4 4.Ce5! Nh5 5.Cc3
Cbd7 6.Da4 c6 7.D:c4 C:e5 8.d:e5 e6
9.g4 Ng6 10.Ng2 Dc7 11.f4 ± (Pa-
chman); b) 3...c5 e3! cu trecere
în variantele obișnuite.

34. Varianta lui Alehin.

35. Interesantă este continuarea lui
Pachman: 5.h3 Nh5 6.g4!? Ng6 7.Ce5
Ne4 8.f3 N:b1 9.T:b1 e6 (Euwe pro-
pune 9...Cbd7!? 10.C:c4 e5 11.d:e5
Dh4 + cu contrașanse) 10.N:c4 c6 (de
consilierat 10...Cd7) 11.e4 b5 12.Nb3
Nb4 + 13.Rf1 Ce7 14.Ne3 Cd7 15.Cd3
Na5 16.f4? (Tel sau De2) f5 cu joc
complicat (Donner—Van den Berg,
1950); Donner propune întărirea
6.Cc3 la care poate urma 6...Cbd7!
(6...f5? 7.a4! b4 8.N:c4! b:c3 9.Ce5 ±)
7.N:c4 e6 8.e4 c5 9.d5 e5 10.a4 Nd6
(Bronstein—Flohr, 18. camp. U.R.S.S.
1950).

36. a) 6.d5 (Alatorzev) 6...e:d5
7.N:d5 De7!, de ex. 8.Dd4 Db4 + 9.Cc3
Cf6 10.De5 + Ne7 11.Nd2 Db6 12.Cg5
Cbd7 13.N:f7 + Rf8 14.Dg3 h6 ± (Vis-
tanetkis—Flohr, 1961), sau 8.Db3 c6
9.N:f7 +? D:f7 10.D:f7 + R:f7 11.Ce5 +
Re6 12.C:g4 h5!; Gligorici recomandă
6...Cf6 7.d:e6 D:d1 + 8.R:d1 N:e6 9.N:
e6 f:e6 cu final egal; b) 6.Cc3 Cf6
7.h3 Nh5 8.0—0 (8.g4 Ng6 9.Ce5 Cbd7
10.C:g6 h:g6 11.Ne2 c5 12.d5 e:d5 13.
C:d5 Ce5 14.Da4 + Cc6 15.C:f6 + D:f6
16.De4 + De5 17.D:e5 C:e5 18.Nd2 ±

Bondarevski — Alatorzev, 15 camp. U.R.S.S., 1947) 8...Cc6 9.De2! Nd6! (de considerat 9...b5 10.Nd3 b4 11.Ce4 Dd5) 10.g4! Ng6 11.e4! Cd7 12.Td1 0—0 13.e5 Nb4 14.d5! ± Holmov—Sajtar, București 1962; c) 6.Cbd2 Cc6 7.a3 Cf6 8.b4 Nd6 9.Nb2 0—0 10.h3 Nh5 11.De2 De7 12.e4 (Toluș—Sajtar, București 1953) 12...e5! 13.g4 Ng6 14.d5 Cd4 15.C4d4 e:d4 16.f3 b5! ± (Toluș); d) 6.h3 Nh5 7.Db3 N:f3 8.g:f3 cu variante asemănătoare liniei principale de joc.

37. Mai activ dar mai riscant este 7...b5 8.Ne2 Cd7 (sau 8...c5 9.d:c5 Cd7 10.c6 Cc5 11.Dc2 Tc8 12.Cc3! T:c6 13.C:b5! a:b5 14.b4! ± Bratkowski—Markovic, coresp. 1953; sau 8...Cf6 9.Nd2 Cbd7 10.Na5 Db8 11.Cd2 c5 12.N:c5 N:c5 13.0—0 14.Tfd1 Tfc8 ~ Larsen—Lombary, 1959) 9.a4 b4 10.f4! Cf6 (10...c5 11.d5 e:d5 12.D:d5 Cg6 13.Dg2! Ne7 14.Cd2 0—0 15.e4 Ce8 16.b3 Db8 17.e5 Rh8 18.Nb2 ± L. Szabo—Hajtun, Budapesta 1954) 11.Nf3 c5! (sacrificiul de calitate al lui Grecikin. După 11...Ta7 12.Nc6 Ne7 13.Cd2 0—0 14.Cc4 a5 15.Ce5 Cb8 16.Nd2 ± Botvinnik—Smislov, a 10-a partidă, meci 1954) 12.N:a8 D:a8 13.Tg1 Nd6! cu contrașanse.

38. Sau 9.Nd2 b5! 10.Ne2 c5 11.d:c5 N:c5 12.Ce4 C:e4 13.f:e4 (Euwe—Relstap, Beverwijk 1952) 13...0—0

39. Keres—Flohr, 17 camp. U.R.S.S. 1949.

40. Mai slab este: a) 4...Cf6 5.e5 Cd5 6.N:c4 e6 7.Cc3 Cc3 8.b:c3 c5 9.0—0 Cc6 10.De2 ± (Gheller—Nilssen, Stockholm 1954); b) 4...Ng4 5.N:c4 e6 6.0—0 Cd7 7.Cc3 c5 8.d5 e5 9.a4 Nd6 10.Ne2 N:f3 11.N:f3 Ce7 12.Cb1! 0—0 13.Ca3 Cc8 14.Nd2 Ne7 15.a5 Cd6 16.b4 Ng5 ± (Borisenko—Flohr, 18. camp. U.R.S.S., 1950).

41. Mai slab este 6.a:b5 a:b5 7.T:a8 N:a8 8.Cc3 c6 9.e5 (de considerat 9.Nf4) e6 10.Ne2 (mai bine 10.Ng5

Db6 11.Ne2) 10...h6 11.0—0 Ce7 12.b3 Cd5 13.Ce4 c3 14.Ce1 Cl7 15.Dd3 b4 16.Dg3 g6 17.Ng4 Db6! ± (Vladimirov—Gusev, 1955).

42. Sau 6...e6 7.b:c4 b:c4 8.N:c4 N:e4 9.0—0 Cf6 (Cc6) 10.Cc3 Nd5 11.C:d5 C:d5 12.Ce5 Ne7 13.Tb1 0—0 14.Tb3 f6 15.Dg4 ± (Bronstein—Beilin, Moscova 1953).

43. Neistadt propune 10.b:c4 b:c4 11.d5 sau 11.Ce5 cu avantaj pentru alb.

44. Remiză (Vladimirov—Vasiliev, Leningrad 1958).

45. Alte posibilități: a) 3.e3 e5! 4.N:c4 e:d4 5.e:d4 (5.Cf3 Nb4+ 6.Rf1 De7 7.e:d4 Cf6 7.Cc3 0—0 9.Ng5 Ne6 = Stahlberg—Flohr, Saltsjöbaden 1948; sau 5...Nd6 6.Db3 Ch6 7.e:d4 De7+ 8.Ne3 Cg4 9.0—0 Ce3 10.f:e3 0—0 ± Sokolski—Mikenas, 18 camp. U.R.S.S., 1950) 5...Nb4+ 6.Cc3 Cf6 7.Cf3 0—0 8.0—0 Ng4 9.Ng5 Cc6 10.Cd5 Ne7 11.C:e7 D:e7 12.h3! N:f3 13.D:f3 C:d4 14.D:b7 (Stahlberg—Gligorici meci, Split 1949) 14...Dc5! = ; b) 3.Cc3 e5! 4.d5 a6 5.e4 b5 6.a4 b4 7. Ca2 f5 8.e:f5 N:f5 9.N:c4 Cf6 10.Ng5 Nd6 11.Df3 Ng6 12.N:f6 D:f6 13.D:f6 g:f6 ± (Golombek—Alehin, 1935).

46. a) 3...e5 4.d:e5 D:d1+ 5.R:d1 Cc6 6.f4 și, după Euwe și Pachman, albul are un mic avantaj; Gligorici propune 5...Ne6! 6.f4 g6 7.Cf3 Cc6= ; la 4.Cf3 cel mai bine este 4...Nb4+! 5.Nd2 (5.Cbd2 c3!) 5...N:d2+ 6.Cb:d2 e:d4 7.N:c4 Cc6 8.0—0 Cge7 9.Cb3 0—0 10.Cb:d4 C:d4 11.D:d4 D:d4 12.C:d4 Td8= (Taimanov—Polugaevski, 31 camp U.R.S.S.); b) 3...b5 4.a4 c6 5.b3! c:b3 6.a:b5 c:b5 7.N:b5+ Nd7 8.D:b3 N:b5 9.D:b5+ Dd7 10.D:d7+ ± (Philidor!) ; c) 3...Cc6 4.Ne3 Cf6 5.Cc3 Cg4 6.N:e4 C:e3 7.f:e3 e6 8.Df3 Nb4 9.Ce2 ± (Haliibeili—Antoșin, Baku, 1964).

47. Reti—Rubinstein, Bad Kissingen 1928.

48. Euwe.

TABELA 56

GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

Varianta clasică

1.d4 d5 2.e4 d:e4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6
5.N:e4 e5

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	0-0	De2 ¹	Nb3	Ce3 ²	Td1	d5 ³	C:d5	N:d5	a4 ⁴	T:d5	e4	Dd1	~
	a6	b5 ²	Nb7	Cbd7	Db8 ⁴	C:d5	N:d5	e:d5	b:a4	Ne7	Db5!	Cf6 ⁷	
2						e4 ⁹	C:d4	a3 ¹⁰	Ng5	Tac1	Nh4	Nc2	+
					Dc7 ⁹	e:d4	Ne7	0-0	Ce5	h6	De5	Tac8 ¹¹	++
3			a4	a:b5 ¹³	T:a8	Ce3	Cb5	e4	d5 ¹⁵	N:d5	e:d5		
			Cbd7 ¹²	a:b5	D:a8	b4 ^{13a}	Da5 ¹⁴	Ne7	e:d5	C:d5	0-0 ¹⁶		
4			Nd3	e:d4	a4	T:a4	Cbd2 ¹⁹	Cb3	Ta1	Ca5	Ce4	++	
			c:d4 ¹⁷	Ne7! ¹⁸	b:a4	Nb7	0-0	Ne6	Db6	Nb5	Db7		
5			Ce3 ²⁰	Nb3	Td1	d5	e4 ²³	C:d5	N:d5			~	
		Ce6	b5	Nb7 ²¹	De7	e:d5	0-0-0 ²³	C:d5					
6		e4 ²⁴	Nd3	e5 ²⁵	Cbd2	Ce4	a4	Ng5	Nc2	Nh4	Dd2	Nd3	
		b5!	Nb7	Cd5	Ce6	c:d4	b:a4	Dd7	h6	Cb6	d3	Cb4 ²⁶	
7		a4 ²⁷	De2	Td1	Ce3	b3	Nb2	e:d4	Ce5 ²⁹			~	
		Ce6	Ne7! ²⁸	De7	0-0	Nd7	e:d4 ²⁸	Ca5					

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
8	e:d4	Cc3	a3 ³²	Dd3	Na2	Ng5	Tad1	Tfe1 ³²				+
	c:d4	Ce6 ³⁰	Ne7 ³¹	0-0	a6	b6	Nb7	Te8				
9	De2 ³⁴	d:c5	e4 ³⁴	Nd3	0-0	Cbd2	e5	Ce4 ³⁵				+
	a6 ³⁵	N:c5	b5	Cbd7 ³⁷	Nb7	0-0	Cg4					

NOTE:

1. Mutarea obișnuită. Se mai poate juca: a) 7.d:c5 Dc7 8.De2 N:c5 9.e4 Cc6 10.Cc3 Cg4 11.g3 Nd6 12.Nb3 0-0 = (Benkő—Petrosian, T.C. 1959); b) 7.Nb3 c:d4 (b5 8.a4!) 8.e:d4 Cc6 9.Cc3 Ne7 10.Ne3! 0-0 11.De2 b5 (Euwe propune 11...Ca5 12.Nc2 b5 13.Tad1 Nb7 14.Ng5 Te8 15.Ce5 b4 16.N:f6 N:f6 17.Ce4 Dd5 18.C:f6 + g:f6 19.Cf3 Rh8 și Tg8 cu contra joc satisfăcător) 12.Tad1 Cb4 13.Ng5 Nb7 14.Ce5 Cbd5 15.Td3 C:c3 16.b:c3 Ce4 17.N:e7 D:e7 18.Te3 Cf6 19.f4 Nd5 20.f5 ± (Euwe—Filip, Varna 1962); c) 7.a3 Cb7 8.Cc3 Ne7 9.De2 b5 10.Na2 Nb7 11.Td1 c:d4 12.e:d4 Cb6 13.Nf4 Tc8 14.Tac1 Cbd5 15.C:d5 Nd5 16.T:c8 D:c8 17.N:d5 C:d5 = (Kalman—Ragozin, 15 camp. U.R.S.S., 1947).

2. Alte posibilități: a) 7...c:d4 8.e:d4 Ne7 9.Cc3 b5 10.Nb3 Nb7 11.Ng5 0-0 12.Tfe1 Cc6 13.Tael Ca5 14.d5! ± (Boleslavski—Kotov, Zürich 1953). Și după 13...Cd5 14.C:d5 N:g5 15.Cb6 albul are avantaj (Bronstein); b) 7...Cbd7 8.a4 (8.Cc3 b5 9.Nb3 Nb7 10.Td1 etc.); 8...b6 9.Td1 Dc7 10.e4 Nb7 11.Cc3 c:d4 12.C:d4 ± (Kan—Golizze, Leningrad 1936).

3. Mutările Cc3 și Td1 pot fi jucate și în ordine inversă.

4. Continuarea lui Smislov, 10.Nd6, a fost răsturnată: 11.e4 c:d4 12.T:d4! (12.C:d4 Db8! Petrosian—Smislov, T.C. 1959) Nc5 13.Td3 Cg4 14.Ng5 Db6 15.Cd5 ± (Petrosian — Bertok, Stockholm 1962); mutarea 10...Db8 a fost propusă de Korcinoi.

5. Acum la 11.e4 c:d4 12.T:d4 urmează Nc5, iar după 12.C:d4 se ajunge la partida Petrosian—Smislov (vezi nota precedentă).

6. Sau 14.T:d5 Ne7 15.e4 Db7! (15...Cf6? 16.Tg5! 0-0 17.e5 Cd5 18.De4! Tj8 19.e6! ± (Olafsson—Balcerowsky, Varna 1962) 16.Ng5 Cb6 17.N:e7 (mai bine 17.Td2 0-0 18.Tad1 ±) C:d5 18.N:c5 Cf4 19.De3 Ce6 20.Nd6 f6 21.Db3 Rf7 22.e5 The8 23.Tel Tad8 ♣ (Donner—Portisch, Varna 1962).

7. 18.Td2 C:e4 19.Te2 f5 20.Cg5? (20.Ng5 Td8! 21.De1 Td7 =) N:g5 21.N:g5 0-0 22.Nh4 c4 ♣ (Gheller—Korcinoi, T.C. 1962).

8. a) 10...Ne7 duce de obicei la intervertire de mutări: 11.e4 c:d4 12.C:d4 Dc7 etc.; sau 11.d5 e:d5 12.N:d5 N:d5 13.C:d5 C:d5 14.T:j5 Dc7 15.e4 0-0 16.Dc2 Tfd8 17.Nd2 Cf6 = (Najdorf—Byrne, New York, 1951); sau 16.Ng5 N:g5 17.T:g5 Tfe8 18.De3 Dc6 19.Tel h6 20.Th5 Tac8 = (Ilivitchi—Boleslavski, Moscova 1964); b) 10...Db6 este slab: 11.a4! b4 12.a5! Dc7 13.Ca4 D:a5 14.Nd2 Dc7 15.Tac1 ± (Gligorici); c) 10...b4 11.Ca4 Da5 12.e4! Db5 13.De1 N:e4 14.Ce5! c4! 15.C:c4 (Spasski—Keres, T.C. 1956) Nd5! 16.Ce5 Ne7 cu avantaj minimal pentru alb sau 10...b4 11.Cb1 Ne7 12.Cbd2 0-0 13.Cc4 (mai bine 13.e4 c:d4 14.e5 Cd5 15.Ce4 ±) Dc7 14.Nd2 a5! 15.Cce5 C:e5 16.C:e5 Nd6 ♣ (Filip—Keres, T.C. 1962).

9. Pentru 11.d5 vezi nota precedentă a).

10. Sau 13.Ng5 b4 14.Ca4 De5
15.N:f6 C:f6 16.Cb6 Td8 17.Na4+ Rf8
18.Nc6 De7 19.N:b7 D:b7 ~ (Smislov—Keres, T.C. 1950).

11. 18.Cf3 Dh5 19.h3 g5 20.g4 Dg6
21.Ce5 Dg7 22.Ng3± (Reshevsky—Najdorf, meci, Buenos Aires 1953).

12. Mai slab este 9...c4 10.Nc2 Cc6
11.a:b5 a:b5 12.T:a8 D:a8 13.Cc5 Da5
14.e4 QJ7 15.d5 Cd8 16.Cd4 b4 17.Ccb5
e5 18.D:c4 e:d4 19.Cc7± (Fine—Steiner H. Hollywood 1945).

13. Se poate juca și 10.Td1, de ex.
10...Ne7 11.d:c5 0—0! 12.Nc2 N:c5
13.Ce5 b4 14.C:d7 C:d7 15.Cd2 f5! =
(Euwe—Alehin, Bad Nauheim 1937);
sau 12.Ce5 De7 13.C:d7 C:d7 14.a:b5
a:b5 15.T:a8 T:a8 16.D:b5!± C:c5
17.Nc2 Na6 18.Db4 Ne2! și complicații-
le sînt în favoarea negrului; sau 12.
Ne2 b4 13.c6 N:c6 14.Ce5 De7 15.C:c6
D:c6± (Ilivițki—Petrosian, 22 camp.
U.R.S.S., 1955). La continuarea de
gambit 10.e4! negrul răspunde cel mai
bine 10...c:d4! 11.a:b5 (11.e5 Cg4 12.
a:b5 Nc5 13.b:a6 0—0± (Petrosian—
Smislov, 17 cam. U.R.S.S., 1950) 11.
Cc5 (sau 11...d3 12.D:d3 N:e4 13.De2
a:b5 14.T:a8 D:a8 15.Cbd2 N:f3 16.
C:f3 Ne7 = Stahlberg) 12.Nc4 d3 13.
De3 a5!± (Kotov).

13a. Poate mai bine 12...N:f3 13.
g:f3 b4 14.Cb5 Db8 15.Nj2 Ne7 cu
joc pasiv dar solid (Uhlmann—Suetin,
Berlin 1965).

14. Probabil mai bine 13...Db8
14.e4! c:d4! 15.Cf:d4 Cc5! 16.e5 Cfd7
17.Nf4 C:b3 18.C:b3 Ne7 19.Td1 Na6
20.Cc7+ D:c7 21.D:a6± (Koplov—
Flohr, U.R.S.S., 1951); Sau 17...Ne7
18.Nc2! (De considerat 18.Cd6+ Ra-
vinski) 0—0 19.Tel Td8 20.Dg4 Cf8
21.h4 Cg6 22.Ng3 Td5 23.Te3!±
(Uhlmann—Gheorghiu, Hastings 1965
—66).

15. Sau 15.e5 Cd5 16.Ng5 Na6
17.N:d5 N:b5 18.Nc4 N:c4 19.D:c4 Cb6
20.Dc1 h6! = (Maderna—Stahlberg,

Mar del Plata 1947), de ex. 21.N:e7
R:e7 22.D:c5+ D:c5 23.d:c5 Ca4! =

16. 17.e:d5 0—0 18.D:e7 D:c5
19.Td1 Cf6 20.Ne3 c4 21...j6 Nc6 = (Flo-
rian—Pîlnik, Helsinki 1952).

17. Mai slab este 8...Nb7 9.d:c5!
N:c5 (9...Cc6 10.b4! C:b4 11.N:b5+
Cd7 12.Na4 Nc6 13.Nc6 Cc6 14.Cd4!
Tc8 15.Na3 N:c5 16.C:e6!±) 10.N:b5+!
Cbd7 11.Nd3 0—0 12.Cc3 De7 13.e4
Cg4 14.h3 Cge5 15.C:e5 C:e5 16.Ne3
Nb4 17.Tacl± (Grünfeld—Thomas,
1934); după 8...Cc6 poate urma 9.a4
b:a4 10.Nc2 c:d4 11.N:a4 Nd7 12.Td1±
(S. Vukovici—Karakaici, Belgrad
1953).

18. 9...Nb7?! 10.a4 b:a4! 11.Nc2!
Ne7 12.N:a4+ Cbd7 (mai bine 12.Nc6
13.N:c6+ C:c6 14.T:a6 C:d4 15.C:d4
T:a6 16.D:a6 D:d4 17.Ne3 Dd7±)
13.Ce5 Tc8 14.d5! e:d5 15.C:d7 C:d7
16.Dg4! g6 17.Tel h5 18.Dh3 Nc6
19.Ng5! f6 20.De6!± (Althues).

19. Mai bine 12.Cc3 0—0 13.Ng5=
(Gligoric). Varianta 4 urmează o
partidă Barcza—Keres, Budapesta
1952, în care negrul a obținut avantaj.

20. Alte posibilități: a) 8.Td1 b5
9.Nb3 (9.d:c5 De7 10.Nd3 Cb4! 11.a4
b:a4 12.T:a4 Tb8 13.Cc3 N:c5 14.Nb1
0—0±; sau 10.Nb3 N:c5 11.a4 b4=)
9...c4 10.Nc2 Cb4 11.Cc3 C:c2 12.D:c2
Nb7 13.d5 De7! (Alehin) 14.e4 e5
15.Ng5 Cd7 16.Tacl (sau 16.Ne3 Nc5
17.N:c5 D:c5 18.b3! 0—0 19.b:c4 D:c4
20.Cd2 De7 21.Db2 Tfc8 22.Tacl Cc5
23.Cb3 remiză: Reshevsky—Flohr, Not-
tingham 1936) 16...Nd6 17.Ce2 0—0
18.Cg3 cu șanse egale (Stahlberg—
Alexander, Turneul Staunton 1951);
b) 8.a3 b5 9.Na2 Nb7 10.d:c5 N:c5
11.b4 Nb6 12.Nb2 0—0 13.Tfd1 De7
14.Cbd2 Tfd8 15.Tacl Td7 16.Nb1 Tad8
17.Cb3± (Pirc—Spielman, Maribor
1934).

21. Alte posibilități: a) 9...Ne7
10.d:c5! N:c5 11.e4 b4 12.e5! b:c3
13.e:f6 g:f6 (13...D:f6? 14.Dc4 c:b2

15.D:c5 b:c1D 16.Ta:c1 și c1stigă) 14. Dc4 Db6 15.D:c3± (Euwe—Alehin, a 5-a partidă, meci, 1937); b) 9...c:d4 10. Td1 Db6 11.e:d4 Ca5 12.Nc2 Ne7 13.Ce5 (13.d5! Gligorici) 13...0—0 14.Ng5 Ta7 15.Td3 Td8 16.Th3± (Ichim—Troianescu, Iași 1940); se poate juca și (9...c:d4) 10.e:d4 C:d4 11.C:d4 D:d4 12.Cd5! C:d5 13.Td1 Cc3 14.b:c3 Db6 15.De5! cu atac pentru pion (Bolbochan—Evans, Helsinki 1952); c) 9...b4 10.Ca4! (atacul 10.d5! Ca5 11.Na4+ Nd7 12.d:e6 f:e6 13.Td1!! b:c3 14.T:d7 C:d7 15.Ce5 Ta7 16.b:c3 ca în partida Alehin—Böök, Margate 1938, pare să fie respins (de 16...Db8! Böök a jucat 16...Re7? și a pierdut: 17.e4! Cf6 18.Ng5 Dc7 19.Nf4 Db6 20.Tad1 g6 21.Ng5 Ng7 22.Cd7! T:d7 23.T:d7+ Rf8 24.N:f6 N:f6 25.e5! și negrul a cedat!)). După 10.Ca4! albul păstrează avantajul.

22. Sau 12.C:d5 C:d5 13.N:d5 Ne7 14.b3 0—0 15.Nb2 Tfd8 (mai bine 15...Tad8) 16.e4 Cb4 17.N:b7 D:b7 18.Nc3± (Euwe—Kramer, New York 1948—49).

23. Cea mai bună șansă. După 12...d4 13.Cd5! Dd8 (13...C:d5 14.e:d5+ Ce7 15.a4 e4 16.C:d4 N:d5 17.a:b5 c:b3 18.Cf5± (Ghipslis—Klasup, 1954) 14.Nf4 Tc8 15.a4 cu atac pentru pionul sacrificat.

24. Ideea lui Alehin. Luarea pionului expune pe negru la un atac foarte puternic, cum a demonstrat Gheller, de ex. 7...C:e4 8.De2 Cf6 (sau 8...Cd6 9.d:c5 C:c4 10.D:c4 Dc7 11.b4 Cc6 12.Cc3± (Gheller—Kot, camp. R.S.S. Ucrainiene 1958) 9.Td1 Ne7 10.d:c5 Da5 11.Cc3 0—0 12.Ng5 D:c5 13.Tac1 Cc6 14.Nb3 Da5 15.Ce4! cu compensație suficientă pentru pion (Kot—Zurahev, 1/2 26 camp. U.R.S.S., 1958).

Jucătorul bulgar Pantaleev propune 9.d5 (în loc de 9.Td1) 9...b5! 10.d:e6 b:c4 11.Td1 dar în varianta 11...Db6 12.e:f7++ R:f7 13.D:c4 Re8 14.Cg5

Ta7 15.Nf4 h6 16.Tel+ Re7! 17.Dg7+ Rd8 negrul are șanse de a respinge atacul (Sahmatni Biuletin).

O altă cale de atac este 8.d5 (Van Scheltinga), de ex. 8...Ne7! 9.d:e6 N:e6 10.D:d8+ N:d8 11.N:e6 f:e6 12.Tel Cf6 13.Cg5 (mai bine 13. T:e6 cu un final ceva mai bun) 13...0—0 14.C:e6 Te8 15.Cc3 Cb17 16.Nf4 Na5 remiză (Neikirch—Clarke, Leipzig 1960). Refuzarea gambitului cu 7...b5 constituie tactica cea mai bună pentru negru.

25. 9.Tel c:d4 10.a4 b:a4! 11.T:a4 Cfd7 12.C:d4 (T:d4 Cc6) Ne7 13.Nc2 Cc6= (Portisch—Petrosian, Varna 1962).

26. 10.Nb1 D:d2 remiză (L. Szabó—Olafsson, M. Lazne 1961). Pantaleev propune 10.a4 b:a4 11.d:c5 N:c5 12.D:a4+ Cc6 13.Dg4 g6 14.Cbd2 ~

27. Impotriva acestei mutări a lui Rubinstein linia de joc care urmează dă negrului contrașanse suficiente.

27a. Sau 8...c:d4 9.Td1 Ne7 10.e:d4 0—0 11.Cc3 Cd5 12.Nd3 Ccb4 13.Nb1 Nd7 14.Ce5 Nc6 15.Ta3 (15.Dg4 Cf6 16.Dh3 g6 17.Ng5, Gligorici—Suetin, Rijeka 1963, 17...a5! =) 15...Cf6 16. Ng5 g6 17.a5 Tc8 18.Ca4 D:a5 19. Cc5 Db5! 20.De1 Tfe8! (Gligorici—Suetin, Titovo Ujice 1966) 21.Tg3! Nd8! ~. Suetin propune 17.Nh6 Te8 18.Tel!.

28. 12...Tac8 13.d5! e:d5 14.C:d5 C:d5 15.N:d5 Ng4 16.Dc4 Nh5 17.N:c6 D:c6 18.Ce5! De8! = (Botvinnik—Euwe, Groningen 1946). Sau 12...Tad8 13.d5 e:d5 14.C:d5 C:d5 15.N:d5 Ng4 16.n3 Nh5 17.Nc3 Cd4 18.e:d4 T:d5 ~ (Gligorici—Gheorghiu, Hastings 1965/66).

29. „Cu joc tăios și contrașanse pentru negru pe flancul damei” (Gligorici).

30. Mai slab este 7...Ne7 8.De2! 0—0 (8...Cc6 9.Td1 0—0 10.Cc3 Cb4

11.Ce5 Cbd5 12.Ng5± Botvinnik—Alatorzev, Leningrad 1932) 9.Cc3 Cbd7 10.Td1 Cb6 11.Nb3 Cbd5 12.Ng5 Da5 13.Tac1 Tfd8 14.Ce5± (am. 15.C:d5 C:d5 16.N:e7 C:e7 17.Df3!).

31. Flohr a jucat în multe partide 8...a6, dar acest sistem a primit o lovitură serioasă: 9.De2! C:d4 (9...b5 10.Nb3 C:d4 11.C:d4 D:d4 12.Cd5! Bolbochan—Evans, vezi nota 21) 10.C:d4 D:d4 11.Td1 Dg4 12.Cd5!± (L. Hermann).

32. Flohr propune 9.De2 C:d4 10.C:d4 D:d4 11.Cb5 și 12.Nf4 cu inițiativă puternică. Se mai joacă juca 9.Ne3 sau 9.Nf4. Cu 9.a3 se ajunge la o variantă a Apărării Nimzovici, favorabilă albului.

33. Albul stă mai bine. O partidă Bonkarevski—Sokolski (18 camp. U.R.S.S., 1950) a continuat: 14...Cd5 15.C:d5 Ng5 16.Cb6 Cb4 17.a:b4 N:f3 18.Df3 D:b6 19.Dg4 Ne7 20.T:e6! cu avantaj pentru alb (partida a rezultat din Apărarea Nimzovici).

34. Ideea lui Furman. Albul nu face rocada pentru a putea răspunde la

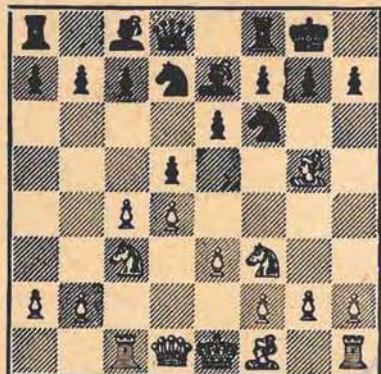
6...a6 cu 7.d:c5 fără a permite schimbul damelor. În ultimul timp mutarea a fost jucată cu succes de Taimanov.

35) Poate că soluția cea mai bună pentru negru este trecerea în varianta Steinitz: 6...c:d4 7.e:d4 Cc6 8.Ne3 Ne7 9.0—0 0—0. Consecințele sacrificiului de pion 8.0—0!? C:d4 9.C:d4 D:d4 10.Td1 nu sînt clare: 10...Db6 11.Nb5+ Nd7 12.Cc3 N:b5 13.D:b5+ Dc6! 14.Ne3 Ne7 15.Tac1 0—0 16.D:c6 b:c6 (Lutikov—Flohr, Minsk 1952).

36. Sau 8.0—0 Cc6 (8...0—0 9.e4 Cc6 10.e5 Cd7 11.Nf4 Ne7 12.Cc3 b5 13.Nb3 Cc5 14.Nc2± (Lehmann—Dunkelblum, Leipzig 1960) 9.e4 b5 10.e5 b:c4 11.e:f6 g:f6 12.D:c4 Db6 13.Cc3 Db4 cu șanse de ambele părți (Furman—Suetin, 1959; Averbach—Suetin, camp. U.R.S.S. 1960).

37. 9...Cc6 10.Cbd2 e5 11.0—0 0—0 12.Cb3 Nb6 13.Ne3 Ng4 14.Tfd1 N:e3 15.D:e3 De7 16.Tdc1± (Najdorf—Rossetto, Mar del Plata 1961).

38. Taimanov—Bazan (Buenos Aires 1960).

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta principală

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Ce3 Cf6 4.Ng5 Ne7
5.e3 0-0 6.Cf3 Cbd7 7.Tel

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	o6	Nd3 d:c4	N:c4 Ce5 ¹	N:e7 ² D:e7	0-0 C:c3	T:c3 e5 ³	d:e5 ⁴ C:e5	C:e5 D:e5	f4 ⁵ De4 ⁶	De2 ⁷ Nf5	g4 Ne6	Nd3 Db4 ⁸	=
2									f5 Df6	Nd3 b5	Te5 ! b4	Te6 ⁹	=
3							De2 ! e4 ¹⁰	Cd2 Cf5	Tfc1 ¹¹ Rh8 !	b4 D:b4	C:e4 C:e4	D:e4	±
4							Db1 ¹² e:d4 ¹³	e:d4 Cb6	Nb3 Df6	Te1 Ne6 !	N:e6 f:e6	Tee3 Tae8 ¹⁴	=
5					Ce4 ¹⁵ C5f6 ¹⁶	Cg3 ^{16a} e5 ¹⁷	0-0 e:d4	Cf5 ¹⁵ Dd8	C:d4 Ce5	Nb3 N:f5	Cf5 ¹⁹ g6		=
6		Nh4 h6 !	N:c4 d:c4	Nd3 b5	a4 ²⁰ a6	Ce4 ²² b4 ²¹	N:e7 C:e4	N:d8 C:f2	R:d1 C:d1	Ne4 Tf:d8	N:c6 ²³ Nb7	N:e6	+
7		De2 ²⁴ Ce4 ²⁵	N:e7 D:e7	C:e4 d:e4	D:e4 Db4+	Cd2 D:b2	Tb1 Da3 !	De2 e5	Nd3 e:d4	N:h7+ Rh8	0-0 ²⁶ Dd6		=
8	a6 ²⁷	c:d5 ²⁸ e:d5	Nd3 c6	De2 Te8	0-0 Cf8	Tb1 ²⁹ g6	b4 Ce6	N:f6 N:f6	a4 Cg6	b5 a:b5	N:f5 ³⁰ Nf5	C:f5	=

NOTE:

1. Manevra de eliberare a lui Capablanca. Mai slab este 9...b5 10.Nd3 a6 (b4 11.Ce4 Nb7 12.0-0 c5 13.N:f6 g:f6 14.d:c5 Tc8 15.Cd4 f5 16.Cg3 Ce5 17.Cg:f5! ±; sau 15...Ce5 16.Nb1 f5 17.Dh5 Dd5 18.f4 Cg6 19.c6 ± Euwe—Maroczy, 1933) 11.e4! h6 (11...c5 12.e5 Ce8 13.N:e7 D:e/ 14.Ne4 ± Gligorici—Florian, 1948; sau 14.d5 e:d5 15.C:d5 De6 16.N:f5 ± Levenfiş) 12.N:f6 (12.Nh4? C:e4! 13.N:e4 N:h4 14.N:c6 Ta7 = Euwe—Alehin, meci 1935; Pachman recomandă 12. Nf4. O partidă Gligorici—Stahlberg, meci 1949, a continuat 12...Nb7 13.e5 Cd5 14.C:d5 c:d5 15.0-0 Te8 16.Ne3 Tc8 17.T:c8 N:c8 =; de considerat era 15.g4!?) 12...C:f6 13.De2 ±; metoda cea mai bună pentru negru este de a juca 9...h6 10.Nh4 b5 intrînd în vîrjana 6.

2. a) 10.Nf4!? C:f4 11.e:f4 Cb6 12. Nb3 Cd5 13.Dd2 Dd6 14.Ce5 C:c3 15. b:c3 c5 16.0-0 g6 17.Ne4 Nf5 ±; b) 10.h4!? (mutarea lui Ianovsky) 10... C:c3 11.T:c3!? b6=.

3. a) 12...b6 13.Dc2 c5 14.d:c5 C:c5 15.b4 Ca6 16.a3 Nb7 17.Nd3 g6 18. Tfc1 ± (Capablanca—H. Steiner, Budapesta 1928); b) 12...Td8 13.Dc2! e5 14. De4 Te8 15.Td1 e:d4 16.D:e7 T:e7 17. T:d4 ± (Koltzner—Tartakower, Amsterdam 1950); sau 13...Cf8 14.Ce5 f6 15.Cd3 Rh8 = (Florian—Köberl, Budapesta 1952).

4) a) 13.Nb3 e:d4 (sau 13...e4 14. Cd2 Cf6 15.Tc5! ± Pachman) 14.e:d4 Cf6! (14...Cb6 15.Te1 Df6 16.Ce5 ± sau Dd6 16.Cg5 ± Euwe) 15.Te1 Dd6 16.h3 (16.Cg5 Ng4) Nf5 17.Te5 Ne4! = (Pachman); b) 13. Cf6 =; c) 13.e4 e:d4 14.C:d4 (Tarrasch. Mai slab este 14.D:d4 b5 15. Nb3 c5 ±) 14...Ce5! (nu 14...D:e4? 15. Te1 Df4 16.Tf3 Dg5 17.h4 Dc5 18. Db3 ±; sau 15...Dh4 16.Cf5 Dd8! 17.

Cd6 ±) 15.Nb3 Td8 = (Grünfeld); d) 13.Te1 e4! 14.Cd2 Rh8! 15.Db1 f5 16. f3 Cf6 17.f:e4 f:e4 =

5. Atacul Rubinstein. Sau 15.Db3 De7 16.Td1 (16.e4 Te8 17.Td1 Ne6! Trifunovici—Euwe, Amsterdam 1950) 16...Nf5 17.e4 (17.Nd3 N:d3 18.Tc:d3 Tad8 19.T:d8 T:d8 20.T:d8+ D:d8 remiză, Iudovici—Ufimtev, 15 camp. U.R.S.S., 1947) 17...Ng6 18.f3 Tfd8 19. Tcd3 b5 20.T:d8+ T:d8 = (Grünfeld—Bogoliubov, Karlovy Vary 1929).

6. Părerile asupra celei mai bune continuări pentru negru sînt împărțite. Mai slab pare să fie 15...De7 16.f5! b5 (Tfd8 17.f6!) 17.Nb3 b4 18.f6! g:f6 19. T:c6 D:e3+ 20.Rh1 Nb7 21.Tc:f6 De4 22.Dd2 Rh8 23.N:f7+ (Euwe—Thomas, Hastings 1934—35); o încercare insuficient verificată este 15...Da5!?, de ex. 16.f5! N:f5 17.Dh5 g6 18.Dg5 De5! 19. g4 g6! 20.D:h6 Ne4 21.Df4 D:f4 22. e:f4 Tad8 23.Te3 Td4 24.Nb3 c5 25.Tfd1 = (Siegel—Czaya, Bad Pyrmont 1949).

7. a) 16.Nb3 Nf5 17.Dh5 g6 18. Dh4 (18.Dh6 Tad8 19.Nc2 Dd5 20.e4 N:e4 21.Th3 Dc5+ 22.Tf2 Tfe8 = MCO) 18...Tad8 19.Nc2 Dd5 20.Td1 Da5 = (Euwe—Newman, Londra 1946); b) 16.Dh5 Dg6 17.Dh4 Nf5 18.e4!? N:e4 19.Tg3 Dd6 20.f5 De5 21.Tf4 Dd4+ 22.Tf2 Tad8 23.Nb3 Tfe8 24.h3 Nd3 = H. Steiner—Pomar, Londra 1946); c) 16.Nd3 D:e3+ 17.Rh1 De7 18.f5 cu mari complicații; d) 16.De1 Nf5 17.Nd3 De6 18.N:f5 D:f5 19.e4 De6 20.f5 De5 21.f6 Tfe8 ~ (Gheorghiu—Pfleger, Hastings 1965—66).

8. 19.a3 Db6 20.f5 Nd5 21.f6 g6 22. Df2 Tfe8 23.Nb1 Te6 (Euwe—H. Steiner, Hastings 1945) 24.b4! Tae8 25.Te1 a5 26.Df4 (Euwe).

9. 19.Dc1 (19.Dd2 Tb8 20.Tfc1 Nb7=) Nb7= (Stahlberg—Eliskases, Stockholm 1952).

10. sau a) 13...e:d4 14.e:d4 Cb6! (14...Cf6? 15.Te1 Dd6 16.Cg5 Ng4! 17. Db3 Nh5 18.D:b7 Tab8 19.D:a7 T:b2 20.Da3!+) 15.Te3 (15.Te1 Dd8 16. Nb3 Cd5 17.N:d5 D:d5 18.Tc5 Dd6 19. Tce5 h6 20.d5 Nd7! = Stahlberg—Gligorici, Stockholm 1952) 15...Dd8 16. Nb3 h6 17.Dc5 Cd5 18.N:d5 c:d5 19. Tf1 Ne6 20.Ce5 Dg5 21.Db4 Tab8 22. Cd3 b6 23.Te5 ± (Gligorici—Rabar, 11 camp. Iugoslaviei, 1956); b) 13... Te8 14.d5 Cb6 (14...c:d5 15.N:d5 Cf6 16.Nb3 Ne6 17.Tc7 ±) 15.d:c6 b:c6 16. Nb3 Cd5 17.N:d5 c:d5 18.Tc7 ± (Vidmar—Stoltz, Bled 1931).

11. 15.Tb1! a5 16.a3 Nd7 17.Tc1 Tae8 18.Na2 Dd8 19.Tc5 ± (Pfleger—Robatsch, Palma 1966).

12. Mutarea lui Capablanca prin care se urmărește câștigarea unui tempo pentru înaintarea b2—b4.

13. După 13...e4 albul își realizează ideea: 14.Cd2 Cf6 15.b4 (sau 15.Tf1 Nf5 16.b4) dar după 15...Cd5! negrul are contrajoc (Panov). Vuković propune 15.Nb3 urmat de 16.Tc5 și Te5 ± (MCO).

14. Varianta aceasta a fost propusă de H. Müller.

15. Mutarea lui Alehin, mult jucată în meciul cu Capablanca (1927).

16. Alte posibilități: a) 11...Db4+ 12.Dd2 D:d2+ 13.R:d2 Td8 14.Thd1 C5f6 15.C:f6+! C:f6 16.Nb3 Rf8 17. Re2 ± (Alehin—Capablanca, meci 1927); b) 11...e5 12.0—0! e:d4 13.D:d4 C7b6 14.Nb3 Ng4 15.Cg3 N:f3 16.g:f3 Df6 17.D:f6 C:f6 18.Cf5 ± (Najdorf—Stahlberg, Zürich 1953); c) 11...b6 12.0—0 Nb7 13.De2 Tad8 14.a3 C5f6 15.Cg3 c5 = (Taimanov—Moiseev, 20 camp. U.R.S.S., 1952).

16a. O încercare nouă este 12.C:f6 + D:f6 13.0—0 e5 14.e4 e:d4 15.D:d4 D:d4 16.C:d4 Ce5 17.Nb3 Tj8 18.Tfd1

Nd7 19.Tc5 Cg6 20.Tc2 Rf8 21.f3 Re8 22.Rf2 Cf8 și negrul a reușit până la urmă să obțină remiză (Petrosian—Portisch, Santa Monica 1966).

17. Sau 12...Db4+ 13.Dd2 D:d2+ 14.R:d2 Td8 15.Thd1 (15.Nd3 e5! 16. d:e5 Cg4 =) b6 16.e4 Nb7 17.e5 Ce8 18.Ne3 Rf8 și micul avantaj pozițional al albului e greu de realizat (Alehin—Capablanca, meci 1927). Și mai bine pare să fie 14...c5! 15.Nb5 (15.d:c5 C:c5 16.b4 Td8+ 17.Re2 Cce4 18.C:e4 C:e4 = Taimanov—Sanchez, Stockholm 1952) c:d4 16.C:d4 Cb6 17.f4 Td8 = (Alehin—Stahlberg, Buenos Aires 1939).

18. Alehin a propus sacrificiul de pion 14.e:d4 Cb6 15.Te1 Dd6 16.Nb3 Ng4 17.h3! Având în vedere această posibilitate, mai prudentă pentru negru este continuarea din nota 20.

19. Euwe—Flohr, Nottingham 1966.

20. Adăugarea mutărilor h6, Nh4 întărește jocul negrului față de varianta din nota 1. Albul poate continua și cu a) 12.0—0 c5 13.De2 Nb7 14.Nb1 ~ (Panov) sau 13.a4 b4 14.Cb1 Nb7 15. Cbd2 c:d4 16.e:d4 = (Vidmar—Stahlberg, Bad Nauheim 1936); b) 12.e4 C:e4! ca în partida Euwe—Alehin, citată în nota 1.

21. Capablanca recomandă 12...b:a4 13.C:a4 Da5+ 14.Cd2 Nb4 15.Cc3 c5 16.Cb3 Db6 17.d:c5 N:c5 18.C:c5 D:c5! 19.Ng3 Nb7! 20.0—0 ± (Stahlberg—Capablanca, Margate 1936).

22. Pachman consideră mai slabă continuarea 13.N:f6 g:f6! 14.Ce4 f5 15. Cg3 c5 16.d5 Nf6! 17.d:e6 f:e6 18.Db3 Rh8 pe baza partidei Klein—Sergeant, Hastings 1939 în care a urmat 19.0—0 De7 20.Ch5 Nb7 21.C:f6 T:f6 22.Cd2 Tg8 23.g3 Ce5 ±. Însă după 19.Nc4 Cb6 20.N:e6 De8! 21.N:c8 T:c8 rezultă o poziție complicată. (Portisch—Barcza, Budapesta 1960). Barcza reco-

mandă acum 22.a5 Ca4 23.0—0! Nb2 24.Tc2 Ng7 25.Cd2 pentru a bloca pionii negri.

23. După 19.T:c6 Tc8 20.Td6! Ta7 21.Rd2 albul are un mic avantaj în final (Pachman).

24. Sau 8.a3 Ce4! 9.N:e7 D:e7 10. Dc2 C:c3 11.D:c3 Te8 12.Td1 d:c4 13. N:c4 b6! 14.0—0 Nb7 15.e4 c5 (Fine —Stahlberg Stockholm 1937).

25. Sau a) 8...a6 9.a3 h6 10.Nh4 Te8! 11.Nd3 (11.c:d5!) d:c4 12.N:c4 b5 13.Na2 c5 14.d:c5 C:c5 15.Nb1 Nb7 † (Grünfeld —Alehin, Karlovy Vary 1923); b) 8...d:c4 9.N:c4 Cd5 10.N:e7 D:e7 11.Ce4! ± (11.0—0 C:c3 12.D:c3 b6 13.Dd3 c5! = Alehin—Capablanca, Londra 1922); 8...h6 9.Nf4 d:c4 10. N:c4 b5 11.Nd3 a6 12.a4! b:a4 13.C:a4 Da5+ 14.Cd2 Nb4 15.Cc3 ± (Pachman).

26. Alehin—Van den Bosch, Amsterdam 1936.

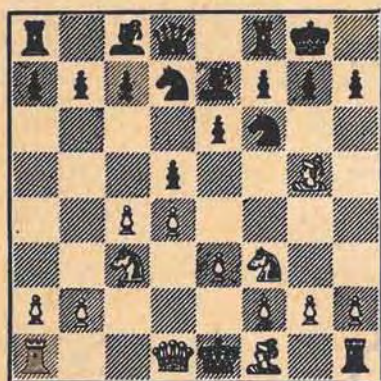
27. Sau a) 7...c5 8.d:c5! Da5 9.c:d5 (Pachman recomandă 9.a3 d:c4 10. N:c4 D:c5 11.De2 ±) e:d5 10.a3 D:c5 11.Cb5! Db6 12.Nf4 a6 13.Nc7 De6 14.

Cbd4 Dg4 15.h3 Dh5 16.Ne2 ± (Neikirch—Zwetkov); b) 7...b6 8.c:d5 e:d5 9.Nd3 (sau 9.Nb5 Nb7 10.0—0 a6 11. Na4 Tc8 12.De2 c5 13.d:c5 C:c5 14. Tf1+ Capablanca—Teichman, Berlin 1913; Pachman dă 12.Tc1 c5 13.d:c5 b:c5! 14.N:d7 D:d7 15.Ca4 De6 =; de considerat este și mutarea lui Duras 9.Da4 c5! 10.De6 Tb8 11.C:d5 Nb7 12. C:e7+ D:e7 13.Da4 N:f3! 14.g:f3 c:d4 15.D:d4 Ce5 16.Ne2 Tbd8 17.Df4 Td6! =) 9...Nb7 10.0—0 c5 11.De2 c4 12. Nb1 a6 13.Ce5 b5 14.f4 ±.

28. Mai slab este 8.Nd3, d:c4 9. N:c4 b5 10.Nd3 c5 =. Continuarea 8.c5!? duce la un joc foarte interesant: 8...c6 9.Nd3 (9.b4 a5! este favorabil negrului) b6 10.b4 a5 11.a3 a:b4 12. a:b3 b:c5 13.b:c5 Ta3 14.De2 Da5 † (Henneberger).

29. Sau a) 12.Ca4 g6 13.Db3 Ce4 14.N:e7 D:e7 = (MCO); b) 12.a3 g6 13.b4 Ce6 14.N:f6 N:f6 15.a4 b5 = (Nu 15...Cg7 16.b5 a:b5 17.a:b5 Nf5 18.N:f5 C:f5 19.b:c6 b:c6 20.Ca4 ± Kotov—Pachman, Veneția 1950).

30. Pachman.

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Deviații de la varianta
principală

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Ce3 Cf6 4.Ng5 Ne7
5.e3 0-0 6.Cf3 Cbd7¹

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	De2 ¹ c5 ²	0-0-0 ³ Da5	Rb1 ⁴ d:c4	N:c4 c:d4 ⁵	e:d4 Cb6	Nb3 Nd7	Ce5 Te8	De2 ⁶					+
2		h4! ⁶ h6 ⁷	0-0-0 Da5	g4! c:d4 ¹⁰	C:d4 d:c4	N:c4 Cb6	Nb3 ¹¹ Nd7	N:f6 N:f5	g5 N:d4	T:d4 Rh8	g:h6 g:h6	De4! De4!	±
3	Nd3 d:c4 ¹²	N:c4 c5 ¹³	0-0 a6	a4 c:d4	e:d4 Cb6	Nd3 Cbd6							-
4	Db3 ¹⁴ c6 ¹⁵	Ne2 b6 ¹⁶	0-0 Nb7	Tad1 h6 ¹⁷	Nh4 Ce4	N:e7 D:e7	C:e4 d:e4	Cd2 c5 ¹⁸					-

NOTE:

1. Continuarea 6...b6 poate duce la mari complicații după 7.N:f6 N:f6 8. Nd3 Nb7 9.c:d5 e:d5 10.h4 c5! (10... g6 11.h5 Te8 12.h:g6 h:g6? 13.Dc2 Cd7 14.N:g6!± Marshall-Burn, Paris 1900) 11.N:h7+ R:h7 12.Cg5+ Rh6! 13.Dd3 g6 14.h5! Părerile sînt împărțite: Grun-

feld crede că negrul poate respinge cu succes atacul, Pachman dă partida Spielman—S. Rubinstein, Viena 1933, în care albul a câștigat strălucit (14... N:g5 15.h:g6+ Rg7 16.Th7+ Rf6 17. 0-0-0 c4 18.De2 Re7 19.f4 Nf6 20.e4 d:e4 21.C:e4 Rd7 22.d5 Ca6 23.g7 Tf8? 24.Th6 N:g7 25.Td6+ Rc7 26.D:c4+ ±) dar consideră că ea nu demonstrează-

ză corectitudinea atacului alb (23...N:g7 24.Ng7 Cb4 și poziția este neclară. Părerea lui Grünfeld este confirmată de o partidă Teschner—Spasski (Riga 1959) în care s-a jucat (cu Dc2 în loc de d3): 14...R:g5! 15.f4+ Rh6 16. h:g6+ Rg7 17.Th7+ Rg8 18. 0-0-0 Ng7 19.Tdhl Df6 20.g:f7+ T:f7 21.g4 și acum Spasski consideră că cel mai bine este 21...Cd7+. De aceea poate este mai bine pentru alb să continue cu 7.c:d5 e:d5 8.Nd3 Nb7 9.Dc2 h6 10.N:f6 N:f6 11.h4 c5 12. 0-0-0 Cc6 13.g4 cu atac puternic (Taimanov—Petrosian, meciul Moscova—Leningrad, 1959). Mai slab este 7. Tc1 Nb7 8.c:d5 e:d5 9.N4f7 N:f6 10.Ne2 De7 11.0-0 Td8 12.Dc2 Cbd7 13.Tfd1 g6 14.Dbl e6= Benkö—Petrosian, Los Angeles, 1963).

2. Mai slab este 7...c6 8.Td1! Te8 9. a3 a6 10.Nd3 h6 11.Nf4 Ch5 12.Ne5! Ce5 13.Ce5 d:c4? 14.Nh7+ Rf8 15. Ng6!± (Taimanov—Nicolaevski, 1958); sau 11...b5 12.c5 N:c5! 13.d:c5 e5 14.Ng3 e4 15.Ne2 e:f3 16.g:f3 Ce5 17.f4 Cg6 18.Tgl± (Bogoliubov—Spielman, Bad Sliac 1942).

3. Sau a) 8.c:d5 C:d5 (sau 8...e:d5 9.Nd3 c4 10.Nf5 Te8 11.0-0 g6 12.Nh3 Cf8 13.N:c8 T:c8 14.N:f6 N:f6= Reshevsky—Capablanca, Margate 1935) 9.N:e7 D:e7 10.C:d5 e:d5 11.Nd3 g6 12.d:c5 C:c5 13.0-0 Ne6 14.Cd4± (Gereben—Koltner, Budapesta 1952); b) 8.Td1 Da5 9.c:d5! (9.Nd3 h6 10.Nh4 d:c4! 11.N:c4 Cb6 =) 9...c:d5 10.Ne2± (Euwe). Încercarea de a juca 8...h6 nu reușește: 9.c:d5! h:g5 10.d:e6 f:e6 11. C:g5 Cb8 12.Nc4 Db6 f3.0-0 (Biro).

4. O întărire importantă a întregii variante. Slab este 9.c:d5 e:d5 10.d:c5 C:c5 11.Cd4 Ne6 12.Rb1 Tac8 13.Nd3 a6 14.N:f6 N:f6 15.Nf5 Tfd8 + (Rotlewski—Teichmann, Karlsbad 1911).

5. Sau a) 10...a6 11.h4! b5 12.Nd3 Nb7!? 13.N:h7+ Rh8 14.Ce5! (Pach-

man—Zwetkov, Sofia 1949); b) 10... Te8 11.h4 a6 12.Nd3 Cf8 13.N:f6 N:f6 14.Ce4 c:d4 15.C:f6+ g:f6 16.C:d4 ± (Pachman—Wade, Trencianske Teplice 1949); c) 10...Cb6? 11.Nd3! h6 12.N:f6 N:f6 13.Ce4! ±; d) 10...h6! 11.N:f6! C:f6 12.Ce5 ± (Pachman).

6. Keres—Fichtl, Praga 1943.

7. Interesant este 7...b6 8.c:d5 e:d5 9.Ne2 Nb7 10.0-0 Ce4 11.N:e7 D:e7 12.C:e4 d:e4 13.Cd2 c5 ~ (Wade—Pfleger, Palma 1966).

8. După 8.Nh4 c5 9.c:d5 (9.0-0-0 Da5 10.Rb1 d:c4 11.N:c4 Cb6 12.Nd3 și pionul h7 nu mai este atacat) 9... C:d5 10.N:e7 D:e7 11.C:d5 e:d5 12.d:c5 C:c5 13.Ne2 Ne6 14.0-0 Tc8 = (Pachman).

9. Nu 8...h:g5 9.h:g5 Ce4 10.C:e4 d:e4 11.D:e4 Nb4+ 12.Rd1+

10. Sau a) 10...h:g5? 11.h:g5 Ce4 12.c:d5! ±; b) 10...d:c4 11.N:c4 Cb6 12.Ne2 (12.Nb3? c4, sau 12.N:f6 g:f6!) 12...Nd7 13.N:f6 g:f6! 14.g5 c:d4 urmat de Tc8 = (Pachman); c) 10...Te8 11. N:f6 C:f6 12.g5 Ce4 13.C:e4 d:e4 14. D:e4 c:d4 15.Nd3 g6 16.Ce5 d:e3 17. C:f7! Na3 18.D:g6+ Rf8 19.Df6! Negrul cedează (Toluș—Niemelä, Riga 1959).

11. Aci este mai tare propunerea lui Toluș 13.Cb3! Db4 14.Ne2 cu amenințarea 15.a3. Continuarea variantei este o partidă Barcza—Vaitonis, Stockholm 1952, în care negrul ar fi putut să se apere mai bine cu 16...Df5.

12. Sau 7...c5 8.0-0 c:d4 9.e:d4 d:c4 10.N:c4 a6 11.De2 b5 12.Nb3 Nb7 13. Td1 Cb6 14.Ce5 Cbd5 15.f4 C:c3 16. b:c3 Ce4 17.N:e7 D:e7 = (Keres—Kaila, Tartu 1938).

13. Sau 8...b6 9.0-0 Nb7 10.De2 a6 11.a4 Cd5 = (Grünfeld).

14. Mutarea lui Rauzer. Continuarea 7.a3 nu dă nimic albului: 7...d:c4 8. N:c4 c5 9.0—0 a6 10.d:c5 C:c5 11.b4 Cce4 12.C:e4 C:e4 13.N:e7 N:e7 = (Capablanca—Goglidze, Moscova 1935).

15. Pachman propune 7...c5! 8.c:d5 C:d5 9.N:e7 C:e7 10.Ne2 Cc6 = dar această continuare nu a fost jucată pînă acum.

16. Sau a) 8...d:c4 9.D:c4! Cd5 10. N:e7 D:e7 11.0—0 C:c3 (11...C5b6 12. Db3 e5 13.a4) 12.D:c3 c5 13.d:c5 C:c5

14.Tac1 b6 15.b4 Ce4 16.De5 Cf6 17. a3 Nd7 18.Cd4 ± (Filip—Stahlberg Praga 1954); b) 8...Ce4 9.N:e7 D:e7 10.0—0 f5 11. Tad1 Rh8 12.Ce5 C:e5 13.d:e5 b6 14.f3 Cc5 15.Da3 Nb7 16. f4 ± (Bondarevski—Aitken, meci radio U.R.S.S.—Anglia, 1946).

17. 10...Dc7 11.c:d5 e:d5 12.Tc1 Dd8 13.Nf4 Ch5 14.Ne5 Rh8 15.Cd2 Cf6 16. Ng3 ± (Bondarevski—Kotov, 1947).

18. Variantă propusă de Zwetkov și Neikirch.

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Sistemul Tartakower-Bondarevski-Makogonov

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7
5.e3¹ h6²

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	N:f6	e:d5 ²	Db8	Cf3	Nd3	0-0-0	Dc2	Rb1	Tc1				=
	N:f6	e:d5	c6	0-0	Te8	Db6	Ne6	Cbd7	Tac8 ⁴				
2	Nh4 ⁵	Cf3	e:d5 ⁷	N:e7	C:d5 ^{9a}	Tc1 ⁹	Da4	Da3 ^{10a}	Ne2	0-0	d:c5	Tc2	=
	b6 ⁶	0-0	C:d5 ⁸	D:e7	e:d5	Ne6 ^{11b}	c5	Tc8	Cd7 ¹¹	Df3	b:c5	Dd6 ¹²	=
3							Nd3	0-0	d:c5	Da4 ¹³	Nb5	b3	=
							c5	Cd7	b:c5	Tf6 ⁸	Tb6	Cf6	
4		Tc1 ¹⁴	e:d5 ¹²	N:e7	C:d5	Ne2 ¹⁷	Nf3	Ce2	d:c5	0-0	N:d5	Tc2 ¹⁹	=
		0-0	C:d5 ¹⁶	D:e7	e:d5	Td8 ¹⁸	c5	Ce6	b:c5	Ce5	Tb8	Cf3+	

NOTE:

1. Mutarea aceasta este considerată mai precisă decât 5.Cf3, deoarece albul își rezervă în unele variante posibilitatea de a dezvolta calul la e2 (vezi nota 17). În majoritatea cazurilor se ajunge prin intervertire de mulări la aceleași poziții.

2. Intercalarea mutării h7—h6 este considerată foarte importantă atât în Varianta Tartakower, cât și în Sistemul Lasker, deoarece înlătură un viitor atac cu tempo asupra pionului h7 și în același timp silește pe alb să se decidă între sistemele cu N:f6 sau cu Nh4, chiar de la început. În ultimul timp s-a jucat cu succes și sistemul fără h7—h6

de exemplu: 5...0—0 6.Cf3 b6 7.c:d5 C:d5 sau 7...e:d5 Benko—Petrosian, Los Angeles 1963) 8.N:e7 D:e7 9.C:d5 e:d5 10.Nd3 c5 11.d:c5 b:c5 12.0—0 Ne6 13. Tc1 Cd7 14.Dc2 g6 15.Td1 Tab8 16. Td2 Tb4 17.Dc3 Tf8 18.b3 a5 ♣ (Bobotov—Donner, Beverwijk 1964).

3. Un alt sistem este 7.Dc2 sau 7. Db3 urmat de 0—0—0, de ex. 7.Dc2 c5! 8.Cf3 0—0 9.d:c5 Da5— (Panov) sau 7.Db3 c6 (7...c5 8.d:c5 d:c4 9.D:c4! Panov) 8.Cf3 Cd7 9.0—0—0 a5 10.Dc2 0—0 11.h4 g6 cu șanse de ambele părți (Panov). O partidă Alatorzev—Levenfiș (meci 1959) a continuat cu 12.e4 d:c4 13.e5 Ng7 14.N:c4 Cb6 15.Nd3 Cd5 16.Dd2 Dc7 17.h5 c5 18.C:d5 e:d5±; Sau 7.Cf3 0—0 8.Db3 c6 9.0—0—0 Cd7 10.e4 d:c4! (10...d:e4 11.C:e4 Dc7 12. Dc3 ± Korcinoi—Filip, Budapesta 1961) 11.N:c4 e5! 12.d5 Cc5 13.Dc2 Db6 14.h3 a5 (Filip—Zita, camp. Cehoslovaciei 1963). Aceeași variantă poate surveni în apărarea Lasker (tabela 60) varianta 2, dacă albul joacă 7.N:f6 (în loc de 7.Nh4). De considerat este 8. Tc1(!) c6 9.Nd3 Cbd7 10.0—0 d:c4 11. N:c4 e5 12.C:e4 e:d4 ~ (Gligorici—Filip, Zagreb 1955)

4. Cistiakov—Makogonov, 1949.

5. Sau 6.Nf4 0—0 7.Cf3 c5! 8.d:c5 (8.Nd3 Cc6 9.0—0 c:d4 10.e:d4 Cb4 11. Ne2 d:c4 12.N:c4 Nd7 —) N:c5 9.c:d5 C:d5 10.C:d5 e:d5 11.Nd3 Nb4+ 12. Cd2 d4! 13.e4 Df6 14.Ng3 Cbd7 15.0—0 Cc5 — (Pachman).

6. Sau 6...0—0 7.Tc1 b6 8.N:f6! N:f6 9.c:d5 e:d5 10.Df3! Ne6 11.Nc4! c6 12. Nb3 ± (Bronstein—Gheller, Amsterdam 1956. Linia aceasta de joc este foarte importantă, deoarece ea poate surveni și în altă ordine de mutări (vezi varianta 4 nota 15).

7. Sau a) 8.Nd3 Nb7 (8...d:c4 9.N:c4 Nb7 10.0—0 Ce4 11.Ng3! ±) 9.0—0 Cbd7 10.De2 (10.Tc1 c5 11.De2 a6 12. c:d5 e:d5 13.d:c5 b:c5 14.Tf1 Te8 15.

Nc2 Db6 16.Nb3 c4 17.Na4 Nc6 18.N:c6 D:c6 19.b3 Tac8 20.Ca4 Db5 ♣ L. Szabo—Petrosian, Zürich 1953; sau 11...d:c4 12.N:c4 Ce4 13.Ng3 C:g3 14. h:g3 Dc7 15.Tf1 Tad8 16.d5 ± Petro-sian—Fischer, T.C. 1959) 10...Ce4 11. Ng3 C:g3 12.f:g3 c6! —; sau 10...c5 11.Ta1 Ce4 12.Ng3 C:g3 13.h:g3 e:d4 14.e:d4 d:e4 15.N:c4 Cf6 ~ (Botez—Lengyel, Sinaia 1964); b) 8.Tc1 Nb7 9.c:d5 C:d5 10.N:e7 D:e7 11.C:d5 N:d5 12.Ne2 Tc8 13.0—0 c5 14.Da4 Cd7 15.Da3 Rf8 16.Na6 N:f3 17.g:f3 Dg5+ 18.Rh1! Dh5 19.N:c8 D:f3 remiză (Najdorf—Spasski, Santa Monica 1966); c) 8.Dc2 c5 (contrar părerilor teoriei se poate juca și 8...Nb7 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11. 0—0—0 Cc6! 12.h4 Cb4 13.Dd2 c5 14. g4 c:d4 15.C:d4 Dc8 16.Rb1 D:g4 17. Nh3 Dh5 ~ Borisenko—Ilivițki, 1/2, camp. U.R.S.S. 1958; sau 11.g4 c5 12. h4 c:d4 13.e:d4 Te8+ 14.Ne2 g6 15.g5 h:g5 16.h5 Rg7 17.h:g6 f:g6 18.0—0—0 Cc6 19.Th2 Cb4 20.Dd2 Dc7— Borisenko—Ilivițki, camp. R.S.F.S.R. 1957) 9.Td1 c:d4 10.C:d4 Nb7 11.Ne2 Cbd7 12.0—0 d:c4 13.N:c4 Dc8 14.Nh5 (14. Ne2 Cc5 15.Tc1 a5! — Kuzminih) 14... Cc5 15.Tc1 a6 16.Ne2 a5 17.Tf1 Tf8— (Bilek—Botez, Sinaia 1964).

8. Cu aceasta se începe sistemul de apărare elaborat de Bondarevski și Makogonov. Reluarea cu pionul, 8...e:d5, dă negrului un joc mai dificil, de ex.: 9.Nd3 Ne6 10.0—0 Cbd7 11.Ce5 C:e5 12.d:e5 Cd7 13.N:e7 D:e7 14.f4 f5 sau 9.Ce5 Nb7 10.Tc1 Cbd7 11.C:d7 D:d7 12.NU3 Ce4! 13.N:e7 C:d3! — (Pachman.)

8a. Mai slab este 10.Tc1 C:c3 11. T:c3 Nb7 12.Nd3 Tc8 13.0—0 Cbd7 14. Da4 c5 15.Tf1 a6 16.Nb1 b5 ♣ (Foguelman—Larsen, Amsterdam 1964) sau 10...Nb7 11.Nd3 c5 12.d:c5 b:c5 13. 0—0 Cd7 14.C:d5 e:d5 15.De2 Tab8— (Malich—Spasski, Soci 1965); se poate juca 10.Nd3 Nb7 11.Tc1 Tc8 12.0—0 c5 13.C:d5 N:d5 14.Ce5 Gd7 ~ (Popov—Botez, Sinaia 1964).

9. Sau a) 11.Nd3 Ne6 12.0—0 (12. Tc1 c5 duce la varianta 3) c5 13.d:c5 b:c5 14.e4 și acum a1) 15.Da4 Tfc8 (sau 15...Cd7 16.Da3 Dd6 17.Ta1 Db6 18.Cd2 a5! — Analiză E. Richter) 16. Ta1 Cd7 17. Da3 Df8 18.Cd2 Ce5 — (Filip—Podgorny, Presov 1948); a2) 15.Cd2! Cd7 16.f4! f6 17.Df3 Tfc8? 18. e5! f:e5? 19.De4! ± (Uhlmann—Kottbauer, Tel Aviv 1964); b) 11.Dc2 Nb7 12.Nd3 c5 13.0—0 c4 14.Nf5 g6 15.Nh3 Cc6 16.a3 b5 17.g3 a5 18.Ng2 b4 19. Cd2 Dd6 20.Tfcl Tfc8 21.Dd1 Tab8 22. h4 h5 ± (Seimeanu—Neikirch, București 1949); c) 11.Ne2 Ne6 12.0—0 c5 13.d:c5 b:c5 14.Da4 Tc8 15.Ta1 (Moiseev—Makogonov, 1951) 15...a5 = ; sau 12.Ce5 c5 13.0—0 Cd7 14.Cd3 c4 15.Cf4 b5 16.Nf3 Cf6 = (Spasski—Damianovici, Soci 1965).

10. Mai slab este 11...Nb7 12.Da4! c5 13.Da3 Tc8 14.Ne2 Df6 (14...Cd7 15.0—0 Rf8 16.d:c5 b:c5 17.Cd2 ±) 15. d:c5 b:c5 16.0—0 Db6 17.Tfd1 Cd7 18.e4! Te8 19.Cd2 Te7 20.Cb3 T:e4 21. Nf3 ± (Flohr—Makogonov, 15 camp. U.R.S.S., 1947); sau 14...a5 15.d:c5 b:c5 16.0—0 Ca6 17.Cd4 Nd7 18.N:a6 T:a6 19.C:e2 (Petrosian—Spasski, meci 1966) 19...Nb5 și N:e2 cu remiză.

10a. Poate mai bine 13.d:c5 b:c5 14.Da3 Cd7 15.Nb5 Tfe8 16.0—0 Cb6 17.Cd4 Nd7 18.N:47 C:d7 19.Tfd1 Df6 20.Ce2 De6 21.b4 ± (Krogus—Zaitsev, Soci 1965).

11. Maestrul sovietic Kuzminih pune 14...Db7 de ex. 15.d:c5 b:c5 16. 0—0 (16.T:c5 T:c5 17.D:c5 D:b2) Db6 17.Cd2 Cd7 18.e4 Db4! 19.D:b4 c:b4 20.Na6 Tc5 21.Nb7 Td8 =.

12. 18.Tfel Db6 19.Cd2 Te8 20.Cb3 d4! = (Petrosian—Spasski, Santa Monica 1966).

13. Sau 15.e4 d:e4! 16.N:e4 Tb8 = (Pachman). Varianta în continuare

este o partidă Gligoric!—Neikirch, Sofia 1947.

14. În ultimul timp sistemul bazat pe aducerea turnului la c1 înainte de dezvoltarea calului f3 este considerat ca cel mai eficace. Acest sistem este aplicat și în altă ordine de mutări, de ex. 5.e3 0—0 6.Tc1 h6 7.Nh4; ideea albului este de a juca un fel de variantă a schimbului (vezi tabelele 65—66) într-o formă favorabilă.

15. Aci albul poate juca 8.N:f6, ca în partida Bronstein—Gheller (vezi nota 6). Euwe propune ca negrul să-și dezvolte nebulul la b7 în loc de e6.

16. Pachman recomandă 8...e:d5 9. Nd3 Nb7 10.Cge2 Cbd7 11.0—0 c5 12. d:c5 b:c5 = (L. Szabo—Pachman, Stockholm 1952) 13.Dc2 ± (MCO).

17. Sau a) 11.Ce2 Td8 12.Cf4 c5 13.Ne2 Nb7 14.0—0 Cd7 (c4) 15.Da4 Cf6 16.Da3 ± (Taimanov—Gheller, Kislovodsk 1966); b) 11.Dc2 c5! 12.d:c5 d4! 13.Cf3 d:e3 14.Nb5 Ca6 ± (Trifunovici—Bondarevski, Turneul Cigorin, Moscova 1947); sau 13. Nd3 d:e3! 14.Ne4 e:f2 + 15.R:f2 Te8 16.N:a8 De3 + 17.Rf1 Na6 + ± (Euwe).

18. Sau a) 11...Db4 + ? 12.D:d2 D:d2 + 13.R:d2 c6 14.Cf3 Nb7 15.Ce5 Tc8 16.b4 ± (Najdorf—Pilnik, Mar del Plata, 1955); b) 11...c5 12.Nf3 Td8 13. Ce2 Cc6 14.0—0 Na6 15.Da4 N:e2 16. N:e2 C:d4 ± ; sau 12...Nb7 13.Cge2 Cd7 (13...c4 14.b3 b5 15.Cc3 Dd7 16. b:c4 b:c4 17.0—0 Te8 18.Tb1 Nc6 19. Del Ca6 20.Da3 Cc7 21.Da5 ± Euwe—Minev, Amsterdam 1954) 14.0—0 Cf6 15.d:c5 b:c5 16.Dd3 Tac8 17.Tfd1 Tfd8 18.Da3 Td7 19.Cd4 (Ragozin—Gligoric, Stockholm 1948).

19. 18.g:f3 Dg5 + 19.Cg3 T:d5 20. De2 Nh3 21.Tfd1 T:d1 + 22.T:d1 c4! 23.f4 Da5 cu șanse egale (Riga—Volgograd, telegraf 1953).

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta Lasker

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7
5.e3 0-0¹

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	Cf3	N:e7	Te1f ²	Nd3	0-0 ⁴	a3	Ce5	d:e5	g3	f3			±
	Ce4	D:e7	e6	f5 ³	Cd7	Tf6	C:e5	Th6	Nd7				
2		Nh4 ^{4a}	N:e7	c:d5 ⁶	b:c3	Db3 ⁷	c4	N:c4	Ne2 ⁸	Dc3	Rd2 ¹⁰		±
	h6 ⁵	Ce4	D:e7	C:c3	e:d5	Dd6	d:c4	Ce6	Ne6 ⁹	Db4			
3							c4	N:c4	Ne2 ¹³	0-0	Db2		=
						Td8 ¹¹	d:c4 ¹³	Ce6	Td6 ¹⁴	Ne6	Nd5 ¹⁵		
4				De2	Nd3 ¹⁷	D:c3	0-0	N:c4 ¹⁹	Tfd1 ²⁰	Tac1	Nd3		=
				c6 ¹⁶	C:c3	Cd7 ¹⁸	d:c4	b6	Nb7	Tfc8	c5 ²¹		
5				Te1	Nd3 ²³	T:c3	c:d5	0-0	a3 ²⁵	Cd2	Dc2	b4	=
				c6 ²²	C:c3	Cd7 ²¹	e:d6	Tfd8	Cf8	Td6	Ng4	Nb5 ²⁶	
6	Te1 ²⁷	Nh4	N:e7	c:d5	T:c3	Nd3	Ce2 ²⁸	0-0	Db1 ²⁹	b4	a4	Tfo1	±
	h6	Ce4	D:e7	C:c3	e:d5	c6	Cd7	Cf6	Te8 ³⁰	a6	Dd6	Nd7 ³¹	

NOTE:

1. Și aci, ca și la Sistemul Tartakower (vezi tabelul) negrul poate juca

întii 5...h6 ceea ce duce, de obicei, numai la intervertire de mutări.

2. După această mutare negrul este aproape forțat să intre în variante ale

Gambitului Damei clasic (eticheta 57), deoarece încercarea de a le evita duce la dezavantaj, cum se va vedea în continuare. Se poate juca 8.Dc2 c6 9.Nd3 C:c3 10.D:c3 Cd7 11.Cd2 d:c4 12.C:c4 b6 13.0—0 c5 = ; mai slab este 8.C:e4! d:e4 9.Cd2 f5 10.f3 (mai bine este 10.Db3) e5! 11.d5 Dc5 ♣ (Pîdevski—Tankov, Sofia 1955).

3. Cel mai bine este 9...C:c3 10.T:c3 Cd7 11.0—0 d:c4 12.N:c4 e5 (vezi eticheta 57). Într-o partidă Gligorici—Donner, Amsterdam 1950, s-a încercat 11...g6 12.De2 e5!? ~.

4. Sau 10.Ce5 Cd7 11.0—0 Dh4 12.f4 Tf6 13.De1 D:e1 14.Tf1 Tf8 15.N:e4 f:e4 16.c5 C:e5 17.d:e5 b5 18.Ce2 a5 ± (Eliskases—P. Frydman, San Pedro 1941).

5. Intercalarea acestei mutări, ca și Sistemul Tartakower întărește foarte mult jocul negrului.

5a. Și aici se poate juca 7.N:f6 (vezi Sistemul Makogonov, eticheta 59 var. 1); un exemplu recent este 7...N:f6 8.Tc1! (8.Dc2 c5!) 8...c6 9.Nd3 Cbd7 (9...d:c4!? 10.N:c4 Cd7 11.Ce4 e5 12.C:f6+ D:f6 13.0—0 De7 14.e4 ± Gligorici—Portisch, Zagreb 1965) 10.0—0 d:c4 11.N:c4 e5 12.C:e4 e:d4 13.C:f6 (Gligorici—Filip, Zagreb 1965) 13...C:f6! 14.D:d4 De7 15.De5 Te8 ~. Sau 14.C:d4 De7 15.Nb3 c5 16.Cb5 Td8 17.Dc2!? (Df3!) b6 18.a4 Nb7 19.Tfd1 De5 20.De2 remiză (Buhman—Bîhovski, Tallin 1965); de considerat este 8.D:l2 b6 9.c:d5 e:d5 10.b4 Nb7 11.Tb1 Cd7 12.b5 Te8 13.a4 Cf8 14.g3! ~ (Korcimoi—Cirici, U.R.S.S.—Jugoslavia 1966); mai bine 8...Cc6 9.Td1 d:c4 10.N:c4 e5 11.d5 Ce7 12.Ce4 Cf5 13.De2 Cd6= (Tal—Spasski, camp. U.R.S.S. echipe, 1966).

6. Sau a) 9.C:e4 d:e4 10.Cd2 f5 11.Tc1 Cd7 12.Dc2 c6 13.c5 e5 14.Nc4+ Rh8 15.0—0 Cf6 16.Tfel Td8 17.Dc3 c:d4 18.e:d4 Ne6 ♣ (Bogoliubov—Elis-

kases, meci 1939); b) 9.Nd3 C:d3 10.b:c3 d:c4 11.N:c4 Cd7 12.0—0 b6 13.De2 Nb7 14.e4 c5 15.Tfd1 Cf6 16.Nd3 Td8 = (Neikirch și Zvetkov).

7. Cu această mutare albul pregătește c3—c4 pentru a-și asigura preponderanța în centru.

8. Sau a) 14.Dc3 Ng4 15.Cd2 (15.0—0 N:f3 16.g:f3 Td8 17.Rh1 Df6 18.Ne2 Tfe8 ♣ Euwe—Eliskases, Noordwijk 1938) Td8 16.0—0 Ce7 17.Tfc1 c5 = (Grau—Eliskases, Buenos Aires 1939); b) 14.Db2 Ng4 15.0—0 N:f3 16.g:f3 Df6 17.Ne2 ± (Stahlberg); c) 14.0—0 Ca5 15.Dc3 C:c4 16.D:c4 Ne6 17.Dc3 Nd5 18.Ce5 Tfe8 19.Tfel f6 = (Bogoliubov—Eliskases, meci 1949).

9. Sau 14...Tb8 15.0—0 Ne6 16.Dc3 Tfd8 17.Tfc1 Dd7 18.Cd2 Te8 19.Nf3 ± (L. Szabo—Szabados, Veneția 1949).

10. 16...Dd6 17.Thc1 Nd5 18.Re1 Te8 19.Rf1 Te7 20.Rg1 Td8 21.Cel Df6 22.Nf3 ± (Pachman—Donner, Beverwijk 1965).

11. După unii teoreticieni mutarea aceasta este mai bună decât 11...Dd6. Se poate juca și 11...c6, de ex. 12.c4 Ne6 13.Ce5 Cd7 14.C:d7 D:d7 15.Ne2 f5 = (Uhlmann—Portisch, Sinaia 1964); sau 12...d:c4 13.N:c4 Cd7 14.0—0 Cb6 15.Ne2 Ng4 = (Malich—Pîdevski, Sinaia 1964).

12. Sau a) 12...Cc6 13.c:d5 Db4+ 14.Cd2! D:b3 15.C:b3 Cb4 16.Tc1 C:d5 17.e4 Te8 18.f3 f5 19.Nc4 c6 20.Cc5! f:e4 21.f:e4 Nf5 22.0—0! ± (Eliskases—Vidmar, Stuttgart 1939); b) 12...Ne6? (Mutarea lui Cötlar, care duce la mari complicații, în cele din urmă însă favorabile albului) 13.D:b7! d:c4 14.D:a8 Da3! 15.Tb1 Nd5 (Da5+ 16.Cd2! c3 17.Nd3! c:d2+ 18.Re2 ± Euwe) 16.D:d5! T:d5 17.T:b8+ Rh7 18.Tb1! ± (H. Müller).

13. Sau 14.Db2 Ng4 15.0—0 N:f3 16.g:f3 Df6 17.Ne3 Ce7 18.Tac1 Cd5 =

(Stahlberg—Czerniak, Buenos Aires 1941).

14. Sau a) 14...b6 15.0—0 Nb7 16. Tfc1 Ca5 17.Db2 Tac8 18.Tc3 c5 19. Tael c:d4 20.C:d4 T:c3 21.T:c3 ± (Gligoric—Keres, 1958); b) 14...Ca5 15. Dc3 b6 16.Tc1 c6 17.0—0 Nb7 18.Tc2 Tac8 19.Tfc1 Tc7 20.Db2 ± (Reshevsky—Horowitz, Havana 1952).

15. Negrul are un joc bun (Ivkov-Wexler, Buenos Aires 1960). Nu merge 17.D:b7 Tb8 18.Da6 C:d4 ±.

16. Sau a) 9...C:c3 10.D:c3 d:c4 11. N:c4 b6 (11...Cd7 12.0—0 b6 13.Tfd1 Nb7 14.Tael Tfd8 15.Ne2 c5 16.Da3 a5 Lundin—Raud, Buenos Aires 1939) 12. 0—0 Nb7 13.Ne2 Tc8 14.Tfd1 c5 15. Da3 Cd7 16.Td2 e5 = (Van Scheltinga—Grau, Buenos Aires 1939); b) 9...Cf6 10.Nd3 (sau 10.c:d5 e:d5 11. Nd3 c6 12.0—0 a5 13.h3 Ca6 14.N:a6 T:a6 15.g4! Ce4! 16.Ce5 Te8 17.f4 Cd6! ± Konstantinopolski—Moiseev, 20 camp. U.R.S.S., 1952) d:c4 11.N:c4 c5 12.0—0 c:d4 13. C:d4 Nd7 14.Tfd1 Cc6 15.De2 C:d4 16. T:d4 Ne6 17.Tad1 Tfd8 18.T:d8+ T:d8 remiză (Stein—Holmov, Sverdlovsk 1963).

17. Sau a) 10.Ne2 Cd7 11.0—0 C4f6 (11...C:c3 12.D:c3 d:c4 13.N:c4 duce la poziția din varianta principală) 12.Td1 a6 13.a3 b5 14.c:d5 e:d5 15.a4! b4 16. Ca2 Tb8 17.Ccl b3! 18.C:b3 Db4 ± (Kotov—Pilnik, Stockholm 1952); b) 10.C:c4 d:c4 11.D:e4 Db4+ 12.Cd2 D:b2 13.Db1 Dc3 14.Dcl D:c1 15.T:c1 Cd7 16.Ne2 = (Trifunovici—Najdorf, meci 1949); c) de considerat este 10. Td1 și nu merge 10...Cd7 din cauza 11.C:e4 d:c4 12.D:e4 Db4+ 13.Td2 ± (Neikirch și Zvetkov); d) 10.a3 C:c3 11.D:c3 Cd7 12.Tc1 d:c4 13.N:c4 c5 14.0—0 ± Bronstein—Klovan, Alma Ata 1963).

18. Sau 11...d:c4 12.N:c4 b6 (Cd7 13. 0—0 duce la aceeași poziție) 13.0—0

Nb7 14.Ne2 Tfc8 = (Filip—Donner, Beverwijk 1964).

19. Sau 13.D:c4 e5 14.d:e5 C:e5 15. De4 C:f3 16.D:f3 Ne6 = (Gheller—Taimanov, Stockholm 1952).

20. Sau a) 14.Dd3 Td8 15.De2 Nb7 (15...e5 16.Dc2! Df6 17.De4 Te8 18. Tfd1 Nb7 = Flohr—Bernstein, Zürich 1934) 16.Na6 N:a6 17.D:a6 c5 18.Tfd1 c:d4 19.C:d4 Cc5 = (Bondarevski—Tolus, 15 camp. U.R.S.S., 1947); b) 14.e4 Nb7 15.Tfel c5 16.d5 e:d5 17. e:d5 Df6! = (Euwe).

21. Averbach — Kotov (Stockholm 1952).

22. Sau 9...Cf6 10.Nd3 Cd7 11.0—0 d:c4 12.N:c4 c5 13.d:c5 C:c5 14.Ce5 Cd7! 15.Dd4 C:e5 16.D:e5 Nd7 17.Cd5 C:d5 18.N:d5 = (Kotov—Najdorf, Groningen 1946).

23. Sau 10.C:e4 d:e4 11.Cd2 f5 12.c5 Cd7 13.Cc4 e5 14.Cd6 e:d4 = (Capablanca—Rubinstein, Budapesta 1929).

24. Pachman recomandă aici 11... d:c4 12.N:c4 Cd7 13.0—0 e5 (Stahlberg—Gligoric, Stockholm 1952) cu joc bun pentru negru. În același turneu însă s-a jucat o partidă Stahlberg—Pilnik în care albul a jucat 12.T:c4! și după 12...Cd7 13.Nc2 Td8 14.Db3 Cf8 15.0—0 Nd7 16.Db3 Ne8 17.Tfc1 f6 18. h3 Nf7 19.Db4 Dc7 20.T4c3 Dd7 21. Ta3 a obținut avantaj. Neikirch și Zvetkov indică planul de atac pe flancul damei cu Tc3, a4, Da3 și b4.

25. Aci Pachman consideră că este mai bine 14.Db1! ±.

26. Bogolubov—Eliskases, meci 1939.

27. Continuarea aceasta este considerată actualmente ca cea mai bună alit împotriva Variantei Tartakower (vezi tabelul 59), cât și împotriva Variantei Lasker. Rezervându-și posibilitatea de a dezvolta calul la e2, albul

tinde în cazul cînd negrul alege toluși Sistemul Lasker, spre un final de variantă a schimbului într-o formă favorabilă.

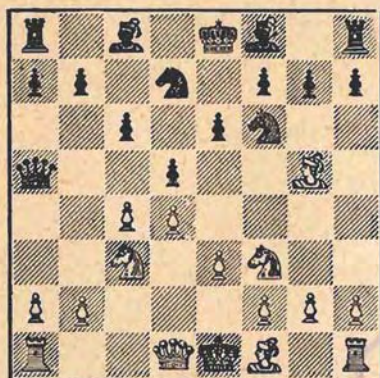
28. O altă idee este 12.Nb1, de ex. 12...Cd7 13.Cf3 Cf6? (Td8 urmat de Cf8) 14.Ce5! Ne6 15.f4 Tad8 16.0—0 Tfe8 17.g4! (Euwe—Spanjaard, Baarn 1939).

29. Numai la egalitate duce 14.Cf4 Ng4 15.Dc2 Ch5 16.C:h5 N:h5 17.Tc5

Ng4 18.Tb1 Tae8 (Reshevsky—Euwe, Amsterdam 1938).

30. Sau 14...a5 15.a3 Nd7 16.b4 a:b4 17.a:b4 Ta4 18.Tb3 Tfa8 19.b5 ± (Euwe—Medina, Londra 1946).

31. În partida Taimanov—Goldenov (Camp. U.R.S.S. 1952) după 18...h5 (mai bine Tec8) 19.b5 c:b5 20.a:b5 a5 21.Tc7 b6 22.Cf5 Db4 23.D:b4 a:b4 24. Cd6 Ted8 25.h3 albul a obținut avantaj evident.

GAMBITUL DAMEI CLASIC Varianta Cambridge-Springs

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cb7
5.e3 c6 6.Cf3 Da5

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Cd2 ² Nb4	De2 0-0 ³	Nh4 c5 ⁴	Cb3 Da4	N:f6 C:f6	d:c5 N:c3+	D:c3 Ce4	Da5 D:a5	C:a5 C:e5	c:d5 e:d5 ⁵			=
2			Ne2 e5 ⁶	0-0 ⁷ Nd6 ⁸	Cb3 De7	c:d5 ⁹ e:d4 ¹	C:d4 C:d5	C:d5 N:b2+	Rh1 c:d5				=
3			N:f6 C:f6	Nd3 Te8	0-0 e5	d:c5 T:e5	c:d5 N:c3 ¹⁰	Cc4 D:d5	D:c3 Tg5	f3 Ne6	Tad1 De5 ¹¹		=
4		N:f6 d:c4	C:c4 C:f6	Tc1 ¹² De7	g3 Ne7	Ng2 0-0	0-0 Cd5 ¹³	De2 Td8	Ce4 Nd7	a3 Ne8	b4 Tac8	Db2 Db8 ¹⁴	=
5		N:f6 C:f6	Nd3 ¹⁵ Nb4	Db3 ¹⁶ d:c4	N:c4 0-0	b:c3 N:c3	Ce5 b6	Ne2 Nb7	Cc4 c5 ¹	Da6 ¹⁷			=
6		c:d5 C:d5 ¹⁸	Dd2 ¹⁹ C7b6 ²⁰	Nd3 ²¹ C:c3	b:c3 Cd5	0-0 ²² D:c3 ²³	De2 Nd6	Tac1 Da5	Nb1 ²⁴				~
7			Tc1 Nb4	e4 0-0 ²⁵	b:c3 C:c3	Tb1 Na3	Nd3 e5	0-0 Te8 ²⁶	De2 b6	c:d4 e:d4	b3 Cf8	Nd2 Dh5 ²⁷	=

NOTE:

1. Albul poate evita în diferite moduri varianta Cambridge—Springs (denumirea vine de la primul turneu în care a fost jucată de către Pillsbury, în 1904); a) 6.c:d5 duce la varianta schimbului (vezi tabela 65); b) 6.Dc2 Da5 (6...Ne7 7.Cf3 0—0 8.Td1 ± vezi Gambitul Damei clasic, tabela 58, var. 1, nota 2) 7.c:d5 (Pachman recomandă 7.Nh4 Ce4 8.Nd3 C:c3 9.b:c3 d:c4 10.N:c4 c5 11.Cge2 c:d4 12.e:d4 b6?? =, dar după 13.De4 Tb8 14.N:e6! albul câștigă, cum a arătat vinezul Haberditz. Bineînțeles, trebuie 12...0—0) 7...C:d5 8.e4 C:c3 9.Nd2 Da4! 10.D:c3 a5 11.Cf3 Nb4 12.Dc1 0—0 13.a3 Nd2+ 14.D:d2 e5! = (Capablanca—Alehin, meci 1927); c) 6.a3 Ne7 7.Cf3 (7.Dc2 d:c4! 8.N:c4 e5! ♣) Ce4! 8.N:e7 D:e7 9.C:e4 d:e4 10.Cd2 f5 11.c5 0—0 12.Cc4 b6 13.b4 Na6! 14.Ne2 N:c4 15.N:c4 a5 = (Euwe—Bogoliubov, meci 1941); d) 6.Nd3 Da5! 7.Nh4 d:c4 8.N:c4 b5 (8...Nb4 9.Ce2 0—0 10.0—0 e5 11.a3 Nd6 12.d5 c:d5 13.b4 Dc7 14.N:d5 C:d5 15.C:d5 Dc4 16.Ne7 ±. Ragozin—Iudovici, 15 camp. U.R.S.S., 1947) 9.Nb3 Nb7 10.Cf3 c5 11.d:c5 N:c5 12.0—0 0—0 13.Cd4 a6! = (Capablanca—Alehin, meci 1927).

2. Slab este a) 7.Nd3? Ce4 8.N:e4 d:e4 9.Ce5 Nb4! ♣; b) 7.Dc2! ♣ Ce4 8.c:d5! Nb4! 9.d:e6 C:c3 10.e:d7+ N:d7 11.Cd2 Nf5 12.Nd3 N:d3 13.D:d3 D:g5 14.b:c3 D:g2 15.De4+ D:e4 16.C:e4 Ne7 ♣ (Euwe). Mutarea 7.Cd2 constituie continuarea clasică.

3. Mai slab este 8...Ce4 9.Cd:e4 d:e4 10.Nh4 0—0 11.Ne2 e5 12.0—0 e:d4 13.C:e4 f5 14.a3 ± (Kashdan—Marshall, New York 1932); 8...d:c4 este jucabilă, de ex. 9.N:f6 C:f6 10.C:c4 Dc7 11.a3 Ne7 12.g3 c5! (12...0—0 13.Ng2 Nd7 14.b4 b6 15.0—0 a5 = Capablanca—Alehin, meci 1927) 13.Ng2 Nd7 14.Ce5 c:d4 15.e:d4 0—0 = (Levenfiș—Cistiakov, 11 camp. U.R.S.S., 1939).

4. Teoria consideră mai slabă continuarea 9...e5 10.d:e5 Ce4 11.Cd:e4 d:e4 12.e6! Ce5! 13.e:f7+ (13.e7? Te8 14.0—0—0 Cg6 15.Td8 Nf5 16.T:a8 T:a8 17.Ng3 N:c3 18.b:c3 Ce7 ♣) T:f7 14.0—0—0! N:c3 15.D:c3 D:c3+ 16.b:c3 Nf5 17.Td4 ± dar Neikirch și Zvetkov recomandă 14...Nf5 ♣, de ex. a) 15.Ne2 Cd3+ 16.N:d3 e:d3 17.Db3 N:c3 18.b:c3 De5 19.Ng3 De4 20.Thg1! Ne6 ♣; b) 15.a3 Cd3+ 16.Rb1 (16.N:d3 e:d3 17.Dd2 c5) N:c3 17.D:c3 D:c3 18.b:c3 Te8 19.N:M3 e:d3 ♣; c) 15.Td4 N:c3 16.b:c3 c5 17.Td5 Cd3+ 18.N:d3 e:d3 19.Db2 Ne4 20.Td6 Ng2 =

5. Variantă propusă de Alehin. Avantajul minimal al albului în final nu poate fi valorificat.

6. Sau 9...d:c4 10.N:f6 C:f6 11.C:c4 Dc7 (11...N:c3+?! 12.D:c3 D:c3+ 13.b:c3 Nd7 14.Nf3 Tfd8 15.a4 Tac8 16.Rd2 ± Alehin—Bogoliubov, meci 1929) 12.0—0 Td8 13.a3 Ne7 14.Tfd1 Nd7 15.b4 Cd5 16.Ce4 b6 = (Nielsen—Bogoliubov, München 1941). Interesantă este continuarea 9...Ce4 10.C2:e4 d:e4 11.Nh4 g5! (11...f5 12.0—0 N:c3 13.b:c3 e5 14.f3 ±) 12.Ng3 f5! (Palwitz—Jahr, 1951).

7. Sau a) 10.d:e5 Ce4! 11.Cd:e4 d:e4 12.0—0 N:c3 13.b:c3 C:e5=; b) 10.N:f6 C:f6! 11.d:e5 Ce4 12.Cd:e4 d:e4 13.0—0 N:c3 14.D:c3 D:c3 15.b:c3 Te8 16.Tfd1 Rf8 ♣

8. Sau 10...e:d4 11.Cb3 Dc7 12.C:d4 d:c4 13.N:c4 Da5 = (Sämisch—Kashdan, Frankfurt 1930).

9. Sau 12.c5 Ne7 13.d:e5 C:e5 14.e4 d:e4 15.C:e4 Ce4 16.N:e7 D:e7 17.D:e4 = (Pachman).

10. Nu 13...c:d5 14.Cb3 Dd8 15.a3 Nf8 16.Cd4 Nd7 17.Db3 ± (Euwe—Grünfeld, Karlovy Vary 1929).

11. Euwe—Bogoliubov, meci 1928.

12. Jocul este asemănător cu cel din nota 3. La 10.g3 urmează 10...c5! 11. Cb5 Db8 12.d:c5 N:c5 13.Ccd6+ Re7!

13. Mai slab este 12...Td8 13.0—0 Nd7 14.Db3 Ne8 15.Tfd1 Cd7 16.e4 f6 17.Ce3 ±

14. 19.Tc2 f5 20.Cc3 C:c3 21.T:c3 Nf6 (Lilienthal—Mikenas, 17 camp. U.R.S.S., 1949).

15. Sau 8.a3 Nd6 (mai bine 8...d:c4 9.N:c4 Nd6 =) 9.c5 Nb8 10.Nd3 e5 11. b4 Dd8 12.C:e5 N:e5 13.d:e5 Cg4 14. Nc2 (Ne2!) Dh4 ♣ (Bondarevski—Estrin, camp. Moscovei 1946).

16. 9.Dc2 c5 10.Cd2 = (Knoch—Vajda, Kecskemet 1927).

17. Capablanca—Ed. Lasker, New York 1927.

18. Sau a) 7...e:d5 8.Nd3 Ce4 9.0—0! C:c3 (9...Cdf6 10.N:f6 C:c3 11.b:c3 g:f6 12.Dc2 Nd6 13.Nf5! Ne6 14.Tab1 ±, Capablanca—Ed. Lasker, 1926; 9...C:g5 10.C:g5 Ne7 11.f4! Cf6 12.De1 Db6 13. Tb1 Nd7 14.Cf3 ± Ianovsky—Bogoliubov, New York 1924) 10.b:c3 D:c3 11. e4! d:e4 12.Te1 f5 13.Tc1 Da3 14.Ch4 Cf6 15.N:f6 g:f6 16.Dh5+ Rd8 17.Nc4 ± (Analiza lui Alehin); b) 7...Ce4! 8.d:e6 f:e6 9.Da4! D:a4 10.C:a4 Nb4+ 11.Re2 ±

19. Sau 8.Db3 Nb4 (interesantă este continuarea 8...Na3 9.D:a3 D:a3 10. b:a3 C:c3 propusă de Romașkevici) 9.Tc1 e5 cu joc bun pentru negru, de ex. 10.C:e5 C:e5 11.d:e5 Ne6 12.a3 C:c3 13.a:b4 D:e5 14.Nf4 N:b3 15.N:e5 Ca2 ♣ (Canal), sau 10.Nc4 C7b6 11.N:d5 C:d5 12.C:e5 Ne6 13.Cc4 C:c3 14.C:a5 Ca2+ 15.D:b4 C:b4 16.Rd2 f6 ♣ (Euwe).

20. Un timp mutarea aceasta a fost considerată ca răsturnarea sistemului cu 8.Dd2. Neikirch și Zvetkov consi-

deră ca mai precisă ordinea de mutări 8...C:c3 9.b:c3 C7b6 pentru a evita varianta 9.a3 Nb4 10.Tc1 N:c3 11.b:c3 D:a3 12.e4 ±, dar negrul poate juca, după Euwe, 9...C:c3 10.D:c3 D:c3+ 11. b:c3 f6 12.Nh4 c5 =

21. Numai prin acest sacrificiu de pion poate spera albul să obțină inițiativa. La alte mutări negrul obține ușor egalarea, sau chiar avantaj, de ex. a) 9.Tc1 C:c3 10.b:c3 Cd5 11.Nc4 (11.Nd3, vezi nota 22) Na3! 12.Tb1 C:c3 13.Tb3 b5 14.Nd3 b4 ♣ (Panov); b) 9.C:d5 D:d2+ 10.R:d2 e:d5 11.Nd3 Ne6=; c) 9.e4 C:c3 10.b:c3 Ca4 11. Tc1 C:c3+

22. În a 25-a partidă a primului meci cu Euwe (1935) Alehin a jucat aci 11.Tc1, dar după 11...C:c3 12.0—0 Nb4 13.a3 D:a3 14.Ta1 Db3 15.Nc2 negrul ar fi putut câștiga ușor cu 15... Ce4 16.Dd1 Dd5 (Levenfiș). Pachman propune 15...Db5 16.e4 C:e4 17.D:b4 C:g5 18.Ce5 ♣. De asemenea după 15. Ce5 (Alehin) poate urma Ce4 16.De2 C:g5 17.Dh5 Ne7 18.Tab1 Dc3 19.Tbc1 Db4 20.Tb1 Dd6 21.f4 g6 22.Dh6 Nf8 23.D:g5 Ng7 ♣ (Euwe).

23. Nu 11...C:c3 12.Tfcl Nb4 13. a3 ±

24. „În această poziție critică pentru pion albul are șanse bune de atac” (Panov).

25. Sau a) 9...C7b6? 10.e4 C:c3 11. b:c3 Na3 12.Tb1 Ca4 13.Tb3 ±; b) 9... f6 10.Nh4 0—0 11.e4! C:c3 12.b:c3 Na3 13.Tb1 e5 =

26. Sau 13...e:d4 14.c:d4 D:d2+ 15. C:d2 Cb6 16.Cc4 C:c4 17.N:c4 Te8 18.f3 b5 = (Trifunovici—Bergqvist, Dubrovnik 1950).

27. Analiza lui Fine.

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta Westfalia

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Ce3 Cf6 4.Ng5 Cbd7
5.Cf3¹ Nb4

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	c:d5 ²	e3 ³	Nd3	Nc2	0-0	b:c3	De1 ⁷	N:e4	Tf:e1	Cf2	Nf4	C:e4	=
	e:d5	c5 ⁴	c4 ⁵	Da5	N:c3	Ce4 ¹⁰	D:c3	D:e1	d:e4	h6	f5	Cf6 ⁸	
2			Nf5 ¹⁹	De2	0-0	a3	D:c3	b:c3	N:c8	N:f6	Cd2 ¹⁰	±	
			Da5	0-0	Te8	N:c3	D:c3	Gb6	C:c8	g:f6			
3					b:c3	N:c8 ¹³	Re2	N:f6	Ce11	Tb1	h4 ¹⁴	±	
					N:c3 ¹¹	Ce5 ¹²	Cd3+	T:c8	g:f6	0-0	b5		
4			De2 ¹⁵	Nh4	0-0	Nf5	Cd2 ¹⁸					±	
		Da5	h6 ¹⁶	0-0	c4 ¹⁷	Te8							

NOTE:

1) După 5.e3 Nb4 6.c:d5 e:d5 7.Nd3 c5 albul are posibilitatea de a juca 8.Cge2, de ex. a) 8...c4 9.Nc2 h6 10. Nh4 0-0 11.0-0 Ne7 12.f3 ± (Kmochn-Fine, Amsterdam 1936); b) 8...c:d4 9. C:d4 (9.e:d4 0-0 10.0-0 Cb6 11.Tc1 h6 12.N:f6 D:f6= Sämisch-Marshall,

Brno 1928) h6 10.Nh4 0-0 11.0-0 N:c3 12.b:c3 Ce5 13.Nf5 (13.Nc2 Te8 14.Tc1 b6 15.Df3? g5!) Te8 14.Ta1 b6 15.Df3 ± (Neikirch și Zvetkov). Dacă albul joacă 8.Cf3 se ajunge la variantele din tabel.

2. Mai slab este: a) 6.a3 N:c3+ 7.b:c3 c5 8.c:d5 e:d5 9.De2 Da5 10

Cd2 0—0=; b) 6.Da4 De7 7.N:f6 N:c3+ =

3. Sau a) 7.Db3 c5! 8.a3 N:c3+ 9. D:c3 c4 10.De3+ De7 11.D:e7 R:e7 12.e4 d:e4 13.Ce5! h6 14.N:f6 C:f6 15. N:c4= (Alehim); b) 7.Da4 De7! (N:c3 8.b:c3 0—0 9.e3 c5 10.Nd3 c4 11.Nc2 De7 12.0—0 ± Capablanca—Spielman, New York 1927) 8.e3 0—0 9.Nd3 c5 10.0—0 a6 = (Euwe).

4. Mai slab 7...0—0 8.Nd3 c5 9.0—0 N:c3 10.b:c3 c4 11.Nc2 Da5 12.Ce5! ± (Alehin—Vidmar, New York 1927).

5. Cu scopul de a evita varianta 4.

6. Acceptarea sacrificiului de pion duce la pierdere, de ex. 11...D:c3 12. Db1 (sau 12.Tc1 Da4 13.Ce5 b5 14. C:d7 C:d7 15.e4 ± Pafnutiev—Bisguier, Hollywood 1952) 0—0 13.e4 d:e4 (C:e4 14.Ne7! și Nb4) 14.Nd2 Da3 15.Nb4 Da6 16.N:f8 e:f3 17.Nb4 f:g2 18.Te1 ± (Euwe).

7. 12.Nh4 Cdf6 13.Ce5 Ne6 14.a3 g5 15.Ng3 0—0—0 16.Tb1 h5 ± (Foltys—Millner Barry, Margate 1957).

8. Analiză Pachman.

9. După 9.Nc2 Da5 rezultă varianta 1.

10. Bogoliubov — Spielman, Dortmund 1928.

11. Continuarea 10...Cc5!? propusă de Abramov este bună numai în cazul

cînd albul acceptă sacrificiul (11.d:c5 N:f5 12.D:f5 N:c3+ 13.b:c3 D:c3+ 14. Re2 Db2+ 15.Cd2 Ce4 16.Tad1 g6 17. Df4 h6 18.Nf6 D:f6 = Sokov—Abramov, 1939), dar după 11.0—0! N:c3 12.N:c8 T:c8 13.d:c5 Nb4 14.N:f6 g:f6 15.Df5 albul obține avantaj. Cu 10... N:c3+ se încearcă ameliorarea jocului negru (ordinea de mutări a analizelor lui Abramov este 8.Nd3 Da5 9.Dc2 N:c3+ 10.b:c3 c4 11.Nf5 Cc5).

12. Slab este 11...h6? 12.Nf4 Cc5 13. d:c5 N:f5 14.D:f5 ± (Podgorny—Stulik, Praga 1951), deoarece acum nu merge după 14...D:c3+ 15.Re2 Db2+ 16.Cd2 Ce4 (ca în nota 11) din cauza 17.De5+.

13. 12.d:c5 duce la varianta din nota 11.

14. Aratovski—Makovkin, 2 camp. U.R.S.S. coresp. 1956 (a urmat 17...b4 18.c:b4 C:b4 19.Dc3 Tb8 20.Cc2 Cc6 21.D:a5 C:a5 22.Cb4! Tfd8 23.C:d5 ±).

15. 9.0—0 duce la varianta 1.

16. 9...c4 10.Nf5 duce la varianta 2. La 10...0—0 urmează 11.0—0 De8 12. Cd2! g6 13.N:d7 C:d7 14.a3 N:c3 15. Cc3 Cf8 16.Nf4 Nf5 17.Db2 Da6 18. f3 ± (Podgorny—Bartošek, Praga 1942).

17. 11...Te8 12.a3 N:c3 13.D:c3 D:c3 14.b:c3 ± (Becker—Spielman, Viena 1936).

18. Neikirch și Zwetkov.

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta vieneză

1.d4 d5 2.e4 e6 3.c3 c6 4.Ng5

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1		Ce3 ¹	e4 ²	e5	Da4 + ⁴	0-0-0	Ce4	e:f6	Nh4	Rb1	D:b5	C:d4 ⁵	~
	Nb4+	d:c4 ³	e5	c:d4	Ce6	Nd7 ⁶	Ne7	g:f6	Tc8 ⁶	b5 ⁷	c3!		
2				N:c4	Cd4	N:f6 ¹⁰	b:c3	Rf1	Rg1	Tc1	N:g7	Nh6 ¹³	+
				c:d4	Da5 ⁹	N:c3 + ¹¹	D:c3+	D:c4	Cd7 ¹²	Da6	Tg8		=
3		N:f6 ¹⁵	Ce3 ¹⁷	Db3 ¹⁸	e4 ¹⁹	C:c4	Nd3	C:f6 + ²²	0-0	Tfe1			=
	h6 ¹⁴	D:f6 ¹⁶	e6	Cd7	d:c4	Df4 ²⁰	Cf6 ²¹	D:f6	Nd6	0-0			
4					D:c4	Td1 ²³	e4	e5	Nd3	Db3	Nb1!	De2	+
					d:c4	Cd7	Dd8 ²⁴	Nd6	Ne7	Cb6	Cd3	Db6	C:c3 ²⁵
5						a3 ²⁷	De2 ²⁸	Ce4	D:c4	Dc3	e3	Nd3	0-0
					a3 ²⁶	a4	d:c4	Dd8 ²⁹	Da5+	Cd7	Ne7	0-0	c5 ³⁰

NOTE:

C:d4 D:d4 ♠ (Minev—Bobekov, Sofia 1952).

1. Mai slab este 5.Cbd2 d:c4, de ex. 6.Dc2 b5 7.a4 c6 8.e4 h6 9.N:f6 D:f6 10.a:b5 c:b5 11.b3 Cc6 12.Td1 C:d4 13.

2. După 5...Cbd7 se ajunge la Varianta Manhattan; 5...h6 duce la sis-

temul Ragozin (vezi tabela 68, varianta 4).

3. După 6.e3 negrul poate apăra pionul cu 6...b5, de ex. 7.a4 c6 8.Ne2 Nb7 9.0-0 a6! 10.Ce5 Cbd7 11.C:d7 D:d7 12.N:f6 g:f6 ♣; nu dă nimic 6. Da4 + Cc6 7.e4 Nd7 8.Dc2 (8.Dd1 Ca5 9.e5 h6 10.Nh4 g5 11.C:g5 h:g5 12.N:g5 Ne7 ♣ Panov) 8...h6 9.Nd2 Ca5! 10. 0-0-0 Nc6 11.d5 e:d5 12.C:d5 N:d2 + 13.T:d2 0-0 14.Ce3 De7 15.e5 Cd7 = (Vidmar—Adam, coresp. 1937).

4. Dacă albul vrea să evite complicațiile poate juca 8.e:f6 g:f6 9.N:f6! D:f6 10.D:d4 D:d4 11.C:d4 Nd7 12.N:c4 Cc6 13.Cf3 Tc8 = (Znosko-Borovsky — H. Müller, 1935 și Ing. Vidmar-Karaklaici, 1948).

5. Mutarea lui Trifunovici 9...Da5 este răsturnată prin 10.e:f6! d:c3 11. f:g7! c:b2 12.Rb1! Da4 (12...Tg8 13. Td8 +) 13.g:h8D + Nf8 14.Ne2 ±; slab este și 9...h6 10.e:f6 h:g5 11.f:g7 Tg8 12.C:d7 Nd7 13.Ce4! De7 14.Cc2! ± (Vidmar-Bogoliubov, Nottingham 1936).

6. Mai slab este a) 12...Cb4? 13. D:b4! N:b4 14.C:f6 + Rf8 15.T:d4 Da5 16.C:d7 + Re8 17.Cf6 + Rf8 18.N:c4! (13.Ce5? h5! 19.Ce:d7 + Rg7 = Gebren—De Groot, München 1936) 18... Tc8 19.Rb1 h5 20.Th1 Ne7 21.Cd7 + Re8 22.Ng3 + (Fine—Grünfeld, Amsterdam 1936); b) 12...Ca5!? 13.Dc2 e5 14.C:d4 e:d4 15.T:d4 Cc6 16.T:d7 D:d7 17.C:f6 + N:f6 18.N:f6 Tg8 19. N:c4 ±; c) Panov propune 12...b5!? 13.D:b5 c3 14.b:c3 Tb8 cu atac puternic. O partidă Livanec—Flad, coresp. 1939, a continuat cu 13...e5 14.D:c4 Tc8 15.Rb1 Rf8 16.Nd3 Cb4 17.Db3 Ne6 18.Da4 C:a2 19.Na6 ±.

7. Alternativa 13...Ca5 este mai slabă: 14.Dc2 e5 15.C:d4 e:d4 16.T:d4 Db6! 17.T:d7! R:d7 18.Ne2! cu atac puternic (Pachman).

8. La 15.De2 (Trifunovici) urmează 15...Da5! 16.b:c3 f5! (Krylov) cu avan-

taj pentru negru. Neikirch și Zwetkov propun însă 17.Ced2 „și negrul n-are nimic”. Se pare însă că totuși atacul negrului este foarte periculos, de ex. 17...N:h4 18.C:h4 d:c3 19.Cb3 Db4 20.Cf3 Ca5 sau 18.Cb3 Da3 19.Cf3 d:c3. După 15.C:d4! Hasin și Estrin recomandă 15...Dc7! cu continuarea 16.Ng3 e5 17.Db3! C:d4 18.T:d4 c2 + 19. Rcl ~; 15...Cb4 este răsturnat de 16. C:f6 +! N:f6 17.N:f6 Dc7 18.D:b4 c2 + 19.Rcl c1D + + 20.R:d1 Dcl + 21. Re2 ±.

9. Mutarea lui Ragozin 8...Dc7 nu dă egalitate din cauza 9.N:f6! de ex. 9...D:c4 10.N:g7 Tg8 11.Nf6 N:c3 + 12. b:c3 D:c3 + 13.Rf1; sau 9...g:f6 10. Da4 + Cc6 11.Tcl ±; sau 9...N:c3 + 10.b:c3 g:f6 11.Cb5 ± (Euwe). Și mai tare pare a fi 9.Db3!, de ex. 9...N:c3 + 10.D:c3 C:e4 11.Cb5! Dc5 12.D:g7! Tf8 13.Nh6 D:f2 + (13...Cbd7 14.Tcl) 14. Rd1 Cbd7 15.Tel! Cef6 16.N:e6! D:b2 17.Tcl Negrul cedează (Averbach—Estrin, camp. Moscovei 1964).

10. După 9.Nd2 negrul poate juca 9...Dc5 10.Nb5 + Nd7 = sau 9...a6 10. 0-0 Dc5 11.Db3 D:d4 12.Ne3 N:c3 13.N:d4 Nd4 14.Dc2 0-0 15.Rh1 e5 ~ (Zwetkov și Neikirch).

11. Mai slab este 10...g:f6 11.0-0 Cd7 12.Rh1 Cb6 (Kotov—Iudovici, 11 camp. U.R.S.S. 1939) 13.Nb5 + ±.

12. Sau a) 12...Nd7 13.Tcl Db4 (13...Da6 14.C:e6!) 14.N:g7 Tg8 15. Nf6 ±; b) 12...0-0 13.Dg4 g6 14.e5 Te8 15.Dg5 Dc5 16.Cb5 Cd7 17.Tcl ±.

13. Poziția aceasta este foarte controversată. MCO consideră că albul stă la câștig și dă variantele: a) 15...e5 16.Cf5 Dg6 17.Cd6 + Re7 18.Cf5 + Re8 (Maderna—Euwe, Mar del Plata 1947) 19.g3 ±; b) 15...Ce5 16.Dh5 Da5 17. Nf4 Cc4 18.D:h7 Tg4 19.Dh8 + Re7 20. Nh6 e5 21.Nf8 + Rd7 22.Cb3 D:a2 23. Df6 negrul cedează (Maderna—L. Szabo, Mar del Plata 1948); sau 16...

Cd3 17.Cb5 D:a2 18.Cc7+ Re7 19. Ng5+ Rf8 20.Dh6+ Tg7 21.Tf1 ±; 15...Cf6 16.e5 Cg4 17.Nf4 D:a2 18.Ce2 ±; sau 17.h4 Nd7 18.Dc2 Tg6 19.h5 ± (Stahlberg—Sefc, 1949); d) 15...Cf8 (mutare analizată de Euwe, Neikirch și Zvetkov, dar neverificată în practică, care pare să dea apărare suficientă negrului) 16.Dh5 Nd7 17.h4 Dd6 18. Td1 Na4!. Ultimul cuvânt în această variantă este 15.a4! (în loc de Nh6), de ex. 15...Dd6 (15...T:g7 16.Cb5!) 16.Nh6 a6 17.Re3 Ce5 18.Dh5 Cg4 19. D:h7 Df8 20.e5 Tg6 21.Nf4 ± (Smislov—Wade, Havana 1964).

14. Cu mutarea aceasta negrul evită complicațiile variantei vieneze. Se poate juca și 4...Cbd7 5.e3 c6 6.Cbd2 (6.c:d5 vezi varianta schimburilor, tabela 65) 6...Ne7 7.Nd3 0—0 8.0—0 h6 9.Nh4 c5! 10.Tc1 b6 11.c:d5 e:d5 12.Ce5 C:e5 13. d:e5 Cg4 14.Ng3 f6 (Tartakower—Spielmann, 1926).

15. 5.Nh4? Nb4+ 6.Cc3 d:c4 7.e3 (7.e4 g5!) b5 8.a4 c6 9.Ne2 a6 10.0—0 Nb7 11.Dc2 Ne7 12.e4 0—0 13.e5 Ce8 14.N:e7 D:e7 15.Ce4 Cd7 16.Tad1 c5 ± (Almgren—Fine, S.U.A. 1944).

16. 5...Nb4+ 6.Cc3 N:c3+ 7.b:c3 D:f6 8.c:d5 e:d5 duce la varianta Lasker (tabela 60), iar 6...D:f6 7.Da4+ Cc6 la Varianta Ragozin (tabela 68). Se poate juca și 6.Cbd2 D:f6 7.a3 N:d2+ 8.D:d2 0—0 9.e3 Cd7 10.c:d5 e:d5 11.Dc2 ± (Pachman—Tikovsky, Ostrava 1946).

17. În multe partide s-a jucat intervertirea de mutări 6.Db3 c6 7.Cbd2 Cd7 8.e4 d:e4 9.C:e4 etc.

18. De considerat este 7.e4 d:e4 8. C:e4 Nb4+ 9.Cc3 (9.Re2!?) Keres) c5 10.Tc1 0—0 11.d:c5 e5! = (Pavey—Bisguier, 1954). Sau 7.e3 Cd7 8.Nd3 Nd6 9.0—0 De7 10.c5 Nc7 11.b4! ± (Gheller—Tal, camp. U.R.S.S. echipe, 1966).

19. Sau 8.e3 Nd6 9.Ne2 De7 10.Cd2 0—0 11.0—0 Cf6 (Vidmar—Capablanca, Nottingham 1936).

20. Sau 9...Df5 10.Nd3 Da5+ 11. Cc3 Nd6 12.0—0 0—0 13.c5! Ne7 14. Dc4 ± (Pachman).

21. Mai slab este a) 10...Ne7 11. 0—0 0—0 12.Tf1 Tfd8 13.Tad1 Dc7 14.Cg3 Cf8 15.Dc3 ± (Alehin—Asztalos, Kecskemét, 1927); b) 10...e5 11. 0—0! Ne7 12.Tf1 e:d4 13.C:d4 0—0 14.Nc2 Cf6 15.Tad1 g6 (Euwe—Fine, AVRO 1938) 16.Dc3! C:e4 17.T:e4 Dc7 18.De3 Ng5 19.f4 Nf6 20.f5 Ng5 21. Df2 ± (Opocensky); c) 10...g5 11. Cg3 g4 12.Ce2 Dc7 13.Cd2 c5 14.d5 Ce5 15.0—0 0—0 ± (Combe—Alexander, 1945).

22. Sau 11.Cg3 Ne7 12.0—0 0—0 13. Tad1 Td8 14.Nb1 Dc7 (Purdy—L. Steiner, Sidney 1937). Continuarea este o partidă Stahlberg—Capablanca, Buenos Aires 1939.

23. Mai slab este 9.g3 (9.e4 e5 10. d5 Cb6 = Petrov—Stahlberg, Kemer 1937) Dd8 10.Ng2 Nd6 11.0—0 0—0 12.Tad1 Da5 13.e4 e5 14.De2 e:d4 15. C:d4 Nb4 16.Cb3 Db6 17.Ca4 Dc7 ± (Van Scheltinga—Trifunovici, Hilversum 1947).

24. După 9...Ne7 10.e3 0—0 11.Nd3 g6! 12.Ce4 Dg7 13.Dc3! negrul are o poziție pasivă, dar se pare că resursele sale de apărare sînt totuși suficiente (Keres—Iudovici, 15 camp. U.R.S.S., 1947).

25. 16.b:c3 Da6 17.c4 Nb4+ 18.Cd2 c5 19.0—0! ± (Pachman—L. Steiner, Saltsjöbaden 1948).

26. Mutarea aceasta propusă de Terpugov deschide noi perspective pentru negru. O altă posibilitate este 7...De7 8.a3 g6 9.e4 d:e4 10.C:e4 Ng7.

27. 8.e4 a4 9.C:a4 d:e4 10.Cb6 (10. Ce5 Cd7!) e:f3 11.C:a8 Dg5 urmat de

Da5+ și D:a8 (Terpugov). Poate că cel mai bine este 8.e3.

28. Sau 2) 9.C:a4 d:c4 10.Dc2 Dd8 11.Td1 b5 12.Cc3 Ne7 13.g3 0—0 14. Ng2 Dc7 15.0—0 Cbd7 16.Td2 Nb7 17. Tfd1 Cb6 ♣ (Marşalek—Antoşin, Lyon 1955) ; b) 9.Da2 Cd7 10.c:d5 e:d5 11.

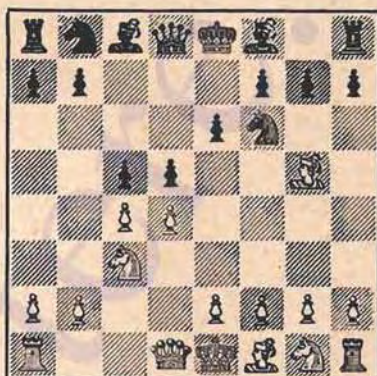
e4! d:e4 12.C:e4 Df4 13.Nd3 ~ (Antoşin).

29. 10...Df5!? 11.Ce5 (11...b5 12.g4 și Ng2).

30. Petrosian—Furman, 21 camp. U.R.S.S.

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta Olandeză

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Ce3 Cf6 4.Ng5 e5!?

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	$\frac{e:d5^1}{e:d4}$	$\frac{D:d4^2}{Ne7\ 1}$	$\frac{e4f3}{Cc6}$	$\frac{De3^4}{Cb4^5}$	$\frac{Dd2^6}{e:d5}$	$\frac{Nb5+}{Nd7}$	$\frac{N:d7+}{D:d7^7}$	$\frac{N:f6}{N:f6}$	$\frac{C:d5}{C:d5^8}$	$\frac{e:d5^9}{\sim}$			
2				$\frac{Dd2}{C:e4^{10}}$	$\frac{C:e4}{e:d5}$	$\frac{N:e7}{D:e7}$	$\frac{D:d5}{0-0\ 1^2}$	$\frac{f3}{Cb4}$	$\frac{Dd4^{11}}{\pm}$				
3							$\frac{Nb5^{12}}{f5}$	$\frac{D:e4}{D:e4^{13}}$	$\frac{D:e4}{f:e4}$	$\frac{Tc1}{Nd7}$	$\frac{Ce2^{14}}{\pm}$		
4	$\frac{Nb5^{15}}{Db6^{15}}$	$\frac{N:f6\ 1}{D:b2^{16}}$	$\frac{d:c5^{17a}}{g:f6}$	$\frac{Tc1}{N:c5}$	$\frac{e3}{Cb4}$	$\frac{Nb5+}{Nd7}$	$\frac{N:d7+}{C:d7}$	$\frac{Cge2}{Te8}$	$\frac{d:e6}{f:e6}$	$\frac{Te2}{Da3^{17}}$	$\frac{Dd2^{18}}{Cb6}$	$\frac{0-0}{0-0^{19}}$	$\pm$
5		$\frac{d:e6\ 1^2}{e:d4}$	$\frac{e:f7+}{R:f7}$	$\frac{Ca4}{Da5+^{20}}$	$\frac{Nd2}{Nb4^{21}}$	$\frac{Db3+}{Cd5}$	$\frac{N:b4}{D:b4+}$	$\frac{D:b4}{C:b4}$	$\frac{Td1^{22}}{\pm}$				

NOTE:

1. Mutarea aceasta duce la mari complicații în care șansele tactice ale negrului nu trebuie subestimate. Numeroasele analize publicate în ultimul

deceniu arată că sistemul este totuși prea riscant și albul obține avantaj.

2. Mai slab este 6.Da4+ Dd7 7.D:d4 Cc6 8.Dd2 C:d5 9.C:d5 D:d5 10.D:d5 e:d5 11.Cf3 d4 ♚ (Pachman—Prins, 1949).

3. Cu alte mutări albul nu poate spera să obțină avantaj, de ex. a) 7. Da4+ Nd7 8.Db3 e:d5 9.D:b7 Cc6 ♣; b) 7.0—0—0 e:d5 8.N:f6 N:f6 9.D:d5 Db6 10.Db5+ Cc6 11.D:b6 a:b6 12. Cd5 T:a2 ♣; c) 7.Td1 e:d5 8.N:f6 N:f6 9.D:d5 Db6 ♣ (Van Scheltinga); d) 7.Ng5 Ne7 8.e3 Cc6 9.Dd2 0—0 10.Ne2 Ne6 = (Panov).

4. Sau a) 8.Nb5!? 0—0! 9.N:c6 b:c6 10.N:f6? N:f6 11.e5 c5! 12.D:c5 N:e5 13.Cge2 e:h5 ♣; sau 10.d6 D:d6 =; b) 8.Dd1 e:d5 9.N:f6 N:f6 10.e:d5 De7+ = (Haberdtz); c) 8.Da4 e:d5 9.N:f6 N:f6 10.C:d5 N:b2 11. Tbl ~

5. Complicată și interesantă este continuarea forțată 8...C:d5 9.e:d5 N:g5 10.f4 Cb4 11.0—0—0 Ne7 12.Dd4! (12. d:e6 Dc7 13.e:f7+ R:f7 14.Cf3 C:a2+ 15.Rb1 Nf5+ 16.R:a2 Da5+ = Flohr—Furman, 1954; sau 14...Nf6! cu atac. La 14.Td4 trebuie jucat 14...Nc5! 15. Nc4+ Rf8 16.Cf3 Nf5, cum recomandă Konstantinov) 12...e5! 13.Nb5+ (sau 13.D:e5 0—0 14.d6 Nf6) Rf8 14.f:e5 Ng5+ 15.Rb1 (sau 15.Td2 N:d2+ 16. D:d2 Dc7!) 15...Nf5+ 16.Ce4 C:d5 17. Cf3 Ce3 și, după părerea lui Panov, negrul are contrașanse suficiente (Borisenko—Zvorikina, 1956).

6. Sokolski este de părere că albul obține șanse mai bune prin 9.Nb5+ Nd7 10.De2! (Nu 10.N:d7+ D:d7 11. Dd2 e:d5 ♣ (Borisenko—Keres, 22 camp, U.R.S.S. 1954).

7. Euwe propune 11...C:d7 (!) 12. N:e7 D:e7 13.C:d5 C:d5 14.D:d5 Db4+ 15.Dd2 D:e4+ 16.De2 = dar albul poate forța trecerea în varianta principală prin 10.N:f6 N:f6 11.Nb5+ Nd7 12.N:d7 D:d7.

8. Nu 13...N:b2 14.Td1 ±

9. Borisenko este de părere că albul are avantaj. Euwe crede că negrul are

încă resurse suficiente, de ex. 14...0—0 15.Ce2 (15.0—0—0 Df5) Tac8! 16.0—0 Tc5 17.Tfd1 Td8 și pionul d5 cade (18. Tac1 T:d5 19.D:d5 D:d5 20.T:d5 T:d5 21.Tc8+ Td8).

10. Mai slab este 8...e:d5 9.N:f6 N:f6 10.e:d5 Cb4 11.Nb5+ ±

11. Nu dă nimic 13.Dc5 (13.Dd6 D:d6 14.C:d6 Cc2+ 15.Rd2 C:a1 16.Nd3 Td8 17.Ce4 Ne6! duce la aceeași poziție) 13...D:c5 14.C:c5 Cc2+ 15.Rd2 C:a1 16.Nd3 Td8 17.Ce4 Ne6! 18.Ch3 T:d3+ 19.R:d3 Td8+ 20.Rc3 Tc8+ 21.Rd2 Td8+ remiză (Donner—Stahlberg, Göteborg 1955). Bronstein propune 13.Dg5 D:c5 (Cc2 14.Rd2) 14. C:g5 Cc2+ 15.Rd2 C:a1 16.Nd3 ±. Mutarea lui Korcinoi, 13.Dc4+, dă avantaj clar albului, de ex. a) 13...Ne6 14.Dc5 D:c5 15.C:c5 Cc2+ 16.Rd2 C:a1 17.C:e6 f:e6 18.Nd3 Tfd8 19.Ce2 T:d3+ 20.R:d3 Td8+ 21.Rc3 Tc8+ 22.Rd2 Td8+ 23.Rc1 ±; b) 13...b5 14.Dc5 D:c5 15.C:c5 Cc2+ 16.Rd2 C:a1 17.Nd3 Td8 18.Ce2 Nf5 19.T:a1 Tac8 20.Ce4 ± c) 13...Td8 14.a3 Td4 15.Dc3 T:e4 16.f:e4 D:e4+ 17.Rf2 ±.

12. Sau a) 12.Nc4 f:e4 13.Ce2 Nd7 14.0—0 0—0—0; b) 12.Nd3 Cb4! 13. Dd6 C:d3+ 14.D:d3 f:e4; c) 12.0—0—0 f:e4 13.Tel Ne6 14.D:e4 N:a2 în toate cazurile cu joc satisfăcător pentru negru.

13. Sau a) 12...f:e4 13.N:c6+ b:c6 14.D:c6+ Rf7 15.Ce2! ±; b) 12...Nd7 13.Ce2 f:e4 14.0—0 0—0—0 15.Cg3 e3 16.Cf5! ±

14. Finalul este favorabil albului (Euwe).

15. Mutarea maestrului peruvian Canal, care transformă jocul într-un gambit.

16. Sau 6...g:f6 7.e3! D:b2 8.Nb5+ Nd7 9.N:d7+ C:d7 10.Cge2 c:d4 11.

Td1! Da3 12.e:d4 ± (Taimanov—A. Gheller, Leningrad 1952)

16a. Poate și mai bine 7.Dc1! D:c1 8.T:c1 g:f6 9.Cf3 Rd8 10.e4 c:d4 11. C:d4 Nc5 12.Cb3 Na3 13.Tc2 a6 14. Ne2 Cd7 15.0—0 Nd6 16.Td1 Re7 17. Ca5± (Furman—Kavalek, Harrachov 1966).

17. La 14...N:c3+ (Gawlikowski) urmează 15.C:c3 Db6 16.0—0 Re7 17. Dc1 ± (Euwe).

18. Un atac puternic se obține și prin 15.0—0! N:c3 16.Dd3 Ce5 17. Db5+ Rf7 18.D:b7 Rg6 19.Cf4+ Rh6

20.C:e6 ± ; sau 15...Re7 16.Ce4 Thd8 17.T:c8 T:c8 18.Cf4.

19. 17.Dd4 Da5 18.T2c1 Tc4 19.Dd3 Da3 20.Tb1 T:c3 21.C:c3 D:c3 22.De4 Na3 23.Tb3 De5 24.D:b7 ± (Prohorovici—Toluș, 1/2 26 camp. U.R.S.S.).

20. Sau a) 8...Nb4+ 9.Nd2 N:d2+ 10.D:d2 Db5 11.b3 Cc6 12.Cf3 Te8! (Borisenko); b) 8...Dd8 9.e4! ± (9... Nb4+ 10.Nd2 N:d2+ 11.D:d2 C:e4 12. Df4+ Cf6 13.Nc4+ ± Pachman).

21. 9...Dd5 10.Tc1! Ne6 (Cc6 11. Cf3 ±) 11.Cf3 Ce4 12.e3 C:d2 13.D:d2 d:e3 14.f:e3 D:d2+ 15.C:d2 Cd7 16. Nc4 ± (Borisenko—Toluș, Riga 1958).

22. Albul are avantaj (Euwe).

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta schimbului

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 Cf6^A 4.e:d5^B e:d5

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
1	Ng5 ¹ c6 ²	e3 ³ Ne7 ⁴	De2 Cbd7 ⁵	Nd3 ⁶ h6	Nh4 0-0	Cf3 Te8	0-0 Ce4 ⁷	N:e4! N:h4	Nh7+ Rh8	Nd3 Ne7 ⁸	Tab1 Nd6	b4 Cf6 ⁹	+		
2				0-0 Te8	Cf3 ¹⁰ Cf8	0-0 ¹¹ Ce4 ¹³	Tab1 ¹² D:e7	N:e7 ¹⁴ d:e4	N:e4 ¹⁵ f5 ¹⁶	Cd2			=		
3					Cge2 h6 ¹⁷	Nh4 ¹⁸ C.S.1 ^{19a}	Ng3 C:f6	0-0 Nd6					=		
4					Cf3 ¹¹ Cf8	h4 ²⁰ Ce6	0-0 ²¹ g3	b4! Cg7 ²²	Tab1 a6	a4 Nf5	D:d3 N:d3		+		
5					N:e7 ²⁴ Ch5 ²³	Cge2 D:e7	0-0 ²⁴ g6 ²⁵	Cg3 0-0 ²⁷	h:g3 C:g3	Cf6 ²⁸			=		
6					Cf3 h6 ²⁹	Nh4 Ch5	N:e7 D:e7	g4 Cf4	0-0-0 Ce6	h4 Df6	Ne2 Dg6	D:g6 f:g6	Ce5 ³⁰	+	
7					Nh4 h6 ³¹	Df3 ³² Nf5	D:f5 Db6 ^{32a}	De8+ D:b2	Tb1 ³³ Re7	Rd1 D:c3	Ng3 g5	Cf3 Ce4 ³⁴	T:b7 Ng7	Ne5 ³⁵ Rf6	±

NOTE:

B. Varianta schimbului este considerată actualmente ca una dintre cele mai bune arme ale albului în Gambitul Damei. Planul strategic al albului este de a organiza fie clasicul atac al minorității de pion pe flancul damei, fie un atac pe flancul regelui (prin Cge2 și 0—0—0). Primul plan este mai eficient și dă rezultate mai bune în practică, deoarece problemele pe care le are de rezolvat negrul îl obligă la un joc foarte precis și la o apărare de lungă durată.

Sistematizarea diferitelor linii de joc în această variantă prezintă dificultăți din cauză că schimbul c4:d5 e6:d5 poate fi făcut în momente diferite, de ex.: 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.c:d5; sau 4...Cbd7 5.c:d5; sau 4. Cf3 c6 5.c:d5; sau 4.Cf3 Ne7 5.c:d5. De asemenea mutările Dc2, Cf3 Ng5, Nd3 la alb și Cbd7 Ne7, c6, 0—0, h6 la negru pot fi făcute în diferite ordini, ceea ce duce la o serie întreagă de intervertiri de mutări care trebuie avu- tă în vedere la studierea variantelor. Din aceste motive variantele au fost grupate în două categorii mari: prima cuprinde variantele clasice, cu atacul minorității și atacul cu Cge2 și 0—0—0, ca și liniile moderne de joc cu h7—h6; a doua cuprinde sistemul în care albul joacă Nf4 în loc de Ng5.

1. Cu 5.Nf4 albul poate intra în sistemul din tabela 66.

2. Într-o partidă Furman—Spasski, 25 camp. U.R.S.S., 1958) s-a încercat 5...Ne6 6.e3 c5 dar după 7.Nb5+ Cc6 8.N:f6! g:f6 albul putea obține avantaj cu 9.d:c5 N:c5 10.Cge2. Interesant este 5...Ne7 6.e3 h6 7.Nh4 0—0 8.Nd3 b6 9. Dc2 Nb7 10.N:f6 N:f6 11.0—0 Cc6 12.a3 Ce7 13.Cf3 c5 ± (Vladimirov—Pietzsch, Moscova 1963).

3. Sau 6.Dc2 h6 7.Nh4 Ca6 8.a3 Cc7 9.e3 Ne7 10.Nd3 0—0 11.Cf3 Te8 12.

0—0 Ce4 13.N:e7 D:e7 14.Ce5 Cf6 15. Tae1 c5= (Taimanov—Averbach 22 camp. U.R.S.S., 1955).

4. O încercare interesantă este 6... Db6 7.N:f6 D:b2 8.Dc1 D:c1 9.T:c1 g:f6 10.C:d5 c:d5 11.T:c8+ Rd7 12. Tc1 Nb4+ 13.Rd1 Cc6 14.Nb5 a6 15. N:c6+ b:c6 16.Ce2 cu final ceva mai bun pentru alb (Korcinoi—Prins, meci U.R.S.S.—Olanda, Haga 1962).

5. Sau a) 7...Ng4!? 8.Nd3 Nh5 9.Cf3 (nu dă nimic 9.N:f6 N:f6 10.N:h7 g6 11.g4 T:h7 12.g:h5 T:h5; mai slab este 9.Cge2 Ng6 10.Cg3 Ca6 11.Nf5 Ch5 12.N:e7 D:e7 13.C:h5 N:h5 14.Db3 Ng6 = Furman—Kan, 22 camp. U.R.S.S. 1955) 9...Ng6 10.N:g6 h:g6 11.0—0 Cbd7 12.Rb1 Cf8 (de considerat Da5 și 0—0—0) 13.h4 Dd7 14.The1 ± (Gligoric—O'Kelly, Zagreb 1955; b) 7... Ca6!? 8.N:a6 b:a6 9.Cf3 0—0 10.0—0 a5 11.Tfcl Na6 12.Ca4 Nb5 13.Ce5 Tc8 14.Cc5 ± (Drimer—Forintos, meci România—Ungaria, București 1963).

6. La această poziție deosebit de importantă din varianta schimbului se poate ajunge, cum am arătat mai înainte, și în alte ordini de mutări, dintre care cea mai frecventă este 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.c:d5 e:d5 6.e3 c6 7.Nd3 Ne7 8.Dc2.

7. Continuarea aceasta a fost considerată multă vreme ca satisfăcătoare pentru negru, de ex. 12.N:e7 D:e7 13. N:e4 (H. Müller propune 13.b4!) d:e4 14.Cd2 Cf6 =. Cu mutarea următoare însă albul obține avantaj.

8. Mai slab este 14...Nf6 15.b4 a6 16.a4 a5 17.b5 Cb8 18.Tab1 Ne6 19. Tfcl ± (Dr. Cherubim—Seeger, Gelsenkirchen 1955).

9. 17.b5 Nd7 18.Tfcl Na3? 19.Ce5 ± (Dr. Cherubim—Stranger, Duisburg 1951).

10. Pachman consideră ca foarte tare 9.g4!, de ex. 9...C:g4 10.N:h7+ Rh8 11.Nf4; sau 9...h6 10.h4.

11. Și după Cf3 sistemul cu rocada mare dă albului șanse de atac care nu trebuie neglijate, de ex.: a) 10.0—0—0 Cf8 și acum a1) 11.Rb1 Ce4 12.N:e7 D:e7 13.N:e4 d:e4 14.Cd2 Ng4? 15.Tdgl f5 16.h3 Nh5 17.g4! ± (Gurghenidze—Berg, Harkov 1958); a2) 11.h4 Ne6 12.Rb1 Tc8 13.h5 Da5 14.N:f6 N:f6 15.Nf5 c5 16.N:e6 f:e6 17.Dd2 Da6 18.Thel Cd7 19.De2 Dc6= (Polugaevski—Klovan, 31 camp. U.R.S.S.); a3) 11.h3 Ce4 (de considerat 11...Rh8 12.g4 Cg8) 12.N:e7 (Sau 12.N:e4 N:g5 13.Nd3 Ne7 14.Rb1 Ne6 15.Ce2 Tc8 16.Cf4 c5 17.C:e6 C:e6 18.N:h7+ Rf8 19.Nf5 ± Baghirov—Van Schellinga, Beverwijk 1905) D:e7 13.N:e4 d:e4 14.Cd2 Nf5 15.f4 b5 16.Rb1 Tac8 17.Thgl Ne6 18.g4 ± (Euwe—Kupper, Chaumont 1958); b) 10.h3 Cf6 11.Nf4 (11.g4 Ce4 12.N:e7 D:e7 13.Tgl C:c3 14.D:c3 Ce6 15.0—0—0 Cg5 16.C:g5 D:g5 17.Rb1 g6 18.Tcl Nd7 = Lombardy—Drimer, Leipzig 1960) 11...Nd6 12.N:d6 D:d6 13.0—0 De7 14.Tabl Ce4 15.b4 Cg5 16.C:g5 D:g5 17.Rh2 Cg6 18.f4 Dh4 19.Dd2 De7 20.Df2 f6 21.f5 ± (Reshevsky—Smislov, Lenin-grad 1949).

12. Sau a) 11.Cd2 Cg4 12.N:e7 D:e7 13.Tfel Dd6 14.Cf1 Dh6 15.b4 a6 16.a4 Te6 17.b5 a5 18.b:c6 b:c6 19.Tabl ± (Kolarov—Klaus, Sofia 1953); b) 11.Ce5 Ch5 12.N:e7 T:e7 13.b4 Chf6 14.Tfel Ce8 15.Tac1 Ne6 ± (Lilienthal—Lundin, Stockholm 1948) sau 11...Cg4 12.N:e7 D:e7 13.C:g4 N:g4 = (Flohr—Keres, Semmering 1937); c) 11.N:f6 N:f6 12.b4 Ng4 13.Cd2 Tc8 14.Nf5 N:f5 (Euwe—Guimard, New York 1951); d) 11.Tac1 Ce4 12.N:e7 D:e7 13.N:e4 d:e4 14.Cd2 b6 15.Da4 ~ (Botvinnik—Robatsch, Amsterdam 1966).

13. Continuarea cea mai obișnuită. Alte posibilități sînt: a) 11...Ng4 12.Cd2! Nh5 13.Tcl1 Ng6 14.N:g6 h:g6 15.

N:f6 N:f6 16.b4 ± (Pachman). Mai slab este 12.Ce5 Nh5 13.b4 a6 14.Ca4 Ce4 15.N:e7 D:e7 16.Cc5 Cd6 17.a4 f6 (Liublinski — Konstantinopolski, 18 camp. U.R.S.S. 1951); b) 11...Cg4 12.N:e7 D:e7 13.b4 a6 14.a4 ± (Pachman); c) 11...a5 12.a3 Cg6 13.b4 a:b4 14.a:b4 Ce4 15.N:e7 D:e7 16.Tfel f5 17.g3 b5 18.Ce2 Tc3 ~ (Gligorici—Pfleger, Haga 1966); d) 11...Ne6 12.b4 Tc8 13.Ca4 Ce4 14.N:e7 T:e7 15.Cc5 C:c5 16.D:c5 ± (Kolov—Ragozin, 17 camp. U.R.S.S., 1949); e) 11...Cg6 12.b4 Ce4 13.N:e7 D:e7 14.Tfel (b5) C:c3 15.D:c3 Ng4 16.Cd2 Tac8 17.Tbcl Ch4 18.Cf1 Dg5 19.Rh1 Te6 ± (Furman—Klovan, camp. U.R.S.S. echipe, 1965).

14. Mai slab este 12.Nf4 f5! 13.Ce5 Nf6? (Cg6) 14.f3 Cd6 15.Tbel g6 16.h3 Ne6 17.g4 Tac8 18.Dh2 ± (Petrosian—Vaitonis, Stockholm 1952).

15. Pachman recomandă 13.b4, dar într-o partidă Castillo—Guimard, 1954, a urmat 13...Cg6 14.b5 Ng4 15.Cd2 C:d2 16.D:d2 Ch4 17.Ne2 Nh3! 18.g3 Df6 19.f3 N:f1 ±

16. Petrosian consideră poziția albului preferabilă.

17. Continuarea aceasta este recomandată de Pachman. În practică se joacă însă mult mai frecvent 9...Te8 de ex. a) 10.0—0—0 Cf8 11.Cg3 (sau 11.Rb1 Cg4 12.N:e7 T:e7 13.Cf4 Cf6 14.h3 ± Cistiakov—Panov, 1949; mai slab este 11.f3 Da5! 12.Rb1? Cg4! ± Gheller—Averbach, camp. U.R.S.S., 1950) h6 12.N:f6 N:f6 13.Ch5 Ng5 14.g3 Ng4 15.Ne2 N:e2 16.C:e2 Ce6 17.Rb1 ± (Petrosian—Mikenas, 17 camp. U.R.S.S., 1949); cel mai bine pentru negru pare a fi 10...Ce4 11.N:e7 D:e7 12.Cg3 Cdf6 13.Tdel Nd7 14.N:e4 C:e4 15.C:e4 d:e4 16.f3 e:f3 17.g:f3 Df6 18.Df2 c5 19.d5 = (Kamenik—Kotlerman, Odesa 1953); b) 10.h3 Cf8 11.0—0! (11.0—0—0 Rh8! 12.g4 Cg8 13.

N:e7 T:e7 14.g5 Tc7 15.Tdgl Nd7 16. h4 Ne8 = H. Müller—Chalupetzky coresp. 1933) Ch5 12.N:e7 D:e7 13.Tabl Cf6 14.b4 Ne6 15.Ca4 Ce4 16.Cc5 Cd6 17.a4 ± (Keres—Najdorf, Margate 1939).

18. 10.h4 Ce8! 11.N:e7 D:e7 12. 0—0—0 Cd6 = (Euwe).

18a. Sau 10...Te8 11.f3 c5 12.0—0 a6 13.Tad1 b5 14.Nf2 c4 15.Nf5 Cb6 16.Cg3 ~ (Botvinnik—Larsen, Noordwijk 1965).

19. Sau 9.Cge2 Ch5 10.N:e7 D:e7 11.h3 g6 12.0—0—0 Cg7 13.e4 d:e4 14.N:e4 Nf5 15.d5 ± (Bronstein—Mikeas, 24 camp. U.R.S.S., 1957).

20. Sau 10.h4 h6! 11.N:f6 N:f6 12. 0—0—0 (12.g4 Ce7! 13.Nf4 =) Cc7 13.h5 Ng4 14.Rb1 0—0 = (Bronstein—Stahlberg, Zürich 1953).

21. 11.0—0—0 Cg7 12.h3 Nf5 = (Pachman).

22. Mai bine 11...0—0 12.Tad1 Ch5 13.N:e7 D:e7 14.Tfcl Cf6 15.b4 Nd7 16.b5 c5 = (Vaitonis—Stahlberg, Stockholm 1952).

23. O încercare interesantă este 8... Cb6 9.Cf3 Ch5 10.N:e7 D:e7 (Korci noi—Bronstein, 26 camp. U.R.S.S., 1959).

24. Sau 9.h4?! h6! (9...f6? 10.g4 Cf8 11.g:h5 f:g5 12.h:g5 N:g5 13.Ce5 Nf6 14.0—0—0 De7 15.f4 ± (Reshevsky—Guimard, New York 1951) 10.N:e7 D:e7 11.0—0—0 = (Pachman).

25. 10...Cf8!? 11.0—0—0 g6 12.e4! d:e4 13.N:e4 Cf6 14.d5 ± (Hasin—Cistiakov, Moscova 1959).

26. 11.0—0—0 f5 12.h3 0—0 13.g4!? Cg7 ≠ (Pachman).

27. Sau a) 11...f5 12.Tfcl 0—0 13. Tabl Dg5 14.Cg3 Cdf6 15.f4 Dh6 16. C:h5 D:h5 17.b4 Nd7 = (Kottnauer—

Pachman, Praga 1946; b) 11...Cdf6! (poate cea mai bună continuare) 12. Tabl 0—0 13.b4 Nd7 14.b5 Dd6! 15. b:c6 Cg4! 16.g3 b:c6 17.Ca4 Tfe8 18. Cc5 Nc8 19.Tfcl Df6 20.Cc3 Cg7 21. C3a4 Cf5 22.Ca6 Ch4! ≠ (Byrne—Guimard, Buenos Aires 1964).

28. Cu Dd6, Rg7 și h5 negrul a obținut contrajoc pe flancul damei (Kottnauer—Euwe, Amsterdam 1950).

29. Linia aceasta de joc a fost propusă de Tröger ca un „leac universal” contra variantei schimbului. Ea poate fi aplicată și după 8.Nd3, dar H. Müller a arătat că după 8...h6 9.Nh4 Ch5 albul poate juca foarte bine 10.0—0 intrând în variante cunoscute.

30. După părerea lui H. Müller, albul stă mult mai bine (16...Ce5 17. d:e5 0—0 18.f4 sau 16...0—0 17.f4). Mai slab este 16.Nd3 0—0! 17.Th6 Cf6 18.Ce5 g5 19.Tdhl Cd7 = (Donner—Tröger, Geneva 1958).

31. Un timp s-a crezut că intercalarea acestei mutări permite negrului să egaleze ușor, dar aceasta nu este exact. Aceeași variantă se poate juca și fără h7—h6, de ex. 6...Nf5 7.Df3 Ng6 8.N:f6 D:f6 9.D:f6 g:f6 10.Rd2 Cd7 11. Nd3 Nd6 12.h4 h5 13.Cge2 N:d3 14. R:d3 ± (Gheller—de Greiff, Havana 1963).

32. Mai tare decât 8.Nd3 N:d3 9. D:d3 Ne7 10.Cge2 Cbd7 11. 0—0—0 12.f3 Te8 13.Nf2 c5 = (Botvinnik—Gheller, 22 camp. U.R.S.S., 1955).

32a. Sau 8...Ng6 9.N:f6 g:f6 10.Dd1 Db6 11.Dd2 Cd7 12.Cf3 Tg8 13.Ne2 Nd6 14.0—0 f5 15.Nd3 Cf6 16.Ce5 Ce4 17.Dc2 Nh7 18.Ca4 Dc7 19.f3 ± (Krogius—Kovacs, Budapesta 1965).

33. În partida Smislov—Pachman (Olimp. Moscova 1956) în care s-a jucat prima oară această variantă, a urmat mai slab 11.C:d5+ c:d5 12.Dcl

Db4+ 13.Re2 și cu 13...g5 14.Ng3 Ce4
negrul ar fi obținut contrașanse bune.

34. 13...Ng7 14.Dc7+ Cb1 15.Nd6+
Re6 16.Nb4! ±

35. 17.Ch4+! g:h4 18.De6+ ±
(Analizele lui Zaițev și de Haan).

A. O formă interesantă a variantei
schimbului poate surveni după 3...Ne7
4.c:d5 e:d5 5.Nf4 c6 6.e3 Nf5 7.g4!?
Ne6 8.h3! (mai exact decât 8.Nd3 Cd7

9.h3 h5! 10.g:h5 Cdf6 11.h6 C:h6 12.
Dc2, Botvinnik—Petrosian, meci 1963,
12...Dd7=) 8...Cf6 și acum în două
partide din meciul Botvinnik—Petro-
sian a urmat: a) 9.Nd3 c5! 10.Cf3 Cc6
11.Rf1 0—0 12.Rg2 c:d4 (Tc8!) 13.
C:d4 C:d4 14.e:d4 ± (partida 14) și
b) 9.Cf3 Cbd7 10.Nd3 Cb6 11.Dc2 Cc4
(partida 18) 12.N:c4 d:c4 13.e4 ±
Boleslavski și Suetin) Euwe recomandă
9...0—0 urmat mai târziu de c6—c5

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Varianta schimbului

1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.e4 e6 4.Ce3! Ne7
5.e:c5 e:d5

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	Nf4	De2	a3	e3	Nd3	0-0	b4	a4					=
	e6	Ca6	Ce7	0-0	Ce8 ²	Cd6	g6	Nf5! ¹					
2			e3	Nd3	D:d3	h3 ¹	0-0	Tab1	De2	a3	Ce5	Cd3	=
		g6	Nf5	N:d3	Cbd7	0-0 ³	Tfe8	a5	Nf8	Cb6	Cfd7	Ce4 ⁴	
3			e3	Ng3	Nd3	0-0-0	Cd2	h:g3					=
		Cbd7	Ch5 ⁷	Cf8	Ne6	Da5	C:g3	0-0-0 ⁸					
4		e3	Nd3 ⁹	0-0 ¹⁰	h3	Nh2	Ce5	N:e5	Nh2	De2	N:d6	Tae1	=
	0-0	c6	Cbd7	Te8	Cf8	Cg6	C:e5	Cd7	Cf8	Nd6	D:d6	Nd7! ¹¹	
5				De2	g4! ¹²	h3	0-0-0	Rb1	Nb5	N:d7	d:e5	Dd3! ¹⁴	+
				Te8	Cf8	Ne6	Te8! ¹³	e5	Nd7	D:d7	T:e5		=
6	Ng5	De2	e3	Nd3	D:d3	Nh6	Nf4	h3	0-0	Nh2	Tad1	Cd2	=
	c6	g6! ¹⁵	Nf5	N:d3	Cbd7! ¹⁶	Cg4	Cgf6	a5!	0-0	Te8	Nf8	Cb6! ¹⁷	

NOTE:

5.Dc2 Ne7 6.Nf4 c5! 7.e3 c4 8.Cc3 Da5
9.Ne2 b5 10.0-0 b4 11.Da4+ D:a4 12.
C:a4 Ce4 13.Tfd1 Cd7 ♚ (Antosin—
Bronstein, 24 camp. U.R.S.S., 1956).

1) Sistemul acesta poate fi jucat și
fără mutarea Cc3, de ex. 4.c:d5 e:d5

2. De considerat este 10...Ce6, deoarece după Cce8 albul ar fi putut continua cu 11.h3 urmat de 12.g4 și 0—0—0 cu atac.

3. Joțul este egal, de ex. 14.N:d6 N:d3 15.N:e7 N:c2 16.N:d8 Tf:d8 =. Într-o partidă Antošin—Gheller, 22 camp. U.R.S.S., 1954, după 13...Ch5? 14.Ne5! Ng4 15.b5 Dd7 16.b:c6 b:c6 17. Cd2 albul a obținut avantaj.

4. Sau 11.0—0 0—0 12.Tab1 a5 13. Dc2 Tfe8 14.Tbd1 Nf8 15.h3 Db6 16. Rh1 Tac8 17.Nh2 Ng7 18.Cie5 = (Gheller—Ilivițki, 22 camp. U.R.S.S., 1955).

5. Sau 11...Cf8 12.g4? (12.0—0 Ce6 13.Nh2 0—0 14.Ce5 =) Ce6 13.Ng3 Da5 14.Cd2 0—0 15.0—0—0 (0—0) Nb4 ♣ (Kotov—Stahlberg, Zürich 1953)

6. Smislov—Gheller, meci 1955.

7. Mai slab este 8...0—0 9.Nd3 0—0 10.h3 Cf8 11.0—0—0 b5!? (Ne6 12.g4 Tc8 13.g5 Ce4!) 12.Ce5 Nb7 13.g4 ± (Averbach—Sardarov, 1959).

8. Bronstein — Keres, 20 camp. U.R.S.S., 1952.

9. Sau 8.Dc2 Ch5!? 9.Ne5 f6 10.Ng3 g6 11.Nd3 C:g3 (f5 12.Ce5 Ne6 13.Ce2 Cbd7) 12.h:g3 Rg7 13.0—0—0 f5 14. Th2 CJ7 15.Tdhl ± (Füster—Sebestyen Budapesta 1948).

10. Sau 9.h3 Te8 10.0—0 Cf8 11. Ce5 Nd6 12.Ng3! De7 (Cfd7 13.C:f7!) 13.Dc2 Cfd7 14.C:d7 N:d7 15.N:d6 D:d6

16.b4! ± (Pachman). Alehin propune 12...c5!

11. Mai slab este 17...Dh6 18.f4 Dd6 19.Df2 Nd7 20.e4 d:e4 21.C:e4 Db4 22. f5 ± (Botvinnik—Bivșev, 20 camp. U.R.S.S.).

12. Sau 10.0—0—0 Cf8 11.h3 Ne6 12.Cg5 Nd6 13.Ne5 h6 14.C:e6 T:e6 15.Nf5 Te8 ~ (Novotelnov—Konstantinov, Krasnodar 1946).

13. Mai bine 12...Cbd7.

14. Petrosian—Ilivițki, camp. sind. Moscova 1964. Negrul treșuia să joace 17...Tec8.

15. 7...0—0 8.e3 duce la variantele din tabela precedentă.

16. Mai slab este 10...0—0, deși și în acest caz, jucând foarte exact, negrul are perspective să egaleze, de ex. 11.N:f6 N:f6 12.b4 a6 13.0—0 și acum 13...Ne7 14.Tab1 Cd7 15.Tic1 Nd6 16.a4 Cf6 17.b5 a:b5 18.a:b5 Ta3 19.Dc2 Da8 20.b:c6 b:c6 21.g3 Tc8 ~ (Uhlmann—Donner, Havana 1964); sau 13...Cd7 14. a4 b5 15.a5 (15.e4) Te8 16.Ce2 Ne7 17.Db3 Nd6 18.Cc1 g5 19.Cd3 g4 20. Cd2 Te6 = (Polugaevski—Spasski, 31 camp. U.R.S.S.).

17. Poate urma 18.Tfe1 Nd6 19.N:d6 D:d6 20.Ce2 Ce4 21.C:e4 T:e4 22.Tc1 Te7 23.Dc3 Db4 24.Cf4 D:c3 25.T:c3 Cc4 26.Cd3 a4 = (Spasski—Ivkov, Belgrad 1964).

GAMBITUL DAMEI CLASIC Varianta Tarrasch ameliorată

1.d4 d5 2.e4 e6 3.c13 Cf6 4.Cc3

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
1		Ng5 ²	C:d4 ⁴	Of3 ⁶	Cd5	C:e7 ⁸	e3	N:e3	Ne2	Db3	0-0		=	
	c5 ¹	c:d4 ³	e5 ⁵	d4	Ne7 ¹⁷	D:e7	d:e3	0-0	Td8	Ce6	Cg4			
2		c:d5	e4	b:c3	c:d4	Nd2	D:d2	Ne4 ¹¹	0-0	Tfd1	Df4	De3	=	
		C:d5 ⁹	C:c3	c:d4	Nb4+	N:d2+ ¹⁰	0-0	Ce6 ¹²	b6	Nb7	Df6 ¹³	Tfd3 ¹⁴		
3			e3 ¹⁵	Ne4 ^{16a}	e:d4	0-0	Te1 ¹⁸	b:c3	Nd3 ^{19a}	De2	Nh6 ²⁰	Dd2	~	
			Ce6 ¹⁶	c:d4 ¹⁷	Ne7	0-0	C:c3 ¹⁹	b6	Nb7	g6	Te8	Tac8 ²¹		
4				Nd3	0-0	Te1 ²⁴	b:c3	Nb2	Te1	Nf1	De2	Ted1	=	
				Ne7 ²²	0-0 ²³	C:c3 ²⁵	b6	Nb7	Te8	g6	Te8	De7 ²⁶		
5						a3	e:d4	b:c3	De2	Ne4	Nh6	N:g7	=	
							c:d4	C:c3 ²⁷	Nf6 ²⁸	g6	Nd7	Ng7	R:g7 ²⁹	
6			D:d4 ³¹	e4 ³³	Nb5	N:c6	D:d8+	Cg5	0-0 ³⁶				+	
		c:d4 ³⁰	e:d5 ³²	Ce6 ³⁴	d:e4 ³⁵	b:c6	R:d8	Re8						

NOTE:

1. Cu această mutare se începe așa numita „Variantă Tarrasch ameliorată” considerată ca dind egalitate negrului.

2. Continuarea veche, care duce la un joc complicat. După 5.e3 se ajunge la Apărarea Tarrasch clasică (vezi tabela 74).

3. Mai slab este 5...d:c4 6.e4 c:d4 7.C:d4 Ne7 8.N:c4 ±

4. Sau 6.D:d4 Ne7! (merge și 6...Cc6 7.N:f6! g:f6 8.Dh4 d:c4 9.Td1! Nd7 10.e3 Ne7! =; nu însă 10...Ce5? 11.C:e5 f:e5 12.D:c4 ± Pillsbury—Lasker, Cambridge Springs 1904) 7.c:d5 e:d5 8.e3 Cc6 (8...0—0 9.Ne2 Cc6 10.Da4 h6 11.Nh4 a6 12.0—0 Ne6 13.Cd4 C:d4 14.D:d4 Da5 15.Tfd1 ± Barczay—Dely, camp. Ungariei 1965) 9.Da4! 0—0 10.Td1! Ne6 11.Ne2! a6 12.0—0 Db6 13.Dc2 Tab8 14.Db1 Tfd8 15.Cd4 Te8 16.C:c6 ± (Barczay—Lengyel, camp. Ungariei, 1965).

5. De considerat este 6...Ne7 7.c:d5 (Pachman, recomandă 7.e3 0—0 8.Tc1 ±) 7...C:d5 8.N:e7 D:e7 9.C:d5 e:d5 10.Tc1 0—0 11.e3 Cc6 12.C:c6 b:c6 13.Dd4 Tb8 14.Ne2 Tb4 = (Samkovici—Konstantinopolski, 1/2 camp. R.S.F.S.R., 1956).

6. Sau a) 7.Cdb5 a6! 8.Da4 (8.C:d5? a:b5 9.C:f6+ D:f6 ± Fine—Iudovici, Moscova 1937) 8...Nd7 9.c:d5 (9.e4 Cc6 10.C:d5 a:b5 11.D:a8 Nb4+ 12.Rd1 D:a8 13.Cc7+ Re7 14.C:a8 T:a8 15.c:b5 Cd4 ± Stahlberg) 9...Db6! 10.N:f6 g:f6 11.e3 Ta7! ±; sau 10.Ne3 N:b5 11.N:b6 N:a4 12.C:a4 Nb4+ 13.Cc3 C:d5 ±; b) 7.Cc2 d4 8.Cd5 Nf5 9.f3 (Donner—Orbaan, Amsterdam 1954) 9...N:c2 10.D:c2 Ne7 =

7. Mai slab este 8...Cc6 9.e4 Ne7 10.N:f6 N:f6 11.b4 0—0 12.Nd3 a5 13.a3 Ne6 14.Tb1 a:b4 15.a:b4 Ne7 16.0—0 ± (Euwe—Alehin, meci 1937).

8. Sau 9.N:f6 N:f6 10.e4 d:e3 11.f:e3 e4 12.Cd2 0—0 13.Dc2 Te8 = (Bolbochan—Stahlberg, Mar del Plata 1945); sau 11.C:e3 D:d1+ 12.T:d1 e4 =

9. Trecerea în Apărarea Tarrasch prin 5...e:d5 este aci mai slabă din cauza 6.Ng5! Ne6 7.N:f6 D:f6 8.e4 d:e4 9.Nb5+ ±

10. Mai slab este 9...Da5 10.Tb1! N:d2+ 11.D:d2 D:d2+ 12.R:d2 și albul are un final avantajos, de ex. 12...0—0 13.Nd3 Td8 14.The1 Cc6 15.Re3+ (Antoșin—Korcinoi, 24 camp. U.R.S.S.)

11. Sau a) 11.Ne2 b6 12.0—0 Nb7 13.De3 (sau 13.Df4 Cc6 14.Tfd1 Ce7 = Fairhurst—Alehin, Folkestone 1933) 13...Cc6 14.Tfd1 De7 15.Td2 Tfd8 16.Tad1 Tac8 (Mikenas—Vistanekis, 1/2 17 camp. U.R.S.S.); sau 13...Cd7 14.Tad1 Tac8 15.T:c8 D:c8 16.Nd3 Db8 17.Ch4 Dd8 18.Dh3 Df6 19.e5 Dh6 20.f4 = (Ivkov—O'Kelly, Bled 1950); b) 11.Nb5 b6 12.Tc1 Nb7 13.De2 Cd7 14.0—0 Cf6 15.Nb3 De7 16.Ce5 Tic8 17.Cc4 Tc7 18.e5 Ce8 = (Reshevsky—Horowitz, New York 1935); c) 11.Nd3 Cc6 12.e5 Da5 = (Stahlberg — Fine, Kemeri 1937); d) 11.Tc1 Cc6 12.Nb5 Nd7 13.0—0 Ce5 14.C:e5 N:b5 15.Tfd1 f6 16.Cf3 Dd7 = (Lundin—Pachman, Saltsjöbaden 1948).

12. Ceva mai slab este 11...Cd7 12.0—0 b6 13.Tad1 Nb7 14.Tfe1 Tc8 15.Nb3 Cf6 16.Df4 Dc7 17.Dh4 ± (Keres—Fine, Ostende 1937).

13. Sau 14...Tc8 15.d5 e:d5 16.N:d5 De7 17.Cg5 Ce5 18.N:b7 Cg6! 19.Df5 D:b7 20.Td7 Da6! 21.h4 Tc5 = (Alehin—Euwe, meci 1937).

14. Sau 16.e5 Dh6! 17.Tad1 D:e3 18.f:e3 Tac8 = (Reshevsky—Fine, Hastings 1937—38).

15. Sau a) 6.g3 Cc6 7.Ng2 C:d4 8.C:d4 C:c3 9.b:c3 c:d4 10.D:d4 D:d4 11.c:d4 Nd6 12.a4 Tb8 13.Na3 Re7 14.N:d6 + R:d6 ± (Alehin—Euwe, meci 1937). Sau 6...c:d4 7.C:d5 e:d5! 8.C:d4 Db6 9.Cb3 Cc6 10.Ng2 Ne6 11.0—0 d4 12.Nd2 Td8 = (Krogius—Korcinoi, 32 camp. U.R.S.S., Kiev 1965); b) 6.Nd2 Cc6 7.C:d5 e:d5 8.d:c5 N:c5 9.e3 0—0 10.Nc3 Ng4 11.Ne2 Dd6 12.0—0 Tad8 13.Tc1 Nb6 14.Cd4 C:d4 15.N:g4 Ce6

16.Dd2 d4 ♀ (Golombek—O'Kelly, Budapesta 1952).

16. Sau a) 6...Ne7 7.Nc4 (7.Nd3 C:c3 8.b:c3 Cd7 9.0—0 0—0 10.Cd2 b6 11.a4 Nb7 12.Ne4 N:e4 13.C:e4 Tc8= Bannik—Antošin, Moscova 1956) 7...C:c3 8.b:c3 0—0 9.0—0 Cbd7 10.e4 Dc7 11.Nd3 (De2!) b6 12.Ng5! (e5) N:g5 13.C:g5 h6 14.Ch3 e5 15.Tac1 Dd6 = (Kotov—Averbach, 16 camp. U.R.S.S., 1948); b) 6...c:d4 7.e:d4 Nb4 8.Dc2 (8.Nd2 0—0 9.Nd3 Cc6 10.0—0 Ne7=) 8...Cc6 9.Nd3 C:c3 10.b:c3 C:d4 11.C:d4 D:d4 12.Nb5+ Re7 13.0—0 D:c3 14. De2 (Najdorf—Portisch, Varna 1962) 14...D:a1 15.Ng5+ Df6 16.N:f6 g:f6 19.Dd3 Td8 20.D:h7 b5 21.Nb3 Nb7.

16a. Interesantă este continuarea 7. Nb5, de ex. 7...c:d4 8.e:d4 Ne7 9.Ce5 Nd7 10.N:c6 N:c6 11.C:c6 b:c6 12.Da4 Dd7 13.C:d5 c:d5 14.D:d7+ R:d7 ♀. Re2 Thb8 16.Td1 a5 17.Tb1 a4 18.Nd2 Tb5~ (Bobotov—Pachman, Beverwijk 1965).

17. Sau a) 7...C:c3 8.b:c3 Ne7 (8...c:d4 9.e:d4! Ne7 10.0—0 0—0 11.De2! b6 12.Td1 Nb7 13.Tb1 Dc7 14.Nd3 Tfe8 15.h4 Tac8 16.h5 Ca5 = Barcza—Szapiel, Budapesta 1954) 9.0—0 0—0 10.e4 (sau 10.De2 Dc7 11.Td1 b6 12.e4 Nb7 13.d5!—13.Ne3 Tac8 14.Nd3 c:d4 15. e:d4 ± R. Byrne—Fischer, 1960 — 13...e:d5 14.e:d5 Ca5 15.Nd3 N:d5 16. N:h7+ R:h7 17.T:d5 ± Pachman) 10... b6 11.Nb2 Nb7 12.De2 Ca5 13.Nd3 Tc8 14.Tad1 c:d4 15.c:d4 ± (Keres—Gheller, meci 1962); b) 7...Cb6 8.Nb3 Ne7 9.0—0 0—0 10.Ce4 c:d4 11.e:d4 Cd5 12.De2 b6 = (Spasski—Tal, 30 camp. U.R.S.S., 1962); c) 7...Cf6 8.0—0 Ne7 (a6 9.De2 b5 10.Nb3 Ne7 11.d:c5 Dc7 12.e4 Cg4 13.e5 Cg:e5 14.Nf4 C:f3+ 15.D:f3 Db7 16.Cd5 ± Simagin—Ravinski, ?) 9. d:c5 D:d1 10.T:d1 N:c5 11 a3 Re7 12.b4 Nd6 13.Nb2 Thd8 ± (Ili-vițki—Holmov, 25 camp. U.R.S.S.).

18. Sau 10.N:d5 e:d5 11.Db3 Ng4! (11...Nf6 12.Ne3 Ce7 13.Nf4! ± Gligorici—L. Szabó, Stockholm 1952) 12.Ne3 N:f3 13.g:f3 Dd6! 14.C:d5 Dg6+ 15. Rh1 Dh5 = (Pachman).

19. Nu 10...b6? 11.C:d5 e:d5 12.Nb5! Nd7 13.Da4 ± (Botvinnik—Alehin, Amsterdam 1938; 10...Cf6 11.a3! b6 12.Dd3 Nb7 13.Ng5! ± (Najdorf). Interesant este 10...a6 11.Nd3 (11.N:d5 c:d5 12. Db3 Ne6 13.D:b7? Ca5) 11...Cf6 12.Ng5 b5 13.Tc1 (mai bine 13.N:f6 N:f6 14. Ce4 Ne7 15.Cc5 ~) 13...Nb7 14.Nb1 Tc8 15.a3 Ca5 16.Dd3 g6 17.Nh6 Te8 18.Ce5 Cc4 ♀ (Spasski—Korcinoi, 30 camp. U.R.S.S., 1962).

19a. Interesantă este continuarea 12 Tb1! Nb7 13.Nd3 Tc8 14.Tb5! și negrul are dificultăți de ex. 14...g6 15.Nh6 Te8 16.Cg5 a6 17.C:e6! f:e6 18.Dg4 Rh8 19.Th5 Nf6 20.Ng7+! N:g7 21. D:g6 Rg8 22.T:h7 Df6 23.Th8+ R:h8 24.Dh7 mat (Vorobiev—Miniakin coresp. 1963).

20. Sau 14.Dd2 Ca5 (?) 15.Ce5 Nf6? 16.Na3 Ne7 17.Nb2 f5 18.c4 Nf6 19. Tad1 Te8 20.Df4! ± (Bronstein—Pachman, Göteborg 1955).

21. 16.Tac1 Nf6 (16...Dc7? 17.h4 Nf6 18.h5 e5 19.d5 Ce7 20.c4 Tcd8 21.Cg5 Cf5 22.Ce4 Ne7 23.Ng5 Rg7 24.h6+! ± Najdorf—Sliwa, Turneul Alehin, Moscova 1956) 17.Df4 Ng7! (17...Ca5? 18. Ce5 Cc6 19.Cg4 Nh4 20.g3 Ne7 21.Nc4 Tc7? 22.Df7+ urmat de mat, Bolbochan—Pachman, Olimp. Moscova 1956) 18.Ng5 Dc7 19.Dh4 Ce7 = (Najdorf).

22. Sau a) 7...C:c3 8.b:c3 Ne7 9. 0—0 (Sau Dc2 g6! 10.h4! h5 11.Tb1 Tb8 12.Ne4 Dc7 13.0—0 Nd7 14 d5! ± L. Szabó—Reshevsky, Zürich 1953; mai bine 9...h6) 9...0—0 10.De2 b6 11.Td1 Dc7 12.e4 Nb7 13.Ne3 ± (R. Byrne—Fischer, camp. S.U.A. 1960); b) 7...c:d4 8.e:d4 g6 (8...Ne7 9.0—0 0—0 10.De2 Cf6! 11.Td1 Cb4 12.Nc4 b6 13.Ce5 = (Najdorf Fine, meci 1949; sau 10.Tel Nf6 11.

Ne4 C:c3 12.b:c3 Nd7 13.Tb1 b6 14. Nf4 Tc8 15.Dd3 g6 = Simaghin—Ragozin, 1/2 21 camp. U.R.S.S.; mai slab 10...Ccb4 11.Ne4 Cf6 12.Nb1 b6 13.Ce5 Nb7 14.Te3 Cd5 15.Th3 ± Botvinnik—Flohr, Groningen 1946) 9.0—0 (sau 9. Ng5 Da5 10.0—0 Ng7 11.Ce4 0—0 12. Nc4 Db6 13.N:d5 e:d5 14.Cf6+ N:f6 15.N:f6 Ca5= Gheller—Reshevsky, Zürich 1953) 9...Ng7 10.Ne4 0—0 11. Tel (11.Db3 Cf6 12.N:c6 b:c6 13.Td1 Cd5 14.Ce5 Najdorf—Euwe, Buenos Aires 1947, 14...c5! =) 11...C:c3! (11...Cf6 12.N:c6 b:c6 13.Ce5 Dc7 14.Ca4 ± Najdorf—Reshevsky, meci 1952) 12.b:c3 Nd7 13.Na3 Te8 14.Nd6 Tc8 =; Pachman recomandă după 7...c:d4 8.e:d4 g6 continuarea 9.h4! Ng7 10.h5 Da5 11.Nd2 ± (11...C:d4 12.C:d4 N:d4 13. Nb5+!).

23. Mai slab pare a fi 8...c:d4 9.e:d4 0—0 10.Ne3 (sau 10.Tel C:c3 11.b:c3 b6 12.De2 Nb7 13.De4 g6 14.Nh6 ± Moiseev—Lipnitski, 20 camp. U.R.S.S.; de considerat este 10...Nf6 sau 10...Nd7 11.a3 a6 12.De2 Tc8 13.De4 f5! 14.De2 Nf6 15.c:d5 e:d5 16.Ne3 Te8 = Bronstein—Flohr, Saltsjöbaden 1948) 10... Ccb4 11.Nb1 b6 12.a3 Cc6 13.Dc2 g6 14.Nh6 Te8 15.C:d5 D:d5 16.Na2 ± (Mikenas—Ghipslis, Pernaú 1960).

24. Sau a) 9.De2 c:d4 10.e:d4 Ccb4 (10...Cdb4 11.Ne4! C:d4 12.C:d4 D:d4 13.Td1 Df6 14.Ne3 e5 15.Tac1 Ne6 16. N:b7 Tab8 17.Cd5 ± L. Szabó—Portisch, Budapesta 1960) 11.Nc4 Cf6 = vezi nota 22, b.8...Ne7; b) 9.C:d5 D:d5 10.e4 Dh5 11.d:c5 N:c5 12.Nf4 b6 13. a3 Td8 14.b4 Ne7 15.Tc1 Nb7 16.De2 h6 17.Na6 N:a6 18.D:a6 C:d4 19.C:d4 T:d4 20.Db7 Te8 21.Ng3 Db5 22.h3 Td7 remiză (Keres—Tal, Zürich 1959).

25. Sau a) 9...Cf6 10.d:e5 (10.Ce4 c:d4 11.e:d4 Cb4 12.C:f6+ N:f6 13. Ne4 Cd5 14.Dc2 h6 15.Nd2 Nd7 = Sokolski—Saighin, 1954) 10...N:c5 11.a3 a5 12.Dc2 De7 13.Nd2 Nd7 14.Tac1 Na7 15.Ce4 C:e4 16.N:e4 ± (Bannik—Hol-

mov, 21 camp. U.R.S.S.); b) 9...b6! 10.Ce4 (10.C:d5 e:d5 11.d:e5 N:c5 12. a3 a5) 10...C:c3 11.b:c3 Nb7 12.Na3 Ca5 13. N:b7 C:b7 ± (Uhlmann—Pachman, Havana 1963) Vezi și Apărarea Caro-Kann, tabela nr. 47, var. 1—3.

26. 16.h4 c:d4 17.c:d4 Dd6 18.h5 Nf6 19.h:g6 h:g6 20.Ce5 Ng7 = (Taimanov—Djurasevici, meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1958).

27. Mai slab este 10...Nf6 11.Ne4! (Intr-o partidă Korcinoi—Furman, 31 camp. U.R.S.S., s-a jucat 11.Nc4 Dd6 12.De2 b6 13.Td1 Nb7 14.Ng5 N:g5 15. N:d5 Nf6 16.Ne4 Cd8 17.Ce5 De7 ~) C:c3 12.b:c3 Nd7 13.Tb1 b6 14.Nf4 Tc8 15.Dd3 g6 16.Da6 Te8 17.Td1 ± (Simaghin—Bisguier, Budapesta 1962), dar merge 10...Nd7 11.Dc2 g6 12.Nh6 Te8 13.Ne4 C:c3 14.b:c3 Tc8 15.Tfcl Dc7 16.De2 Nd6 17.c4 Nf4 = (Korcinoi—Bisguier, Budapesta 1962).

28. Sau 11...b6 12.Dc2 (12.De2 Nb7 13.Tb1 Nf6 14.Nf4 Tc8 15.Td1 g6 16. Nh6 Te8 17.Nb5 Dd5 18.c4 Dh5 19. Ne3 Td8 = Fuderer—Gheller, Zagreb 1955) 12...g6 13.h4 N:h4 14.Nb5 Nb7 15.De4 C:d4 16.D:d4 N:f3 17.D:d8 Tf:d8 18.g:f3 Nf6 19.Ne3 N:c3 ~ (Averbach—Matanovici, Meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1956).

29. Cehover — Sokolski, camp. U.R.S.S. echipe 1951.

30. Această ameliorare a gambitului Shara—Hennig a fost jucată cu succes de Keres la T.C. Zürich 1953.

31. Sau 6.Da4+ Nd7 7.D:d4 e:d5 8. C:d5 (sau 8.Ng5 Cc6 9.Dd2 Ne6 10.e3 Ne7 = Najdorf—Gligorici, Helsinki 1952) 8...C:d5 9.D:d5 Cc6 10.e3 Df6!; sau 10.Nd2 Df6! 11.Nc3 0—0—0! și negrul are compensație suficientă pentru pion.

32. Sau 6...C:d5 7.C:d5 e:d5 8.e4 d:e4 9.D:e4 De7 10.Nf3 D:e4+ 11.

N:e4 Nb4+ 12.Nd2 N:d2+ 13.C:d2 Cd7~ (Uhlmann—Keres, Moscova 1956).

33. Mai slab este 7.Ng5 Ne7 8.e3 Cc6 9.Dd2 0—0 10.Ne2 Ne6 11.0—0 Ce4 12.C:e4 d:e4 13.N:e7 D:e7 14.Cd4 Tfd8 15.Tfd1 C:d4 16.e:d4 Td6 17.De3 Nd5= Stahlberg—Keres, Zürich 1953); sau 9.Nb5 0—0 10.Da4 Ce4 11.C:e4 d:e4 12.N:c6 b:c6 13.N:e7 D:e7 14.Cd2 Tb8 15.0—0 T:b2=.

34. Nu 7...d:e4 8.D:d8 + R:d8 9.Cg5 Ne6 10.C:e6+ f:e6 11.Ng5 Nb4 12.0—0—0+ Re8 13.C:e4 C:e4 14.Td8+ Rf7 15.T:h8 C:g5 16.Nc4+ ± (Bisguier—Hearst, New York 1954).

35. Sau a) 8...C:e4 9.0—0! Cf6 10.Ng5! (10.Tel+ Ne7 11.De5? 0—0! Gheller—Keres, Zürich 1953; sau 11.N:c6 b:c6 12.De5 Ne6! 13.Cd4 Dd6 14.D:d6 N:d6 15.C:c6 Rd7! 16.Cd4 Tb8=; 10.Ce5 Nd7 11.C:d7 D:d7 12.N:c6 b:c6 13.Nh6 0—0—0 14.Tac1 Rb8 15.Ca4 ± Najdorf) 10...Ne7 11.N:f6! N:f6 12.Tel+ Ne6 13.Dc5±; b) 8...a6 9.N:c6+ b:c6 10.Ce5 Nb7 11.e:d5 C:d5 12.0—0 Ne7 13.Cc6!? N:c6 14.D:g7 (Najdorf—Keres, Zürich 1953) 14...N:f6 15.Tel+ Rd7 16.D:f7+ Rc8~ (Vukovici); c) 8...Nd7 9.N:c6 N:c6 10.e:d5 N:d5 11.0—0±.

36. Kopilov.

SISTEMUL RAGOZIN

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	$\frac{e3^2}{Ne7^1}$	$\frac{b3}{0-0}$	$\frac{Nd3}{b6^2}$	$\frac{Nb2^4}{Nb7}$	$\frac{b:c4}{d:c4}$	$\frac{0-0}{c5}$	$\frac{e:d4}{c:d4}$	$\frac{De2}{Cb6}$	$\frac{Nb1}{Cb4}$	$\frac{g:f3^6}{N:f3^5}$	$\frac{Ce4}{D:d4}$	$\frac{Dd7^7}{Dd7^7}$	=
2	$\frac{e3^3}{Nb4^5}$	$\frac{Nd3^{11}}{0-0^{10}}$	$\frac{0-0}{Cc6}$	$\frac{N:c4}{d:c4^{12}}$	$\frac{Nb5^{14}}{Nd6^{13}}$	$\frac{N:c6}{e5}$	$\frac{e:d4^{15}}{e:d4}$	$\frac{Ng5}{b:c6}$	$\frac{Ce5^{16}}{Nf5^1}$	$\frac{N:e5^{17}}{N:e5^{17}}$			=
3	$\frac{Da4+}{Cc6}$	$\frac{e3^{18}}{0-0}$	$\frac{Nd2}{Nd7^{19}}$	$\frac{De2}{d:c4^7}$	$\frac{N:c4}{Nd6}$	$\frac{Cg5^1}{e5}$	$\frac{Cd5}{g6}$	$\frac{C:f6+^7}{D:f6}$	$\frac{Ce4}{De7^{20}}$				=
4	$\frac{e:d5^{21}}{e:d5}$	$\frac{Ng5}{h6^{22}}$	$\frac{N:f6}{D:f6}$	$\frac{Da4+^{23}}{Cc6}$	$\frac{e3}{0-0^{24}}$	$\frac{Ne2}{Ne6^{25}}$	$\frac{0-0}{a6}$	$\frac{Tfc1^{26}}{Nd6}$	$\frac{Dd1}{Ce7}$	$\frac{Ca4}{b6^{27}}$	$\frac{Ce3}{Tfb8^{27}}$		~
5			$\frac{Nh4}{e5^{28}}$	$\frac{e3}{Cc6^{29}}$	$\frac{Nb5^{30}}{Da5}$	$\frac{N:c6+}{b:c6}$	$\frac{N:f6}{N:e3}$	$\frac{b:c3}{D:c3+}$	$\frac{Cd2}{g:f6}$	$\frac{Tc1}{Dd3^4}$	$\frac{T:e5}{Tg8^{31}}$		+

NOTE:

1. Continuarea 5...c6 duce după 5. Ng5 la varianta Botvinnik (vezi tabela 81). Albul poate juca și 5.Db3 Cbd7 6.g3, de ex. 6...Nd6 7.Ng2 d:c4

8.D:c4 e5 9.0-0 0-0 10.Ng5 (sau 10. e4 d:e4 11.D:d4 Nc5 12.Dd3 De7 13. Nf4 Cg4! = P. Johner-Kostici, Trencianske Teplice 1922) 10...Da5 11.N:f6 C:f6 12.d:e5 N:e5 13.C:e5 D:e5 14.Tad1 Dh5 15.Td2 Nh3 16.Tfd1 N:g2 17.

R:g2=) Sokolski—Pachman, Moscova 1947); sau 6...Ne7 7.Ng2 0—0 8.0—0 Cb6 9.c:d5 e:d5 10.a4 a5 11.Ce5 Cbd7 12.Nf4 C:e5 13.N:e5 Te8 14.Tad1 Nb4 15.Ca2 Nd6 16.N:d6 D:d6 = (Sokolski-Simaghin, 1949). După 4...Cbd7 5.c:d5 se ajunge prin intervertire de mutări la varianta schimbului cu Ng5 sau Nf4 (vezi tabelele 65—66).

2. a) 5.c:d5 duce la varianta schimbului; b) 5.g3 duce la variante ale Deschiderii Catalane; c) 5.Ng5 duce după 5...0—0 6.e3 Cbd7 la varianta principală a Gambitului Damei (tabela 3). Dacă negrul joacă 5...h6, atunci poate urma 6.N:f6 N:f6 7.e3 0—0 8.Tc1 b6 9.c:d5 e:d5 10.Nd3 Nb7 11.0—0 De7 12.Tc1 c5 13.e4 d:e4 14.C:e4 c:d4 15.Cc5 ± (Gheller—Ivkov, Beverwijk 1965); d) 5. Nf4 este o mutare veche pe care o joacă destul de frecvent Portisch. Negrul trebuie să se aplece atent, de ex. 5...0—0 6.e3 c5 (mai slab este 6...c6 7.Tc1 Cbd7 8.c5 ± Portisch-Donner, Halle 1963) 7.d:c5 N:c5 (de considerat este 7...Da5 8.a3 d:c4 9.N:c4 D:c5 10.De2 a6 11.e4 b5 12.Nd3 Nb7 13.Tc1 Dh5 14.0—0 Cbd7 15.Ng3 Cc5 ~ Lengyel—Ivkov, Beverwijk 1965) și acum d1 8.a3 Cc6 (sau 8...d:c4 9.N:c4 D:d1 10.T:d1 ± Petrosian—Olivera, Buenos Aires 1964; sau 9...D:c5 10. De2 a6 11.e4! b5 12.Nd3 Nb7 13.Tc1 Db6 14.h4! Cbd7 15.e5 Cd5 16.C:d5 e:d5 17.Ne3! ± Portisch—Eliskases, Tel Aviv 1964) 9.b4 (9.Dc2 duce la Apărarea Nimzovici) 9...Nd6 10.c:d5 (Ivkov—Medina, Beverwijk 1965) 10... C:d5~; d2) 8.Dc2 Cc6 9.a3 Da5 10. Td1 Ne7 11.Cd2 e5 12.Ng5 d4~ (Portisch—Spasski, Havana 1966).

3. Sau a) 6...Nb4 7.Nd2 De7 8.NJ3 b6 9.0—0 Nb7 10.Dc2 d:c4 11.b:c4 c5 = (Konstantinopolski—Rauzer, Leningrad 1936); b) 6...c5 7.Nd3 c:d4 (7...b6 duce la varianta principală. În general trebuie să se țină seama că ordinea mutărilor poate fi ușor schim-

bată) 8.e:d4 Cc6 9.0—0 b6 (sau 9... d:c4 10.b:c4 b6 11.Nb2 Nb7 12.a3 Tc8 13.De2 Stahlberg—Gligorici, Saltsjöbaden 1948, 13...Ca5! =) 10.Nb2 Cb4 11. Ne2 Nb7 = (Najdorf—Trifunovici, meci 1949); sau 10...Nb7 11.Tc1 Tc8 12.Tc1 Cb4 13.Nf1 Ce4 = (Keres—Smislov, Zürich 1953).

4. Sau 8.0—0 Cbd7 9.Nb2 Ce4 10. De2 a6 11.Tfd1 Nd6 12.Ce5 Dh4 = (Stahlberg—Najdorf, Mar del Plata 1946).

5. Sau 13...Tc8 14.Ce5 Na6 15.a3 Cc6 =.

6. Mai slab este 14.D:f3 D:d4 15. a3 Ca6 16.Db7 Nd6! ±.

7. Negrul poate para atacul, după care pionul în plus își poate spune cuvântul (Euwe).

8. Cu această mutare se începe sistemul Ragozin. Spre deosebire de variantele asemănătoare din Apărarea Nimzovici, ideea negrului este de a realiza înaintarea eliberatoare e6—e5, pregătită prin Cc6 și d:c4. Sistemul Ragozin duce la poziții complicate în care negrul duce o luptă de figuri împotriva centrului de pioni al albului. El reprezintă foarte bine tendința modernă de a juca activ cu negrul în deschidere, luptând pentru inițiativă. În studiul variantelor trebuie să se țină seama tot timpul de intervertirile de mutări posibile.

9. Continuarea aceasta solidă permite negrului să intre imediat sau la mutarea următoare în variante ale apărării Nimzovici. Alte posibilități sînt: a) 5.Dc2 d:c4 (5...Cc6, Apărarea Nimzovici, tabela 88, var. 1, nota 4 și var. 6) 6.e3 b5 7.a4 c6 8.a:b5 c:b5 9.Nd2 N:c3 10.N:c3 Cc6 11.Ce5 C:e5 12.d:e5 Cd5 13.b3 C:c3 14.D:c3 0—0 ± (Dubinin—Savițki, Leningrad 1934); b) 5. Db3 Cc6 6.e3 (6.Ng5 d:c4 7.D:c4 h6!; sau 6.a3 N:c3 + 7.b:c3 0—0 8.c:d5 e:d5

9.Ng5 Ca5 10.Db5+ c6 11.N:f6 c:b5 12.N:d8 T:d8 ♀ Lipnițki) 6...0—0 7.a3 d:c4 8.N:c4 Nd6 9.Nb5 e5! 10.N:c6 e:d4 11.C:d4 b:c6 12.C:c6 Dd7 13.Cd4 Dg4! 14.0—0 (Capablanca—Ragozin, Moscova 1935) 14...c5! ♀.

10. Sau 5...Cc6 6.Nd2 0—0 7.a3! N:c3 8.N:c3 Ce4 9.Dc2 a5 10.b3 b6 11. Nb2 Na6 12.Nd3 f5 13.Tac1 Tac8 14. 0—0 Tf6 15.Tfd1 Th6 16.Nf1 g5! 17. c:d5 ± (Pachman—Fischer, Mar del Plata 1959).

11. După 6.Dc2 Cc6 7.a3 N:c3+ 8. D:c3 Nd7 se ajunge la una dintre pozițiile-cheie ale Sistemului Ragozin, favorabilă negrului, de ex. a) 9.b3 a5 10.Nd3 a4 11.Cd2 Te8 12.0—0 e5 13. d:e5 C:e5 14.Nb2 a:b3 ♀ (Kotov—Botvinnik, 11 camp. U.R.S.S.); mai bine este însă 10. Nb2 a4 11.b4 d:c4 12.N:c4 Ca7 13.Ce5 Nb5 14.Na2! Cc8 15.Dc2 ~ (Alatorzev—Romanovski, 14 camp. U.R.S.S.); b) 9.b4 a5 10.b5 Ca7 11.a4 c6 12.Na3 Te8 13.Tb1 d:c4 14.b6 Cd5 = (Riumin—Ragozin, 9 camp. U.R.S.S., 1934); c) 9.Nd3 a5 10.0—0 a4 11.Nd2 Ca5 12.Ce5 d:c4 13.C:c4 Cb3 14.Tad1 ± (Keres—Kotov, 12 camp. U.R.S.S.).

12. 7...a6 8.h3 h6! 9.a3 d:c4 10.N:c4 Nd6 11.e4 e5 12.Ne3 Te8 (Furman—Holmov, Sverdlovsk 1963) 13.d:e5 C:e5 14.C:e5 N:e5 15.D:d8 T:d8 16.Tfd1 ±.

13. Poziția aceasta ilustrează foarte bine realizarea planului negru legat de înaintarea e6—e5.

14. a) 9.e4 e5 10.d5 Ce7 11.a3 Cg6 12.Tel Nd7 13.b5 a5! 14.Tb1 a:b4 15. a:b4 De7 cu joc bun pentru negru (Ilivițki—Averbach, 19 camp. U.R.S.S.); b) 9.Cb5 De7 10.C:d6 c:d6 11.Tel e5! 12.d5 Ca5 13.Nf1 e4 = (Kogan—Cisliakov, 1/2, 20 camp. U.R.S.S.).

15. a) 11.N:b7 N:b7 12.C:d4 Dd7 13. Cb5 Dc6 14.f3 Ne5! 15.Dc2 Tfd8 16.a4

Dc4! 17.Df2 Td3 18.Rh1 Tad8 ♀ (Furman—Lipnițki, Baku 1951); b) 11.C:d4 b:c6 12.C:c6 De8! (12...Dd7 13.Da4! Keres) 13.Cd4 Nb7 și nu merge 14. Da4+ din cauza N:h2+ (Lipnițki).

16. Sau 13.Tel h6 14.Nh4 Te8 15. T:e8+ D:e8 16.N:f6 g:f6 17.Ch4 Ng6 18.Dd2 Rg7 19.Tel Dd7 = (Moiseev—Kozma, Oslo 1954).

17. 14.d:e5 D:d1 15.Tf:d1 Ce4 16. C:e4 N:e4 17.Td7 Tfc8 18.f4 Tab8 19.b3 h6 = (Kriukov—Ovcinkin, 4 camp. U.R.S.S., corespr.).

18. a) 6.Ce5 Nd7 7.C:d7 D:d7 8.a3 (8.e3 e5 9.a3 e:d4 10.a:b4 d:c3 11.b:c3 0—0 12.Ne2 d:c4, Colle—Alehin, Hastings 1925—26) 8...N:c3+ 9.b:c3 e5 (9...0—0 10.e3 a6 11.Dc2! Panov; 11. Ne2 b5! Tolus—Sokolski, Leningrad 1938) 10.e3 0—0 11.Nd3 Tfe8 12.0—0 e4 13.Nc2 d:c4 14.D:c4 Cd5 15.f3! ± (Pachman); 14...Ca5! = (Ilivițki); b) 6.Ng5 h6 7.N:f6 D:f6 8.e3 0—0 9. c:d5 e:d5 duce prin interviere de mutări la varianta 4; c) 6.c:d5 C:d5 (6... e:d5 duce de asemenea la varianta 4) 7.Nd2 (7.Dc2? e5! 8.d:e5 C:c3 9.b:c3 Nf5! 10.e4 N:e4 11.D:e4 N:c3+ 12. Nd2 N:a1 13.Nc4 De7 ♀ Flohr—Averbach, Moscova 1952); 7...0—0 (de considerat este 7...Cb6 8.Db5 a6 9.Dd3 Ne7 10.Td1 e5 11.f4 e5 D:d3 12.e:d3 Ng4 13.Ne2 0—0—0 14.Nf4 Nb4 ♀ Romanovski — Ragozin, Leningrad 1937) 8.e3 e6 9.Dc2 Nd6 10.a3 Cf6 11.Ne2 Nd7 12.0—0 De7 13.e4! e5 14. Ng5! ± (Lipnițki).

19. Alehin dă continuarea 7...Te8 8.Td1 Nd7 9.Dc2 ±.

20. Mai slab este 13...Df5 14.d5 Cd4 15.Db1 b5 16.Nb3 a5 17.0—0 a4 18. N:b4 a:b3 19.N:d6 c:d6 20.f3 ± (Eliskases—Averbach, Stockholm 1952).

21. Continuarea aceasta este cel mai des jucată în turneele din ultimul timp, dar la aceleași poziții se poate ajunge

și în altă ordine de mutări (vezi nota 18, b și c).

22. 6...Dd6 7.N:f6! D:f6 8.Db3 c5 9.d:c5 N:c3+ 10.b:c3 Dc6 11.e4! D:c5 12.e:d5 ± (Nei—Tarve, Tallin 1959).

23. a) 8.Db3 c5 9.e3 (9.D:d5 Cc6 10.e3 Ne6 11.De4 0—0—0 ≠ Cogan—Lipnički, 1950) 9...0—0 10.d:c5 N:c3+ 11.D:c3 D:c3+ 12.b:c3 C47 = (Bondarevski—Ragozin, meci 1947); b) 8.Tc1 0—0 9.a3 N:c3+ 10.T:c3+ c6 11.e3 Te8 12.Ne2~ (Pachmann—Averbach, Stockholm 1952).

24. La aceeași poziție se ajunge după 5.Da4+ Cc6 6.Ng5 h6 7.N:f6 D:f6 8.e3 0—0 9.c:d5 e:d5 (vezi nota 18, b).

25. De considerat este și 10...N:c3+ 11.b:c3 Ce7 12.0—0 Ng4 13.Tab1 b6 14.Tfcl c6 15.c4 d:c4 16.D:c4 Tac8 17.Ce5 Nf5 18.Cd3 Tfd8 19.Td1 Cg6 = (Taimanov—Milici, Belgrađ 1956).

26. 12.Tac1 Tfc8 13.Cel Nd6 14.Cd3 Ce7 15.Ce5 N:c5 16.d:c5 Td8 17.Tcd1 c6 18.Dd4 D:d4 19.e:d4 Te8 = (Petrosian—Averbach, 21 camp. U.R.S.S.).

27. Olafsson—Petrosian, T. C. 1959. După 16.a4 Cc6! 17.e4! d:e4 18.C:e4 Df4 19.d5! albul a obținut avantaj. În cartea turneului se recomandă 16...c5. Pe de altă parte, Euwe recomandă 15.Df1 și nu merge c7—c6 deoarece afirnă pionul b6.

28. Taimanov recomandă sacrificiul de pion 7...g5! 8.Ng3 Ce4 9.Cd2! (9.

Tc1 h5! 10.Da4 + Cc6 11.Ce5 Nd7 12.C:c6 N:c3+ 13.b:c3 Nc6 ≠ Rejfir—Nedeljkovici, Viena 1957; sau 12.C:d7 D:d7 13.f3 C:g3 14.h:g3 0—0—0 ≠ Boboțov—Popov, Sofia 1959) 9...C:c3 (9...C:g3 10.h:g3 c6 11.a3 Ne7 12.e3 Cd7 13.Nd3 + Borisenko—Averbach, 1/2 25 camp. U.R.S.S.) 10.b:c3 N:c3 11.Tc1 Na5 12.e3! (12.Dc2 c6!) 12...c6 13.Nd3 Ne6 14.0—0 h5? 15.Cb3 Nb6 16.Cc5 N:c5 17.d:c5 Cd7 18.Nd6 Cf6 19.f4 g4 20.Da4 Th6 21.f5 Nc8 22.Df4 Cg8 23.De5+ negrul cedează (Nacu—Soos, București 1963).

29. a) 8...0—0 9.d:c5 Cbd7 10.Ne2 Da5 (10...N:c3+ 11.b:c3 C:c5 12.0—0 Ce4 Panov) 11.0—0 N:c3 12.b:c3 D:c5 13.Tc1 (Petrosian—Matanovici, Portoroz 1958) 13...Ce4 14.c4 Cb6 15.c:d5 D:d5 =; b) 8...g5! 9.Ng3 Ce4 10.Nb5+! Nd7 11.N:d7+ C:d7 12.0—0 N:c3 13.b:c3 c4 14.Dc2 0—0 15.Tab1 ± (Matulovici—Sofrevski, camp. Iugoslaviei 1959; c) Fischer propune 8...Cc6.

30. a) 9.Tc1 c4 (9...Ng4!) 10.Ne2 g5! (10...Ne6 11.0—0 0—0 12.Cd2 Ne7 13.b3! ± Olafsson—Fischer, Portoroz 1958) 11.Ng3 Ce4 12.Cd2 N:c3 13.b:c3 C:g3 = (Carlea turneului); b) 9.Ne2 g5 10.Ng3 Ce4 11.Tc1 Da5 12.0—0 N:c3 13.b:c3 C:c3 14.Del C:e2+ 15.D:e2 c4 16.e4? (Ce5!) Ne6 17.Nc7 D:c7 18.e:d5 g4 19.Cd2 C:d4 20.De4 Df4!! (Bazan—Fischer, Mar del Plata 1960).

31. Portisch—Fischer, Bled 1961.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Tarrasch, varianta
clasică

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 e5 4.e:d5 e:d5
5.Cf3 Ce6 6.g3 Cf6 7.Ng2 Ne7 8.0-0 0-0

	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	Ng3 ¹	d:c5	Ca4 ²	C:b6	Cd4	Nf4	a3	Dd3	Tfe1	R:g2	Cf3	Nd2	=
	Ne6 ²	N:c5	Nb6 ¹⁴	a:b6	h6	Dd7	Nh3	Tfe8	N:g2	Te4	Tae8	d4!	+
2			Te1	Tc2 ⁴	Td2 ⁸	Nh4	N:f6 ¹⁰	Cd5	C:b6	C:d4	T:d4		~
			Nb6 ⁵	d4 ⁷	h6	Nf5 ⁹	D:f6	Dd8	D:b6	C:d4	D:b2 ¹¹		
3		Te1	N:e7	d:c5	Cd4	C:c6	Dd4	Tfd1	b4	Ca4	Tc2	e3 ¹⁴	±
		Ce4 ¹²	D:e7	Tfd8 ¹³	C:e5	b:c6	Tac8	f5	Ce4	Nf7	Cd6		
4	Nf4	To1 ¹⁴	Ce5	Te1	C:c6	Ne5	f3	e4	f4 ¹⁵				±
	Nf5 ¹³	e4	h6 ¹⁷	g5 ¹⁸	b:c6	Dd7	h5	Ng6					
5	Ne3	Nf4	d:c5 ²¹	Ca4 ²²	Cd4	D:d4	Tac1	b3	Nd2	Ne3	Nb2	D:b2	~
	Cg4 ²⁰	Ne6	N:c5	Ne7 ²³	C:d4	Da5	Tac8	Na3	Da6	Cf6	N:b2	h6 ²⁴	
6	a3 ²⁵	d:c5	b4	Nb2	Cd4	D:d4	b5	Tf6 ¹	Tac1				=
	Ne6	N:c5	Ne7	Tc8 ²⁶	C:d4	a5	Dd7	Tfd8	Nc5 ²⁷				

NOTE:

1. Avînd în vedere că după 9.d:c5 negrul are la dispoziție gambitul 9...d4, în ultimul timp se preferă continuările 9.Ng5, 9.Nf4 și 9.Ne3.

2. Continuarea obișnuită. Alte posibilități sînt: a) 9...c4 10.Ce5 Ne6 11. Dd2 Db6 12.N:f6 T:f6 13.C:d5 N:d5 14. N:d5 N:e5 15.d:e5 C:e5 16.Dc3 Tfe8 17. b3 c:b3 18.D:b3 D:b3 19.a:b3 Cc6 ± (Ilivițki—Șamkovici, 1956); sau 11.f4 C:e5 12.d:e5 d4 13.e:f6 g:f6 14.Nh6 d:c3 15.b:c3 Db6 + 16.Rh1 Tfd8 17.Dc2 (Rubinstein—Perlis, Peterburg 1909) 17...f5 = (Lasker); b) 9...Nf5 10.e3 c4 11.Ce5 C:e5 12.d:e5 Cg4 13.N:e7 D:e7 14.C:d5 D:e5 15.e4 Ne6 = (Alster—Pidevski, Erfurt 1955); c) 9...c:d4 10. C:d4 h6 (10...C:d4 11.D:d4 Ne6 12.Tac1 Da5 13.a3 Tfd8 14.Dd3! ± Flohr—Euwe meci 1932; MCO recomandă 12...h6 13. N:f6 N:f6 14.Dd3 N:c3 15.T:c3 d4 16. Tc5 b6=) 11.C:c6 b:c6 12.Ne3 Ng4 13. Tc1 (mai bine 13.h3 Ne6 14.Ca4) 13... Dd7 14.Ca4 Nh3 ♣ (Lilienthal—Honfi, Balatonfüred 1960).

3. După mutarea lui Duz-Hotimirski 11.Ce1, negrul egalează ușor: 11...d4 12.N:f6 D:l6 13.Ce4 De7 14.C:c5 D:c5 15.Cd3 Db6 16.Cf4 Tad8 (Nu 16...D:b2 17.C:e6 f:e6 18.Tb1 D:a2 19.T:b7 Da6 20.Db3 ± Rubinstein—Tarrasch, Karlov Vary 1923) 17.Dd2 Tfe8 18.Tfe1 h6 19.b3 Cb4 20.Tac1 a5! 21.C:e6 T:e6 22.Nh3 Tf6 23.Tc8 T:c8 24.N:c8 g6 ♣ (Balogh—Dyckhoff, coresp. 1934).

4. Se poate încerca și 11...Ne7, de ex. a) 12.Cd4 C:d4 13.D:d4 Da5 14.Cc3 Tfc8 15.Dd2 Nb4!? 16.N:f6 g:f6 17.Dh6 N:c5 18.b:c3 D:c3 19.e4 ± (Krogus—Aronin, camp. R.S.F.S.R., 1960); b) sau 12.Ne3 Ng4 13.Tc1 Te8 14.Cc5 N:c5 15.N:c5 Ce4 16.Ne3 Dd7 = (Gheller—Spasski, meci 1965). Mutarea 11... Nb6, recomandată de Tarrasch, a fost reabilitată de partida Tal—Keres, T.C. 1959, pe care o dăm în continuare.

5. După 11...Ne7 12.Cd4 C:d4 13. D:d4 Da5 albul are avantaj pozițional, de ex. 14.b4 Da3 15.Dd3 D:b4 16.N:f6 N:f6 17.C:d5 N:d5 18.N:d5 Tad8 19.e4 b6 20.Tc7 ± (Marshall—Rubinstein, Lodz 1908).

6. O idee originală a şahiştilor maghiari. Alte posibilități sînt: a) 12.Ca4 d4! 13.C:b6 a:b6 14.a3 h6 15.N:f6 (15. Nf4 Nd5! 16.Ce1 N:g2 17.R:g2 Te8 ♣ Novotelnov—Bondarevski, 19 camp. U.R.S.S., 1951) 15...D:f6 16.Dd2=; b) 12.b3 Te8 13.e3 Cb4 14.Cd4 h6 15.N:f6 D:f6 16.a3 Cc6 17.C:d5 N:d5 18.N:d5 C:d4 19.e:d4 Tad8 = (Rubinstein—Lasker, Berlin 1918); c) 12.b:c3 d4? (Te8) 13.Ce4 Te8 14.C:f6 + g:f6 15.Nh4 ± (Udovcici—Pachman, Havana 1964).

7. O altă posibilitate este 12...h6 13. Nh4 Tc8! 14.Td2 Na5 cu contrajoc, cum propune M. Iudovici jr; nu este bine 13...Te8 14.Td2 g5 15.C:g5 h:g5 16.N:g5 De7 17.N:d5 cu atac puternic (17...Nh3 18.Da4! N:f1 19.Dh4 Dc5 20.e3 Nd8 21.N:f6 N:f6 22.D:f6, Ce5 23.Ce4 Dc1 24.Dg5 + Rf8 25.Dh6 + Re7 26.Dd6 mat, Dely—Bilek, Budapesta 1959); sau 13...De7 14.e4; 13...Nf5 14.N:f6 N:c2 15.N:d8 N:d1 16.N:b6 ±. Pe baza partidei Dely—Bilek, Euwe a considerat că manevra 12.Tc2 și Nh4 este aproape o răsturnare a apărării Tarrasch, dar cum se vede din următoarea analiză a lui Iudovici jr. aceasta nu este exact.

8. Nimic nu obține albul print 13. Ce4 Nf5 14.N:f6 g:f6 15.Ch4 Ng6 16. C:g6 h:g6 17.Cc5 N:c5 18.T:c5 Db6 19. Dc1 Tac8; sau 13.Ch4 N:e4 14.N:e4 h6.

9. Mai riscant este 14...g5 15.C:g5 h:g5 16.N:g5 d:c3 17.T:d8 N:d8 18.b:c3 „cu joc neclar“ (M. Iudovici jr.).

10. 15.C:d4 C:d4 16.N:f6 D:f6 17. Cd5 Dd6 18.C:b6 D:b6 (merge și 18... C:e2+) 19.T:d4 D:b2 duce la aceeași variantă.

11. Analiza lui M. Iudovici jr. care încheie astfel: „Continuarea 12.Tc2 duce la un joc interesant, dar este greu să se tragă concluzii mai precise, deoarece materialul practic este redus în această variantă”.

12. Aceasta este continuarea cea mai cunoscută, recomandată încă de Tarrasch. De considerat însă sînt și posibilitățile: a) 10...b6! 11.d:c5 b:c5 12. Ce1 Tc8 13.Cd3 c4 14.Cf4 d4 15.N:f6 N:f6 = (Lundin și alții — Stoltz și alții, partidă în consultație. Stockholm 1944); b) 10...c:d4! 11.C:d4 C:d4 12. D:d4 Da5 = (Marshall—Rubinstein, Lodz 1908) vezi nota 5; sau 11...h6 12.C:e6 f:e6 13.Nd2 e5 = (MCO); mai slab pare a fi: c) 10...c4 11.Ce5 Db6 12.e3! ± k.e ex. 12... D:b2 13.f4 C:e4! 14.C:e4 d:e4 15.C:e6 N:g5 16.d5! b:c6 17.d:e6 Nf6 18.e:f7+ T:f7 19.T:c7 (Grünfeld—Nielsen, coresp. 1938); sau 12...Tad8 13.f4! Da5 14.f5 Nc8 15.N:f6 N:f6 16. Cg4 Ce7 17.C:f6+ g:f6 18.Dh5 Rh8 19. Tf4 ± (Barda—Rojahn, meci 1948); d) 10...Da5! 11.d:c5 Tad8 12.Cd4 D:c5 13.N:f6 (Grünfeld—Dyckhoff, coresp. 1938—39) g:f6 14.e3 ±

13. 12...Tad8 13.Cd4! C:c5 14.C:c6 b:c6 15.Dd4 Ca6 16.Ca4 ±

14. Deși partida Najdorf—Michel. Mar del Plata 1943, s-a terminat remiză, totuși poziția albului trebuie considerată favorabilă. De aceea, probabil negrul trebuie să aleagă altă linie de joc la mutarea a 10-a.

15. Alle posibilități: a) 9...Ne6 10. d:c5 N:c5 11.Ce5 De7 12.Tc1 Tac8 13. Ca4 Nd6 14.C:c6 T:c6 15.T:c6 b:c6 16. N:d6 D:d6 17.Dd4 ± (Moiseev—Bonci Osmolovski, 1/2 17 camp. U.R.S.S., 1949); sau 10.Tc1 c4 11.Ce5 Db6 12.e4 d:e4 13.C:e4 Tf8 14.C:c4 N:c4 15.T:c4 D:b2 16.Cc3 Ca5 17.Tc7 ± (Ilivitchi—Grusevski, 1959); b) 9...c:d4 10.C:d4 Db6 11.C:c6 b:c6 12.Dc2 Ne6 13.Ne3 și cu 13...c5! negrul putea obține un joc

bun, de ex. 14.Ca4 Db5! 15.N:c5 Tac8 16.b4 N:c5 17.b:c5 Nd7 7. După 13...Da5 14.Da4 D:a4 15.C:a4 Cd7 16.Tfd1 albul a obținut avantaj pozițional (Petrosian—Gheller, T.C. 1956).

16. Sau 10.d:c5 d4 11.Cb5 N:c5 12. Tc1 ± (Ragozin—Vasiliev, Leningrad 1945). Mai bine însă 10...N:c5 și ne-bunul stă mai rău la f4 decît la g5 (variantele 1 și 3).

17. Sau a) 11...Tc8 12.C:c4 d:c4 13. d5 g5 14.d:c6 g:f4 15.c:b7 Tb8 16.D:d8 (Kan—Haciuturov, meci 1955) 16... Tf:d8! 17.g:f4 Td2 (Kopilov); sau 11... Tc8 12.h3 Db6 13.g4 Ne6 = (Kopilov); b) 11...Da5 12.Ng5 Tad8 13.Tel Tfe8 (mai bine h6) 14.C:c6 b:c6 15.Dd2 h6 16.Nf4 g5? (Nb4) 17.e4 ± (Kogan—Haciuturov, Moscova 1960).

18. Mai prudent este 12...Nb4.

19. Neikirch—Dückstein, Olimp. München 1958. Negrul a jucat riscant (g5?) dar totuși după 17...C:e4 18. C:e4 d:e4 19.f:g5? (N:e4) N:g5 20. T:c4 f6 21.Nf4 N:f4 a obținut contra-joc puternic.

20. Sau a) 9...Ng4 10.d:c5 N:f3 11. N:f3 d4! 12.N:c6 d:e3 13.N:b7 e:f2+ 14.Rg2 N:c5 cu contra-joc periculos (Haciuturov); b) 9...c4! 10.Ce5 Da5 11. Dd2 Td8 12.f4 Nf5 13.h3 Nb4 14.Dc1 N:c3 15.b:c3 Ne4 7 (Lazarov—Aronin, 1/2 30 camp. U.R.S.S. 1962), Sau 11.Ng5 Ne6 12.e4 (12.Dx12 Tad8 13. Rh1 C:e5 14.d:e5 d4 15.e:f6 d:c3 16. D:c3 D:g5 7 Petrosian—Aronin, Spartachiada 1959) 12...d:e4 13.C:c6 b:c6 14. C:e4 Tab8 15.C:f6+ N:f6 16.N:f6 g:f6 17.b3 c:b3 18.a:b3 Db6 19.Ne4 f5 20. Nc2 Tf8~ (Simagin—Iudovici, Moscova 1962) c) 9...Ne6 10.d:c5 Cg4 11. Nd4 C:d4 12.C:d4 N:c5 13.Cb3 Nb6 14.C:d5 Tc8 15.e3 N:d5 16.N:d5 ± (Petrosian—Keres, T.C. 1956).

21. Sau 11.Tc1 g5 12.Nd2 C:d4 13. C:d4 c:d4 14.Cb5 Db6 15.Cc7 Tad8 16. Da4 Nd7 17.Da5 Nc6 18.D:b6 a:b6 19.

Ca6 Ce5 20.Nb4 Tf8 21.N:e7 T:e7 22.
Cb4 Nb5 23.C:d5 T:d5 ~ (Lombardy—
Emma, Mar del Plata 1961).

22. 12.Ce1 Nd4 13.Cd3 Cf6 14.Tc1
h6 15.Ca4 Ce4 = (Flohr—Lasker, Mos-
cova 1935); mai interesant este 12.Cg5
h6 13.C:e6 f:e6 14.Nh3 C:f2 15.N:e6 +
Rh8 16.D:d5~ (Metsen—Dyckhoff, co-
resp. 1937—38).

23. Sau 12...Nd6 13.N:d6 D:d6 14.
Cd4 Cge5 = (Levenfiş).

24. Bergraser—Minev, Olimp. Leip-
zig 1960.

25. 9.b3 Ce4! 10.Nb2 Nf6 ♣ (Euwe).

26. Sau 12...Ce4 13.b5! Ca5 14.C:e4
d:e4 15.Cd4 Cc4! (15...Dd5? 16.Dc2 f5
17.Dc3! Cc4 18.C:f5! ± Rubinstein—
Tarrasch, Trencianske Teplice, 1922)
16.Nc3 Db5 17.Db3±.

27. Rubinstein—Teichman, Karlovy
Vary 1911.

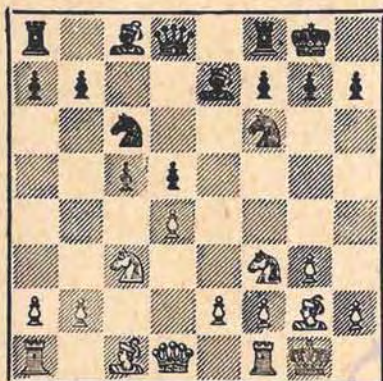

TABELA 70

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Tarrasch, varianta clasică

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Ce3 c5 4.e:d5 e:d5
5.Cf3 Ce6 6.g3 Cf6 7.Ng2 Ne7 8.0-0 0-0

	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	d:c5 N:c5	Ca4 ¹ Nb6 ²	C:b6 ³ D:b6 ^{3a}	Ng5 D:b2	Tb1 ⁴ D:a2	N:f6 g:f6 ⁵							=	
2		Ca4 d4 ⁶	Nf4 ⁸ Ne4 ⁹	Tc1 ¹⁰ Dd5	b3 ¹¹ Tad8	Dd2 Dh5	Nd6! Tfe8	Tf6! N:d6	c:d6 T:d6	Ce5 b6	C:e4 C:e4	Dd3 Cf6 ¹²	=	
3				b4 d3	b5 d:e2	D:e2 Cd4 ¹³	C:d4 D:d4	Dc1 Tfd8	Nd6 D:d1	Tf:d1 N:d6	c:d6 N:g2	R:g2 Tac8 ¹⁴	=	
4				c:b6 b5! ⁷	a3 ¹⁵ a:b6	Tc1 Te8 ¹⁶	T:c6! T:c6	C:d4 Ta6	Cc3 Nd7	Cd:b5 De8	e4 N:b5	C:b5 ¹⁷	±	
5				b4 d3!	e3 ¹⁸ C:b4	Cd4 Ne4 ¹⁹	f3 ²⁰ Ng6 ²¹	Nb2 Cc2	C:c2 d:c2	D:d8 Tf:d8	e4 Cd7		=	
6				Cc1 Dd7 ²²	a3 ²³ Tad8	b4 Tfe8	Cd3 Nh3	Te1 N:g2	R:g2 Dd5+	Ra1 Df5	Nd2 Cg4	h3 Cge5	R:g2 Cd3 ²⁴	=
7				Ch4 Ng4 ²⁵	a3 Cd5	D:b3 Ne6!	Cf5! Cb6	C:e7+ D:e7	Dd1 C:a4	D:a4 D:c5 ²⁶			=	

	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
8		a3	b4 ²⁷	b5	Nf4	Tc1	c6	b:c6	Cd2!	C:c3	C:e4!		±
		Ce4	Nf6 ²⁸	Ca5	Te8	Dd7	b:c6	C:c6	Ce3	d:c3			
9		b3 ²⁹	Nf2	Tc1	Te1	Tc4	Da1	T4c1	Nh1?				±
		Ce4	Nf6	Te8	Dd7	Tad8	Ne6 ³⁰	Nh3	C:f2!				

NOTE:

1. Cu această mutare se începe sistemul lui Reli. Nimic nu obține albul cu 10.a3 Ne6 11.b4 Ne7 12.Cd4 a5 13. b3 Ce5 14.C:e6 f:e6 15.Dd4 Cf7 16.Nh3 Dd6 = (Rotlevi—Rubinstein, Karlovy Vary 1911). După 10.Ng5 negrul poate intra cu 10...Ne6 în variantele din tabela 69 sau poate juca 10...d4, de ex. 11.N:f6 D:f6 12.Ce4 De7 13.C:c5 D:c5 14.Tc1 Db6 = (Marshall—Ed. Lasker, 1923) sau 11.Ce4 Ne7 12.C:f6+ N:f6 13.N:f6 D:f6 14.b4 a6 15.Dd2 Td8 16. Tad1 Ng4 = (Jeliandinov—Aronin, 1960).

2. Propunerea lui Euwe. Se pare însă că și vechea continuare 10...Ne7 este suficientă, de ex. a) 11.Ne3 Ce4! (de considerat este și 11...Ng4 12.Cd4 Ce5 13.h3 Nd7 14.Cc3 Tc8 15.Db3 Cc4 16.Nc1 Nc5 = Artukevici—Spasski, camp. Leningradului 1961) 12.Tc1 (12. Cd4 C:d4 13.N:d4 Ne6 14.Cc3 C:c3 15. N:c3 Nf6 = Eckenfels—Marchisotti coresp. 1952) 12...Da5! 13.Cd4 (sau 13. a3 Nd7 14.Cc3 Cf6 15.Cd4 C:d4 16. N:d4 Nc6 17.b4 D:a3 18.b5 Nd7 19.Ta1 Dd6 20.N:a7 Ne6 = Holmov—Antoșin Moscova 1960) 13...Nd7 (sau 13...C:d4! 14.N:d4 Ne6 15.f3 Cd6! 16.Nc3 Db5 17. b3 Tf8 18.Dd3 D:d3 19.e:d3 Cf5 ♣ Lirazaga—Marchisotti, coresp. 1952—1953. Mai bine este însă 15.a3! Gligoric—Michel, Mar del Plata 1950) 14. N:e4 d:e4 15.Cb3 D:a4 16.D:d7 D:a2 17.D:b7 Tad8 18.D:c6 D:b3 19.N:a7 Tb4 = (Levenfiș, 1935); b) 11.Cd4 Ce4! (11...Nd7 12.C:c6 N:c6 13. Ne3 Da5 14.Cc3 Ce4 15.Nd4 ± L. Szabo—Stoltz, Zaandam 1946) 12.C:c6 b:c6 13.Ne3 Da5 14.Tc1 Ne6 15.a3 (T:c6

Nd7) Nf6 16.Nd4 N:d4 17.D:d4 Cd2! 18.Tc5 Cb3 19.T:a5 C:d4 20.Cc3 Cb3 21.Ta6 Tf8 22.Ca2 Tc7 23.Cb4 remiză (Veltmänder—Aronin, 4 camp.U.R.S.S. coresp. 1958—60).

3. Continuarea 11.Ng5 Ne6 duce la tabela 69 varianta 1.

3a. Se poate juca și 11...a:b6 12.Ne3 Te8 13.Cd4 Ng4 14.Tel Dd7 15.Cb5 cu un avantaj minimal pentru alb (Bukici—Lutovac, camp. Iugoslaviei 1964).

4. 13.Ce1 Ce4!

5. „Poziția este foarte complicată. Flancul regelui negru este slăbit, dar în schimb el are doi pioni în plus pe flancul damei” (Euwe). Atacurile 15. Ch4 Td8 16.Dc1 D:e2 17.Dh6 Dg4 sau 15.Cd4 C:d4 16.D:d4 D:e2 17.D:f6 De6 nu dau nimic albului astfel că, după Euwe, cel mai bine pentru alb este să prefere varianta cu 9.Ng5.

6. Acest gambit dă contrașanse foarte bune negrului. Din această cauză în ultimul timp continuarea 9.d:c5 este destul de rar jucată.

7. Continuarea obișnuită, dar de considerat sînt și posibilitățile: a) 10...b5! 11.c:b6 a:b6 12.C:d4 C:d4 13.N:a8 Na6 14.Nf3 b5 15.Cc3 b4 16.Ca4 Nb5 17. b3 Dd7 18.Ne3 C:f3+ 19.e:f3 Dh3 20. Tc1 Td8 21.Dc2 Nd3 22.Dc6 Ne4 23. f:e4 Cg4 24.Tf4 D:h2+ 25.Rf1 Ce5 = (Evans—H. Steiner, meci 1952); b) 10...h6!? 11.b3 Ch7 12.Nb2 Nf6 13.Dd2 Ng4 14.h3 N:f3 15.N:f3 Cg5 16.Ng2 Te8 17.Tfel Dd7 18.Rh2 Te5 19.e4 C:h3 ~ (Mastichiadis—Schönman, coresp. 1954—56); c) 10...Ne6 11.a3

Dd7 12.b4 Tad8 13.Nd2! ± (Gheller—Enevoldsen, Olimp. Moscova 1956).

8. O încercare riscantă este a) 11. Db3! Dd7 12.Nf4 (12.Td1? Ne6!) 12... Ce4 13.Db5 Nf6 14.Td1 Tad8 15.Cd2 Tfe8 16.C:e4 N:e4 17.N:e4 T:e4 18.f3 Tee8 ± (Kardos—Honfi, Budapesta 1951); b) 11.Ng5! h6 12.N:f6 N:f6 13. Cel Te8 14.Cd3 Ne4 ± (Roitman—Perisit, coresp. 1945—46).

9. Mai slab este 11...Ce4 12.b4! de ex. a) 12...C:b4 13.C:d4 Ng6 14.Tb1 a5 (14...Cd5? 15.T:b7 C:f4 16.Cc6 ± Pachman—Stoltz, Saltsjöbaden 1948) 15.a3! Cc6 16.C:c6 b:c6 17.Tb7! ±; b) 12... Nf6 13.b5 Ce7 14.Ne5 N:e5 15.C:e5 Dd5 16.Cd3 Td8 (Fine—Horowitz, New York 1939) 17.Dc2 ±

10. La 12.Db3 cel mai bine este 12... Cd5 13.D:b7 C:f4 14.g:f4 Da5 15.Db3 d3! 16.e3 Tb8 17.Dd1 Nf6~ (Kopilov); mai slab este 12...Da5 13.Cd2 N:g2 14.R:g2 N:c5 15.C:c5 D:c5 16.D:b7 Cd5 17.Ta1 e:f4 18.g:f4 Dd5 19.Cf3 ± (Grecikin — Polugaevski, camp. R.S.F.S.R., 1954).

11. Sau 13.a3 Ca5 14.b4! Cb3 15. Tb1 N:b1 16.D:b1 Dc4 17.Ce5 De6 18. N:b7 Tb8 19.Nf3 C:c5 20.Cc6! ± (Șagalovici—Levin, 1955). Neikirch și Zvetkov recomandă 16...d3! după care se pare că negrul obține contrașanse suficiente.

12. Ragozin—Konstantinopolski, 16 camp. U.R.S.S., 1948.

13. Mai tare decât 14...Nd3 15.Db2 și pentru calitate albul obține șanse excelente.

14. 21.Ta1 T:c1 22.T:c1 Ce8 23.Cb2 Rf8 24.a4 T:d6 25.Tc8 Td4 26.Cc4 Re7 remiză (Gligorici—Pidevski, Olimp. Leipzig 1960).

15. Mai slab este 13.b3 b5 14.Cb2 Ce4 15.Ce5 Cb4 16.a3 Cc3 17.Dd2 Cc2 18.N:a8 C:a1 19.T:a1 D:a8 ±

16. De considerat este 14...T:a4 15. T:c6 Ne4 și inițiativa negrului compensează, probabil, pionul sacrificat.

17. Albul are avantaj decisiv (Averbach—H.Steiner, Stockholm 1952).

18. Sau 12.Ce1 d:e2 13.D:e2 C:b4 14.N:b7 Tb8 15.c6 Nd6 16.Nd2 Da5 17. Cc3 Ng4 18.Db5 Dc7 19.a3 C:c6 20.D:c6 T:b7 ± (Faingar—Liskov, Moscova 1957).

19. Nu 13...Cc2? 14.C:f5 C:a1 15. C:e7+ D:e7 16.D:d3 Dd7 17.D:d7 C:d7 18.N:b7 Tab8 19.c6 Cc2 20.Nd2 ± (Wirtler—Tylor, Yarmouth 1935).

20. Sau 14.N:e4 C:e4 15.Tb1 Da5 16.a3 Cd5 17.T:b7 Da6! 18.Db3 d2 19. Nb2 N:c5 ± (Eliskases—Koch, Swinemünde 1936). Levenfiș propune 15.a3 Cc6 (15...Cc2 16.D:d3; 15...Ca6 16. c6 ±) 16.Cf5 Nf6 17.Nb2 N:b2 18.C:b2 Df6; sau 16.Nb2 C:c5 17.Cf5 Nf6 18. C:c5 N:b2 19.Tb1 cu joc complicat.

21. 14...Nd5 15.Cf5 ± (Pachman). Continuarea este o recomandare a lui Euwe.

22. Sau 11...Ne4 12.N:e4 C:e4 13.Cd3 Dd5 14.Db3 D:b3 15.a:b3 b5 16.c:b6 a:b6 17.Nf4 g5 18.f3 ± (J. Bolbochan—Friedman, Olimp. Varșovia 1935).

23. Sau 12.Nf4 Tad8 13.Cd3 Nh3 (mai bine Cd5) 14.b4 N:g2 15.R:g2 Cd5 16.b5 Ccb4 (Șcerbakov—Hasin, 1961) 17.C:b4 C:b4 18.Db3! ±; Euwe afirmă că după 12.Cd3 Tad8 „negrul are oarecare compensație pentru pion, dar este foarte dificil de stabilit dacă ea este suficientă”.

24. Șansele sînt aproximativ egale (Vasiuhin—Haciaturrov, Moscova 1957).

25. Sau 11...Ne4 12.f3 Nd5 13.e4! (13.Cf5 Ne6! 14.C:e7 D:e7 15.Ng5 Nc4! 16.Te1 b6 17.N:f6 D:f6 ±, Batik—Dyckhoff, coresp. 1930; sau 15.e4 Cd7 16. Dc2 Tfc8; sau 16...Cb4 17.Dd2 Cc6 18.

b4 b5 19.c:b6 a:b6 20.b5 Cb4, Dyckhoff)
13...d:e3! (13...Nc4 14.Tf2 g6 15.Ng5 ±)
14.N:e3 Dd7 15.Cc3 Nc4 16.Tf2 De6
negrul are compensație suficientă pen-
tru pion (Sämisch).

26. Fine—Vidmar (Hastings 1936).

27. La 12.e3 urmează 12...d3! 13.b4
Nf6 14.Nb2 N:b2 15.C:b2 Cc3! 16.Db3
Df6 17.Cc4 Ne6 18.Rh1 Ce4!! ♣ (Jo-
hansson—Dyckhoff, coresp. 1936—37).

28. MCO recomandă aci 12...b5! cu
joc egal. (13.b5 T:a4 14.D:a4 Cc3 15.
Dc2 Ca5). Euwe preferă 12...Cc3 13.
C:c3 d:c3 dar după 14.Db3! c2 15.Ne3

albul obține avantaj. Varianta în con-
tinuare este o analiză a lui Sokolski.

29. 11.Ng5 h6 12.N:f6 N:f6 13.Ce1
Te8 14.Cd3 Ne4 15.f3 Nd5 16.b3 Te3
17.Tc1 De7 18.Tf2 Te8 19.Nf1 h5 ♣
(Roitman—Persiț, coresp. 1950).

30. „Pentru pion negrul a obținut o
dezvoltare excelentă a tuturor figurilor
și un puternic avanpost în centru. Fi-
gurile albe stau rău și încercarea de a
ataca pionul d4 se parează ușor”
(Konstantinopolski). Varianta în con-
tinuare este o partidă Batuev—Kopaev,
1945.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Tarrasch

Devieri ale negrului în varianta clasică

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.e:d5 e:d5
5.Cf3 Ce6 6.g3 Cf6 7.Ng2

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1		C:d4	C:c6 ²	0-0	Ca4	Dc2	C:b6 ⁴	Ne3	Tac1 ³	Tfel			~
	c:d4	Nc5	b:c6	0-0	Nb6!	Te8 ²	D:b6	Db5	Ng4	Te6 ⁵			
2			C:c6	0-0	b3 ⁷	Nb2	Tac1	e4!	C:e4	De2	Dh5!	De5! ⁸	±
		Db6	b:c6	Ne7	Ne6	0-0	Tac8	d:e4	Tfd8	Cd5	h6		
3		Ng5! ¹⁰	N:f3	N:d5	N:f6	e3	D:c2	D:c3	0-0	Tfd1	Tac1	Dc4	=
	Ng4 ⁹	N:f3! ¹¹	C:d4	Ne7	N:f6	Cc2+! ¹²	N:c3+	D:d5	0-0	De6	Tac8	g6! ¹³	
4		0-0	Ne3!	Ce5	f4	b:c3							+
	h6	Ne6	e4! ¹⁴	Nb4	N:c3	Nf5! ¹⁵							

NOTE:

1. 6...c:d4 7.C:d4 Db6 8.C:c6 b:c6
9.Ng2 Cf6 10.0-0 Ne7 duce la varianta 2.

2. a) 9.Cb3 duce la un joc complicat, de ex. 9...Nb6 (Svenonius) 10.0-0 (10.C:d5!? C:d5 11.D:d5 D:d5 12.N:d5

Cb4!) 10...Ne6 11.Ng5 0-0 12.Ca4! h6 13.C:b6 a:b6 14.Ne3 Ce5 (Takacs-Spielman, Meran 1924) 15.Nd4! Cc4 16.Cd2 ±; MCO recomandă 9...Nb4, continuare respinsă de majoritatea manualelor pe baza partidei Rubinstein-Marshall, Breslau 1912: 10.0-0 N:c3!? 11.b:c3 0-0 12.Ng5 Ne6 13.Cc5 De7 14.C:e6 f:e6 15.c4 d:c4 16.N:c6 b:c6

17.Dd4 Dd8 18.N:f6! T:f6 19.D:c4 ±.
Probabil jocul negrului poate fi întărit;
b) 9.Ne3 Db6! 10.0—0 (Ca4 Db4+) 10...N:d4! 11.Ca4 N:e3! 12.C:b6 N:b6 ± (Grünfeld).

3. Intenția negrului fiind de a relua la b6 cu pionul, aci trebuia jucat 12...Nd7 sau chiar 12...Na6 (Abramov).

4. Nu 13.D:c6 Nd7 14.Dc2 Tc8 15.Dd1 N:a4 16.D:a4 T:e2 =

5. Cu 15.a4 Da6 16.Tfcl albul ar fi obținut avantaj.

6. Smislov—Keres, T.C. 1956

7. Sau 11.e4! d:e4 12.Ne3 D:b2 13.C:e4 0—0 14.Nd4 Da3 15.N:f6 N:f6 16.C:f6+ g:f6 17.Dh5 ~ (Boleslavski—Stoltz, București 1953).

8. 18...Nf8 19.Cc5 Te8 20.C:e6 T:e6 21.Df5 ± (Korcinoi—Bronstein, meci Moscova—Leningrad, 1959).

9. Ideea lui Wagner.

10. Considerată de Grünfeld ca răsturnarea mutării 7...Ng4 și recomandată ca cea mai bună continuare în toate

manualele. Alte posibilități: a) 8.Ne3! N:f3 (8...c4 9.Ce5!) 9.N:f3 Dd7 10.0—0 Td8 11.Tcl Ne7 12.Ca4 Cg4 13.C:c5 C:e3 14.f:e3 N:c5 15.T:c5 Ce7 16.Dcl ± (Post—Wagner, Bad Oeynhausen 1922); b) 8.Ce5 Ne6 9.C:c6 b:c6 10.0—0 c:d4 11.D:d4 Ne7 12.e4 0—0 13.e:d5 C:d5 14.C:d5 N:d5 15.N:d5 D:d5 16.D:d5 c:d5 ~ (Krogus — Nicolaevski, 34 camp. U.R.S.S., 1967); sau 8...c:d4 9.C:c6 b:c6 10.D:d4 Ne7 11.0—0 0—0 12.h3 Ne6 13.Td1 Dd7 14.Rh2 = (Forintos—Trifunovici, Hamburg 1965).

11. 8...Ne7 9.d:c5 d4 10.N:f6 N:f6 11.Ce4 Ne7 12.0—0 0—0 13.Db3 ± (Grünfeld—Wagner, Frankfurt 1923).

12. Întărire propusă de A. Dobrotvorski.

13. Roos—Samarian (coresp. 1962—1963).

14. Sau 9...Cg4 10.Dd2 c4 11.Ce5 C:e5 12.d:e5 C:e3 13.f:e3 Nb4 14.Tad1 Dg5 15.N:d5 Tad8 16.Dcl! D:e5 17.N:e6! D:e6 18.T:d8+ R:d8 19.Td1+ Rc8 20.Cd5 ± (Rotlevi—Nimzovici, Karlovy Vary 1911).

15. Rotlevi—Süchting, Karlovy Vary 1911.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Tarrasch —
Varianta suedeză

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Ce3 e5 4.c:d5 e:d5
5.Cf3 Ce6 6.g3 e4!

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	e4 ⁴ d:e4 ³	Cg5 ⁴ D:d4 ⁵	Nf4 ⁶ Nb4 ⁷	D:d4 ⁴ C:d4	N:c4 ⁹ Ne6!	C:e6 N:c3+	b:c3 C:e6	Ne5 ¹⁰ Cf6 ¹¹	0-0 0-0	N:f6 g:f6	f3? Tac8	Nd5 e3! ¹²	±
2	Ng2 Nb4	0-0 Cge7	e4 0-0 ¹³	e:d5 C:d5	Cg5 ¹⁴ Cf6 ¹⁵	d5 Ce5 ¹⁴	Dd4 Te8 ¹⁷						=
3			a3 ¹⁹ Na5 ¹⁹	e4 0-0 ²⁰	e:d5 C:d5	C:d5 D:d5	Cg5 D:d4	De2 ²¹ Dd3 ²²	Da4 Nb6	Ne4 Db3 ²³	D:b8 c:b3	N:h7+ Rh8 ²⁴	±
4							Ce5 Db5!	a4 Da6	C:e6 b:c6	Dh5 Ne6	Ta3 ²⁵		~
5				b4 c:b3 ²⁶	D:b3 0-0 ²⁷	a4 ²⁸ N:c3!	D:c3 b6	Na3 Na6	Tf6 Te8	Nb3 f5	De3 Dd7	a5! ²⁹	±
6		Ce5 0-0	C:c6 b:c6	e4 ³⁰ Ne6 ³¹	e5 ³² Tb8	Ce2! Na5	b3! Te8	Nd2 Ng4	f3 Nf5	Te1 Nb6	Nc3 Nd3		±
7		Ce1 0-0	Cc2 Na5	Ne3 Ne6	f3 Tb3	Nf4 Nc7	Dd2 b5	e4 ³³					±
8			Nd2 ³⁴ 0-0 ³⁵	a3 ³⁶ Nd6 ³⁷	b3 ³⁸ c:b3	D:b3 Ca5 ³⁹							=

NOTE:

1. Cu această mutare se începe varianța suedeză, care își datorește numele succeselor obținute cu ajutorul ei de către echipa Suediei (Stahlberg, Stoltz, Lundin) la Olimpiada de la Folkestone, 1933.

2. Un timp s-a crezut că această acțiune imediată în centru asigură albului avantaj. Analize ulterioare au arătat însă că negrul nu numai că are resurse suficiente de apărare, dar poate prelua chiar inițiativa.

3. Slab este 7...Ng4 8.e:d5 C:d4 9. D:d4 N:f3 10.N:c4! De7+ 11.Rf1 N:h1 12.Nf4 ±

4. La 8.C:e4 urmează Nb4+!

5. Suficient pentru egalare este și 8...Ne7 9.N:c4 (9.Cg:e4 Cf6 10.d5! Cf6 11.C:e4 Da5+ 12.Cc3 Ce5 13.f4 Ng4 14.Da4+ D:a4 15.C:a4 Nb4+ 16.Rf2 Cd3+ 17.N:d3 c:d3 18.Cc3 0—0—0 ♣ Rabar—Stoltz, München 1941) 9...N:g5 10.Dh5 g6 11.D:g5 Cf6 12.d5 (12.0—0 0—0 13.Td1 C:d4 14. Rg2! Ng4! = Haberditz) 12...h6! 13. De3 Cb4 14.Nb5+ Nd7 15.De2 0—0 16.0—0 g5! 17.N:d7 D:d7 18.C:e4 C:e4 19.D:e4 C:d5 = (Cortlever—Stoltz, Beverwijk 1946).

6. Sau 9.Ne3 D:d1 10.T:d1 Ce5! (Dyckhoff); — sau 10...Ng4!? — 11.N:c4 N:d1 12.C:f7 Nh5 13.C:h8 Nb4 14.N:g8 Rd7 15.N:h7 Nf3 16.0—0 N:c3 17.b:c3 T:h8 18.Nf5 ~ (Eltzold—Baumbach, camp. R.D. Germane 1959).

7. Mai slab este a) 9...h6 10.C:e4 D:d1+ (10...Ne6 11.Da4 Ne7 12.Ng2 Td8 13.0—0 ±) 11.T:d1 Ne6 12.Cb5 Nb4+ 13.Re2 Td8 14.Ced6+ Re7 15. Ng2 ± (Rey—Johansson, coresp. 1935); b) 9...D:d1+? 10.T:d1 Ng4 11. N:c4 Ch6 12.Nd6! ±

8. Sau 10.Dc2 Ng4 11.h3 Nh5 12. g4 Ng6 13.Td1 Df6 ♣

9. Sau 11.0—0—0 (Levenfiș) N:c3 12.b:c3 Ce6 13.N:c4 C:g5 14.N:g5 Ne6 15.N:e6 f:e6 16.Td6 Rf7 17.The1 h6 18. Nf4 Cf6 și negrul are cel puțin egalitate (Werner—Samaritan, coresp. 1958—59).

10. Sau 14.Nb5+ Re7 15.0—0—0 C:f4 16.Td7+ Re6 17.g:f4 a6 18.f5+ Rf6 19.Nc4 Ch6 ♣

11. Conform analizei lui Stahlberg, negrul are avantaj.

12. 19.N:e6 f:e6 20.Ta1 Tfd8 21.Tc2 Td2 22.Tf1 Tc4 ♣ (Assis Maia—Samaritan, coresp. 1958—59).

13. Mai dificil este jocul negrului după 9...d:e4 10.C:e4, de ex. a) 10... 0—0 11.Dc2! (11.a3 Na5 12.Da4 Ng4! 13.D:c4 N:f3 14.N:f3 C:d4 15.Ng2 Tc8 16.Dd3 Cc2 17.D:d8 Tf:d8 = Gligorici—Stahlberg, meci 1949) 11...Dd5 12.Ne3 Cg6 13.Ch4 Db5 14.C:g6 h:g6 15.a3 Ne7 16.d5 Ca5 17.d6 Nd8 18.Cc3 Da6 19.Ta1 Ng4 20.Td4 Nf5 21.Da4 ± (Reshevsky—Stahlberg, T.C. 1953); b) 10...Nf5 11.Ce5 (11.Cc5 N:c5 12.d:c5 Da5 13.Cd4 0—0—0 14.C:c6 C:c6 15. Df3 Ne6! = Foltys—Stoltz, München 1941) 11...Ce5 (11...D:d4 12.D:d4 C:d4 13.a3 N:e4 14.N:e4 Nc5 15.N:b7 Tb8 16.Nc6 ±) 12.d:e5 Cc6 13.Ng5 D:d1 14.Tf:d1 h6 15.Nf4 ± (Euwe); c) 10... Ng4 11.a3 Na5 12.Da4 — (12.Ne3 0—0 13.h3 N:f3 14.N:f3 Cf5! 15.Tc1 Cc:d4 16.N:d4 D:d4 17.De2 Dd3! ~ Stoltz—Nimzovici, 1934; 12.Cc5! ± Euwe) 12...0—0 13.Ne3 Nb6 14.D:c4 N:f3 15. N:f3 C:d4 = (Ahues—Stoltz, Bad Nien-dorf 1934).

14. Sau a) 11.Dc2 Ng4? (11...h6=) 12.Cg5 Cf6 13.Cd5 ± (Keres—Mike-nas, Pernau 1955); b) 11.Ng5!? Ne7! (Panov recomandă 11...Cce7) 12.C:d5 N:g5 13.C:g5 D:g5 (Krogus—Šamko-vici, camp. U.R.S.S. 1960) 14.Ce3 ± ;

c) 11.C:d5 D:d5 12.a3 Na5 duce la varianta 3. Mai slab este 12...Ne7 13. Ne3 Nf5 14.Ce5 Ne4 15.C:c6 D:c6 16. d5 Dg6 17.N:e4 D:e4 18.Tel ± (Antoșin + Vasiukov—Bronstein + Konstantinopolski, Moscova 1957).

15. Sau 11...N:c3! 12.b:c3 (12.Dc2 Cf6 13.b:c3 h6 14.Cf3 Ne6 15.Tb1 Nd5! — G. Meyer—Kunz, coresp. 1958—60— și nu merge acum 16.T:b7? C:d4 17. C:d4 N:g2 18.R:g2 Dd5+) 12...h6 13. Cf3 Nf5 14.Dd2 Te8 15.Ce5 C:e5 16. d:e5 Nd3 17.Tel Da5 18.Nb2 Tad8 19. f4 Cb6! 20.Df2 Ca4 21.Nc1 D:c3 ♣ (Heemsoth—Kunz, coresp. 1958—60).

16. Nu este bine 12...Ca5? 13.Cge4 Ce4 14.C:e4 Nf5 15.Ng5 f6 16.Nd2 N:d2 17.D:d2 ± (Olafsson—L. Szabó, Portoroz 1958). Merge însă 12...Ce7 13.Dd4 N:c3 14.b:c3 Ce:d5 15.Na3 Te8 16.D:c4 h6 17.Cf3 Da5 = (Lilienthal—Holmov, 21 camp. U.R.S.S.).

17. 14.Cf3!? C:f3+ 15.N:f3 Nh3 16. Td1 Dc8 ♣ (Furman—Samkovič, 1/2 23 camp. U.R.S.S., 1955).

18. O încercare de a întări jocul albului. Înainte de a juca e2—e4 nebulun negru este silit să se retragă.

19. Sau 9...N:c3 10.b:c3 Da5 (10...0—0 11.a4 Te8 12.Cd2 Nf5 = Landau—Spielman, meci 1936) 11.Nd2 0—0 12.Ce1 Ng4 13.f3 Ng5 = (Podgorny—Pachman, Praga 1945).

20. Sau 10...d:e4 11.C:e4 0—0 12. Ne3 Nb6 (de considerat este 12...Cd5 urmat de b5) 13.Tel Nf5 14.Ce5 N:c5 15.d:c5 (Toluș—Stoltz, București 1953) 15...Nd3 16.Tel Da5 =; vezi comentarii în cartea turneului, pag. 55—56.

21. Sau 14.Da4 (14.Dh5 h6 15.C:f7 Tf7 16.N:c6 b:c6 17.D:a5 Nh3 ♣) 14... Nd8 15.Td1 De5 16.Nf4 Da5 17.D:c4 N:g5 18.Td5 (L. Szabó—Bronstein, T.C. 1956) și negrul poate juca chiar 18...Db6! 19.T:g5 D:b2 deoarece la 20.

N:c6 D:a1+ 21.Rg2 poate răspunde 21...Ne6! Mutarea 14.Dc2 a fost propusă de Euwe.

22. 14...g6? 15.Td1 Nf5 16.Da4 ±

23. Merge și 16...De2 17.N:h7+ Rh8. Posibilitatea aceasta este importantă pentru cazul când albul nu intercalează mutarea 9.a3 și deci cîmpul b3 nu este liber. În afară de aceasta, în varianta fără a2—a3 și Na5, jucătorul englez G. M. Boyce a propus (după 9.e4 0—0 10.e:d5 C:d5 11.C:d5 D:d5 12.Cg5 D:d4 13.Dc2 Dd3 14.Da4) continuarea 14...h6!, de ex. 15.N:c6 b:c6 16.D:b4 h:g5 și flancul regelui alb este slab; sau 15.Ch3 N:h3 16.N:h3 a6!; sau 15. Ne4 De2.

24. Konstantinopolski a propus aci 19.Ne4 f6 20.Cf3 Nh3 cu joc satisfăcător pentru negru. Mult mai bine este însă 20...Ng4! după care avantajul negrului pare a fi decisiv, de ex. 21.Ch4 Tfe8 22.Ng6 Te2! 23.Nd3 Tc2! 24.Cg2 Ne2 25.N:c2 b:c2 26.Ne3 N:f1 27.R:f1 Nd4! 28.N:d4 C:d4 29.Tel Tc8 și albul a cedat (Stulik—Samaritan, coresp. 1958—59). Atacul cu Cg5 poate fi considerat respins pe baza acestei partide.

25. În partida Gligorici—Furman (meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1957) a urmat 17...Tad8 18.g4! g6 19.De5 Nb6 20.d5 N:d5 21.a5 Nc5 22.Nh6 f6 23.Dc7 Nf7 24.N:f8 ±; cum a arătat însă Boleslavski, trebuia jucat 17...Nb4 18. Te3 Tfe8 19.De2 Dc8 20.Nd2 N:d2 21. D:d2 Dd7 22.Tfe1 Tad8 și avantajul albului este minimal.

26. Aci se pune întrebarea dacă nu este mai bine ca negrul să retragă nebulun la b6, de ex. 11.e4 0—0 12.Ng5 f6 13.Ne3 Ne6 ~

27. Aci și la mutarea următoare era mai bine Nb6.

28. Sau 12.Nf4 Nb6 13.Tfd1 Ca5 14. Da2 Nf5? (Ne6) 15.Ce5 Ne6 16.e4 ±

(Udoveici—Krstici, $\frac{1}{2}$ camp. Iugoslaviei, 1958).

29. Kozomara—Krstici, $\frac{1}{2}$ camp. Iugoslaviei, 1958. Jocul negrului nu este convingător în aceste partide.

30. Sau f1.Ca4? Cf5 12.b3 Te8 13. b:c4 Na6 14.Tb1 Nf8 15.Tel N:c4 16.a3 (Smislov—Barda, București 1953) 16.. Tb8! ~

31. Continuarea clasică, dar negrul are la dispoziție și alte posibilități bune: a) 11...N:c3 12.b:c3 d:e4 13.N:e4 Cd5 14.Nd2 Te8 15.Dc2 h6 16.Tfel Nh3 17.Nh7+ Rh8 18.Nf5 N:f5 19.D:f5 T:el+ 20.T:el Rg8 ± (Zirngibl—Baumbach, camp. R.D. Germane, 1959); b) 11...d:e4 12.C:e4 Nf5 13.De2!? D:d4 14.Td1 De5 15.D:c4 Tad8 16.Ne3 T:d1+ 17.T:d1 D:b2 18.Nc1 Db1 19.Dd4 Dc2 20.Nb2 f6 21.Tc1 c5 22.T:c2 c3!4 23. Tc4 Tb8 24.N:d4 a5 ~ (Mikkov—Aru-laid, Tallin 1957); c) 11...Te8 12.Da4 N:c3 13.b:c3 Ne6 14.Na3 d:e4 15.N:e7 T:e7 16.N:e4 Nd5 17.N:d5 D:d5 18. Tae1 Tae8 19.Te5 T:e5 20.d:e5 h5 21. D:a7 c4 22.Tel Dd2 23.Te3 Dd1+ 24. Rg2 Dd5+ = (Wade—Holmov, București 1954).

32. Mai slab este a) 12.Ng5 f6 (Da5! Kopilov) 13.Nd2 Tb8 14.Tel Nf7 15.a3 Na5 (Grünfeld—Stahlberg, Folkestone 1933); b) 12.Ne3 Tb8 13.Dc2 f5! 14.c:d5 C:d5! 15.C:d5 N:d5 16.Nf4 Nd6 ± (Fine—Lundin, Folkestone 1933). Continuarea T.e5 a fost experimentată cu succes în partida van Scheltinga—Stahlberg, Amsterdam 1950, care urmează. Este interesant că această continuare, deși considerată ca bună pentru alb, n-a mai fost încercată în alte partide, probabil din

cauza posibilităților negrului la muta-rea a 11-a.

33. Planul acesta original a fost încercat într-o partidă Goldberg—Mike-nas ($\frac{1}{2}$ 24 camp. U.R.S.S., 1957). Va-rianta necesită să fie verificată în prac-tică.

34. Așa-numita variantă argentiniană. Mai slab este 9.Nf4 0—0 10.Tc1 Da5 11.a3 N:c3 12.T:c3 b5 13.Nd6 Td8 14.Nc5 Dc7 15.Tel a5 = (Sultan Kahn—Stahlberg, Folkestone 1933).

35. Mai slab este 9...Tb8 10.a3 Na5 11.b4! (11.b3 b5 12.Tb1 Nf5 13.Tb2 0—0 14.Tel Dd7 15.Dc1 Te8 16.Nf4 Tb7 17.Ce5 C:e5 = Pytlakowski—Stoltz, M. Lazne 1951) 11...Nb6 (11... c:b3 duce la poziții asemănătoare cu cele din partida Najdorf—Stoltz, Bled 1950, vezi nota 37) 12.Nf4 Ta8 13.e4 0—0 14.Ng5 f6 15.Ne3 Ne6 16.Dd2 ± (Laustsen—Samaritan, coresp. 1958).

36. Sau 10.b3 Da5 (10...N:c3 11.N:c3 b5 12.b:c4 d:c4? 13.Ce5! ± Vinuesa—Stahlberg, Mar del Plata, 1941; sau 10...c:b3 11.D:b3 Na5 12.e3 Nc7 13.Ch5 Nb8 14.Tc1 a6 15.Ca3 Nd6 16.Cc2 Ca5 17.N:a5 D:a5 Goglidze—Stahlberg, Moscova 1935) 11.Del c:b3 12.a:b3 Dd8 13.Ca4 Nd6 14.b4 a6 15.Cc5 b6 16.Cd3 Nf5 ± (Taimanov—Holmov, 21 camp. U.R.S.S., 1953).

37. 10...Na5 11.b3 c:b3 12.D:b3 Nb6 13.e3 Ca5 14.Da2 Ne6 15.Ca4 Cc4 16. C:b6 D:b6 17.Nb4 Tie8 18.Cg5! Cc6 19.Nc3 Dd8 20.C:e6 f:e6 21.e4! ± (Naj-dorf—Stoltz, Bled 1950).

38. 11.e4 Ng4!

39. Variantă propusă de H. Müller.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Tarrasch

Albul evită la mutarea a 5-a sau a 6-a
variantele clasice

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 c5 4.e:d5 e:d5

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	Cf3	Ng5	N:e7	e3 ³	Ne2 ⁵	0-0	Ce5	g4	f4	C:c6	Ca4	b3	=
	Ce6 ¹	Ne7 ⁸	Cg:e7	c4 ⁴	0-0	Nf5	Tb8	Ne6	f6	b:c6	Nf7	Ce8 ⁶	+
2	...	Nf4	e3 ⁷	Ne2 ⁹	0-0	d:c5	Tc1	Cd4	C:c6 ¹⁰	Ne5	Nd4		=
		Cf6	Ne7 ⁸	0-0	Ne6	N:c5	Ne7	Tc8	T:c6	Da5	Tfe8		+
3	...	e3 ¹¹	Ne2	Ce5 ¹⁴	f4	0-0	Cf3	g4	g5	b:c3	g:f6		~
		Cf6 ¹²	e4 ¹³	Nd6	0-0	Ce7	Nb4	Ce8	N:c3	f6	C:f6 ¹⁵		
4	d:c5	Ca4	c:b6	b3	e3	D:d4 ¹⁸	Db2 ¹⁹	a3 ²¹					±
	d4 ¹⁶	b5 ¹⁷	a:b6	Cf6	Nd7	Cc6	Ce4 ²⁰						
5	e4 ²²	d5	Ng5 ²⁴	Nb5+	Cge2	Na4	Nc2	0-0	Nh4	N:f6	Ce4	Cd6	=
	d:e4	Cf6 ²³	Ne7 ²⁵	Rf8 ¹	a6	b5 ²⁶	Nb7	h6	b4	N:f6	Cd7	De7 ²⁷	

NOTE:

1. Mutarea 5...Cf6 este mai slabă, dar nu atât de rea pe cât se afirmă în unele manuale: 6.Ng5 Ne6 7.N:f6 D:f6 8.e4 d:e4 9.Nb5+ Nd7 (9...Cd7 10.

C:e4 Dg6 11.N:d7+ N:d7 12.0-0 ±) 10.C:e4 Db6 11.N:d7 C:d7 12.0-0 c:d4 13.C:d4 0-0-0! (mai slab este 13...Td8 14.Cf5! Alehin-Kusman, 1924) 14. Tc1+ Rb8 15.Dc2 (15.Da4 Cc5 16.C:c5 N:c5 =) 15...g6 16.Da4 Ce5 17.Tid1

Ng7 18.Cc5 Td5 19.Cdb3 T:d1 + 20.T:d1 Thd8 = (Bibikov—Zbandullo, coresp. 1948); mai bine este 7.e4, de ex. 7... c:d4 8.Nb5+ Cbd7 9.C:d4 Nb4 10.e5 h6 11.e:f6 N:c3 12.b:c3 h:g5 13.C:c6 f:e6 14.f:g7 Tg8 15.Dh5 ± (Marshall—Cohn, Nürnberg 1906). Tarrasch recomandă 6...Ne7.

2. Riscant este 6...f6 7.Nf4 c4 (7...g5 8.Ng3! g4 9.Cd2 c:d4 10.Cb5 ±) 8.e4 Nb4 (8...d:e4 9.Cd2! ±) 9.Cd2! Cge7 (Borisenko—Furman, 22 camp. U.R.S.S.) 10.e:d5 N:c3 11.b:c3 C:d5 12.Df3! ±

3. Sau 8.d:c5 Da5 9.e3 0—0 10.Ne2 D:c5 11.0—0 Ng4 12.Tc1 Tad8 13.Da4 N:f3 14.N:f3 Ce5 15.Ne2 a6 ~ (Rovner—Antoșin, 1958); sau 11...Td8 12.Tc1 Db4 13.Tc2 Ne6 14.a3 Da5 15.Dc1 d4 16.e:d4 C:d4 17.C:d4 T:d4 ~ (Taimanov—Barcza, Hamburg 1965), sau 9...D:c5 10.Nd3 Ng4 11.0—0 N:f3 12.D:f3 Ce5 13.De2 C:d3 14.D:d3 0—0 15.Tfd1 Tad8 = (Rovner—Zilber, camp. R.S.S. Letone 1961).

4. Sau 8...0—0 9.d:c5 Da5 10.Ne2 D:c5 11.0—0 Td8 12.Tc1 Nf5 13.Db3 Da5 14.Tfd1 Tac8 15.h3 h6 16.Cd4 C:d4 17.T:d4 Ne6 18.D:b7 Cf5 19.Tdd1 d4 20.e:d4 T:d4 21.a3 De5 22.Ng4 Tb8 23.D:a7 T:d1 + 24.T:d1 T:b2 și avantajul material al albului a fost insuficient pentru câștig (Petrosian—Keres, partidă de antrenament, 1952); sau 8...c:d4 9.C:d4 Db6 10.Cb3 Ne6 11.Nd3 0—0 12.0—0 Tfd8 13.De2 d4 = (Aronson—Polugaevski, $\frac{1}{2}$ 25 camp. U.R.S.S.); sau 8...Db6 9.Nb5 0—0 10.0—0 Ng4 11.N:c6 D:c6 12.d:c5 D:c5 13.Dd4 D:d4 14.C:d4 ± (Gheller—Aronin, 17 camp. U.R.S.S.).

5. Sau 9.b3!? Da5 10.Dc1 b5 11.a4 Cb4? (11...b4! 12.Cb5 c3 13.Cd6+ Rf8) 12.Rd2 0—0 13.a:b5 Dc7 14.Ta4 ± (Borisenko—Arseniev, camp. R.S.F.S.R., 1961).

6. Kricevski—Konstantinopolski, Moscova 1957.

7. Slab este 7.Tc1? Ng4 8.Db3 c:d4 9.Cb1 Nb4+ 10.Nd2 N:d2+ 11.Cb:d2 0—0 12.D:b7 Tb8 13.Da6 Cb4 14.Da4 De7 ± (Taimanov—Mikenas, 1958).

8. Continuarea cea mai prudentă. Alte posibilități: a) 7...c:d4 8.C:d4 Nb4 9.Nd3! Ce4 10.N:e4 d:e4 11.0—0 ± (Krause); b) 7...c4!? 8.Ne2 Nb4! (sau 8...Db6! Kopilov) 9.0—0 N:c3 10.b:c3 Ce4 11.Dc2 g5 (11...0—0 12.Cd2!) 12.Ng3 Da5 13.Tf1 Nf5 14.Db2 0—0—0 15.Cd2 ± (Krause) 15...C:g3 16.h:g3 Tde8 ~ (Tarrasch); c) 7...Nd6!? (Olland) 8.Ng5! Ne7 9.Ne2 Ne6 10.d:c5 N:c5 11.0—0 0—0 12.Tc1 Ne7 13.Cd4 ± (Yanovski—Maroczy, Ostende 1905 și Lasker—Yanovski, meci 1910).

9. Albul poate forța remiza prin 8.Cb5 0—0 9.Cc7 Tb8 10.Cb5 etc. La 8.Nd3 poate urma 8...0—0 (sau 8...c:d4 = Schlechter) 9.0—0 Ne6 10.Tc1 c4 = (Schlechter).

10. 13.Db3? Ca5 14.Da4 a6 15.Nd3 b5 16.Dd1 Cc4 ± (Marshall—Tarrasch, meci 1905). Continuarea variantei este o recomandare a lui Schlechter.

11. Sau 6.d:c5 d4 7.Ce4 Nf5 8.Cg3 Ng4! (mai slab 8...Ng6 9.e4 N:c5 10.Nc4 Nb4+ 11.Nd2 N:d2 12.D:d2 Cf6 13.0—0 0—0 14.Tf1 ± Margolit—Haciaturov, Moscova 1955) 9.h3 N:f3 10.e:f3 N:c5 = (Kopilov).

12. Mai simplu decât 6...c4 7.Ne2 Nb4 8.0—0 Cge7 9.e4 0—0! (9...d:e4 10.C:e4 0—0 11.N:c4 Ng4 12.a3 Na5 13.Na2 Nb6 14.h3 N:f3 15.D:f3 C:d4 16.Dh5 ± (Botvinnik—Stahlberg, Moscova 1935) 10.e5 cu joc complicat.

13. 7...c:d4 8.C:d4 Nc5 = (Euwe); 7...Ne6 8.0—0 Tc8 = (Pachman).

14. Sau 8.0—0 Nd6 9.b3 c:b3 10.a:b3 0—0 11.Nb2 Te8 12.Cb5 Nb8 (Simagin—Baranov, Moscova 1953).

15. Holmov—Iuhtman, $\frac{1}{2}$ 25 camp. U.R.S.S.

16. Mai slab pare a fi 5...Cf6 6.Ne3! Cc6 7.Cf3 Da5 8.Cd2! Cg4! 9.Cb3 C:e3 10.f:e3 Dd8 11.D:d5 Ne6 (Bogoljubov—Hult, coresp. 1921) 12.De4 Dg5 13.Cd4 ± (Neikirch și Zvetkov).

17. Continuarea propusă de Tarra-sch. Avînd în vedere întărirea lui Hen-neberger este de considerat 6...Nd7 7.D:d4 Cf6 și inițiativa negrului, după părerea lui Kopilov, compensează ma-terialul sacrificat.

18. Interesant este 10.Cf3 b5 11.Cb2 d:e3 12.f:e3 Ce4 13.Dd4 Da5+ 14.Cd2 f5 15.De5+ Ne7 16.Nd3 Dc3 17.D:c3 C:c3 18.a4 Cc6 19.Cb1 ~ (Sverdlovsk—Moscova, prin telegraf, 1958).

19. 11.D:b6 Nb4+ 12.Nd2 N:d2 13.R:d2 De7! ± (Tarrasch). Mutarea 11.Db2! a fost propusă de Henneberger (1934) și mult analizată de Haberditz (1955).

20. 11...Nb4+ 12.Nd2 N:d2+ 13.D:d2 Ce4 14.Db2 De7 15.a3 ± (Hen-neberger).

21. 12...b5 13.Nd3! Da5+ 14.Re2! Nf5 15.Db1! ± (Haberditz); 12...Ne7 (Barden) 13.Dc2 b5 14.D:e4 b:a4 15.Nb2 ± (MCO).

22. Gambitul Marshall.

23. 6...f5 7.Nf4 Nd6 8.Nb5+! Rf7 9.Ch3 Cf6 (9...a6 10.Cg5+ Rg6 11.N:d6 ±) 10.Nc4 a6 11.a4 Te8 12.Dd2 De7 (Toluș—Furman, 23 camp. U.R.S.S., 1956) 13.0—0—0 ± (Euwe).

24. Sau 7.Nf4 Nd6 (de considerat 7...a6) 8.Nb5+ Rf8 9.Cge2 Ng4 10.Dd2 a6 11.f3 (Kahn—Starck, camp. R.D. Germane, 1963) 11...Nh5 12.Na4 e:f3 13.g:f3 Ng6 ~

25. 7...a6 8.N:f6 D:f6 9.Da4+ și 10.D:e4, sau 8.Dc2 ± (Bronstein).

26. Mai slab este 10...Ng4 11.0—0 Ce8 12.N:e7 D:e7 13.N:e8 D:e8 14.Qc2 Cd7 15.Cg3 h5 16.Tae1 Dc8 17.Cc:e4 ± (Yanovski—Süchting, Barmen 1905).

27. 17.C:b7 D:b7 18.Na4 Td8 19.Dc2 g6 20.Tad1 Rg7 = (Bronstein—Aro-nin, Moscova 1962).

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Tarrasch

Albul nu joacă atacul Schlechter-Rubinstein

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 c5

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	e3 ¹	Cf3	a3 ⁴	d:c5	b ₄	Nb2	c:d5 ⁶	Cb5	Ne2 ⁷	b:a5	0-0		=
	Cf6 ⁸	Cc6 ³	Nd6 ⁵	N:c5	Nd6	0-0	e:d5	Nb8	a5	C:a5	Ta6 ⁵		
2			c:d5	Ne2 ¹⁰	d:c5	0-0	b3	Nb2	Cb5 ¹³	Tel	Cbd4	C:c6	=
			e:d5 ⁹	Nd6 ¹¹	N:c5	0-0	Ne6 ¹²	De7	Ce4	Tac8	Nd6	b:c6 ¹⁴	+
3			d:c5	a3	b4	Nb2	Nd3	N:c4	Nd3	Ce4	N:e4		=
			N:c5	0-0 ¹⁵	Nd6	a6 ¹⁶	d:c4	b5	Nb7	C:e4	De7 ¹⁷		
4	Cf3	C:d4	Cdb5 ¹⁹	Cd5	e4!	Dd4!	Ng5	N:f6	b4 ²¹				+
	c:d4 ¹⁸	e5	d4 ²⁰	Ca6	Cf6	Nd7	Ne7	g:f6					

NOTE:

1. Tarrasch consideră că această mutare constituie singura continuare bună. În realitate se ajunge la o poziție simetrică în care negrul jucând atent, obține destul de ușor egalitatea.

2. Aci și la mutarea următoare negrul are posibilitatea de a intra fie în

Apărarea Caro-Kann, fie în Gambitul DAMEI acceptat, de ex. 4...c:d4 5.e:d4 Cf6 6.Cf3 Ne7 (vezi tabela 47) sau 4...d:c4 5.N:c4 Cc6 6.Cf3 (vezi tabela 55).

3. Din nou: 5...c:d4 6.e:d4 (Caro-Kann), sau 6.C:d4 Ne7 7.Ne2 d:c4 8. N:c4 0-0 =; sau 5...d:c4 6.N:c4 (G. D. Acceptat).

4. După 6.Nd3 (sau 6.Ne2) negrul poate intra în G. D. acceptat cu un tempo în plus, prin 6...d:c4 7.N:c4 a6. Continuarea 6.Ce5!? nu dă nimic albului: 6...Nd6! 7.C:c6? (mai bine 7.Da4 Nd7 8.C:d7 D:d7 9.d:c5 N:c5 =) 7...b:c6 8.d:c5 N:c5 9.Ne2 0—0 10.0—0 e5! 11.Dc2 De7 12.Td1 Td8 ± (Kottnauer—L. Szabo, Viena 1947).

5. Considerată de Tarrasch ca cea mai bună. Negrul are însă și alte posibilități, de ex. a) 6...c:d4 7.N:c4 Ne7 (a rezultat o poziție din Caro-Kann cu mutarea a3 în plus) 8.Nd3 d:c4 9.N:c4 0-0 10.0-0 a6 (10...b6 11.Dd3 Nb7 12.Td1 Tc8 13.Na2 Dc7 14.Ng5 Tfd8 ± Polugaevski-Tal, 1/2, 24 camp. U.R.S.S.) 11.Ng5 b5 12.Na2 Nb7 = Spasski—Gheller, T.C. 1956; Iudovici—Ravinski, 1957); b) 6...a6 7.b3! c:d4 8.e:d4 Ne7 9.Nb2 0—0 10.Nd3 d:c4 11.b:c4 Dc7 12.0—0 Td8 13.d5 ± (Osnos—Aronin, 1/2, 24 camp. U.R.S.S.); mai bine însă 7...Nd6 8.Ne2 0-0 9.0-0 b6 10.Nb2 Nb7 11.d:c5 b:c5 12.Ca4 Ce4 13.Dc2 Ce7 14.Td1 Cg6 = (Bronstein—Pidevski, Moscova 1956); c) 6...Ce4! 7.Dc2 Da5 (Menchik—Alehin, Hastings 1936—37) 8.Nd3! ±; sau 7.Nd3! C:c3 8.b:c3 d:c4 9.N:c4 Ne7 10.0—0 0—0 11.De2 (Pachman recomandă 11.e4 ±) 11...Dc7 12.Nb2 b6 13.Tfd1 Nb7 14.d5 e:d5 15.N:d5 Nf6 16.c4 N:b2 17.D:b2 Tfe8 18.Dc3 Tad8 19.Td2 (19.Cg5! h6 = (Stein—Tal, Kislovodsk 1964); d) 6...d:c4 7.N:c4 a6 cu trecere în G.D. acceptat.

6. Foarte original a jucat Tal contra lui Aronin (24 camp. U.R.S.S.): 10.Dc2 Ce5 11.0—0! Dc7 12.Cb5 Ced7 13.C:d6 D:d6 14.Dc3 Te8 15.g4 Df8 16.Nd3 cu joc complicat. Negrul poate juca mai bine 10...a5. Mai slab este 10.Tc1 a5 11.b5 Ce5 12.c:d5 e:d5 13.Ne2 Ne6 14.0—0 De7 15.a4 Tac8 16.Cd4 Cc4 17.Tal Nb8 ± (Lasker—Tarrasch, meci 1908).

7. Sau 12.Cbd4 De7! 13.C:c6? b:c6 14.Dc2 Nd7 ± (Duz Hotimirski—Tarrasch, Hamburg 1910).

8. Botvinnik—Tal, a 12-a partidă, meci 1960. La 15.Cbd4 poate urma Cc4! Negrul are un joc satisfăcător (vezi cartea meciului).

9. Desigur, negrul poate juca 6...C:d5 trecând în varianta din tabela 67).

10. Sau a) 7.Nb5 a6 (Kopilov propune 7...c:d4 8.C:d4 Dd6, sau 8.e:d4 Nb4) 8.N:c6 + b:c6 9.Da4 (9.0—0 Nd6 10.d:c5 N:c5 11.e4 0—0 12.Ng5 Ne7 13.Cd4 Dd6 14.e5 D:e5 15.C:c6 D:g5 ~ Evans—Larsen, Dallas 1957) 9...Db6 10.0—0 Ne6 11.e4 d:e4 12.d:c5 N:c5 13.C:e4 C:e4 14.D:e4 b6 15.b4 Ne7 16.Cd4 ± (Fridstein—Estrin, camp. Moscovei 1957); b) 7.d:c5 N:c5 8.Ne2 0—0 9.0—0 Ne6 10.b3 De7 11.Nb2 Tac8 12.Tc1 a6 13.Tc2 Tfd8 14.Td2 Na3 15.Dc1 N:b2 16.D:b2 Ce4 = (Abramson—Konstantinopolski, 1958); c) 7.Nd3 Ng4 8.0—0 Ne7 9.d:c5 0—0 10.a3 N:c5 11.b4 Nd6 12.Nb2 a5 13.b5 Ce5 14.Ne2 N:f3 15.g:f3 Tc8 = (Persitz—Larsen, Reykjavik 1957).

11. Se poate juca 7...c4 (vezi tabela 73, var. 3), sau 7...c:d4 8.C:d4 Nc5 = (Euwe).

12. Mai slab pare a fi 10...a6 11.Nb2 Ng4 12.Tc1 Na7 13.Cd4 Nd7 14.C:c6 N:c6 15.Nf3 Ce4 16.Ce2 Cg5 17.Cd4 N:d4 18.N:d4 C:f3+ 19.D:f3 Dg5 ± (Holmov—Tal, 24 camp. U.R.S.S.).

13. Sau 12.Ca4 Nd6 13.Cd4 Nd7 14.Cb5 Ne5 15.Na3 Cb4 16.Tc1 a5 17.h3 Tad8 18.Cc5 N:b5 19.N:b5 C:a2 20.Tc2 Cb4 21.Cd3 Nd6 ± (Toluș—Klaman, 24 camp. U.R.S.S.).

14. 16.Tc2 f5 17.Cd4 Nd7 18.g3 Rh8! 19.Na6? (19.Nf3) Tc7 20.Cf3 De6 21.Da1 Ne8 22.Ne2 c5 ± (Rossetto—Najdorf, Mar del Plata 1955).

15. Sau a) 7...a5 8.Ne2 0—0 9.0—0 d:c4 10.Dc2 e5 11.N:c4 Ng4 12.Cg5 Nh5 13.Nd3! h6 14.Cge4 C:e4 15.N:e4 ± (Reshevsky—Euwe, C.M., Moscova 1948); b) 7...a6 8.b4 Na7 9.Nb2 0—0 10.Ne2 d:c4 11.N:c4 D:d1 + 12.T:d1 b5 13.Nd3 Td8 14.0—0 Nb7 15.Ce4 C:e4 16.N:e4 T:d1 17.T:d1 Cd8 18.N:b7 C:b7 19.Rf1 ± (Konstantinopolski—Estrin, camp. Moscovei 1958); mai bine 8...Nd6 9.Nb2 0—0 10.Dd2 De7! 11.Nd3 d:c4 12.N:c4 b5 = (Rotlevi—Rubinstein, Lodz 1907).

16. În Bilguer se recomandă 9...a5 10.c5 a:b4! 11.a:b4 T:a1 12.N:a1 Nb8 13.Da4 e5 ± (Duz Hotimirski—Schlechter, Hamburg 1910).

17. După Pachman, albul are un mic avantaj. MCO consideră poziția egală.

18. Cu 4...Cf6! negrul poate intra într-o poziție cunoscută (vezi tabela 67).

19. 6.Cf3 d4! 7.Cd5 Cf6 8.Ng5 Ne7= (vezi tabela 67).

20. 6...a6 7.Da4! Nd7 8.c:d5 Cc6 (8...Cf6 9.d6! ±) 9.d:c6 N:c6 10.Db3 a:b5 11.e4! b4 12.Nc4 Dd7 13.Cd5 ± (Bernstein—Perlis, Peterburg 1909).

21. Variantă dată de „Collijn's Läroböck“.

GAMBITUL DAMEI CLASIC

Apărarea Tarrasch

Gambitul Sbara—Hennig, varianta
cu Cg1—f3

1.d4 d5 2.e4 e6

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Cf3 ¹ e5	e:d5 e:d5	g3 ² Ce6 ³	Ng2 Cf6 ⁴	0-0 Ne7 ⁵	d:c5 ^{5a} N:c5 ⁶	Cbd2 0-0	Cb3 Nb6	Nf4 ⁷ Te8	Cbd4 C:d4	C:d4 Ng4	h3 Nh5 ⁸	= +
2	Cc3 e5	e:d5 e:d4 ⁹	D:d4 ¹⁰ Cp6	Dd1 e:d5	D:d5 Nd7 ¹¹	e3 ¹² Cf6	Dd1 Ne5	Cf3 De7 ¹³	Nd2 0-0-0 ¹⁴	Db3 Nf5	Tc1 Rb8	Ca4 Nb4 ¹⁵	±
3									Ne2 ¹⁶ 0-0-0	0-0 g5	Cd4 ¹⁷ g4 ¹⁸	Ceb5 ¹⁹ a6 ²⁰	± +

NOTE:

1. Cu această mutare se încearcă evitarea variantelor clasice ale Apărării Tarrasch, albul rezervându-și posibilitatea dezvoltării calului la d2.

2. La 5.e3 poate urma 5...Cc6 6.Cc3 Cf6 7.Ne2 Ng4 (sau 7...c:d4 8.C:d4 Nc5 Simaghin—Aronin, Moscova 1960) 8. 0-0 a6 9.b3 N:f3! 10.N:f3 c:d4 11.e:d4

Nb4 12.Ce2 h6 13.a3 Nd6 14.Cc3 0-0 15.g3 Nb8 16.Ne3 Na7 17.Dd3 Tfe8 18. b4 b5 19.Tc1 Dd7 ± (Filip—Aronin, Moscova 1960).

3. Se poate juca 5...c4 6.Ng2 Nb4+ 7.Nd2 N:d2+ 8.D:d2 Cc6 9.Cc3 Cge7 10.0-0 0-0 11.b3 c:b3 12.a:b3 Ne6 13. e3 Dd6 14.Ce1 Tfc8 15.Cd3 b6 16.Tfc1 Ca5 17.Db2 cu avantaj minimal pen-

tru alb (Botvinnik—Mikenas, 22 camp. U.R.S.S.).

4. Încercarea 6...Ng4, în stilul ideii lui Wagner (vezi tabela 71) nu a fost suficient verificată în practică. După 7.Cc3 N:f3 (de considerat Cf6) 8.N:f3 c:d4 9.C:d5 Cge7 10.e4 d:e3 11.N:e3 C:d5 12.D:d5 Nb4+ 13.Rf1 jocul este complicat, însă cu șanse ceva mai bune pentru alb (Bordarevski—Mikenas, 1/2 camp. U.R.S.S. 1958); sau 7.Ce5 Ne6 8.C:c6 b:c6-9.d:c5 N:c5 10.Dc2 Db6 11.0-0 Cge7 12.Cc3 Nd4 13.b3! Tc8 14.Nb2 Da5 15.Tfd1 ± (Furman—Holmov, 21 camp. U.R.S.S.).

5. Sau 7...c4 8.Cc3 Ne7 9.Ce5 0-0 10.Ng5 Ne6 11.Dd2 Db6 12.N:f6 N:f6 13.C:d5 N:d5 14.N:d5 N:e5 15.d:e5 C:e5, 16.Dc3 Tfe8 17.b3. c:b3 18.D:b3 D:b3 19.a:b3 = (Ilivitchi—Samkovici, camp. R.S.F.S.R. 1956); mai slab este 7...c:d4 8.C:d4 Nc5 9.C:c6 b:c6 10.Dc2 Db6, 11. Cc3 ±

5a. Sau 8.Ne3 c4 9.Ce5 0-0 10.b3 c:b3 11.D:b3 Ca5 12.Da4 a6 13.Nd2 Cc4 14.C:c4 b5 15.Dc2 b:c4 16.Cc3 Ne6 ~ (Taimanov—Aronin, Alma-Ata 1963)

6. Într-o partidă Bondarevski—Lilienthal, Moscova 1941, s-a jucat 8... 0-0, mutare pe care Botvinnik o consideră mai bună decât 8...Nc5. A urmat 9.b3 Ce4! 10.Nb2 N:c5 11.Cc3 C:c3 12. N:c3 d4 13.Nb2 Ng4 ±

7. Sau 11.h3 Te8 12.e3 Ce4 13.a3 Df6 14.D:d5 N:h3 15.N:h3 D:f3 16.Ng2 Dg4 17.Dd1 Dg6 18.Tel Ce5 ± (Gusakov—Șapoșnikov, camp. R.S.F.S.R. 1960) sau 11.Cbd4 Te8 12.b3! (12.e3 Ng4! ± Toluş—Aronin, 1/2, 25 camp. U.R.S.S.) Ng4 13.Nb2 ± (Spasski—Aronin, 25 camp. U.R.S.S.).

8. 15.Tel! Tc8! 16.g4 T:c1 17.N:c1 Ng6 18.Ng5 Dd6 19.e3 Ce4 20.Nf4 Df6 21.Nh2 Tc8 22.f4 ± (Taimanov—Iudovici jr. camp. R.S.F.S.R. 1960).

9. Gambitul Shara—Hennig, poate nu pe deplin corect, dar complicat și cu perspective pentru negru de a obține un atac puternic la cea mai mică greșeală a albului.

10. Un timp s-a crezut că este mai tare 5.Da4+ Nd7 6.D:d4 e:d5 7.D:d4 Cc6, dar de fapt se ajunge la aceeași poziție. Singurul avantaj al acestei continuări este evitarea posibilității 7... Ne6 (vezi nota 11) care însă nu este satisfăcătoare pentru negru.

11. Continuarea 7...Ne6 nu este satisfăcătoare, de ex. 8.D:d8+ T:d8 9.e3 Cb4 10.Nb5+ Re7 11.Rf1 (sau 11.Na4 b5! 12.C:b5 Nc4 13.Ca3 Ne6 14.Ce2 Cd3+ 15.Rf1 C:c1 16.T:c1 Td2 17.Cf4 +) 11...Cf6 12.Cf3 Cc2 13.Tb1 Nf5 14. Nj2 ± (Smislov—Estrin, 1951); interesantă este încercarea 9...a6 10.a3 g6 11.Cf3 Ng7 12.Ng2 Cge7 13.0-0 0-0 14.e4 Cd4 15.C:d4 N:d4 16.Nh6 Tfe8 17.Tfd1 Nb3 18.Td2 Cc6~ (Trifunovici—Kozomara, Sarajevo 1957).

12. 8.Cf3 constituie numai o intervertire de mutări. După 8.Ng5 negrul obține atac, de ex. 8...Cf6 9.Dd2 h6 10. N:f6 D:f6 11.e3 0-0-0 12.0-0-0 Ng4 13.Cd5 T:d5 14.D:d5 Na3! ± Pirc—Alehin, Bled 1931); sau 9...Da5 10.N:f6 g:f6 11.e3 0-0-0 12.Cf3 Nf5 13.Cd4 C:d4 14.e:d4 Nc5 15.Tc1 T:d4 ± (Grusevski—Gusev, 1955); sau 10.De3+ Ne7 11.N:f6 g:f6 12.Cf3 Cb4 13.Tc1 Cd5 14.Dd2 Tc8 15.Td1 Cb6 16.e3 Nb4 17.a3 Nc3 18.b:c3 D:a3 19.Ne2 D:c3 20.D:c3 T:c3 ± (Lilienthal—Aramanovici, Moscova 1957).

13. De aprecierea acestei poziții depinde corectitudinea Gambitului Shara—Hennig.

14. Sau 11...Td8 12.Ne2 0-0 13.0-0 Nf5 14.a3 Cg4 15.Da4 Cc5 16.Tad1 Nd7 17.Dc2 C:f3+ 18.N:f3 Dh4 19.h3 Ce5 ± (Lachs—Aramanovici, coresp. Cehoslovacia—U.R.S.S., 1958).

15. Nu 15.a3 N:d2+ 16.C:d2 Cd4!
17.Dc3 Tc8 18.Nc4 Thd8 19.Cb3 Ce4
20.Db4 D:b4 albul cedează (Hanov—
Gusev, 1955).

16. Sau 11.a3 0—0 (merge 11...
0—0—0 12.Dc2 Rb8 13.Ne2 g5 14.0—0
g4 15.Cd2 The8 16.Cb3 Nb6 17.Nd2
De5 cu afac, Gurevici—Safonov, camp.
Moscovei 1960) 12.Ne2 (sau 12.Dc2
Ce5 13.Ne2 Tac8 14.C:e5 D:e5 15.Nf3
b5 16.0-0 a5 17.De2 Nd6 18.g3 b4 19.a:b4
a:b4 20.Cd1 Nb5 ± Burliaev-Aramanovici
Moscova 1958) 12...Tid8 13.0—0 Nf5
14.Da4 a6 15.b4 b5 16.Db3 Na7 17.Td1
T:d1+ 18.D:d1 Td8 19.Del Cg4 ±
(Prohorovici—Ravinski, camp. Mosco-
vei 1958).

17. Interesant este 13.b4!? N:b4 14.
Nb2 g4 15.Cd4 ~ (Miroșnicenko—Gu-
revici, 1955).

18. Mai slab este 13...h5 14.a3 g4
15.b4 Nd6 16.Ccb5 17.Nb2 Ce4 18.Dc2
Thg8 19.Nd3 ± (Novotelnov—Spasski,
1/2 24 camp. U.R.S.S.).

19. Era mai bine 14.Nd2.

20. O partidă Kluger—Honfi (Buda-
pesta 1956) a continuat cu 15.Cc3 De5
16.Nd2! C:d4 17.e:d4 N:d4 18.Db3 Nc6
19.Tae1 Dh5= (20.Ne3? Ne5 21.h3
Thg8! 22.f4 g:h3! 23.Tf2 Dh4 24.f:e5
h:g2 albul cedează. Trebuia 20.Nf4!).

GAMBITUL DAMEI Apărarea semi-slavă

Varianta de gambit, Noteboom ș. a.

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cc3 e6

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	e4	C:e4	Nd2 ²	N:b4	Cge2	Nf8 ¹⁶	N:g7	Nd6 ⁹	Rd2	D:d3	R:d3		~
	d:e4 ¹	Nb4+ ²	D:d4 ⁴	D:e4+	Ca6 ³	Ce7 ⁷	Cb4 ⁸	Cb3+	Cf5	D:d3+	C:g7		
2					Ne2	Nd6 ¹¹	Cf3	Ce5 ¹	0-0	Nb5+	Te1	Ng4	=
					Ca6 ¹⁶	b6 ¹²	Nb7	f6	f:e5	g6	Dh4 ¹³	Tad8 ¹⁴	
3	Cf3	a4 ¹⁶	e3 ¹⁸	Nd2 ¹⁸	a:b5 ²¹	N:c8	b3	b:c4 ²²	Nb2 ²³	Nd3	N:e4	Dc2 ²⁴	+
	d:c4 ¹⁵	Nb4 ¹⁷	b5	a5 ²⁰	N:c8	c:b5	Nb7 ¹	b4	Cf6	Ne4	C:e4	f3 ²⁵	=
4		g3 ²⁶	Ng2	0-0	Db3 ²⁷	Ce5	C:d7	Td1	c:d5	Ca4	Ce6 ²⁹		=
	f5	Cf6	Ne7	0-0	Rh3 ²⁸	Cbd7	C:d7	Cb6 ¹	e:d5	Cc4			
5	e3	f4 ³¹	Cf3	Ne2	0-0 ³²								±
	f5 ³⁰	Cf6	Ne7	0-0									

NOTE:

1. Rar se joacă 4...Nb4, de ex. 5.e5 Ce7 6.a3 N:c3+ 7.b:c3 b6 8.c:d5 D:d5 9.Cf3 c5 10.c4 De4+ 11.Ne2 Cbd6 12. d:c5 C:e5 13.Nb2 C:f3+ 14.g:f3 Dc6 ~

(Borisenko — Korcinoi, 22 camp. U.R.S.S.).

2. Mai slab este 5...Cf6 6.C:f6+ D:f6 7.Cf3 Nb4+ 8.Nd2 N:d2+ 9.D:d2 0-0 (sau 9...Cd7 10.Ne2 b6 11.0-0

0—0 12.De3 Nb7 13.Ce5 ± (Mühring—Schmidt, Hastings 1948) 10.Ne2 c5 11.d:c5 Td8 12.De3 D:b2 13.0—0 ± (Boleslavski—Kotov, T. C., Budapesta 1960).

3. După 6.Cc3 c5! 7.Ne3 Cf6! 8.a3 N:c3+ 9.b:c3 Da5 10.Nd2 Ce4 11.Dc2 (11.Dg4 C:d2 12.D:g7 D:c3! 13.D:h8 Rd7 ♣) 11...C:d2 12.D:d2 c:d4 13.c:d4 D:d2+ 14.R:d2 Cc6 negrul stă cel puțin egal (Euwe).

4. După 6...N:d2+ 7.D:d2 Cf6 8. C:f6+ D:f6 9.Cf3 0—0 se ajunge la variantele din nota 2.

5. Sau a) 8...D:c4 9.Dd6 Cd7 10. Cc3 Dh4 11.0—0—0 De7 12.Ce4 ± (Antošin—Goldstein, 1950); b) 8...Ce7 9. Dd2 f6 10.0—0—0 Cd7 11.Cc3 Dg6 12. Dd6 Df7 13.Ce4 Cf5 14.Dc7 ± (Canal-Lokvenc, Veneția 1948); c) 8...Cd7 9. Dd6 c5 10.N:c5 C:c5 11.D:c5 Nd7 = (Euwe).

6. Cea mai bună continuare, după care negrul trebuie să joace foarte exact pentru a menține echilibrul. Mai slab este 9.Nc3 Ce7 10.N:g7 Cb4 11. Dd6 (11.N:h8 e5! ± Romanovski) 11...Cd3+ 12.Rd2 Cf5! =

7. Mai slab este a) 9...Dg6 10.Dd2 Df6 11.Nd6 Ce7 12.0—0—0 13. Cc3 Td8 14.Nd3 Cg6 15.Ce4 Dd4 16. Dg5 f6 17.Dg3 f5 18.Nc2 D:c4 (Terpugov-Smislov, Leningrad 1949) 19.h4 ±; b) 9...De5 10.Dd2 Df6 11.Nd6 Ce7 12. 0—0—0 Cf5 13.Ne5 De7 14.Cg3 f6 15. C:f5 e:f5 16.Nd6 Df7 17.Nd3 Ne6 18. The1 0—0—0 19.c5 The8 20.Da5 ± (I. Bălănel—Gh. Gavrilă I, camp. României 1950).

8. 10...Tg8 11.Nf6 Tg6 12.Dd4 ±

9. Mutarea lui Holmov. Mai slab este 11.N:h8 e5! cu complicații favorabile negrului, de ex. a) 12.Tc1 Cd3+ 13.Rd2 Nf5 14.f3 Dh4 15.Db3 0—0—0 ♣; b) 12.Dd6 Cc2+ 13.Rd2 Nf5 14.Cg3 Df4+ ♣ (Romanovski); c) Neikirch și Zwetkov propun 12.N:e5 Cd3+ 13.

D:d3 D:d3 14.Cg3 Dc2 15.Ne2 Cf5 16. Td1 C:g3 17.h:g3 Nf5 18.g4 Ng6 19. Th3 Td8 ♣.

10. I. Riscant este 8...D:g2 de ex. a) 9.Nf3 Dg5 10.Ce2 Ca6 11.Tg1 Df5! 12.Nf8! Cf6 13.N:g7 Rg8 (Aratovski—Podolnii, 1/2 17 camp. U.R.S.S.); b) 9.Dd4! Cf6 10.Td1 Cbd7 11.Nf3 Dg6 12.Dd6 Cg8 13.Ce2 ±; sau 9...D:h1 10. D:g7 Cd7 11.Nd6 De4 12.0—0—0 ±; sau 9...f6 10.0—0—0! D:h1? 11.Dd8+ Rf7 12.Nh5+ g6 13.Df8 mat (Balogh-Kovacs, Budapesta 1942); c) 9.Dd6! Cd7 10.0—0—0! Dg5+ 11.f4 De7 12. Dd2 c5 13.Nc3 ± (Furman—Kopaev, 17 camp. U.R.S.S., 1949); 11. 8...c5!? 9.N:c5 D:g2 10.Nf3 (10.Dd4 Cd7 11. Nf3 Dg5 12.Nb4 De5+ 13.Ce2 D:d4 14. C:d4 Ce5 ♣ Dalko—Honfi, Budapesta 1950) 10...Dg5! 11.Nd6 (11.Ne3 Da5+ 12.Nd2 Dc7 13.Ce2 Cc6 14.Nc3 Ce5 15. Cd4 Nd7 16.De2 Cf6 = Kovacs—van Scheltinga, Olimp. Amsterdam 1954) 11...Ce7 12.Ce2 Cbc6 13.Tg1 Df6 14. Cc3 (Tolus—St. Szabó, București 1953) 14...0—0 =

11. Sau a) 9.Nc3 -Ce7! (9...f6!? 10. Dd6! e5! 11.Td1! Nf5 12.Cf3 ±) 10. N:g7 (10.Cf3 0—0 11.0—0 Cg6 12. Nd3 ~ Ragozin) 10...Tg8! (10...D:g2 11.Nf6! ±) 11.Nc3 (11.Nf6 Df4!) 11... Cd5! (11...D:g2 12.Dd2 D:h1 13.0—0—0 Cd5 14.Cf3 D:d1+ 15.N:d1 ± Bronstein—Kotov, T. C. Budapesta 1950) 12.c:d5 D:g2 13.d:e6 N:e6! 14.Nf6! Tg6 (14...D:h1 15.Dd6 T:g1+ 16.Rd2 Dd5+ 17.D:d5 N:d5 18.T:g1 Rd7 = Iudovici) 15.Nh4 D:h1 16.Dd6 D:g1+ 17.Rd2 Dg5+ 18.N:g5 T:g5 ~ (Romanovski); b) 9.Na5 Nd7 10.Cf3 Cf6 11. Dd6 Df5 (11...c5 12.Td1 b6 13. Ce5 ± Mikenas—Suetin, 18 camp. U.R.S.S.) 12.Ce5 D:f2+ 13.R:f2 Ce4+ 14.Rf3 C:d6 15.Tad1 Re7 16.Td2 Ne8 17.Thd1 Cf5 18.Nd8+ T:d8! 19.T:d8 f6 20.Cg4 e5 21.Ta8 Cd4+ 22.Rf2 C:e2 23.R:e2 f5! ♣ (Samkovici).

12. Sau a) 9...D:g2? 10.Dd2! Nd7 (D:h1 11.Dg5!) 11.0—0—0 0—0—0 12.

c5 Ne8 13.N:a6 D:h1 14.Da5! ± (Rovner—Novotelnov, 1952); b) 9...e5 10. Cf3 f6 11.0—0 ±; c) 9...Ce7 10.Cf3 Cf5 11.0—0 ±; d) 9...Nd7 10.Cf3 c5 11.Ce5 Nc6 12.C:c6 b:c6 (D:c6 13.Nf3 Dd7 14. N:b7!) 13.0—0 Ce7 14.Da4! Cb4 15. N:c5 a5 16.Nf3! ± (Taimanov—H. Steiner, Stockholm 1952).

13. Sau 14...D:c4 15.Ne2 Dd5 16. D:d5 c:d5 17.N:e5 Cf6 18.N:a6 N:a6 19.N:f6 0—0 20.T:e6 = (Ragozin).

14. Ragozin—Šapošnikov, coresp. 1952. 16.T:e5 Ce5! 17.b4 Ch6 18.b:c5 D:g4 19.D:g4 C:g4 20.T:e6+ Rd7 21. Te7+ Rc8 22.Tae1 b:c5! 23.Tc7+ Rb8 24.Tb1 T:d6 25.Tb:b7+ remiză (Ragozin).

15. Mai slab este 4...Db6 5.c5 Dc7 6.g3 Ch5 7.e4 d:e4 8.Ce5 g6 9.Nc4 e6 10.C:e4 ± (Kostici—Balogh, 1921).

16. a) 5.e3 b5 6.a4 b4 7.Ce4 Na6 8.Dc2 Dd5 9.Ced2 (9.Ne2 b3 10.Db1 Cf6 11.Cc3 Nb4 12.Nd2 N:c3 13.N:c3 Ce4 ±) 9...c3 10.b:c3 b:c3 11.D:c3 N:f1 12.C:f1 a5 13.Na3 =; b) 5.e4 b5 6.e5 Nb7 7.Ne2 Ce7 8.Ce4 Cd5 9.0—0 h6! (9...Cd7 10.Cg5 Ne7 11.f4 g6 12.f5 e:f5 13.e6 f:e6 14.C:e6 Db6, Spielman—Eliskases, meci 1932 — 15. T:f5! c5! 16. Cg7+ Rd8 17.T:d5! ~ Herzog) 10.a4 a6 11.Nd2 Cd7 12.b3 c5 13.a:b5 a:b5 14.b:c4 b:c4 15.d:c5 C:c5 16.N:c4 C:c4 17. Nb5 Re7 18.Dc2 T:a1 19.T:a1 Db6 20. D:e4 D:b5 ± (Alatorzev—Kotov, Moscova 1948).

17. 5...c5? 6.d5! Cf6 7.e4 e:d5 8.e5 ± (Glass—Grünfeld, 1931).

18. a) 6.g3 Cf6 7.Ng2 c5 8.0—0 Cc6 9.d:c5 D:d1 10.T:d1 N:c5 11.Cb5 0—0 12.Nf4 Cd5 = (Minev—V. Popov, Sofia 1953); b) 6.Nd2 c5! 7.d:c5 Cf6 8.e3 Cc6 9.N:c4 0—0 10.0—0 N:c5 11.Dc2 De7 ± (Tikovsky—Pachman, Brno 1944); mai bine 11.e4! b6 12.e5! ± (Euwe—van Schellinga, 1949); c) 6.e4

b5 7.Nd2 a5 8.a:b5 N:c3 9.N:c3 c:b5 10.b3 Nb7 ±; sau 7.Ne2 Cf6 8.0—0 0—0 9.Dc2 h6 10.a:b5 N:c3 11.b:c3 c:b5 12.e5 Cd5 ± (Flohr—Kan 22 camp. U.R.S.S.).

19. 7.Ce5 De7! 8.Ne2 Nb7 9.0—0 a6 10.a:b5 a:b5 11.T:a8 N:a8 12.Nh5 g6! ± (Springe—Junge, 1941).

20. a) 7...De7 8.Ne2 Cf6 9.0—0 Cbd7 10.Dc2 Cb6 11.Ce5! N:c3 12.N:c3 C:a4 13.Na5 Nb7 14.C:c4 Cd7 15.Dd2 0—0 16.Nf3 Cd6 17.Ce5 ± (Kottbauer—Christoffel, Groningen 1946); b) 7...Db6 8.Ce4 Ne7 9.Ce5 ±; c) 7...Cf6 8.a:b5 N:c3 9.N:c3 c:b5 10.b3 a5 11.b:c4 Ce4 12.Nb2 b4 13.Da4+ Dd7 14.Dc2 Nb7 15.Nd3 f5 16.Ce5 ± (Grünfeld).

21. De considerat este 8.Dc2, de ex. 8...Nb7 9.a:b5 N:c3 10.D:c3 a:b5 11. T:a5 T:a5 12.D:a5 D:a5 13.N:a5 Cc6 14.Nd2 ± (Pachman).

22. 11.d5 Cf6! 12.b:c4 (12.d:e6 D:d1+ 13.R:d1 Ce4 14.e:f7+ R:f7 15. Ne1 Td8+ 16.Rc1 Cc6 ±) 12...b4 13. N:f6 D:f6 14.Da4+ Rf8! ± (Pachman).

23. 12.Nd2 Cf6 13.Nd3 Cbd7 14. 0—0 0—0 15.Dc2 Dc7 16.e4 e5! 17.d5 Cc5 ± Plater—Trifunovici, Hilversum 1947).

24. 15.Ce5 0—0 16.0—0 Cd7 17.Cd3 e5!? 18.f3! Cd6 19.d:e5 C:c4 20.Nd4 ~ (Leonidov—Bihovski, 1949).

25. Sau 16.d5! 0—0 17.0—0 e:d5 18.Tid1 De8 19.T:d5 Cc6 20.Ce5 C:e5 21.T:e5 ± (Neikirch—Minev, Sofia 1953).

26. De considerat este 5.Nf4, de ex. 5...Cd7 6.e3 Cg6 7.Nd3 Ne7 8.0—0 0—0 9.h3 Ce4 10.Tc1 Cdf6 11.Ce5 De8 12.f3 ± (Sämisch—Struylaart, Amsterdam 1936).

27. Sau a) 8.Tb1 Rh8 (8...De8 9.c5 Dh5 10.b4 Ce4! 11.Dc2 Cd7 12.b5 Nf6

13.Nf4 ~ Reshevsky—Botvinnik, Nottingham 1936) 9.c:d5 c:d5 10.Nf4 Cc6 11.Ce5 Nd7 12.Tc1 Tc8 13.Dd3 Ch5 14.Nd2 Nd6 = (Keres—Botvinnik, Moscova 1947); b) 8.b3 Cbd7 9.Nb2 De8 10.Ce1! Ce4 11.Cd3 Cdf6 12.Dc2 Nd6 13.C:e4 f:e4 14.Ce5 ± Steinitz—Zuckertort, 1872). Vezi Stonewall olandez tabela 109.

28. 8...De8 9.Ce5 Cbd7 10.Cd3 Rh8 11.Nf4 b6 12.Da4 Nb7 13.Tac1 a6 14.Db3 Tac8 15.c5 b5 ((Vidmar—Tartakower, Groningen 1946) 16.a4! ±

29. Capablanca—Botvinnik, Moscova 1936. Negrul trebuia să continue cu Cd6! =

30. Sau 4...Nd6 5.Nd3 f5 6.f4; sau 5...Cf6 6.Cf3 Cbd7 7.e4! (Vezi varianta semi meran, tabela 81, variantele 1-4)

31. Sau 5.Cf3 Nd6 6.Nd3 Cf6 7.0—0 Ce4 8.c:d5 e:d5 9.Ce5 0—0 10.f4 Cd7 11.Nd2 Cdf6 12.C:e4 C:e4 13.Ne1 Ne6 14.b4 a6 15.a4 De8 16.Tb1 N:e5 17.d:e5 Dd7 18.Rh1 Tad8 19.Dc2 Tc8 ± (Troianescu—Popov, Sopot 1951).

32. Pachman.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Slavă

Varianta schimbului

1.d4 d5 2.e4 e6 3.e:d5¹ e:d5 4.Cc3 Cf6
5.Cf3² Ce6³ 6.Nf4

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1		e3	Db3 ⁵	Nb5 ⁷	0-0 ⁹	N:c6 ⁸	Nb7	T:a1	N:a3 ¹⁰				=
	Nf5	e6 ⁴	Nb4 ¹⁴	0-0	N:c3	N:b2	N:a1	Db6	T:a8				
2			Ce5 ¹	g4 ¹²	Ng2	0-0	Ng3	f4	f:e5				=
		a6	Tc8 ¹¹	Nd7	e6	h6	Ne7 ¹³	C:e5	Ch7 ¹⁴				
3		e3	Nd3 ¹⁶	0-0	Tc1	a3	De2	e:f4	Tc2	Tfcl	Cb1	Ce5	=
	e6 ¹⁵	Nd6	0-0 ¹⁷	b6	Nb7	Tc8	N:f4	Ca5	Ce4	a6	Dd6 ¹⁸	b5	
4			h3 ¹⁹	Nd3	0-0	De2	Tac1	Tfd1	Nb1	Ce5	C:c6	De1	=
		Ne7	0-0	Nd7 ²⁰	Db6 ²¹	Tfcs	Ne8	Dd8 ¹	a6	b5	T:c6	Tac8 ²²	
5			Ng5	a3	Nh4	Ng3	h:g3	Tc1	b4	Rg1	Ca4	b5	~
		Ch5	Db6	h6	g5	C:g3	Ng7	Rf8	g4	a5	Dd8	Ce7 ²³	

NOTE:

1. După 3.Cc3 negrul poate juca 3...e6 sau 3...Cf6, trecând în variantele din tabelele 76 sau 79, dar are la dispoziție și interesantul contragambit Wina-

wer: 3...e5!? care duce la mari complicații, de ex. 4.c:d5 (4.d:e5 d4! 5.Ce4 Da5+ 6.Cd2 Cd7 7.Cg13 C:e5 8.C:d4 C:c4 9.C4b3 Da4 =; sau 6...Nf5 7.Cf3 c5 8.Db3 Ca6 = Vukovici) 4...c:d5 5.Cf3 (Alehin a propus 5.e4 de

ex. 5...d:e4 6.Nb5+ Nd7 7.d:e5 N:b5 8.D:d8+ R:d8 9.C:b5 Nb4+ 10.Re2 a6 11.Cd4 Ce7 12.Re3±) 5...e4 6.Ce5 (6.Cd2 Ce6 7.e3 Cf6 8.Db3 Ne7=) 6...Cc6 7.Da4! (7.C:c6 b:c6=) 7...Nd7 8.C:d7 D:d7 9.Nf4 Cf6 10.e3 Ne7 11. Ne2± (Zwetkov și Neikirch). O altă posibilitate este 3...d:c4 4.e4 e5 5.Cf3 (5.N:c4 e:d4 6.Cf3 d:c3! 7.N:f7+ Re7 8.Db3 c:b2 9.N:b2 Db6 ±; nu însă 6... b5? 7.C:b5! ± Alehin—Euwe, meci 1937. Vukovici propune 5.d:e5 D:d1+ 6.R:d1 b5 7.a4 b4 8.Cb1 Na6 9.Cd2 ±) 5...e:d4 6.D:d4 D:d4 7.C:d4 Cf6! (7... Nc5 8.Ne3 Cf6 9.f3 b5 10.a4 b4 11.Cd1 Na6 12.Tc1 ± Keres—Euwe, meci 1940) 8.f3 b5 9.a4 b4 10.Cd1 Na6 11. Ne3 Cf7! 12.Tc1 c5 13.Cb5 N:b5 14. a:b5 Cb6 15.Nf4 Cbd7 16.N:c4 C:c4 17.T:c4 (Korcinoi—Prohorovici, 1/2 25 camp. U.R.S.S.) 17...g5! 18.Ng3 Ng7 19.Re2 Nd4 cu șanse bune (Sokolski).

2. La 5.Db3 urmează 5...Cc6! 6.Cf3 Ca5 7.Dc2 Nd7 8.Nf4 Tc8 9.e3 b5 ± (Neikirch și Zwetkov).

3. a) 5...Nf5 6.Db3! Db6 7.C:d5 C:d5 8.D:d5 e6 9.Dc4 Nb4+ 10.Cd2 N:d2+ 11.N:d2 ±; b) 5...Ce4 6.Db3 e6 7.e3 f5 8.Nb5+ Nd7 9.Ce5 Nd6 10.0—0 0—0 11.f3 ±.

4. La 7...Db6 urmează 8.a3! (8.Db3? D:b3 9.a:b3 a6 10.Ce5 Tc8 11.C:c6 T:c6 12.b4 e5! ± Trifunovici—Troianescu, Belgrad 1946) 8...D:b2 9.Ca4 Dc2 10. D:c2 N:c2 11.Cc5! Cd7 12.C:b7 Na4 13.Na6 ± (Makogonov—Ravinski, Moscova 1944); sau 8...e6 9.Nd3 N:d3 10. D:d3 Tc8 11.0—0 Ca5 12.e4 ± (Petrosian—Sorokin, Tbilisi 1945).

5. a) 8.Nb5 Cd7! 9.Da4 Db6 10.0—0 Ne7 11.Ta1 0-0 12.a3 Tc8 ± (Tomovici-Trifunovici, Zagreb, 1946); b) 8.Nd3 N:d3 9.D:d3 Ne7 10.h3 0-0 11.0—0 Tc8 = (Holmov—Gligorici, Moscova 1947)

6. Mutarea lui Trifunovici. Mai slab este 8...Db6 9.D:b6 a:b6 10.a3 ±

7. Nu este bine 9.a3 N:c3+ 10.b:c3 0—0! 11.D:b7 Da5! 12.Db3 Tab8! 13. N:b8 T:b8 14.Dd1 D:c3+ 15.Cd2 Tb2 16.Tc1 Tc2 17.T:c2 N:c2 18.Dc1 Ca5 ± (Trifunovici).

8. Sau 10.N:c6 N:c3+ 11.D:c3 Tc8! 12.Da3 T:c6 13.D:a7 Nd3 ±; sau 12. Ce5 b:c6 13.f3 Ch5 14.0—0 C:f4 15.e:f4 c5! 16.d:c5 f6 =

9. Nu 11.D:c3 Ce4 12.Da3 g5! ± (Cehover—Furman, 1950).

10. Remiză (Botvinnik—Trifunovici, Moscova 1947).

11. Sau a) 8...e6 9.g4! (9.Db3 Ne7 10.C:c6 b:c6=) Ng6 10.h4 Db6! 11.a3! (11.Db3 D:b3 12.a:b3 C:e5 13.d:e5 Cd7 ± Stahlberg—Najdorf, 1944) 11...C:e5 12.d:e5 C:g4! 13.De2! h5 14.Da4+ Rd8 15.N:g4 h:g4 16.Td1! ±; sau 11...D:b2 12.Ca4 Dc2 13.D:c2 N:c2 14.Cb6 Ta7 15.Rd2! Ne4 16.f3 ± (Stahlberg); b) 8...Db6 9.a3! a6 (9...D:b2 10.Ca4 Dc2 11.D:c2 N:c2 12.Cb6 ±) 10.Nd3 N:d3 11.D:d3 Ne7 12.0—0 ±.

12. a) 9.Tc1 C:e5 10.N:e5 Cd7 11. Ng3 e6 = (Kramer—Euwe, 1941); b) 9.Db3 b5 10.C:b5 C:e5! 11.d:e5 a:b5 12. e:f6 Da5+ 13.Re2 Ne4 ±

13. 12...h5? 13.C:d7 C:d7 14.g:h5 Cf6 15.Nf3 ± (Alehin—Euwe, AVRO, 1938)

14. Knoch — Landau, Groningen 1941.

15. Sau a) 6...Db6 7.Db3 (7.Ca4 Db4+ 8.Nd2 Dd6 9.e3 Ce4 10.Tc1 g6 11.Nb5 Nd7 12.Cc5 C:c5 13.d:c5 De6 14.Nc3 f6 15.0—0 Nh6 16.b4 Df7 17. Na4 a6 18.Nb3 e6 19.a4 0—0 = Lokvenc—Canal, Bad Gastein 1948) 7... Nf5! (7...C:d4 8.C:d4 D:d4 9.e3 Dc5 10. Cb5! ±) 8.e3 e6 9.Nb5 Cd7 10.0-0 Ne7 11. Ta1 Tc8 12.Ca4 Da5 13.a3 ±; b) 6... Da5 7.e3 ((7.Nd2 Db6 8.Db3 Nf5 9. D:b6 a:b6 10.Cb5 Rd7 11.e3 e6 12.Ne2 Ce4 ± Stahlberg—Keres, 1938) 7... Ce4 8.Db3 e5 (8...e6 9.Nd3 Nb4 10.N:e4

d:e4 11.Cd2 0—0 12.0—0 Df5? 13.Cd:e4 N:c3 14.Cg3 ± Euwe—Keres, meci 1940; sau 10.Tc1 C:c3 11.b:c3 Na3 12. Tb1 ± Botvinnik—Denker, 1945) 9. N:e5 Nb4 10.Tc1 0—0 11.Nd3 Nf5 12. N:e4 d:e4 13.Cd2 C:e5 14.d:e5 Tac8 15. 0—0 Ne6 16.Dc2 N:c3 17.b:c3 = (Teichman—Marshall, 1912); c) 6...Ce4 7.e3 C:c3 8.b:c3 e6 9.Nd3 Nd6 10.N:d6 D:d6 11.0—0 0—0 12.e4 d:e4 13.N:e4 Nd7 14.c4 Tad8 15.Dd2 b6 ± (Alehin—Tartakower, Pystian 1922); d) 6...Ch5 7.Ne5 f6 8.Ng3 C:g3 9.h:g3 e6 10.e3 g6 11.Nd3 Rf7 12.a3 Nd7 13.Dc2 f5 14.g4 f:g4 15.Ch2 Dg5 16.De2 ± (Ravinski—Bonci-Osmolovski, Moscova 1946).

16. Sau a) 8.Ng3 0—0 9.Nd3 N:g3! 10.h:g3 Dd6 =; b) 8.N:d6 D:d6 9.Nd3 0—0 10.Tc1 Nd7 11.0—0 e5 12.d:e5 C:e5 13.C:e5 D:e5 = (Lilienthal—Boleslavski, Saltsjöbaden 1948).

17. 8...N:f4? 9.e:f4 Dd6 10.g3 0—0 11.0—0 Nd7 12.De2 ± (Opocensky—Kovacs, 1949).

18. Sau 16...b5 17.b3 Cd6 18.T:c8 N:c8 19.Ce5 Nb7 20.g4 ± (Botvinnik—Koltner, Moscova 1947).

19. La 8.Nd3 negrul poate răspunde 8...Ch5! 9.Ne5 f6 10.Ng3 f5 11.Ne5 0-0 12. 0-0 Cf6 (Lokvenc-Foltys, Viena 1949) 13.

N:f6! ± (Grünfeld); mai slab este 8... Cb4 9.Nb1 0—0 10.a3 Ce6 11.Dd3 Nd7 12.h4! Db6 13.Ce5 ± (Lipnički—Smislov, 18 camp. U.R.S.S.); continuarea clasică este 8...0—0 9.0—0 (9.h3 duce la varianta principală) 9...Ch5! 10.Ne5 f5! 11.Tc1 Cf6 12.N:f6 g:f6 13.Ch4 Rb8 14.f4 Tg8 15.Tf3 Nd7 16.Th3 Ne8 = (Capablanca—Lasker, New York 1924); la 8...0—0 9.Tc1 urmează 9...Ch5! 10. Ng3 f5 11.Ce5 C:g3 12.C:c6 b:c6 13. h:g3 c5! 14.f4 c:d4 15.e:d4 Db6 ≠ (Gli-gorici).

20. Sau a) 9...Db6 10.a3! Nd7 11. Ca4 Dd8! 12.b4 ±; b) 9...b6 10.0—0 Cb4 11.Ne2 Ce4 12.a3 C:c3 13.b:c3 Ce6 14.c4 Nb7 15.Cd2 Ca5 16.c:d5 N:d5 = (H. Müller—Koltner, Viena 1949); c) 9...Cb4 10.Nb1 Nd7 11.0—0 Db6 12. De2 Tf6 13.Tc1 Ne8 14.a3 Ce6 15.Ce5 Ca5 16.Na2 Cb3 17.N:b3 D:b3 ≠ (Flet-zer—Koltner, Viena 1949).

21. Mai slab este 10...a6 11.Tc1 Ne8 12.Nb1 Ch5 13.Nh2 f5 14.Ca4 Nd6 15. Ce5 N:h2+ 16.C:h2 De7 17.Db3 Tf7 18.g4 f:g4 19.h:g4 Cf6 20.f4! ± (Botvin-nik—Smislov, 14 camp. U.R.S.S.).

22. Botvinnik—Smislov (20 camp. U.R.S.S.).

23. Letelier—Botvinnik, Tel Aviv 1964.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Slavă
(var. Schlechter etc.)

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cf3 Cf6 4.e3^A

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1		c:d5 ⁸	Cc3	Ce5 ⁴	D b3	Nd2	Tc1	d:e5	Ne2	Cb5	0-0 ⁷		=
	Nf5 ¹	c:d5 ³	e6	Cfd7 ⁵	De8	Ce6 ⁶	C:e5	Ne7	0-0	Dd7	Tfcs!		
2			D b3 ⁸	Cc3 ¹⁶	Nd2	Tc1	Da4	Ce5					=
			De7 ⁹	e6	Ce6	a6	Tc8 ¹¹	Cd7!					
3		Cc3 ¹²	Nd3 ¹³	D:d3	0-0	Nd2 ¹⁵	b4!	e4	D:e4	d:e5!	C:e5	f4 ¹⁸	±
		e6	N:d3 ¹¹	Cbd7	Nb4!	Na5 ¹⁴	Ne7 ¹⁷	d:e4	e5	C:e5	N:e5		
4		Cc3	c:d5	Nb5+	Ce5	C:d7	0-0	f4	Nd2	Nd3			=
	g6 ¹⁰	Ng7	c:d5 ²⁰	Ce6	Nd7	D:d7	0-0	Tac8	a6	b5 ²¹			
5			Nd3	0-0 ²²	h3 ²⁴	D:f3	Td1	b3 ²⁶	Nb2	De2 ^{24a}	N:e4	Tac1	=
			0-0	Ng4 ²³	N:f3	e8 ²⁵	Cbd7	Te8	De7	d:e4	Cd5	C:e3 ²⁷	
6					d:e5 ²⁵	N:e4	T:d1	c6	e4				+
				c5	d:e4	D:d1	Cbd7 ²⁹	b:e6					
7			h3	Nd3	0-0	e:d4	N:e4	a4	d5	Na2	Dd4 ³¹		=
			0-0	e5!	e:d4	d:e4	a6 ³⁰	Cc6	Ca5	b5			
8		Cbd2 ³²	b3 ³³	Nb2	Tc1	e:d4	Ce5						=
	e6	c5!	Ce6	Nd6	c:d4	De7	Na3 ³⁴						

NOTE:

1. Sau a) 4...Ng4 5.c:d5 c:d5 6.Cc3 e6 7.Da4 ±; sau 6...Cc6 7.Db3 Dc7 8.Ce5! C:e5 9.D:e5 D:e5 10.D:b7 ±; b) 4...Db6 5.Dc2! Ng4 6.Ce5 Cb17 (6...Nh5 7.c:d5!) 7.C:g4 C:g4 8.Cc3 e6 9.Ne2 Cg16 10.c5 Dc7 11.b5 e5 12.0—0 g6 (Panov și Iudovici—Blumenfeld și Lilienthal, Moscova 1937) 13.b5! ±

2. Mai slab este 5.Cbd2 e6 (5...g6 6.Ch4 Ne6 7.Db3 Dc8 8.Nd3 Ng7 9.Cf3 Cbd7 10.Da3 0—0 Opocensky—Schmidt, Perna 1937) 6.Ne2 Nd6 7.c5 Nc7 8.b4 Cbd7 9.0—0 Ce4 10.C:e4 d:e4 11.Cd2 h5 ± (Kmochn—Alehin, Viena 1922).

3. 5...C:d5 6.Nc4 e6 7.0—0 Cd7 8.Dc2 Ng4 9.h3 Nh5 10.e4 ± (Euwe—Alehin, meci 1935).

4. 7.Db3 Dc7 (sau Dc8) duce la varianta 2.

5. Mai slab este a) 7...Cbd7? 8.g4 Ng6! 9.h4 h6 10.C:g6 f:g6 11.Nd3 Rf7 12.Dc2 C:g4 13.N:g6 + Rg8 14.C:d5! e:d5 15.Df5 ± (Bogoliubov—Gotthilf, Moscova 1925); b) 7...Nd6 8.Db3 Db6 9.Nb5 + Cfd7 10.C:d7 C:d7 11.Nd2 Tc8 12.0—0 Nb8 13.Tacl ± (Kmochn—Nagy, 1926); c) 7...Cc6 8.Nb5 Tc8 9.Da4 Db6 10.C:c6 b:c6 11.Na6 Tb8 12.b3 Nd6 13.Na3 ± (Tartakower).

6. Sau 9...C:e5 10.d:e5 Cc6 11.Tcl Ne7 12.Cb5 0—0 13.Cd4 C:d4 14.e:d4 Dd7 = (Bogoliubov—Euwe, meci 1928)

7. Alehin—Euwe, meci 1937

8. Nu 6.Ce5 Cfd7! 7.Df3? e6 8.C:f7? Dc7! 9.Cd2 Ce4 10.C:e4 d:e4 11.D:e4 Rf7 12.Cd2 Cf6 13.Df3 Db6 ± (Barczabely, 1955).

9. Sau a) 6...Dc8 7.Ca3! e6 8.Nd2 Cc6 9.Tcl Cd7! (9...Ce4? 10.Nb5! C:d2 11.R:d2 Nd6 12.N:c6 + b:c6 13.Cb5 Nb8 14.Tc3 ± Landau—Euwe, 1936) 10.Nb5 Ne7 11.Da4 0—0 12.N:c6 b:c6 13.D:c6! D:c6 14.T:c6 Tab8 15.Ncl N:a3 16.b:a3 Tfc8 =; b) 6...Db6! 7.C:d5 C:d5 8.D:d5 Db4 + 9.Nd2 D:b2 10.Tcl Nd7 11.Cf3

e6 12.Dc4! Cc6 13.Ne2 Nb4 14.N:b4 D:b4 15.D:b4 C:b4 16.Tc7! ± (Tal—Fuchs, Kislovodsk 1964).

10. a) 7.Ca3 Cc6 8.Nd2 e6 9.Tcl Ce4 10.Nb5 C:d2 11.C:d2 Ne7! 12.Da4 0—0! 13.N:c6 b:c6 14.0—0 Db6 15.Cb3 Tfc8 16.Tfd1 h6 ± (Vidmar—Glihorici, Liubliana 1946); b) 7.Nb5 + Nd7 8.Cc3 e6 9.N:d7 + Cb:d7 10.Nd2 a6 11.0—0 Nd6 12.Tfcl Db6 13.Dc2 Tc8 14.a4 0—0 15.a5 Dc7 16.Db1 ± (Alehin—Euwe, meci 1937); sau 7...Cfd7 8.0—0 e6 9.Nd2 Cc6 10.Tcl Ne7 = (Pachman).

11. 10...Cd7? 11.Nb5! Tc8 12.N:c6 D:c6 13.0—0 ± (Stahlberg—van Scheltinga, Buenos Aires 1939).

12. Sau 5.Nd3 N:d3 (5...e6 6.Cc3 duce la varianta principală) 6.D:d3 e6 7.0—0 Cbd7 8.Cc3 Ne7 (8...Nb4 duce la varianta principală) 9.e4 ±

13. Sau 6.Ch4 Ne4 7.f3 Ng6 8.C:g6 h:g6 9.g3 Nd6 10.f4 Ch5 =; sau 6...Ng4 7.Db3 Db6 8.h3 Nh5 9.g4 Ng6 10.C:g6 h:g6 11.Ng2 Nb4 12.Nb2 Cbd7 13.0—0 N:c3 14.N:c3 D:b3 15.a:b3 Cb6 = (Fine—Reinfeld, New York 1938).

14. Sau a) 6...Ng6! 7.Ce5 Cbd7 8.f4! Ne7 9.0—0 Dc7 10.Dc2 N:d3 11.D:d3 Td8 12.Nd2 0—0 13.Tacl C:e5 14.f:e5 d:e4 15.D:c4 = (Pirc—Christoffel, Liubliana 1940); b) 6...Ne4! 7.0—0 Cbd7 8.N:e4 C:e4 9.C:e4 d:e4 10.Cd2 f5 11.f3 e:f3 12.C:f3 Cf6 13.Cg5 Dd7 14.e4 (Quaresima—Balogh, 1938) 14...0—0 0 ±; c) 6...d:c4 7.N:c4 Nb4 8.Db3 Dc7 9.0—0 0—0 10.a3 N:c3 11.b:c3 Dc7 12.Ce5 Cbd7 13.C:d7 C:d7 14.f3 b5 15.Ne2 e5 16.a4 Ne6 17.Dd1 ± (Ragozin — Reshevsky, Semmering 1937).

15. Sau 9.Cd2 0—0 10.e4 d:c4 11.D:c4 Dc7 12.a3 Na5 13.f4 Nb6 14.e5 Cd5 (Petrov—Flohr, Semmering 1937).

16. 9...N:c3 10.N:c3 0—0 11.Cd2 c5 12.d:c5 C:c5 13.Dd4 Tc8 14.Tad1 d:c4

15.C:c4 D:c4 16.N:d4 ± (Bondarevski-Gligorici, Saltsjöbaden 1948).

17. 10...N:b4? 11.C:d5 ±

18. a) 15...N:c3 16.N:c3 0—0 17. Tad1 De7 18.N:f6 D:19.Td7 ±; b) 15...Nc7 16.e5 D:d2 17.e:f5 ±

19. Varianta Schlechter, care poate surveni și din Apărarea Grünfeld: 1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.e3 c6.

20. Sau 6...C:d5 7.N:c4 0—0 8.0—0 (Keres—Smislov, Haga 1948) Cb6 9. Nb3 Ng4 10.h3 N:f3 11.D:f3 C8d7 =

21. Sämisch—Alehin, 1921.

22. a) 7.h3 vezi varianta 7; b) 7. Ce5 d:c4 8.N:c4 Cd5 9.f4 Ne6 10.Db3 b5 11.N:d5 N:d5 12.C:d5 D:d5 13.D:d5 c:d5 = (Pillsbury—Gunsberg, Hastings 1895); c) 7.Dc2 Ca6 8.a3 Cc7! 9.0—0 Ne6 10.c:d5 Cf:d5 11.h3 C:c3 12.b:c3 c5 ± (Bernstein—Alehin, 1912).

23. Sau a) 7...Nf5 8.N:f5 g:f5 9.c:d5 (9.Db3 Db6 10.Dc2 e6 11.b3 Cbd7 12. Nb2 Tac8 13.a4 a5 14.Na3 Tfe8 = Simaghin—Baghirov, Moscova 1960) 9...c:d5 10.Db3 b6 11.Ce5 e6 12.Nd2 Cf:d7 13.Cd3 Cc6 14.Ce2 Tc8 15.Tc1 Cdb8 16.Cef4 Dd7 17.Ch5 f6 18.Tc2 Ce7 19. Tac1 T:c2 20.T:c2 Tc8 = (Petrosian—Botvinnik, 22 camp. U.R.S.S.); b) 7...d:c4 8.N:c4 Ng4 (8...Cbd7 9.De2 Ce8 10.Nb3 e5 11.C:e4 C:e5 12.d:e5 N:e5 13.f4 Ng4 14.e4 ± Najdorf—Keres, Buenos Aires 1939) 9.h3 N:f3 10.D:f3 Cbd7 11.Td1 Dc7 12.e4 e5 13.d5 Cb6 14.Nb3 c:d4 15.e:d4 Tfe8 = Trifunovici—Najdorf, meci 1949); c) 7...e6 8.b3 Cbd7 9.De2 (9.Na3 Te8 10.Nd2 b6 11.Tc1 Nb7 12.De2 a6 13.Tfd1 Ch5 14.b4 ± Botvinnik—Goglidze, 7 camp. U.R.S.S., 1931) 9...Te8 10.Nb2 b6 11.Tad1 ± (Botvinnik—Levenfiș, meci 1937).

24. 8.Db3! N:f3 9.g:f3 b6 10.Td1 e6 11.Nf1 Cbd7 12.e4 ± (Costea—Brezu, camp. României, 1955).

25. a) 9...d:c4, vezi nota 23, b; b) 9...e5 10.d:e5 Cf:d7 11.c:d5 C:e5 12. Dd1! c:d5 13.Ne2 Cbc6 14.C:d5 Tc8

15.e4 ± (Kotov—Ragozin, Moscova 1948).

26. 11.e4 e5 12.d:e5? Ce5 13.De2 d4! 14.Nc2 Cf:d7 15.Ca4 Da5! 16.Cd2 d3! (Bisguier—Smislov, S.U.A.—U.R.S.S., 1955); sau 12.e:d5 e:d4 13. d:c5 Ce5 14.De2 C:d3 15.T:d3 b:c6 16.Ng5 Da5 ± (Polugaevski—Smislov, Moscova 1960).

26a. Poate mai bine este 13.Nf1 Tad8 14.De2 d:c4 15.D:c4 Cb6 16.De2 Cid5 cu joc ceva mai liber pentru alb (Furman—Baghirov, 31 camp. U.R.S.S. 1963).

27. 16.N:c3 Cb6 remiză (Petrosian—Smislov, 22 camp. U.R.S.S.).

28. a) 8.C:d5 C:d5 9.c:d5 c:d4 10. C:d4 D:d5 (Keres—Kan, Moscova 1939); b) 8.Db3 c:d4 9.C:d5 Cc6 10. C:f6+ N:f6 11.C:d4 C:d4 12.e:d4 N:d4 = (Lisițin—Keres, Moscova 1940).

29. a) 9...Da5? 10.Cb5 Db4 11.b3 Ce6 12.Na3 Da5 13.Tb1! Nf5 14.b4! ± (Smislov—L. Szabó, Groningen 1946); b) 9...Dc7 10.e4 D:c5 11.De2 ±

30. Grünfeld recomandă 10...Ce8 trecînd în Apărarea Tarrasch cu culorile inversate și cu mutarea h2—h3 în plus la alb.

31. Najdorf—Smislov (Groningen, 1946) 14...Ce8 =

32. După 5.Cc3 se ajunge în alte variante (vezi tabelele 78, 80).

33. Sau a) 6.Ne2 Cc6 7.0—0 Nd6 8. a3 c:d4 9.e:d4 a5 10.Tc1 b6 = (Alehin—Vidmar, Semmering 1926); b) 6.d:c5 N:c5 7.a3 a5 8.c:d5 e:d5 ± (Rosselli—Stahlberg, Zürich 1934).

34. Kan—Levenfiș, Moscova 1935.

A. O încercare interesantă este 4. Db3 (Portisch) 4...e6 (4...Db6!? 5.Cc3 D:b3 6.a:b3 Nf5 7.c5! Ca6!? 8.e4! Ce4 9.N:a6 b:a6 10.Ce5 C:c3 11.b:c3 Nc2? 12.Ta3! ± Portisch—Gheorghiu, Hamburg 1965) 5.Cc3 Cbd7 6.g3 Ne7 7. Ng2 0—0 8.0—0 b6 9.c:d5 c:d5 10.Nf4 (Sokolski—Nei, Odessa 1960) 10...Nb7 =

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Slavă

Variante clasice

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 d:c4

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	e3 ¹	a4	Ca2 ¹	N:c4	0-0	De2	Td1 ¹	Nd2	Ce1	Cb3	Ne1	Nb5	=
	b5	b4 ²	e6	Nb7 ²	Ne7	0-0	a5	Cbd7	e5	Dd6	Td3 ²	Nd5 ²	=
2	e4 ³	e5 ¹⁰	a4	a:b5 ¹²	b:c3	Cg5	Dh5	Dg4	Ne2	Nf3	Ce4	Dg3	=
	b5	Cd5	e6 ¹¹	C:c3	c:b5	Nb7	g6 ¹³	Ne7	Nd5 ¹¹	Ce6	h5	b4 ¹³	=
3	a4	Ch4	e4 ¹²¹⁸	N:c4	e5	N:f7+	D:d8	De7+	D:c3 ²³	D:b7!	D:c6+	e6+	~
	Nf5 ¹⁴	Nc8 ¹⁷	e5!	e:d4 ¹⁵	d:c3 ²⁰	R:f7	c:b2	Re6 ¹²¹	Cbd7 ²³	b:a1D	Rf7!	Rg8 ²⁴	~
4	...	Ce5	f3 ²⁰	Ng3 ²⁷	Nh4 ²⁸	d:c5	D:d5	0-0!	e4	b:c3	Cd7!	T:d7	+
	...	e6 ²⁵	Nb4	h6 ²⁸	c5	D:d5!	C:d5 ³⁰	0-0	C:c3	N:c3	C:d7	Ng6 ³¹	+
5	...	e3	N:c4	0-0 ²³	De2 ²⁵	e4	Nd3	Nf4 ³⁸	Ca2	b4	Ce5 ¹¹⁰	...	~
	...	e6 ²²	Nb4	0-0 ³⁴	Cbd7 ²⁶	Ng6	h6 ³⁷	D:7	Na5 ³⁹	Nd8	...	...	~

NOTE:

1. a) 4...Nf5 5.c:d5 c:d5 6.Db3! Nc8 ± (Alehin—Capablanca, New York 1924); b) 4...Db6 5.Ce5 g6 6.e3 Ng7 7.c:d5 C:d5 8.Cc4 Dd8 9.e4 C:c3 10.

b:c3 c5 11.Nb2 c:d4 12.c:d4 ± (Euwe—Blau, Lucerna 1950); c) 4...g6 5.c:d5 C:d5 6.e4 Ce7 7.Ne2 Ng7 8.h3! 0-0 9.0-0 Cd7 10.Nf4 Ce6 11.Ne3 b6 12.Dd2 Nb7 13.Tfd1 ± (Najdorf—Rebizzo, Buenos Aires 1951).

2. Varianta lui Alehin.

3. Slab este 6...Cd5 7.Ce5 C:c3 8. b:c3 Dd5 9.a:b5 c:b5 10.Ne2 Nf5 11. 0—0 ±

4. Sau 7.Cb1 Na6! (7...e6 8.N:c4 a5 9.0—0 Ne7 10.De2 0—0 11.e4 c5 12. d:c5 Nb7 13.Cbd2 ± Eliskases—Flohr, Moscova 1936) 8.Dc2! e6 (8...Dd5 9. Cbd2 e6 10.e4 Dh5 11.e5 Cd5 12.C:c4 Dg6 13.Db3! ± Stahlberg—Landau, Kemerli 1937) 9.N:c4 N:c4 10.D:c4 Dd5 11.Cbd2 Cbd7 12.De2 Ce4 13.C:e4 D:e4 14.0—0 Ne7 15.Nd2 0—0 16.Tfc1 (Stahlberg—Euwe, Stockholm 1937) 16...c5! =

5. a) 8...Cbd7 9.0—0 Nb7 10.De2 c5 11.Td1 c:d4 12.C:d4 Db8 13.Nd2 Nd6 = (Kotov—Smislov, 16 camp. U.R.S.S.); b) 8...Ne7 9.a5! D:a5 10. Nd2 Db6 11.Da4 ± (Euwe).

6. Mai slab este 11.e4 c5 12.e5 Cd5 13.d:c5 a5 14.Nd2 Cd7 15.Cc1 C:c5 16.Cd3 Cb6 17.Nb5 Cb3 18.Tad1 (Landau—Euwe, meci 1939) 18...N:f3 19. D:f3 Cd4 ±

7. Sau 15...Tfc8 16.Tac1 Nc6 17.d:c5 N:c5 18.C:c5 N:c5 19.Nb3 Ne7 20. Ce5 = (P. Ivanov—Erdelyi, meci Bulgaria—România, 1949).

8. Reshevsky—Smislov, S.U.A.—U.R.S.S., 1945.

9. Gambitul Toluş—Gheller.

10. Nu 6.Dc2 Ng4! 7.Ne3 N:e3 ±; sau 6...e6 7.g3 (7.a4 Db6 8.Ne2 Nb7 9.0—0 a6 10.Td1 Cbd7 11.Ng5 h6 12. Nh4 Nb4 ± Spasski—Smislov, 27 camp. U.R.S.S.) 7...Nb7 8.Ng2 Cbd7 9.0—0 Ne7 10.h3 a6 11.a4 Db6 12.Td1 c5 ± (Spasski—Baghirov, 27 camp. U.R.S.S.).

11. Mai slab este a) 7...Ne6 8.Cg5 C:c3 9.b:c3 Nd5 10.e6! ±; b) 7...Nf5 (Flohr) 8.a:b5 C:c3 9.b:c3 c:b5 10.Cg5 e6 11.g4 Dd5 12.g:f5! D:h4 13.f:e6 f:e6

14.Dg4 ±; sau 8...Cb4 9.N:c4 Cc2+ 10.Re2 C:a1 11.Da4 Nc2 12.D:a1 e6 13. b:c6 Nb4 14.Ng5 Db6 15.Tc1 ± Lilienthal, analiză amănunțită în Șahmat Nr. 2/1951).

12. 8.Ne2 Nb7 9.0—0 (9.Ng5 Db6! 10.0—0 a6 11.Ce4 Cd7 ± Lilienthal) 9...a6 10.Ce4 h6! 11.Nd2 Ne7 12.b3 c3 13.Ne3 c5 ± (Borisenko—Flohr, 1/2 19 camp. U.R.S.S.).

13. Sau 11...Dd7 12.C:h7! Cc6! 13. C:f8 (13.Cf6+ g:f6 14.D:h8 0—0) 13...T:h5 14.C:d7 R:d7 15.Ne2 T5h8 ~ (Demirhanian—Ruban, U.R.S.S.); sau 12...Dd5 13.Cf6+ g:f6 14.D:h8 b4 15. Ne2 D:g2 16.Tf1 De4 17.Nh6 Cd7 ~ (Baghirov—Demirhanian, 1963).

14. Sau 13...Cbd7 14.Nf3 Dc8 (14... Dc7 15.Ce4, Gheller—Unzicker, Stockholm 1952, 15...c5 ~) 15.Na3 N:f3 16.C:f3 Da6 17.0—0 N:a3 18.Ta2 b4 19. c:b4 c3 ± (L. Szabó—Petrosian, Ungaria—U.R.S.S., 1955).

15. Șapoșnikov—Sadomski, coresp. 1959; I. Zaitsev—Baghirov, Alma Ata 1936 (±).

16. Mai slab este a) 5...e6 6.e4! Nb4 7.e5 Ce4 8.Dc2 Dd5 9.Ne2 c5 10.0—0 C:c3 11.b:c3 c:d4 12.c:d4 c3 13.Nd2 Cc6! (13...Da5? 14.N:c3! N:c3 15. Ta3! ± Alehin—Euwe, meci 1935) 14. N:c3 N:c3 15.D:c3 0—0 16.a5 ± (Alehin); b) 5...Ng4 6.Ce5 Nh5 7.g3 e6 8. a5! Nb4 9.Da4 ± (Averbach); c) 5... c5 6.e3 e6 7.N:c4 Ne7 8.0—0 0—0 9. De2 Cc6 10.Td1 ±; d) 5...Cbd7 6.e3 e6 7.N:c4 Nb4 8.0—0 0—0 9.Dc2 Da5 10.e4 e5! 11.Ca2 Nd6 12.b4 ± (Lilienthal—Erdelyi, Budapesta 1934); e) 5... Ca6 6.Ce5! Nf5 7.e3 Cb4 8.N:c4 e6 9. 0—0 Ne7 10.De2 0—0 11.e4 Ng6 12.Td1 (Gheller—Gufeld, 27 camp. U.R.S.S. trece în varianta din nota 32); sau 6.e4 Ng4 7.N:c4 e6 8.Ne3 Ne7 9.0—0 0—0 10.h3 Nh5 11.g4 Ng6 12.Ce5 Cb4 13.Tc1 c5 = (Bronstein—Smislov, Moscova 1961); sau 8.Ne2 Cb4 9.0—0 Ne7

10.Ne3 0—0 11.a5 c5 12.d:c5 D:d1 + 13.T:d1 = (Lehmann—Baghirov, Beverwijk 1965). Se joacă și 6.e4 Ng4 7.N:c4 e6 8.0—0 Cb4 9.Ne3 a5 10.Tc1 Ne7 11.De2 0—0 = (Lehman—Wade, Palma 1966).

17. a) 6...e6 7.C:f5 e:f5 8.e3 Nd6 9. N:c4 0—0 10.D:f3 g6 11.h3! h5 12.0—0 Cbd7 13.a5 Tc8 14.Te1 Te8 15.Nd2 Cf8 16.e4 ± (Kashdan—Jackson, Hastings 1932); b) 6...Ng4 7.h3 Nh5 8.g4 Ng6 9.C:g6 h:g6 10.Ng2 Ca6 11.a5 e6 12. 0—0 Tc8 13.e4 ± (Pilnik—Smislov, Budapesta 1952).

18. 7.Cf3 poate duce la repetarea mutărilor. De considerat este 7.e3 e5 8.Cf3! (Teschner).

19. a) 8...D:d4 9.Db3 Dd7 10.Ne3 b6 11.Td1 Dc7 12.N:f7! ±; b) 8...C:e4 9.C:e4 D:h4 10.D:f3 ±; c) 8...Nb4 9. Db3 C:e4 10.N:f7 + Rf8 11.D:b4 + R:f7 12.C:e4 ±

20. Nu 9...Cg4 10.Cf3 Nb4 11.Db3 d:c3 12.D:b4 c:b2 13.N:b2 ±

21. Mutarea propusă de scoțianul Aitken în BCM, 1940; dacă 13.N:b2 Ca6 14.Da5 Nb4 + ±

22. Ideea lui Haberditz.

23. Sau a) 13...Cf7 14.De8 + Ne7 15.D:h8 b:a1D 16.Dg8 + Re5 17.0—0; b) 13...Nd5 14.Dd8 + Re6 15.N:b2 Nb4 + 16.Dd2 ±

24. 17.0—0! De5! 18.D:a8 D:e6 19. D:a7 Dd5! 20.Dc7 Rf7 21.Cf3 Nd6 22. Dc2 h6 ~ (Larsen—Teschner, Wageningen 1957).

25. Mai slab este 6...Cbd7, de ex. 7.C:c4 Dc7 8.g3 e5 9.d:e5 C:e5 10.Nf4 Cf7 11.Ng2 f6 12.0—0 Td8 13.Dc1 Ne6 14.Ce4! Nb4 15.a5! 0—0 (Euwe—Alehin, meci 1935) 16.Ta4! ±

26. Sau 7.Ng5 Nb4 8.C:c4 Dd5! 9. Db3! Ca6 10.0—0—0 ~

27. Sau 8.e4 N:e4 9.f:e4 C:e4 și acum a) 10.Nd2 D:d4 11.C:e4 D:e4 + 12.De2 N:d2 + 13.R:d2 Dd5 + 14.Rc2 Ca6 15.C:c4! Df5 + (15...0—0 i6. De5 +; mai bine 15...b5!) 16.Rc1 0—0 17.De5! Df2 18.De3! ± (Ghițescu—Neamțu, București 1966); b) 10.Df3 D:d4! 11.D:f7 + Rd8 12.Ng5 + C:g5 13.D:g7 N:c3 + 14.b:c3 D:e3 + 15.Re2 Dc2 + 16.Re3 = (Borisenko); interesantă este analiza lui Troianescu: 12...Rc8!? 13.D:e6 + Cd7 14.C:d7 N:c3 + 15.b:c3 D:c3 + 16.Re2 C:g5 17.Cb6 + Rc7 18.C:a8 + Rb8! ±; Sozin a propus 14.D:d7 D:d7 15.C:d7 C:c3 16.b:c3 N:c3 + 17.Rd1 N:a1 18.Cc5 ±

28. Sau 8...c5 9.d:c5 Dd5 10.D:d5 e:d5 11.e4 d:e4 12.C:c4 0—0 13.N:f6 g:f6 14.Cd6! Ng6 15.C:b7 e:f3 16. 0—0—0 Cc6 17.g:f3 Tab8 18.Na6 ±

29. Sau 9.N:f6 g:f6! 10.C:c4 c5 11. d:c5 D:d1 + 12.T:d1 Nc2! 13.Tc1 Nb3 14.Cd2 N:c3 15.T:c3 N:a4 = (Euwe—Alehin, meci 1937).

30. 11...e:d5 duce la variante asemănătoare celor din nota 28.

31. 17.Nf2 ± (Euwe).

32. Sau 6...Ca6 (Lasker) 7.N:c4 Cb4 8.0—0 (8.e4? C:e4 9.C:e4 N:e4 10. N:f7 + R:f7 ±) 8...e6 9.De2 Ne7 (10. e4! C:c3 11.b:c3 N:e4 12.Cg5 Nf5 13. Te1 ±) 10.Ce5 0—0 11.e4 Ng6 12.Td1 Da5 13.Ng5! ± (Rey Ardid—Geiger, cores. 1933).

33. 8.Db3 duce la nota 35, a.

34. Sau a) 8...Cbd7 9.Db3 (sau 9. Ch4 0—0 10.f3 Ng6 11.e4 e5 12.C:g6 h:g6 13.Ne3 De7 14.De2 ± Botvinnik—Smislov, meci 1954) 9...a5! 10.Ca2 Ne7 11.Ch4! Ng4! 12.f3 Cd5 13.f:g4 N:h4 14.e4 Cb6 15.Nd3 Nf6 16.Ne3 ± (Euwe); b) 8...a5 9.De2! Ce4 10.Ca2! Nd6 (10...Ne7 11.Nd3 Cf6 12.e4 Ng4 13.Ne3 0—0 14.Cc3 Ca6 15.Tad1 Cb4 16.Nb1 ± Toluș—Smislov, 20 camp.

U.R.S.S.) 11.Nd3 Ng6 12.Cc3 Cg5 (12...C:c3 13.b:c3 Cd7 14.e4 0—0 15.Tb1 Tb8 16.Cd2 ± Boleslavski—Smislov, 20 camp. U.R.S.S.) 13.Ce1! (13.C:g5 D:g5 14.e4 Dh5 = Gheller—Smislov, 20 camp. U.R.S.S.) 13...N:d3 14.C:d3 h6 ± (Euwe).

35. Sau a) 9.Db3 De7 10.Nd2 c5 11. d:c5 N:c5 12.a5 Cc6 13.Da4 a6 14.Ne2 Nb4 = (Najdorf—Czerniak, Mar del Plata 1943); b) 9.Ce5 De7 10.De2 c5 =; c) 9.Ch4 Ng4 10.f3 Cd5! 11.De1 Nd7 ±; d) 9.Nd3 N:d3 10.D:d3 Cbd7 11.Td1 Da5 12.e4 e5 = (Lilienthal—Gliгорici, Saltsjöbaden 1948); e) 9.Ce2 Nd6 10.b4 Cbd7 11.Nb2 Dc7 =

36. Sau a) 9...Ce4 10.Nd3! N:c3 (10...C:c3 11.b:c3 N:c3 12.N:f5 e:f5 13. Tb1 ± Najdorf—Kashdan, 1947) 11. b:c3 C:c3 12.Dc2 N:d3 13.D:~3 Cd5 14. Na3 Te8 15.Tab1 b6 16.Ce5 ± (Najdorf—Trifunovici, Praga 1946); b) 9...Ng4 10.h3 Nh5 11.Td1 Cbd7 12.e4 De7 13.e5 Cd5 14.Ce4 f5! 15.e:f6 g:f6 16.Cg3 Ng6 17.Nh6 Tfe8 18.Nd2 e5! = (Unziken—Donner, Santa Morica 1966); c) 9...Ng6 10.Ce5 Cbd7 11.C:g6 h:g6 12.Dc2! Da5 13.Ne2 c5 14.

Nf3 c:d4 15.e:d4 Cd5 16.C:d5 e:d5 17. h4! ± (Flohr—Furman, 16 camp. U.R.S.S.); d) 9...c5? 10.Ca2 Ca6 11. C:b4 C:b4 12.Nd2 ± (L. Steiner—Lilienthal, Budapesta 1935).

37. Sau a) 11...c5 12.e5 c:d4 13.e:f6 d:c3 14.N:g6 h:g6 15.f:g7 R:g7 (Averbach—Penrose, U.R.S.S.—Anglia, 1954) 16.b:c3 ± (Bondarevski); b) 11...Te8 12.Nf4 Nh5 13.e5 Cd5 14.Nd2 c5 15. Tfd1 c:d4 16.De3 Db6 17.Cd2 Tec8 = (Gheller—Smislov, meci 1955); c) 11... Nh5 12.e5 Cd5 13.Nd2 c5 14.Td1 c:d4 15.C:d5 N:d2 16.De4 ~ (Gheller—Smislov, meci 1955); sau 13.C:d5 c:d5 14. De3 Ne7! 15.a5 a6 16.Nd2 Cb8 17.Ce1 Ce6 18.f4 Ng6 19.g4 f5 20.e:f6 N:f6 = (Niephaus—Hinne, camp. R.F. a Germaniei 1959).

38. Sau 12.Td1 De7 13.e5 Cd5 14. C:d5 c:d5 15.N:g6 f:g6 16.Nd2 Tfc8 = (Reshevsky—Smislov, New York 1954).

39. Sau 13...Ch5 14.Ne3 Na5 15.Ce5! C:e5 16.d:e5 f5 17.e:f5 N:f5 18.N:f5 T:f5 19.f4 ± (Stahlberg—Smislov, Stockholm 1954).

40. Pachman.

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Slavă

Varianța Meran

1.d4 d5 2.e4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3
Cbd7 6.Nd3 d:e4 7.N:e4 b5

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Nd3 a6	e4 c5	e5 c:d4	C:b5 a:b5	e:f6 Db6 ¹	f:g7 ² N:g7	D:e2 ³ 0-0 ⁴	0-0 ⁵ N:e7 ⁶	Td1 ⁷ e5 ⁸	N:b5 D:d6	N:d2 h6 ⁹	a3 Tf:d8
2				C:e5 C:e5 ¹⁰	D:f3 ¹¹ a:b5	Re2 Nb4+ ¹²	Ng5 ¹⁴ Tb8 ¹³	N:b5 Nb7 ¹⁵	C:e6 ¹⁷ Re7! ¹⁶	R:d1 Na6+	D:a5! ¹⁸	
3				C:e4 ¹⁹ Cd5 ²⁰	0-0 ²¹ Ne7 ²²	a4 b4	Te1 h6 ²³	a5! Nb7 ²⁴	Nb1 De7	D:d4 Ne5	C:e5 C:e5	De4
4				C:e4 ²⁵ Cg4 ²⁶	Nf4 c:d4	Rf1 Nb4+ ²⁷	h3 Nb7	Te1 ²⁸ Ch6	Ceg5! 0-0			
5			d5 ²⁹ e5 ³⁰	b3 ³¹ c4 ³²	b:c4 b:c4 ³³	Nc2 Nb4	Nd2 Da3 ³⁴	Ce2 C:e4	N:e4 c3	C:e3 N:c3	0-0 N:d2	C:d2 0-0 ³⁵
6			C:a5 ³⁶ b4	e5 ³⁷ c5	0-0 Cd5	Ng5 ³⁸ Nb7 ³⁸	N:e7 Ne7	Te1 D:e7	Te1 c:d4	Ne4 0-0	D:d4 Tf:d8	Cf8 ⁴⁰
7		0-0 c5	a4 ⁴¹ b4	Ce4 Nb7	Ced2 ⁴² Ne7	a5 0-0	Ce4 ^{42a} Ne4!	N:e4 C:e4	Dd3 Cd6	C:e5 C:e5	C:e5 De7	Nd2 ⁴³

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
8		Ce4	N:e4	0-0 ¹⁶	b3	Nb2	Nd3	Tc1 ¹⁴	De2	Na6	N:b7	d:c5
	b4 ¹⁴	C:e4 ¹⁵	Nb7	Ne7 ¹⁷	0-0	Cf6	c5	Tc8	Ce4	Db6	D:b7	N:c5 ¹⁶
9	Nb3 ¹⁰	Ce2	0-0	Cf4	Cg5	Nd2	Te1					
	b4 ¹¹	Nb7 ¹²	Nd6	0-0	De7	a5	c5 ¹³					

NOTE:

1. Intr-o partidă Botvinnik—Simagin, 21 camp. U.R.S.S., s-a jucat 12... Nb7!? 13.0—0 g:f6 14.N:b5 Tg8 15.Nf4 Ta5 16.a4 T:b5! 17.a:b5 Ce5 18.N:e5 f:e5 cu șanse egale. Mai tare pare a fi însă 14.C:d4! Tg8 15.f3 Nc5 16.Ne3 Db6 17.N:b5 Td8 18.Db3! ± (Trifunovici—Beni, Zürich 1954); slab este 12... e5? 13.f:g7 N:g7 14.De2 De7 15.0—0 Nb7 16.Tel Dd6 17.Ch4 ± (Bogoljubov—Thomas, Baden 1925).

2. Sau a) 13.Ne4 Nb7 14.N:b7 D:b7 15.0—0 Cf6 16.C:d4 Nc5 17.a4 b:a4 18.T:a4 0—0 19.T:a8 T:a8 = (Eliškases—Bogoljubov, meci 1939); b) 13.0—0 g:f6 14.Ne4 Nb7 15.N:b7 D:b7 16.C:d4 Tg8 17.Df3 D:f3 18.C:f3 Tg4! (Alehin—Keres, 1943); sau 16...Nc5 17.Df3 D:f3 18.C:f3 Re7 19.Ne3 Tac8 ♣ (Rellstab—P. Schmidt, Hamburg 1946); nu 13...Na6? 14.Ne4 Td8 15.C:d4 Ce5 16.Ne3 g:f6 17.Tc1 Nc5 18.T:c5 D:c5 19.f4 Cc4 20.Nf2 ± (L. Szabó—Gereben, Budapesta 1947); c) 13. De2 Nb4 + 14.Nd2 N:d2 15.C:d2 C:f6 16.N:b5 + Re7 = (Vainstein)

3. Sau a) 14.b4 0—0 15.0—0 f5 16. De2 e5! 17.N:b5 e4 18.Nc4 + Rh8 19. Cg5 (Renter—Kotov, 14 camp. U.R.S.S.) Dg6! ♣; b) 14.0—0 Nb7! 15.Nf4 0—0 16.Tfel Nd5! 17.Ce5 C:e5 18.N:e5 N:e5 19.N:h7 + R:h7 20.Dh5 + Rg7 21.Dg5 + remiză (Golombek—Szily, Trencianske Teplice 1949); sau 17.De2 b4 18.Tac1 Tac8 19.Ng5 h6 = (L. Szabó—Szily, Tr. Teplice 1949); sau 17.a3 Tac8 18.Ce5 C:e5 19.N:e5 (Sliwa—Gereben, 1952) N:e5 20.T:e5

f5 urmat de Tc8—c7—g7; riscant este 14...Cc5!? 15.Nf4 Nb7 16.Tel C:d3 (16... Tad8 17.Tc1 Td5 18.Cg5! h6? — 18... C:d3 19.D:d3 h6 — 19.T:c5! T:c5 20. C:e6 f:e6 21.Dg4 0—0 22.N:h6 Tf7 23. T:e6 D:e6 24.D:e6 ± Ujtelky—Richter, 1949; de considerat este 16...Nd5 17. Ne5 N:e5 18.C:e5 Tg8 19.Nf1! ~) 17. D:d3 N:f3 18.D:f3 0—0 19.Tac1! Tac8 20.Dg3 Rh8 21.h4! Tfe8 (Levenfiș propune 21...Db7 =!) ± (L. Szabó—Foltyš, Budapesta 1948). Continuarea 14... 0—0 duce la varianta principală.

4. Continuarea 14..b4 nu este atât de slabă pe cât se credea, de ex. 15. 0—0 Nb7 16.Nf4 Ta5 17.a3 b:a3 (Fine) sau 15...Ta5 16.Nf4 Cc5 17.Ne5 C:d3 18.N:g7 Tg8 (18...Cf4? 19.De4 Tg8 20. D:h7 T:g7 21.D:g7 Ce2 + 22.Rh1 ± Colle-te Kolsté, Baden 1925) 19.N:d4 (19.D:d3 T:g7 20.D:d4 T:g2 + 21.R:g2 Tg5 + 22.Rh1 Nb7 ♣) 19...T:g2 + 20. R:g2 Cf4 + 21.Rh1 Dc6 (sau 21...C:e2 22.N:b6 Nb7 23.h4 N:f3 + 24.Rh2 Th5 25.Rh5 f5 = Pachman) 22.Tfel! C:c1 23.T:c1 N:f3 24.R:g1 = (Grigoriev). Pachman propune 17.Nc4! Nb7 18. Tfd1 ±, iar Vainstein 17...Na6 ~.

5. a) 15.De4 f5 16.D:a8 Na6; b) 15. N:h7 + R:h7 16.Cg5 + (16.De4 + Rg8 17.D:a8 Cc5 sau 17.Cg5 Da5 + 18.b4 Cf6!) 16...Rg8 17.De4 f5 18.D:a8 Na6.

6. 15...Cc5!? dă albului posibilitatea să înceapă un atac foarte puternic, cu consecințe greu de analizat, de ex. 16. N:h7 + R:h7 17.Cg5 Rg6! (17...Rg8 18. Dh5 Td8 19.D:f7 + Rh8 20.Nf4! ±) 18. Dg4 f5 19.Dg3 Tf7! (19...Rf6 20.Nf4! Re7 21.Tac1 Ta7 22.Tfel Nf6 23.b4 Ca6 24.Ch7 Nd7 ±) 20.Nf4 (20.C:e6 +

Rh7 21.Dh4+ Rg8 22.C:g7 T:g7 23.D:d4 Nb7 ♣; 20.h4? e5 21. Tel f4 sau 21.h5+ Rf6 22.Tel Cd7) 20...e5 21.C:f7+ R:f7 22.N:e5 Dg6 23. D:g6+ R:g6 24.N:g7 R:g7 25.Tf1 (Koltzauer—Pachman, 1947) Rf7! 26. Te5 Cb3 = (Kamışov). În loc de 20. Nf4 Zvelkov și Neikirch propun 20. b4! de ex. 20...e5 21.h5+ Rf6 22.Tel Cd7 23.Nf4 Te7 Barinov—Cacianov, coresp. 1948—50) 24.Db3 ±

7. Sau 16.N:b5 N:f3! (16...Cc5? 17. C:d4! Keres—Piazzini, Buenos Aires 1939) 17.g:f3 Cc5 18.Nc4 (18.a4 Dd6 19.Td1 Rh8 cu contrajoc; sau 18.Nf4 d3! 19.N:d3 C:d3 20.D:d3 D:b2 = Elsas—Niephaus, Weidenau 1947) 18... Dd6 19.Rh1 (19.Td1 Rh8 20.Rh1 Tg8 21.f4 Ta4 ♣) 19...d3 20.De3 Rh8! (20... Ta4? 21.Tg1 T:c4? 22.T:g7+) 21.Tg1 f5! 22.Tb1 (22.T:g7 f4!) 22...f4 23.Dd2 Dc6 24.Dd1 Ce4 ♣ (Rabar—Fuderer, camp. Iugoslaviei, 1954).

8. Vainstein recomandă 16...b4 (17. C:d4? N:d4 18.N:h7+ Rh8! 19.Nc2 Cf6 20.Ng5 Rg7 ♣).

9. Sau a) 18...e4 19.C:d4 D:d4 20. Nc3 ±; b) 18...Cb6 19.a4 Cd5 20.Tel Ce7 21.Nd3 Tf8 22.Cg5 h6 23.Nh7+ Rf8 24.Ce4 ±

10. O posibilitate interesantă este contraatacul lui Rabinovici: 11...Cg4!? care duce la poziții foarte complicate, de ex. 12.Da4! (12.Cb:d4 Cg:e5 13.Ne4 Nb4+ 14.Nd2 Tb8 15.0—0 N:d2 16. D:d2 C:f3+ 17.N:f3 Ce5 = Eliskases—Spielmann, Neordwijk 1938); sau 12... Nb4+ 14.Nd2 Tb8 15.0—0 N:d2 Nb4+ 13.Nd2 N:d2+ 14.D:d2 Nb7 15. 0—0 Cg:e5, Lundin—Trifunovici, Stockholm 1948 și Euwe—Trifunovici, Belgrad 1949) 12...Nb7 13.Cb:d4 Db6 14. 0—0 Nc5 15.h3 N:f3 (15...C:f2 16.T:f2 N:f3 17.T:f3 N:d4+ 18.Rh1 Ta7 19. Nd2! ± Euwe) 16.h:g4 Nb7 (16...N:d4 17.g:f3 Re7 18.Nd2 ± Bertok—Foguelman, 1961; sau 16...Nd5 17.Cf3! 0—0!; sau 16...N:g2 17.R:g2 N:d4 18.Ne4 Td8 19.Ng5 f6 20.e:f6 g:f6 21.Tad1 Rf7 22.

Ne5 ± Trifunovici—Arrisneno, Lima 1950) 17.Cf3 h5! (17...0—0 18.D:d7 Tad8 19.N:h7+) 18.g:h5 N:f3 19.g:f3 T:h5 20.Ne4 Ta7 ~ (Vainstein). Incercarea lui Trifunovici 12.Da4! Cg:e5? este răsturnată prin 13.C:e5 C:e5 14. Cc7+ Re7 15.Db4+ (Nu 15.C:a8 C:d3+ 16.Re2 Ce5 ♣) 15...Rf6 16.Ce8+! D:e8 17.D:d4 ± (Rawie); interesant este 12. Da4 Cc5!? (Duisternatt), de ex. 13. Cd6+ Re7 14.D:d4 Da5+ 15.Nd2 C:d3+ 16.D:d3 Cg:e5 17.De3! (Euwe) C:f3+ 18.g:f3! ±

11. Mai slab este 13.N:b5+ Nd7 14. C:d7 (14.N:d7+ C:d7 15.C:d7 Nb4+ 16.Nd2 Da5 17.a3 N:d2+ 18.D:d2 R:d7 19.D:a5 T:a5 ♣ Pokorny—Sulc, 1926). Bună este continuarea lui Rellstab 13. 0—0 Dd5 14.De2 și acum a) 14...Nb7 15.N:b5+ Rd8 16.f3 Nc5 17.Rh1 Re7 18.Nc4 Dd6 19.b4! N:b4 20.Tb1 Thb8 21.C:f7 R:f7 22.T:b4 Nd5 ~ (Freyman); b) 14...Tb8 15.Ng5 Nd6 16.f4 h6! (Nu 16...Ne5 17.f:e5 Cd7 18.T:f7 ± Vajda—Rosselli, Nisa 1931) 17.Nh4 Nb7 18.N:b5+ Re7 19.Nd3 g5 20.f:g5 D:e5 21.g:f6+ Rd8 22.D:e5 N:e5 ♣ (Samaev—Şah-Zade, 1948); c) 14...Ta5 15.f4 Nd6 16.Nd2 b4 17.a3! N:e5 18.f:e5 D:e5 19.Df3 ± (Botvinnik—Belavenet, Leningrad 1934); d) 14...Na6! 15.Ng5 Ne7 16.f4! (16.a4 0—0 17.a:b5 Nb7 18. f4 h6 19.Nh4 T:a1 20.T:a1 Ta8 ♣ Alehin—Bogoliubow, meci 1934) 16...0—0 17.Tf3 Nb7! 18.Df2! (18.Th3 g6 19.b3 Tf8 20.N:b5 d3! 21.T:d3 Dc5+ 22. Rh1—D:b5! 23.Td8+ T:d8—24.D:b5 T:a2! ♣) Bronstein propune 15...h6!? 16.N:f6 g:f6 17.Ne4 D:e5 18.Nc6+ Re7 19.D:e5 f:e5 20.N:a8 Ng7 ~

12. Mutarea lui Rabinovici 13... Da5+ duce la un final egal: 14.Re2 Nd6 15.Dc6+ Re7 16.Nd2 b4 17.D:d6 (17.Cc4 Dh5+ 18.f3 Ta6 19.Cb6 Nd7 20.Db7 T:b6 21.D:b6 De5+ 22.Rf2 Tb8 ♣) 17...R:d6 18.Cc4+ Rd7 19.C:a5 T:a5 20.Thc1 = (Reshevsky—Botvinnik, meci S.U.A.—U.R.S.S., 1955).

13. Mai slab este a) 14...Nd7 15.Ng5 Tb8 16.Thd1 0-0 17.N:f6 g:f6 18.Dh5 f5 19.g4 f6 20.g:f5 ± (Gligorici); b) 14...0-0? 15.D:a8 Dc7 16.Nf4! (16.Df3 D:e5+ 17.Rd1 Cd5 = Gerbec) 16...Nb7 17.Thc1! Db6 18.Tc6 N:a8 19.T:b6 Cd5 20.T:b5 C:f4+ 21.R:d1 ±; c) 14...Dd5 15.D:d5 C:d5 16.N:b5+ Rf8! (Re7 17.Td1!) 17.Nd2 f6 18.Cd3! N:d2 19.R:d2 Na6 20.Nc6 Td8 21.N:d5 T:d5 22.Thc1! ± (Fontein—Lenton, 1939).

14. Sau a) 15.N:b5+? T:b5 16.Dc6+ Nd7 17.C:d7 D:d7 18.Da8+ Re7 19.D:h8 Te5+ 20.Rd1 Db5 ±; b) 15.Cc6 Nb7 16.Nf4 Nd6 17.C:d7 N:f3 18.R:f3 T:d8 19.N:b5+ Re7 = (Bronstein—Botvinnik, meci 1951); c) 15.Nf4 Nb7 16.Cc6 (Nu 16.N:b5+ Re7 17.Dg3 Dd5 18.Nd3 Thg8 19.Cg6+ h:g6 20.N:b8 Ch5 21.Dc7+ Rf6 ±) 16...Nd6 17.N:b8 N:c6 18.Dg3 0-0 19.Ne5 Ch5 20.Dh4 =) vezi „b”); d) 15.Dg3 Dd6! (15...Dd5 16.Cf3 e5 17.D:e5!+ D:e5 18.C:e5 Tb6 19.Nd2 N:d2 20.R:d2 ± Landau—Schmidt, Stockholm 1937) 16.Cf3 D:g3 17.h:g3 Nd6 18.Nf4 N:f4 19.g:f4 Nd7 20.C:d4 Re7 21.Thc1 Thc8 22.Rd2 T:c1 23.T:c1 Rd6 = (L. Szabó—Stahlberg, Saltsjöbaden 1948); sau 18.C:d4 Nd7 19.b3 Re7 20.Nb2 h6 21.Cf3 Thc8 22.Ce5 Ne8 23.Thc1 Rf8 =

15. Sau a) 15...h6 16.N:f6 g:f6 17.Dh5 f:e5 18.D:e5 0-0! 19.D:b8 e5 20.D:b5 e4! 21.D:b4 e:d3+ 22.Rf1 Te8 ~ (Abramov—Agrinski, 1954); b) 15...Tb6 urmatoare de 16...Nb7 (Leventis); c) 15...Ne7 16.Thc1 Tb6 17.Cc6 Nb7 18.C:d8 N:f3+ 19.R:f3 N:d8 20.Tc5 ±; d) 15...Nd6 16.Cc6 Nb7 17.Thc1 Nc6 18.T:c6 0-0 19.N:f6 g:f6 20.Dg4+ Rh8 21.De4 f5 22.D:d4+ ±

16. Nu 16...Rf8 17.Df4! N:f3 18.C:f3 T:b5 19.N:f6 g:f6 20.D:b4 ±.

17. Sau a) 17.Df4 Dd5 18.Nc4 De4+ 19.D:e4 =; b) 17.Dh5 Tf8 18.D:h7? Dd5! ±; c) 17.D:b7 T:b7 18.Cc6+ Re8 19.C:d8 ± R:d8 =

18. Nu 19.N:f6+ g:f6 20.Cd7 Dg5! ±

19. Nu 11.e:f6 d:c3 12.Ne4 Nb8 13.f:g7 N:g7 14.b:c3 Cc5 ± Mutarea 11. Ce4 a fost propusă și analizată de Freyman.

20. 11...Cg4 12.Nf4 duce la varianta 4.

21. Ordinea inițială de mutări a lui Freyman: 12.a4 b4 13.0-0 nu este exactă din cauza 12...Cb4! 13.a:b5 Nb7 14.b:a6 C:d3 15.D:d3 Db6 16.0-0 T:a6 17.Nf4 T:a1 18.T:a1 D:b2 19.Td1 N:e4 20.D:e4 Nc5 ±

22. Slab este 12...Nb7!? 13.Ng5 Db8 14.a4 C:e5 15.C:e5 D:e5 16.a:b5 a5 17.f4 Db8 18.f5 De5 19.b5! ± (Bronstein—Leventis, Leningrad 1946); 12...Dc7!? 13.a4 b4 14.Ng5! C:e5 15.C:e5 D:e5 16. Tel duce la mari complicații favorabile albului.

23. Mai slab este 14...Nb7 15.De2 (sau 15.Ng5 0-0 16.Cd6 N:g5 17.C:b7 De7 18.Ne4 ±; sau 15.Ceg5 g6 16.a5! ± H. Mayer) 15...Db6 16.Nd2 a5 17. Tac1 ± (Freyman—Rauzer, camp. U.R.S.S., 1927).

24. Sau 15...Dc7 16.g3 ± (H. Mayer—Badzik, coresp. 1956). Varianta este o partidă H. Mayer—Arni, coresp. 1956.

25. Nu 10...Cd5 11.Cg5! c:d4 12.C:d5 e:d5 13.0-0 Cc5! 14.f4 ± (Alehin).

26. 11.Nf4 c:d4 12.Ce4 duce la aceeași poziție. Mai slabe sînt continuările: a) 11.Ne4 Ta7 12.Cg5 (sau 12.Nc6 Db6 13.d5 e:f5 14.D:d5 Tc7 15.N:d7+ T:d7 16.De4 b4 17.0-0 b:c3 18.D:g4 c:b2 19.N:b2 D:b2 20.e6 f:e6 21.Tf1 Ne7 22.D:e6 D:a1!! albul cedează, Gereben—Rădulescu, Budapesta 1948) 12...c:d4 13.D:g4 d:c3 14.0-0 C:e5 15.Dg3 Nd6 16.Td1 (Mikeenas—Sorokin, Tbilisi 1946) 16...Ce4 17.Nf4 c:b2 18.Tb1 e5 ±; b) 11.h3 c:d4 12.h:g4 d:c3 13.Ne4 Tb8 14.b:c3 Dc7 15.0-0 Nb7 = (Batuev—Sorokin, Tbi-

lisi 1946); c) 11.Cg5? c:d4 12.C:f7? Dh4! 13.g3 Dh5 14.C:h8 d:c3 15.Ne4 Nb4! ±; sau 12.D:g4 C:e5 13.Dg3 d:c3 14.Ne4 c:b2 15.Nb2 Cc4! 16.N:a8 Dd2+ 17.Rf1 Nd6! 18.Nc6+ Re7 19.Dc3 D:b2 20.D:b2 C:b2 ± (Suetin).

27. Mai bine 12...Da5+! 13.Rf1 b4! 14.Cd4 Cg:e5 15.Nc2 Nb7 16.Cg5 Dd5 17.Ne4 Dc4 18.Rg1 N:e4= (coresp. 1965).

28. Sau a) 15.C:d4 Cf5 16.C:f5 e:f5 17.Cd6+ N:d6 18.e:d6 0-0 ± (Ilivitchi-Boleslavski, 1946); b) 15.N:h6 g:h6 16.a4 Db6! =

29. Atacul acesta, propus de englezul Reynolds, este astăzi considerat ca cea mai bună continuare în varianta Meran.

30. Alte posibilități: a) 10...e:d5 11.e5 Cg4 12.Ng5! (nu 12.C:d5 Cg:e5 13.C:e5 C:e5 14.De2 Ne6!) 12...f6 (12...Ne7 13.N:e7 D:e7 14.C:d5 Dd8 15.0-0 16.Te1 Te8 17.Cf4+; 12...Da5 13.0-0 d4 14.Cd5 Nb7 15.De1! ±) 13.e:f6 Cd:f6 (13...Cg:f6 14.C:d5 Ne7 15.Cf4 Cb6 16.0-0 17.Te1 c4 18.Nc2 D:d1 19.Ta:d1 Nb4 20.Te2 Ng4 21.a3 Nc5 22.h3! ± Taimanov—Trifunovici, Dortmund 1961; 13...g:f6 14.Nf4 Cb6 15.0-0 Ta7 16.h3 Ch6 17.Te1+ Te7 18.T:e7+ D:e7 19.Dd2 ±) 14.h3 Ch6 15.C:d5 (15.De2+ De7 16.N:f6 D:e2+ 17.R:e2 g:f6 18.C:d5 Rf7 19.Ne4, Pachman—Trifunovici, Bled 1961, 19...Ta7=) 15...D:d5 16.N:f6 De6+ (16...Nb7 17.De2+ Rf7 18.Ne4! ± Rawie) 17.Ne5 Nb7! 18.0-0 0-0 19.De2 N:f3 20.D:f3! De5 21.Dc6+ Dc7 22.Da8+ remiză, Marthaler—Trifunovici, Zürich 1961. Cu 19.Te1! (Rawie) albul obține însă avantaj, de ex. 19...c4 20.Tc1 Nb4 21.N:c4! b:c4 22.Da4 ±; sau 19...Dd5 20.Nc2 D:d1 21.Ta:d1 T:d1 22.T:d1 N:f3 23.g:f3 Ne7 24.Rf1 ±; b) 10...c4 11.d:e6 c:d3 (11...f:e6 12.Nc2 Ce5 13.D:d8+ R:d8 14.Ng5 Re8 15.e5 Cf7 16.0-0 Nb7 17.Tf1 Ne7 = Trifunovici—Pachman, M. Lazne 1960; sau 12...Dc7 13.Cg5! Dc6 14.0-0 e5! 15.Cd5! Nc5 16.Ce6 ± Glihorici—

Pano, Los Angeles 1963; sau 12...Dc7 13.0-0 Nd6 14.Cg5! ± (Ghițescu—Fuchs, Miscolec 1963) 12.e:d7+ D:d7 13.Ce5 De7! (Sau 13...De6 14.C:d3 Nb7 15.0-0 Td8 16.Ng5 Ne7 17.De2 0-0 = Antosin—Pavlenko, Baku 1962) 14.Nf4! (14.C:d3 b4 15.Ce2 D:e4 16.0-0 Ne7 17.Cg3 Db7 18.Nf4 0-0 19.Tc1 Ng4 20.De1 Tac8 = Portisch—Trifunovici, Sarajevo 1962) 14...Nb7 (14...b4 15.Cd5! C:d5 16.e:d5 f6 17.Da4+ Nd7 18.D:d7+ D:d8 19.C:d7 R:d7 20.0-0 0 ±) 15.0-0 Td8 16.Te1 ± (Euwe); c) 10...Cb6 11.d:e6 (11.d6 c4 12.Nc2 a5 ±) 11...N:e6 12.De2! c4 (Sau 12...Ne7 13.0-0 b4 14.Cd1 c4 15.Nc2 Nc5 16.Ce3 Dc7 17.Nd2 h6 18.Tf1 0-0 19.e5 Cf5 20.Cf5! ± Șuvaici—Trifunovici, 16 camp. Iugoslaviei) 13.Nc2 b4 14.Cd1 h6 (14...Nc5 15.0-0 0-0 16.e5 Cf5 17.De4 ±) 15.Ce3 Ne7 16.0-0 0-0 17.e5 Cf5 18.Cf5 ± (Simaghin); de considerat este 11.Ng5! (Euwe); mai slab este 11.d6 c4! = Nc2 e5 13.Ne3 N:d6 14.C:e5 Dc7! = (Zagorianski), sau 11.0-0 e:d5 12.e5 Cf7 13.Cg5 Ne7! =; d) 10...Nb7 11.0-0 Dc7 12.De2 e5 13.b3 Tc8 14.Cd1 c4 15.b:c4 b:c4 16.Nc2 Nd6 (Nc5) 17.Ch4 ± (Bronstein—Tolș, 20 camp. U.R.S.S.); sau 11.d:e6 f:e6 12.b2 ± (Euwe); e) 10...Dc7 11.0-0 c4 12.Nc2 Nd6 13.d:e6 f:e6 14.Cd4! ± (Averbach—Bronstein, 1954).

31. Nu dă nimic 11.0-0 c4 12.Nc2 Nc5 (sau 12...Nd6 13.Ch4 Cc5 14.f4, Sajtar—Maximovici, 1948, 14...e:f4 =) 13.b3 (13.Ce2 0-0 14.Cg3 Ce8 15.Cf5 Cd6 ± Flohr—Kramer, 1939) 13...c:b3 14.N:b3 ~ (Vainstein).

32. De considerat este 11...Nd6 12.0-0 0-0 13.a4 c4! 14.b:c4 b4 15.Ce2 a5 16.Cg3 Ce5 („Albul are șanse mai bune decât negrul are inițiativa pentru pion” — Simaghin) 17.h3 Dc7 18.Ch4 g6 19.Nh6 ± (Boleslavski—Botvinnik, 1952); sau 15...Dc7 16.Cg3 Ce5 17.Ng5 Ce8 ~ (Kotov—Gutierrez, Santiago de Chile 1957).

33. Sau 12...Nb4 13.Nd2 (13.Nb2 b:c4 14.Nc2 Tb8 15.0—0 Da5 16.Ce2 c3 17.Nc1 Dc7 18.Cg3 0—0 = Averbach—Gufeld, 27 camp. U.R.S.S.) 13... b:c4 14.N:c4? (14.Nc2 duce la varianta principală) 14...Dc7 15.Db3 N:c3 16. N:c3 0—0 ≠ (Kiprof—Berkulov, camp. Bulgariei 1953); La 13...Cc5 urmează 14.De2 b:c4 15.Nc2! ± (Boleslavski).

34. Mai slab este 14...0—0 15.0—0 Ce8 16.Tb1 Na5 17.Na4! f6 18.Nc6 Tb8 19.Da4 ± (Gligorici—Foguelman, Buenos Aires 1960).

35. 20.Cc4 Db4 21.Dc2 (Uhlmann—Pomar, Stockholm 1962) g6! 22.Ta1 Dc5 (Boleslavski) 23.Da4! (Euwe) ±

36. a) 10.Ce2 c5 11.e5 Cd5 12.0—0 Nb7 13.Cg3 (Tel) c:d4 14.Ce4 h6 15. Nd2 g5 ≠ (Cehover—Pirc, Moscova 1935); b) 10.e5 b:c3 11.e:f6 C:c6! 12. b:c3 c5 =

37. Sau 11.d:c5 N:c5 12.0—0 Nb7 13.De2 De7 =

38. a) 12...c:d4 13.Tel Cc5 14.Ng5! Da5 15.C:c5 N:c5 16.Tc1 ± (Ragozin—Levenfiş, Moscova 1935) sau 16. Cd2 ± (Euwe—Fontein, 1939); b) 12...Ne7 13.d:c5 C:c5 14.C:c5 N:c5 15. Cg5 ± (Euwe).

39. Sau 13.d:c5 C:c5 14.C:c5 N:c5 15.Cg5 ± (Prucha). De considerat este şi 13.Tel.

40. Levenfiş consideră poziţia egală. Vainstein dă preferinţă albului.

41. Sau 10.De2 Nb7 11.Td1 Dc7 12. e4 c:d4 13.C:d4 Nc5! 14.Cb3 Nd6 15. h3 b4 ≠ (Sämisch—Capablanca, Moscova 1925); sau 11...Db6 12.Nc2 Tc8 13.e4 c:d4 14.C:d4 Nb4 15.Ne3 Dc7 = (Kostici—Duras, 1911 şi — cu nebulul la e7 în loc de b4 — Rossolimo—Pachman, Hilversum 1947).

42. Sau 12.C:c5 C:c5 13.d:c5 N:c5 14.De2 De7 15.e4 h6 16.b3 0—0 17.Nb2 Tfd8 = (Flohr—Vidmar, Sliac 1932).

42a. Ceva mai bine este 14.De2 Db8 15.Cc4 Ne4 16.N:e4 C:e4 17.Ce5 Cf6 18.Cc6 De8 19.e4 Tc8 20.C:e7 + De7 21.Nf4 Tfd8 22.Nd6 ± (Van Schelting—Johannessen, Beverwijk 1965).

43. Kotov—Trifunovici, Saltsjöbaden 1948.

44. La 8...Nb7 poate urma 9.e4! b4 10.Ca4 c5 11.e5 Cd5 12.C:c5 N:c5 (C:c5 13.d:c5 Da5 14.De2! a6 15.0—0 N:c5 16.Cg5! ± Pachman—Vesely, 1953) 13.N:c5 C:c5 14.Nb5+ Rf8 Ivkov—Larsen, meci Bled 1965) 15.0—0 Db6 16.Nc4 h6 17.Dd4 ± (Milici); sau 12.d:c5 Da5 13.0—0 Nc6 (Riscant este 13...N:c5 14.a3! b3 15. D:b3 Nc6 16.C:c5 C:c5 17.Dd1 C:d3 18.D:d3 Nb5 19.Dc2! ± Veltmander—Konstantinopolski, 4 camp. U.R.S.S. cores.) 14.Nc2 C:c5 15.C:c5 N:c5 16. Cg5 (16.Nd2=) Dc7 17.Dh5 g6 18.Df3 Nd4 ≠ (Veltmander—Kriukov, 4 camp. U.R.S.S. cores.).

45. Continuarea mai veche este 9... Ne7 de ex. a) 10.C:f6 + C:f6 11.e4 c5 12.0—0 (12.e5 Cd7! 13.Ne4 Tb8 14.0—0 0—0 15.De2 h6 16.Td1 Da5 = Gligorici—Lundin, Saltsjöbaden 1948; 12. d:c5 N:c5 13.0—0 Ne7! 14.De2 0—0 15.Td1 ±) 12...c:d4 (12...0—0 13.Dc2 Nb7 14.Td1 c:d4 15.e5 Cd7 16.C:d4 Pachman—Ingerslev, Moscova 1956, 16...Dc7 =) 13.C:d4 Nb7 şi dacă 14. Nb5 + Rf8 15.Cc6, atunci 15...Db6 16. C:e7 D:b5 17.Dd6 Re8! (Konstantinopolski); b) 10.Da4 (Nilsson) 10...c5! 11.d:c5 C:e4 12.N:e4 0—0! 13.N:a8 C:c5 14.D:a7 (14.Dc2 Na6) 14...Na6 ~ (15. Nd2 Dd3 16.0—0 0—0 Cb3 +! 17.a:b3 Tc8 + 18.Nc3 T:c3 + 19.b:c3 D:c3 ≠).

46. Sau a) 11.Nd2 Ne7 12.a3 a5 13. Da4 Db6 14.a:b4 a:b4 15.Da8 + Na8 16.T:a8 Nd8 17.0—0 0—0 18.Tf1 ~ (Uhlmann—Zinn, Dresda 1959); b) 11. Da4! Db6 (11...Dc7 12.Nd2 c5 13.N:b7 D:b7 14.Ta1 c:d4 15.0—0 Ne7 16.C:d4 0—0 17.Cc6 ± Samkovici—Gufeld, 27 camp. U.R.S.S.) 12.0—0 (12.Cd2! Samkovici) 12...Ne7 13.Cd2 Tc8 14.a3 Na6

15.Td1 Ne2 16.Tel Nb5 = (Benkö—Olafsson, Portoroz 1958).

47. Mai precis decât 11...Nd6 12.Nd2 (12.b3! Petrosian) 0—0 13.Tc1 Tc8 14.De2 Db6 15.Tfd1 Ne7 16.Ne1 Cf6 17.Nb1 c5 = (Smislov—Botvinnik, meci 1958).

48. Sau 15.d:c5 N:c5 16.Tc1 Ne7 17.Ce5 Dd5= (Panno—Olafsson, Portoroz 1958).

49. Gligorici—L. Szabó, Belgrad 1959.

50. La 8.Ne2 poate urma 8...b4 9.Ca4 Nb7 10.0—0 Ne7 11.Nd2 0—0 12.Db3 a5 13.Tfd1 c5 14.C:c5 N:c5 15.d:c5 C:c5

(Pines—Bronstein, 1955). În fond negrul joacă varianta 8...b4 (vezi nr. 8) într-o formă mai bună (calul la a4 stă mai rău decât la e4).

51. Nu 8...a6 9.e4 c5 10.e5 c:d4 11.D:d4 ± ; 9...b4 10.e5 b:c3 11.e:f6 c:b2 12.f:g7 N:g7 13.N:b2 Da5+ 14.Cd2 ±

52. a) 9...Na6 10.0—0 Nd6 11.Tel 0—0 12.Cg3 c5 13.e4 c4 14.Nc2 Ne7 15.d5 ± (Iudovici—Henkin, Moscova 1955); b) 9...Ne7 10.0—0 0—0 11.Cf4 Nb7 12.Tel c5 13.Cg5 Rh8 ~ (Korci noi—Tal, Havana 1963).

53. Negrul are contrajoc (Petrosian—Nejmetdinov, 1959).

GAMBITUL DAMEI

Apărarea Slavă

Gambitul anti-Meran (Botvinnik)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Ce3 e6

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	e3	Nd3	e4 ¹	C:e4	N:e4	0-0	Nc2	Te1 ⁶	D:d4	De3 ⁷	a3 ⁹	N:e3	+
	Cbd7	Nd6 ¹	d:e4 ³	C:e4	0-0 ⁴	h6 ³	e5	e:d4	Nc5	a5 ³	Cf6	N:e3 ¹⁰	=
2			a3	De2	Nd2 ¹²	0-0	N:c4	Tae1 ¹⁴	e:d4	Ne2			=
		Nb4	Na5 ¹¹	0-0 ¹²	Nc7	d:c4	e5	c:d4	Cb6	h6 ¹³			
3			0-0	Nd2 ¹⁴	De1 ¹³	N:c4	Nb3	Cg5	Cce4	C:e4	d5]	d6 ¹²⁰	±
			0-0	De7 ¹⁷	d:c4 ¹⁹	Nd6	e5	Nc7	C:e4	a5	c5	N:d6	
4		De2 ²¹	Nd2 ²³	0-0-0	c:b5	e4	e:d5 ²⁵	Rb1 ²⁶	Ch4	Cf5	Ne2	b6	=
		Nd6 ²²	0-0	b5 ¹²¹	c5	Nb7	e:d5	c4 ²⁷	Te8	Nf8	a6	D:b6 ²⁸	
5		c5 ³⁰	b4 ³¹	b5	Da4 ²⁴	Na3	Cd2						=
	a6 ²⁹	Cbd7	a5 ³²	e5 ¹²³	De7	e4	g6 ²³						
6	Ng5	e4 ²⁷	e5 ²³	Nh4 ²⁹	C:g5	N:g5	g3 ⁴⁰	e:f6	Ce4	b3 ¹²	De2	Ne3 ¹³	+
	d:c4 ³⁴	b5	h6	g5	h:g5	Cbd7	Da5 ¹¹	b4	Na6	0-0-0	Cb6		
7						C:f7	C:h8	Te1 ⁴⁴	Ne2	Dd2	Rf1	C:e4	~
					Cd5	D:h4	Nb4	De4 + ⁴³	Cf4	Cd3 +	C:e1	N:d2 ¹⁶	
8					e:f6 ⁴⁷	Ce5 ¹⁸	g3 ⁴⁹	f4 ⁵⁰	f:e5 ⁵²				+
					g:h4	Df6	Cd7	C:e5 ⁵¹					

NOTE:

1. Sistemul lui Bogoliubov, 6...Ne7, este jucabil dar duce la poziții pasive, de ex. 7.0—0 0—0 8.b3! (8.e4 d:e4 9. C:e4 b6 10.De2 Nb7 11.Nf4 c5 12.d:c5 C:e4! = Alehin—Bogoliubov, meci 1929) 8...b6 9.Nb2 Nb7 10.De2 cu joc mai liber pentru alb, de ex. 10...Dc7 11. Ce5 c5 12.f4 Tad8 13.Tad1 ± (Junge—Kottlauer, Praga 1942 și Andrici—Bertok, Novisad 1948); sau 10...Tc8 11.Tac1 Nd6 12.e4 d:c4 13.b:c4 e5 14. d:e5 N:e5 15.Tcd1 ± (Botvinnik—Koblentz, Moscova 1945); Haberditz a propus 7...d:c4 8.N:c4 b5 9.Nd3 b4 10.Ce4 trecind într-o formă favorabilă a variantei 8 din tabela 80.

2. Mai slab este 7.0—0 0—0 8.e4 d:c4 9.N:c4 e5, de ex. 10.Ng5! h6 11. Nh4 De7! 12.Tel (sau 12.De2 e:d4 13. C:d4 Cb6, Cigorin) 12...Cb6 13.Nb2 Ng4 14.h3 N:f3 15.D:f3 Cbd7 și negrul are o poziție solidă.

3. Nu 7...d:c4? 8.N:c4 e5 9.d:e5! C:e5 (9...N:e5 10.C:e5 C:e5 11.D:d8+ R:d8 12.Ne2 ±) 10.C:e5 N:e5 11.D:d8+ R:d8 12.Ng5! (12.N:f7? Tf8! H. Müller) Re7 13.0—0—0 ± (H. Müller).

4. Sau a) 9...Cf6 10.Nc2 Nb4+ (10... 0—0 11.Ng5 și 12.Dd3 ±) 11.Nd2 Da5 (11...N:d2+ 12.D:d2 0—0 13.Ce5! Dc7 14.0—0—0! ± L. Szabó—Bisguier, Buenos Aires 1955) 12.0—0 N:d2+ 13. C:d2 0—0 14.c5! Td8 15.Cc4 Dc7 16. Dd3 b6 17.Cd6 b:c5 18.d:c5 a5 19.Tfd1 Na6 20.Df3 ± (Barcza—Reicher, București 1953); b) 9...e5 10.0—0 e:d4 11. D:d4 Df6 12.Dd1 (12.Ng5! D:d4 13. C:d4 ± Firmenich) Ce5 13.Tel Ng4 14.Ng5! De6 15.Dc2 f6 16.Cd4 Df7 (O'Kelly—Yanovsky, Barcelona 1946) 17.Nd2 ±; c) 9...Nb4+ 10.Nd2 N:d2+ 11.D:d2 Cf6 (11...0—0 12.0—0 Df6 13. Tel c5 ±) 12.Nc2 b6 13.0—0 0—0 (13...Nb7 14.Df4 De7 15.a4 0—0 16. Tf1 ± Euwe—Speyer, Amsterdam 1932) 14.Tad1 Dc7 15.Dg6 Na6 16.b3

c5 17.Tf1 ± (Rautenberg—Rellstab, Mannheim 1948).

5. Sau a) 10...Dc7 11.Nc2 (11.Tel c5 12.Ne3 15 13.Nc2 b6 14.Dd3 Nb7 15.d:c5 b:c5 16.Tad1 ± Trifunovici—Tomovici, Belgrad 1947) 11...h6 12.Tel! Td8 13.Nd2 c5 14.d:c5 C:c5 15.De2 ± (Alehin); b) 10...c5 11.Nc2! b6 12.Dd3 g6 13.Nh6 Te8 14.Tad1 Nf8 15.d:c5 N:h6 16.c6 Df6 17.c:d7 negrul cedează (Rubinstein—Bogoliubov, Triberg 1924); c) 10...Cf6 11.Nc2 h6 12.De2 b6 13. Nd2! Nb7 14.Nc3 De7 15.a3 Tad8 16. Tad1 ±

6. Mai slab este 12.c5 Ne7 13.Tel e:d4 14.b4 Te8 15.T:e8+ D:e8 16.Dd3 Cf8 17.Nb2 Dd8 18.Tel Ne6 = (Gheller—Barcza, Zagreb 1955); se poate juca și 12.Ne3 Te8 13.Tel e4 14.Cd2 f5 15.f3 ± (Kotov—Antoșin, 1955).

7. De considerat este 14.Df4! (Horowitz).

8. Sau 14...Te8 15.T:e8+ D:e8 16. b4 Ne7 17.Nb2 Nf6 18.Tel Dd8 19.Dd3 g6 20.N:f6 D:f6 21.Te8+ ± (Euwe—Slumpers, 1949).

9. Interesant este sacrificiul de calitate 15.Td1 Db6 16.T:d7 N:f2+ 17. Rf1 N:d7 18.Dd3 Tf8 19.Dh7+ Rf8 20.Dh8+ Re7 21.D:g7 cu atac puternic

10. 17.T:e3 Te8 18.Td1 Nd7 și negrul trebuie să joace foarte exact pentru a obține remiza (Reshevsky—Bisguier, New York 1956)

11. Mai slab este 7...N:c3+ 8.b:c3 0—0 9.0—0 Dc7 10.Cd2 e5 11.Nb2 e4 12.Ne2 b5 13.c:b5 c:b5 14.a4 b:a4 15. c4! ± (Euwe—Alehin, meci 1937); 7... Nd6 sau 7...Ne7 duc la varianta 1.

12. Mai slab este 8...De7 9.Nd2 d:c4 10.N:c4 e5 11.0—0 0—0 12.Na2! (Najdorf) Ne7 13.Cb5 Nb6 14.Nb4 ± (Foltyś—Donner, Amsterdam 1950).

13. Sau 9.0—0 Nc7 10.Nd2 d:c4 11. N:c4 e5 12.Na2 h6 13.Tae1 Te8 14.d:e5

C:e5 15.C:e5 T:e5 16.f4 Nf5 17.e4 Nb6+ 18.Rh1 T:e4 19.C:e4 C:e4 20.T:e4 N:e4 21.D:e4 D:d2 22.Nb1 Td8 ± (Bronstein—Evans, U.R.S.S.—S.U.A., 1955).

14. a) 12.Na2 duce la nota 13; b) 12.C:e5 C:e5 13.d:e5 N:e5 14.f4 Nc7 15.Tad1 De7=; sau 14.Ce2 b5 15.Na2 Nf5 16.D:f5 D:d2 17.D:e5 D:e2 (Relstab—Ernst, Essen 1948).

15. Mai slab 14...Ng4 15.Ng5! (Botvinnik—Taimanov, meci 1953).

16. a) 8.Ce5 C:e5 9.d:e5 Cd7 10.f4 Cc5 11.Ne2 = (v.d. Berg—v. Scheltinga, Beverwijk 1946); b) 8.Dc2 d:c4 9.N:c4 Nd6 10.Nd3 (10.Td1 De7 11.Ce2 e5 12. Cg3 g6 = Kottnauer—Ragozin, Moscova 1947) De7 11.Ce2 c5 (11...e5 12. Cg3 ± Toluş—Alatorzev, Moscova 1947) 12.e4 c:d4 13.C:d4 Ce5 14.C:e5 N:e5 15.Cf3 Dc7 = (Neikirch şi Zvetkov).

17. De considerat este 8...Nd6 9.e4 d:c4 10.N:c4 e5 şi se ajunge la poziţia din nota 2, cu mutarea Nc1—d2 în plus. Continuarea cea mai bună pentru alb fiind Ng5, este discutabil dacă prezenţa nebulului la d2 constituie un avantaj.

18. a) 9.Dc2 d:c4 10.N:c4 e5 11.a3 Nd6 12.Ce4 C:e4 13.D:e4 Cf6 14.Dh4 e4= (Troianescu—Simaghir, Szczawno Zdroj 1950); b) 9.Ce5 Td8 10.a3 Nd6 11.C:d7 N:d7 12.c5 Nc7 13.f4 Ne8 14.Dc2 g6 15.b4 Cd7 16.a4 b6 17.a5 (Novotelnov—Keres, Moscova 1947) 17...f5

19. Mai slab este 9...Nd6 10.c5! Nc7 11.e4 d:e4 12.C:e4 C:e4 13.D:e4 f5 14. De2 e5? 15.Dc4+ Rh8 16.Nf4 ± (Uhlmann—Troianescu, Wageningen 1957).

20. 17.C:d6 D:d6 18.N:a5 b6 19.Nc3 Na6 20.Dd1 Dc7 21.Tel Tad8 22.Dg4 Nd3 23.f4 ± (Ivkov—Kolarov, Wageningen 1957).

21. a) 8.Ce5 (Rubinstein) 6...C:e5! (6...Ne7 7.Nd3 0—0 8.f4 c5 9.0—0! Dc7

10.c:d5! ±) 7.d:e5 Cd7 8.f4 Nc5 (8...Nb4 9.Nd2! ±) 9.a3 De7 10.b4 Nb6 11.Ne2 0—0 12.0—0 f6! 13.c5 Nc7 14. e:f6 C:f6 15.g4 e5 ~ (Spielmann—Lokvenc, Viena 1936); b) 6.b3 Nb4 7.Nd2 (7.Nb2? Ce4 8.Dc2 Da5 9.Tc1 D:a2) 7...0—0 8.Ne2 De7 9.0—0 Nd6 10.Dc2 d:c4 11.b:c4 e5 ± (Kotov—Guimard, Groningen 1946).

22. a) 6...a6 7.b3 (7.e4 d:c4 8.e5! Cd5 9.N:c4 ±) b6 8.Ne2 Nb7 9.0—0 Ne7 10.Nb2 0—0 11.Tad1 Dc7 12.h3 Tac8 13.Na1 Nb4 14.Ce5 ± (Reshevsky—Shainswith, New York 1951); b) 6...Ne7 7.b3 0—0 8.Nb2 b6 9.Nd3 Nb7 10.Ce5 ± (Najdorf—Gudmunsson, Amsterdam 1951); c) 6...d:c4 7.N:c4 Nd6 8.Nd2 0—0 9.Ce4 C:e4 10.D:e4 De7 11.Nc3 Cf6 12.Dh4 ± (Flohr—Toluş, 16 camp. U.R.S.S.); d) 6...Nb4 7.Nd2 0—0 8.0—0 c5 9.Rb1 c:d4 10.C:d4 Ce5 11.C:d5 C:d5 12.c:d5 N:d2 13.T:d2 e:d5 14.Nd3 h6 15.Dc3 Df6 16.f4 ± (Polugaevski—L. Szabó, M. Lazne 1959).

23. Sau a) 7.e4 C:e4 8.C:e4 d:e4 9. D:e4 e5! (Scheltinga) 10.d:e5 (10.c5 Ne7! 11.C:e5 C:e5 12.D:e5 0—0 ±; 10.Nd3? f5! 11.D:f5 Cf6 12.Dg5 e4 13. N:e4 C:e4 14.D:g7 Df6 ±) 10...0—0 11.Ne2 C:e5 12.C:e5 Da5+ 13.Nd2 D:e5 ±; b) 7.b3 0—0 8.Ne2! e5! (8... Te8 9.0—0 d:c4 10.b:c4 e5 11.Nb2 e:d4 12.e:d4 Cf8 13.Tad1! Ng4 14.Ce5! N:e2 15.C:e2 ± Marşalek—Sefc, Praga 1955; sau 13...Da5 14.d5 Nb4 15.d:c5 b:c5 16.Nd3 Ng4 17.Ce4 ±; sau 8... b6 9.0—0 Nb7 10.e4 e5 11.e:d5 c:d5 12.Cb5 Nb8 13.d:e5 C:e5 14.Nb2 ± Najdorf—Casas, 1949) 9.c:d5 C:d5! 10. Nb2 (10.C:d5 c:d5 11.d:e5 C:e5 12.0—0 Ng4!) Nb4 11.0—0 N:c3 12.N:c3 C:c3 13.D:c3 e:d4 14.C:d4 Df6 15.b4 Td8 16.Tfd1 h6 = (Reshevsky—Euwe, New York 1951).

24. Sau a) 8...De7 9.e4 d:e4 10.C:e4 C:e4 11.D:e4 e5 12.Ng5! ± Taimanov—Gromek, Moscova 1956); b) 8...

Cg4 9.Ne1 f5 10.h3 Ch6 11.Ne2 Cf6 12.Ce5 Cf7 13.f4 Ce4 14.C:e4 ± Taimanov—Karaklaici, U.R.S.S.—Iugoslavia, 1957); c) 8...c5 9.e4! (9.c:d5 e:d5 10.Rb1 a6 11.Ne1 c4 12.g4 Cb6 13.h3 Te8 14.Ng2 Nb4! = Taimanov—Botvinnik, meci 1953; sau 12...C:g4 13.C:d5 b5 ~ Neikirch și Zvetkov; mai tare este 10.Ne1 c4 11.g4 C:g4! 12.C:d5 b5 13.De4 ± Jdanov—Kriukov, 4 camp. U.R.S.S. coresp.) 9...c:d4 10.C:d4 d:c4 (10...Ne5 11.Ng5 h6 12.Nh4 N:d4 13.T:d4 Db6 14.Td1 d4 15.Ca4 ± Tal—Ghipslis, 1953) 11.N:c4 a6 12.Ne3 De7 13.Ne2 Ce5 14.h3 Cg6 15.Rb1 Nf4 16.Dd2 e5 17.Cf5 Db4 18.Dd6 ± (Taimanov—Fichtl, Viena 1957); d) 8...Nb4 9.Nd3 (Rb1!) c5 10.Rb1 d:c4 11.N:c4 c:d4 12.C:d4 Ce5 13.Ne2 Nd7 14.Db3 De7 15.f3 Nc5 16.Ca4 N:d4 17.e:d4 N:a4 18.D:a4 Cc6 = (Taimanov—Lutikov, Tbilisi 1959); e) 8...d:c4 9.N:c4 b5 10.Ne2 (Nd3!) De7 11.e4 e5 12.Ng5 h6 13.Nh4 b4 14.Ca4 e:d4 15.C:d4 D:e4 16.D:e4 C:e4 17.Nf3 Nf4+ = (Bouwmeester—Kinzl, Lugano 1959); f) 8...e5! 9.c:d5 c:d5 10.Cb5 Nb8 11.d:e5 C:e5 12.Nc3 De7 13.Nd4 b6 14.Cc3 Nb7 15.Df5 Cg4 16.Nd3 C:f2 17.N:f6! (17.Cg5 C:d3+ 18.T:d3 Nc8 19.C:d5 De7+!) C:d3+ 18.T:d3 D:f6 19.D:f6 g:f6 20.C:d5 Ne5 21.Thd1 Tac8+ 22.Rb1 Rh8 = (Tal—Trifunovici, Olimp. München 1958).

25. 11.e5 c:d4 12.e:d6 d:c3 13.N:c3 Ce4.

26. 12.d:c5 C:c5 13.Cd4 Cce4 14.C:e4 C:e4 15.Ne3 Da5 16.Rb1 Tf8 17.Cc6 N:c6 18.b:c6 Tab8 ♣ (Anoșin—Janov, 1958).

27. 12...a6 13.b:a6! (13.Ng5? c4 14.Ce5 a:b5 15.C:b5 Nb4 ♣ (Mititelu—Zinn, București 1959).

28. Beni—Plater, Olimp. Leipzig 1960.

29. Rar se joacă a) 5...Ce4 6.Nd3 (sau 6.c:d5 C:c3 7.b:c3 e:d5 8.Nd3 Cd7 9.Dc2 ±) 6...f5 7.Ce5 (la gambitul lui Bernstein 7.g4!? negrul trebuie să răspundă 7...g6!) 7...Dh4 8.g3 Dh3 9.Nf1 Dh6 10.Ng2 Cd7 11.C:d7! N:d7 12.Db3 b6 13.f3 C:c3 14.b:c3 ± (Flohr—Tartakower, Bled 1931); Panov propune 10...Nd6! și dacă 11.f3 C:c3 12.b:c3 0—0 13.e4, atunci 13...Df6!; b) 5...Ne7 (L. Steiner) 6.Nd3 d:c4 (6...0—0 7.e4 d:c4 8.N:c4 b5 9.Nd3 b4 10.Ca4 Na6 11.e5 Cd5 12.h4! ± Lazarev—Neikirch, Sofia 1963, meci R.S.S. Ucrainiană—Bulgaria) 7.N:c4 b5 8.Nd3 b4 9.Ca4 Na6 10.0—0 0—0 11.Ce5 ~ (11...Da5! 12.b3 Cf7 13.N:a6 D:a6 14.Ced3 Db5! 15.Nb2 Ca6 16.Tac1 Tf8 17.Dc2 Tac8 = (Brilla—Vecsey, 1941).

30. Alle posibilități: a) 6.Dc2 d:c4! (Cbd7 7.b3!) 7.N:c4 Cbd7 8.e4 b5 9.Ne2 c5 10.e5 c:d4 11.C:b5 a:b5 12.e:f6 Db6 ♣ (Flohr—Iudovici, 15 camp. U.R.S.S., 1947); b) 6.Nd3 d:c4 duce la Gambitul Damei acceptat; c) 6.c:d5 e:d5 7.Nd3 Nd6 8.0—0 0—0 9.Dc2 Cbd7 10.a3 Tc8 11.b4 Cf8 12.Nb2 De7 13.Ca4 Nc7 14.Cc5 Ce4 = (Winter—Rubinstein, Ramsgate 1929); d) 6.Ce5 c5 (6...Cbd7 7.f4 c5 = Euwe) 7.c:d5 C:d5 8.Ne2 Ce6 9.C:c6 b:c6 10.0—0 c:d4 11.D:d4 c5 12.Dg4 Dc7 13.Nf3 Nd6 14.D:g7 N:h2+ 15.Rh1 Ne5 16.Dg4 Tab8 17.Ce4 f5 = (Bogoliubov—Alehin, Berna 1932); e) 6.a3! Cbd7 7.Nd3 d:c4 8.N:c4 b5 9.Ne2 c5 10.d:c5 N:c5 11.b4 Ne7 12.0—0 Nb7 13.Nb2 0—0 ♣ (Pruca—Foltys, Zlin 1943); f) 6.b3 Nb4 7.Nd2 Cbd7 8.Nd3 De7 9.0—0 0—0 10.Ce5 Nd6 11.f4 c5 ~ (Uhlmann—Minev, Havana 1966).

31. Sau 7.Ca4 g6! 8.Ne2 Ng7 9.0—0 0—0 10.Nd2 Ce4! = (Euwe).

32. Ceva mai slab este 7...g6 8.Nb2 Ng7 9.Ne2 (9.Nd3 0—0 10.0—0 e5 11.

d:e5 Cg4 12.Ca4 Cd:e5 13.C:e5 C:e5 14. Cb6 Tb8 15.C:c8 T:c8 = Landau—van Scheltinga, 1939 și Pokorny—Foltys, 1943) 9...0—0 10.0—0 De7 (10...Dc7 11.Ca4 Ce4 12.Nd3 f5 13.N:e4 f:e4 14. Cg5 Te8 15.f4 ± Gligorici) 11.Ca4 Ce4! 12.Nd3 f5! 13.Ce5 ± (Pachman).

33. Slab este 8...Ce4 9.C:e4 d:e4 10. Cd2 f5 11.f3 ± (Euwe—Alehin, meci 1935).

34. Euwe recomandă 9.Ne2.

35. Reshevsky—Keres, Moscova 1948.

36. Cu această mutare se începe Varianta Botvinnik, sau Gambitul anti-Meran. Cu 5...Cbd7 sau 5...h6 negrul poate intra în alle sisteme (Cambridge—Springs, varianta schimbului etc.).

37. Foarte interesantă este continuarea 6.a4 Nb4 (6...Cbd7 7.e4 h6 8.N:f6 C:f6 9.N:c4 Nb4 10.Dc2 Da5 11.0—0 ± v. Scheltinga—Schmidt, Beverwijk 1948—49) 7.e4 (7.Dc2 h6! 8.Nh4 b5 Milev) 7...N:c3 (după 7...c5 survine o poziție din Varianta Vineză, cu mutarea a2—a4 în plus, de ex. 8.N:c4 c:d4 9.C:d4 h6 10.Ne3! C:e4 11.0—0 Cf6 și cu 12.Cdb5! albul poate obține avantaj, Bronstein—Botvinnik, meci 1951) 8.b:c3 Da5 9.e5 Ce4 10.Tc1! (10.Nd2? Dd5 11.Dc2 c5 12.Ne3 Cc6 ± Donner—Kotov, Veneția 1950) 10...Cd7 11. Ne3 Cb6 12.Dc2 f5 13.e:f6 C:f6 14. Ta1! 0—0 15.Ce5 Cf5 16.Nd2 c5 17. C:c4 C:c4 18.N:c4 Nd7 19.De4! ± (Donner—Pomar, Lugano 1959). De considerat este 15...Cbd5 16.Nd2 b5.

38. Sau a) 7.a4 Db6 (continuarea 7...b4 8.Cb1 h6 9.N:f6 D:f6 10.N:c4 Dg6 dată de Pachman, este combătută de Euwe cu 11.Cbd2 D:g2 12.Tg1 Dh3 13. Db3 și 14.0—0—0 cu atac) 8.N:f6 g:f6 9.Ne2 a6 (9...Cd7 10.0—0 Nb4 11.d5 N:c3 12.b:c3 Cc5, Slepukhov—Bronstein, Moscova 1946, 13.d:c6 ±) 10.0—0 Nb7 11.d5 c:d5 12.e:d5 b4 (12...Cd7 13.a:b5 a:b5 14.T:a8 N:a8, Trifunovici—v.d.

Berg, Amsterdam 1950, 15.b3! ±) 13. a5 Dc7 și în locul sacrificiului discutabil 14.d:e6! (Tal—Keller, Zürich 1959) albul obține un joc bun prin 14.Ca4; b) 7.Dc2 h6 8.Nh4 g5 9.Ng3 g4 10.Ce5 D:d4 11.Ne2 (Petrosian—Neikirch, Portoroz 1958) 11...Ch5! ± (Panov).

39. Atacul lui Gheller 8.N:f6 g:f6 9. a4 nu este periculos, de ex. 9...a6 10. e:f6 D:f6 11.Ce5 Cd7 12.C:c6 b4 13.Ce4 Df4 14.Cg3 Dc7 ± (Kamışov); sau 9...Nb4 10.e:f6 D:f6 11.Ce5 (11.Ne2!) c5! 12.Ne2 Dd7 13.0—0 c:d4 14.Cg4 Dg7 15.C:b5 h5 ± (Gheller—Foltys, Szczawno Zdroj 1950).

40. Botvinnik consideră că această mutare propusă de Lilienthal este cea mai periculoasă pentru negru. Alte posibilități sînt: a) 11.Df3 (L. Szabó) Nb7 12.Ne2 Db6! (12...Tg8 13.h4! Db6 14.N:f6! C:f6 15.D:f6 Ne7 16.Df4 T:g2, Schäffer—Junge, 1942, 17.0—0 ±) 13.N:f6 c5 14.Ce4 Tg8 15.Df4 c:d4! 16. Nn5 Ce5! ± (17.N:f7+ Rd7! 18.C:c5 N:c5 19.0—0 Nd5 20.N:g8 T:g8 21. h4 c3 ± Zollner—Junge, 1942); b) 11. e:f6 Nb7 12.g3! (12.Ne2 Db6 13.a4! b4 14.a5 Da6 15.Ce4 0—0—0 ~ Gligorici) 12...Db6 (12...b4 13.Ce4 c5 14. Da4! c:d4 15.N:c4 Db6 16.De2 ± Goldberg) 13.Ng2 0—0—0 14.0—0 Ce5 15. De2 ± (Smislov—Botvinnik, meci 1954); Sau 12.Ne2 Db6 13.a4 b4 14.a5 Da6 15.b3! c5 16.N:c4 Dd6 17.Cb5 Db8 18.Dg4 ± (Barczay—Jovcici, coresp. 1965—66).

41. Mai slab este a) 11...C:e5 12.d:e5 D:d1+ 13.T:d1 Cd5 14.Ce4+; b) 11... Nb7 12.Ng2 Tg8 13.N:f6 (13.h4, Lilienthal) C:f6 14.e:f6 D:f6 15.a4! b4 16. Ce4 Df5 17.De2 0—0—0 18.D:c4 Ng7 (Smislov—Bronstein, Budapesta 1950) ~; sau 12...Db6 13.e:f6 0—0—0 14.0—0 Ce5 15.De2! D:d4 16.Ne3! Dd3 17.Tfd1 D:e2 18.T:d8+ R:d8 19.C:e2 Cd3 20. b3! ± (Smislov—Botvinnik, meci 1954); sau 12...Da5 13.e:f6 0—0—0 14. Df3 Cb6 15.0—0 T:d4! 16.Tfd1 T:d1

17.T:d1 Cd5 18.Ce4 ± (Lilienthal—Botvinnik, 13 camp. U.R.S.S.).

42. Alte posibilități: a) 14.Ng2 c3! 15.b3! (15.b:c3? b:c3 16.Dc2 Tb8 17.a3 Tb2 18.D:c3 Nb4 ≠ Kramer—Berliner, 1946) 15...0—0 16.Dc2 c5 17.0—0—0 c:d4 18.T:d4 Nc5 = (J. Bolbochan—Stahlberg, Mar del Plata 1948); b) 14.Df3 0—0—0! (15.Ng2 c3 16.C:c3 Cb8! 17.Ce4 T:d4 18.Ne3 b3+ 19.Cc3 Na3 20.a:b3 N:b2 ≠ Gruber—Radoicici, Belgrad 1947; sau 16.b:c3 Nc4! ≠ Euwe și Pachman; MCO dă continuarea 17.Nf1 Nd5 18.Nd3 = Mocete—Esnaola, coresp. 1948) 15...Nb7 16.0—0 Dd5 (Stahlberg—Flohr, telegraf 1958) 17.Ne3! Tg8 18.Tf1 c5 19.Cd2 c:d4 20.D:d5 e:d5 21.N:d4 Rb8 ~ (Flohr).

43. De ex. a) 16...Rb7 17.Tc1 c3 18.N:a6+ D:a6 19.De2 Cd5 20.h4 Da5 21.0—0 ± (Șapoșnikov—Novotelnov, 1952); b) 16...c3 17.N:a6+ D:a6 18.0—0—0 (De2!) Cd5 19.Nc5 Cc7 20.a4! b:a3 21.C:c3 Cd5 22.Ca2 Rd7 23.Dc4 Db6 24.h4 ± (Euwe—van Scheltinga, 1955).

44. 12.Dd2 c5 13.d:c5 (13.0—0—0! Cc6 ~) 13...Cd7 14.0—0—0 C:c5 15.Ne2 Nb7 16.g3 Df6 ~ (Fridstein—Iudovici, 1943); sau 13.a3 Na5 14.0—0—0 c:d4 15.D:d4 Dg5+ 16.f4 C:f4 17.Rb1 N:c3 18.b:c3 Cd7 19.g3 Cd5 20.Nh3 ± (Perez—Llorens, Barcelona 1946).

45. Mai slab este 12...c5 13.d:c5 Cd7 14.Ne2 ± (Smislov—Ragozin, 12 camp. U.R.S.S.).

46. 17.C:d2 a5 ~ (Smislov).

47. La 9.Ng3 (Tomovici) cel mai bun răspuns este 9...Cd5 10.Cd2 Cd7 11.Ne2 (11.Cde4 Da5 ≠) 11...Nb7 12.Nh5 C7b6 13.0—0 Dd7 ~ (Tomovici—Bozici, 1949).

48. Sau a) 10.C:h4 Nb7 11.g3 Cd7 12.Ng3 Db6 13.a4 a5 (Neikirch—Popov, 1947) 14.0—0 =; b) 10.g3 D:f6 11.Ng2 Cd7 12.0—0 Nb7 13.a4 a6 14.C:h4 b4 15.Ce4 Dg7 16.Tel Ne7 17.Cf5! ± (Neikirch și Zwetkov).

49. Mai slab este a) 11.Ne2 Cd7! (11...Nd6 12.C:b4! N:e5 13.d:e5 D:e5 14.Cd7+ Re7 15.C:c4 ± L. Szabó; 11...Nb7 12.Nf3 a6 13.0—0 Cd7 14.N:c6 N:c6 15.C:c6 Nd6 16.f4 Df5 17.Df3 C18 18.a4 ± Fuster—Egri, Budapesta 1945; 11...Nb4 12.Nf3 Nb7 13.a4 Dc7! 14.0—0 N:c3 15.b:c3 0—0 16.Dc1 Rg7 17.Tel ± Podgorny—Foltys, Ostrava 1946) 12.C:c6 (12.0—0! C:e5 13.d:e5 D:e5 14.Nf3 Nb7 15.Tel Dd6 16.C:b5 D:d1 17.Ta:d1 Nb4 18.Te2 Re7 ≠ Ravonitsch—Schwarz, coresp. 1949; Pachman recomandă 15...Dc7 16.Nh5 Dd7 17.D:d7 R:d7 18.N:f7 Nd6 + sau 17.Df3 Ng7 18.Tad1 De7) 12...Nb7 13.Rf3 a6 14.0—0 Ng7! 15.a4 (15.d5? N:c6 16.d:c6 Ce5 17.Ne4 0—0 18.De2 Tac8 ≠ Lisiștin—Taimanov, Leningrad 1946) 15...b4 16.Ce4 Df4 17.g3 h:g3 18.h:g3 Dc7 19.C:b4 Td8 ≠ (Nielsen—Böök, Stockholm 1947); b) 11.a4 b4! 12.Ce4 Df4 ± (Pachman).

50. Interesant este și 12.De2 C:e5 13.d:e5 De7 14.Ng2 Nb7 15.0—0—0 Ng7 16.f4 0—0 17.Td6 cu mari complicații și șanse egale (Bronstein—Botvinnik, 19 camp. U.R.S.S.). MCO consideră poziția câștigată de alb, fără a da însă variante.

51. Slab este a) 12...h:g3 13.Df3! ± (Pachman); b) 12...Nb4 13.Ng2 C:e5 14.f:e5! Dd8 15.0—0 N:c3 16.b:c3 Dd7 17.Dh5 ± (Mikenas—Simaghin, Vilnius 1951).

52. După părerea lui Pachman, albul are șanse bune de atac.

PARTIDA PIONULUI DAMEI

(Colle, Veresov, Gambitul
Blackmar-Diemer)

1.d4 d5

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	Cf3	e3 ²	Nd3	c3 ⁴	Cbd2	0-0 ⁵	d:c5!	e4	De2 ⁸	Tel	h3	C:e5 ¹⁰	~
	Cf6 ¹	e6 ³	c5	Cc6	Nd6	0-0 ⁶	N:c5	Dc7 ⁷	Nd6 ⁹	Cg4	Cge5	C:e5 ¹¹	
2					Cbd2	0-0	e4 ¹²	c:d4	C:e4	N:e4	Nd3!	De2	=
				Cbd7	Nd6 ¹²	0-0	c:d4	d:e4	C:e4	Db6 ¹⁴	Cf6	Nd7	
3	Cc3 ¹⁴	Ng5 ¹⁴	N:f6 ¹⁸	e3	Nd3	D:d3	Cge2	0-0-0	a3	D:c3 ²⁰			+
	Cf6	Nf5 ¹⁷	e:f6	Nb4 ¹⁹	N:d3	Cc6	Dd7	0-0-0	N:c3				+
4			f3	e3 ²²	f4 ²³	Nd3	Cge2	Nh4	0-0	h3			+
			c6 ²¹	Cbd7	Db6	e6 ²⁴	h6	Nd6	0-0-0	Tdg8 ²⁵			
5	e4	Cc3 ²⁶	f3	C:f3 ²⁸	Nc4	Ng5 ³⁰	Dd2	a4	0-0				~
	d:e4	Cf6	e:f3 ²⁷	g6 ²⁹	Ng7	0-0	a8 ³¹	Nf5	Cbd7 ³²				

NOTE:

1. a) 2...Nf5 3.c4! e6 4.Db3! Cc6 5. Nd2 (sau 5.c5 Dc8 6.Nf4 Cf6 7.Cc3 Ne7 8.e3 ± Euwe—Kmoeh, Amsterdam 1933) 5...d:c4 (Tb8) 6.D:b7! Cge7 7.

Db5 Tb8 8.Da4 T:b2 9.Ca3 Dd7 10. C:c4 ± (Botvinnik—Smislov, meci 1954); b) 2...c5 duce la variante ale Gambitului Damei (Apărarea Tarasch).

2. a) 3.Nf4 c5 4.e3 Cc6 5.c3 Ng4 6. Cbd2 e6 7.Da4 N:f3 8.C:f3 Db6 9.Tb1 Ne7 10.Nd3 0—0 = (Keres—Reshevsky, Kemerli 1937); b) 3.Ng5 Ce4! 4. Nh4 (4.Nf4 Nf5 5.e3 e6 6.Ne2? g5! 7. Ng3 h5! Palson—Pomar, Varna 1962) 4...c5 (sau 4...c6 5.e3 Db6 6.Dc1 Nf5 7.Nd3 Cbd7 8.0—0 h6 9.Cc3 g5 10.Ng3 C:g3 11.h:g3 N:d3 12.c:d3 Ng7 13.Dd2 0—0 ♣ Tartakower—Euwe, Hastings 1945—46) 5.e3 (5.d:c5 Cc6 6.e3 g6 7. Cbd2 C:c5 8.Ne2 Ng7 9.c3 0—0 10. 0—0 ~ Liskov—Kamışov, 1/2 17 camp. U.R.S.S.; 5.c3 Db6 6.Db3 c4! 5...Db6 6.Dc1 c:d4 (sau 6...Db6 7.Nb5+ Cc6 8.c4 a6 9.c:d5 a:b5 10.d:c6 c:d4 11.c:b7 N:b7 ♣ Atanasov—Gheșev, meci 1933) 7.e:d4 Cc6 8.c3 Nf5! 9.Cbd2 Tc8 10. Ne2 e6 11.0—0 Nd6 ♣ (Timofeev—Blaghidze, 1962).

3. a) 3...Nf5 (Alehin) 4.Nd3 (4.c4 duce la Gambitul Damei) 4...e6 5.N:f5 e:f5 6.Dd3 (6.0—0 Cbd7 7.c4 d:c4 8. Da4 Nd6 9.Cbd2 0—0 10.C:c4 Cb6 ♣ Colle—Alehin, San Remo 1930) 6...Dc8 7.b3 Ca6 8.0—0 Ne7 9.c4 (9.Na3 N:a3 10.C:a3 0—0 11.c4 c6 12.Cc5 De6 13. Tc1 Tc8 =) 9...0—0 10.Cc3 c6 11.Nb2 Ce4 12.Tf1 Tfd8 = (Alehin—Euwe, meci 1935); b) 3...g6 4.Nd3 (4.c4 duce la Apărarea Grünfeld) 4...0—0 (4...c6 5. Cbd2 Ng7 6.c3 Cbd7 7.e4 d:e4 8.C:e4 C:e4 9.N:e4 Cb6 10.0—0 0—0 11.Tc1 Dc7 = Schneider—Benitez, Olimp. Moscova 1956) 5.Cbd2 0—0 6.0—0 Cbd7 7.c3 e5 8.d:e5 Cg4 9.Nc2 C:e5 10. h3 C:f3+ 11.C:f3 Cf6 12.De2 De7 13. Td1 b6 14.Na4 c5 ♣ (Stahlberg—Böök, Stockholm 1952); c) 3...c5 (cu intenția de a juca direct e5) 4.c3 (4. Cbd2 Cc6 5.a3 Ng4 6.d:c5 Da5 7.h3 N:f3 8.g:f3 e5 9.b4 C:b4 10.Tb1 Cc6 11.T:b7 Tb8 12.T:b8 C:b8 13.c4 N:c5 14.Db3 0—0 15.c:d5 Cbd7 16.Nc4 Tb8 ♣ Duz Holimirski—Bivșev, 1/2 17 camp. U.R.S.S.); c1) 4...Cbd7 5. Cbd2 Dc7 6.Nd3 (6.Da4 e6 7.Nd3 c4 8.Nb1 a6 9.e4 d:e4 10.C:e4 b5 11.Dd1 Nb7 ♣) 6...g6 7.Da4 Ng7 8.0—0 0—0 9.Tc1 a6 10.e4 d:e4 11.C:e4 C:e4 12.

N:e4 c:d4 13.c:d4 Cf6 ♣ (Neikircs și Zvetkov); c2) 4...g6 5.c3 Cbd7 6.Nd3 Ng7 7.0—0 0—0 8.b4! (8.e4 d:e4 9.C:e4 c:d4 10.c:d4 C:e4 11.N:e4 Cf6 12.Nc2 Ne6 ♣ O'Sullivan—Pachman, Hilversum 1947) 8...c:b4 9.c:b4 Ce8 10. Nb2 Cd6 11.Db3 Cb6 12.a4 Nf5! 13. N:f5 g:f5 = (Prins—Landau, Zandvoort 1936); c3) 4...Cc6 5.Nd3 Ng4 6. h3 N:f3 7.D:f3 c4 8.Nc2 e5 9.d:e5 C:e5 ~ Araiza—Alehin, Pasadena 1932); d) 3...Cbd7 4.Nd3 c5 5.c3 Dc7 6.Cbd2 e5! (Sokolski).

4. Sau 5.b3 (Zukertort) 5...Cc6 6. Nb2 (6.0—0 Dc7 7.Nb2 c:d4 8.e:d4 Cb4 9.Ce5 Nd7 10.Tf1 Tc8 11.c4 C:d3 12. D:d3 d:c4 13.b:c4 Nd6 14.Cbd2 0—0 15.Te3 Tfd8 16.Th3 ~ Havin—Ravinski, 1956) 6...Nd6 7.Cbd2 (7.0—0—0 8.a3 Dc7 9.Cbd2 b6 10.c4 Nb7 11.De2 Tie8 12.Tacl =) 7...De7 8.0—0 0—0 9.Ce5 c:d4 10.e:d4 Na3 =

5. 7.e4 c:d4 8.c:d4 d:e4 9.C:e4 C:e4 10.N:e4 Nb4+ =.

6. 7...e5 8.d:c5 N:c5 9.e4 d4! 10. Cb3 Nb6 11.c:d4 e:d4 12.e5! Cd7 13. Ng5 Dc7 14.Tc1 ± (Charousek—Süchting, Berlin 1897).

7. 9...d:e4 10.C:e4 C:e4 11.N:e4 D:d1 12.T:d1 f6 13.b4 Ne7 14.a3 a5 15.b5 ± (Colle—Rubinstein, Berlin 1926).

8. 10.e:d5 e:d5 (sau 10...C:d5 11.Ce4 Ne7 =) 11.Cb3 Nb6 12.Dc2 Te8 13. Ng5 Ce4 = (Colle—Kashdan, Bled 1931).

9. Mai slab este 10...Te8 (10...d:e4 11.C:e4 Ne7 12.Cf6 ±) 11.e5 Cd7 12. Cb3 Nb6 13.Nf4 f6 14.Ta1 C:e5 15. C:e5 C:e5 16.N:h7 ± (Koltanovski—O'Hanlon, Dublin 1937). La 10...Cg4 cel mai bine este 11.e:d5 e:d5 12.Cb3 Nb6 13.Ng5 =

10. 13.Nc2 h6 14.C:e5 C:e5 15.Cf3 C:f3+ 16.D:f3 d:e4 17.D:e4 f5 = (Gilg—Alehin, Kecskemét 1927).

11. 14.e:d5 e:d5 15.Cf3 ~ (Koltanovski—Sultanbeev, Bruxelles 1935).

12. Foarte bine este și 6...Ne7 7.0—0—0, de ex. a) 8.e4 d:e4 9.C:e4 C:e4 10.N:e4 Cf6 11.Nc2 b6 = (Euwe); b) 8.De2 b6 9.e4 d:e4 10.C:e4 Nb7 11.Td1 Dc7 12.Ng5 Tf8 13.d:c5 N:e4 14.N:e4 C:e4 15.D:e4 C:c5 = (Kashdan—Stoner, Pasadena 1932).

13. 8.Tel Db6! 9.b3 e5 10.e4 c:d4 11.c:d4 d:e4 12.C:e4 C:e4 = (Fine—Keres, Kemer 1937).

14. Mai slab este 11...Cf6 12.Nd3! h6 13.Ce5 De7 14.Df3 Tb8 15.Dg3 Rh8 16.Nf4 Ce8 17.Dg6! ± (Prins—Grünfeld, Zandvoort 1936).

15. Mutarea aceasta, legată sau nu de Gambitul Blackmar—Diemer (vezi var. 4) a fost analizată și jucată cu succes de către K. Richter și G. Veresov. La noi ea a fost preferată multă vreme de către maestrul G. Alexandrescu.

16. a) 3.e4 duce la gambitul Blackmar—Diemer; b) 3.Nf4 c5 4.e3 a6 5.Cf3 Ng4 6.Ne2 N:f3 7.N:f3 c:d4 8.e:d4 e6 9.0—0 Nd6 10.Ce2 0—0 11.Dd2 N:f4 12.D:f4 Db6 13.b3 Cc6 = (Tot—Matulovici, 12 camp. Iugoslaviei 1957).

17. a) 3...e6 4.e4 duce la Apărarea Franceză; b) 3...c6 4.Dd3 Cbd7 5.e4 d:e4 6.C:e4 C:e4 7.D:e4 ± (Klaman—Ilivitchi, 1/2 17 camp. U.R.S.S.); c) 3...g6 4.Dd2 h6 5.N:f6 e:f6 6.e4 d:e4 7.C:e4 Ng7 8.0—0—0 9.c4 a6 (Veresov—Moiseev, 1956) 10.Cc3 Cc6 11.h3 f5 12.Cf3 Te8 13.d5 Ce5 14.C:e5 T:e5 15.Nd3 Nd7 ~ (Zwetkov și Neikirch); d) 3...c5 4.N:f6 e:f6 și acum; d1) 5.e3 Cc6 6.Cge2 Ne6 7.Dd2 Dd7 8.g3 c:d4 9.e:d4 Tc8 10.Ng2 Nb4 11.0—0 0—0 ±; d2) 5.e4 d:e4 6.d:c5 Nd7 7.Nc4 e6 8.C:e4 Nc6 9.D:d8 + R:d8 10.0—0+ Rc8 11.f3 N:e4 12.f:e4 N:c5 = (Tartakower—Lilienthal, Stockholm 1948); d3) 5.Cf3 Cc6 6.e3 e5 7.

d:e5 d4 8.Ce4 f:e5 9.Nc4 Nf5 10.Cg3 Ng6 11.e4 h5 12.h3 Df6 ♣ (Sagalovici—Kapengut, camp. R.S.S. Bielorusie 1961); e) 3...Cbd7 4.Cf3 (4.f3 c6 5.e4 d:e4 6.f:e4 Da5 7.e5 Ce4 8.Ne3 C:c3 9.Dd2 Cb6 10.b:c3 Ne6 ♣ Klaman—Boleslavski, 15 camp. U.R.S.S.) și acum; e1) 4...c6 5.e3 Db6! (5...Da5 6.Nd3! Ce4 7.0—0 C:c3 8.b:c3 D:c3 9.e4 d:e4 10.N:e4, Peterson—Saighin, camp. U.R.S.S. echipe 1962, 10...Db2! ~) 6.Tbl g6 7.Nd3 Ng7 8.0—0 0—0 9.Tel Te8 (Sagalovici—Ghipslis, Vilnius 1955); e2) 4...h6 5.Nd4 e6 6.e4! g5 7.Ng3 Ce4 8.C:e4 d:e4 9.Ce5 Ng7 10.h4 ~ (Veresov—Sagalovici, camp. R.S.S. Bielorusie 1954); e3) 4...g6 5.e3 Ng7 6.Nd3 c5! 7.0—0 0—0 8.Tel b6 9.e4 d:e4 10.C:e4 Nb7 = (Veresov—Sagalovici, camp. R.S.S. Bielorusie 1957); f) 3...h6 4.N:f6 e:f6 5.e3 c6 6.Nd3 Nd6 7.Df3 0—0 8.Cge2 Te8 (Cd7!) 9.0—0 b5 10.g4 b4 11.Ca4 Cd7 12.h4 Cb6 13.C:b6 a:b6 (Tal—Gheller, T.C. 1962) 14.Rb1! și 15.Tdgl ±

18. Schimbul acesta la f6 constituie trăsătura caracteristică a sistemului maestrului bielorus Veresov (vezi și nota 17). Continuarea mai veche 4.f3 este examinată în varianta 4. La 4.e3 urmează 4...c6 5.Nd3 Ng6 6.Cf3 Cbd7 7.0—0 e6 8.Ce5 Db6 ♣ (Rellstab—Keres, Kemer 1937).

19. a) 5...c6 6.Nd3 Dc8 (6...Ng6 7.Df3! Cd7 8.Cge2 Dc7 9.0—0 0—0 10.e4! d:e4 11.N:e4 Cb6 12.h4 ± Veresov—Ciukaev, Vilnius 1953) 7.Cge2 Nd6 8.e4 ~ (Tartakower—Reti, Viena 1922); b) 5...Cc6 6.Nd3 (6.Df3 Ne6 7.Cge2 Dd7 8.Cf4 Nb4 9.Nd3 Ce7 = (Veresov—Sliwa, Polanica Zdroj 1958) 6...Dd7 7.Cge2 0—0—0 8.0—0 Ne6 9.Cf4 Ce7 10.e4 d:e4 11.C:e6 f:e6 12.N:e4 ± (Veresov—Gladkov, camp. R.S.S. Bielorusie 1961).

20. Veresov—Bronstein, Moscova 1959. „Albul are un avantaj mic dar sigur“ (Sokolski).

21. a) 4...Cbd7 5.C:d5 (5.e4!? d:e4 6.f:e4 C:e4 7.Df3 C:g5 8.D:f5 e5! ♣ Bronstein—Veresov, Moscova 1959) 5...C:d5 6.e4 h6 7.Nd2 e5! 8.e:f5 Dh4+ 9.g3 D:d4 ♣ (Silici—Veresov, camp. R.S.S. Bielorusie 1939); b) 4...h6 5.Nh4 Cbd7 6.C:d5 C:d5 7.e4 C7b6 8.Dd2 Nh7 9.e:d5 D:d5 10.b3 0—0—0 11.Td1 g5 12.Nf2 Ng7 13.c4 Dd6 14.Da5 Rb8 15. Ce2 Dg6 ~ (Alster—Borowski, meci Cehoslovacia—Polonia, 1949); c) 4...c5!? 5.e4 c:d4 (5...d:e4 6.d5!) 6.N:f6 d:c3 7.N:c3 d:e4 8.D:d8+ R:d8 9.0—0—0+ Rc7 (Re8) 10.Nc4 e6 11.f:e4 N:e4 12 Cge2 Cc6 13.Thf1 Ng6 14.Cf4 Nf5 15. h3 h5 ~ (Krogius—Aronin, Tula 1952).

22. a) 5.Dd2 Cbd7 6.e4 (6.0—0—0 h6 7.N:f6 C:f6 ♣) 6...d:e4 7.Df4 Da5 8.0—0—0 e6 9.N:f6 C:f6 10.f:e4 Ng6 11.Nd3 Nb4 12.Cge2 e5! 13.d:e5 Cd7 ♣ (Bogoliubov); b) 5.e4 d:e4 și acum: b1) 6.N:f6 e:f6 7.f:e4 Ng6 8.Cf3 Cbd7 9.Nd3 Nd6 10.Dd2 Dc7 11.0—0—0 (Sämisch—Tarrasch, Baden—Baden 1925); b2) 6.Nc4 Cbd7 7.Dd2 h6! 8. Nh4 Cb6 9.Nb3 Cbd5 10.0—0—0 (10. N:f6 C:f6 11.Df4 e4 ♣ Tartakower—L. Steiner, M. Lazne 1948) 10...Dd7 11. Del e3 12.Cge2 0—0—0 13.C:d5 C:d5 14.Cc3 g5 15.Ng3 e6 16.C:d5 e:d5 17. D:e3 Te8 ~ (Ziembinski—Sajtar, Polonia—Cehoslovacia, 1954).

23. 6.Nd3 N:d3 7.D:d3 e5! 8.Cge2 Nd6 9.0—0—0 Da5 10.Rb1 b5 11.Cc1 0—0 12.Df5 Dc7 13.Cd3 e:d4 14.e:d4 g6 15.Dh3 Db7 16.g4 a5 ~ (Filcev—Dascalov, Lom 1953).

24. Merge și 7...D:b2 8.Ce4 Da3 9. N:f4 D:a4

25. Stulik—Richter, Praga 1945.

26. La 3.f3 (forma veche a Gambitului Blackmar) negrul răspunde 3...e5! de ex. 4.d:e5 D:d1+ 5.R:d1 Cc6; sau 4.d5 Nc5!

27. 4...Nf5!? 5.f:e4 C:e4 6.Df3 Cd6 7.Nf4 e6 8.0—0—0 c6 9.g4 Ng6 10. De3! ~ (Strobl).

28. a) 5.D:f3!? D:d4 6.Ne3 Dg4! 7. Df2 e5 8.a3 ♣; b) 5.Ng5!? f:g2 6.N:g2 g6 urmat de Ng7 ♣

29. a) 5...e6 6.Ng5 c5 (6...Ne7 7.Nd3 Cbd7 8.De2!) 7.d5! a6! 8.De2 Ne7 9. 0—0—0 C:d5 10.N:e7 (10.Ce4 f6! 11.c4 f:g5 12.c:d5 e:d5 13.C:g5 Dd6! ♣) 10... D:e7 11.C:d5 e:d5 12.D:e7+ R:e7 13. T:d5 b6 14.Nd3 Ne6 15.Te1 Cc6 16.Nf5 Tad8 ♣; b) 5...Ng4 6.h3 Nh5 7.Nb5+ (Pachman recomandă 7.g4 Ng6 8.Ce5) 7...c6 8.Nc4 e6 9.g4 Ng6 10.De2 Nd6 11.0—0—0 12.Ng5 Rh8 13.Tad1 Cbd7 14.Ce5 Dc7 15.C:g6+ h:g6 16.N:f6 C:f6 17.Tf3 Tae8 ♣ (Schneider—Clarke, Olimp. Moscova 1956).

30. 7.Ce5 0—0 8.Ng5 Cbd7 9.0—0 c5! ♣

31. Și aci este de considerat 8...c5.

32. Intr-o partidă Diemer—Velter (Rastatt 1953) s-a jucat 10...Cc6 11. Tad1 Ce4 12.C:e4 N:e4 13.Nh6 Nd5 14. N:g7 R:g7 15.Ne2 Dd6 16.c4 N:f3 17. T:f3 Tad8 18.d5 Dc5+ (h6!) 19.Rh1 Db4 20.De3 Ca5 21.Th3 Th8 22.Tf1 D:b2? 23.D:e7 Thf8 24.Dh4 Th8 25. T:f7+ R:f7 26.Tf3 și negrul cedează.

ALTE POSIBILITĂȚI ALE NEGRULUI DUPĂ 1.d4 d5 2.e4

Contragambitul Albin, Apărarea Cigorin, Apărarea Simetrică

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	e5 ¹	d:e5	Cf3 ²	Cbd2 ⁴	g3 ⁴	Ng2	h3 ⁵	a3	e:f6	b4	Nb2 ¹	0-0	±
2		d4	Ce6 ³	Ng4 ⁵	Dd7 ⁷	0-0-0	Nf5	f6	C:f6	Te8 ⁹	Nd3	N:e2 ¹⁰	±
3				a3	b4 ¹²	Cbd2	Nb2	Da4 ¹	0-0-0	b5	C:d4	Cb3	±
4				Ng4 ¹¹	Dd7 ¹³	0-0-0	f6	Rb8	Nf5	C:e5	Ng6	Dg4 ¹⁴	±
5			e4 ¹⁵	f4	Cf3 ¹⁷	Nd3	Cbd2	0-0	Cb3	c5	Dc2	Nb5	~
6			Ce6	f6 ¹⁶	f:e5	Nb4 ⁺	e:f4	Cf6	0-0	De7 ¹	Cd7	N:c5 ¹⁵	~
7		Cf3 ²⁰	Da4 ²²	e:f3 ²³	Cc3 ²⁵	c:d5 ²⁷	Nd3 ²⁸	0-0	Nf4	Ng3			~
8	Cc6 ¹⁹	Ng4 ²¹	N:f3	e6 ²⁴	Cge7 ²⁶	e:d5	Dd7	0-0-0	Cg8	Nd6 ²⁹			~
9		Cc3	c:d5 ³¹	e4	b:c3	d5	Cf3	Nb8	0-0	De2	Ne3	Tf6 ¹	~
10		Cf6 ³⁰	C:d5	C:c3	e5	Cb8 ³²	Cd7 ³³	Nd6	0-0	Ce5	De7	a6 ³⁴	~
11		c:d5 ³⁶	e4 ³⁵	d:c5 ³⁹	Cc8	b4	De2	a3	C:d5 ¹	Ce3	Nb2	Nb5 ⁺	±
12	c5 ¹⁷³⁵	Cf6 ³⁷	C:e4	C:c5	e6	Df6	Cca6	c:d5	De6 ⁺	Ne6	Dc7	Cc6 ⁴⁰	±

NOTE:

1. Ideea acestui contragambit introdus în practica turneele la sfârșitul

secolului trecut de către maestrul A. Albin, autorul primului manual de șah în limba română, este de a prelua inițiativa cu negrul chiar de la începutul

tul partidei, cu prețul unui pion. Deși este destul de rar jucat, contragambitul Albin nu este cîtuși de puțin răsturnat și dă loc unui joc complicat și interesant care necesită însă o bună cunoaștere a numeroase analize. În această privință o contribuție însemnată a adus maestrul Dr. Ioan Balogh, campion al României în 1931, care în decursul anilor a susținut viabilitatea contragambitului Albin atât teoretic (prin numeroase articole publicate în Revista Română de Șah), cît și practic, în special în jocul prin corespondență.

2. a) 4.e3? Nb4+ 5.Nd2 d:e3 6.f:e3 (6.Da4+ Cc6 7.N:b4 e:f2+ 8.R:f2 Dh4+ 9.g3 Dd4+ ♣; sau 6.N:b4? e:f2+ 7.Re2 f:g1c+ 8.T:g1 Ng4+ ♣) 6...Dh4+ 7.g3 De4 8.Df3 N:d2+ 9.C:d2 D:e5 ♣; b) 4.a3 Cc6 5.e3 (5.Cf3 duce la varianta 2) 5...Nf5! 6.Cf3 d:e3 7.D:d8+ T:d8 8.N:e3 Cge7 9.Cc3 Cg6 10.Ne2 a6 ♣ (Cohn—Wolf, München 1900).

3. Slab este 4...c5? 5.e3 Cc6 6.e:d4 c:d4 7.Nd3, de ex. 7...Ng4 8.0—0 Dc7 9.h3 N:f3 10.D:f3 C:e5 11.Tel Nd6 12.Nf4 Ce7 13.N:e5 N:e5 14.Ca3 a6 15.c5! ± (Grünfeld—Tartakower, Karlsbad 1923); sau 7...Cge7 8.Cbd2 Ng4 9.Db3 Dc7 10.0—0 0—0 11.Tel Cg6 12.h3 Ne6 13.Ne4 Cge5 14.C:e5 D:e5 15.Cf3 Dc5 16.Nf4! Nd6 17.N:c6 b:c6 18.N:d6 T:d6 19.Ce5 ± (Tarrasch—Tartakower, Berlin 1920).

4. a) 5.Ng5 Ne7 6.N:e7 Cge7 7.Cbd2 0—0 8.Cb3 Cf5 9.Dd2 a5 10.Td1 a4 11.Cb:d4 C:d4 12.C:d4 C:e5 13.e3 Df6 14.Ne2 Dg6 = (Borisenko—Simaghin, 22 camp. U.R.S.S.); b) 5.Nf4 (Fine) h6! (5...Ne5 6.g3 Cge7 7.Ng2 Cg6 8.Cbd2 f6 9.e:f6 C:f4 10.f7+ R:f7 11.g:f4 h6 12.Cb3 Dd6 13.Ce5+ C:e5 14.f:e5 ± Shark—Adams, S.U.A. 1943) 6.h3 Cge7 7.Cbd2 Cg6 8.Nh2 a5 9.a3 a4 10.Dc2 Nc5 11.0—0 0—0 De7 12.Ce4 0—0 13.g4 Tf8d 14.Ng2 Ne6 15.Rb1 Ta6! ♣ (Vișmirski—Mikenas, 1946); c) 5.g3 Ng4

6.Cbd2 Dd7 constituie numai o intervertire de mutări. Albul poate juca însă 6.Ng2 Dd7 7.0—0 0—0 8.Db3! Nh3? 9.e6! N:e6 10.Ce5! ± (Spasski—Forintos, Soci 1964). La 5... Cge7 poate urma 6.Ng2 Cg6 7.0—0! Nf5 8.a3 Ne7 9.b4 d3 10.Tel 0—0 11.e:d3 D:d3 12.D:d3 N:d3 13.Cbd2 f5 14.Nb2 f4 15.Ta6! ± (Bellin, Zagorianski, Fridshtein—Bronstein, Leventiș, consultație, Moscova 1957).

5. a) 5...Ne6 6.g3! Dd7 7.Ng2 (7.a3 Cge7 8.Da4 Cg6 9.Ng2 Ne7 10.0—0 11.b4 Tad8 12.Nb2 ± Spielman—Kostici, Bled 1931) 7...Cge7 (7...Td8 8.0—0 Cge7 9.Da4 Cg6 10.a3 Ne7 11.b4 0—0 12.Nb2 Nh3 13.b5 N:g2 14.R:g2 ± Pirc—Kostici, Zagreb 1947) 8.0—0 Cg6 9.Db3 Tb8 10.Cg5 Cg:e5 11.C:e6 f:e6 12.f4 Cg4 13.Ce4 Ne7 14.Nh3 ± (Smislov—Smederevac (Polonica Zdroj, 1966); b) 5...Nb4 6.a3 N:d2+ 7.N:d2 Ng4 8.Db3 Cge7 9.g3 0—0 10.Ng2 Tb8 11.0—0 Cg6 12.h3 N:f3 13.e:f3 Cc:e5 14.f4 Cd7 15.Dd1 ± (Grünfeld); c) 5...f6 6.e:f6 D:f6 (6...C:f6 7.a3 Ng4 8.h3 ±) 7.g3 Nf5 (Ng4) 8.Ng2 Cb4 9.0—0 Cc2 10.Tb1 Cb4 11.a3! N:b1 12.C:b1 Cc6 13.b4 ± (Grünfeld); d) 5...De7 6.Cb3 Ng4 7.Nf4! 0—0 8.a3 N:f3 9.g:f3 g5 10.Ng3 h5 11.h3 C:e5 12.N:e5 D:e5 13.Dd3 f5 14.0—0 0—0 ±.

6. a) 6.a3 duce la varianta 2, nota 12; b) 6.h3 N:f3! 7.C:f3 Nb4+ 8.Nd2 De7 9.a3! (9.N:b4 D:b4+ 10.Dd2 D:d2+ 11.R:d2 Cg:e7 12.e4! d:e3+ 13.R:e3 Cg6 14.Nd3! (14.e6 0—0! 15.e:f7+ T:f7 ♣) C:e5 15.C:e5 C:e5 16.f4 C:d3 17.R:d3 0—0 + 18.Rc3 Td7 19.Tad1 T:d1 20.T:d1 Te8 = (Füster—Dr. Balogh, coresp. 1944).

7. 6...f6 7.e:f6 D:f6 8.Ng2 0—0 0 9.h3 Nh5 10.0—0 ±, de ex. 10...d3!? 11.e:d3 T:d3 12.g4 Ng6 13.Da4! Nb4 14.a3 N:d2 15.C:d2 ± (H. Müller).

8. Mai slab este 8.0—0 h5 9.Tel h4 10.a3 h:g3 11.h:g3 Df5! 12.Cf1 f6 13.e:f6 C:f6 14.b4 Ce4 ♣

9. Ceva mai bine este 11...Ce4 12. C:e4 N:e4 13.0—0 ±

10. 14.Da4 N:f1 15.T:f1 Nb8 16.b5 Cd8 17.C:d4 Nc5 18.C2b3 N:d4 19.N:d4 b6 20.c5! ± (Bondarevski—Mikenas, 18 camp. U.R.S.S.).

11. a) 5...Ne6 6.Cbd2! Dd7 7.g3 duce la nota 5.a; b) 5...Cge7 6.Cbd2 Ne6 7.b4 Cg6 8.Nb2 Cg:e5 9.b5 C:f3+ 10. e:f3 Ca5 11.Nd3+ (Bogoliubov); c) 5...a5 6.e3 Nc7 7.e:d4 N:d4 8.Ne2 Nf5 9.Cc3 Nf5 10.b:c3 D:d1+ 11.N:d1 Cge7 12.Na4 0—0 13.Ng5 Nd3 ~ (Tanin—Vasiliev, coresp. U.R.S.S., 1963).

12. Sau 6.Cbd2 De7 7.h3 (7.g3 C:e5 8.C:e5 D:e5 9.h3 Nh5 10.Ng2 0—0—0 ~ Niemälä—Spasski, Riga 1959) 7...N:f3 8.C:f3 0—0—0 9.Dd3 h6 10.g3 g6 11. Ng2 Ng7 12.0—0 C:e5 13.C:e5 N:e5 14.b4 ± (Lasker—Alehin, Petersburg 1914).

13. a) 6...De7? 7.Da4 0—0 8.Nf4 N:f3 9.g:f3 Rb8 10.Cd2 C:e5 11.Db3 Cg6 12.Ng3 f5 13.f4 Cf6 14.Dd3 Ce4 15.Nh3 C:d2 16.R:d2 Cf4 17.N:f4 ± (Petrosian—Porecca, Belgrad 1954); b) 6...a5 7.b5 N:f3 8.e:f3 Ce5 9.f4 Cg6 10.g3 Nc5 11.Ng2 De7 12.Rf1! Tb8 13. Ta2 Dd6 14.Cd2 Cf6 15.Cb3 0—0 16. C:c5 D:c5 17.Dd3 ± (Flohr—Benkö, Moscova—Budapesta, 1949).

14. 14.e3 Ch6 15.f3 Dc8 16.Ne2 Ne7 17.f4! Cd7 18.Ca5 Nc5 19.Nf3 Nb6 20. N:b7 D:b7 21.C:b7 R:b7 22.f5 ± (Furman—Klaman, 1954).

15. Cu această mutare albul caută să obțină avantaj de dezvoltare și de spațiu în centru, înapoiind pionul în plus.

16. Discutabilă este continuarea 5... g5!?, de ex. a) 6.f5 (6.Nd3 g:f4 7.N:f4 Cge7 8.Ng3 Cg6 9.Dh5 Nb4 ♣ Burn—Schlechter, München 1900) 6...C:e5 7. Cf3 C:f3+ (7...Nb4+ 8.Rf2! Gg4+ 9. Rg1 Nc5 10.b4! ±) 8.D:f3 (Nd6 9.Nd3 h5! =); b) 6.Cf6 g:f4 7.N:f4 Ng4 8.

Nd3 Cge7 9.0—0 Cg6 10.De1 (10.Ng3 Nh6 11.Db3 Dd7 12.e6 N:e6 ~ Kopacko—Sapundjiev, coresp. 1961) 10... N:f3 11.T:f3 Cc:e5 12.N:e5 C:e5 13.Tg3 Df6 ~

17. După 6.e:f6 C:f6 pentru pionul sacrificat negrul obține un mare avans de dezvoltare.

18. 14.Rh1 Nb6 15.N:c6 b:c6 16.Cf:d4 Cf6 17.N:f4 D:e4 18.D:e4 C:e4 ♣ (Spasski — Lutikov, Spartachiada U.R.S.S., 1963).

19. Apărarea aceasta a fost jucată cu succes de către Cigorin la sfârșitul secolului trecut. Ideea ei strategică este atacarea centrului alb cu ajutorul figurilor și pionilor prin realizarea rapidă a înaintării e7—e5.

20. Multă vreme această continuare a fost considerată ca cea mai bună pentru alb, dar întăririle găsite de Bronstein pentru negru au schimbat această apreciere. Nimic nu obține albul prin 3.c:d5 D:d5 4.e3 e5 5.Cc3 Nb4 6.Nd2 N:c3 7.b:c3 e:d4 8.c:d4 Cf6 9. f3 0—0 10.Nd2 Nf5 11.N:f5 D:f5 = (Abramavicius—Terpugov, 1/4 camp. U.R.S.S., 1950).

21. a) 3...e5! 4.d:e5 d4 duce la contragambitul Albin (variante 1), iar după 4...Nb4+ 5.Nd2 d:c4 6.g3 N:d2+ 7.Cb:d2 Dd5 8.Ng2 C:e5 9.0—0 C:f3+ 10.N:f3 Db5 11.Dc2 Ne6 12.b3 Cf6 13. b:c4 Da5 14.Ta1 albul obține avantaj (L. Szabó—Tartakower, Veneția 1949); b) 3...e6 4.Cc3 Nb4 5.Ng5 f6 6.Nd2 Ce7 7.e3 0—0 8.a3 N:c3 9.N:c3 Cf5 10.Db3 Cce7 11.Nd3 b6 12.c:d5 e:d5 13.0—0 Ne6 14.Ta1 Dd7 15.Nb4 ± (Bondarevski—Terpugov, 19 camp. U.R.S.S.); c) 3...Cf6 4.c:d5 D:d5 5.Cc3 Da5 6.e3 Ng4 7.Nb5 ±

22. De considerat este a) 4.c:d5 N:f3 5.d:c6! (5.g:f3 D:d5 6.e3 e6 7.Cc3 Dd7 8.Ng2 Nb4 9.0—0 Cge7 10.f4 Td8 11.a3 N:c3 12.b:c3 Ca5, Taimanov—Spasski,

1960, 13.Dc2 ±) 5...N:c6 6.Cc3 e6 (Probabil mai bine 6...Cf6 7.f3 e5! 8.d:e5 D:d1+ 9.C:d1 Cd7 10.Nf4 0—0—0 ~ Barcza—Zinn, Leipzig 1965) 7.e4 Nb4 8.f3 f5 9.Nc4! (9.e5 Cge7 10.e4 Nb4 8.f3 f5 9.Nc4! (9.e5 Cge7 10.a3 Na5! ± Pillsbury—Cigorin, Petersburg 1895—96) 9...Dh4+ (9...f:e4 10.0—0! e:f3 11.N:e6 Ce7 12.d5! f2+ 13.T:f2 Nc5 14.Nf7+ Rf8 15.Df3 ± Trapl—Ratolistka, Praga 1962; sau 9...De7 10.0—0! 0—0—0 11.Db3! ±) 10.g3 Dh3 (10...Df6 11.0—0 0—0—0 12.e5 De7 13.Db3 T:d4! 14.N:e6+ Rb8 15.N:g8 g5 16.Ne3 și albul a câștigat! Kluger—Dosza, camp. Ungariei, 1962) 11.Db3 N:c3+ 12.b:c3 Dg2 13.Tf1 f:e4 14.N:e6 e:f3 15.Nf7+ Rd8 16.Ng5+ Rc8 17.0—0—0 ± (Lengyel—Flesch, camp. Ungariei, 1962); b) 4.e3 e6 5.Cbd2 (5.Cc3 Nb4 6.Db3 N:f3 7.g:f3 Cge7 8.Nd2 0—0 9.Nd3 Tb8! 10.c:d5 C:d5 11.0—0—0 N:c3 12.N:c3 b5! Pillsbury—Cigorin, Londra 1899) 5...Cf6 6.Ne2 Ne7 7.0—0 0—0 8.b3 ± (Auer—Dückstein, Viena 1956). Negrul poate juca însă mai bine 4...e5! 5.d:e5 d4 6.e:d4 N:f3 7.g:f3 D:d4 8.Cc3 D:d1+ 9.C:d1 Cd4 10.Rd2 C:f3+ 11.Rc2 C:e5 ± (Ujtelky—Fichtl, Praga 1946); c) 4.Cbd2 d:c4! 5.Da4 N:f3 6.C:f3 Dd5! 7.e3 b5 8.Dc2 e5 ± (Szabados—O'Kelly, Amsterdam 1950).

23. De considerat este 5.g:f3, de ex. 5...e6 6.Cc3 Dd7 7.e3 Cge7 8.Nd2 g6 9.Ne2 Ng7 = (Golovko—Goldin, 1951).

24. 5...d:c4 6.N:c4 D:d4 7.Cc3 e6 8.Ne3 ±

25. Interesantă este continuarea 6.c:d5 e:d5 7.Nb5 Ce7 8.Ng5! f6 9.Ne3 g6 10.h4! Ng7 11.h5 0—0 12.Cc3 a6 13.N:c6 b:c6 14.0—0 ± (Florin—Fichtl, Dresda 1959).

26. Întărirea lui Bronstein față de partida Alehin—Colle, Baden—Baden 1925, în care s-a jucat 6...Nb4 7.a3 N:c3 8.b:c3 Cge7 9.Tb1 Tb8 (Naranovici propune însă 9...0—0! 10.T:b7 e5! cu mari

complicații) 10.Nd3 d:c4 11.N:c4 0—0 12.0—0 ±; riscant este 6...d:c4 7.N:c4 Nd6! (7...D:d4 8.Ne3 Dd7 9.Td1 Nd6 10.Ce4 Cge7 11.Nc5 ± Kotov—Romanovski, 11 camp. U.R.S.S., 1939) 8.d5! e:d5 9.Na6 Dc8 10.C:d5 Cge7 11.C:e7 N:e7 12.D:c6+ b:c6 13.N:c8 T:c8 14.Ne3 ± (Kotov).

27. a) 7.Ne3 g6! 8.c:d5 e:d5 9.Nb5 Ng7 10.0—0 0—0 ± (Füster—Bronstein, Budapesta—Moscova, 1949); b) 7.Ng5 Dd7 8.N:e7 Cc:e7 9.Db3 c6 10.0—0—0 g6 ± (Sokolski—Pogrebiski, camp. R.S.S. Ucrainiene 1949).

28. 8.Nb5 a6 9.N:c6+ C:c6 10.0—0 Dd7 11.Db3 0—0—0 = (Neikirch și Zvetkov).

29. Neikirch și Zvetkov.

30. a) Cigorin continua cu 3...d:c4, de ex. 4.d5 Ca5 5.Da4+ c6 6.b4 b5! 7.D:a5 D:a5 8.b:a5 b4 9.Cd1 c:d4 ± (Viena—Petersburg, 1897—98). Albul poate însă juca mai bine 5.Nf4! de ex. 5...e6 (5...c6 6.e4 Db6 7.Ca4 Db5 8.Ce2!) 6.e4 e:d5 7.C:d5 Nd6 8.N:d6 c:d6 (8...D:d6 9.Da4+ Cc6 10.Td1 De5 11.Cf3 și câștigă) 9.N:c4 ±; b) 3...e5 4.c:d5 C:d4 5.e3 Cf5 6.Dc2! Cd6 7.Cf3 ±; c) 3...e4 4.Cf3 Nb4 5.Ng5 f6 6.Nf4 Cge7 7.e3 0—0 8.Dc2 e5 9.d:e5 f:e5 10.C:e5 C:e5 11.N:e5 Cc6 12.Ng3 Nf5 13.Db3 ± (Gheller—Antoșin, Sverdlovsk 1951).

31. a) 4.Ng5 Ce4! 5.c:d5 C:c3 6.b:c3 D:d5 7.Cf3 Nf5 8.Db3 Ne4! 9.D:d5 N:d5 10.Cd2 f6 11.Nh4 e5 12.e4 Nf7 13.d5 Cb8 14.f3 c6 (Podgorny); b) 4.Cf3 Nf5! (4...Ng4 5.c:d5 C:d5 6.e4 N:f3 7.g:f3 ± Keres—Tergugov, 20 camp. U.R.S.S.) 5.c:d5! C:d5 6.Db3 ~ (După Pachman, albul stă ceva mai bine).

32. Sau 7...Ce7 8.Cf3 Cg6 9.h4 Nd6 10.h5 Cf8 11.Db3 Cd7 12.Ne3 0—0 13.g4 Cc5 14.N:c5 N:c5 15.Ce5 De7 16.f4 (Neikirch—Mecikarov, Sofia 1954) 16...Nd6 17.0—0—0 N:e5 18.f:e5 D:e5 cu joc bun pentru negru.

33. Sau 8...Nd6 9.Ng5 f6 10.Ne3 0—0 11.Nc4 Rh8 12.h4 f5 13.Cg5 De8 14. e:f5 N:f5 15.g4 ± (Boleslavski—Antoșin, Sverdlovsk 1951).

34. Ratner—Terpugov, 1/2 19 camp. U.R.S.S.

35. Această apărare simetrică (sau „apărarea austriacă”, cum o denumește Euwe) nu dă negrului egalitate.

36. Mai puțin energic este 3.Cf3 Cf6 4.c:d5 c:d4 5.D:d4 D:d5 6.Cc3 D:d4 7. C:d4 a6 8.g3 Nd7 9.Ng2 e5 ~ (Stahlberg—O'Kelly, Amsterdam 1950).

37. Slab este 3...D:d5 4.Cf3 c:d4 5. Cc3 Da5 6.C:d4 Cf6 7.Cb3 Dc7 8.g3 e5 9.Ng2 Cc6 10.0—0 ± (Przepiorka—Seitz, Hastings 1924).

38. Bine este și 4.d:c5 D:d5 5.D:d5 C:d5 6.Nd2! și acum : a) 6...e5 7.Ca3! N:c5 8.Tc1 ± (8...b6 9.e4 Cb4 10.Cb5 C:a2 11.T:c5 b:c5 12.Nc4! ± ; 8...Ca6 9.Cc4 f6 10.e4 Ce7 11.C:e5! f:e5 12.N:a6 N:f2+ 13.R:f2 b:a6 14.Cf3 ±); b) 6... e6 7.Cc3! N:c5 8.C:d5 e:d5 9.Tc1 Cd7 10.e3 ±

39. Mai slab este 5.Nc4 (Gerbec) Cd6 6.d:c5 C:c4 7.Da4+ Cd7 8.D:c4 Da5+ 9.b4 Ce5 10.b:a5 C:c4 11.Ca3 Ce5! 12.Re2 e6 13.d6 b6 ♣ (Pachman).

40. 14.Cf3 Cb8 15.0—0 Cd7 16.Cd4 0—0—0 17.C:e6 f:e6 18.De4 Dd6 19. Tad1 De7 20.Tf1 și negrul a cedat (Bondarevski—Lipiniks, Olimp. coresp. 1958—60).

APĂRAREA NIMZOVICI

Varianta Rubinstein —
sistemul modern

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	e3	Nd3	Cf3	0-0	a3	b:c3	c:d5 ¹	Ch4 ²	g3 ³	Nb1 ¹⁵	Cg2	De1 ⁸	+
	0-0	d5	e5	Ce6	N:c3+	De7	e:d5	Ce7	c4 ⁴	Cg6	Ce4	Nf5	+
2						b5	e:d5 ⁷	Ce5 ¹⁸	C:c6	f3	De2	Nc2 ⁹	+
							e:d5	De7	D:c6	a5	c4	b5	+
3							N:c4	Nd3 ¹⁰	De2	C:e5 ¹²	d:e5	f3	=
						d:c4	De7	e5	Te8 ¹¹	C:e5	D:e5	Nd7 ¹³	=
4						c:d5 ¹⁴	d:c5	b:c3	c4	c:d5 ^{13a}	g:f3	Ne2	+
					Na5	e:d5	N:c3	Ng4 ¹⁵	Ce5	N:f3 ¹⁶	D:d5	D:c5 ¹⁷	+

NOTE:

1. Alte continuări întâlnite în practică sînt: a) 10.Cd2?! d:c4 11.C:c4 e5 12.Nb2 Ne6 13.C:e5 C:e5 14.d:e5 D:e5 15.Te1 c4 16.Nf1 Tad8 = (Van de Berg—Parma, Beverwijk 1964); b) 10.Dc2 Ca5 11.c:d5 c4! 12.Ne2 e:d5 13.Cd2 Ng4 14.N:g4 C:g4 15.g3 f5 16.Tb1

b6 ♣ (Gheler—Petrosian, T.C. 1956); b1) 11.Ce5 d:c4 12.C:c4 C:c4 13.N:c4 c:d4 14.c:d4 Nd7 15.De2 Tac8 16.Nd3 Na4 17.Nd2 Nc2= (Borisenko—Hassin, 23 camp. U.R.S.S.); c) 10.Nb2 d:c4 11.N:c4 ~.

2. Mai puțin energice sînt alte continuări, de ex. a) 11.Nb2 Ng4 12.De1

N:f3 13.g:f3 Tfe8 14.Rh1 Ce7 15.Tg1 Cg6 16.Df1 ± (Borisenko—Rovner, Leningrad 1956); b) 11.a4 Te8 12.Na3 c4 13.Nc2 Ce4 14.De1 Dd8! 15.N:e4 T:e4 16.Cd2 Te8 17.f3 Da5 = (Bannik—Averbach, 25 camp. U.R.S.S.).

3. Sau 12.a4 c4 13.Nc2 Cg6 14.Cf5 Ce4 15.Cg3 C:g3! 16.h:g3 f5 = (Pachman). Dacă în loc de 15...C:g3! negrul continuă cu 15...f5? atunci 16.Ce2! Ne6 17.f3 Cd6 18.Na3 ± (Donner—Pachman, Varna 1962).

4. Sau 12...Nh3 13.Te1 Cg6 14.Cg2 Dd7 15.f3 c:d4 16.C:d4 Nf5 17.Nf1 Tfe8 ± (Gligorici—Averbach, meci U.R.S.S.—Iugoslavia, Rjeka 1963).

5. Slab este 13.Nc2 din cauza 13...Cg6 14.Cg2 Ce4 15.De1 Nf5 16.g4? Cg5! ± (Hybl—Pachman, camp. Cehoslovaciei, 1962).

6. Analiză Pachman, care dă câștig de cauză albului după 16.f3 Cd6 17.N:f5 C:f5 18.e4 Tfe8 19.Ta2.

7. Sau 10.Ce5 Nb7 11.f4 Ca5 12.c:d5 D:d5! 13.De2 c:d4 14.e:d4 Cb3 15.Tb1 C:c1 16.Tb:c1 Tac8 = (Keres—Averbach, Zürich 1953).

8. Alte continuări uzuale: a) 11.Nb2 c4 12.Nc2 Ng4 13.De1 Ce4 14.Cd2 C:d2 15.D:d2 Nh5 16.f3 Ng6 17.e4 Dd7 18.Ta1 ± (Reshevsky—Petrosian, Zürich 1953); b) 11.a4 c4 12.Nc2 Ng4 13.De1 Nh5 14.Cd2 Ng6 15.N:g6 h:g6 = (Keres); c) 11.Cd2 Ne6 12.Nb2 c4 13.Nc2 b5 14.f3 a5 15.e4 Db6 16.Rh1 b4 17.e5 Cd7 18.f4 f5 ± (Taimanov).

9. Și acum 16.e4 Ne6 17.De1 Cd7 ± (Rabar—Petrosian, Belgrad 1954).

10. Alte posibilități: a) 11.Nb5 și acum: a1) 11...a6 12.Nd3! e5 13.Dc2 Ng4 14.C:e5 C:e5 15.d:e5 D:e5 16.f3 Nd7 = (Pachman—Stern, München

1958); a2) 11...Nd7 12.a4 Ca5 13.Na3 b6 14.Nd3 Nc6 15.Ce5 Ne4 = (Donner—Van Scheltinga, Beverwijk 1959); b) 11.Na2 e5 și acum: b1) 12.Dc2 Ng4 13.C:e5 C:e5 14.d:e5 D:e5 15.e4 Tfe8 16.Tb1 Tad8 17.f3 Ne6 ± (Korcinoi—Matanovici, meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1956); b2) 12.h3 e4 13.Ch2 c:d4 14.c:d4 Ca5 15.Ng5 D:c3 16.N:f6 g:f6 17.Cg4 Rg7 18.Tc1 D:a3 19.T:c8 T:c8 20.Dd2 = (Najdorf—Szabó, Dallas 1957); c) 11.Ne2 e5! 12.Nb2 Ng4!? (T:d8) 13.d:e5 C:e5 14.c4! Ced7 15.Ch4 Ne6 16.f4 Cb6 17.Dc2 De7 18.Tf3 ± (L. Szabo—Matanovici, Budapesta 1965).

11. Se poate continua și cu: a) 12...Ng4 13.C:e5 C:e5 14.d:e5 D:e5 15.f3 Nd7 16.e4 c4 17.Ne2 Dc5+ 18.Rf1 Tfe8 ± (Furman—Toluș, camp. Lenin-gradului 1955); b) 12...Td8 și acum: b1) 13.h3! b6 14.e4 Nb7 15.d5 Ce7 16.c4 Cg6 17.g3 Nc8 18.Rg2 ± (Toluș—O'Kelly, Hastings 1954); b2) 13.Nb2 Ng4 14.Cg5 h6 15.Ce4 C:e4 16.N:e4 Ne6 17.f4 e:d4 = (Szabó—O'Kelly, Budapesta 1952).

12. Sau 13.e4 c4! 14.N:c4 e:d4 15.c:d4 Ca5 16.Nb3 D:c2 = (Donner—Larsen, 1958).

13. Și acum partida poate continua cu: a) 16.a4 Nc6 17.e4 Tad8 18.Nc4 b6 19.Nd2 = (Gligorici—Filip, interzonal 1958); b) 16.Tb1 Nc6 17.c4 Tad8 18.Te1 h5! 19.Nf1 h4 20.e4 Ch5 = (Gligorici—Larsen, Moscova 1956).

14. Sau: a) 9.h3 c:d4! 10.e:d4 d:c4 11.N:c4 Nb6 12.Ne3 Cd5 = (Parma—Kliavins, Riga 1954); b) 9.d:c5 N:c3 10.b:c3 e5 11.c:d5 D:d5 12.c4 D:c5 13.Dc2 h6 14.Nb2 Ne6 ± (Bikov—Cerepov, 1957).

15. Sau 11...Da5 și acum pot surveni posibilitățile: a) 12.c4?! Dc3 13.c:d5

D:a1 14.Dc2 Ca5 15.e4 Nf5! = (Kamîšov); b) 12.Dc2 D:c5 13.a4 Te8 14. Na3 Da5 15.Tib1 Dc7 16.c4! ± (Landaу—Flohr, 1939).

15a. Sau 13.Nb2 (Pirc recomandă 13.Ne2 N:f3 14.N:f3 Cc4 cu joc egal) 13...C:f3+! 14.g:f3 Nh3 15.c:d5 (15.Te1 Ce4! 16.Ne5! Dg5+ 17.Ng3 C:g3 18. h:g3 d:c4 19.N:c4 D:c5 20.Db3! Nd7 21.D:b7 Nc6 = Furman—Taimanov, 21 camp. U.R.S.S.) 15...D:d5! 16.N:f6

g:f6! 17.Rh1 Tfd8 18.Tg1+ Rh8 19.Ne2! D:d1 20.Ta:d1 T:d1 21.N:d1 Tc8 = (Portisch—Tal, meci 1965).

16. Slab este 13...C:f3+ din cauza 14.g:f3 Nh3 15.e4! Cd7 16.Rh1 N:f1 17. N:f1 C:c5 18.Ne3 ± (Kondratiev—Cerepkov, camp. Leningradului 1957).

17. Poate urma 16.Nb2 Tad8 17. Nd4 De7~ (Furman—Vladimirov, 1/2 camp. U.R.S.S. 1954).

APĂRAREA NIMZOVICI

Varianta Rubinstein—
Sistemul modern

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0-0
5.Nd3 d5 6.Cf3 e5 7.0-0 d:e4 8.N:e4

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1	De7	a3 ¹ Na5	De2 Nd7	Nd3! ² Te8 ³	Nd2 Nb6	d:e5 D:e5	e4! Ce6 ⁴	Ne3 Dh5	N:b6 a:b6	Db3 De5	h3 Ca5	Dd1 e5 ⁵	
2	Cbd7	De2 ⁶ b6	Td1 ⁷ c:d4 ⁸	e:d4 Nb7	Nd3 ⁹ Te8	Nd2 N:c3 ¹⁰	b:C3 ¹¹ De7	c4 ¹² Tfe8	Ce5 C:e5	d:e5 De6	f3 Cd7	Nf4 C g1 ¹³	=
3		a6 De7 ¹⁴	a4 ¹⁴ De7 ¹⁵	Ca2 b5! ¹⁵	Nb3! ¹⁴ Na5	e4 e4	Nb1 e5	a:b5 e:d4	C:d4 Nb6	Ne3 a:b5	C:b5 De5	Cbc3 Ce5	+ =
4		a3 c:d4	e:d4 ¹⁸ N:c3	b:c3 De7	De2! ¹⁹ Cb6 ²⁰	Nd3 Cbd5 ²¹	e4 Cf4	De3 C:d3	D:e3 b6	Ng5 Cd7	Tfe1 ²² Cd7		+ =
5	b6 De7 ^{23a}	De2 ²³ De7 ^{23a}	Td1 De8 ²⁴	Cb5 ²⁵ c:d4	Cb:d4 Ce6	a3 C:d4	C:d4 Ne7	b4? ²⁶ a5!	b5 e5	Cf3 N:f3	g:f3 e4! ²⁷		+ =
6		a3 c:d4 ²⁸	a:b4 d:c3	D:d8 T:d8	b:c3 Ce4! ²⁹	Nb2 Nb7	Tf:d1 Ce6	T:d8+ T:d8	Cd4 a5	f3 Cd6	C:c6 N:c6	Nf1 ³⁰ a:b4	=
7		Nd3 Nb7 ³¹	a3 c:d4	e:d4 Ne7	Te1 Cbd7	Nc2 a6	Dd3 Te8	Ng5 g6	Tad1 Cd5	Nc1 Tc8	Nb3 C7f6	Ce5 ³²	+ =
8	a6 Na5	a3 Na5	Nd3 ³³ Cdb7	a4 ³⁴ De7	Ce4 C:e4	N:e4 Td8	Nb1 Cf8	De2 Nd7	Me4 Tab8	Td1 Ne8	Nd2 N:d2	D:d2 ³⁵	=

NOTE:

1. A mai fost încercat aici și 9.De2?!, dar după 9...Cc6 au rezultat poziții fără perspective deosebite pentru alb, de ex.: a) 10.Td1 Td8 11.a3 c:d4 12.e:d4 Na5 și acum: a1) 13.Ng5 h6 14.Nh4 C:d4 15. C:d4 T:d4 16.Ce4 T:e4! ♣ (Taimanov—Holmov, camp. U.R.S.S., Leningrad 1963); a2) 13.Ne3 Nd7 14.Td1 Ne8 15.Tac1 Tac8 = (Filip—Eliskases, Buenos Aires 1964); b) 10.Td1 Td8 11.a3 Na5 12.Tb1 Nd7 13.Nd2 Nb6 14.d:c5 N:c5 15.b4 Nd6 16.Cb5 Nb8 17.Cbd4 C:d4 18.e:d4 Na4 ♣ (Liberson—Smislov, Moscova 1963).

2. Alte continuări: a) 11.d:c5 D:c5 12.Ce4 C:e4 13.b4 Dh5 14.D:e4 Nc6 15. Df4 Nb6 16.Nb2 Cd7 = (Gligorici—Smislov, T.C. 1959); b) 11.Nd2 și acum b1) 11...Cc6 12.Tad1 c:d4 13. e:d4 Tac8 14.b4 Nb6 15.Dd3 ± (Gheller—Smislov, 28 camp. U.R.S.S. 1961); b2) 11...Nc6 12.d5 e:d5 13.C:d5 N:d5 14.N:a5 Cc6 15.Nc3 N:c4 16.N:f6 D:f6 17.D:c4 b6 = (Taimanov—Smislov, Havana 1964).

3. Se amenință foarte tare 12.d:c5.

4. La 14...h6 urmează 15.Tac1!, iar la 15...Cc6 16.Ne3±

5. Portisch—Smislov, Havana 1964.

6. Alte posibilități: a) 9.Nd2 c:d4 10.e:d4 Cb6 11.Nb3 Nd7 12.Ng5 Nc6 13.Ce5 Ne7 14.Dd3 Cfd5 = (Gheller—Smislov, meci 1965); b) 9.Dd3 b6 10. d5 N:c3 11.d:e6 Ce5 12.e:f7 + Rh8 13. D:c3 C:f3 + 14.g:f3 ~ (Gheller—Tal, Bled 1961) 14...b5! 15.N:b5 Nh3 16.Tel Db6 17.Nf1 Ce4!); c) 9.Db3 a6 10.a4 b6 11.Td1 Nb7 12.d5 b5 13.a:b5 a:b5 14.T:a8 N:a8 15.N:b5 e:d5 16.Nd2 De7 remiză (Petrosian—Ivkov, Zagreb

1965); cf) 9...De7 10.Td1 c:d4 11.e:d4 a6 12.a4 Cb6 13.Ng5! Nd7 14.Ce5 Tac8 15.Ce4! ± (Bronstein—Ježek, Moscova 1956); d) 9.a3 c:d4 10.a:b4 d:c3 11. b:c3 b6 (11...Dc7!) 12.Ne2 Nb7 13.c4 Dc7=); e) 9.Nd3 De7 10.Ce3 C:e4 11.N:e4 Td8 12.Dc2 h6 13.a3 Na5 14. d:c5 D:c5 15.b4 D:c2 = (Van den Berg—Keres, Beverwijk 1964).

7. Aici merită o atenție deosebită continuarea 10.d5! la care după 10... N:c3 11.d:e6 Ce5 12.e:f7 + Rh8 13.b:c3 Ng4 14.e4 se poate juca: a) 14...De7 15.Tel N:f3 16.g:f3 C:c4 17.D:c4 T:f7 18.Ng5 h6 19.Nh4 g5 20.Ng3 Taf8 21. Tad1 Ce8 22.e5! ± (Portisch—Matanovici, Zagreb 1965); b) 14...Ch5 15. Nd5 Df6 16.Ng5! ± (Kraidmann—Matanovici, Natanya 1965); b1) 16.De3? C:f3 + 17.g:f3 N:f3 18.Dg5 Tac8 19.Tel D:c3 20.Nf4 C:f4 21.D:f4 Df6 = (Gligorici—Parma, Zagreb 1965).

8. La 10...Nb7 urmează 11.d5! ±

9. Sau 12.d5 N:c3 13.d:e6 N:f3 și acum: a) 14.g:f3! f:e6 15.b:c3 Dc7 16. N:e6 + Rh8 ~ (Euwe); b) 14.D:f3? Ce5 15.De2 Dc7 16.Nb3 Cg4 17.g3 De5 18.D:e5 N:e5 19.h3 Ch6 20.g4 = (Donner—Van den Berg, Beverwijk 1965).

10. Dacă 13.Ne7?! atunci negrul are dificultăți după 14.Tac1 Cd5 15.Ce4 C7f6 16.Ng5 g6 17.Nh6 Te8 18.Nb5 (Najdorf—Filip, Varna 1962).

11. Nici după 14.N:c3 negrul nu are dificultăți continuând cu 14...Cd5 15.Nd2 Df6 16.De4 Dg6.

12. Sau 15.Tac1 Tfe8 16.Tel Dc6 17. Nb5 Dd5 18.c4 Dh5 19.Ce5 D:e2 20. T:e2 Ted8 21.C:d7 C:d7 = (Liberson—Matanovici, Moscova 1963).

13. Najdorf—Eliskases, Mar del Plata 1962.

14. Se poate juca și 10.a3, de ex. 10...c:d4 11.a:b4 d:c3 12.b:c3 Dc7 13.e4 Ce5 14.C:e5 D:e5 15.Nd3 Td8 16.Nb2 Dh5 17.f3 e5 = (Gheller—Keres, meci 1962).

15. Sau 10...c:d4 11.e:d4 Cb6 12.Nb3 Nd7 și acum: a) 13.Td1 Tc8 14.Td3 Cbd5 15.C:d5 C:d5 16.De4 Nc6 17. Ce5 ± (Najdorf—Kotov, Mar del Plata 1957); b) 13.Ng5 Nc6 14.Ce5! Ne7 15.Tfd1 Cbd5 16.Td3 ± (Donner—Darga, Varna 1962).

16. După 12.a:b5 a:b5 13.N:b5 Nb7 cu joc activ pentru pionul sacrificat.

17. Antošin—Keres, Moscova 1963.

18. Alte posibilități: a) 10.a:b4? d:c3 11.b:c3 Dc7 12.De2 Cb6 13.Nd3 e5! 14.c4 Ne6 ± (Roisman—Ghipslis, Minsk 1957); b) 10.Cb5 Ne7 11.Cb:d4 Cc5 12.b4 Cce4 13.Nb2 a5 14.Db3 Nd7 = (Ilivițki—Pachman, meci 1955).

19. Slab este 12.Nd3? din cauza 12... D:c3 13.Nf4 Da5 14.Nd6 Te8 15.Ce5 Dd5 ± (Pachman—Martin, Buenos 1955).

20. Sau 12...b6, și acum: a) 13.Nd2 Nb7 14.Nd3 Cd5 15.De4 C5f6 16.De2 Cd5 17.De4 C5f6 18.De3 Cg4 = (Holmov—Averbach, Dresda 1956); b) 13. Nb2? Nb7 14.Na2 b5! 15.D:b5 Tab8 16. De2 Cd5 17.c4 Cf4 ± (Golz—Averbach, Dresda 1956).

21. După 13...D:c3 poate urma 14. Nb2 Da5 15.Tfcl ± (Pachman).

22. Gligorici—Filip, Amsterdam 1954.

23. Alte continuări: a) 9.Nd2 Nb7 10.De2 Cbd7 11.a3 N:c3 12.N:c3 Ce4

13.Tacl Tc8 14.Tfd1 C:c3 15.T:c3 c:d4 16.C:d4 De7 = (Taimanov—Averbach, 19 camp. U.R.S.S.); b) 9.d:c5 D:di (dacă 9...N:c3 atunci 10.b:c3 b:c5 11. Nd3 Nb7 12.c4 ± Pachman) 10.T:d1 N:c5 =

23a. 9...Nb7 10.Td1 c:d4 11.e:d4 Cbd7 12.d5! N:c3 13.d:e6 N:f3 14. D:f3! Ce5 15.e:f7+ (15.De2 Dc7 16. Nb3 Ceg4 17.g3 De5!) 15...Rh8 16. T:d8 C:f3+ 17.g:f3 Ta:d8! 18.b:c3 Cd5! ~ (Tal—Ghipslis, Riga 1965).

24. Sau 10...c:d4 11.Cb5 Cbd7? (11... Cc6!) 12.Cb:d4 Dc7 13.Nd2 N:d2 14. T:d2 Ce5 15.C:e5 D:e5 16.Tad1 ± (Olafsson—Szabó, Buenos Aires 1960).

25. Sau alte continuări: a) 11.Nd3 Cbd7 12.Nd2 c:d4 13.e:d4 Dc6 14.Tacl N:c3 15.b:c3 Tfc8 ± (Cuellar—Olafsson, Stockholm 1962); b) 11.Nd2 c:d4 12.C:d4 Cc6 13.Cf3 Db8! 14.a3 Ne7 = (Donner—Olafsson, Wageningen 1957); c) 11.d:c5 D:c5 (H. Müller propune, pentru egalarea jocului, 11...N:c5 și dacă 12.a3, atunci 12...Td8 13.T:d8 D:d8 14.b4 Ne7 =) 12.Cb5 Cbd7 13.a3 N:f3 14.g:f3 Dg5+ 15.Rhl Ne7 16.f4 Dh4 17.f3 e5 ± (Euwe).

26. Poate era mai indicat 15.f5!, de ex. 15...Td8 16.Nd2 e5 17.Cb5 a6 18. Cc3 b5 19.Na2 e4 20.f:e4 C:e4 21.C:e4 N:e4 22.Tacl Db7 23.Nc3 ± (Reshevsky—Mednis, camp. S.U.A. 1963—64).

27. Najdorf—Olafsson, Los Angeles 1963.

28. Sau 9...N:c3 10.b:c3 Nb7 11.Tel Ne4 12.Nf1! ± (Taimanov—Spasski, 25 camp. U.R.S.S.).

29. Sau 12...Nb7? 13.Ne2 și acum: a) 13...a5 14.Nb2 Cbd7 15.Tfd1 Tdc8

16.Cd4 Ce5 17.Cb5 ± (Taimanov—Eliskases, Cordoba 1960); b) 13...Cc6 14.Nb2 a6 15.Tfd1 b5 16.Cd2 Ce5 17.Cb3 ± (Korcinoi—Szabó, Buenos Aires 1960).

30. Gligorici—Filip, Varna 1962.

31. Nu este recomandabil 9...Na6?! din cauza 10.N:a6 C:a6, de ex. 11.Da4 Dc8 12.Cb5 c:d4 13.Cb:d4 Db7 14.a3 Ne7 15.b4 Tfc8 16.Nb3 Cc7 17.Tac1 b5 18.Db3 ± (Reshevsky—Najdorf, Los Angeles 1963).

32. Gligorici—Najdorf, Los Angeles 1963.

33. Negrul poate egala și după 10.a4 Cbd7 11.De2 De7 12.Td1 e5 (Portisch—Polugaevski, Budapesta 1963).

34. Nici 11.Ce4 nu dă vreo greutate negrului pentru că urmează 11...C:e4 12.N:e4 Cf6 13.Nc2 c:d4 14.e:d4 Nd7 15.Ng5 Nb5 = (Donner—Korcinoi, Leipzig 1960).

35. Gheller—Polugaevski, 31 camp. U.R.S.S.

APĂRAREA NIMZOVICI

variantea Rubinstein cu b7—b6

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Ce3 Nb4 4.e3 b6^A

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	Nd3 ¹	Cf3	0-0	a3 ²	b:c3	Ne2	Cd2	Cb3	De1	Dd1 ⁴			=
	Nb7	c5	0-0	N:c3	Ne4 ²	Cc6	Ng6	Ce4	Cd6				
2			0-0	c:d5 ⁵	a3 ⁶	b4	Db3	Nb2 ³	Tfe1 ⁹	e4	C:e4	N:e4	=
		d5	0-0	e:d5	Nd6	Te8 ⁷	a6	Cbd7	c6	d:e4	C:e4	Cf6 ¹⁰	
3			0-0	b:c3	N:e4 ¹¹	Dc2	Ce5	f3	Na3	Cd3	Cf4	e4 ¹³	=
		0-0	N:c3	Ne4	C:e4	f5	De8	Cf6	d6	c5	Cc6		
4			De2 ^{12a}	0-0	b:c3	Ce1	f3	a4	De2	Na3	d:c5	N:c5	=
		Ce4	f5	N:c3	0-0	c5 ¹³	Cd6	Na6	De7	Cc6	b:c5	Ce5 ¹⁴	
5		f3	Cge2 ¹⁴	0-0	e:d4	c:d5	Ne4 ¹	C:d5	Dd3 ¹	f:e4	Tf3	a3 ¹⁵	±
		c5 ¹³	0-0 ¹⁷	c:d4	d5	C:d5	Ca6	N:d5	N:e4	De8	Ne7	e5	
6	Cge2	a3	d5 ¹	e4 ²¹	g3	d:e6	Cd4	Nh3 ¹²²	N:c8	Cf5 ²³			±
	Nb7	Ne7 ¹⁹	0-0 ²⁰	d6	c6	f:e6	Nc8	e5	D:c8				
7		Cg3 ²⁵	b:c3	Na3 ¹²⁷	N:c4	0-0 ²³	e4	De2 ²⁹					±
	Na6 ²⁴	N:c3+ ²⁴	d5	N:c4	d:c4	Dd7	Ce6						
8		a3	c:d5 ³¹	g3 ³²	Ng2	0-0	f3	Cf4	e:d4	g4	g5	Cf:d5 ³⁵	+
	d5	Ne7 ³⁰	e:d5	c6 ³³	Nf5 ³⁴	Te8	c5	c:d4	Cc6	Ne6	Cd7		

NOTE:

1. Sau a) 5.a3 N:c3+ 6.b:c3 Nb7 7.f3 Cc6 8.e4 d6 9.Nd3 Ca5 10.Ce2 Dd7 11.0—0 Na6 = (Gligorici—Keres, TC. 1953); b) 5.Df3 Cc6 6.Nd3 Na6 7.Nd2 Ca5 8.De2 d5 9.c:d5 N:d3 10. D:d3 N:c3 11.N:c3 D:d5 = (Toluş—Estrin, 1/2 camp. U.R.S.S., 1954).

2. Alte posibilități: 8.Ca4! c:d4 (8...De7? 9.a3 Na5 10.Tb1 Ce4 11.Ce1 N:e1 12.T:e1 d6 13.b4 Cd7 14.f3 Cef6 15.Nb2 ± Reshevsky—Filip, Tel Aviv 1964) 9.e:d4 d5 10.c5! b:c5 11.a3! c4 12.a:b4 c:d3 13.D:d3 Cbd7 14.Nf4 Cb6 15.Cc5 ± (Alatorzev—Lisițin, Tbilisi 1937). Sau 9.a3 Ne7 10.e:d4 Dc7 (10...d5 11.c5 Cbd7 12.b4 b:c5 13.C:c5 N:c5 14.d:c5 e5 15.Nb5 a6 16.Na4 ± Najdorf—Eliskases, Mar del Plata 1954) 11.b4 (11.Cc3 d5 12. c:d5 C:d5 13.Nd2 C:c3 14.N:c3! = Evans—Szabo, Dallas 1957) 11...Cg4! 12.g3 f5 13.Cc3 a6 14.Tel Cc6 15.Nf1 Qd8 16.Nf4 Nd6 = (Botvinnik—Bronstein, meci 1951).

3. Sau 9...Ce4 10.Cd2 f5 11.f3 Cd6 12.De2 Cc6 13.Cb3 Te8 14.a4 ± (Kreidmann—Szabo, Tel Aviv 1964).

4. Najdorf—Smislov, Zürich 1953.

5. Alte posibilități: a) 8.Nd2 d:c4 9.N:c4 Cbd7 10.De2 c5 11.Tfd1 c:d4 12.C:d4 De7 13.Tac1 a6 14.a3 Nc5 15. Nel b5 16.Na2 Tac8 17.f3 Ce5 = (Najdorf—Taimanov, Zürich 1953); b) 8.Ce5 Cbd7 9.c:d5 C:e5! 10.d:e5 N:c3 11.e:f6 N:f6 12.d:e6 f:e6 = (A-brams—Ragozin, meci Anglia — U.R.S.S. 1946); c) 8.a3 și acum: c1) 8...N:c3 9.b:c3 Cbd7 10.a4 a5 11. c:d5 e:d5 12.c4 Te8 13.Nb2 Ce4 14. Tc1 d:c4 15.N:c4 Qd6 16.Ne2 Tc8 ~ Petrosian—Ragozin, 21 camp. URSS); c2) 8...Ne7! 9.c:d5! e:d5 10.b4 a6 11.Db3 Nd6 12.b5 a:b5 13.C:b5 Ne7 14.Nb2 ± (Taimanov—Saharov, 23 camp. U.R.S.S.); c3) 8...Nd6! 9.b4! a5 10.c5 a:b4 11.Ca4 Ne7 12.a:b4 Ce4

13.Nb2 ± (Juhovitchi—Sokolski, 1/2 26 camp. U.R.S.S.).

6. Sau 9.Nd2! și acum: a) 9...a6 10.Ce2! (10.Tc1 Nd6 11.Ce5 c5 12. Df3 Te8 13.Df5 g6 14.Dg5 Cfd7 = Gligorici—Petrosian, Portoroz 1958); b) 9...Cbd7 10.Tc1 a6 11.Ce5 Nd6 12.f4 c5 13.Df3 b5 14.Dh3! g6 15. C:d7 C:d7 16.f5! ± (Smislov—Bis-guier, U.R.S.S.—S.U.A., 1955).

7. Sau 10...Cbd7 11.Db3 c6 12.Nb2 De7 = (Averbach—Ragozin, Gagra 1953).

8. 12.a4! Cc6! 13.Na3 a5 14.b5 Cb4 15.Ne2 Ce4 ~ (Taimanov—Aver-bach, Gagra 1953).

9. Sau 13.Tac1! c6! 14.Dc2 De7 15. Nf5 a5 16.b5 c5 ♣ (Boleslavski—Taimanov, 23 camp. U.R.S.S.).

10. Analiză Taimanov.

11. Poate și mai exact este 9.Ne2! c5 10.Cd2 Nb7 11.Cb3 Dc7 12.f3 d5 = (Konstantinopolski).

12. Reshevsky—Alehin, Amsterdam 1938.

12a. Mai bine, probabil este a) 7.0—0! C:c3 (7...N:c3 8.b:c3 C:c3 9.Dc2 N:f3 10.g:f3 Dg5+ 11. Rh1 Dh5 12.Tg1 D:f3+ 13. Tg2 f5 14.Na3! Ce4 15.Tf1! ± Keres—Spasski, meci 1965) 8.b:c3 N:c3 9.Tb1 Na5 10.Na3! d6 11.c5 0—0 12. c:d6 c:d6 13.e4 Te8 14.e5 d:e5 15.C:e5 Dg5 16.g3 g6 17.Da4 ± (Denker—Fine, New York 1944)

13. Sau 10...Dh4 11.f3 Cf6 12.Na3! d6 13.c5 d:e5 14.d:c5 Te8 15.c4 Cbd7 16.Da4 Ce5! ~ (Olafsson—Bronstein, Moscova 1959).

14. 18.Nb4 Tf8! = (analiză).

15. Sau: a) 6...Ch5? 7.Cge2 f5 8. 0—0 0—0 9.Dc2! ± (Ragozin—Ro-

manovski, 11 camp. U.R.S.S.); b) 6... e5!? 7.Cge2 e4 8.e:d4 d5 9.Da4+ Cc6 10.Ng5! d:c4 11.Ne4! Dd7 12.N:f6 ± (Bondarevski—Ragozin, 1946).

16. Sau 7.a3 c:d4 8.a:b4 d:c3 9. Cge2 Cc6! 10.b:c3 d5 11.c:d5 C:d5 12.0—0 a6! 13.f4 b5! 14.Rh1 Db6! 15. e4 Ce3 ± (Toluş—Goldberg, 24 camp. U.R.S.S.).

17. Sau 7...Cc6 8.0—0 c:d4 9.e:d4 d5 10.c:d5 C:d5 11.C:d5 D:d5 12.Nf4 Ne7! 13.Tc1 Dd7 14.Ne4 Tc8 = (Carpablanca—Kan, Moscova 1936).

18. Gasztonyi—Kluger, Budapesta 1958.

19. Sau 6...N:c3+ 7.C:c3 şi acum:
a) 7...Ce4? 8.Ce4 N:e4 9.Dg4 Ng6 10.Ne2 Cc6 11.Nd2 Ca5? 12.Nc3 ±;
b) 7...0—0 8.Nd3 c5 (8...N:g2!? 9.Tg1 Nb7 10.e4 ±) 9.d5! şi acum: b1) 9...b5!? 10.0—0 b:c4 11.N:c4 e:d5 12. C:d5 Cc6 13.b4! c:b4 14.a:b4 C:d5 15.N:d5 Db6 16.Nb2 Ce7 17.N:b7 Db7 18.Dd4 ± (Abramov); b2) 9...e:d5 10.c:d5 a6 11.e4 d6 12.0—0 Cbd7 13. a4! Dc7 14.Ce2 ± (Bronstein—Trifunovic, Amsterdam 1954); c) 7...d5 şi acum: c1) 8.b4 0—0 9.c5 b:c5 10. d:c5 Cbd7 11.Ne2 e5 12.0—0 Te8 13. Dd3 a5 14.Ca4 c6 15.Db3 e4 16.Nb2 Ce5 = (Euwe—Notteboom, Amsterdam 1930); c2) 8.Ne2 0—0 9.0—0 Cbd7 10.b4 d:c4 11.Nb2 c5 12.N:c4 Dc7 13.De2! Tfd8 14.Tfd1! c:b4 15. a:b4 D:b4 16.Cb5! ± (Ragozin—Seidmann, U.R.S.S.—S.U.A. 1945).

20. Sau a) 7...d6 8.e4! c6 9.Cf4 Dc8 10.d:e6 f:e6 11.g3 Ca6 12.Nh3 Cc7 13.0—0 ± (Lilienthal—Estrin, Moscova 1949); b) 7...a5 8.e4 e5 9.Cg3 0—0 10.Nd3 Ce8 11.h4 Ca6 12.Cf5 Cc5 13.Nc2 ± (Lilienthal—Kotov, 13 camp. U.R.S.S.); c) 7...b5!? 8.d:e6 f:e6 9.C:b5 0—0 10.Cg3 Ca6 11.f3 Db8 12. Nd3 Cc5 13.Nc2 c6 14.Cc3 d5 15.c:d5 e:d5 16.0—0 ± (Furman—Ragozin, 16 camp. U.R.S.S.); d) 7...e:d5 8

c:d5 d6 9.g3 c5 10.Ng2 0—0 11.0—0 a6 12.e4 Ce8 13.f4 Cbd7 14.g4 b5 15. Cg3 g6 16.g5 Cg7 17.h4 ± (Szabó—Plater, Hilversum 1947).

21. Slab este 8.g3? b5! 9.e4 b:c4 10.Dd4? e:d5 11.e:d5 c6! 12.Ng2 e:d5 13.C:d5 C:d5 14.N:d5 Da5+ 15.Cc3 Nf6 ++ (Eliskases—Gilg, Bad Elster 1938).

22. Sau 12.Ng2!? e5 13.Cf5 Ca6 14.0—0 Cc5 15.Ne3 Rh8 ± (Euwe—O'Kelly, Groningen 1946).

23. Analiză Florian şi Gelenczei

24. Sau 5...Ce4 şi acum: a) 6.Nd2! C:d2 7.D:d2 Dd5! 8.Cg3 0—0 9.a3 Ne7 10.Tc1 Nb7 =; b) 6.Dc2 Nb7 7.a3 N:c3+ 8.C:c3 f5 9.b3 0—0 10. Nb2 d6 11.d5 C:c3 12.D:c3 e5 13.f4 Cd7 14.Nf3 Dh4+ 15.g3 Dh6 = (Korcinoi—Botvinnik, 1960). O altă posibilitate este 5...0—0, de ex.: 6.a3 N:c3+ 7.C:c3 d5 8.b4 Nb7 9.c:d5 C:d5 10.C:d5 D:d5 11.f3 Dg5 12.De2 Te8 13.e4 ± (Spasski—Donner, Santa Monica 1966).

25. Sau 6.a3 Ne7 şi acum: a) 7.Cg3 d5 8.e:d5 N:f1 9.C:f1 e:d5 10. Cg3 Dd7 11.Df3 Cc6 12.0—0 g6 ± (Botvinnik—Bronstein, meci 1951); b) 7.Cf4 d5!? 8.c:d5 N:f1 9.R:f1 (9. 9.d:e6!? Na6 10.e:f7+ R:f7 11.e4 c5 12.Ne3 g5 13.Ch3 h6 14.e5 c:d4 15. Db3+ Rg7 16.0—0 Nc5 17.N:g5! h:g5 18.C:g5 Rg6 19.Cf7 ± Bral—Vesely, 1955) 9...e:d5 10.g4 g5! (10...c6!? 11.g5 Cfd7 12.h4 Nd6? 13.e4 ± Botvinnik — Smislov, meci 1954) 11.Nd3 h5 12.g:h5 T:h5 13.Df3! ± (Pachman). Mai slab este 13.Ce5!? din cauza 13...c6 14.Df3 Dc8 15.h3 Cbd7 16.e4 C:e5 17.d:e5 g4 18. Df4 C:e4 = (Filip—Pachman, Praga 1954). O altă posibilitate este 6.a3 N:c3+ 7.C:c3 d5 8.b3 Cc6! 9.Ne2 (Nd3) 0—0 10.a4 d:e4 11.Na3 Te8 12. b4!? (12.b:c4 Ca5! 13.Cb5 c6! 14.Cd6 Te7 ±) Ce7! 13.0—0!? (13.b5 Nb7 14. 0—0 Kmoch) 13...Ced5 14.Tc1 c6! 15.

Nf3 b5 $\mp$ (Evans—Fischer, camp. S.U.A., 1965).

26. Mai slab: a) 6...0—0! 7.e4 d5 8.c:d5 și acum: a1) 8...N:c3+ 9. b:c3 N:f1 10.R:f1 e4! 11.Ng5! $\pm$ (Pachman); a2) 8...N:f1 9.R:f1 e:d5 10.e5 Ce8 11.Cf5! $\pm$ (Sherwin—Pachman, Portoroz 1958); b) 6...c5? 7.d5 e:d5 8.c:d5 N:f1 9.R:f1 0—0 10.e4 Te8 11.f3 N:c3 12.b:c3 d6 13.Ng5 Cbd7 14.h4! $\pm$ (Gheller — Matanovici, U.R.S.S.—Iugoslavia 1957).

27. Sau a) 8.Df3 0—0! 9.e4 d:e4! 10.C:e4 C:e4 11.D:e4 Dd7! 12.Na3 Te8 13.Nd3 f5 14.D:a8 Cc6 15.D:e8 D:e8 $\mp$ (Portisch—Fischer, Santa Morrica, 1966); b) 8.c:d5 N:f1 9.C:f1 D:d5 10.f3 c5 11.Cg3 0—0 12.0—0 Cc6 $\mp$ (Saidy—Marsalek, Reykjavik 1957).

28. 10.Da4+ Dd7 11.D:c4 Dc6 =

29. Analiză Pachman.

30. Sau 6...Nd6!? 7.c5 Ne7 8.b4 c6 9.Cg3 Cbd7 10.Nb2 Dc7 11.f4! Ce8 12.Nd3 f5 $\pm$ (Karaklaici—Matanovici, Belgrad 1956).

31. Slab este 7.Cf4 c6 8.Nd2!? Cb7 9.c:d5 e:d5 10.Nd3 Nd6 11.g3 Te8 12.Dc2 Cb6 13.0—0 De7 14.Tael

Ce4 15.f3 C:d2 16.D:d2 Df6 $\mp$ (Liavdanski—Lein, 32 camp. U.R.S.S. 1965).

32. Sau 8.Cg3 c5 9.Nd3 Cc6 10. 0—0 Te8 11.d:c5 N:c5 12.b4 Nd6 13. Nb2 Ne5! = (Gligorici—Bronstein, Zürich 1953).

33. Sau 8...Cbd7 9.Ng2 Cb6 10.0—0 Te8 11.Cf4 c6 12.f3 c5! 13.Th1 Nf8 = (Petrosian—Szabó, Amsterdam 1956).

34. Sau 9...a5 10.0—0 Ca6 11.f3 c5! 12.Rh1 Cc7 13.Dc2 Ne6 14.Tfd1! Tac8 15.D:c5 N:c5 16.c4! ~ (Mititelu—Tal, Varna 1958).

35. Lehmann—Samkovici, M. Lazne 1965).

A. O idee interesantă este 4...Cc6 5.Cge2 d5 6.a3 Nf8 (6...Ne7 7.c:d5 e:d5 8.Cf4 Nf5 9.Db3 Ca5 10.Da4+ c6 11.Nd2 $\pm$ (Euwe) 7.c:d5 e:d5 8. Cf4 Ce7 (8...g6!? 9.Db3 Ce7 10.e4! c6, Uhlmann—Taimanov, Buenos Aires 1960, 11.e5! $\pm$) 9.g3 g6 10.Ng2 Ng7 11.b4 0—0 12.0—0 a6 13.a4 c6 14.Nd2 Cf5 15.b5 a:b5 16.a:b5 T:a1 17.D:a1 $\pm$ (Stein—Taimanov, Kislovodsk 1960).

APĂRAREA NIMZOVICI

Atacul Sämisch

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Ce3 Nb4

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	a3	b:c8	e3 ²	Nd3 ⁴	e4?!	c:d4	e5	Rf1	Nd2	Nb4	N:h7+ ³	D:d4	±
	N:c8+	e5 ¹	Ce8 ³	0-0 ⁵	c:d4	C:d4	Da5+ ⁶	Ce8	Dd8 ⁷	d6	R:h7	a5 ⁹	
2		Ce4	f5	Dh4+	C:g3	D:h1	Dh2 ¹¹	g5 ¹²	g4	f:g4	Tf8	Dh5 ¹⁴	±
			De2	f3 ¹⁰	g3	h:g3	Ch3	Nf4	N:c7 ¹³	f:g4	Cf2	C:g4	
3		c5	d5	C:d5!	f5 ¹⁵	Da5	f:e4	D:c3+	C:c3	Cd7	Ce5	Cc4 ¹⁷	±
						De2 ¹⁵	e4 ¹⁶	f:e4	D:c3	Nd3	Ne3	Nc2	
4					Da5 ¹⁵	Ce6	Cb6	0-0	Td8	Nd7	C:a4	Ce5 ²¹	±
						Nb2	e4	a4 ²⁰	Nd3	Ce2	d:c5	Nc2	
5	f3	a3	e4	f:e4	d5	Nd3	Cf3	h3	D:f3	0-0 ²⁵			±
	d5 ²²	Ne7 ^{22a}	d:e4	e5	0-0 ²³	o6 ²⁴	Ng4	N:f3	a5				

NOTE:

1. Alte continuări: a) 5...b6 6.f3 Na6 7.e4 d5 și acum: a1) 8.e5! Cg8 9. Ch3 d:c4! 10.Ne2 Dd7 11.Ng5 Cc6 12. 0-0 Cge7 13.N:e7 C:e7 14.f4 0-0 15.

Nf3 Tb8 16.Ne4 h6 17.Df3 Nb5! 18. Cf2 Nc6 ♠ (Vladimirov—Muhitdinov, 1/2 camp. U.R.S.S. 1955); a2) 8.c:d5 N:f1 9.R:f1 e:d5 10.Ng5 h6 11.Nh4 (sau 11.Da4+ c6 12.Nh4! d:e4 13.Te1 ± Botvinnik—Tal, meci 1961. Bine era și

11...Dd7! 11...d:e4 12.Dc2! e:f3 13. Tc1+ Rf8 14.C:f3 Cbd7 15.Rf2 c5 16. Thf1 c:d4 17.c:d4 Tc8 18.Db3 g5 19. Ng3 ± (Hodos—Muhitdinov, Novosibirsk 1962); b) 5...0—0 6.f3 Ce8 (sau 6...d6 7.e4 e5 8.Ce2 Cbd7 9.Cg3 Te8 10.Ne3 Cf8 11.Dd2 De7 12.Rf2 c5 13. Ne2 Cg6 14.a4 Dc7 15.a5 Ce7? 16. Ng5! ± Donner—Matanovici, Beverwijk 1963) 7.e4 b6 8.Nd3 Na6 9.a4 Cc6 10.Na3 d6 11.f4 Ca5 12.De2 c5? 13. Cf3 Tc8 14.e5! ± de ex. 14...f5? (g6) 15.e:f6 C:f6 16.Cg5! (Robatsch—Donner, Utrecht 1961; și Vladimirov—Taimanov, Leningrad 1961). Drimer propune, în loc de 12...c5?!, ca o linie de joc mai bună, 12...Dd7 13.Nb2 c5 ± (Ross—Drimer, Budapesta 1958)

2. După 6.d5, negrul poate continua cu 6...e5 și mai departe 7.f3 0—0 8.e4 Ce8 9.Nd3 Na6 10.f4 f5 11.f:e5 ± (Vasiukov—Iain, 1962).

3. Sau 6...b6 și acum: a) 7.Ce2 Na6 8.Cg3 Cc6 9.e4 0—0 10.Ng5 h6 11.h4! c:d4 12.f4! (la egalitate duce 12.c:d4 h:g5 13.h:g5 g6 14.e5 Ch7 15.Ce4 Rg7 16.Dg4 Th8 17.Cf6 C:g5 18.T:h8 D:h8 19.D:g5 Dh6 20.D:h6 Toran—Euwe, Leeuwarden 1958) 12...Dc7! 13.e5 (13. N:f6 D:f4 14.Ch5 De3+! 15.Ne2 d3 ±) 13...Ce8 14.Nd2 C:e5! 15.Ne7 C:d3+ 16.D:d3 D:f4 17.Ce2 De3 18.D:d4 D:d4 19.c:d4 N:c4 20.N:f8 R:f8 ± (Ghițescu—V.d. Berg, Hamburg 1965); b) 7.Nd3 Nb7 8.f3 Cc6 9.Ce2 0—0 10.e4 Ce8 și acum: b1) 11.0—0 Ca5 12.Cg3 c:d4 13.c:d4 Tc8 14.f4 C:c4 15.f5 f6 16.a4 e5 17.N:c4+ T:c4 ± (Polugaevski—Averbach, 20 camp. U.R.S.S.); b2) 11.Ne3 d6 12.0—0 Dd7 13.f4 f5 14.Cg3 g6 15. De2 Cg7 ± (Mastichiadis—Weichselbaumer, Moscova 1956).

4. Sau 7.Ce2, de ex.: 7...0—0 8.Cg3 b6 9.e4 Ce8 10.Ne3 d5 11.Nd3 Ca5 12. 0—0 Na6 13.De2 Dd7 14.a4! c:d4 15. c:d4 Tc8 16. Tac1! D:a4 17.c5! N:d3 18.Dd3, și acum: a) 18...d:c5? 19. d:c5 b:c5 20.T:c5! Cf6 21.T:c8 T:c8 22.Da6 ± (Szabó—German, Helsinki

1952); b) 18...d5! 19.e:d5 e:d5 20.c:b5 T:c1 21.N:c1 Cc4 22.b:a7 D:a7 23. Cf5 C8d6 = (Szabó—Portisch, meci 1961).

5. Sau: a) 7...e5 blocind centrul, de ex.: 8.Ce2 e4 9.Nb1 b6 10.Cg3 Na6 11.f3 N:c4 12.Cf5 0—0 13.Cd6 (Taimanov propune 13.f:e4 și dacă 13...d6 atunci 14.Df3! ±) 13...Nd3 14. N:d3 e:d3 15.D:d3 c:d4 16.c:d4 ± (Spasski—Tal, 25 camp. U.R.S.S.); b) 7...b6 și acum: b1 8.e4 d6 9.Ce2 Dd7 10.0—0 Na6 11.Ng5 0—0 12. Cc1! (sau 12.Cg3?!) h6 13.N:f6 g:f6 14.Ch5 c:d4 15.c:d4 C:d4 16.C:f6 De7 17.Da4 Nb7 18.Ch5 Thg8 ± Gheller—Spasski, 22 camp. U.R.S.S.) 12...Ca5 13.Cb3 Da4 14.C:a5 D:a5 15.Dc2 h6 16.Nd2 ± (Gheller—Lisițin, 22 camp. U.R.S.S.); b2) 8.Ce2 Na6 9.e4 Ca5 10.e5 Cg8 11.Cg3 f5! 12.d5 Dh4 13.f4 (sau 13.d:e6 d:e6 14.Da4+ Rf7 15. Ne3 Td8 16.Td1 Ce7 ± Levit—Strekalovski, camp. R.S.F.S.R. echipe 1956) 13...Ch6 14.d:e6 d:e6 15.Da4+ Rf7 ±).

6. Continuarea 10...Ce8 merită și ea atenție, de ex.: 11.N:h7+ R:h7 12. D:d4 d6 13.Cf3 f6 14.Dh4+ Rg8 15. 0—0 d:e5 16.C:e5 g5 17.Dg3 Cg7 =

7. Sau 12...Dc7 13.Nb4 d6 14.N:h7 R:h7 15.D:d4 a5 16.N:d6 C:d6 17.e:d6 Dc6 18.Td1 e5! ± (Halilbeili—Kliavin, Moscova 1956).

8. După 14.e:d5 Pachman recomandă 14...Nd7 15.Ne4 e5! 16.N:b7 Tb8 17.Nd5 a5 18.Nc3 C:d6 19.N:d4 e:d4 20.D:d4 C:c4! ±

9. Și după 16.Nc3 urmează 16... f6! 17.Dh4+ Rg8 ± (Szabó—Smislov, Turneul Alehin, Moscova 1956).

10. Posibil și 7.Ch3.

11. 10...d6 11.Rf2 f4 12.Ng2 f:g3+ 13.R:g3 Del+ 14.Cf2 ± (Euwe).

12. 11...d6 12.g4? (12.0—0 0!!) 12...Dh1 13.g:f5 0-0! ± (Crabbendam—de Graeff, Beverwijk 1963).

13. Mai slab este: a) 12.C:g5 Tg8 13.0—0 Dh5 ±; b) 12.N:g5 D:g3+; c) 12.Ne5 0—0! (cu amenințarea 13...d6) ±

14. Heuer—Mikov, camp. R.S.S. Estone 1962. După 16.Ce3 Dg6 17.Dd2 d5 18.Ng2 Cc6 19.c:d5 e:d5 20.C:d5 albul a obținut avantaj.

15. O variantă foarte complicată survine după 8.d:c5 (Keres) 8...f5 9. Dc2! și acum: a) 9...0—0 10.e4 f:e4 11.f:e4 Dh4 (De considerat 11...Cf6 și 11...Cf4) 12.g3 Df6 13.Ng2! (13.Nd3 D:c3+ 14.D:c3 C:c3 15.Ne3 Td8! 16. Ne2 Nd7 17.Ch3 Ca6 18.Cf4 Na4!~ Nikitin—Hamann, Kislovodsk 1966) 13...D:c3+ (13...C:c3 14.Cf3! C:e4 15. Nb2 Df5~) 14.D:c3 C:c3 15.Ne3 Nd7 16.Tc1 Cb5 17.Cf3 C:a3 18.c6 C:c6 19. Ne5 T:f3! 20.N:f3 Ce5= (Forintos—Karakaici, Budapesta 1965); b) 9... Cb7 10.e4 f:e4 11.f:e4 C5f6 12.c6 (Sau 12.Ch3 C:c5 13.Cf2) 12...Ce5! 13.Cf5 Cf3+ 14.g:f3 b:c6= (Analiză Pachman și O'Kelly); c) 9...f4!? 10. Ch3 (10.N:f4 C:f4 11.Da4+ Cc6 12. D:f4, Gheorghiu—I. Szabó, București 1965, 12...e5!~) 10...e5 11.g3 Cc6 12 Cf2 0—0 13.Ce4 Rh8 14.Dd3 Nf5 15. Nd2 N:e4 16.f:e4 Ce3~ (Bronstein—Ghipslis, 34 camp. U.R.S.S., 1966—67)

16. Sau 9.Ch3 și acum: a) 9...Da5 10.Cf4 D:c5 11.Cd3 (sau 11.C:d5 e:d5 12.Dd4 R:d4 ± Vukici-Sofrevski, camp. Iugoslaviei 1962) 11...D:c3 12.Nd2 Dd4 13.Tc1 0-0 14.e3 Dh4+ 15.g3 De7 16.Ng2 e5 ± (Szabó—Holmov, Ungaria-R.S.S. Ucraineană, Budapesta 1963); b) 9... Nd7 10.Cf4 Da5 11.C:d5 e:d5 12.Dd4 Cc6 13.De3+ Rf7 ± (Polugaevski—Petrosian, Riga 1958). Jucabil este și 9.c4, de ex.: 9...Dh4+ 10.g3 D:c4 11. e4 Dc3+ 12.Nd2 De5 13.Nd3 0—0 ±

17. Portisch—Pachman, Tel Aviv 1964.

18. Sau 8.Dd3, de ex.: 8...c:d4 9.c:d4 Cc6 10.e4 Cb6 și acum: a) 11. Ce2 0—0 12.Ne3 f5 13.Cc3 f:e4 14. f:e4 Nd7 15.Nd2 Tc8 16.Nf2 T:f2! 17. R:f2 Df6+ 18.Nf3 C:d4 ± (Weise—Lengyel, Oberhausen 1961); b) 11.Ne3 0—0 12.Ne2 f5 13.Td1 Rh8 14.Ch3 f:e4 15.D:e4 QJ5 16.Cg5 g6 17.Dh4 De7 18.Nd2 ± (Taimanov—Hamann, Kislovodsk 1966).

19. Sau 8...0—0 9.e3 Cc6 10.Nd3 e5 11.c4 Cf6 12.d5 Ca5 13.Tb1? (13.Dc2!) 13...e4! 14.Nf1 a6 15.Nb2 e:f3 ± (Soby-Larsen, camp. Danemarcei 1963).

20. Se amenința 11...Ca4!

21. Tal—Barstalis, camp. U.R.S.S. interchipe 1962.

22. Sau 4...c5 5.d5 e:d5 (este interesant 5...b5 6.e4 b:c4 7.N:c4 e:d5 ~ O'Kelly—Friedgood, Africa de Sud 1962) 6.c:d5 0—0 7.e4 Te8 8.Ce2 d6 9.Cg3 Cb7 10.Ne2 Ce5 11.0—0 Cg6 (O'Kelly—Limbos, Bordeaux 1964).

22a. Sau 5...Na5!? 6.d5 0—0 7.e4 d6 8.Nd2 Te8 9.Cge2 a6! 10.Cg3 b5! 11.b3 e:d5 12.c:d5 Cb7 13.Ne2 Ce5 14.0—0 Nd7 15.h3 c4 ± Gheorghiu—Spasski, Hastings 1965—66).

23. Sau 8...Nc5 9.Ng5! Nd4 10.Nd3 h6 11.Nh4 c6 12.Cge2 Ng4 13.Dc2 N:e2 14.C:e2 Ne3 15.Cg3? g6 16.Cf1 ± (Gheorghiu—Keres, Hastings 1965).

24. La joc tăios ducă 9...Cg4, de ex.: 10.Cf3 Nc5 11.De2 Nf2+ 12.Rd1 Nd4 13.Rc2 c5 ~ (Korcinoi—Pachman, București 1954).

25. O'Kelly—Bielicki, Tel Aviv 1964.

APĂRAREA NIMZOVICI

Varianta 1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cc3 Nb4
4.De2¹

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	<u>Cc6²</u>	<u>Cf3³ d6⁴</u>	<u>a3⁵ N:c3+</u>	<u>D:c3 0-0⁶</u>	<u>b4⁷ e5⁸</u>	<u>d:e5 Ce4⁹</u>	<u>De3 f5</u>	<u>Nb2 Ne6!</u>	<u>Tc1 De7</u>	<u>e:d6 D:d6</u>	<u>g3 Tad8¹⁰</u>		~
2	<u>d6¹¹</u>	<u>e3¹² 0-0</u>	<u>Nd3¹³ e5</u>	<u>Ce2 Ce6</u>	<u>0-0¹⁴ N:c3</u>	<u>b:c3 De7</u>	<u>f3 b6</u>	<u>Cg3 g6</u>	<u>e4 Ce8</u>	<u>f4 e:d4</u>	<u>Nb2 d:c3</u>	<u>D:c3 f8¹⁵</u>	~
3	<u>0-0¹⁶</u>	<u>a3! N:c3</u>	<u>D:c3 Ce4¹⁷</u>	<u>De2 f5</u>	<u>e3! b6</u>	<u>Nd3 Nb7</u>	<u>Ce2 d6</u>	<u>f3 Cf6</u>	<u>0-0</u>				+
4	<u>e5</u>	<u>d:c5¹⁸ 0-0¹⁹</u>	<u>Cf3²⁰ Ca6²¹</u>	<u>a3²² N:c3+</u>	<u>D:c3 C:c5</u>	<u>e3²³ a5</u>	<u>Ne2²⁴ a4</u>	<u>0-0 b6</u>	<u>Nd2 Na6</u>	<u>De2 Tc8²⁵</u>			+
5	<u>d5</u>	<u>a3 N:c3+²⁶</u>	<u>D:c3²⁷ Ce4²⁸</u>	<u>De2 e5!</u>	<u>d:c5 Ce6</u>	<u>e3²⁹ Da5+</u>	<u>Nd2 C:d2!</u>	<u>D:d2 d:c4</u>	<u>N:c4³⁰ D:c5</u>	<u>Tc1 Dg5</u>	<u>f4 Dh4+</u>	<u>Df2 D:f2+³¹</u>	=
6				<u>Cc6! ?</u>	<u>Cf3³² e5!</u>	<u>e3³³ Nf5</u>	<u>Nd3³⁴ e:d4</u>	<u>0-0³⁵ d:e3</u>	<u>N:e3 Ng6³⁶</u>	<u>Tfd1! 0-0</u>	<u>e:d5 D:d5</u>	<u>Na6 Cde³⁷</u>	±
7		<u>c:d5 e:d5³⁸</u>	<u>Ng5³⁹ b6!</u>	<u>N:f6⁴⁰ D:f6</u>	<u>a3! N:c3+</u>	<u>D:c3 0-0</u>	<u>e3⁴¹ c6</u>	<u>Cf3⁴² Nf5⁴³</u>	<u>Ne2 Cbd7</u>	<u>b4 a5</u>	<u>0-0⁴⁴</u>		+

NOTE:

1. „Mi se pare că mutarea aceasta este cea mai logică dintre continuările posibile, deoarece cu ajutorul ei se ating două obiective importante: albul ia sub control câmpul e4 și împiedică dublarea pionilor pe coloana „c”.

2. Așa numita „Variantă Zürich” a cărei idee strategică este realizarea în condiții favorabile a înaintării e6—e5.

3. 5.e3 e5! și acum a) 6.d:e5 C:e5 7.Nd2 d6 8.a3 N:c3 9.N:c3 0—0 10.Cf3 Cd7 11.Ne2 De7 12.Tad1 (Keres—Euwe, meci 1940) 12...f5 =; b) 6.d5 Ce7 7.Cf3 N:c3+ 8.D:c3 d6 9.Ne2 0—0 10.0—0 Ce4 11.Dc2 f5 = (Keres—Alehin, Dresda 1936).

4. a) 5...0—0? 6.Ng5! h6 (sau 6...Te8 7.e3 d6 8.Ne2 e5 9.0—0 N:c3 10.b:c3 h6 11.Nh4 De7 12.Tael Nd7 13.Cd2 ± Botvinnik—Kan, Moscova 1936) 7.Nh4 d6 8.e3 De7 9.Ne2 e5 10.d5 Cb8 11.Cd2! Cbd7 12.0—0 a5 13.Tael Te8 14.f4 ± (Keres—Euwe, meci 1940); b) 5...d5 duce fie la o variantă a Sistemului Ragozin cu mutarea Dc2 (vezi tabela 68, varianta 9.a), fie la varianta 6 (6.a3 N:c3 7.D:c3 Ce4 8.Dc2).

5. a) 6.Ng5 h6 7.N:f6 (7.Nh4? g5 8.Ng3 g4 9.d5 e:d5 10.c:d5 C:d5 11.Nh4 Dd7 12.Tad1 g:f3 13.T:d5 Dg4! 14.Ng3 Dg6 ± Koshnitsky—Millner, Barry, meci Londra—Sidney, 1950) 7...D:f6 8.e3 0—0 9.Nd3 e5 10.d5 Ce7 11.0—0 N:c3 12.C:c3 Nf5 13.Cd2 N:d3 14.D:d3 b6 = (Aloni—Millner—Barry, Helsinki 1952); b) 6.e3 0—0 7.Nd3 (7.Ne2 0—0 8.0—0 N:c3 9.D:c3 a5 10.Cd2 e5 = Eigler—Kapu, Budapesta 1951) 7...e5 8.d5 Cb8 9.Nd2 De7 10.a3 N:c3 11.N:c3 Cbd7 12.Ne2 b5! ± (Bergquist—Fine, Stockholm 1936); c) 6.g3 e5 7.d5 N:c3+ 8.D:c3 Ce7 9.Ng2 Ce4 10.Dc2 f5 11.Ch4 Cf6 12.Nd2 h6 ± (Botvinnik—Eliskases, Moscova 1936); d) 6.Nd2 e5! (6...0—0 7.a3 N:c3 8.N:c3 a5 9.e4! ± Boleslavski—Simaghin, Pernau

1947) 7.d:e5 (7.d5 N:c3 8.N:c3 Ce7 9.e4 Ch5 10.g3, L. Szabó—Trifunovici, Stockholm 1937, 10...f5! =) 7...d:e5 8.0—0—0? (8.e3 Ce5! 9.a3 N:c3+ 10.N:c3 De7 11.b3 0—0 12.Ne2 Ng4 13.0—0 Te8 = Pachman—Castillo, Veneția 1950) 8...N:c3 9.N:c3 De7 10.e3 Ng4 11.h3 Nh5 12.Db3 Tb8 13.g4 Ng6 14.Ch4 ~ (Ragozin—Lisițin, 13 camp. U.R.S.S.).

6. Sau 7...a5 8.b3 0—0 9.Nb2 (9.g3 De7 10.Ng2 Ce4 11.Dc2 f5 12.0—0 e5 13.d5 Cd8 14.Nb2 Df7! = Taimanov) 9...Te8 10.Td1 De7 11.d5 Cb8 12.d:e6 f:e6! 13.g3 b6 14.Ng2 Nb7 15.0—0 Cbd7 = (Donnner—Reshevsky, Amsterdam 1950).

7. a) 8.Ng5 Te8 9.e3 e5 10.d:e5 (10.d5 Cb8 11.Dc2 Cbd7 12.e4 a5 13.b3 h6 14.Nh4 Cf8 ± Lilienthal—Eliskases, Moscova 1936) 10...d:e5 11.h3 Nf5 12.Ne2 De7 13.Cd2 h6 14.N:f6 D:f6 = (Euwe—Unzicker, Olanda—R.F. Germană 1954); b) 8.g3 e5! 9.Ng2 (9.d:e5 d:e5 10.C:e5 C:e5 11.D:e5 Te8 12.Dc3 Ce4 13.De3 Ng4 14.h3 Dh7! Makarczik—Sliwa, Varșovia 1952) 9...e4 10.Cd2 d5 11.e3 Ce7 12.b3 Te8 13.Nb2 a5 14.0—0 Cf5 = (Gadalinski—Sliwa, Varșovia 1952); c) 8.b3 h6 9.g3 Te8 10.Ng2 e5 11.d5 Ce7 12.Cd2 Nd7 13.0—0 ~ (Fine—Mulder, Amsterdam 1936).

8. Sau 8...Te8 9.Nb2 (9.b5 Cb8 10.g3 Cbd7 11.Ng2 a6! Lilienthal—Rovner, Moscova 1938) 9...e5 10.d:e5 C:e5 11.C:e5 (11.Dc2 a5 12.e3 a:b4 13.a:b4 T:a1 14.N:a1 c5 ± H. Müller—Eliskases, Viena 1939) 11...d:e5 12.e3 Nf5 13.Ne2 De7 =

9. 9...d:e5 10.C:e5 C:e5 11.D:e5 Te8 12.Db2 Dd3! 13.Ng5 Cg4 14.f3! Df5 15.Dc1 Ce5 16.Rf2 Cg4+ 17.Rg1 ±, (Lilienthal—Levitas, Moscova 1938).

10. Gadalinski—L. Szabó, Spindleruv Mlyn 1948.

11. Sistemul Leningrad, caracterizat prin dezvoltarea calului negru la d7,

după care negrul încearcă să realizeze fie e6—e5, fie c7—c5.

12. a) 5.Ng5 Cbd7! 6.Cf3 (6.e3 c5 7.Nd3 Da5 8.Cf3 h6 9.Nh4 c:d4 10.e:d4 b6 11.0—0 N:c3 12.b:c3 0—0 Pachman-Smîslov, Venetia 1950) 6...De7 7.e3 b6 8.Ne2 Nb7 (Kotov—Lisițin, Moscova 1936) 9.0—0 h6 10.N:f6 =; b) 5.a3 N:c3 6.D:c3 0—0 7.Cf3 Cbd7 8.g3 b6 9.Ng2 Nb7 10.0—0 De7 11.b4 Tc8 12. a4 c5 13.d:c5 b:c5 14.b5 d5 15.c:d5 e:d5 16.e3 Ce4 = (Kotov—Floh, 13 camp. U.R.S.S.); c) 5.e4 N:c3 6.b:c3 0—0 7. Nd3 e5 8.Cge2 c5 9.0—0 Cc6 10.d:c5 d:c5 11.Cg3 Ce8 12.f4 f6 = (Dubinin—Smîslov, 12 camp. U.R.S.S.); d) 5.g3 0—0 6.Ng2 e5 7.Cf3 Cc6 8.a3 N:c3 9. D:c3 duc la nota 7, b.

13. a) 6.a3 N:c3+ 7.D:c3 Cbd7! 8. Nd3 e5 9.Ce2 a5 10.0—0 Te8 11.Cg3 d5! 12.c:d5 (b3) e4! 13.Nb1 C:d5 14. Dc2 Cf6 ± (Zagorianski—Rovner, Moscova 1936); b) 6.Cf3! Cbd7 7.Nd3 e5 8.Nd2 b6 9.0—0 Te8 10.d:e5 d:e5 11.Cg5 h6 12.Ce4 Nb7 = (Konstantinopolski—Aronin, 16 camp. U.R.S.S.); c) 6.Cge2 e5 7.Nd2 Te8 8.a3 N:c3 9.N:c3 e:d4 10.C:d4 Ce4 11.Nd3 C:c3 12.D:c3 Cd7 = (Keres—Smîslov, meci-turneu, Moscova 1941).

14. Sau 8.d5 Ce7 9.0—0 N:c3 10. C:c3 h6 11.Nd2 Cd7 12.b4 a5 ~ (Alatorzev—Zita, meci Moscova—Praga 1946).

15. Marini—Luckis, Mar del Plata 1947.

16. Mutarea aceasta este foarte frecvent jucată deoarece permite negrului să înfirzie cu o mutare alegerea sistemului de apărare, în raport cu intențiile albului. De aci rezultă diferite intervertiri de mutări care duc la alte variante. În continuare dăm o analiză a lui Taimanov.

17. După 6...d6 se ajunge la variante ale Sistemului Leningrad (vezi varianta 2), iar după 6...d5 rezultă va-

rianta 5 cu mutarea pasivă 0—0 în loc de Ce4.

18. a) 5.e3 Cc6 6.Cf3 d5 7.a3 N:c3+ 8.b:c3 0—0 9.Nd3 b6 10.c:d5 e:d5 11. 0—0 c4 12.Ne2 Ng4 = (Reti—Nimzovici, Berlin 1928); b) 5.Cf3 0—0 6.e3 c:d4 7.e:d4 d5 8.Nd3 d:c4 9.N:c4 b6 10.0—0 Nb7 = (Alatorzev—Kan, 14 camp. U.R.S.S.).

19. a) 5...Ca6 6.a3! N:c3+ 7.D:c3 C:c5 8.f3! d6 9.e4 Nd7 10.Ne3 Tc8 11. b4 Ca4 12.Dd2 Dc7 13.Tc1 ± (Floh—Fairhurst, U.R.S.S.—Anglia, radio 1946); b) 5...N:c3+!? 6.D:c3 Ce4 7.Dd4! Da5 8.Rd1 f5 9.f3 Cf6 10.Nd2! Da6 11. e3 0—0 12.Nd3 Cc6 13.Dc3 ± (Florin—Barcza, Budapesta 1947); c) 5... Da5 6.Nd2 D:c5 7.a3! N:c3 8.D:c3 0-0-9. f3 d5 10.c:d5 D:c3 11.N:c3 Cd5 12.Nd2! f5 13.e3 Nd7 14.Ce2 Cc6 15.Cc3 Ce7 16.Td1 ± (Euwe—Golombek, Lenzersheide 1957); d) 5...Cc6 6.Cf6 N:c5 și acum d1) 7.a3 0—0 (7...Cd4 8.C:d4 N:d4 9.e3 N:c3 10.D:c3 0—0 11.b4 ± Capablanca—Marshall, Budapesta 1928) 8.b4 Ne7 9.Nb2 b6 10.e3 Nb7 11.Td1 ± (Havasi—L. Szabó, Budapesta 1935); d2) 7.Ng5! h6 (7...Cd4 8.C:d4 N:d4 9.Cb5! Nc5 10.0—0 Da5 11.Nd2 Db6 12.Nf4 0-0 13.e3 a6 14. Cc3 ± Euwe—Bergsma, Baarn 1941) 8.Nh4 Ne7 9.e3 0—0 10.Ne2 d5 11. Td1! (11.c:d5 Cb4 12.Db3 Cb:d5 13. C:d5 C:d5 14.N:e7 Da5+ 15.Nb4 D:b4 = Konstantinopolski—Lilienthal, Moscova 1949) 11...Da5 12.Cd2 ± (Rubinstein—Ahues, Berlin 1926); e) 5...N:c5! 6.Cf3 d5 (6...Cc6 sau 6...0—0 duc la „d”) 7.c:d5 (sau 7.e3 0—0 8. Ne2 d:c4 9.N:c4 Cbd7 10.0—0 a6 11. a3 b5 12.Ne2 Nb7 13.b4 Nb6 14.Nb2 Tc8 = Elisases—L. Steiner, Ujpest 1934) 7...C:d5 8.C:d5 D:d5 9.Nd2 Cc6 10.e3 Ne7 11.a3 a6 12.Nd3 Nf6 13.Nc3 N:c3+ 14.D:c3 0—0 15.0—0 Dh5 = (Boleslavski—Vasilciuk, 1/2 23 camp. U.R.S.S.).

20 a) 6.Ng5 Ca6 (6...Cc6 sau 6... N:c5 duc la 19,d) 7.a3 N:c3+ 8.D:c3

C:c5 9.N:f6 (9.Cf3 Cfe4!) 9...D:f6 10. D:f6 g:f6 11.f3 a5 12.e4 b6 13.Td1 a4 = (Kotov—Averbach, 19 camp. U.R.S.S.); b) 6.Nf4 Ca6 7.a3 N:c3+ (7...Da5 8.Cc3 N:c3+ 9.D:c3 D:c3+ 10.T:c3 C:c5 Lagland—Sokolski — 11. Nd6! ±) 8.D:c3 Ce4 9.Dd4 Ca:c5 ~ (Lipilay—Kluger, Budapesta 1965) 10. Td1! ±; c) 6.a3 N:c5 7.Cf3 Cc6 8.b4 (sau 8.Nf4 Ch5 9.e3 b6 10.Nb2 Nb7 11.Nd3 Tc8 12.0—0 h6 13.Tf1 a5! ♗ Najdorf—Reshevsky, meci 1952) 8...Ne7 9.e3 (9. g3 d5 10.c:d5 e:d5!) 9...b6 10.Nb2 Nb7 11.Nd3 Tc8 12.0—0 h6 13.Tf1 a5! (Najdorf—Reshevsky, meci 1952); d) 6.g3 Cc6 7.Ng2 Da5 8.Nd2 D:c5 9.a3 N:c3 10.D:c3 d5 11.c:d5 D:c3 12.N:c3 C:d5 13.Tc1 Tf1d8 = (Nievergelt—Kupfer, Belgrad 1954); e) 6.Ne3! ♗ De7 7. Cf3 N:c5 8.Ng5 Dd8 9.e3 Cc6 10.a3 Ne7 11.Ne2 b6 12.0—0 Nb7 13.Tad1 Tc8 14.Cb5 d5 15.Db1 ± (Bronstein—Averbach, 31 camp. U.R.S.S.).

21. 6...Cc6 duce la 19.d.

22. a) 7.Nd2 C:c5 8.a3 (8.e3, vezi b) 8...N:c3 9.b:c3 b6! ♗ (9...Cce4=) 10. Cg5 Te8 11.b4 h6 12.h4 h:g5 13.b:c5 g:h4 14.T:h4 b:c5 ~ (Reshevsky—Euwe, Amsterdam 1950); b) 7.e3 C:c5 8.Nd2 b6 9.Ne2 Nb7 10.0—0 Cce4 11.C:e4 N:e4 12.Nd3 N:d3 13.D:d3 N:d2 14.D:d2 Tc8 = (Najdorf—Keres, Helsinki 1952).

23. a) 9.g3 b6 10.Ng2 Na6! 11.Cd2 Nb7 12.f3 d5 13.b4 Ccd7 14.c:d5 Tc8! 15.Dd4 C:d5 16.Nb2 Df6 = (Najdorf—Pachman, Praga 1946); b) 9.Nf4 d5 10.e3 b6 11.b4 Cce4 12.Db2 Nb7 13. Ne5 De7 14.c:d5 N:d5 = (Najdorf—Casas, 1957); c) 9.b4! ♗ Cce4 10.Dd4 a5! 11.Nb2 a:b4 12.a:b4 T:a1 + 13.N:a1 d6 14.Cd2 e5 15.De3 c:d2 16.D:d2 Ce4 17.De3 Nf5 ♗ (Pirc—Golombek, Amsterdam 1950).

24. Mai bine 10.b3 împiedicind blocarea flancului damei.

25. Holmov—Bondarevski, 16 camp. U.R.S.S.

26. După 5...Ne7 6.Ng5 se ajunge la variante ale Gambitului Damei cu mutarea a2—a3 în plus la alb.

27. Jucabil este și 6.b:c3 c5 (6...d:c4 7.e4 b5 8.e5 Cd5 9.a4 ± Petrosian—Karaklaici, U.R.S.S.—Iugoslavia, 1957) 7.e3 Cc6 8.Cf3 0—0 9.c:d5 e:d5 10.d:c5 Da5 11.Nd3 D:c5 12.a4 Te8 13.Na3 Da5 14.0—0 ± (Surakov—Ciukaev, R.S.S. Ucrainiană—R.S.S. Lituaniană, 1957).

28. Sau 6...Cc6! 7.e3 (7.Cf3 Ce4 8. Dc2 duce la varianta 6. Albul poate juca mai bine 8.D:b3, de ex. 8...Ca5 9.Da4+ c6 10.c:d5 e:d5 11.e3 Nf5 12. Nd2! C:d2 13.C:d2 0—0 14.Ne2 b5 15. Db4 Ce4 16.b3 a5 17.Dc5 C:d2 18. R:d2 ~ Boleslavski) 7...e5 8.d:c5 Ce4 9.Dd3 (9.Db3 Ca5 10.Dc2 Nf5) 9...Cc5 10.Dc2 c:d4 11.N:c4 C:e5 12.Nb5 Cd7 13.Cge2 c6 14.Na4 Cc5! ♗ (Taimanov).

29. a) 9.Cf3 Da5+ 10.Cd2 (10.Nd2 D:c5 11.e3 C:d2 12.C:d2 d4 13.b4 De7 ♗ Hergenreder—Sokolski, camp. R.S.F.S.R., 1934) 10...Cd4 11. Dd3 e5 12.b4 Da4 13.Ta2 (13.C:e4! ♗ d:e4 14.Dd1 Cc2+ 15.Rd2 e3+!) 13... Nf5! (13...C:d2 14.D:d2 d:c4 15.e3 Cb3 16.Dc3 Ne6 17.N:c4 N:c4 18.D:c4 C:c1 19.D:c1 a5 = Bronstein—Boleslavski, Stockholm 1948) 14.c:d5 C:c5 15.Dc3 Ce4 (15...Ccb3 16.C:b3! D:b3 17.D:b3 C:b3 18.Nd2 = Naranovici) 16.C:e4 N:e4 17.e3 0—0 18.e:d4 Tac8 ♗ (Kamışov—Sokolski, Moscova 1935); b) 9. c:d5 e:d5 10.Cf3 Nf5 11.b4 0—0! 12. Nb2 b6! 13.b:c5 b:c5! 14.b:c6 Da5+ 15. Cd2 Tab8! 16.Ne5 Tbe8 17.f4 f6 18.Nb2 c4 ♗ (Weichselbaumer—Nievergelt, Amsterdam 1954).

30. Sau 12.D:e5 C:a5 13.Tc1 b5 14. c:b6 Nb7 15.Cf3 Re7! ~ (Toluş—Sokolski, Leningrad 1934).

31. Taimanov—L. Szabó, Stockholm 1952.

32. Sau continuarea foarte complicată 8.e4 e5 9.c:d5! (9.Cf3 duce la varianta principală) 9...D:d5 10.Nc4 Da5+ 11.b4 C:b4 12.D:e4 Ce2+ + 13. Re2! De1+ (13...C:a1 14.Cf3 Nd7 15.C:e5 0—0 16.C:d7 T:d7 17.Nb2 Da4 18. Dd3 Dc2 19.D:c2 C:c2 20.Rd3 C:d4 21. e:d4 ± Pachman—Barcza, Budapesta 1948) 14.Rf3 C:a1 15.Nb2 ±. Conform unei analize a lui Rauzer, albul obține avantaj în toate variantele. La varianta principală (8.Cf3) se poate ajunge și în ordinea de mutări 4...Cc6 5.Cf3 d5 6.a3 N:c3+ 7.D:c3 Ce4 8.Dc2 e5 (vezi varianta 1, nota 4).

33. 9.d:e5 Nf5 10.Da4 0—0 11.Ne3 d4 12.Td1 d:e3 13.T:d8 e:f2+ 14.Rd1 Tf:d8+ 15.Rc1 a6 16.Db3 Ce5 17.Dc3 Ca5! ♣ (Gerusel—Lombardy, Toronto 1957).

34. a) 10.Db3 Ca5! (Estrin) 11. Da4+ c6 12.c:d5 D:d5 13.b3 C:b3 14. Nc4 Da5+ 15.D:a5 Ca5 16.Nd3 Cb3 17.Tb1 C:c1 18.T:c1 e:d4 19.Ch4 C:f2! ♣ (Kamışov—Estrin, Moscova 1945); b) 10.c:d5 D:d5 11.Nc4 Da5+ 12.Nd2 C:d2 13.D:d2 D:d2+ 14.R:d2 = (Koblentz—Estrin, 1/2 17 camp. U.R.S.S.); c) 10.Da4 0—0 11.c:d5 D:d5 12.Nc4 Da5+ 13.D:a5 C:a5 14.Na2 ~ (Panov).

35. Întărirea lui Kamışov față de partida Makogonov—Botvinnik (11 camp. U.R.S.S.) în care s-a jucat 11. e:d4 0—0 12.0—0 Te8 13.Ne3 d:c4 14. D:c4 Cd6 15.Dc2 Ce7 ♣

36. 12...0—0? 13.c:d5 D:d5 14. Ch4! ±

37. 16.T:d5 N:c2 17.T:d6! ± (Panov).

38. Sau 5...D:d5 6.Cf3 (6.e3 c5 7. a3 N:c3+ 8.b:c3 Cc6 9.Cf3 0—0 10.c4

Dd6 11.Nb2 c:d4 12.e:d4 b6 13.Nd3 Nb7 14.0—0 = (Cogan—Sokolski, camp. R.S.F.S.R. 1935; Alehin—Euwe, meci 1937) 6...e5 7.Nd2 N:c3 8.N:c3 c:d4 9.C:d4 e5 10.Cf3 (10.Cf5 N:f5 11. D:f5 Cc6 12.e3 0—0 13.Ne2 D:g2 14. Nf3 Dg6 = Flohr—Veresov, 13 camp. U.R.S.S.) 10...Cc6 11.Td1 Dc5 12.e3 0—0 13.Ne2 Ng4 14.0—0 Tac8 15. Db3 ~ (Levenfiș—Botvinnik, meci 1937).

39. a) 6.Cf3 c5 7.Ng5 h6 8.N:f6 D:f6 9.a3 c:d4 ~ sau 9...N:c3+ trecind în varianta principală; b) 6.a3 N:c3+ 7. b:c3 c5 8.f3 De7 9.Ta2! c:d4 (9...h6 10. e3 0—0 11.Ce2 b6 ~ Taimanov) 10. c:d4 D:c2 11.T:c2 Cc6 12.e3 Nf5 13. Tb2 ± (Kolov—Pachman, Saltsjöbaden 1948).

40. 7.Nh4? c5! 8.0—0—0 N:c3! 9. D:c3 (9.N:f6 N:b2+ 10.D:b2 D:f6 11. d:c5 ±) 9...g5 10.Ng3 c:d4! 11.D:d4 Cc6 12.Da4 Nf5 13.e3 Tc8 ♣ ♣ (Keres—Botvinnik, Moscova 1941).

41. Sau 10.Cf3 Nf5! 11.e3 Cd7 12. Tc1 (12.Ne2 c5! = Boleslavski—Borisenko, 18 camp. U.R.S.S.) 12...Tfc8 ~ (Partov).

42. Interesant este 11.Ce2, de ex. 11...Nf5 12.Cf4 Cd7 13.Ne2 Te8 14.0—0 Cf8 15.b4 Ce6 16.Ch5 Dg6 17.Cg3 ± (Reshevsky—Gheller, Zürich 1953).

43. 11...Cd7 12.Ne2 Te8 13.0—0 b6 14.Tfcl Nb7 15.b4 De6 16.Db2 f5 17. Nd3 g5 18.Tc3 Df6 19.a4 g4 20.Cd2 f4 21.a5 ± (Pachman—Korcinoi, Havana 1963).

44. Flohr—L. Szabó, Saltsjöbaden 1948.

APĂRAREA NIMZOVICI

Varianta 4.Cf3

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1		Db3 ²	a3	Nd2	e3	c:d5	Ne2	Dd1	N:c3	Cd2	0-0		=
	b6 ¹	c5 ³	Na5	0-0	d5	e:d5	e4	N:c3	Ce4	f5	Ne6 ⁴		
2		Ng5 ⁵	Nh4 ⁶	Dc2 ⁷	a3	Db3 ^{8a}	d:c5	0-0-0	g:f3	e3	Dc2	D:c3	=
		h6	Nb7	c5 ⁹	Ne4 ⁹	Na5	b:c5	N:f3	Cc6	Tb8	N:c3	Ce4 ¹⁰	
3					Td1	De1	g:f3	T:d4	Td1	a3			=
					Ne4	N:f3	c:d4	Cc6	Tc8	Ne7 ¹¹			
4				e3	Ng3	Dc2	b:c3	Nd3 ¹²	h:g3	a4	Tb1	Ch4	~
				g5	Ce4	N:c3+	d6	C:g3 ¹³	Cd7	a5 ¹⁴	g4 ¹⁵	Cf6 ¹⁶	
5									f:g3??	Ch4	0-0	Rh1	~
									g4 ¹⁷	Dg5	D:e3+	Cd7 ¹⁸	
6					b:c3	Nd3	0-0 ²⁰	Cd2	Ng3	h3 ²³	Nh2	e4	=
			N:c3 ¹⁹	d6	Cbd7	De7 ²¹	g5 ²²	h5	0-0-0 ²⁴	Tdg8	h4 ²⁵		
7					Cd2!	f3	Nd3	e4 ²⁶	Nf3	Cf1 ²⁷	c:d4		+
					Cbd7 ²⁸	De7	e5	g5	Ch5	e:d4	f5 ²⁹		

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
8									Nf23 ^a	Cf1	g3	+	
									Cf8	Ce6	Ch5	e:d4 ³¹	=
9	d5 ³²	Nd2	e3	Nd3	C:d5	e:d5	D:d2						=
	e5	d6 ³³	0-0	Ca6 ³⁴	e:d5	C:d5	N:d2+	Ce7 ³⁵					

NOTE:

1. a) 4...Ce4 5.Dc2 f5 6.g3 b6 7.Ng2 Nb7 8.Cd2 N:c3 9.b:c3 Cd6 10.N:b7 C:b7 11.e4 0-0 12.0-0 ± (Balogh—Keres, coresp. 1937); b) 4...N:c3+ 5. b:c3 b6 (5...d6 6.g3 0-0 7.Ng2 Cc6 8.0-0 De7 9.Na3! e5 10.c5 d5 11.C:e5 C:e5 12.d:e5 D:e5 13.c4! ± Alehin—Oli- vera, Montevideo 1939) 6.g3 Nb7 7. Ng2 0-0 8.0-0 Te8 9.Te1 d6 10.Dc2 Ne4 11.Db3 Cc6 = (Bogoliubov—Nim- zovici, Karlsbad 1929); c) 4...d5 duce la Apărarea Ragozin (tabela 68).

2. Numai această mutare duce la variante de sine stătătoare. Important este faptul că la această poziție se ajun- ge de cele mai multe ori în ordinea de mutări 1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb4 evitându-se astfel diferitele posi- bilități ale negrului din nota 1, ca și varianta 9. Continuarea 5.Dc2 Nb7 6. Ng5 h6 7.Nh4 duce la varianta 2.

3. Mai slab este 5...De7 6.a3 N:c3+ 7.D:c3 Nb7 8.g3 c5 (8...d6 9.Ng2 Cbd7 10.b4 a5 11.Nb2 a:b4 12.a:b4 T:a1+ 13.N:a1 De7 = O'Kelly—Pachman, Hil- versum 1947. Varianta poate rezulta după 1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Dc2 0-0 5.a3 N:c3+ 6.D:c3 b6 7.Cf3 Nb7 8.g3, vezi tabela 88) 8...c5 9.Ng2 c:d4 10.D:d4 Cc6 11.Dh4 Ca5 12.Nd2 Cb3 13.Nb4 d6 14.Td1 Ce4 15.Df4 0-0 16. 0-0 Tf8 17.Cd4 ± (Uhlmann—Ger- man, Stockholm 1962).

4. Uhlmann—O'Kelly, Berlin 1962.

5. 5.g3 Nb7 6.Ng2 duce la Indiana Damei.

6. 6.N:f6 N:c3+! 7.b:c3 D:f6 8.e4 Nb7 9.Nd3 d6 10.0-0 e5 11.c5 0-0 = (Euwe—Alehin, meci 1937).

7. La această poziție se poate ajun- ge și în ordinea de mutări 5.Dc2 Nb7 6.Ng5 h6 7.Nh4.

8. Prin 7...g5 8.Ng3 Ce4 9.e3 N:c3+ 10.b:c3 d6 se ajunge la o poziție cu- noscută care poate surveni și după 7.e3 g5 8.Ng3 Ce4 9.Dc2 N:c3+ 10. b:c3 d6 (vezi varianta 4).

9. Mai exact decât 8...Na5 9.Td1 Ne4 10.Dc1 N:f3 11.g:f3 Cc6 12.f5 Ce7 (Uhl- mann—O'Kelly, Varna 1962) 13.N:f6 g:f6 ±

9a. Mititelu propune aici 9.Dc1!

10. 16.f:e4 D:h4 17.D:g7 Re7 18.Dg3 D:e4 = (Malich—Keres, Varna 1962).

11. Malich—Nilsson, Stockholm 1962

12. Mai slab este 11.Cd2 C:g3 12. h:g3 Cd7 13.f3 De7 14.Nd3 0-0-0 (Keres—Smislov, Perna 1947).

13. 11...f5!? 12.d5! e:d5 (Taimanov recomandă 12...Ca6 13.N:e4 f:e4 14. D:e4 Df6 15.D:e6+ D:e6 16.d:e6 Cc5 „și negrul are șanse de egalare”), ceea ce este inexact. După 17.h4! g4 18.Cd4 N:g2 19.Tg1 Nf3 20.h5! 0-0-0 21.Nh4 albul stă mult mai bine. O partidă prin corespondență Samarian —Prozorov, 1/2 camp. mondial 1965— 67. a continuat: 21...Tde8 22.C:f3 g:f3 23.e7 Cd3+ 24.Rd2 Ce5 25.Tg7 Rd7 26.Nf6 C:c4+ 27.Rd3 Re6 28.R:c4 R:f6 29.Tag1 Re6 30.Tlg6+ Rd7 31. Rd5 c6+ 32.Re4 T:e7+ 33.R:f3 ±) 13.

c:d5 N:d5 14.Cd4 Df6 15.f3 C:g3 16. h:g3 Cd7 17.N:f5 Cc5 18.0—0—0! a6 19.e4 Nb7 20.f4 Rf8 21.e5 d:e5 22.f:e5 D:e5 23.Thf1 Rg7 24.Tdel Dd6 25.Ne4 Negrul cedează (Spasski—Gonzales, Havana 1962).

14. 13...Cc6 14.Ne4 Ca5 15. N:b7 C:b7 16.De4 0—0—0 17.Re2 f5 18.Db1 Td7 19.Db5 c6 20.Da6! Rb8 21. Thb1 Negrul cedează (Uhlmann—Johannessen, Varna 1962).

15. Mai bine 14...Df6 pregătind ro-cada mare.

16. 16.d5! (mai solid 16.c5) 16... De7! 17.0—0! Cd7? (17...Tg8 sau chiar 18.Db1—0—0 18.d:e6 f:e6 19.Cg6 Dg7 20.C:h8 T:h8) 18.d:e6 D:e6 19.Nf5 D:c4 (De5!) 20.Tfd1 Cf6 21.Td4 ± (Tal—Gligorici, T.C. 1959).

17. 12...Cd7 13.0—0 De7 14.a4 (Sau 14.Ne4 N:e4 15.D:e4 0—0 16.Cd2, Gu-sev—Simaghin, Moscova 1964, 16... f5 ~) a5 15.Cd2 0—0—0 16.Tabl g4 17.c5! d:c5 18.Cc4 b5 ~ (Langeweg—van den Berg, Amsterdam 1962).

18. 16.Tf4 Tg8 17.Taf1 0—0—0 18. Tf2 Del + 19.Tf1 De3 + 20.T:f7 Td8 21.De2 D:e2 22.N:e2 h5 23.Rg1 Ne4 24. T:f8 + C:f8 25.Rf2 (Spasski—Polugaev-ski, 29 camp. U.R.S.S.) 25...Cd7 26. Re3 Nb7 27.Tf7 Rd8 cu contrașanse (Iudovici).

19. 7...0—0? 8.Nd3 d6 9.Db3 N:c3 + 10.D:c3 Cbd7 11.0—0—0 De7 12.Cd2 e5 13.f4 e4 14.Ne2 d5 15.g4! ± (Ale-hin—Wheatcroft, Plymouth 1938); inter-esant este 7...c5 8.Nd3 c:d4 9.e:d4 N:f3 10.D:f3 Cc6 11.De3. Ne7 12.Ng3 d5 13.0—0 Cb4 14.c:d5 C:d3 15.D:d3 C:d5 16.Db5 + Dd7 = (Schweber—Keres, Tel Aviv 1964).

20. Taimanov propune 10.N:f6 ca în-tr-o partidă Korcinoi—Matanovici (U.R.S.S.—Iugoslavia, 1957) în care nebulul alb se afla la e2.

21. Mai slab este 10...g5 11.Ng3 Ce4 12.Cd2 Cdf6 (sau 12...C:d2 13.D:d2 f5 14.f4 De7 15.Tael Cf6 16.d5 0—0—0 17.e4 ± Larsen—Donner, München 1958) 13.C:e4 C:e4 14.N:e4 N:e4 15.d5! Ng6 16.f4 ± (Toluș—Taimanov, 23 camp. U.R.S.S.).

22. 11...e5 12.Ne4! N:e4 13.C:e4 g5 14.C:f6 + D:f6 15.Ng3 0—0 16.f4! ± (Mikenas—Lisițin, 22 camp. U.R.S.S.).

23. Sau 13.f3 0—0—0 (13...h4 14.Nf2 h3 15.g4!) 14.a4 Tdg8 15.a5 (15.h4 Ce8 16.Del Tg7! 17.Ta2 Thg8 18.Cb3 f5 ± Fuderer—Lehman, Viena 1957) 15...h4 16.Nel g4 17.f4 g3 18.h3 Cg4! ± (Taimanov—Sokolski, 1/2 camp. U.R.S.S.).

24. Mai bine decât 13...h4 14.Nh2 Thg8 15.f3 Ch5 16.c5 f5 (Spasski—Li-sițin, 23 câmp. U.R.S.S.) 17.Nb5! ±

25. 16.f3 Ch5 17.Tfel ~ (Botvinnik—Lisițin, 1/2 11 camp. U.R.S.S.)

26. Mutările acestea pot fi făcute și în ordinea 9...e5 10.f3 De7 11.e4 Cbd7 12.Nd3.

27. Mai bine decât 14.g3 Cg7 15.De2 h5 cu joc activ pentru negru (Botvin-nik—Keres, 12 camp. U.R.S.S.).

28. 9...e5!! 10.f3 De7 11.e4 c5 12. Ne2 Cc6 13.d:c5 d:c5 14.Cf1 g5 15.Nf2 Dd7 16.Dc2 0—0—0 ~ (Damianovici—Hecht, Kecskémét, 1964).

29. 16.Ce3 f:e4 17.Cf5 Df7 18.f:e4 Cf4 19.0—0 C:d3 20.D:d3 0—0—0 21. Ng3 De6 22.Tae1 Rb8 23.c5! b:c5 24. d5 De8 25.a4! ± (Tal—Mnațakanian, 30 camp. U.R.S.S.).

30. Sau 13.c5! d:c5 14.d:e5 D:e5 15. Da4 + c6 (15...Cbd7!) 16.0—0 Cg6 17. Cc4 De6 18.e5 b5 19.e:f6! ± (Tal—Hecht, Varna 1962).

31. 16.c:d4 0—0—0 17.Ce3 De8 18. Cd5 f5 19.0—0 f:e4 20.N:e4 ± (Kot—Bannik, 30 camp. U.R.S.S.).

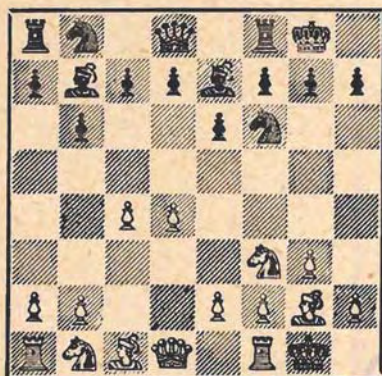
32. Sau a) 5.e3 Ce4 (5...d5 duce la variantele din tabela 85) 6.Dc2 c:d4 7.e:d4 Da5 8.D:e4 N:c3+ 9.Cd2! (9. Nd2 N:d2+ 10.C:d2 d5=) 9...Nb4 10. a3 Cc6 11.d5 Ce7 12.Db1! ± (Kondratiev și Stoliar); b) 5.a3 N:c3+ 6.b:c3 0—0 7.e3 d6 8.Nd3 Cc6 9.0—0 e5 10. d5 Ce7 11.Cd2 Nf5 12.e4 Nd7 13.f3 Cg6 = (Puc—Pachman, Liubliana 1945); c) 5.Db3 Ce4 6.Nd2 C:d2 7.C:d2 c:d4 8.D:b4 Cc6 9.Db3 d:c3 10.C:d4 Cc6 = (Rubinstein—Maroczy, Londra 1922).

33. 5...e:d5 6.c:d5 d6 7.e3 Cbd7 8.a3 N:c3+ 9.b:c3 0—0 10.c4 b5 11.c:b5 Cb6 12.Nb2 Cb:d5 13.Nc4 Cb6 14.Nd3 ± L. Szabó—Donner, Wageningen 1957). Euwe recomandă 5...Ce4 6.Dc2 Cf6!~

Mai slab este 6...Df6: de ex.: 7.a3 N:c3+ 8.b:c3 0—0 (mai bine 8...e:d5 9.Nb2 d6 10.C:d5 Nf5 11.c4 De7) 9.Nb2 Cd6 10.e3 e5 11.Nd3 h6 12.Cd2 De7 13. g4! Te8 14.0—0—0 e4 15.Ne2 Ca6 16. h4 g6 17.Tdf1! ± (Szabó—Lengyel, Budapesta 1964).

34. Mai slab este a) 7...N:c3+ 8. N:c3 Ce4 9.d:e6 N:e6 10.Dc2 C:c3 11. D:c3 Cc6 12.Ne2 De7 13.0—0 Tfd8 14. Td1 d5 15.Ce5 ± (L. Szabó—Reshevsky, Dallas 1957); b) 7...e5 8.Dc2 Ng4 9.Nd3 N:f3 10.g:f3 Cbd7 11.h4 g6 12.0—0—0 ± (Korcinoi — Kieninger, Viena 1957).

35 Taimanov.

INDIANA DAMEI

Varianța principală: 1.d4 Cf6 2.e4 e6
3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0-0 0-0

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Cc3 !	Ce5 ²	e4 ³	C:c4	b3	Ce3 ¹⁵	Ce2	D:e2	Nb2	Cc4	N:f6	Tad1	+
	d5 ¹	e6	d:c4 ⁴	Na6	b5	b4	N:e2 ⁸	D:d4	Db6	Db5	g:f6	a5 ⁷	
2			c:d5 ¹⁹	C:d5	Db3 ¹⁰	Nf4	Tac1	Cd3	e3 ¹²	N:d6	Db4 ¹¹³		+
		De8 ¹⁸	C:d5 !	e:d5	Td8 ¹¹	De6	Nd6	Ce6 !	Ce7	D:d6			
3		C:e4 ¹⁵	Ce1 ¹⁶	C:g2	Da4 !	Ne3 ¹⁷	D:d7	c:d5	Cf4	d:c5	Te1		=
	Ce4 ¹¹⁴	N:e4	N:g2	d5 ^{16a}	e5 !	Dd7	C:d7	e:d5	Cf6	b:c5	d4 ¹³		
4		De2 !	D:c3 ¹⁰	Dc2 ²³	d5 ²⁴	e4	D:e4 ²⁸	Dc2	Ne3	b3 ²⁷			±
		C:c3 ¹⁹	d6 ²¹	f5 ²³	e5 ²⁵	f:e4	Cd7	a5	Cc5				
5				Nf4 ¹²⁸	Tac1	a3 ³⁰	Tfd1	Nf1 !	D:f3	Ng2	Tc3	d5 ¹³¹	±
		Ne4	e6	Ca6 ²⁸	Cc7	f5	N:f3	Ng5	Tc8	b5 !?			
6				d5 ³²	Dd2 ³⁴	Cd4	D:d4	Dc3	f4				~
			f5 !	Nf6 ³⁸	Dd3 ³³	N:d4 ³⁶	e5	d6	e4 ³⁷				
7				b3 !	Nb2	Dd2	Ce1	Tad1	d5	d:e6	D:b2	C:g2	=
				Nf6	De3 ³⁸	d6	Cd7	a5	N:b2	Cc5	N:g2	C:e6 ³⁹	
8						Tad1	Ce1	C:g2	Dc2	f4 ⁴¹	Tfe1	e4	+
					d6	Cd7 ⁴⁰	N:g2	De8	a5	Dg6	Tf7	f:e4 ⁴²	

NOTE:

1. Continuarea aceasta veche este considerată mai slabă decât 7...Ce4 deși nu există o răsturnare directă. O altă posibilitate, rar jucată, este 7...Dc8, de ex. 8.b3! d5 9.c:d5 e:d5 (9...C:d5 10. Nb2 c5 11.Tc1 C:c3 12.N:c3 Td8 13. Dd2! Nd5 14.Df4! ± Alehin și consultanți — Stoltz și consultanți, Nisa 1931) 10.Dc2 Cbd7 11.Nf4 a6 12.Ce5 Dd8 = (Pachman).

2 Numai în felul acesta poate încerca albul să obțină avantaj. După 8.c:d5 e:d5 9.Nf4 (9.Dc2 Zamihovski—Botvinnik, Moscova 1931, vezi tabela 92, var. 1 nota 6) 9...Cbd7 10.Cb5 Ce8! 11.Tc1 c6 12.Cc3 Cd6 jocul este egal (Cehover—Botvinnik, Leningrad 1932). MCO indică 8.Nf4 c6 9.Cd2 Cbd7 10.e4 Tc8 11.Dc2 c5! 12.e:d5 e:d5 (Novotelnov—Averbach, 19 camp. U.R.S.S.) 13. Cb5! a6 14.Cd6 N:d6 15.N:d6 Tfe8 16. d:c5 C:c5 17.N:c5 T:c5 =. În realitate, în partida citată s-a ajuns la poziția de la mutarea a 11-a în cu totul altă ordine de mutări, din deschiderea catalană: 1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 d5 4.g3 Ne7 5.Ng2 0—0 6.0—0 Cbd7 7.Dc2 c6 8.Nf4 (Tfd1!) b6 9.Cfd2 Nb7 10.e4 Tc8 11.Cc3 c5!

3. a) 9.c:d5 c:d5! 10.Nf4 a6 11.Tc1 b5 12.Db3 Cc6 13.C:c6 N:c6 (Sämisch-Nimzovici, Copenhaga 1923); b) 9.b3 Cbd7 10.Nb2 Tc8 11.e4! C:e5! 12.d:e5 C:e4 = (Vajda—Grünfeld, Kecskemét 1927).

4. Nu 9...Cbd7 10.C:c6 N:c6 11.e:d5 Nb7 12.d6! ±

5. Sau 12.Ce5 b4 13.Ce2 N:e2 (13...c5 = Pachman; sau 13...Cfd7 = Barcza—Szily, Budapesta 1953) 14.D:e2 D:d4 15.Nb2 Db6 16.Tc1 (16.Cc4 Db5 duce la varianta principală) 16...a5 17. Tc4 c5 18.Cd3 Ta7 ~ (Euwe—Sämisch, Zwolle 1952).

6. 13...c5? 14.e5 Cd5 15.C:d5 e:d5 16.d:c5 ±

7. 19.Tfe1 a4 20.e5 Ta7 (Smislov—Guimard, Groningen 1946) 21.Td4! și pentru pionul sacrificat albul are atac.

8. a) 8...Ce4!? 9.c:d5 e:d5 10.Ce4 d:e4 11.Dc2! f5 12.Ne3 Ca6 13.Tac1 ± (Euwe—Capablanca, AVRO 1938); b) 8...Cbd7!? 9.c:d5 c:d5 10.Da4! ± (Clausen—Alehin, Oerebro 1935); sau 9...C:e5 10.d6! Cc6 11.d:e7 D:e7 12. Da4! Ca5 13.e4 c5 14.d5! ± (Olaissou—L. Szabo, Upsala 1956).

9. Nu dă nimic 9.Nf4 d:c4! 10.N:b7 (10.C:c4? N:g2 11.R:g2 Db7+ 12.Rg1? Tfd8 13.Dc2 Cc6 14.e3 T:d4! ≠ Belavenet—Botvinnik, meci, Leningrad—Moscova 1933) 10...D:b7 11.Da4=.

10. Sau a) 11.Nf4 De6 12.Tc1 Nd6 13.Dc2 c5 14.Cd3 c4 15.N:d6 D:d6! 16. Cf4 Cd7 17.b3 b5 ≠ (Kopilov—Smislov, 1/2, 19. camp. U.R.S.S.); b) 11.Ne3 De6 12.Tc1 (Fuster—Bouwmeester, Beverwijk, 1953) 12...c5! =

11. Sau 11...De6 12.Cd3 Td8 13.Ne3 c6 (Lundin—Botvinnik, Groningen 1946) 14.Tac1 ±.

12. 15.N:d5? C:d4 16.N:e6 C:e2.

13. Reicher—Smislov, București 1953

14. Comentind partidele meciului Botvinnik—Petrosian, Bronstein a propus mutarea 7...Nb4! care „nu este mai slabă decât celelalte”, iar ca răspuns pentru alb 8.Cb1! — fără a da vreo variantă. Intr-o partidă Karasov—Levin (Harkov 1963) s-a jucat 8.Dc2 N:c3 9.D:c3 d6 10.b3 Cbd7 11.Nb2 a5 12.a3 Db8!? 13.Tfe1 Ne4 14.Nh3 b5! 15.Cd2 b:c4 16.b:c4 Cb6 ≠.

15. Mutarea aceasta, considerată inofensivă de teorie, a fost jucată în două partide ale meciului Botvinnik—Petrosian, 1963. Interesant este 8.Nd2, de ex. 8...c5 9.Ce1 C:c3 10.N:c3 N:g2 11. C:g2 c:d4 12.D:d4 Nf6 13.De4 Ca6 14. Tac1 Tc8 15.Tfd1 ~ (Portisch—Keres, Beverwijk 1964). Sau 8...Nf6 9.Dc2 C:d2 10.D:d2 d6 11.Tad1 Cd7 12.e4 e5

~ (Krogius—Liberson, 1/2 34 camp. U.R.S.S. 1966).

16. Sau a) 9.d5 Nf6 10.Ce1 N:g2 11. C:g2 e:d5 12.c:d5 c5! 13.d:c5 d:c5 14. Dc2 c5! = (Petrosian—Botvinnik, a 13-a partidă din meci 1963).

16a. Sau 10...d6 11.e4 Cj7 12.Ne3 Dc8 13.Cf4 c6 14.Tc1 Te8 15.Cd3 c5 16.f3 Da6 = (Ivkov—Spasski, Santa Morica 1966).

17. 12.d:c5 N:c5 13.c:d5 D:d5 14.Td1 Db7! =

18. Poziția negrului este „ceva mai slabă, dar pe deplin apărabilă“ (Boleslavski și Suetin), Petrosian—Botvinnik, a 3-a partidă din meci 1963. O ameliorare a apărării pare a fi 11...d:c4 12.D:c4 c5 13.d:c5 N:c5 14.Ne3 N:e3 15.C:e3 Cd7 16.Tfd1 De8! 17.Tac1 Cf6 18.Da6 De7 = (Averbach—Furman, 31 camp. U.R.S.S.).

19. Mutarea aceasta este aproape exclusiv jucată dar merită atenție și continuarea 8...d5, de ex. a) 9.c:d5 C:c3 10.b:c3 (10.D:c3 N:d5 11.Nf4 c5 =) e:d5 11.Ce5 Dc8 12.c4 d:c4 13.N:b7 D:b7 14.D:c4 c5 15.d:c5 N:c5 = (Alehin—Tartakower, Baden 1925); b) 9. Ne3 C:c3 10.D:c3 c6 11.Tac1 Cd7 = (Pachman—Rohacek, Praga 1946).

20. a) 9.Cg5? C:e2 +!; b) 9.b:c3 f5! (9...Cc6 10.Cd2! Ca5 11.N:b7 C:b7 12. Cb3 =) 10.d5 Dc8! 11.Cd4 c5 12.Cb5 a6 13.Ca3 e:d5 14.c:d5 b5 15.e4 d6 16. Nh3 Cd7 ± (Vidmar—Colle, Bled 1931)

21. Mai slabe sînt continuările: a) 9...c5 10.Td1! d6 11.Dc2 (11.b3 Cc6 12. Nb2 c:d4! Ragozin—Kotov, 12 camp. U.R.S.S.) Dc7 12.e4 Cd7 13.b3 ±; b) 9...d5 10.c:d5 (10.Nf4 ± Euwe) e:d5 11.Td1 Cd7 12.Nf4 c5 13.d:c5 b:c5 14.Dc2 Cb6 15.Tac1 ± (L. Szabó—Platz, Budapesta 1952); c) 9...Nf6 10. Ne3 Cc6 11.Tad1 Tc8 (11...0—0) 12. Da3! Ca5 13.b3 Ne7 14.d:c5 f6 15.Nh3 Rf7 (Flohr—Keres, 18 camp. U.R.S.S.) 16.b4! ±; d) 9...Dc8 10.Nf4! d6 11.Tfe1

Ne4 12.Nh3! c6 13.Cd2 Ng6 14.e4 Cd7 15.Ne3 Dc7 16.f4 ± (Larsen—O'Kelly, Hastings 1956—57).

22. a) 10.Dd3 Cc6 11.Td1 a5 12.e4 e5 13.Ne3 Dc8 14.a3 e:d4 (a4!) 15.C:d4 C:d4 16.N:d4 f5 17.f4! ± (Lundin—Yanovski, Groningen 1946); b) 10.b3? Cd7 11.Nb2 Cf6 12.Tfd1 Tb8 13.b4 Ce4 14.Dc2 f5 15.Ce1 De8 f6.Cd3 ± (Boleslavski—Cehover, 1949); c) 10.Td1? Cd7 11.Dd3! Dc8 12.e4 e5! 13.d5 Cc5 14.Dc2 a5 15.Ne3 Dg4 ± (Koltner—Opocensky, Praga 1941).

23. a) 10...Dc8 11.e4 Cd7 12.b3 Nf6 13.Nb2 g6 14.Ce1 e5 15.d5 De8 16.f4 ± (Koltner—Denker, Groningen 1946); b) 10...Cc6 11.Td1 f5 12.d5 e:d5 13.c:d5 Cb4? 14.Dd2! a5? 15.a3 Ca6 16.b4 Nf6 17.Nb2 Dd7 18.N:f6 T:f6 19.Cd4! ± (Lilienthal—Botvinnik, 12 camp. U.R.S.S.).

24. Mutarea lui Fine. După 11.Ce1 N:g2 12.C:g2 Dd7 negrul egalează, de ex.: 13.b3 Cc6 14.Nb2 e5 15.d:e5 d:e5 16.Tad1 De6 17.Ce3 Tf7! 18.Cd5 Nc5! (Ivkov—Petrosian, Santa Monica 1966).

25. 11...e:d5 12.Cd4! ±

26. Sau 13.Cd2 e3! 14.f:e3 T:f1 + 15.C:f1 N:g5 16.e4 N:c1 17.T:c1 ± (Pachman).

27. Analiza lui Fine (MCO).

28. a) 10.Ce1 N:f2 (10...d5 11.f3 Ng6 = Alehin—Keres, Salzburg 1943) 11.C:g2 c6 12.d5 c:d5 13.c:d5 Ca6 14. Cf4 Dc8 (Euwe—Keres, meci 1940) 15. Df3 Dc2! = (Lilienthal); b) 10.b3 f5 11.Nb2 Nf6 12.Tad1 Cc6 13.Dc1 Ce7 14.Ce1 N:g2 15.C:g2 Cg6 = (Unzicker—Matanovici, Turneul Staunton, 1951); c) 10.Td1! d6 (10...c6! 11.c5! Ca6 12. Ce5! ±; sau 11.Nf4 d6 12.c5 b:c5 13. d:c5 d5 14.Cd4 N:g2 15.R:g2 Dc8 16. e4! ± Bolbochan—Wexler, Mar del Plata 1951).

29. 10...d6 11.Tfd1 c6 (11...Cbd7 12. De3 Cf6 ± Euwe—Najdorf, Amsterdam 1951; sau 11...Dc8 12.De3 d5 13.Tac3

c6 14.Nh3! Db7 15.Cd2 Ng6 16.c:d5 e:d5 17.Dc3 ± Najdorf — Kottnauer, Amsterdam 1950) 12.De3 d5 13. Tac1 Cbd7 14.c:d5 c:d5 15.Nc7 ± (Bouwmeester — Yanovski, Beverwijk 1952); sau 11.De3 Nb7 12.Tfd1 Cd7 13. b4 Cf6 14.a4 Dd7 15.a5 ± (L. Szabó-Keres, Budapesta 1952).

30. 12.Tfd1 f5 13.Ce5 N:g2 14.R:g2 g5 15.Nd2 De8 16.Df3 Tc8 remiză (Olaissou—Najdorf, Los Angeles 1963).

31. Najdorf—Reshevsky, Los Angeles 1963.

32. Sau a) 10.Td1 Nf6 11.Nf4 d6 12. De3 De7 13.Ng5 Cd7 = (Zagorianski—Lisitin, Leningrad 1949); sau 11.Ne3 Ne4 12.Ce1 N:g2 13.C:g2 Cc6 14.Tac1 De8 15.Dd2 Ce7 16.b4 a5 ± (Kluger—Nagyessi, Budapesta 1952); sau 11. Db3? De7 12.Nd2 d6 13.Nc3 Cd7 14. Ce1 N:g2 15.R:g2 Df7 16.Dc2 g6 17.e3 Tae8 18.Tac1 a5 ~ (Erdelyi—Ivanov, meci România—Bulgaria, 1949); b) 10. Ce1 N:g2 11.C:g2 Nf6 12.Dd3 Cc6 13. d5 Cb4 14.Db3 Ca6 15.d:e6 Cc5 16.Dc2 C:e6 ± (Kramer—O'Kelly, Hilversum 1947); c) 10.Ce5 Dc8! 11.c5 N:g2 12. R:g2 Db7+ 13.f3 b:c5 14.d:c5 (van Scheltinga — Golombek, 1949) 14...Dd5 =; d) 10.Ne3 Nf6 11.Dd2 d6 12.Tfd1 (12.d5 e5 13.Cg5 N:g5 14.N:g5 De8 15. e4 f4! 16.g:f4 h6 17.f:e5 h:g5 ± Gruber—Bojici, Austria—Iugoslavia, 1947) 12...De8 13.Tac1 Ne4 14.Ce1 N:g2 15. C:g2 Cd7 16.Dc2 a5 = (Flohr—Averbach, 19 camp. U.R.S.S.).

33. De considerat este 10...e:d5 11. Ce1! d4 12.D:d4 N:g2 13.C:g2 Cc6 14. Dd5+ Tf7 15.Ne3 Nf6 16.Dd2 Ce5 = (Mühring—Kupper, Vevey 1953); sau 16...Df8 17.Tad1 Db4 18.b3 D:d2 19. T:d2 d6 20.Cf4 Ng5 remiză (Krogus—Lisitin, Leningrad 1956).

34. Sau 11.Dc2 c6! 12.d:e6 d:e6 13. Cf4 (e4!) De7 = (Pachman); sau: 11...Dc8 12.Td1 Ca6 13.e4 f:e4 14.D:e4 Cc5 15.Dc2 ± (Averbach — Ghipslis, 1956).

35. 11...c6 12.Cd4!; 11...e5 12.e4 f:e4 13.Ce1 a5 14.N:e4 Ca6 15.Dc2 g6 16. Cd3 ±

36. Nu 12...Ca6? 13.Td1 N:d4 14. D:d4 e5 15.Dc3 d6 16.b4 ± (Fuderer—Gheller, Amsterdam 1954).

37. Scafarelli—Euwe, Vevey 1955; 16.b3! pare să dea albului avantaj.

38. Sau a) 11...a5 12.Ce1 Cc6 13.Dd2 De7 14.e4 f:e4 15.N:e4 Cd8 16.N:b7 C:b7 ~ (Holmov—Levenfiş, 16 camp. U.R.S.S.); b) 11...De7 12.Tad1 a5 13. Ce1 N:g2 14.C:g2 Cc6 15.Df3 a4 16.e4 e5 17.d5 f:e4 18.D:e4 Ca5 19.d6 ± (Najdorf—Reshevsky, Dallas 1957); c) 11... Cc6 12.Tad1 (12.Dd2 duce la aceleaşi poziţii) 12...Ce7 (12...De8 13.Dc2 Cd8 14.d5! N:b2 15.D:b2 ± Boleslavski—Taimanov, Zürich 1953) 13.Ce1 N:g2 14.C:g2 g6 15.Dd2 Cg6 16.f3 De7 17.e4 f:e4 = (Pirc—Euwe, Olimp. Amsterdam 1954).

39. 19.Dd2 De8 20.Dd5 Rh8 21.e3 a4 22.Cf4 C:f4 23.e:f4 remiză (Filip—Smislov, Amsterdam 1956).

40. 12...Dc8 13.Dd2 Ne4 14.Ce1 N:g2 15.C:g2 Cd7 16.Dc2 Db7 (Pachman—Kottnauer, Praga 1949) 17.Cf4 ±

41. 16.d5 N:b2 17.d:e6 f:e6 18.D:b2 Tae8 19.e3 Dh6 20.f4 g4 ± (Panno—Keres, Los Angeles 1963).

42. 19.D:e4 D:e4 20.T:e4 Te8 21.Tae1 Tfe7 = (Petrosian—Najdorf, Los Angeles 1963).

INDIANA DAMEI

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2
Ne7 6.0-0 0-0

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Dc2	Td1 ¹	b3	C:d4	R:g2	Cbd2	Rg1						=
	c5 ¹²	De8	c:d4	N:g2	d5	Db7	Tfe8 ¹						
2	b3	Nb2	D:d4 ⁴	Df4	Td1	Cc3	D:c4						=
	c5 ⁵	c:d4	Cc6	d5	De8 ⁷	d:c4	Cb4 ³						
3	d5 ¹²	Cd4	c:d5 ¹⁰	N:d5	e4	e5	Df3	Td1	Nf4	Cf5	e6	e:d7 ¹³	±
	e:d5	Nc6 ¹²	N:d5	C:d5	Cf6 ¹¹	Ce8	e6	De7 ¹²	Nc5	Rh8	Dd8	Cbd7	±
4			c:d5	N:d5 ¹³	Cc3	Cf5 ¹⁷	b:c3	Cc3					±
		cg ¹⁴	C:d5	c:d5	Nf6 ¹⁶	N:c3	Df6	Tes ¹⁸					±

NOTE:

1. Rar se joacă 6.Cc3 de ex. Ce4!
7.Nd2 d6 8.0-0 Cbd7 9.Dc2 C:c3 10.
N:c3 Cf6 11.d5 e5 12.C:e5 d:e5 13.d6
N:g2 14.d:e7 D:e7 15.R:g2 0-0 = (Opo-
censky-Keres, Buenos Aires 1939); sau
7.Nd2 f5 8.d5 Nf6 9.Dc2 0-0 10.C:e4
f:e4 11.D:e4 e:d5 12.Dc2 Cc6 13.c:d5
Cd4 14.C:d4 N:d4 15.e3± (Benkő—

Milici, Belgradi 1964). Interesant este
7...d6 8.d5 C:c3 9.N:c3 e5 10.0-0 0-0
11.b4± (Stahlberg—Matanovici, Ere-
van 1965).

2. a) 7...Ce4? 8.Cd2! C:d2 9.N:b7
C:f1 10.N:a8 C:h2 11.R:h2 c6 12.Nd2
f5 13.Cc3 Nd6 14.Rg2± (Florian—Haj-
tun, camp. Ungariei 1951); b) 7...d6 8.
Cc3 Cbd7 9.e4 e5 10.b3 c6 11.Nb2±

(Heinicke—Kranki, 1939); c) 7...d5 8. Ce5 c5! 9.d:c5 N:c5 10.Cc3 Dc8! 11.c:d5 C:d5 = (Euwe); d) 7...Cc6 8.Cc3 d5 9.c:d5 Cb4 10.Db3 C:d5 11.Td1 Dc8 12.Ng5 C:c3 13.D:c3 c5 14.Da3 Te8 = (Sämisch—Grünfeld, Berlin 1928); e) 7...Ne4 8.Dd2 (8.Da4 Nb7! 9.Cc3 Ce4 10.Dc2 duce la tabela 90. Nu însă 8... c5 9.d5! e:d5 10.Cc3 Cc6 11.c:d5! N:d5 12.C:d5 C:d5 13.Td1 ± Aronin) 8...d6 9.Cc3 Nb7 10.Dc2 c5 11.e4 c:d4 12.C:d4 Dc8 13.b3 ± (Gereben—Troianescu, Sopot 1951).

3. a) 8.d:c5 b:c5! 9.Cc3 (sau 9.b3 Cc6 10.Nb2 Cb4 11.Dc1 Ce4 12.Cc3 c5 ± Stahlberg—L. Szabó, Mar del Plata 1948) 9...Cc6 10.Td1 d6 11.b3 a6 12.Nb2 Cb4 13.Db1 Dc7 ± (Najdorf—L. Szabó, Saltsjöbaden 1948); b) 8.Cc3 c:d4 9.C:d4 N:g2 10.R:g2 Dc8 11.b3 Cc6 12.Td1 d5 13.Cd5 Cb4 14.Dd2 Cb:d5 15.Nb2 C:c3 16.D:c3 D:c3 remiză (Novotelnov—Ilivijki, 1948); c) 8.b3 c:d4 9.C:d4 N:g2 10.R:g2 d5 11.Nb2 Dc8 12.c:d5 D:c2 13.C:c2 C:d5 14.e4 Cf6 15.Cc3 Cc6 remiză (Kotov—Bronstein, Budapesta 1950).

4. Pachman.

5. Sau 7...d5 și acum: a) 8.Cbd2 Cbd7 9.Nb2 c5 10.e3 Tc8 11.De2 Dc7 12.Ta1 Db8 13.c:d5 e:d5 14.Ce5 Tcd8 15.f4 ± (Fine—Seidman, New York 1940); b) 8.c:d5 e:d5! 9.Cc3 Cbd7 10.Nb2 Te8 11.Ce5 Nf8 12.Tc1! ± (Botvinnik—Bronstein, meci 1951); sau 11.Tc1 c6 = (Levenfiş—Botvinnik, meci 1937); c) 8.Ce5 c5! 9.d:c5 b:c5 10.c:d5 e:d5 11.Cc3 Cbd7 12.Cd3 Cb6 13.a4 a5 14.Na3 Tc8 15.Cb5 Ce4 = (Euwe—Alehin, meci 1937).

6. Sau 9.C:d4 N:g2 10.R:g2, vezi tabela 92, nota 28.

7. a) 11...Db8!? 12.Ce5 Nd6 13.C:c6 N:c6 14.Dh4 Ne5 15.Cc3 Ce4 16.Ta1 C:c3 17.N:c3 N:c3 18.T:c3 ± (Reshevsky—Kashdan, camp. S.U.A. 1945); b)

11...Nd6 (H. Müller) 12.Dh4 d:c4 13.N:f6 g:f6 14.Cc3! ± (Pachman).

8. Pachman.

9. Nimic nu obține albul cu 7.Te1, de ex.: 8.c:d5 e:d5 9.Cc3 c5 10.d:c5 b:c5 11.Ch4 Dd7 12.e4 C:e4 13.C:e4 d:e4 14.D:d7 C:d7 15.N:e4 N:e4 16.T:e4 Nf6 = (Kan—Taimanov, 20 camp. U.R.S.S.); sau 8.Cc3 Cbd7 9.Ce5 Ce4 10.c:d5 C:c3 11.b:c3 C:c5 12.d6 N:g2 13.d:e7 d:e7 14.R:g2 Cc6 = (Keres—Botvinnik, AVRO 1938).

10. Mai slab este 9.C:c6 d:c6 10.Cc3 d4! (Nu 10...d:c4 11.Da4 b5 12.Da5! Cd5 13.C:d5 c:d5 14.D:b5 c6 15.Db7 Cd7 16.D:c6 Cb6 17.a4 ± Euwe—O'Kelly, Beverwijk 1958) 11.Cb5 (sau 11.Ce4 a6 urmat de Ta7 și c5) 11...Nc5 12.Nf4 (12.e3 d3 13.Cc3 Dd6 urmat de Cfd7 și Tfd8) 12...a6! 13.N:c7 Dd7 14.N:b8 a:b5 15.Ne5 Cg4 16.Ng4 b:c4 ± (Vukovici).

11. Poate mai bine 11...Cb4 (Kupper).

12. Euwe propune 14...d5, de ex. 15.e:d6 C:d6 16.C:c6 C:c6 17.D:c6 Dc8! 18.D:c8 Ta:c8 19.Cc3 ±

13. 19.D:c6 Cf6 20.Cc3 ± (Pomar—Kupper, München 1958).

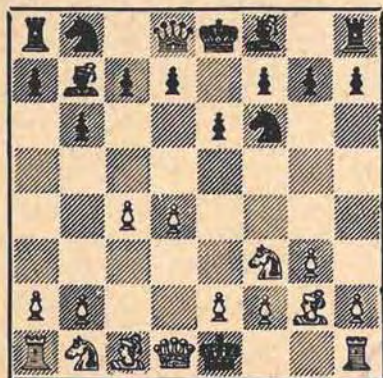
14. Sau a) 8...Ce4? 9.Cc3! (9.Cf5 d:c4 10.C:g7 R:g7 11.N:e4 N:e4 12.Dd4+ Nf6 13.D:e4 d5 ±) 9...C:c3 10.b:c3 c6 11.c:d5 c:d5 12.c4 Cc6 13.N:d5 ±; b) 8...Cc6! 9.c:d5 Cd4 10.D:d4 c5 11.Dd3 d6 12.Cc3 a6 13.a4 Cd7 (Pomar—Rossolimo, New Orleans 1954) 14.h3 =

15. Konstantinopolski propune 10.e4 Cf6 11.Cc3 cu presiune puternică.

16. Mai slab este 11...Cc6 12.C:d5 C:d4 13.D:d4 ±

17. Sau 12.Cdb5 Nc6 13.a4 a6.

18. Analiza lui Vukovici.

INDIANA DAMEI

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	_____	Nd2 ¹	Cc3 ²	0-0	c:d5 ³	Dc2	Tac1	Nf4	Tfd1	Nb3	Ng5	Ne3	=
	Nb4 +	Ne7	d5	0-0	e:d5 ⁴	Cbd7 ⁵	Te8	c6	Cf8	Cg6	h6	Nd6 ⁶	
2		_____	D:d2 ⁷	Cc3 ⁸	Dc2	0-0	e4	Tf61	d5 ¹³	d:c6	De2 ¹⁴		~
		N:d2 +	0-0 ⁸	d6 ¹⁰	De7 ¹¹	Cbd7 ¹²	Tac8 ¹³	e5 ¹⁴	c6	N:c6			
3		_____	0-0	D:d2 ¹⁵	Te1 ¹⁶	Ce5	Dc2	c:d5	Cd3	Da4	Cc3	Dd1 ²¹	+
		De7	N:d2 ¹⁷	0-0	d5 ²⁰	Ce4	f6	e:d5	Ce6	a6	b5		=
4	_____	d5 ¹²²	Ch4	Cc3	0-0	c:d5 ¹²³	e4	f4	Te1	a4 ²⁴			±
	c5 1?	e:d5	g6	Ng7	0-0	d6	Cbd7	Te8	a6				
5	_____	0-0 ²⁵	b3	Nb2	C:d4 ²⁶	R:g2	Cc3	f3	c:d5	C:d5	e4	De2	=
	Dc8 ²⁵	c5 ²⁷	c:d4	Ne7	N:g2	0-0 ²⁸	Db7 +	d5 ³⁰	C:d5	D:d5	Dd7		

NOTE:

1. a) 6.Cc3 duce la Apărarea Nim-zovici; b) 6.Cbd2 0-0 (6...c5 7.0-0 c:d4 8.Da4!? Cc6 9.Cb3 Nc5 10.Ng5 Dc7 11.N:f6 g:f6 12.Tad1 e5 13.C:c6

b:c6 14.Ch4! ± Opocensky—Capablanca, Buenos Aires 1939) 7.0-0 d5 (7...N:d2?! 8.D:d2! d6 9.b3 Cbd7 10.Nb2 ±) 8.a3 (8.Dc2 Cbd7 9.a3 Ne7 10.b4 c5 11.c:d5 e:d5 12.d:c5 b:c5 13.b:c5 C:c5 = Flohr—Alehin, AVRO

1938) 8...Ne7 9.b4 c5! 10.b:c5 b:c5 11.d:c5 N:c5 12.Nb2 Cbd7 = (Rubinstein—Alehin, Semmering 1926).

2. 7.0—0 c5! 8.Cc3 c:d4 9.C:d4 N:g2 10.R:g2 0—0 11.De2 Cc6 13.Cf3 Db7 14.Tad1 Tac8 = (Pitlakowsky—Simaghin, 1955).

3. 9.Ce5 c6 10.c:d5 c:d5 11.Tel Cfd7! 12.C:d7 D:d7 13.Nf4 Tfc8 ♣ (Pachman—Alatorzev, Moscova — Praga 1946).

4. Sau 9...C:d5 10.Tel (10.Dc2 c5 11.d:c5 N:c5 12.Tfd1 Dc8 13.Tac1 Cf6! = Saitar—Pachman, Oslava 1946) 10...c5 11.e4 C:c3 12.N:c3 c:d4 13.CA14 Cd7! = (Pachman).

5. 10...Ce4? 11.C:e4 d:e4 12.Ce5! f5 13.Tac1 ± (Lilienthal—Opocensky, Moscova—Praga 1946).

6. Zamiřovskii—Botvinnik, Moscova 1931 (prin interviere de mutări și cu o mutare în plus de ambele părți, vezi tabela 90, varianta 1, nota 2).

7. Sau 7.Cb:d2 c5 8.0—0 0—0 9.d:c5 b:c5 10.Dc2 Dc7 11.Tad1 h6 12.a3 Cc6 13.Tfel Tab8 = (Bogoliubov—Nimzovici, Berlin 1927).

8. a) 7...d6 8.Cc3 Ce4? (8...0—0 vezi varianta principală) 9.Df4! Cf6 (C:c3 10.Cg5! ±) 10.e4 ±; b) 7...Ce4 8.Df4! f5 (8...0—0 9.Cg5 f5 10.Cc3 Cd6 11.N:b7 C:b7 12.0—0—0 ± Lachman—Menke, 1939) 9.Cg5! ± (Nu 9.Ce5? d6 10.Cd3 Df6 11.J3 Cg5 12.Cc3 Cc6! ♣ Vidmar jr.—L. Steiner, M. Lazne 1948); c) 7...Dc7 8.0—0 d6 9.Tel c5 10.Cc3 0—0 11.e4 Cbd7 12.Tad1; sau 9.Cc3 Ce4 10.C:e4 N:e4 11.Cel N:g2 12.C:g2 Cd7 13.e4 0—0 14.f4 Tad8 = (Nimzovici—H. Johner, Zürich 1934).

9. Sau 8.0—0 d6 9.Cc3 Ce4! 10.C:e4 N:e4 11.Cel N:g2 12.C:g2 De7! = (Alehin); mai slab este 9...Cbd7

10.Tfel Ce4 11.C:e4 N:e4 12.Df4 Nb7 13.e4 Df6 14.DJ2 e5 15.Tad1 ± (Holmov—Livšin, 21 camp. U.R.S.S.).

10. a) 8...Ce4? 9.Dc2 C:c3 (9...f5 10.Ce5! d5 11.c:d5 e:d5 12.0—0 Cd7 13.f4 ± Euwe—Flohr, meci 1932) 10.Cg5! Ce4 11.N:e4 N:e4 12.D:e4 D:g5 13.D:a8 Cc6 14.Db7 C:d4 15.0—0! (15.Td1 c5! 16.e3 Cc2+ 17.Rd2 Df5 18.Dg2 Cb4 19.e4 Df6 20.Rc1 C:a2+ = Euwe—Capablanca, meci 1931) 15...C:e2+ 16.Rh1 ± (Pachman); b) 8...De7 9.Dc2! c5 10.d5 ±; c) 8...d5 9.Ce5! Cbd7 10.0—0 C:e5 11.d:e5 Cd7 12.f4 c6 13.c:d5 c:d5 (Grünfeld — Tartakover, 1922) 14.e4! d:e4 15.C:e4 ±

11. 9... Cbd7 10.0—0 Te8 11.e4 e5 12.Tad1 e:f4 13.C:d4 ± (Rubinstein — Bogoliubov, 1920).

12. Poate mai bine este 10...c5 11.Tad1 Cc6! 12.b3 Tac8 13.Db2 ± (Pachman).

13. Sau 11...e5 12.Tad1 Tfd8 13.Tfel Cf8 14.Ch4 c6 15.Cf5 Dc7 16.d5 g6 17.Ce3 c5 18.f4 ± (Grünfeld—Thomas, Karlovy Vary 1929). Este interesant că Grünfeld nu citează în cartea sa această partidă, recomandând în schimb continuarea 12.Cd5 Dd8 (12...C:d5 13.c:d5 f5 14.d:e5 f:e4 15.D:e4 ± Foltys—Rohacek, Tr. Teplice, 1941) 13.Tad1 Te8 14.d:e5 C:e5 15.C:e5 T:e5 16.f4 Te6 17.Tfel Tb8 18.Da4 a5 19.a5! ± (Podhorzer—Seikman, Olimp. Varșovia 1935).

14. 12...c5 13.b3 c:d4 14.C:d4 Ce5 15.Tad1 ± (Fine—Thomas, Nottingham 1936).

15. a) 13.Tad1 c6 14.Da4 Tc7 (Reshevsky—Keres, 1937); b) 13.Cd5 N:d5 (C:d5) 14.c:d5 Cb8 15.Nh3 Cd7 16.Da4 ± (Becker—Kolnhofer, Viena 1935).

16. Pachman consideră poziția ca favorabilă albului, dar această apre-

ciere este discutabilă, de ex. 15...Cc5 16.Cd2 (16.Cd5 N:d5 17.e:d5 Cf:d7 urmat de f5, sau chiar 17...b5!?) 16...Ce6! cu contrașanse.

17. Nu 7...0—0? 8.Nf4! Nd6 (d5 9.c5!) 9.d6 D:d6 10.Cc3 Tc8 11.Dd3 c5 12.e4 ± (Grünfeld—Rozici, Rogaska—Slatina 1929).

18. Sau 8.Cb:d2 și acum a) 8...d6 9.Dc2 c5 10.e4 (10.d5 e:d5 11.Ch4!? Palau—Grob, Londra 1927) 10...e5 (Cc6!) 11.d5 Cbd7 12.Ce1 0—0 13.Cd3 Ce8 14.Tae1 Cc7 15.f4 f6 16.Nh3 ± (Grünfeld—Kostici, Berlin 1928); b) 8...0—0 9.Dc2 d6 10.e4 e5 11.d5 (11. Tfel Cbd7!? 12.Tae1 a5 13.Ch4 ~ Sämisch—Unzicker, Lucerna 1948; la 11.Ch4 g6!) 11...Nc8 12.b4 Ce8 13. Dc3 Qd7 14.Cb3! ± (Grünfeld); c) 8...c5! 9.d:c6 b:c5!; sau 9.Dc2 Cc6! = (Euwe).

19. 9.Cc3 d6! 10.Dc2 duce la varianta 2; mai slab este 9...Ce4 10. C:e4 N:e4 11.Df4 d5 12.c:d5 N:d5 13.e4 Nb7 14.Tae1 ± (Bondarevski—Dubinin, 11 camp. U.R.S.S.).

20. 9...d6 10.Cc3 Cbd7 11.Dc2 Tc8! 12.e4 e5 duce la var. 2.

21. Albul are inițiativa (Euwe—Spielmann, meci 1932).

22. Sau a) 6.d:c5 b:c5 (sau 6... N:c5 7.Cc3 Ce4! =) 7.0—0 Ne7 8. Cc3 0—0 9.b3 d6 10.Nb2 Cc6 11.Dd2 Db6 12.Tad1 Tad8 13.Cg5 Cb4 14.e4 Nc6 15.De2 Db7 ~ (Ufimțev—Kan, 15 camp. U.R.S.S.); b) 6.Cc3 Ne7 7.0—0 c:d4 8.D:d4 (8.C:d4 N:g2 9. R:g2 = Bronstein—Kotov, Zürich

1953) 8...0—0 9.Td1 Cc6 10.Df4 Db8 11.b3 Td8 12.Nb2 D:f4 13.g:f4 ± (Pirc).

23. Alehin propune 10.f4 d6 11.f5; sau 10.Ng5 h6 11.N:f6 D:f6 12.C:d5 N:d5 13.D:d5 Cc6 14.D:d7 Tac8 și negrul are oarecare compensație pentru pion.

24. Vajda—Monticelli, Budapesta 1926.

25. a) 5...d5 duce la poziții din tabela 90, var. 1 și 2; b) 5...g6!? (Simaghin) 6.0—0 Ng7 7.Dc2 (7.Ng5 h6 8.N:f6 D:f6 9.Cc3 De7 10.e4 ~) 7...0—0 8.Cc3 d5 9.Ce5 c6 10.Td1 Cbd7 11.f4 De7 12.b3 C:e5 13.d:e5 Cg4 ~ (Kot—Simaghin, 1/2 camp. U.R.S.S., 1958); sau 6.0—0 Ng7 7. Cc3 0—0 8.Tel d5 ~ (Goldenov—Simaghin, camp. U.R.S.S. echipe 1960).

26. 6.Cc3 Nb4 duce la variante asemănătoare Apărării Nimzovici.

27. 6...Ne7 7.Cc3 0—0 duce la variante din tabela 90.

28. Sau a) 9.N:d4 0—0 10.Nb2 d5 11.c:d5 C:d5 = (Vidmar—Bröder, camp. Iugoslaviei, 1939); b) 9.D:d4 vezi tabela 91, varianta 2.

29. Sau 10...d5 11.c:d5 C:d5 12.e4 Cf6 (Grünfeld—Keres, Zandvoort 1936) 13.Cc3! ±

30. 12...a6 13.e4 Cc6 14.Dd2 Tac8 15.Tfd1 Tfd8 (Golombek—Pachman, Praga 1946) 16.Tae1 ±

TABELA 93

INDIANA DAMEI

Alte posibilități ale negrului după:
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	_____	Nd2	D:d2	Ca3 ¹	Ng2	0-0	Tfd1	Tac1	Ce2	Db4 !?	Da3	Ce3	~
	Nb4 +	N:d2+	Na6	0-0 ²	c6 ³	d6	Cbd7	De7	Tac8	Nb7	Tc7	g6 ⁴	
2				De2	Ng2	Ce5 ⁵	Da4	N:a8	f3	Cc3	0-0-0	Cd3	=
				c5	Cc6	C:d4	Db8	D:a8	Db7	0-0	d6	d5 ⁶	
3	_____	b3	Ng2	Nd2 ⁹	Cc3	Ce5	c:d5	0-0	Tc1	Nf4	Dd3	N:e5	=
	Na6 ⁷	d5	Nb4 + ⁸	Ne7	0-0	c6	e:d5	Nb7	Cbd7	Tc8	C:e5	Dd7	
4		De2	Ng2	d:c5	a3	Cbd2 ¹⁰	0-0	b4	Nb2	Tfd1	Tac1		=
		c5	Cc6	N:c5	Tc8 !	Nb7	0-0	Ne7	d5	De7	Db8 ¹¹		
5		Cbd2	Ng2	d:c5	0-0	b3	Nb2	Ce5					=
		c5 ¹²	Cc6	b:c5 ¹³	Ne7	0-0	Cc6	De7 ¹⁴					
6		Da4 !	Ng2	Cc3 ¹⁶	Nf4 ¹⁵	Tcl ¹⁵	c:d5	Ce5	0-0	Tfel	e4 ! ¹¹		±
		Ne7 ¹⁵	0-0	c6 ¹⁷	De8	d5 ²⁰	e:d5	De6	Nb7	Cbd7			
7			Cc3	Ng2	0-0 ²³	C:e4 ²⁴	Td1 ²⁵	Ce1	C:g2	d5	T:d5	Nd2	+
			Nb7 ²²	0-0	Ce4	N:e4	De8	N:g2	e5	e:d5	Cc6	Nf6 ²⁶	±

NOTE:

1. Sau a) 7.b3 c6 8.Ng2 d5 9. 0-0 0-0 10.Tc1 Cbd7 11.a4 Tc8 12. Ca3 De7 13.Db2 c5 14.Cb5 Cb8 15. Ce5 d:c4 16.b:c4 c:d4 17.C:d4 Nb7 = (Bronstein—Polugaevski, 29 camp. U.R.S.S.); b) 7.Dc2 c5! 8.Ng2 Cc6 9.Da4 Dc8 10.Ce5!? C:d4 11.N:a8 D:a8 12.f3 Nb7 ≠ (Minev—L. Szabó, M. Lazne, 1959).

2. 7...Nb7 8.Ng2 0-0 9.Cb5! d6 10.0-0 De7 11.Rad1 c6 12.Cc3 Cbd7 13.e4 ± (Pachman).

3. 8...d5!? (8...Nb7 9.Cb5 vezi nota 2) 9.0-0 Ce4 10.Dc2 Cd6 11.c:d5 e:d5 12.Ce5 Nb7 13.Tac1 ± (Grünfeld—E. Steiner, Ujpest 1934).

4. Benkö—Olafsson, Los Angeles 1963 (16.Ce5! c5 17.N:b7 d:e5! 18.Ng2 e:d4 19.T:d4 Ce5 20.T4d1 Cc6 21. N:c6 T:c6 =).

5. Sau 9.d:c5 b:c5 10.0-0 0-0 = (Cobo—L. Szabó, Varna 1962).

6. Pomar—O'Kelly, Varna 1962.

7. 4...Ne7!? 5.Ng2 Na6 6.b3 d5 7. 0-0 0-0 8.Cc3 c6 9.Nb2 Cbd7 (9...d:c4 10.b:c4 N:c4 11.Ce5 Na6 ~) 10.Tc1 Tc8 (10...d:c4 11.Cd2! c:b3 12. N:c6 Tc8 13.Ng2 b:a2 14.T:a2 Cb8 15.Da1! ±) 11.e4 Nb4 12.e5 Ce8 13.a3 Ne7 14.N1 ± (Gligorici—Kolarov, 1957).

8. După părerea lui Sokolski, negrul ar fi putut lua pionul c4, de ex. 6...d:c4 7.Ce5 Nb4+ 8.Nd2 (sau 8.Rf1 c6 9.C:c6 C:c6 10.N:c6 Re7 11. N:a8 D:a8 cu atac puternic) 8... D:d4 9.N:b4 D:a1 10.Nc3 D:a2 11.N:a8 c:b3 și negrul are patru pioni pentru figură.

9. Mai slab este 7.Cfd2 c5! 8.a3 (8.d:c5 N:c5 9.Nb2 0-0 10.0-0 Cc6 11.Cc3 Tc8 ≠ Uhlmann—Smislov, Moscova 1956) 8...N:d2+ 9.C:d2

Cbd7 10.d:c5 b:c5 11.Nb2 Tb8 ~; varianta în continuare este o partidă Kluger—Grynfeld, 1954.

10. a) 9.b4 Ne7! 10.b5 N:b5! 11. c:b5 Cb4 12.Db2 Cc2+ 13.Rd1 Ce4 14.D:c2 C:f2+ 15.Re1 T:c2 16.R:f2 Nf6 și negrul câștigă); b) 9.0-0 Cd4 10.C:d4 N:d4 11.Cbd2 Dc7 12. Dd3 Ne5 13.f4 N:j6 14.b4 Ne7, 15.b5 Nb7 16.N:b7 Nc5+ 17.e3 D:b7 18.Nb2 Cg4 19.Ta1 0-0 ≠ (Goldenov—Borisenko, 1/2 20 camp. U.R.S.S., 1952).

11. Sliwa—Furman, București 1954

12. Sau 5...Ne7 6.Ng2 0-0 7.0-0 d5 8.b3 Cbd7 9.Nb2 c5 10.Tac1 Tac8 11.e3 b5 ≠ (Thorbergsson—Roessel, Copenhaga 1956).

13. Sau 7...N:c5 8.0-0 0-0 9.a3 Ne7 10.b4 Nb7 11.Nb2 Tc8 (11...Dc7 12. Tc1 Tac8 13.e4 ± Golombek—Unzicker, Moscova 1956) 12.Db3 Tc7 13. Tac1 Da8 14.Dd3 h6 15.Tfd1 Td8 16. e4 d6 = (Bronstein—Taimanov, Zürich 1953).

14. Nedeljkovici—Bronstein, Belgrad 1954.

15. a) Mutarea 5...c6 are valoare independentă numai în legătură cu gambitul 6.Cc3 b5!? de ex. 7.c:b5 c:b5 8.C:b5 Db6 9.e3 (Pachman propune 9.Cc3 Nb4 10.Ng2 0-0 11.Dc2 ±. La 10...Cc6 cel mai bine este 11.0-0 N:c3 12.b:c3 N:e2 13.Tel Nb5 14.Da3 ±) 9...Nb7 10.Ne2 Nc6 11.Dc4 Db7 12.0-0 a6 13.Cc3 N:f3 14.N:f3 D:f3 15.Dc8+ Re7 16.d5! ~ (Kluger—Portisch, Budapesta 1959); continuarea 6...d5 dă avantaj albului, de ex. 7. c:d5 e:d5 8.Ce5! Nb7 9.Ng5 Ne7 10. Ng2 0-0 11.0-0 ± (Furman—Keres, 16 camp. U.R.S.S., 1948). Dacă negrul vrea să joace sistemul cu c6 și d5 este preferabilă ordinea de mutații din nota 16.

16. 7.0-0 c6 și acum a) 8.Cc3 d5 9.c:d5 (9.Ce5 De8 ≠ Fridstein—Cerep-

kov, $\frac{1}{2}$ 20 camp. U.R.S.S., Minsk 1952) 9...e:d5 10.Nf4 Dd7 11.D:d7 Cb:d7 12.Tfcl Nb4 13.Nf1 Tfc8 = (Toran—Olafsson, Beverwijk 1958); b) 8.Ce5 De8 9.Cc3 d5 duce la nota 7. Pachman recomandă 9.e4, dar după 9...d5! negrul stă bine; c) 8.Nf4 b5 9.c:b5 c:b5 10.Dd1 Nb7 11.Cbd2 Cd5 12.N:b8 T:b8 13.e4 Cb6 14.De2 f5 (a6!) ♣ (Vaitonis—Unzicker, Stockholm 1952).

17. 7...Nb7 duce la nota 7.

18. Sau 18.Ce5 De8 19.0—0 d5 20.c:d5 (20.Tel? b5! 21.c:b5 c:b5 22.Dd1 b4 ♣ Stahlberg—Taimanov, Zürich 1953) c:d5 21.D:e8 T:e8 22.Tel Cbd7 =

19. După 9.0—0 d5 10.Ce5 Db7 negrul egalează, de ex. 11.c:d5 c:d5 12.Tfcl b5! 13.Dd1 Tc8! (H Müller) urmat de 14...Cc6; sau 11.b4 b5 12.c:b5 c:b5 13.Db3 Cc6! 14.C:c6 D:c6 15.Tfcl Db6 = (H. Müller); sau 11.Tfcl Tc8 12.c:d5 c:d5 13.Cb5 N:b5 14.T:c8+ D:c8 15.D:b5 Dd8 16.Tcl Ch5 17.Nd2 Cf6 18.e3 a6 ~ (Triunoyici—O'Kelly, Beverwijk 1963)

20. După 9...Db7 albul poate sacrifică cu succes un pion: 10.d5! c:d5

11.c:d5 e:d5 12.Cd4 sau 10...d6 11.Ch4 (Hradetzky și Mädlér).

21. 14...d:e4 (14...Tfd8 15.e:d5 C:d5 16.C:d5 c:d5 17.C:d7 D:d7 18.D:d7 T:d7 19.Nh3 ±) 15.C:e4 C:e5 16.C:f6+ N:f6 17.d:e5 b5! 18.Db3! D:b3 19.a:b3 Ne7 20.N:c6 N:c6 21.T:c6 Tac8 22.Tec1 ± (Hradetzky—Ceterdal, coresp. 1960).

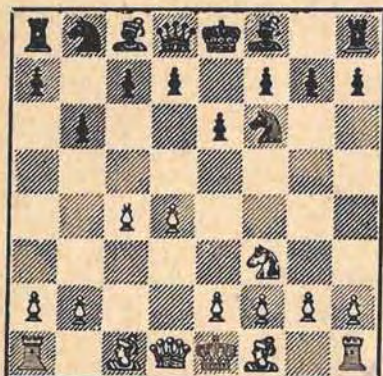
22. După 6...0—0 este posibilă continuarea 7.e4!? ale cărei consecințe nu sînt încă suficient analizate. O partidă Roessel—Mititelu (Varna 1959) a continuat cu 7...d5 8.c:d5 N:f1 9.R:f1 e:d5 10.e5 Ce4 11.Rg2 și acum cu 11...C:c3 12.b:c3 Dd7 negrul ar fi putut obține un joc satisfăcător.

23. Sau 8.Ng5 d5 9.N:f6 N:f6 10.c:d5 e:d5 11.0—0 = (Bromstein—Petrosian, Portoroz 1958).

24. După 9.Dc2 s-ar fi ajuns la varianta 4 din tabela 90.

25. A se compara cu varianta 3 din tabela 90.

26. 16.Nc3 N:c3 17.b:c3 ± (Benkö—Keres, Los Angeles 1963). Albul stă ceva mai bine.

INDIANA DAMEI

1.d4 Cf6 2.e4 e6 3.Cf3! b6²

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	e3	Nd3 ³	Cc3 ⁵	0-0 ⁷	b3 ⁸	Nb2	De2	b:c4	Tfd1 ¹²	Tae1	Cb5	Ce5	+
	Nb7	Ne7 ⁴	d5 ⁶	0-0	c5 ⁹	Cbd7 ¹⁰	d:c4 ¹¹	De7	h6	Tfe8	Db8	a6 ¹³	
2	Ng5 ¹⁴	e3 ¹⁵	Nh4 ¹⁶	Cc3 ¹⁷	Ng3	Tc1	b3						+
	Nb7	h6	Nb4+	g5	Ce4	h5	C:g3 ¹⁸						
3	Cc3	Ng5 ²⁰	Nh4	e3 ²³	N:e7 ²⁴	De2	D:c3	Ne2	0-0	Tfd1	Cd2	d:c5	=
	Nb7 ¹⁹	h6 ²¹	Ne7 ²²	Ce4	D:e7	C:c3	0-0	d6	Cd7	Cf6	c5	d:c5 ²⁴	
4		a3	d5!	e4	d:e6	Cg5	f4	Nd3	f5 ²⁷				+
		Ne7	d6 ²⁵	c8 ²⁶	f:e6	Nc8	0-0	e5					
5			c:d5	e3	Nb5+	Nd3	Nd2	C:d5	0-0	Da4	Nb4	N:d6	=
		d5	C:d5 ²⁸	Ne7	c6	0-0 ²⁹	Cd7	c:d5	Nd6	a6	De7	D:d6 ³⁰	

NOTE:

1. O continuare interesantă și încă puțin analizată este 3.Ng5, de ex. 3...Nb4+ 4.Cbd2 (4.Cc3 duce la Apărarea Nimzovici) 4...d5! (4...h6 5.N:f6

D:f6 6.a3 N:d2+ 7.D:d2 d6 8.e3 e5 9.Ce2± Euwe-Napolitano, coresp. 1952-53); după mutarea aceasta (propusă de H. Müller) rezultă un fel de Variantă Manhattan, cu calul la d2 în loc de c3, în care negrul egalează

ușor, de ex. 5.e3 c5 6.a3 N:d2+ 7.D:d2 c:d4 8.e:d4 Cc6 9.Cf3 0—0 = (Müller—Fischer, Viena 1922). După 3.g3 negrul poate răspunde 3...Nb4+ 4.Cd2 (4.Nd2 duce la nota 2) 4...c5! 5.a3 N:d2+ 6.D:d2 c:d4 7.Cf3 Cc6 8.C:d4 Ca5! 9.b3 d5 10.Db2 d:c4 11.b4 e5 12.Cf3 Cb3! ♣ (Donner—Trifunovici, Buenos Aires 1955).

2. Alte sisteme : I. 3...Nb4+ (Bogoliubov) 4.Nd2 (4.Cbd2 d5 5.a3 Ne7 6.Dc2 b6 7.e4 d:e4 8.C:e4 Nb7 9.Nd3 c5! 10.d:c5 b:c5 11. 0—0 Dc7 12.Tel Cc6 ♣ Goldenov—Keres, 15 camp. U.R.S.S.; sau 4...b6 trecind în variante ale Indianeî Damei, tabela 93 și acum : a) 4...De7 5.g3 Cc6 (sau 5...0—0 6.Ng2 N:d2+ 7.D:d2 d5 8.0—0 Cc6 9.Ce5 C:e5 10.d:e5 Cd7 11.Dc3 c6 12.Cd2 b6 = Euwe—J. Bolbochan, Mar del Plata 1947) 6.Ng2 N:d2+ 7.C:d2 d6 8.0—0 0 (sau 8...a5 9.e4 e5 10.d5 Cb8 11.Cel 0—0 12.Cd3 Ca6 13.f4 Nd7 14.Rh1 c6 15.f:e5 d:e5 16.De2 Ce8 17.De3 c5 18.b3 b6 19.a3 Cd6 20.b4 Cb7 = Portisch—Parma, Beverwijk 1964) 9.e4 a5 (sau 9...e5 10.d5 Cb8 11.b4! Ng4 12.Dc2 N:f3! 13.C:f3 a5 14.a3 Ca6 15.Tab1 a:b4 16.a:b4 c5 = Unzicker—Petrosian, Stockholm 1952) 10.b3 (10.Tel e5 11.d5 Cb8 =) 10...e5 11.d5 Cb8 12.Cel Ca6 13.a3 Ng4 14.f3 Nd7 15.Cd3 c6 = (Opocensy—Trifunovici, Zlin 1945); b) 4...N:d2+ 5.D:d2 (5.Cb:d2 0—0 6.e4 d6 7.Nd3 e5! 8.0—0 De7 ♣ Pachman) 5...Ce4 6.Dc2 f5 7.g3 0—0 8.Ng2 d6 9.0—0 De7 = (Foltys—Gligoric, Praga 1946); II. 3...c5 4.d5 (4.Cc3 c:d4 5.C:d4 Nb4 duce la o poziție care survine și din deschiderea engleză : 1.c4 c5 2.Cf3 Cf6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e6 5.Cc3 Nb4. Poate urma 6.Cbd5 0—0! 7.a3 N:c3+ 8.C:c3 b6 9.e4 Nb7 10.Ng5 h6 = Pedersen—Filip, Praga 1954; sau 6.Nd2 Cc6 7.C:c6 b:c6 8.e3 0—0 9.Ne2 Tb8 = Eliskases—L. Szabó, Stockholm 1952) 4...b5!? (Gambitil Blumenfeld) și acum a) 5.Ng5! (acceptarea gambitului este riscantă, de ex. 5.d:e6 f:e6 6.c:b5 d5

7.e3 Nd6 8.Cc3 0—0 9.Ne2 Nb7 10.b3 Cbd7 11.Nb2 De7 12.0—0 Tad8 13.Dc2 e5 14.Tel e4 15.Cd2 Ce5 16.Cd1 Cfg4 ♣ Tarrasch—Alehin, Pstyan 1922) 5...e:d5! 6.c:d5 h6 7.N:f6 D:f6 8.Dc2 d6 9.e4 a6 10.a4! b4 11.Cbd2 Ng4 12.Ne2 Cbd7 13.Cg1! ± (Pachman); sau 6...d6 7.e4 a6 8.a4 Ne7 9.N:f6! (9.a:b5 C:e4! Milev—Portisch, Olimp. 1956) 9...N:f6 10.a:b5 N:b2 11.Ta2 Nf6 12.Cbd2 0—0 13.Nd3 Nb7 14.0—0 Te8 15.Db3 Te7 16.Tb1 a:b5 17.T:a8 N:a8 18.Nb5 Cd7 19.Nc6 ± (Fuchs—Radovici, meci România — R.D. Germană, 1959); sau b) 5.Cc3 b4 6.Cb1 e:d5 7.c:d4 Nb7 8.Ng5 h6 9.N:f6 D:f6 10.e4! D:b2 11.Cbd2 Ne7 (g5 12.Tc1! Ng7 13.Tc2 Df6 14.Nd3 0—0 15.h4! ± Iudovici—Gusev, Moscova 1948) 12.Ne2 0—0 13.0—0 d6 14.Cc4 Df6 15.e5! ± (E. Negruțac—Spielmann, București 1934); III. 3...Ce4 4.e3 (sau 4.g3 d5 5.Ng2 Nb4+ 6.Cbd2 c5 7.0—0 N:d2 8.C:d2 c:d4 9.c:d5! e:d5 10.Cb3 ± Dr. Weil—Keres, Viena 1937) 4...b6 5.Nb3 Nb4+ 6.Cbd2 Nb7 7.a3 N:d2+ 8.C:d2 f5 9.C:e4 f:e4 10.Dh5+ ± (Fairhurst—Keres, Hastings 1937—38).

3. 5.Cc3 Nb4 duce la Apărarea Nimzovici, iar 5...Ne7 6.Cc3 duce la aceeași poziție.

4. Sau a) 5...Nb4+ 6.Cbd2! (6.Cc3 duce la Apărarea Nimzovici) 6...0—0 (6...Ce4 7.0—0 f5 8.Dc2 N:d2 9.C:d2 ± Flohr—Rabinovici, Moscova 1936) 7.0—0 N:d2 8.C:d2 d6 9.b3 e5 10.Nb2 De7 11.Tel Cbd7 12.f4 Tfe8 13.Nf5 Tad8 14.Nc3 ± (Petrosian—Sliwa, Budapesta 1952); b) 5...c5 6.0—0 Ne7 7.b3 c:d4 8.e:d4 d5 9.Nb2 0—0 10. De2 Cc6 11.Cbd2 Te8 12.Tad1 Nf8 13.Nb1 Tc8 = (Najdorf — Portisch, Santa Monica 1966); c) 5...Ce4! 6.0—0 f5 7.Cd2 Dh4 8.Cc3 Nd6 9.f4 C:c3 10.b:c3 0—0 11.De2 Cc6 12.Tb1 Tf6 13.c5 Nf8 14.e4 Th6 15.Cf3 Dh5 ~ (Ilivitchi—Bivşev, 20 camp. U.R.S.S.); d) 5...d5 6.0—0 (6.Cc3 Cbd7 7.0—0 Nd6 8.b3 a6 9.Nb2 0—0 10.De2 Ce4

11.Tfd1 De7 12.a3 f5= van Scheltinga—Enevoldsen, Buenos Aires 1939)
6...Cbd7 7.b3 Nd6 8.Nb2 0—0 9.Cbd2
Ce4= (Saighin—Sokolski, 1953).

5. 6.0—0 0—0 7.b3 d5 8.Nb2 Cbd7
9.Cc3 c5 (Keres—Spasski, Göteborg
1955) duce la aceeași poziție.

6. 6..0—0 7.0—0 d5 constituie numai
o intervertire de mutări. Poate cel mai
bine este 6...c5 7.0—0 c:d4 (sau 7...a6
8.b3 c:d4 9.e:d4 d5 10.Nb2 0—0 11.De2
Te8 12.Ta1 Cc6 13.Tfd1 Nd6 14.Ca4
d:c4! ~ Uusi—Simaghin, 22 camp.
U.R.S.S.) ~ 8.e:d4 d5 9.c:d5 C:d5
10.Nb5+ Nc6! 11.Da4 Dd7 12.C:d5
D:d5 13.N:c6+ C:c6 14.Ne2 0—0=
(Szabó—Euwe, Zürich 1953).

7. Sau 7.Da4+ c6 8.c:d5 e:d5
9.0—0 0—0 10.Dc2 c5 11.b3 Cc6 12.a3
h6= (Stahlberg—Bronstein, Zürich
1953).

8. Sau 8.De2 Cbd7 (8...c5 9.b3 c:d4
10.e:d4 Cbd7 11.Nb2 Ce4 12.Tad1 ±
Stahlberg—Eliskases, Mar del Plata
1948) 9.b3 a6 10.Nb2 Nd6 11.e4 d:e4
12.C:e4 C:e4 13.N:e4 N:e4 14.D:e4 De7
15.Ta1 ± (Kolov—Reshevsky, Zürich
1953).

9. a) 8...Cc6 9.Nb2 Cb4 10.Nb1 c5
11.a3 Cc6 12.Nd3 d:c4 13.b:c4 Ca5
14.Ce5 ± (Pidevski—Colon, Moscova
1956); b) 8...Cbd7 9.Nb2 Ce4! 10.Tc1
C:c3 11.T:c3 d:c4 12.T:c4 Na6 13.Tc2
N:d3 14.D:d3 c5 15.Tf1 Te8 16.De2 ~
(L. Szabó—Matanovici, Kecskemét
1964).

10. Mai slab este 9...Cc6 10.Tc1 Tc8
11.De2 d:c4 12.b:c4 c:d4 13.e:d4 Cb4
(13...Te8 14.Tfd1 Dd6 15.Nb1 Df4
16.d5 ± Keres—Taimanov, 19 camp.
U.R.S.S.) 14.Nb1 N:f3 15.g:f3 Te8
(15...D:d4 16.Ce4! Dd8 17.Tf1 Dc7
18.C:f6 + N:f6 19.N:f6 g:f6 20.Dd2! ±
Mikenas—Rovner, 1/2 19 camp. U.R.S.S.)
16.Ce4 Cc6 17.Tfd1 C:e4 18.D:e4 g6
19.d5 e:d5 (Filip—Golombek, Helsinki
1952) 20.T:d5 ±.

11. Relativ mai bine este 10...Ce4
11.Tfd1, deși „tensiunea în centru ar
fi provocat negrului multe neplăceri”
(Keres).

12. Sau 12.Tad1 Tad8? (c:d4)
13.d5! ± (Keres—Spasski, Göteborg
1955).

13. 16.Cc3 Td8 17.Nb1 Ta7 18.C:d7
T:d7 19.d5 ± (vezi și nota 5. Pachman
—Hort, Kecskemét 1964).

14. a) 4.Nf4 Nb7 5.Cbd2 Ce4 6.a3
f5 7.e3 c5 ± (Marchand—Euwe, 1920);
b) 4.a3 Nb7 5.Cc3 Ne7 6.Nf4 f5=.

15. a) 5.Cc3 Nb4 vezi varianta 3.
nota 19; b) 5.Cbd2 Ne7 6.e3 h6 7.Nh4
Ce4= (Euwe).

16. Mai bine 6.N:f6 D:f6 7.Cc3 d6
8.Ne2 g6=.

17. a) 7.Cbd2? g5 8.Ng3 g4 9.Ce5
Ce4 ± (Tarrasch—Bogoliubov, Göte-
borg 1920); b) 7.Cfd2 0—0 8.a3 Ne7
9.Cc3 c5 10.d:c5 b:c5 11.Dc2 d5! 12.Tad1
Cbd7 ± (Vidmar—Knoch, Semmering
1926).

18. Novotny—Follis, Praga 1943.

19. 4...Nb4 duce la Apărarea Nim-
zovici.

20. 5.e3 duce la varianta 1.

21. 5...Nb4 duce la Apărarea Nim-
zovici. Interesant este 5...Ne7, de ex.
a) 6.e3 și acum: a1) 6...h6 7.Nh4 Ce4
8.Ng3 (8.N:e7 D:e7 9.Dc2 C:c3 10.D:c3
0—0 11.Ne2 d6 12.0—0 Cd7= O'Kelly
—Trifunovici, Havana 1963) 8...0—0
9.Nd3 d5 (Euwe recomandă 9...C:g3
10.h:g3 d5 11.0—0 h:c4 12.N:c4 Cd7
13.Tfd1 „și albul stă cea mai liber”)
10.c:d5 (10.N:e4! d:e4 11.Cd2 f5 12.Db3
— Euwe) 10...e:d5 11.Dc2 C:g3
12.h:g3 c5 13.d:c5 b:c5 14.0—0 Db6!
(Korcinoi—Polugaevski, Spartachiada
U.R.S.S., 1963); a2) 6...c5 7.N:f6!?
(7.Nd3! Suetin) 7...N:f6 8.d5 0—0

9.d6? N:c3+ 10.b:c3 f5+ (Korcinoi—Taimanov, 31 camp. U.R.S.S.); a3) 6...Ce4 7.N:e7 D:e7 8.C:e4 (Sau 8.Nd3 C:c3 9.b:c3 d6 10.Dc2 C:d7 11.Ne4 Ne4 12.D:e4 0=0= Peterson—Luik, Spartachiada U.R.S.S., 1963); 8...N:e4 9.Nd3 Db4+ 10.Dd2 D:d2+ 11.R:d2 N:d3 12.R:d3 d6 13.Thd1 Cd7 14.Ta1 h6 15.a3 0=0=0 (Bobotov—Holmov, Pecs 1964); b) 6.Dc2 h6! 7.Nh4 d5 (Euwe recomandă 7...c5) 8.N:f6 N:f6 9.c:d5 e:d5 10.e3 0=0 11.0=0=0 c5!+ (Benkö—Reshevsky, meci 1960).

22. Mai agresiv dar în același timp mai riscant este 6...g5!? 7.Ng3 Ch5 după care poate urma: a) 8.Ne5!? f6 9.Dc2 f:e5 (sau 9...N:f3 10.e:f2 f:e5 11.Dg6+ Re7 12.D:h5 e:d4 13.Cb5, Uhlmann—O'Kelly, Havana 1963, 13...Ng7!+); 10.Dg6+ Re7 11.D:h5 e:d4 12.C:d4 Ng7 13.e3 Cc6 14.0=0=0 C:d4 (sau 14...Df8 15.De2 C:M4 16.e:d4 Df4+ 17.De3 D:e3+ 18.f:e3 Taf8 19.Td2 c5!+ Samkovici—Polugaevski, Moscova 1963); 15.e:d4 Df8 16.Td2 Df4 17.Dd1 Taf8 18.f3 h5 19.Ne2 g4 20.Rb1 g:f3 21.N:f3 N:f3 22.g:f3 D:f3 23.Te2 N:d4 (0=1, Langeweg—Portisch, Amsterdam 1963); b) 8.e3 d6 (sau 8...C:g3 9.h:g3 Ng7 10.Dc2 Cc6 11.a3 De7 12.0=0=0 g4 13.Ch4 a6 14.Rb1 h5 15.Ne2 Th6 ~ Uhlmann—Botvinnik, Varna 1962; mai tare pare a fi 10...g4 11.Ch4 Cc6 12.a3!? Dg5!+ Ghîtescu—Portisch, Tel Aviv 1964) 9.Dc2 Ng7 10.0=0=0 Cd7 11.Nd3 De7 12.Rb1 a6 13.d5 C:g3 14.h:g3 0=0=0 15.Cd4 Ce5 16.Ne2 Rb8 17.f4 c5= (Gheorghiu—Matanovici, Bordeaux 1964); c) 8.Dc2 Cc6 9.0=0=0 C:g3 10.h:g3 g4! 11.Ce1! Dg5+ 12.e3 0=0=0 13.a3 Ng7 14.Rb1 Rb8 15.Cd3 h5 16.Ne2 Ce7= (Uhlmann—Taimanov, Havana 1964).

23. Sau 7.Dc2 d5 8.e3 0=0 9.Td1 Cbd7 10.c:d5 C:d5 11.Ng3 C7f6 12.Ne4 C:c3= (Alehin—Gilg, Kecskemét 1927).

23 a. Albul are la dispoziție două continuări mai agresive: a) 8.C:e4 Ne4 9.Ng3 0=0 10.Cd2 Nb7 11.Nd3 c5 12.d:c5 b:c5 13.0=0 d5= (Uhlmann—Pidevski, Havana 1964); b) 8.Ng3 și acum: b1) 8...Nb4 9.Dc2 N:c3 10.b:c3 d6 11.Cd2 C:g3 12.h:g3 Cd7 13.e4 e5 14.Nd3 Df6 15.Cb3+ (Korcinoi—Matanovici, Belgrad 1964); b2) 8...0=0 9.Nd3 d5 10.Dc2 C:g3 11.h:g3 c5 12.c:d5 e:d5 13.d:c5 b:c5 14.Td1!~ (Korcinoi—Zuidema, Belgrad 1964).

24. Flohr—Keres, AVRO 1938.

25. Sau 6...0=0 7.e4 Jd6 8.Ne2 c6 9.d:e6 f:e6 10.0=0 c5 11.Cg5 Dd7 12.e5! d:e5 13.D:d7 Cb:d7 14.C:e6+ (Uhlmann—Kluger, Budapesta 1961).

26. Mai bine 7...e5 sau 7...0=0 (Trifunovici).

27. Petrosian—Keres (Zürich 1961).

28. Sau 6...e:d5! 7.Ng5 Ne7 (7...Cbd7 8.e3 Nd6 9.Tc1 a6 10.Nd3 0=0 11.0=0 De8 12.Te1 Ce4 13.Nf4!+ Uhlmann—Bisguier, Stockholm 1962) 8.e3 0=0 9.Nd3 c5 10.0=0 Cbd7 11.Tc1 Te8 12.De2 a6 13.Tfd1 c4~ (Furman—Taimanov, 31 camp. U.R.S.S.).

29. Sau 9.c5 10.C:d5 e:d5 11.b3 Cc6 12.Nb2 c:d4 13.C:d4 C:d4 14.N:d4 Dd6!? ~ (Uhlmann—Pachman, Havana 1966).

30. Petrosian—Reshevsky, Santa Monica 1966.

INDIANA DAMEI

Diferite posibilități la mutarea a 2-a

1.d4 Cf6 2.Cf3

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	—	g3 ¹	Ng2	0-0 ²	C:d4	R:g2	c4 ¹	b3	Cc3	f3	c:d5	C:d5	=
	b6	Nb7	e5	c:d4 ³	N:g2	g6	Dc8 ¹⁵	Ng7	Db7+	d5	C:d5	D:d5 ⁴	=
2		e3	Cbd2	Nd3	0-0 ³	c3	e4 ⁶	C:d4	De2	Nc2	f4	Dd1	=
		e5	e6	Nb7 ⁷	Cc6	Ne7	c:d4	0-0	Ce5	Dc8	Na6	Cc6 ¹⁰	=
3	—	Ng5 ¹¹	e3 ¹²	e:d4	Cbd2	c3	Nd3	Cc4	De2	0-0	Tfe1	Tad1	=
	e6	c5 ¹³	e:d4 ¹⁴	Ne7	d6	Cbd7	b6	Nb7	Dc7	0-0	Tfe8	Cf8 ¹⁵	+
4		—	Dc1 ¹⁶	c3	Nh4	Cbd2	C:e4	Cd2	e:d4	Ne2	0-0	—	±
		Db6	Cc6 ¹⁷	Cc4	d5	f5	f:e4	c:d4	Nd6	0-0	Nf4 ¹⁸	—	

NOTE:

1. a) 3.Cc3 d5 (3...Nb7 4.Ng5 d5 5.e3 e6 6.Ce5 Ne7 7.Nb5+ c6 8.Nd3 c5 9.0-0 0-0 = Klaman—Smislov, 15 camp. U.R.S.S.) 4.e3 Nb7 5.Nj3 e6 6.De2 Ne7 7.e4 d:e4 8.C:e4 0-0 9.0-0 Cbd7 10.d:c5 .C:e4 11.N:e4 N:e4

12.D:e4 C:c5 = Duz-Hotimirski—Reti, Moscova 1925); b) 3.Nf4 g6! 4.e3 Ng7 5.Nd3 c5 6.c3 Na6 7.0-0 0-0 8.Ca3 d6 9.h3 Dc8 = Sliwa—Szabo, 1954); c) 3.Ng5 Nb7 4.Cbd2 c5! 5.e3 e6 6.c3 Cc6 7.Nd3 Ne7 8.De2 Cd5 9.N:e7 D:e7 10.0-0 0-0 = (Marshall) —Capablanca, Bad Kissingen 1928);

d) 3.c4 Nb7 (3...e6 duce la varianta principală, vezi tabela 90) 4.g3 N:f3!? (4...e5!? 5.d5! Nb4+ 6.Nd2 N:d2+ 7.Cb:d2 d6 8.Ng2 0-0 9.0-0 ±) 5.e:f3 d5 6.Ng2 e6 7.0-0 Ne7 8.f4 c6 9.b3 0-0 10.Nb2 a5 (10...a6 11.Cd2 Ta7 12.De2 Te8 13.Tac1 Nf8 14.Cf3 b5 15.Ce5 Db6 16.Tc2 ± L. Szabó—Bakonyi, Budapesta 1951) 11.Cc3 Ta7 12.Dc2 Tc8 13.Tac1 ± (Kluger—Bakonyi, Budapesta 1952).

2. a) 5.d:c5 b:c5 6.0-0 (6.c4 g6! 7.b3 Ng7 8.Nb2 0-0 9.0-0 Cc6 10.Cc3 a5 11.Dd2 d6 ± Rubinstein—Nimzovici, Marienbad 1925) 6...g6 7.c3 Ng7 8.Db3 Db6 9.Ce5 D:b3 10.a:b3 N:g2 11.R:g2 d6 12.Cd3! Cc6 13.Ta6 Rd7 14.Td1 Rc7 15.b4 = (Tartakower—Balogh, Praga 1931); b) 5.c4 c:d4 6.D:d4 g6 7.0-0 Ng7 8.Cc3 Cc6 9.Dd1 Ca5! 10.Cd2 N:g2 11.R:g2 Dc8 12.Da4 0-0 ± (Berg—Alehin, Kemerli 1937); c) 5.c3 e6! 6.0-0 Ne7 7.d:c5 N:c5 8.Nf4 d5 9.Ce5 0-0 10.Nf3 Cc6 11.Cd2 C:e5 12.N:e5 Cj7 13.Nd4 e5 ± (Baldar—Alehin, Montevideo, 1938).

3. Sau 5...g6 6.b3 c:d4 (6...Ng7 7.Nb2 0-0 8.Cc3 Dc8 9.d4 c:d4 10.D:d4! Cc6 11.Dd2 d6 12.e4 ± Trifunovici—Golombek, Olimp. Amsterdam 1954) 7.Nb2 Ng7 8.C:d4 N:g2 9.R:g2 0-0 10.c4 d5! 11.Cd2 Dd7 12.e3 Cc6 13.C:c6 D:c6 14.Df3 Tac8 15.Tac1 d:c4 = (Denker—Tartakower, Groningen 1946).

4. Mai slab este 8.b3 Ng7 9.Nb2 0-0 10.c4 d5 11.c:d5 C:d5 12.e4 Cb4 13.Dd2 C8a6 14.Td1 Tc8 ± (Winter—Capablanca, Nottingham 1936).

5. Mai precis decât 8...Ng7 9.Cc3 Dc8 la care poate urma 10.Dd3! (Euwe) Cc6 11.b3! Db7 12.f3 ± Mai bine este 10...Ca6 11.e4 Cc5 12.De3 Cg4 13.Dd2 Ce6 ~ (Hostas—Müller, 1949).

6. Sau 14.Nb2 0-0 15.Dd3 Tfd8 16.Tfd1 Cbd7 17.Tac1 Cc5 = (Capablanca—Botvinnik, Nottingham 1936).

7. Sau 5...Na6 6.N:a6 C:a6 7.c3 Ne7 8.0-0 0-0 9.De2 Dc8 10.a3 Db7 11.Td1 (Stahlberg—Kottbauer, Budapesta 1952) 11...Tfc8! urmat de h5, Dc7, a5 etc. = (Szily).

8. a) 6.De2 c:d4 7.e:d4 Ne7 8.0-0 d6 9.Td1 0-0 10.c3 Dc7 11.Cc4 Cbd7 (Lovas—A. Steiner, Budapesta 1931); b) 6.c3 Ne7! 7.De2 Cd5 8.j:d5 b:c5 9.Cc4 =.

9. Sau 8.d:c5 b:c5 9.e4 Dc7 10.De2 d6 11.Cc4 0-0 12.e5 d:e5 13.Cc:e5 C:e5 14.C:e5 Nd6 = (Colle—Pirc, Frankfurt 1930).

10. Colle—Capablanca, Karlsbad 1929.

11. Sistemul Torre pe care-l joacă cu succes în ultimul timp Petrosian. O altă posibilitate este 3.e3 b6 4.Nd3 Nb7 5.0-0 Ne7 6.c4 0-0 7.Cc3 d5 8.c:d5 e:d5 9.Ce5 (Bondarevski—Guldin, camp. U.R.S.S. echipe 1960) 9...c5! =

12. a) 3...h6 4.N:f6 (4.Nh4 b6 5.Cbd2 Nb7 6.e3 Ne7 7.Nd3 d6 8.c3 0-0 9.h3 c5 = Capablanca—Nimzovici, New York 1927) 4...D:f6 5.e4 d6 (5...c5 6.Cc3 c:d4 7.e5 Dd8 8.D:d4 Cc6 9.De3 d5 10.e:d6 N:d6 11.0-0-0 De7 ± H.Steiner—Fine, meci 1944) 6.Cc3 (Petrosian—Taimanov, camp. U.R.S.S. echipe, 1960) 6...Cbd7! ~; b) 3...d5 4.e3 c6 5.Cbd2 Cbd7 6.Nd3 Ne7 7.0-0 0-0 8.De2 Ch5 (b6!) 9.N:e7 D:e7 10.Ce5 g6 11.f4 c5 ~ (Suetin — Nicolaevski, Spartachiada U.R.S.S. 1963).

13. a) Gambitul Wagner 4.e4!? cere negrului o apărare foarte exactă: 4...Db6! 5.Cbd2 (5.N:f6 g:f6 6.d5 e:d5 7.e:d5 D:b2 8.Cbd2 Nh6 ±) 5...c:d4! (5...D:b2? 6.Cc4 Db4+ 7.c3! D:c3+ 8.Nd2 ±) 6.e5! Cd5 7.Cc4 Db4+! (7...Dc7 8.C:d4 a6 9.Cf5! e:f5 10.D:d5 Dc6 11.0-0-0 Nc5 12.Cd6 ± Grau — Pleci, Londra

1927) 8.Cfd2 d5 9.a3 Da4 10.b3 Da6 11.Cb2 Cc6 ♣ (Walter—Knoch, Brno 1928); b) 4.c3! ♣ Db6 5.Dc2(5.Db3! =) c:d4 6.C:d4 Cc6 7.e3 d5 8.Cbd2 Nd7 9.C2f3 Ce4 ♣ (Marshall—Capablanca New York 1927); sau 4...h6.

14. a) 4...Cc6 5.Cbd2 b6 6.c3 Nb7 7.Nd3 c:d4 8.e:d4 Ne7 9.Cc4 Dc7 10.Dd2 Tac8 11.0—0 ± (Torre—Sämisch, Moscova 1925); b) 4...b6 5. d5! h6 6.N:f6 D:f6 7.Cc3 a6 8.a4 d6 9.Cd2 e5 10.Nd3 ± (Petrosian—Peterson, camp. U.R.S.S., echipe 1960); c) 4...Ne7 5.Cbd2 0—0 6.Nd3 b6 7.0—0 Cc6 8.c3 Nb7 9.De2 Cd5 10.N:e7 D:e7 11.a3 d6 12.Na6 Cf6 ~ (Bondarevski—Averbach, 31 camp. U.R.S.S.).

15. 14.Nc1 Cd5! 15.Cg5? (Ca3) b5! 16.Ca3 b4 17.c:b4 C:b4 ♣ (Torre—Lasker, Moscova 1925).

16. a) 5.Cd2! D:b2 6.Nd3 (6.Nc ♣ d5 7.Tb1 Dc3 8.Nb5+ Cc6 9.0—0! a6 10.N:c6 b:c6 ♣ Helling—Reti, Berlin 1928) 6...c:d4 (Cc6!) 7.e:d4 Dc3 8.0—0 d5 9.Te1 Ne7 (Cc6) 10.Te3 Dc7 11.Ce5 Cc6 12.c3 C:e5 13.d:e5 Cg8 14.Cf3 h6 15.Nf4 ± Spasski—Osnos, 31 camp. U.R.S.S.); b) 5.Cc3 D:b2! 6.Cb5 Db4+ 7.c3 Da5 8.Cd2 a6 9.Cc4 D:b5! 10.Cd6+ Nd6 11.N:b5 a:b5 12.N:f6 g:f6 13.0—0 Ne7! ♣ (Bisguier—Sherwin, New York 1954).

17. Sau 5...Ce4 6.Nf4 d5 7.Nd3 Cd7 8.0—0 Nd6 9.N:d6 D:d6 10.c4 0—0 11.Dc2 Cf6 = (Alehin—Spielmann, Semmering 1926).

18. 14.Ng3 e5 15.d:e5 N:g3 16.h:g3 C:e5 17.Cb3 Ng4 18.Dd1 N:e2 19.D:e2 Dg6 20.Cd4 Tae8 21.Db5 Cg4 ♣ ♣ (Petrosian—Olafson, Stockholm 1962).

INDIANA VECHE

Varianta clasică

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Cf3!
0-0 6.Ne2² e5³

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	0-0 ⁴ c6 ⁵	Te1 Db6 ⁶	Nf1 ⁷ Ng4	d5 c5	a3 a5	Tb1 Ca6	Ng5 h6	Nd2 Ce8	h3 Nd7	De2 Dd8	Ch2 f5 ⁸	±
2		e:d4	C:d4 Te8	Nf1 ⁹ Cg4	h3 Df6!	h:g4 ¹⁰ D:d4	g5 Cd7	Nf4 D:d1	Ta:d1 Ne5	Ne3 Ce5 ¹¹		=
3		d5 Cc6	Ce1 Ce7	f3 Cd7	g4 f5	h4 ¹² f4? ¹²	a3 c5	Nd2 Rh8	Cg2 Cg8	Ne1 Ne7	b4 ¹⁴	±
4						Cg2 ¹⁵ Cf6!	Nd2 h6 ^{13a}	b4 c6	Te1? Nd7	c:d6? c:d6	Rh1 Db6 + Dd4	±
5			b4 ¹⁶ Ch5 ¹⁷	g3 f5	Cg5 Cf6	f3 a5 ¹⁸	Na3 Nb6	Dd2 a:b4	N:b4 c5! ¹⁹			±
6		Ne3 Cg4 ²⁰	Ng5 f6	Nh4 ²¹ g5	Ng3 f5	e:f5 C:d4	C:d4 e:d4	N:g4 d:c3	b:c3 Df6	Tb1 D:c3 ²²		=
7	d5 Cbd7 ²³	Ng5 ²⁴ h6	Nh4 a6 ²⁵	Cd2 De8	0-0 Ch7	b4 Cg5 ²⁶	f3 De7	Rh1 f5	Te1 Cf6	c5 Ch5 ²⁷		±

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
8		g3 ^{2a}	Cd2 ^{10a}	h4	Cb3	Ng5	c:d6	N:f6	Ng4	N:c8	De2 ²¹	=
	Ch5	Ca6 ^{2a}	Cf6	c6	Cc7	c:d6	h6	D:f6	h5	Ta:c8		+
9	Ne3	Ng5	Nh4 ²¹	d5	e:f5	Cg5	N:g4	Cge4	0-0	Te1	De2	±
	Ch5	f6	Dd7 ¹	f5	g:f6	De8 ¹	f:g4	Dg6	Nf5	Cd7	Nf6 ^{12a}	

NOTE:

1. Mai slab este 5.Nd3 de ex.: 5...0-0 6.Cge2 e5! (sau 6...Cc6? 7.0-0 e5 8.d5 Ce7 9.f3 Cd7 10.Ng5 h6 11.Nh4 g5 12.Nf2± Vidmar jr.—Paoli, Liubliana 1955) 7.d5 Cbd7 (sau 7...a5 8.0-0 Ca6 9.f3 Ce8 10.Ne3 f5 11.e:f5 g:f5 12.f4 c4 13.Nc2 c5 14.d:c5 b:c5 15.Nd4 Cf6± Andrici—Fuderer, Belgrad 1952) 8.0-0 Cc5 9.Nc2 a5 10.f3 Ce8 11.Ne3 f5 12.e:f5 g:f5 13.f4 e4± Andrici—Pirc, 4 camp. Iugoslaviei).

Interesant este 5.Ng5 de ex.: a) 5...h6 (6.d5 Cbd7 7.Cge2 h6 8.Nh4 a6 9.f3!± Sliwa—Johanessen, Riga 1959) 6.Nh4 0-0 7.f4 c5 8.d5 b5! 9.c:b5 a6 10.b:a6 Da5 11.Dd2 C:a6 12.Cf3 Cb4 13.Ne2 C:e4 14.C:e4 Nf5 15.0-0 N:e4 16.N:e7 Tc8!± (Nikolaevski—Vasiukov, 1/2 camp. U.R.S.S. 1957); b) 5...0-0 și acum b1) 6.f4 c5! 7.d5 Da5 8.Nd3 b5! 9.c:b5 a6 10.b:a6 C:a6 11.Cge2 c4! 12.Nc2 Cg4± (Sliwa—Pietzsch, Riga 1959); b2) 6.d5 0-0 (merită atenție aici 6...h6, de ex. 7.Ne3 Cg4 8.Nd2 (c1) Ng4 9.Ch3 Cc5± Euwe, sau 7.Nh4 a6 8.Nd3 Cbd7 9.a4 Da5 10.Ce2 Ce5 11.f4 C:d3+ 12.D:d3 g5 13.Ng3 Cg4~ Nei—Spasski, camp. U.R.S.S. 1960), 7.Nd3! h6 8.Nh4 e6 9.Cge2 e:d5 10.e:d5 Cbd7 11.f4± (Mikenas—Johanessen Riga 1959). Jucabil este și 5.h3 de exemplu 5...c6 6.Ne3 a6 7.Cf3 b5 8.e5 Cd7 9.c:d e:d 10.Ng5 Cf6 11.De2+ Rf8 12.Dc2 h6 13.Nf4 De7 14.Ne2 Nf5~ (Bronstein—Pilnik, Beverwijk 1963).

Merită atenție, de asemenea, atacul Averbach în care după 1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 albul în-

cepe sistemul cu 5.Ne2 0-0 și acum 6.Ng5. Poate urma: 6...c5 7.d5 (7.d:c5?) Da5 8.Dd2 d:c5 9.e5 Td8 10.De3 Cg4 11.N:g4 Ng4 12.N:e7 Te8 13.D:c5 D:c5 14.N:c5 Cd7 15.Nd4 C:e5 16.Cge2 QJ3+± Osnos—Sianovski, Tallin 1959) 7...e6! (este posibil și 7...a6 și mai departe 8.a4 h6! 9.Nf4 e5? 10.d:e6 N:e6 11.N:d6 Te8 12.e5 —trebuia 12.N:c5 Da5 13.b4 Dc7 14.Tc1 b6 15.Ne3 N:c4 16.Cd5!± —12...Cg4 13.Cf3 Cc6 14.0-0 Cg:e5 15.C:e5 C:e5± Szabó—Spasski, Ungaria —U.R.S.S. 1959) și acum: a) 8.Cf3 e:d5 9.c:d5 h6 10.Nh4 g5 11.Ng3 b5 12.Cd2 a6 13.0-0 Te8 14.Dc2 Ng4 15.N:g4 C:g4 16.a4 h5 17.h3 h4 18.N:d6 D:d6 19.h:g4± (Szabó—Reshevsky, Haifa, Tel Aviv 1958); b) 8.Dd2 e:d5 9.e:d5 Db6 10.0-0 (sau 10.Cf3 Nf5 11.Ch4 Ce4 12.C:e4 N:e4 13.0-0 c) Ca6! 14.f3 Cb4 15.f:e4 C:a2+ 16.Rb1 Cc3+± Ciukaev—Tal, 1/2 camp. U.R.S.S. 1957) 10...Te8 11.Nd3 a6 12.h3 Da5 13.Cf3 b5 14.Td1 Cbd7 15.T:e8+ C:e8 16.Te1 Cdf6= (Borisenko —Boleslavski, Moscova 1956).

2. Sau 6.h3 e5 7.d5 (la 7.Ne3 poate urma 7...e:d4 8.C4J4 Te8 9.Nd3 (sau f3) c6 urmat de d6—d5±) 7...Cbd7 (sau 7...Ch5 continuarea lui Simagin 9.Ne3 f5 9.e:f5 g:f5 10.Ne2 Cf6~) 8.g4 (la 8.Ne3 poate urma 8...Cc5 9.Cd2 a5 10.Ne2 Ce8 11.g4 f5= Mako-gonov—Boleslavski, 15 camp. U.R.S.S. 8...Cc5 9.Dc2 a5 10.Ne2 c6! 11.Ne3 c:d5 12.c:d5 b6~ (Panov).

3. De considerat este 6...Ng4, de ex.: 7.Ne3 Cid7 8.h3 N:f3 9.N:f3 c5 10.d5 Da5 11.Nb3 Ca6 12.0-0 Db4 13.

D:b4 c:b4 14.Ca4 b6 ~ (Ivelkovici—Kazmin, Iugoslavia—U.R.S.S., 1966); sau 7.Ne3 C:d7 8.Dd2 c5 9.d5 Da5 10. Nh6 N:h6 11.D:h6 N:f3 12.g:f3 Cf6 13. h4 Cbd7 14.0—0 Rh8 15.f4 Tg8 ~ (Littleton—Bilej, Haga 1966); sau 7. h3! N:f3 8.N:f3 e5 (8...Cc6 9.d5 Ca5 10.Ne2 Cd7 11.Nd2 ± Smislov—Saharov, 1960) 9.d5 e5 10.g4 Ce8 11.Ne3 Cd7 12.Dd6 a6 13.h4 ± (Evšov—Dubinin, 7 camp. U.R.S.S. coresp.).

4. Nu lă nimic albului mutarea 7.d:e5 de ex. 7...d:e5 8.D:d8 T:d8 9.Cd5 (sau 9.Ng5 Te8 10.Cd5 C:d5 11.c:d5 c6 12.Nc4 c:d5 13.N:d5 Cd7 14.Tc1 h6 15.Ne3 Cf6 16.Nb3 C:e4 17.Tc7 Ne6 18.N:e6 T:e6 ± Teschner—Fischer, Stockholm 1962) 9...Td7 10.C:f6+ (la 10.C:e5 urmează 10...C:d5! 11.C:d6 Cb4! 12.C:b8 Cc2+ 13.Rd1 C:a1 14.Nf4 N:b2 15.N:c7 a5! ± Tal) 10...N:f6 11.c5 Cc6 12.Nb5 Td8 13.N:c6 b:c6 14.0—0 Ng4 15.Ne3 Tab8 16.b3 Ng7 17.h3 N:f3 18.g:f3 f5 ± Ivkov—Tal, Bled 1961). De considerat este sistemul care începe cu 7.Ne3, de ex.: a) 7...Cg4 8.Ng5 f6 9.Nh4 De8 10.0—0 Cc6 11.d5 Ce7 12.Cd2 Ch6 13.f3 f5 14.Nf2 ± (Gligorici—Lee, Haga, 1966); b) 7...e:d4 8.C:d4 Te8 9.f3 c6 10.Dd2 d5 11.e:d5 c:d5 12.0—0 Cc6 13.c5 Nd7 14.Tad1 ± (Gligorici—Tringov, Haga, 1966); c) 7...Cc6 8.0—0 (d5) Te8 9.d:e5 d:e5 10. D:d8 C:d8 11.Cb5 Ce8 12.Cg5 Te7 13. C:e6 Ne6 14.f3 c6 15.Cc3 Td7= (Reshevsky—Fischer, Santa Monica, 1966)

5. Altă continuare importantă este 7...Cbd7, după care pot surveni următoarele variante: a) 8.Tb1 și acum: a1) 8...e:d4 9.C:d4 Te8 10.f3 c6 11.Ng5 De7 12.Dd2 Df8 13.Rh1 Ch6 14.Tbd1 Cf7 15.Tf1 Cc5 16.Ne3 Ne5 17.Nf1 a5 18.Df2~ (Furman—Vasiukov, camp. U.R.S.S. 1959); a2) 8...c6 9.b4 Te8 10.d5 c5 11.a3 b6? (indicat era imediat 11...Tf8 urmat de Ce8 și f7—f5) 12.Ce1 Tf8 13.Cd3 Ce8 14.a4 f5 15.a5 Cdf6 16.f3 Na6 17.Db3 Rh8

18.Ta1 Ch5 19.Ta3 Cc7 20.e:f g:f 21.b5 ± (Larsen—Najdorf, Dallas 1957) a3) 8...a5 9.b3 Te8 10.d5 Ch5 11.g3 Cc5 12.Cd2 Nh3 13.N:h5 g:h5 14.D:h5 N:f1 15.C:f1 Df6 ± (Larsen—Yanoyski, Dallas 1957); b) 8.Dc2 c6 9.Td1 De7 10.Tb1 Ch5 11.g3 Te8 12.d:e d:e 13.b4 Cf8 14.c5 Ng4 15.Cd2 N:e2 16.C:e2 Ce6 17.Cc4~ (Cherubim—Kerje, Hastings 1959).

6. Sau 8...Ch7 9.Nf1 Te8 10.d5 c:d5 11.c:d5 Tf8 12.g3 Ce8 13.Nd2 Cc5! 14.b4 Ca6~ (Nacu—Ciociltea, camp. României 1962) sau 10.Tb1 a5 11.b3 e:d4 12.C:d4 Cc5 13.f3 Cfd7 14.Ne3 Ce5 15.Ne2? f5! 16.Rh1 f:e4 17.f:e4 Dh4 ± (Gheorghiu—Ciociltea, București 1962) sau 10...a6 11.d5 c5 12.a3 Tf8 13.b4 h6 14.g3 Ce8 15.Dc2 Dc7 16.Nd2 Dd8 17.Nd3 ± (Gheller—Golz, Dresda 1959).

7. După 9.d5 c5 10.a3 a5 11.Tb1 Ca6 12.Tg1 Ce8 13.Ce1 f5 14.Cd3 Cf6 15.f3 f4 16.Nd2 g5 ± (Trifunovici—Orbaan, Wageningen 1957).

8. Panno-Donner, Buenos Aires 1955.

9. Slab este 10.Nf3? din cauza 10...Cbd7 11.h3 a5 12.Tb1 Cc5 13.Nf4 a4 14.Dd2 Db6 15.Tbd1 Td8 ± (Pucvukovici, 13 camp. Iugoslaviei).

10. Merită atenție 12.Cf3 Ce5 13.Ch2 urmat de f2-f4 (Euwe).

11. Smislov—Gheller, Zürich 1953 și Averbach—Gheller, 22 camp. URSS

12. Alte continuări: a) 11...f:g4 12.f:g4 T:f1+ 13.R:f1 h6 (sau 13...Cf6 14.Cd3 c4 15.Ne3 Nd7 16.Rg1 Rh8 17.Rh1 Dc7 18.g5 Cfg8 19.Cb5 ± Portisch—Attard, Madrid 1960) 14.h4 Cf6 15.g5 Ch7 16.Ne3 Dd7 17.Rg1 Dh3 18.Cg2 h:g5 19.h:g5 ± (Ghițescu—Bolbochan, Varna 1962); b) 11...h5 12.g5! (Sau 12.h3 f:g4? 13.f:g4 T:f1+ 14.R:f1 Cf6 15.Cd3 c6 16.Ne3 b5 17.Cf2 ± Ghițescu—Pavlov, camp.

României. 1961; sau 12.g:h5 g:h5 13.f4 Euwe) 12...h4 13.Cd3 f4 14.Rh1! Rf7 15.c5! Th8 16.Db3! ± (Larsen—Tal, meci 1965); c) 11...a5 12.Ne3? (era bine 12.h4) 12...f4 13.Nf2 g5 14.Cd3 b6 15.a3 h5! ± (Taimanov—Ivkov, meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1962); d) 11...Rh8 12.Cg2 Cg8 (12...Cf6? 13.Nd2 c5 14.Tb1 Nd7 15.Rh1 Dc7 16.a3 Tf7 17.e:f5 g:f5 18.g5 ± Bilek—Stein, Stockholm 1962) 13.h4 Cdf6 14.e:f5 g:f5 15.g5 Ch5 16.f4 C:f4 17.C:f4 e:f4 18.N:f4 Nd7 19.Dd2 De7 20.Nf3 Ne5 21.Ce2 ± (Vasilciuk—Ghipslis, Alma Ata 1963).

13. Slab este 12.Nd2? din cauza 12...g5! 13.Cd3 h5! 14.h3 Tf6 15.Rf2 Th6 16.Th1 Cg6 17.Dg1 Cf6 18.Re1 c5 ± (Portisch—Gligorici, Madrid 1960).

14. Benkö—Pachman, Portoroz 1958.

15. Sau a) 12.Cd3 Rh8 (c5) 13.h4 Cg2? 14.g5 e6 15.Rg2 f:e4 16.f:e4 ± Ghipslis—Gufeld, 31 camp. U.R.S.S.); b) 12.Ne3! Nd7 13.Rh1 Dc8 14.Tg1! f4 15.Nf2 g5 16.c5! De8 17.Db3 b6 18.c:d6 c:d6 19.Db4 Cc8 20.Nb5! ± (Koblentz—Kirilov, camp. Letoniei, 1966). Varianta în continuare este o partidă Ivkov—Udovcici, camp. Iugoslaviei 1962.

15. a. Mai bine 12...c6! 13.Tb1 Nd7 14.b4 e:d5 15.g5 Ce8 16.c:d5 f4 17.Rh1 h6! 18.g:h6 Nf6! 19.Nb5 Rf7 20.Da4 Nh3 21.Ce2 g5 ± (Ghițescu—Parloș, București 1966).

16. Vechile variante, la un joc corect, dau atac periculos negrului, de ex.: a) 9.Ce1 Cd7 10.Ne3 f5 11.f3 f4 12.Nf2 g5 13.Cd3 Cf6 14.c5 Cg6 15.Tc1 Tf7 și acum: a1) 16.Db3 g4 17.g:f4 C:g4 18.N:g4 N:g4 19.D:b7 f3 20.Ne3 Cf4 21.N:f4 e:f4 22.g:f4 Nh3 ± (Eliskases—Gligorici, Mar del Plata 1958); sau 16.c:d6 c:d6 17.Cb5 g4 18.Dd2 Nf8 ± (Najdorf—Trifunovici, Mar del

Plata 1953) a2) 16.Dd2 g4 17.c:d6 c:d6 18.f:g4 N:g4 ± (Vidmar—Wade, Opatija 1953); a3) 16.Tc2 Nf8 17.c:d6 c:d6 18.Dd2 g4 19.Tfcl g3! 20.h:g3 f:g3 21.N:g3 Ch5 22.Nh2 Ne7 23.Cb1 Nd7 24.Del Ng5 25.Cd2 Ne3 ± ± (Taimanov—Najdorf, Zürich 1953).

Mai bine este 9.Ce1 Cbd7 10.Cd3 f5 și acum: a) 11.e:f5 C:f5 12.f3 Cd4 13.Cf2 Cf6 14.Ce4 Ch5 (sau 14...c5 15.Nf3 a6 16.a4 Ch5 = Petrosian—Gheller, Bled 1961) 15.Ng5 Dd7 16.g3 h6 17.Ne3 c5 18.N:d4 e:d4 19.Cb5 a6! 20.Cb:d6 d3! 21.D:d3 Nd4+ (Gligorici—Fischer, Bled 1961); b) 11.f4 e:f4 12.N:f4 f:e4 13.C:e4 Cf5 14.Ng5 Cf6 15.g4 Cd4 16.Cdf2 De7 = (Petrosian—Tal, Bled 1961); c) 11.Nd2 f:e4 12.C:e4 Cf6 13.f3 Cf5 14.C3f2 C:e4 15.C:e4 c5 16.Nd3 Cd4 17.Tb1 a5 = (Gligorici—Szabó, Dallas 1957); d) 11.f3 f4 12.Nd2 g5 13.Tc1 Tf7 14.Cb5 Cg6 15.c5 Cf6 16.Na5 b6 17.c:b6 a:b6 18.Ne1 Nf8? (18...g4!) ± (Najdorf—Uhlmann, Moscova 1956). Vezi și variantele 3 și 4.

17. Sau a) 9...a5! 10.b:a5 T:a5 (este interesantă ideea lui Penrose 10...c5! cu blocada flancului damei; poate urma: 11.d:c6 b:c6 12.Cd2 D:a5 13.Nb2 Td8 14.Cb3 Db4 15.Dc2 Ne6 16.Cd1 Cd7 17.Ne3 Da3 18.Ce3 d5 19.e:d5 c:d5 20.c:d5 N:d5 = Najdorf—Penrose, Leipzig 1960; Euwe propune la 10...c5! 11.Nd2 D:a5 12.Ce1 urmat de f2—f3 și Cc3—b5) 11.Cd2 Cd7 (sau 11...c5 12.Cb5 Ta6 13.Nb2 h5 14.a4 Nh6 15.Ta3 ± Smislov—Borisenko, camp. U.R.S.S. 1961. Este recomandabil însă 11.Nh6! și mai departe 12.Cb3 N:c1 13.C:a5 Nb2 14.Db3 N:a1 15.T:a1 b6 16.Cc6 De8! 17.C:e7+ D:e7 18.a4 Nb7 19.a5 Ta8~) 12.Cb3 Ta8 13.a4 f5 14.f3 b6 15.a5 Na6 16.Ne3 Tf7 17.Dc2 Cc5 ± (Szabó—Penrose, Leipzig 1960); b) 9...Ce8 10.c6 h6 11.Cd2! f5 12.Cc4 Cf6 13.f3 f4 14.a4 g5 15.Na3 ± (Smislov—Ciociltea, Soci 1963).

18. Sau 12...f4 13.b5 f:g3 14.h:g3 Ch5 15.Rg2 Cf4 +! 16.g:f4 e:f4 17.e5 N:e5 18.Cge4 Cf5 19.Tg1 Cg3 20.Nd2 N:c3 21.N:c3 C:e4 22.f:e4 Dg5 + ♣ (Taimanov—Gufeld, camp. U.R.S.S. 1961).

19. Petersen—Gufeld, 1/2 camp. URSS 1958.

20. Sau 8...Te8 9.d:e d:e 10.D:d8 C:d8 11.Cb5 Ce6 12.Cg5 Te7 13.Td1 ± (Heemsoth—Kazin, a III-a olimp. coresp.).

21. La 10.Nc1 urmează 10...e:d4 11.Cf4 f5 12.C:c6 b:c6 13.e:f5 g:f5 ♣ (Giustolisi—Pachman, Madrid 1960).

22. Trifunovici—Janosevici, camp. Iugoslaviei 1959.

23. Alte continuări: a) 7...Ca6 8.Cd2 (8.Ng5 h6 9.Nh4 g5 10.Ng3 Ch5 11.Cd2 duce la 25. b1) 8...c5 9.a3 Ce8 10.h4 f5 11.h5 Cf6 12.h:g6 h:g6 13.Cf3 Cc7 14.Cg5 De7 (Larsen—Gligorici, Portoroz 1958) sau 8.Ng5 h6 9.Nh4 c5 10.0—0 (merită atenție 10.Cd2 Nd7? 11.Cb5! Ne8 12.a3 Dd7 13.g4 Cc7 14.Cc3 a6 15.a4 ± Petrosian—Lutikov, camp. U.R.S.S. 1959) 10...De8? (bine este 10...Cc7 urmat de a7—a6, Nc8—d7 și b7—b5) 11.Cd2 Ch7 12.Cb5! Dd7 13.f3 Cg5 14.a3 De7 15.Nf2 f5 16.b4 b6 17.Tb1 ± (Gligorici—Minici, camp. Iugoslaviei 1960); b) 7...c5 8.Ng5 h6 9.Nh4 (9.Nd2 a6 10.a3 Ce8 11.h4 f5 12.h5 g5 13.e:f5 N:f5 14.Ch2 Cf6 15.Cf1 Cbd7 16.Cg3 Nh7 17.f3 e4! Rachman—Ivkov, Bled 1961) 9...Dc7 10.Cd2 Ce8 11.f3! f5 12.a3 Nf6 13.Nf2 De7 14.Dc2 Cg7 15.b4 Cd7 16.Cb3 ± (Najdorf—Matanovici, Havana 1962); c) 7...Ce8 8.h4 f5 9.Ng5 Nf6 10.e:f5 g:f5 11.Dd2 Cd7

12.0—0 c5 13.Tdgl e4 14.Ch2 Ng5 15.h:g5 Ce5 16.f4 e:f3 17.C:f3 ± (Petrosian—Aronson, 24 camp. U.R.S.S.); d) 7...h6 8.h3 Ch7 9.g4 f5 10.e:f5 g:f5 11.e:f5 N:f5 12.Ne3 Ca6 13.Dd2 Df6 14.0—0 Cb4 15.Tdgl ± (Nei—Taimanov, 31 camp. U.R.S.S.).

24. Sau 8.0—0 Cc5 9.Dc2 a5 10.Ng5 h6 11.Ne3 Cfd7 12.Cd2 f5 13.e:f5 g:f5 14.f4 e:f4 15.N:f4 Ce5 16.Cf3 Cg6 ~ (Petrosian—Gligorici, Varna 1962).

25. Sau: a) 9...c:d4? 10.C:d4 Te8 11.f3 a6 12.Nf2 f5 13. e:d5 c:d5 14.Cdb5! d:c 15.Cd6 ± (Kot—Savon, 30 camp. U.R.S.S.); b) 9...g5! 10.Ng3 Ch5 și acum: b1) 11.Cd2 Cf4 12.Nf1 (12.0—0 f5! 13.e:f5 N:f5 14.Ng4 Df6 15.Cde4 Dg6 ~ Petrosian—Gheller, Stockholm 1962) 12...Cc5 13.Dc2 f5 14.0—0 Ch5 15.f3 C:g3 16.h:g3 f4 17.g4 a5 18.Cb3 Cd7 remiză (Spasski—Gligorici, Beverwijk 1967); b2) 11.0—0 Cf4 (11...a5 12.Ce1 Cf4 13.Cc2 Cc5 14.Ce3 C:e4 15.C:e4 C:e2 + 16.D:e2 f5 17.f3 f4 18.c5 ~ (Petrosian—Suetin, Riga 1958); b3) 12.Cd2! Cc5 (sau 12...f5? 13.e:f5 C:e2 + 14.D:e2 Cf6 15.c5! N:f5 16.Tac1 d:c5 17.Dc4 Cd7 18.b4 b6 19.Cb3 De7 20.Cb5 Df7 21.b:c5 b:c5 22.C:c7 ± Smislov—Benkö, T. C. 1959) 13.f3 f5 14.e:f5 N:f5 15.Cde4 a5 16.Nf2 b6 17.Ne3 Dd7 18.Dd2 C:e2 + 19.D:e2 g4 ♣ (Bouwmeester—Alexander, meci Olanda—Anglia 1959); b4) 11.h4 Cf4 (11...g4 12.Cd2 C:g3 13.f:g3 h5 14.0—0 ± Keres—Matanovici, Moscova 1963) 12.h:g5 h:g5 13.Dc2! C:g2 + 14.Rf1 Cf4 15.N:f4 g:f4 16.Rg2 f5 17.Tag1 Ce5 18.Rf1 ± (Bukici—Brink Clausen, Cracovia 1964).

26. Fără perspectivă este 12...Nf6!? din cauza 13.N:f6 Ch:f6 14.Cb3 Ne7 15.Df2 Rh7 16.De3 Cg8 17.c5! f5

18.e:f5 g:f5 19.f4! ± (Tal—Fischer, T. C. 1959).

27. Olafsson—Gligorici și Petrosian—Gligorici, T. C. 1959).

28. La 8.Cg1? urmează 8...Cd7! 9.N:h5 g:h5 10.D:h5 Cc5 ± (Szabó—Boleslavski, Budapesta 1950).

29. Este pasiv 8...Cd7 din cauza 9.Ng5 f6 10.Ne3 f5? 11.e:f5 g:f5 12.Cg5! f4 13.Ce6 ±

30. Slab 9.Ng5 din cauza 9...f6! 10.Ne3 f5 11.e:f5 g:f5 12.C:e5 f4! ± (Nei—Liberzon, 28 camp. U.R.S.S.).

31. Petrosian—Gufeld, 28 camp. U.R.S.S.

32. Sau 9.Nc1 c6 10.h3 Ch6 11.Ne3 Cf7 12.g4 Ca6 13.Dd2 f5 14.g:f5 g:f5 15.e:f5 N:f5 16.0—0—0 ~ (Ivkov—Ciociltea, Havana 1962).

33. Taimanov—Spasski, 30 camp. U.R.S.S.

INDIANA REGELOI

Sistemul cu g2-g3;
varianta principală

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Cf3 Ng7 4.g3 0-0
5.Ng2 d6 6.0-0 Cbd7¹ 7.Ce3² e5

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1	<u>e4¹</u> e:d4	<u>C:d4</u> Ce5	<u>h3¹</u> Te8	<u>Te1</u> a5	<u>Dc2</u> c6	<u>Ne3</u> a4	<u>Tad1</u> Cfd7 ²	<u>C4c2⁴</u> Da5	<u>T:d6⁷</u> Ce5 ¹	<u>Tad1³</u> C:c4	<u>Nd4</u> Db4 ¹⁹		±
2		<u>d5</u> Te8	<u>Ce1</u> Ce5	<u>b3¹⁰</u> a5	<u>a3¹¹</u> Tf8	<u>Ne3</u> Ce8	<u>b4¹²</u> f5						=
3		<u>Ne3</u> Cg4 ¹³	<u>Ng5</u> f6	<u>Nc1¹⁴</u> e:d4 ¹⁵	<u>C:d4</u> Ce5	<u>b4</u> Ce6	<u>Cf5?¹</u> g:f5	<u>e:f5</u> Ce5	<u>f:e6</u> N:e6	<u>N:e7</u> Rh8 ¹⁶			~
4		<u>h3</u> c6	<u>Ne3</u> Te8 ¹⁷	<u>Dc2</u> a5	<u>C:d4</u> e:d4 ¹⁸	<u>Tab1</u> Ce5	<u>Tfe1</u> De7 ¹⁹	<u>b3</u> Cfd7	<u>Dd2</u> Cf8	<u>b4</u> a4	<u>Tbd1²⁰</u> Ce6		±
5		<u>d5</u> c:d5	<u>c:d5</u> Ce5	<u>Dc2²¹</u> a5	<u>Cd2</u> b6	<u>Cb3</u> Na6	<u>Tfd1</u> Cd7	<u>a4</u> Tac8 ²²					=
6		<u>b3</u> e:d4	<u>C:d4</u> Ce5 ²³	<u>Nb2²⁴</u> a5	<u>Dc2</u> a4 ²⁵	<u>Tfd1</u> a:b3	<u>a:b3</u> T:a1	<u>T:a1</u> Db6	<u>Ca4</u> C:a4	<u>T:a4</u> Cd7	<u>Dd2</u> Ce5 ²⁶		±
7				<u>Nb2</u> Te8	<u>Ca4</u> Db6	<u>Te1</u> Da5	<u>Dc2</u> a6	<u>Cde2</u> c5	<u>Cac3</u> Ta7				±

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
8	d:e5 d:e5 ²⁸	b3 ²⁹ c6	Ne3 De7	De1 ³⁰ Ce5	Td1 a5	b3 ³¹ Te8	Da3 Cfd7	Td2 f5	Tad1 Nf8	Td6 Ce6	De1 e4 ³²		=
9	b3 c6	De2 Te8	Tfd1 ³³ e4 ³⁴	Cg5 ³⁵ e3!	f:e3 ³⁶ Cf8	e4 De7	e3 Nh6	Cf3 C:e4	C:e4 D:e4	D:e4 T:e4	Cg5 Te7 ³⁷		=
10	De2 e:d4 ³⁸	C:e4 Cb6 ³⁹	b3 ¹⁰ c5	Cdb5 a6	Ca3 Nf5	Dd2 ¹¹ d5!	Nb2 d4	Cd1 Ce4	Da5 Te8	Cb1 De7	Cd2 C:d2	D:d2 Tad8 ⁴²	≠

NOTE:

1. Interesant este sistemul propus de L. Szabó: 6...c7 7.Cc3 a6 8.d5 e5! 9.d:e6 N:e6 10.Nf4 N:c4 11.D:d6 Cd5 ± (Simaghin — Vasiukov, 1/2 camp. U.R.S.S. 1955); sau 8.e4 b5!? 9.e5! ± (Ilivitchi — Furman, Moscova 1955). Merită o atenție deosebită continuarea 6...Cc6!, de ex.: a) 7.Cc3 e5 8.d5 (nu dă nimic 8.d:e5 C:e5 9.C:e5 d:e5 10.Ng5 D:d1 11.Ta:d1 c6 12.b3 Te8, Filip — Uhlmann, Varina 1963) 8...Ce7 și acum: a1) 9.e4 Cd7 (9...Ce8 10.b4 h6! 11.Ce1 — într-o partidă Udovcici — Uhlmann, Berlin 1962, albul a jucat 11.Ch4 și după 11...a5 12.b:a5 T:a5 13.Nd2 Cf6 14.Dc2 Cd7 15.Ca4 Ta8 16.c5 g5 negrul a stat bine — 11...f5 12.Cd3 f4 13.c5 g5 14.g4 h5 15.h3 Cg6 16.f3 Ch4 ± Bertok — Uhlmann, Stockholm 1962) 10.b4 a5 11.b:a5 T:a5 12.a4 f5 13.Na3 Nh6 ~ (Korcinoi — Savon, 30 camp. URSS); a2) 9.c5! Cd7 10.c:d6 c:d6 11.a4 Ce5 12.Cd2 b6 (12...a5!) 13.b4 Cb7 14.Db3 Nd7 15.Na3 a6 16.Cc4 ± (Korcinoi — Fischer, Curaçao 1962); b) 7.Cc3 a6 (sau 7...Ng4 8.Ne3 Cd7 9.Dd2 e5 10.d5 N:f3 11.e:f3 Ce7 12.f4 Cf5 13.Ce4 Te8 ± Gasztonyi — Vladimirov, meci Budapesta — Leningrad 1961) 8.b3 Ng4 9.Nb2 Dd7 10.d5 Ca5 11.Dd2 c5 12.Cd1 Dc7 13.Ce1 b5 = (Barca — Olafsson, Stockholm 1962); c) 7.d5 Ca5 8.Cfd2 c5 9.a3 Cd7 10.Ta2 Ce5 11.Dc2 Nd7 12.f4 (12.h3!) 12...Cg4 13.Cf3 b5 14.b3 b:c4 15.b:c4 Tb8 16.h3 Ch6 17.Nd2 Cf5 18.g4 Cd4 19.C:d4 c:d4! ±

(Lengyel — Florian, Budapesta 1955). Sistemul cu Cb8 — c6 se poate juca și sub forma 6.Cc3 Cc6 7.d5 Ca5 8.b3 c5 9.Nb2 a6 10.0 — Tb8 11.Cd2 b5 12.Dc2 b:c4 13.b:c4 Nd7! (13...e5!) 14.Tab1 Dc7 15.e4 ± (Najdorf — Ciociltea, Varina 1962).

2. Un sistem interesant se începe cu 7.Dc2, de ex.: 7...e5 8.Td1 Te8 9.e4 c6 10.Cc3 și acum: a) 10...a6!? 11.h3 Da5 12.Ne3 b5 13.c5! b4 14.Ca4 d5 15.C:e5 C:e4 ~ (Najdorf — Szabó, Buenos Aires 1955) 16.C:c6! Db5 17.Ce5 ±, b) 10...Dc7 11.h3 b5 12.d:e5 d:e5 13.a3 b:c4 14.Ne3 Ne6 15.Qj2 Cb6 16.Ca4 ± (Bolbochan — Kluger, Amsterdam 1954); c) 10...e:d4 11.C:d4 a5 12.h3 De7 13.Nf4 Td8 14.Td2 Cc5 15.Tad1 Ce8 16.Ne3 Nd7 17.Te2 Cc7 18.f4 ± (Olafsson — Reshevsky, Los Angeles 1963); d) 10...De7 11.b3 a5 12.Na3 e:d4 13.C:d4 Cc5 14.Te1 Da5 15.Tad1 Dh5 16.Nc1 Nh3 17.N:h3 D:h3 ~ (Donner — Najdorf, Göteborg).

3. Mai slab este 8.h3 de ex. 8...a5 9.Ne3 c6 10.Dd2 Te8 11.Tfd1 e4 12.Ce1 Cb6 ± (Solin — Uhlmann, Praga 1954) sau 8...c6 9.d:e5 d:e5 10.Ne3 De7 11.Dc1 Ce8 12.Td1 Cd6 13.b3 Cf5 14.Ng5 f6 15.Nd2 e4 ± (Ujteltki — Gheller, Oberhausen 1961).

4. Mai bine este 10.f3! c6 (sau 10...a5 11.Ne3 a4 12.Tf2 c6 13.Cc2 De7 14.Td2 Cd7 15.Te1 Ce5 16.Nf2 Te8 ± Averbach — Gligorici, T. C. 1953) 11.Ne3 a5 12.Dc2 a4 13.Tab1 Cf7 14.Tfd1 Da5 15.b4 a:b3 16.a:b3 Db4

17.Rh1 Ce5 18.C3e2+ (Boleslavski—Mihlin, camp. R.S.S. Bielorse 1959).

5. Sau 14...Da5! 15.a3? (trebuia 15.Nf4 Nf8 16.Cf3 Ne6 17.N:d6 N:c4 18.N:f8 R:f8 19.Dd2+ Reshevsky—Najdorf, meci 1952 sau 19.e5!+ Novotelnov—Lilienthal, Soci 1952) 15...Cfd7! 16.Nf1 Te7 17.f4 Cf6 18.Tf2 Td7 19.e5? (trebuia 19.g4 Tae8 20.Ng2+ (Botvinnik—Gheller, Budapesta 1952).

6. Sau 15.f4 Da5 16.Nf2 Cb6 17.Cb1 Ca6 18.Cbd2 Cd7 19.a3 Cac5+ (Stahlberg—Najdorf, Budapesta 1950).

7. Sau 16.Nf1 Ce5 17.Cd4 a3 18.f4 Cd7 19.b3 Ca6 20.Nf2 Cdc5 21.Te3 Cb4 22.De2 Nd7 23.e5 d:e5 24.f:e5 Tad8 25.g4 Ce6+ (Reshevsky—Bronstein, Zürich 1953).

8. Nu merge mutarea naturală 17.b3? În cauză 17...a:b3 18.a:b3 N:h3! 19.N:h3 Cf3+ 20.Rf1 C:e1 21.R:e1 C:e4 22.Td3 Da1+! 23.Cd1 Ta2! 24.Dc1 D:c1 25.N:c1 Ce5 26.Td2 Te:e2+! 27.T:e2 Cd3+ 28.Rf1 T:e2 29.R:e2 C:c1 și 30...C:b3+ (Ciociltea).

9. Smislov—Ciociltea, București 1953.

10. Sau: a) 11.h3 Cfd7 12.Ne3 f5 13.e:f5 g:f5 14.Cd3 C:d3 15.D:d3 Tf8 16.f4 e4 17.Dd2 Ce5+ (Pirc—Rossolimo, Mar del Plata 1950); b) 11.Ng5? h6 12.N:f6 D:f6 13.a3 a4 14.Tb1 Nd7 15.h4 h5 16.Rh2 Tf8 17.Nh3? N:h3 18.R:h3 C:e4! + + (Stahlberg—Petrosian, Zürich 1953); c) 11.Cd3 C:d3 12.D:d3 Tf8 13.b3 Cd7 14.a3 f5 15.Nd2 Ce5 16.Dc2 a4 17.C:a4 C:e4 18.N:e4 f:e4 19.D:e4 Nh3 20.Tf1 Df6 21.Ne3 Nf5 22.Ng2 Nc2= (Mikenas—Boleslavski, 18 camp. U.R.S.S.).

11. Sau 12.Nb2 Ng4?! 13.f3 Nd7 14.Cd3 b6 15.a3 De8 16.b4 Ca4 17.C:a4 N:a4 18.Dd2 b5 19.c5 a:b4 20.c4b6 c:d6 21.D:b4+ (Kottbauer—Najdorf, Groningen 1946).

12. Euwe—Gligorici, Amsterdam 1950.

13. După 9...e:d4! 10.C:d4 Ce5 11.f3!+ (Oren—Horberg, Amsterdam 1954).

14. Mai slab este 11.Nd2 din cauza 11...Ch6! 12.Tc1 Cf8 13.b4 Cf7 14.Ne3 Ng4 15.h3 N:f3 16.N:f3 a5 17.a3 a:b4 18.a:b4 e:d4 19.N:d4 Nh6 20.Cd5 Ce5 21.Ne3 N:e3 22.C:e3 c6+ (Bronstein—Boleslavski, meci 1950).

15. Mai bine este 11...Ch6 12.h3 Cf7 13.Ne3 Cf8 14.Db3 Ce6 15.Tad1 De7 16.Rh2 Cg5 17.C:g5 f:g5 18.d:e5 d:e5 19.c5 c6= (Bronstein—Lilienthal, Budapesta 1950).

16. Botvinnik—Boleslavski, 20 camp. U.R.S.S.

17. Alte posibilități: a) 9...Db6 și acum a1) 10.d5 c:d5 11.c:d5 Ce5 12.Ce1 (12.Dc2 N:d7 13.Ne3 Korceinov—Nejmetdinov, 25 camp. U.R.S.S.) 12...Nd7 13.Cd3 C:d3 14.D:d3 Tf8= (Botvinnik—Tal, meci 1960); a2) 10.d:e5 d:e5 11.De2 (11.Dc2 Te8 12.Ne3 Dc7 13.c5 Cf8= Roessel—Popov, Helsinki 1952) 11...Ce8 12.Ne3 Db4 13.c5! b6= (Najdorf—Bronstein, Moscova 1956); a3) 10.Tb1! e:d4 11.C:d4 C:e4 12.C:e4 N:d4 13.b4! Ce5 14.c5! d:c5 15.b:c5 Df8 16.Nh6+ (Reshevsky—Lombardy, camp. S.U.A. 1959). Mai bine 11...Cc5!; a4) 10.Te1 Te8 (10...e:d4 11.C:d4 Cg4 12.Cce2 Cge5 13.b3 Ce5 14.Ne3 a5 15.Tb1 Te8 16.Cc3! Dd8 17.Te2 De7 18.f4! Ced7 19.Nf2 Cf8 20.Dd2 Nf7 21.Tb1 Tad8 22.Cf3 Nc8 23.Rh2 Cfd7 24.Nd4!+ Portisch—Gligorici, Ungaria—Iugoslavia, 1964) 11.d5 (11.Tb1? e:d4 12.C:d4 Cg4! 13.Cce2 Cge5 14.Dc2 Db4+ Bielicki—Polugaevski, Mar del Plata 1962) 11...c5 (11...c:d5 12.c:d5 Ce5 13.Tb1 a5 14.Ne3 Nd7 15.Cd2 De7 16.De2 Tec8 17.Cb5+, Boleslavski—Bobkov, Minsk 1961) 12.a3 Dd8 13.Cb5 (13.Tb1 Tf8 14.b4 b6 15.Ne3) 13...Cf8

14.b4 a6 15.Cc3 C6d7 16.Dc2 Dc7 (Lengyel—Gligorici, Amsterdam 1964); b) 9...Da5 și acum: b1) 10.Te1? e:d4 11.C:d4 Dc5 12.Ne3 D:c4 13.Nf1 Db4 14.Cc2 Da5 15.D:d6 Ce5 16.Rg2 (Lengyel—Liptay, camp. Ungariei 1963) 16...Td8=; b2) 10.d5 c4j5 11.c:d5 b5! 12.Cd2 b4 13.Cb3 Da6 14.Cb1 Db5 15.a4 (a3) 16.a5 Na6 17.Te1 Ce8 $\mp$ (Furman—Polugaevski, 26 camp. U.R.S.S.); b3) 10.Dc2! e:d4 11.C:d4 Dc5 (11...Cb6 12.Cce2 Te8 13.a4! d5 14.e:d5 c:d5 15.c5 Cbd7 16.Cb5 $\pm$ Gligorici—Szabó, Iugoslavia — Ungaria 1957) 12.Cce2 Te8 13.Ne3 De5 14.Cc3 Ce5 15.f4 De7 (Hollis—Gligorici, Hastings 1962—63) 16.Tf1 $\pm$; b4) 10.Ne3 e:d4 11.C:d4 (11.N:d4 Cb6 12.Dd3 Da6 13.Cd2 Ne6 14.Df3 Cb1 15.b3 Da5 16.Ta1 Tf8 17.Cdb1 Ce5= Guimard—Boleslavski, Argentina — U.R.S.S. 1954) 11...Cb6 (11...Db4 12.Db3 D:b3 13.a:b3 Te8 14.Tfd1 Cc5 15.f3 a5 16.b4 Ce6 17.Cc2 Nf8 18.f4 $\pm$ L. Schmid—Jezek, coresp. 1956; nu merge 11...Ce5 din cauza 12.De2 Db4 13.f4 C:c4? 14.a3 Dc5 15.Nf2 $\pm$) 12.Dd3 (12.Cb3 Da6! Nu 12...Db4 13.e5! Cfd7 14.a3 D:c4 15.e:d6 $\pm$ Klasup—Koblenz, Riga 1963) 12...Da6 13.b3 d5 14.Dc2! c5 15.e:d5! c:d4 16.N:d4 (Gligorici—Minici, Vrnjacka Banja 1962) 16...Nf5! urmat de Td8~.

18. La 11...a4 poate urma 12.Tfd1! iar la 12...Da5 13.Tab1! $\pm$ (Korcinoi—Ivkov, Hastings 1956).

19. Filip propune 13...Dc7.

20. Filip—Szilagyi, Budapesta 1956.

21. Sau 11.Ce1 a5 12.Cd3 Cfd7 13.Ne3 b6 14.C:c5 C:c5 15.a3 f5 16.b4 a:b4 17.a:b4 T:a1 18.D:a1 Cb3 19.Da2 Cd4= (Tomovici—Tot, 2 camp. Iugoslaviei).

22. Botvinnik—Bronstein, 14 camp. U.R.S.S.

23. Este jucabil și 10...a5 11.Na3 Dc7 12.Dd2 Te8 13.Tf1 Ce5 14.Tad1 Db6 15.h3 Cfd7 16.Cde2 Nf8= (Usat-

ski—Kot, camp. R.S.S. Ucrainiene 1958).

24. Sau: a) 11.f3 Te8 12.Ne3 d5 13.C:c6 b:c6 14.N:c5 d:c4= (analiză O'Kelly și Dr. Euwe); b) 11.h3 Te8 12.Te1 a5 13.Tb1 Cfd7 14.Ne3 h5?! 15.Dd2 Ce5 16.Ted1 De7 17.Rb1 Nf8 $\pm$ (Korcinoi—Gheller, 26 camp. U.R.S.S. 1959).

25. Sau 12...Te8 13.Tad1 Db6 14.h3 (mai bine 14.Tf1 Cg4 15.Nf1 Ce5 16.Rg2 a4 17.b:a4 Da7 18.f4 Cg4 19.h3 Cf6 20.Cb3 C:a4= (Lisitiņ—Kondratiev, 1/2 24 camp. U.R.S.S. 1957) 14...a4 15.b:a4 Cc7 16.Rh2 h5 $\mp$ (Denker—Boleslavski, Groningen 1946).

26. Stahlberg—Boleslavski, Budapesta 1950.

27. Fuster — Petrosian, Portoroz 1958.

28. Cu 8...C:e5 negrul simplifică prea mult poziția, de ex.: 9.C:e5 d:e5 10.D:d8 T:d8 11.Ng5 T4 12.b3 c6= (Wade—Ivkov, Opatija 1953).

29. Sau: a) 9.Td1? c6 10.Dc2 De7 11.b4 Cb6 12.c5 Cbd5 13.Cd2 Ne6 14. Cd1 a5 15.a3 a:b4 16.a:b4 Ce8 17.e4 Cdc7 18.Nb2 Ca6 19.Nc1 Cec7 20.Cc3 Tfd8 21.Tb2 Td4 $\mp$ (Burgalit—Gligorici 1953); b) 9.Dc2? c6 10.Td1 Dc7 11.b3 Te8 12.Cg5 Ce5 13.Na3 Nf8 14.b4 Ce6 15.Cge4 C:e4 16.C:e4 Ne7 17.c5 Cd4 $\mp$ (Smillner—Evans, München 1958).

30. Sau 11.Db3 Ch5 12.c5 Cdf6 13.Tfd1 Ne6 14.Da3 Cd5 15.Nd2 C:c3 16.N:c3 Nd5 17.Ce1 Cf6 18.Cc2 N:g2 19.R:g2 Ce4 20.Nc1 C:c5 21.Nb4 b6 $\mp$ (Guimard—Gligorici, Buenos Aires 1955).

31. Sau 13.Rh2 Te8 14.Cd2 Ce6 15.Ca4 Cd7 16.c5 f5 $\mp$ (Stahlberg—Lilienthal, Budapesta 1950).

32. Guimard—Donner Göteborg 1955.

33. Fără perspectivă este a) 10.d:e5 de ex. 10...d:e5 11.Nb2? e4! 12.Cg5 e3 13.f4 Cc5 14.Tad1 Db6 15.Dcl Nf5 16.Dal Cg4 17.h3 Cf2+ (Cuellar—Gligorici, Mar del Plata 1953); b) 10.Nb2? e4! 11.Cg5 e3 12.f4 Cf8 13.d5 Nf5 14.Dcl h6 15.Cf3 c:d5 16.C:d5 C:d5 17.N:g7 R:g7 18.c:d5 Df6+ (Stahlberg—Gheller, Budapesta 1952).

34. O altă posibilitate, 10...Da5, este slabă, de ex.: 11.e4 Cf8 12.d5 c5 13.a4 Ch5 14.Cel f5 15.Cd3 Dd8 16.a5 Dd7 17.f3+ (Bronstein—Kotov, 19 camp. U.R.S.S.).

35. Mai slab este 11.Cel, de ex. 11...De7 12.h3 a6 13.a4 d5 14.c:d5 c:d5 15.a5 b5 16.a:b6 C:b6 17.Dd2 Ne6 18.Cc2 Dd7 19.Rh2 h5+ (Euwe—Boleslavski, Zürich 1953).

36. Sau: a) 12.N:e3? T:e3 13.f:e3 Cg4+; b) 12.Cge4? C:e4 13.C:e4 e:f2+ 14.C:f2 f5! 15.e4 Cf6 16.Nb2 f:e4 17.C:e4 Nf5+ (Minev—Palmasson, Praga 1954).

37. Donner—Szabó, Buenos Aires 1955.

38. Sau 8...Te8 9.Td1 e:d4 10.C:d4 a5 11.h3 Cc5 12.e4 Nd7 13.Ne3 Dc8 14.Rh2 h5 15.Cb3 Ce6 16.Cd5+ (O'Kelly—Najdorf, Dubrovnik 1950).

39. Mai slab 9...a5? de ex. 10.Cdb5! Cc5 11.Td1 Nd7 12.Ng5 Te8 13.Cd5 Ce6 14.N:f6 N:f6 15.C:f6+ D:f6 16.Cc: Nc6 17.Dd2+ (O'Kelly—Johansson, Dubrovnik 1950).

40. Sau: a) 10.Dd3 Cf7 11.b3 a5 12.Ne3 a4 13.Tad1 Cc5 14.Dc2 a:b3 15.a:b3 Te8 16.Ncl a6 17.Nf4 Nf8—(Flohr—Bronstein, 19 camp. U.R.S.S.); b) 10.Ng5? h6! 11.N:f6 D:f6 12.Tfd1 c6 13.Ce4 De7 14.Tac1 Td8 15.e3 d5+ (Udovcici—Boleslavski, meci U.R.S.S.—Iugoslavia, Belgrad 1956); c) 10.Td1? C:c4 11.Ccb5 a6 12.D:c4 a:b5 13.C:b5 Nd7 14.a4 d5 15.Db3 c6+ (Pirc).

41. Sau 13.Dd1 d5! 14.c:d5 Cf:d5 15.C:d5 C:d5 16.N:d5 N:a1 17.N:b7 Nh3+ (Euwe).

42. Dake—Bronstein, meci U.R.S.S.—S.U.A., New York 1954.

ATACUL CELOR PATRU PIONI

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Ce3 Ng7 4.e4 d6 5.f4
(sau 5.Ne2) și 6.f4

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	0-0	Cf3 e5	f:e5 ¹ d:e5	d5 e5 ²	Ng5 h6	Nh4 Db6	Dd2 Ch5 ³						=
2		Ne2 e5	f:e5 d:e5	d5 e5	Ng5 ¹⁴ h6	Ne3 Ca6	Dd2 Rh7	0-0-0 Da5	Cf3 Ch5	Rb1 f5	a3 f:e4	C:e4 Db6	
										Nd3 Nf5	Tf1 Cf6	Dc2 ⁵	±
3		Cf3 Cfd7	Ne2 e5	f:e5 d:e5	d5 e6	Ne3 Ca6	0-0 c:d5	e:d5 ⁶ Ce7	Db3 Ce8	Cd2 f5	Ce4 Rh8	d6 Cef6	
										e:f5 g:f5	De2 Cb8	C:e5 D:d6 ⁷	±
4	c5!	0-0	e6	e:d5	Te8 ¹⁰	Nf5 ¹¹	Ce4	N:e4	N:e4	Cg5	f5!	f:g6	
										Df3 Cf6	Nd2 De8	Nc3 Ce4 ¹¹	±

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
5					0-0 ¹² Ch5!	b:c3 N:c3 ¹⁴	Ne3 ¹⁷ Cg7	Nf2 Cd7	Nd3 ¹⁸ Cf6	Nh4 Te8	Nh5 Nf5	Ng5 h6! ¹⁹	±
6		d:e5 Da5	Nd ^{12a} D:e5	Cf3 Ce6	De2 Ng4 ^{12b}	Ne3 Dg5	0-0 N:f3	T:f3 Cg4	Th3 Cd4 ²²				±
7	Ne2 0-0	f4 e5	Cf3 e:d4	C:d4 Ce6	Ne3 Cg4 ²³	N:g4 N:d4	N:d4 N:g4	Dd2 ²⁴ C:d4	D:d4 e5!	f:e5 d:e5 ²⁵	D:e5 Te8 ²⁶	Dg3 Nf5	
									17 0-0 Db6	18 Rh1 N:e4	19 C:e4 R:e4	20 T:f7 ²⁷	~

NOTE:

1. Slab 7.d:e5 d:e5 8.D:d8 T:d8 9.C:e5 Te8 10.Ne3 Cbd7 11.C4:d7 N:d7 12.e5 Cg4 13.Nd4 f6 ± (analiză Pirc).

2. Sau 8...Cbd7 9.Nd3 Cc5 10.Nc2 a5 11.0-0 Dd6 12.De1 Nd7 13.Dh4 Tac8 14.Rh1 h5 15.b3 Ch7 16.a3 f5 17.b4 ± (Alehin—Ed. Lasker, New York 1924).

3. Analiză L. Pachman.

4. Alte continuări posibile: a) 9.h4? h5 10.Ng5 Da5 11.N:f6 N:f6 12.g4? b5! ± (Fuderer—Mulcahy, München 1954); b) 9.Cf3 Ce8! 10.0-0 Cd6 11.Ne3 h6 12.Rh1 f5 ± (Jezek—Uhlmann, Praga 1956).

5. Rabar—Nielsen, Amsterdam 1954

6. La 12...Cdc5 sau Cac5 urmează 13.b4!

7. Szabó—Lipiniks, Buenos Aires 1955.

8. La 8.Nd3 poate urma 8...e:d5 9.c:d5 Db6 10.Db3 D:b3 11.a:b3 Ca6! 12.0-0 (12.Cb5 Ce8!) 12...Cc7 13.Nc4 b5! 14.C:b5 C:b5 15.N:b5 C:e4 sau 13.e5 Cf:d5 14.e:d6 C:c3 15.d:c7 Cd5 ± (analiză Dr. Euwe).

9. Sau: a) 9.c:d5 b5 (9...Db6 10.C4:d2 Te8 11.a4 Db4 12.0-0 Ca6 13.a5 Nd7 14.Rb1 c4 15.N:c4 Tac8 16.Ne2 Cc5 17.Nf3 Nh6~ Malich—Jansa, Bad Liebenstein 1963; 9...Te8 10.e5!? d:e5 11.f:e5 Cg4 12.e6 f:e6 13.0-0 e:d5 14.C:d5 Ne6 15.Nc4 Cc6!~) 10.e5!? d:e5 11.f:g5 Cg4 12.Nf4!? (12.Ng5!? Db6 13.0-0 c4+! 14.Rh1 C:e5 15.Ne7 Cd7! 16.d6 Nb7 17.Cd5 N:d5 18.D:d5 Cg4 ± Nei—Gufeld, 31 camp. U.R.S.S., 12...Cd7 13.e6 f:e6 14.d:e6 T:f4! 15.Dd5! Rh8 16.D:a8 Cb6 (Keres—Spasski, meci 1965); b) 9.e5!? d:e5 10.f:e5 Cg4 11.Ng5 f6 12.e:f6 N:f6 13.N:f6 D:f6 14.C:d5?! (14.D:d5+=) 14...Dx!6! 15.Dd2 Cc6 ± (Drimer—Ciociltea, București 1963).

10. Sau: a) 9...Nf5 10.0-0 Ce4 (posibil este și 10...Ca6 11.h3 Ce4 12.C:e4 N:e4 13.Cg5 Te8 14.C:e4 T:e4 15.Nd3 Te8 16.a3 Cb8! 17.Tb1 Cd7= Szabó—Ciociltea, Varna 1962); 11.C:e4 N:e4 12.Cg5 Te8 13.C:e4 (aici este interesant și 13.f5 Cd4+ 14.Rh1 N:f5 15.Nd3 N:d3 16.D:d3 f6 17.Ce6 ± Forintos—Bertok, meci Iugoslavia—Ungaria 1962; sau 13.Nd3! N:d3 14.D:d3 ± Schweber—Teschner, Stockholm 1962) 13...T:e4 14.Nd3 Te8 15.Tb1? (f5) Cd7 16.a3 Cd4+ 17.Rh1

Ne3 $\mp$ (Wade—Petrosian, Belgrad 1954); b) 9...a6 10.a4 a5 11.0—0 Ca6 12.Nd3 Cb4 13.Tb1 Te8 14.f5 g:f5 15.Ch4 Ce4 (Soos—Gheller, Varna 1962) 16.C:f5! N:f5 17.T:f5 Nd4+ 18.Rf1 C:c3 19.b:c3 N:c3 20.Ng5! $\pm$ (Vladimirov—Gheller, analiză).

11. Sau 10...Cg4 11.h3 (11.Tel Nd4+? 12.C:d4 c:d4 13.D:d4 Dh4 14.Nd2+ Filip—Szabó, Amsterdam 1954) 11...Ce3 12.N:e3 T:e3 13.Dd2 Te8 14.Nd3 Cd7 15.Tael T:el 16.T:el C18 (sau 16...Cf6 17.g4 Nd7 18.f5 g:f5 19.N:f5 N:f5 20.g:f5 Dd7 21.Df4 Te8= (Bilek—R. Byrne, Varna 1962) 17.g4 f5= (Portisch—Uhlmann, Varna 1962).

12. La 11.Ch4 urmează 11...Ce4! 12.C:f5 g:f5 13.C:e4 f:e4 14.Ne3 N:b2 15.Tb1 Df6 16.Db3 Nd4 17.N:d4 D:d4+ 18.Rh1 b6 19.f5 Df6 20.Dh3 Cd7 21.Tf4 h6 22.Th4 Rh7~ (Antoșin—Boleslavski, camp. U.R.S.S. 1956).

13. Mai bine 14...T:c4 15.f5 Cd7! 16.f:g6 f:g6! 17.Ce6 Dh4 sau 17.De2 Ce5 18.Ce6 Dh4 19.Nf4 Dg4 sau chiar 19...Te8~ analiză Dr. Euwe.

14. Soos—Ciociltea, Arad 1962.

15. Sau 10.De2 Nf5 11.Nd3 Te8+ 12.Ce2 N:d3 13.D:d3 De7 14.Rf2 Ca6 15.a3 De4 16.Td1 Cf6 17.Ta2 Cc7 18.b3 b5 $\mp$ (Barstatis—Zilber, camp. U.R.S.S. echipe, 1962).

16. Ceva mai slab este 10...Te8 din cauza 11.Nd3 N:c3! 12.b:c3 Cg7 13.Tb1 b6 14.f5! N:f5 15.N:f5 C:f5 16.Cg5 De7 17.C:h7? (trebuia 17.C:f7! D:f7 18.g4 Ce3 19.N:e3 De7=) (Liptay—Spasski, M. Lazne 1962).

17. Sau a) 12.Cg6 Cd7 13.g4! Cf6 14.f5 g:f5 15.g:f5 N:f5 16.T:f5 C:f5 17.Nd3 Ch4! 18.Df1 Cg6 19.Dh3 Dd7 20.Nf5 De7 21.Ne3 Tae8 22.Ne4 h5! $\mp$ (Mikenas — Polugaevski, camp.

U.R.S.S. echipe 1962); b) 12.Tb1 Cd7 13.Tb2! Cf6 14.Nd3 Cf5 15.Tel Tb8 16.h3 h5 17.Cg5 $\pm$ (Forintos—Szabó, Budapesta 1963).

18. La 14.Cd2 urmează 14...Te8 15.Nf3 Nf5 16.Tel Dd7 17.Db3 Cgh5 18.Nh4 Cg4 $\mp$ (Maslov—Ghipsliș, camp. U.R.S.S. echipe 1962).

19. Vladimirov — Zilber, camp. U.R.S.S. echipe 1962).

20. Sau 7.Nd2 D:c5 8.b4! Dc6 9.Nd3 0—0 10.Cf3 Ne6 11.Tel Dd7 12.0—0 Ng4 13.h3 N:f3 14.D:f3 Ce6 15.Ce2 e5 16.f5 Te8 17.g4 g:f5 18.g:f5 Cd4!~ (Toluș—Rădulescu, București 1963).

21. Sau 9...0—0 10.Ne3 Da5 11.0—0 Ng4 12.Tac! Cf7 13.Df2 Cc5 14.Nb1 N:f3 15.D:f3 Ca4 16.C:a4 D:a4 17.Df2 Db4 $\mp$ (Dittman—Ciociltea, Dresda 1956).

22. Keres—Fuderer, Hastings 1955.

23. Alle continuări: a) 9...e5 10.C:c6 b:c6 11.f:e5 d:e5 12.Nc5 Te8 13.D:j8 T:d8 14.0—0 Td2 15.Tad1 T:d1 16.T:d1 Ne6 17.Nd6 Cg4 18.Nc5 Cf6= (Uhlmann — Fischer, Varna 1962); b) 9...Db6 10.Cc2 Da5 11.0—0 Cd7 12.Nd2 Dd8! 13.Nf3 Cc5 14.Tb1 f5 15.De2 Rh8 16.Rh1 e5 17.b4 Ce6 18.f:e5 d:e5 19.Cd5 Ced4~ (Uhlmann — Donner, Varna 1962); c) 9...Cd7 10.Dd2! Cc5 11.0—0 Da5 12.Tad1! Ce6 13.Cb3 N:c3 14.b:c3 Da3 15.f5! $\pm$ (Bertok—Lukici, camp. Iugoslaviei 1955); d) 9...Ng4 10.Cf3 e5! (mai slab este 10...Tc8 11.0—0 Ne6 12.Cg5! Nd7 13.Rh1 h6 14.Cf3 Cg4 15.Ng1! $\pm$ Uhlmann—Soos, meci România — R. D. Germană, București 1959) 11.f:e5 d:e5 12.0—0 Da5 13.Del Tad8 14.Dh4 Cd4 15.Ng5 N:f3 16.N:f3 Db6 17.Tf2 C:f3+ 18.g:f3 Td3 19.c5 De6 $\mp$ (Uhlmann—

Gheller, Dresda 1959); 'de considerat este și 10.C:c6 N:e2 11.C:d8' N:d1 12.Ta:d1 Tf:d8 13.Re2 (13.b3! Euwe) Tdc8 14.b3 b5!~ (Benkö—Stein, Stockholm 1962).

24. Interesant este 13.Dd1! (Fischer) Cc6 14.0—0 Da5 15.Rh1 Db4 (15... Tad8 urmat de e6± Kotov) 16.De2 Ca5 17.Cd5 D:c4 18.C:e7+ Rg7 19.Dd2 Cc6 20.f5!± (Pomar—Gheller, Stockholm 1962).

25. Mai bine este 14...Dh4+! (dacă 15.g3!? d:e5 16.D:e5 Dh3 17.Cd5 f6 18.C:f6+ T:f6 19.D:f6 Dg2± Euwe) 15...D:f2 16.R:f2 d:e5= analiză Uhlmann.

26. Mai slab 15...Ne6 din cauza 16.b3 Te8 17.Dd4 Da5 18.Tc1 b5 19.c:b5 Tac8 20.De3 Tc7 21.0—0 Tec8 22.Ce2 D:b5± (Uhlmann—Ciociltea, Dresda 1956).

27. Szabó—Gligorici, Dallas 1957.

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8		Cge2	C:d4	Dd2 ²⁷	e:d5 ²⁸	Ne2	c5 !	0-0	Nb5 !	N:c6	Ce2 ²⁹	±
	e5	e:d4 ²⁶	c6	d5	e:d5	Ce6	Ce8	Ce7	Nd7	b:c6		
9		Ng5	d5	Dd2	e:d5	a4	Nb5	a:b5	Cg3	0-0	De1	Ta4
	c5 ¹⁹	e6	e:d5	b6 ²¹	Na6	N:b5	Cb:d7	Ce5	Ce4	Dd7	Ca5	~
10		Ne3	Dd2 ²²	0-0-0	Nl6	b4	Ng7	Cge2	Cg3	N:c4	h5	f4
	Ce6	a6 ²³	Nd6	b5	e5	R:g7	Ca5	C:c4	b:c4	De7	Tab8 ²⁴	±
11			Cge2	Ce1 ²⁵	Cb3 ^{25a}	C:d4	Ne2	0-0	Tfd1	N:c4	Tac1	±
			Tb8	e5	e:d4	Te8 ²⁶	Nd7	b5	b:c4	a5	Ce5 ²⁷	±

NOTE:

1. După 8.Ne3 c6 9.0-0-0 Rc7 10.g3 Ne6 11.b3 Cb:d7 12.Nh3 Cf8 13. Nc5 Ce8 14.Td3 Nh6 + 15.Rc2 Cd7 16.Na3 Nf8 17.N:e6 f:e6 18.N:f8 T:f8 19.Ch3 h6 negrul a egalat (Tartakower—Gligorici, 1951); sau 9.Nd3 Ne6 10.h4 Cfd7 11.0-0-0 h5 12.Ch3 N:h3 13.T:h3 Ca6 14.a4 Ca5 = (Rejfir—Pilnik, Olimp. Moscova 1956).

2. Mai slab este 9...h6!? 10.Nh4 Rc7? (Re8?) 11.f:e5 Cg4 12.Cf3 C:e5 13.Ng3 Te8 14.0-0-0 f6 15.Ch4 ± (Euwe).

3. După 17.Ng3 negrul ar fi putut obține egalarea prin 17...Td8 și Nc8. În loc de aceasta în partida Lutikov—Gufeld, 26 camp. U.R.S.S. 1958, s-a jucat 17...Ce6? 18.Cdb5 +! c:b5 19.N:e5 + f:e5 20.Tf7 și albul a obținut poziție câștigată.

4. Sau 6.Cge2 Cc6 (mai slab este 6...c5!? 7.d:e5 d:e5 8.D:d8 + R:d8 9.Ng5 h6 10.0-0-0 + Nd7 11.Nh4 Cc6 12.Cb5 b6 13.Rb1 g5 14.Nf2 Cd4 15.Cg3 C:b5 16.c:b5 Re7 17.b4 c:b4 18.Nc1 Td8 19.Nb4 + Re8 ± Bronstein—Benkö, Portoroz 1958; sau 6...Cid7? 7.Ne3 Nh6 8.Nf2 0-0 9.h4 e5 10.d5 Te8 11.g4 Ca6 12.g5 Ng7 13.Cg3 ± Bronstein—Krogus, 25 camp. U.R.S.S. 1957) 7.d5 Ce7 8.Ne3 c5 9.g4 h5 10.g5 Ch7 11.Cc1 a6 12.Dd2 Th8 13.Tb1 b6 14.b4 Tb7 15.a4 Cf8 16.a5 c:b4 17.T:b4 b:a5 18.T:b7

N:b7 19.c5! d:c5 20.Cb3 ± (Taimanov—Bannik, 25 camp. U.R.S.S. 1957).

5. Sau 7...Ca6!? (continuarea lui Bronstein) 8.Dd2 Dh4 + 9.g3 C:g3!? 10.Df2 C:f1 11.D:h4 C:e3 12.Rf2 C:c4 13.b3 Cb6 14.Cge2 f5 15.Thg1 0-0 16.Rg2 Nd7 17.a4 Nf6 18.Dg3 Cb4 19.a5 Cc8 20.e:f5 N:f5? (Ce7! ±) 21. Ta4 ± (Spasski—Bronstein TC, Amsterdam 1956); sau 7...0-0 8.Dd2 Dh4 + 9.g3 C:g3 10.Df2 C:f1 11.D:h4 C:e3 12.Df2 C:c4 13.De2 Cb6 14. 0-0-0? (14.Cb5) c6! ± (Gligorici — Janosevici, Belgrad 1962).

6. Sau 8.e:f5 g:f5 9.Dd2 Dh4 + 10.Nf2 De7 11.g3 0-0 12.0-0-0 a6 13.Rb1 Cd7 14.Cge2 b6 15.Cc1 Cc5 16.Cd3 Nd7 17.Ne2 Cf6 18.h3? e4! 19. C:c5 b:c5 20.f:e4 C:e4 21.C:e4 f:e4 22. Ne3 Tab8 23.b3 De5 și negrul are poziție câștigată (Evans—Yanovsky, Dallas 1957).

7. Sau 8...Ca6 9.0-0-0 Cf6 (Mai bine 9...Cc5 10.e:f5 g:f5 11.Cge2 0-0 12.Cg3 Cf6 = Antošin—Borisenko, 23 camp. U.R.S.S. 1955) 10.e:f5 g:f5 11. Nd3 0-0 12.Cge2 De7? 13.Tdel c5 14.Cg3 Ce8 15.Ch5 Cac7 16.g4 cu atac puternic (Spasski — Tal, 23 camp. U.R.S.S. 1955).

8. 17.Rd2 Cf6 18.Tdgl Cb:d7 ± (Porreca—Gligorici, Zagreb 1955).

9. Alte continuări: a) 7.d:c5 b:c5 8.Ne3 0-0 9.Dd2 D:c7 10.c5 U5 11.e:d5

c:d5 12.C:d5 C:d5 13.D:d5 Cc6 ♣ (Pirc); b) 7.Ne3 Ca6 8.Dd2 Cc7 9. Nd3 a6 10.a4 b6 11.Cge2 Tb8 12.0—0 Nd7 13.h3 0—0 14.Ta1 b5 = (Spasski-Pilnik, T. C. Amsterdam 1956).

10. Sau 7...Ca6 8.Nd3 Cc7 9.Cge2 Nd7 10.a3! h6 11.Ne3 0—0 12.b4 b6 13.0—0 Rh8 14.Tb1 Cg8 15.Dd2 Ce8 16.Tb3 f5 17.f4 g5 18.g3 f:e4 19.C:e4 Nh3 20.Tf2 ± (L. Szabo—Ivkov, Buenos Aires 1955).

11. Taimanov—Udovcici, meci U.R.S.S. — Iugoslavia, Belgrad 1956.

12. La joc aproximativ egal duce 7.d:e5 d:e5 8.D:d8 T:d8 9.Cj5 C:d5 10.c:d5 c6 11.Nc4 b5 12.Nb3 Nb7 13. Tc1! Td7 14.Ce2 c:d5 15.N:d5 Ca6 ± (Perez—Gligorici, Havana 1962).

13. Alte continuări simt: a) 7...Ce8 8.Dd2 (Pachman propune 8.g4 f5 9. g:f5 10.Dd2 f4 11.Nf2 a5 12.0—0—0 Ca6 13.Cge2 Cc5 14.Rb1 ±; dar negrul poate juca mai bine 8...Nh6!) 8...f5 9.0—0—0 f4 (mai slab este 9...Cbd7? 10.e:f5 g:f5 11.g4! f4 12.Nf2 a5 13.Nd3 Cc5 14.N:c5 d:e5 15.Ce4 b6 16.h4 Cf6 17.Dc2 ± Tal—Mogren, Uppsala 1956) 10.Nf2 Cf6 11. g4! De7 12.h4 Td8 13.h5 g5 14.h6 Nh8 15.c5 Ce8 16.Nc4 Nf6 17.Th5 ± (Trifunovici—Bertok, Zagreb 1955); b) 7...c5 8.g4 Ce8 9.h4 f5 (9...a6!? 10.Nd3 b5 11.Dd2 b:c4 12.N:c4 Cd7 13.h5 Cb6 14.Na3 a5 15.h:g6 f:g6 16.Dh2 Cf6 17.Ch3 De7 18.Ce2 Tb8 19.Cg3 e4 20. Nc2 ~, Kotov—Spasski, 25 camp. U.R.S.S. 1957) 10.e:f5 g:f5 11.g:f5! Nf6 12.Nj3 Cg7 13.De2 Nh4 + 14.Rd2 N:f5 15.Ce4 Ne7 16.Ch3 ± (Polugaevski—Suetin, 25 camp. U.R.S.S. 1957).

14. Sau a) 9...f4 10.Nf2 Nf6 (10... Cd7 11.Rb1 b6 12.Cge2 Cc5 13.Cc1 a5 14.Ne2 Nd7 15.Cd3 C:d3 16.N:d3 Rh8 17.Nc2 ± Boleslavski — Troianescu, București 1953) 11.Cge2 Nh4 12.Ng1 g5 13.c5 ♠ 14.Rb1 g:f5 15.g:f5 Ca6 16.c6 ± (Petrosian—Gligorici, T. C. Zürich 1953); b) 9...a6 10.Cge2 (10.

Nd3 Cd7 11.e:f5 g:f5 12.g4! ± Euwe) 10...b5 11.e:f5 g:f5 12.Cg3 Cf6 13.Ng5 De8 14.h4 b4 15.Cb1 ± (Ivkov—Fischer, Mar del Plata 1959). Sau 10... Cdf6 11.e:f5 g:f5 (N:f5!? 12.Cge2 Dd7 13.g4 Nd3 14.D:d3 e4 15.C:e4 C:e4 16.g:h5 ± (Gheorghiu—Gligorici, Havana 1966) 12.Cge2 Rh8 13.h3 f4 14. Nf2 Nd7 15.Rb1 ± (Gheorghiu—Minici, București 1966).

15. 17.Nc2! Tb8 18.h5 ± (Gligorici —Matanovici, Zagreb 1955).

16. Sau 11...Cc5 12.Nc2 a5 13.Cge2 Dh4 14.g3 De7 15.Tdg1 ± (Boleslavski).

17. 17.Ce4 C:e4 18.N:e4 c6 19.Rb1 b5 20.Dc2 h6 ± (Pachman—Olafsson, M. Lazne 1954).

18. Merită atenție 6...Cbd7 7.Dd2 c5 8.Cge2 Da5 9.d5 Te8 10.Cc1 a6 11.Ne2 Ce5 12.h3 e6! 13.f4 Cd7 14.j:e6 T:e6 15. Nd3 b5! ♣ (Furman—Ciociltea, București 1954); sau 6...Cbd7 7.Dd2 c5 8.Cge2 a6 9.0—0—0 Da5 10.Rb1 b5 11.Cd5 Cj5!? 12.D:a5 C:e3 13.Tc1? C:c4 14.T:c4 b:c4 15.Cc1 Tb8 ♣ (Tal —Boboțov, Varna 1958).

19. Mai bine 7...Nb7 8.Cge2 c5 9.d5 e6 10.0—0 e:d5 11.e:d5 Na6 12.Cb5 N:b5 13.N:b5 a6 14.Nd3 Te8 15.Dd2 Cbd7 16.Ta1 Ce5 17.b4! ± (Pachman —Tringov, Amsterdam 1964).

20. Bronstein—Lutikov, 26 camp. U.R.S.S. Tbilisi 1958.

21. Sau 7.Cge2 e5 8.d5 c:d5 9.c:d5 a6 10.g4 h5 11.h3 b5 12.Ng2 Cbd7 13.Ng5 Da5 14.Dd2 b4 15.Cd1 Cc5 16.0—0 Db6 17.Cf2 h:g4 18.h:g4 a5 = (Botvinnik—Penrose, Hastings 1962).

22. Mai slab este 10.Cge2 Cbd7 11.Cc1! Ch5 12.Cb3 f5 13.0—0—0 Cdf6 14.Nd3 Nd7 15.Rb1 b5 16.Tc1 b4 i7.Ce2 a5 18.h3 f:e4 19.f:e4 a4 20.Ca1 b3 ♣ (Boboțov—Gligorici, Olimp. München 1958); se poate juca 10.0—0—0 Cbd7 11.Rb1 Ch5 12.g4! Cf4 13.Cge2 b5 14.Tc1 Te8 15.h4 h5 16.N:f4 e:f4 17.g:f5 Ce5 18.h:g6 f:g6 19.Cd4 ± (Najdori—Gligorici, Havana 1962).

23. Sau 10...h5 11.h4 Cbd7 12.Ng5 Da5 13.g:h5 C:h5! 14.Ne7 Te8 15.Ng5 Cdf6 16.0—0 Nd7 = (Tal—Gligorici, Portoroz 1958).

24. De considerat este 12.g:h5 C:h5 13.Cg3 Cf4 (mai bine 13...Cdf6) 14. h4 Nf6 15.0—0 b5 16.h5 g5 17.h6 Rh7 18.NJ3 Dc7 19.Rb1 ± (Moiseev).

25. 17.Cg:e4 C:e4 18.C:e4 f6± (O' Kelly).

26. Sau 7...c6 8.Dd2 Cbd7 9.0—0—0 a6 10.Rb1 b5 11.Ccl Dc7 12.Cb3 b:c4 13.N:c4 a5 14.d5 a4 15.Ccl c5 16.a3 Na6 17.N:a6 Ta6 18.g4 ± (Pidevski — Uhlmann, Dresda 1956).

27. Se poate juca și 9.Cc2 Te8 10. Dd2 d5 11.0—0—0 Da5 12.c:d5 c:d5 13.e:d5 Ca6! 14.g4!? Nd7 15.Rb1 Tac8 16.Nd4 Cb4 17.C:b4 D:b4 18.Ng2 Tc4 = (Sajtar—Eliskases, Olimp. Helsinki 1952).

28. Sau 10.c:d5 c:d5 11.e5 Ce8 12. f4 f6 13.Nb5! f:e5 14.f:e5 N:e5 15.Cf3 Ng7 16.0—0 Cc6 17.Cd5 Cd6 18.Ne2 Nf5 19.Cc3 Cf7 = (Pachman—Gligorici, Oberhausen 1961).

29. Bronstein—Gligorici, Portoroz 1958.

30. Nu 6...e5 7.d:e5 d:e5 8.D:d8 T:d8 9.Cd5 ±.

31. Sau 9...a6 10.a4 Te8 11.Cge2 Cbd7 12.Ccl h6 13.Ne3 Ce5 14.Ne2 Ch7 15.0—0 g5 16.Ta3 Cf8 ~ (Korcinoi—Ciociltea, București 1966). Varianta în continuare este o partidă Kavalek—Gligorici, Beverwijk 1967.

32. Nu dă avantaj albului ideea lui Sliwa: 7.Nd3!? de ex. 7...e5 8.d5 Cd4 9.Cge2 Ch5 10.Dd2 c5 11.d:c5 b:c5 12.0—0 Tb8 13.Tab1 f5 ~ (Sliwa—

Boboțov, M. Lazne 1961); sau 9...Cd7 10.Dd2 c5 11.d:c5 b:c5 12.b4 Nb7 13. 0—0 i5 ± (Sliwa—Ghițescu, M. Lazne 1961).

33. Sau 7... Nd7 8.Cge2 a6 9.Nh6 e5 10.d5 Ca5 11.Cg3 (ideea lui Averbach) 11...b5 12.h4! c6 13.h5 De7 14. d:c6 N:h6 15.D:h6 N:c6 16.Dg5 C:c4 (Cd5!) 17.N:c4 b:c4 18.Cf5 De6 19. 0—0—0 Tad8 (Miketas recomandă 19...d5 20.e:d5 D:f5 21.D:f5 g:f5 22. d:c6 Tle8!) 20.Th3 ± (Korelov—Stein, 30 camp. U.R.S.S. 1962).

34. 17.d:e5 d:e5 18.f5 Th8 19.f:g6 h:g6 20.Dg5 ± (Averbach—Taimanov, meci Moscova—Leningrad 1962).

35. Sau 9.Td1 b5! 10.Ccl b:c4 11. N:c4 e5 12.d5 (12.Cb3 T:b3! 13.N:b3 e:d4 14.N:d4 C:d4 15.D:d4 C:e4! ± analiză) 12...Cd4 13. 0—0 Cd7 14. Cle2 f5 = (Gligorici—Ciociltea, Olimp. Varna 1962).

35 a. Sau 10.d5 Cd4 11.Cb3 C:b3 12. a:b3 c5 13.b4 c:b4! 14.Ca4 b5 15.c:b5 a:b5 16.D:b4 Ce8! 17.Ce5 Nh6 18.Nf2 Dg5 ~ (Boboțov—Ivkov, Beverwijk 1966).

36. Sau a) 11...Ce5 12.Td1 c6 13. Ne2 (13.Cc2 Ne6 14.b3 Da5 ± San-guineti—Tal, Varna 1962) 13...b5 14. c:b5 a:b5 15.b4! Nd7 16. 0—0 Ce8 17.Tcl De7 18.Tf1 f5 19.e:f5 g:f5 20. f4 ± (Pachman—Ciociltea, Havana 1962); b) 11...Cd7 12.Ne2 Cc5 13. 0—0 Te8 14.C:c6 b:c6 = (Najdorf—Gligorici, Olimp. Varna 1962).

37. Pachman—Najdorf, Havana 1962.

A. Un sistem interesant este 5...c6 6.Ne3 a6 7.Dd2 b5 de ex. 8.0—0—0 Da5 9.Rb1 Cbd7 10.Nh6! N:h6 11.D:h6 Tb8 12.Dd2 b:c4 13.N:c4 Db4 14.Nb3 c5 15. Cge2 0—0 16.h4 c:d4 17.C:d4 Ce5 18. h5 ± (Ghițescu—Bednarsky, București 1966).

INDIANA REGELUI

Dezvoltarea nebunului la f4

1.d4 Cf6 2.e4¹ g6 3.Cc3 Ng7 4.Cf3 d6
5.Nf4

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	—	h3	e3	Ne2	0-0	Nh2	Tb1	b4	e:d4	Nd3		=
	0-0	Cbd7 ²	c6 ⁴	Da5	e5	Ce8	Dd8	e:d4	Cdf6	a5 ⁶		
2	Ng5	e3	Ne2	0-0	Nh4	h3	C:d4	De2	Tad1 ⁵			±
	0-0	c6?	Cbd7	h6	e5	e:d4	Cb6	d5				
3	e3	Ne2	0-0	De2 ⁷	b3 ⁸	C:d4	Nb2	Cf3	Tad1	De1		=
	0-0	Cbd7 ⁶	e5	Te8 ⁴	e:d4 ¹⁰	Cc5	Ce6	Cc5	Nf5	a5 ¹¹		
4						Nb2	C:d4	Tad1	e:d5	Nf3	C:c6 ¹²	±
					c6	e:d4	Cb6	d5	Cb:d5 ¹²	Da5		
5						Na3	Tad1	Cd2	Nb2	c:d5	a3	±
						Nf8	e4	Da5	d5	c:d5	a6 ¹⁴	

NOTE:

1. Interesant este sistemul fără c2—c4 și cu dezvoltarea nebunului la g5, jucat cu mult succes de către Dr. Trifunovici și C. Guimard. După 2.Cf3

g6 3.Ng5 sau 3.Nf4 pot surveni următoarele variante: a) 3...Ce4 4.Nf4 (după 4.Nh4 negrul nu are probleme deosebite, de ex. 4...Ng7 5.e3 d5 6. Nd3 0-0 7.c4 Nf5 7 Filip—Stein, Stockholm 1962; sau 4...c5 5.Cbd2 d5

6.d:c5 C:c5 7.Cb3 C:b3 8.a:b3 Ng7 9.c3 0—0 10.e3 Cc6 11.Ne2 Dd6 12.0—0 e5 = Damianovici — Marovici, Zagreb 1960) 4...Ng7 5.Cbd2 d5 6.e3 c5 7.c3 C:d2 8.D:d2 Cb3 9.d:c5 C:c5 10.Nb5 Nd7 11.Ne2 Nc6 12.0—0 0—0 = (Guimard—Gonzales, Havana 1962); sau 4...b6 5.Cbd2 0—0 6.c3 c5 7.Ne2 Na6 8.0—0 Dc8 9.h3 h6 10.Nh4 N:e2 11.D:e2 Da6 12.Tf1 D:e2 13.T:e2 = (Guimard—Taimanov, Buenos Aires 1960); b) 3...Ng7 4.Cbd2 d6 5.e3 (sau 5.e4 b6 6.N:f6 N:f6 7.Nb5 + c6 8. Nd3 0—0 9.e5 Ng7 10.De2 c5? 11.h4! c:d4 12.h5! ± Guimard—Fischer, Buenos Aires 1960; mai bine 5.e4 0—0 6.Ne2 Cbd7 7.0—0 e5 8.d:e5 d:e5 9.Te1 h6 10.Nh4 De8! 11.Nf1 Ch5 12.Cc4 Rh8 13.Dd2 f6 14.Tad1 Cc5 15.Dc3 b6 16.Cfd2 Ce6 17.Ce3 f5 ± Guimard—Ciociltea, Havana 1962) 5...0—0 6.c3 Cbd7 7.Nc4 e5 8.0—0 h6 9.Nh4 De8! 10.l:e5 d:e5 11.a4 a5 12.Db1 (De2!) Rh8 13.Da2 Ch5 ± (Guimard—Najdorf, Havana 1962); c) 3.Nf4 Ng7 4.Cbd2 d6 5.h3 (după 5.c3 0—0 6.e3 Cbd7 7.Nc4? De8! 8.0—0? e5 9.Ng3 Rh8 10.Db3 h6 11.Ch4 Ch5 12.Tae1 f5 13.Ne2 g5! ± Guimard—Donner, Buenos Aires 1955) 5...0—0 (bine este și 5...Cc6 6.e3 0—0 7.Nh2 De8 8.Ne2 e5 9.d:e5 C:e5 10.C:e5 d:e5 11.Cc4 Cd7 12.0—0 Cb6 13.Dd2 De7 14.Tfd1 Nf5 15.C:b6 a:b6 16.Nc4 Tfd8 17.De2 c6 18.e4 Ne6 = Smislov—Gligorici, Viena 1957) 6.e3 Cbd7 7.Nc4 De8 8.c3 e5 9.d:e5 C:e5 10.Ne2 h6 11.Nh2 g5 12. C:e5 d:e5 = (Podgorny—Stulik, Praga 1948); d) 3.Nf4 Ng7 4.Cbd2 0—0 (sau 4...c5 5.c3 c:d4 6.c:d4 0—0 7.e3 Cc6 8.h3 d6 9.Nc4 Nf5 10.0—0 Tc8 11.De2 Ca5 12.Nd3 N:d3 13.D:d3 Db6 ± Keres—Gheorghiu, Varna 1962). 5.e4 d6 6.c3 Cc6 7.Nb5 Cfd7 8.0—0 e5 9.Ng5 De8 10.Te1 a6 11.Na4 Cb6 12.Nb3 Ng4 = (Keres—Polugaevski, 26 camp. U.R.S.S.).

2. Sau 6...Cc6? 7.e3 Ch5? 8.Nh2 e6 9.Ne2 h6 10.0—0 De7 11.Dc2 a6 12. Tad1 f5 13.Cd2 Cf6 14.e4 ± (Johansson—Franck, Olimp. München 1958).

3. Merită atenție și 7...De8, cu continuarea posibilă 8.Ne2 e5 9.Nh2 De7 10.0—0 Ce8 11.Cd5 Dd8 12.Db3 Rn8 13.d:e5 d:e5 14.Da3 f6 15.Tfd1 c6 16.Ce7 Tf7 17.C:c8 T:c8 ± (Pranjesluber—Lombardy, Olimp. München 1958).

4. Fuster—Thorbergsson, Olimp. München 1958.

5. Filip—Donner, Göteborg 1955.

6. După 6...c6 7.0—0 Te8 8.f3 Da5? (mai bine Ng4) 9.Dd2 e5 10.Nb2 Ng4 11.Tfd1 e:d4 12.C:d4 Cbd7 13.h3 N:e2 14.Cd:e2 Cc5 negrul obține avantaj (Trifunovici—Ulovici, Zagreb 1955).

7. Sau imediat 8.b3 Te8 9.d:e5 d:e5 10.Na3 e4? (trebuia 10...Nf8) 11.Cd2 Cf8 12.Tc1 Nf5 13.Dc2 h5 14.Tfd1 C8d7 15.c5 c6 16.Cc4 De7 17.Cd6 ± (Barcza—Ciociltea, Olimp. Moscova 1956).

8. Sau 8...c6 9.b3 e:d4 10.C:d4 Cc5 11.Nb2 Db6 12.Tad1 Te8 13.h3 Nd7 14.Cf3 Tad8 15.Dc1 Nc8 ± (Trifunovici—Gligorici, Zagreb 1955).

9. Mai slab este 9.Td1 c6 10.h:e5 d:e5 11.Cg5 De7 12.Cge4 C:e4 13.C:e4 Cc5 14.C:c5 D:c5 15.e4 Ne6 ± (Milici—Matulovici, camp. Iugoslaviei, 1957).

10. După 9...e4!? 10.Cd2 De7 11.Na3! c5 12.d:c5 d:c5 13.Tad1 b6 14.Cb5 Cf8 15.Cb1 Na6 16.C:c3 ± (Trifunovici—Matanovici, camp. Iugoslaviei, 1951).

11. Trifunovici—Bertok, camp. Iugoslaviei, 1959.

12. Sau 11...Cc5 12.b4? (Tad1!) Ce6 13.Cb3 De7 14.Tad1 Cg5 15.b5 Nf5 ± (Germek—Ulovici, Belgrad 1952).

13. Gligorici—Ojanen, Mar del Plata 1953.

14. Milici—Matulovici, camp. Iugoslaviei, 1956.

INDIANA BENONI

Variantă: 1.d4 Cf6 2.e4 e5 3.d5! e6²
4.Cc3 e:d5 5.e:d5 d6

	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	Cf3 g6	Ng5 h6! ¹	Nh4 g5 ¹	Ng3 Ch5	Da4+ Cbd7! ⁵	De4+ De7	N:d6 D:e4	C:e4 f5	N:f8 f:e4!	N:h6 T:h6	C:g5 e3! ⁶	±
2		Nf4 Ng7 ⁷	Da4+ ⁸ Nd7 ⁹	Db3 De7! ¹⁰	e4! ¹¹ 0-0! ¹²	Nd3! ¹³ Ch5	Ne3 a6	a4 b6! ¹⁴	0-0 Rh8?	Cd2 Ta7	f4! ¹⁵	±
3	Cd2 Ng7	Cc4 0-0	Nf4 Ce8	Dd2! ¹⁶ N:c3! ¹⁷	b:c3! ¹⁸ b5	Ch2 f5! ¹⁹	a4 Da5	e3 Na6	Dc1 b4	e4 Cd7 ²⁰		
4	e4 g6	Cf3 Ng7	Ne3 0-0	0-0 ^{20a} Te8! ²¹	Cd2 ²² a6! ²³	a4 b6	f4 Ta7	Nf3 Tae7	Te1! ²⁴ b5 ²⁵			±
5		f4 Ng7	Nb5+ ²⁶ Cfd7	Nd3 ²⁷ 0-0 ²⁸	Cf3 Cf6! ²⁹	0-0 Ng4	h3 N:f3	D:f3 Cbd7	a4 a6	Nd2 De7	Ne4 Tfe8 ³⁰	=
6	e4 g6 ³¹	Nd3 Ng7	Cge2 0-0	0-0 b6! ³²	Ng5 h6!	Nh4 Na6	f3? ³³ N:d3	D:d3 a6	Tae1 Cbd7	f4 De7	Cg3+ e4! ³⁴	±
7	g3 g6	Ng2 Ng7	Cf3 0-0	0-0 Ca6 ³⁵	h3 ³⁶ Ce7	e4! Nd7	Te1 Ce8	Ng5! f6	Ne3 Tb8	a4 a6	Nf1! ³⁷	±

NOTE:

1. Albul nu obține nimic deosebit cu 3.e3, de ex.: 3...g6 4.Cc3 Ng7 5.Cf3 0-0 6.Ne2 c:d4 7.C:d4 Cc6 8.0-0 C:d4 9.e:d4 d5 10.c5 Ce4 11.C:e4 d:e4 12.h5 Cd7 13.Dc2 De5 14.Td1 Td8~ (Petrosian—Liublinski, camp. Moscovei echipe 1961).

2. Mai puțină atenție merită alte sisteme, care s-au dovedit în practică nefavorabile negrului: a) 1.c4 Cf6 2.d4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 c5 5.d5 d6 6.Cc3 a6 7.a4 0-0 8.Cf3 e5 9.0-0 (periculos este pentru alb 9.d:e6 din cauza 9...N:e6 10.Cg5 N:c4 11.N:b7 Cbd7 12.D:d6 h6! 13.Ch3 N:e2 14.Tel Tb8 15.Ng2 Tb6 16.Dd2 Na6~); 9...Ce8 10.e4 Ng4 11.Db3 N:f3 12.N:f3 Cd7 13.Ng2 a5 14.Cb5 Ta6 15.Nd2 Ce7 16.Ta3 C:b5 17.D:b5+ (Reshevsky—Benkö, Los Angeles 1963); b) 1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Cc3 g6 5.e4 Ng7 6.Ne2 0-0 7.Cf3 e5 8.Ng5 h6 9.Nh4 g5 10.Ng3 Ch5 11.h4! Cf4 12.h:g h:g 13.Nf1 Ng4 14.Dc2 N:f3 15.g:f3 Cd7 16.0-0-0 Te8 17.Nh3! C:h3 18.T:h3 Cf8 19.Td1 Cg6 20.Cd1 Tc8 21.Ce3 Tc7 22.Cf5+ (Benkö—Najdorf, Los Angeles 1963. Vezi și varianta principală cu Ne2); c) 1.d4 Cf6 2.e4 c5 3.d5 d6 4.Cc3 g6 5.e4 Ng7 6.Ne2 a6 7.Cf3 0-0 8.0-0 Cd7 9.h3 Tb8 10.a4 Ce8 11.Ng5 h6 12.Ne3 Cdf6 13.Dd2 Rh7 14.e5 Cd7 15.e6!+ (Averbach—Gereben, Beverwijk 1963); d) 1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 b5?! 4.c:b5 a6 5.b:a6 g6 6.Cc3 d6 7.e4 Ng7 8.Cf3 0-0 9.Ne2 N:a6 10.0-0 Cbd7 11.h3 Ch6 12.Tel Dc8 13.Nf4+ (Gligorici—Van Seters, Hastings 1963) sau 4...e6 5.Cc3 e:d5 6.C:d5 Nb7 7.e4! C:e4 8.Nc4 Nd6 9.Cf3+ (Krogus—Kuznetov, Essentuki 1962).

3. Sau 7...Ng7 și acum: a1) 8.e4 0-0 (8...Da5?! 9.Q12 0-0 10.Cc4 Dd8 11.Nd3 b6 12.0-0 Na6 13.f4 De7 14.e5! Ce8 15.e6!+ (Petrosian—Contendini, München 1958) 9.Cd2! a6 10.a4 De7 (sau 10...Cbd7 11.Ne2 Te8

12.0-0 h6 13.Nh4 g5 14.Ng3 Ce5 15.Dc2 b6 16.Tab1 Ta7 17.b4+ (Polugaevski—Litikov, camp. R.S.F.S.R. 1958) 11.Ne2 Cfd7 12.0-0 f6 13.Nh4 Ce5 14.f4 Cf7 15.Cc4 Te8 16.Db3 Cbd7 17.Tad1 Tab8 18.Ng4!+ (Samkovic—Spasski, camp. U.R.S.S. 1958; a2) 8.e4 h6 9.Nh4 a6 (La 9...g5 10.Ng3 Ch5 poate urma și 11.Nb5+!) (mult mai bine este 10.Cd2! și dacă 10...b5 atunci 11.Ne2 0-0 12.Dc2 Te8 13.0-0 Cbd7 14.a4 b4 15.Cd1 b3 16.Dd3 Tb8 17.f4 Tb4 18.Cc4!+ (Taimanov—Boleslavski, camp. U.R.S.S. echipe 1960) 10...g5 11.Ng3 Ch5 12.Cd2 C:g3 13.h:g3 Cd7 14.Ne2 Ce5 15.g4 Dd7 16.a5 Dc7 17.g3 Tb8 18.Cf1 b5 19.Ce3 c4~ (Toluș—Suetin, 1/2 26 camp. U.R.S.S.); b) 8.Cd2 0-0 (sau 8...a6 9.e3! 0-0 10.a4 Cbd7 11.Ne2 Te8 12.0-0 Tb8 13.Nf4 Ce5 14.a5 Cfd7 15.Ng3 f5 16.e4 Cf6 17.e:f5 N:f5 18.N:e5 d:e5 19.Cc4+ (Simagin—Suetin, 27 camp. U.R.S.S.) 9.e4 Cbd7 10.Ne2 De7 11.0-0 h6 12.Nh4 g5 13.Ng3 Ce5 14.N:e5 D:e5 15.Cc4 De7 16.e5! d:e5 17.d6+ (Gheller—Gufeld, 26 camp. U.R.S.S.); b2) 8...h6! 9.Nh4 g5 10.Ng3 Ch5 (mai slab 10...a6? care slăbește decisiv cîmpul „b6” și unde mai departe după 11.a4 Ch5 12.Cc4 C:g3 13.h:g3 0-0 14.Db3!+ (Averbach—Vasiukov, 26 camp. U.R.S.S.) 11.Cc4 (dacă 11.Da4+ atunci 11...Rf8 12.Db3 C:g3 13.h:g3 b5! 14.C:b5 Na6 15.e3 Cd7 cu joc bun pentru negru — varianta recomandată de Tal) 11...C:g3 12.h:g3 0-0 13.e3 De7 14.Ne2 Td8 (Tal consideră mai bine aici 14...f5) 15.0-0 Cd7 16.a4 Ce5= (Botvinnik—Tal, meci 1960).

4. Mai slab este 8...Ng7 care amănă nejustificat ideea fundamentală a planului negrului, de a schimba puternicul nebul din b4, de ex.: 9.Cd2 0-0 11.e3 Ca6 11.Ne2 Ce7 12.0-0 b5 13.C:b5 C:b5 14.N:b5 Tb8 15.De2 g5 16.Ng3 C:d5 17.Tab1+ (Bannik—Suetin, Soci 1961).

5. După 10...Nd7? 11.De4+ De7 12.N:d6 D:e4 13.C:e4 f5! 14.N:b8 T:h8 negrul a rămas fără un pion și fără altă compensație, în partida Gheller—Suetin, camp. U.R.S.S. echipe 1960

6. Sadurski—Suetin, 1962.

7. Interesantă este încercarea maestrului Soos 7...Ch5. Într-o partidă Mititelu—Soos, camp. României 1962 a urmat: 8.Ng5 f6 9.Nd2 a6 10.a4 De7 11.e4 Cbd7? (trebuia 11...f5!) 12.Ne2 Cg7 13.0—0 Df7 14.Nh6 Ch5 15.Ne3 Cg7 16.Cd2 g5 17.f4 și albul a obținut o poziție excelentă.

8. Propunerea lui Simaghin, 8.h3, nu creează greutăți negrului, de ex.: 8...0—0 9.e3 f6 10.Cd2 Ce8 11.Cc4 Na6 12.a4 N:c4 13.N:c4 Cd7= (Keres—Tal, meci R.S.S. Letonă—R.S.S. Estonă, 1954) sau 9...Nf5 10.Nd3 b5? 11.N:f5 g:f5 12.0—0 b4 13.Ce2 Ce4 14.Dc2 Df6 15.Tab1+ (Simaghin—Scherbakov, Soci 1962). Cel mai bun plan al negrului s-a întâlnit în partida Furman—Forintos, Oberhausen 1961, unde într-o poziție având mutările a4 și a6 în plus, a urmat 10.e3 Ch5 11.Nh2 f5! 12.Ne2 f4 13.e4 Cd7 14.0—0 Rh8 15.Rh1 Tb8 16.Ta2 De7 17.Te1 Nf6 18.Dc2 Dg7 și negrul a stat excelent.

9. Mai slab este: a) 8...Dd7 9.D:d7 R:d7 10.e4! ±; b) 8...Rf8 9.Db3 Re8 10.e4 Nd7 11.Ne2 h6 12.0—0 Nf6 13.Tad1 Rg7 14.Tf1 Ng5 15.Ng3 h5 16.C:g5 ± (Mititelu—Baran, Olimp. Leipzig, 1960).

10. Dacă 9...Nc8? atunci 10.Db5+ ±

11. Nu merge 10.N:d6? din cauza 10...D:d6 11.D:b7 Db6! 12.D:a8 0—0 ± și nici 10.Cd2 Ch5! 11.Ng5 h6! ± (Toran—Langeweg, Beverwijk 1959).

12. Slab este aici 10...a6? din cauza 11.e5! d:e5 12.N:e5 Dc8 13.Db6!

Nf5 și acum albul ar fi trebuit să joace 14.N:f6 Cd7 15.N:g7! C:b6 16.N:h8 ± (Mititelu—Ivkov, Olimp. Leipzig, 1960).

13. Mai slab este: a) 11.Ne2 și acum al) 11...Te8? 12.Cd2 Ca6 13.0—0 Tab8 14.Tf1 ± (Uhlmann—Dely, 1955); a2) 11...Ng4! 12.Ch5? Da5+ 13.Cd2 c4 14.D:c4 Tc8 15.Dd3 N:e2 16.D:e2 C:e4 17.0—0 C:d2 18.N:J2 Da6 19.Nb4 Cd7 20.N:d6 Cf6 21.a4 și acum cu 21...C:d5! negrul ar fi stat bine (Petrosian—Nievergelt München 1958); a3) 11...a6 12.a4 55! 5 195 mar daom raod raodo Ng4! 13.0—0 Cbd7! 14.Tf1 N:f3! 15.N:f3 Tfe8 16.Dc2 c4 17.Ne2 Tac8 ± (Lutikov—Suetin, 1/2 26 camp. U.R.S.S.) b) 11.Cd2 și acum b1) 11...Ch5 12.Ne3 f5 13.e:f5 g:f5 14.g3 (Mititelu propune aici 14.f4! Te8 15.Rf2 ~) 14...Ca6 15.Ne2 f4! 16.g:f4 C:f4 17.Tg1 C:e2 18.C:e2 Nf5 ± (Vladimirov—Gufeld, 1/2 26 camp. U.R.S.S.) sau 17...Tae8 18.Cde4 Rh8 19.a3 C:e2 20.R:e2 b5 21.Cg5 c4 22.Dd1 Cc5 ± (Ciukaev—Suetin, Soci 1961).

14. Merită atenție aici îmbunătățirea jocului negrului, propusă de maestrul Mititelu: 13...Ng4! 14.Cd2 Cd7! cu următoarele variante: a) 15.f3! Ce5 16.Ne2 (16.f:g4 C:d3+ 17.Re2 C5f4+ 18.Rf3 f5! sau 18...Nh6 ±) 16...Nd7 17.f4 (La 17.0—0 poate urma 17...f5!) 17...Cg4 18.N:g4 N:g4 19.h3 (19.f5? g:f5 20.h3 f4! ±) 19...Nd7 cu joc aproximativ egal; b) 15.f4 Nd4; c) 15.Cc4 Ce5 16.C:e5 N:e5 ±; d) 15.0—0 Ce5 16.Nb1 c4 17.Dd3 Nd7 18.h3 f5! ±; e) 15.h3 Ce5 16.Nf1! Nd7 (posibil și 16...Nc8 17.f4 Cd7) 17.f4 Cg3 18.f:e5 (dacă 18.Tg1 C:f1 19.T:f1 c4 urmat de 20...Cd3+ ±) 18...C:h1 19.e:d6 D:d6 ~.

15. Vasiukov — Siverțev, camp. R.S.S. Kazahe, 1957.

16. Acum nu dă nimic albului: a) 10.Cb5 Nd7 11.Cb:d6 b5! 12.C:e8

N:e8 13.Ce5 Dd6 14.Cd3 D:d5=; b) 10.e3 g5! 11.Ng3 f5 12.f4 De7 13.Dd2 g:f4 14.N:f4 Cd7 15.Ne2 Ce5+ (Samkovici—Vasiukov, 1/2 24 camp. U.R.S.S.)

17. Altă continuare uzuală (în locului planului recomandat de Tal, care începe cu 10...N:c3) este 10...b6, de ex.: 11.e3 (11.Cb5 Na6 12.a4 N:b5 13.a:b5 Ca7 14.e3 Ce5 15.N:e5 N:e5 16.C:e5 d:e5+ (Sliwa—Suetin, meci Polonia—R.S.S. Bielorusă, 1958) 11...Na6 12.a4 N:c4 13.N:c4 a6 14.0—0 Cd7 15.Tab1 f5 16.Ng3 Df6! 17.f4 Cc7 18.Tfcl Tfe8 19.b4 c:b4 20.T:b4 Tab8+ (Borisenko—Suetin, 25 camp. U.R.S.S.). În locul mutării 15.Tab1 merită atenție 15.De2!, de ex.: a) 15...g5 16.Ng3 f5 17.f4 g:f4 18.e:f4 Cc7 19.Tael+; b) 15...Dc8 16.Ce4! Ce5 17.N:e5 d:e5 (dacă 17...N:e5 18.f4 Ng7 19.f5 cu șanse bune de atac) 18.d6 Cf6 19.C:f6+ N:f6 20.Tad1 urmat eventual de f2—f4+.

18. Sau 11.D:c3 b5 12.Cd2 și acum nu 12...b4?! 13.Dc2 De7 14.De4 Df6 15.0—0—0+ (Matkevici—Suetin, 1/2 24 camp. U.R.S.S.) ci 12...f5! cu următoarele continuări: a) 13.h4 Cc7 14.Ng5 De8 (sau chiar 14...Dd7) 15.h5 C:d5 16.Df3 Nb7 17.h:g6~; b) 13.Nh6 Tf7 14.Dd3 Df6! cu amenințarea D:b2 și g6—g5; c) 13.Dg3? C:d5 14.N:d6 f4! cu câștig.

19. Sau 12...Nb7 13.g3 Cd7 14.Ng2 f5 15.0—0 Cdf6 16.a4 a6 17.a:b5 (bine este aici 17.c4!) 17...a:b5 18.c4 Na6 19.Ta5 b:c4 20.Tfal Cc7+ (Antoșin—Tal, 23 camp. U.R.S.S.).

20. Koblenz—Șapoșnikov, 4 camp. cosp. U.R.S.S.

20 a. Mai slab este 9.Ng5 h6 10.Nh4 g5 11.Ng3 Ch5 12.Cd2 C:g3 13.h:g3 f5 14.e:f5 N:f5 15.Cc4 a6 16.a4 De7 17.Cb6 Ta7 18.0—0 Cd7~ (Bilek—Evans, Amsterdam 1964).

21. Mai slab este 9...Ng4!?, de ex.: 10.h3 N:f3 11.N:f3 a6 12.Nf4 Ce8 13.a4 Cd7 14.Ne2 Dc7 15.Tcl Tb8 16.b3! Ce6 17.Dc2 Tfe8 18.Nh2 h6 19.Rh1 Ch7 20.f4!+ (Smislov—Filip, Viena 1957).

22. Altă posibilitate este aici 10.Dc2 Ca6! și acum: a) 11.Nf4 Cb4 12.Db1 Ce4?! (bine este aici 12...De7! 13.Cd2 Cf:d5! 14.e:h5 Nf5 15.Dd1 N:c3 16.b:c3 C:d5 17.Nb5 C:f4 18.N:e8 T:e8 19.Tel Ch3+!+ (Donner—Robatsch, Beverwijk 1962) 13.C:e4 Nf5 14.Cfd2 C:d5 15.N:d6? (Holmov recomandă aici 15.Ng3 și într-adevăr după 15...De7 16.Nf3 Tad1 17.Tel nu se vede clar cum poate mări negrul presiunea sa pozițională) 15...Cf6!+ (Averbach—Tal, 25 camp. U.R.S.S.); b) 11.a3 Cc7 12.Tel Tb8 13.Nf4 Ch5 14.Ng5 f6 15.Nh4 g5 16.Cd2 Cf4 17.Ng3 C:e2+ 18.C:e2 f5!+ (Ragozin—Șcerbakov, 1/2 22 camp. U.R.S.S.)

23. Altă continuare jucabilă este 10...Ca6, de ex.: a) 11.f3 Cc7 (mai bine 11...Cd7! 12.Cc4 Ce5 13.Nf4 C:c4 14.N:c4 Cc7 15.Dd2 a6 16.a4 Tb8+ (Bertok—Tal, Bled 1961) 12.a4 b6 13.Tb1 (sau 13.Cc4 Na6 14.Ng5 N:c4 15.N:c4 a6 16.Rh1 Tb8 17.De2 Dc8 18.Nf4 Nf8 19.Tab1! Ch5 20.Nd2 f5! 21.g4!+ (Petrosian—Schmidt, Zürich 1961) 13...Tb8 14.Cc4 Na6 15.Ng5 Dd7 16.b4 N:c4 17.N:c4 a6 18.b5 h6 19.Nh4 a:b5 20.C:b5 C:e4!+ (Gligorici—Szabó, meci Iugoslavia—Ungaria, 1962); b) 11.Tel Cc7 12.a4 b6 13.Dc2 Cg4 14.h3? (trebuia 14.N:g4 N:g4 15.Cc4+) 14...C:f2! 15.R:f2 Dh4+ 16.Rf1 Nf4+ (Gurghenidze—Tal, 24 camp. U.R.S.S.); c) 11.Tb1 Nd7 12.Tel Tb8 13.b3 b5 14.Nb2 Cc7 15.Dc2 De7 16.Cd1 Nh6! 17.f3 Ch5 18.Cf1 C:d5!+ (Gligorici—Tal, T.C., 1959)

24. Sau 14.Cc4 C:e4 15.C:e4 T:e4 16.N:e4 T:e4 17.Db3 Ng4 18.Nd2 Ne2+.

(Ragozin—Aratovski, $\frac{1}{2}$ 23 camp. U.R.S.S.). Merită atenție însă aici ideea lui Mititelu 14.g4! neverificată încă în practică, cu continuările: a) 14...b5 15.a:b5 a:b5 16.g5±; b) 14...g5 15.e5! d:e5 16.f:g5 Cd7 17.Ce4±; c) 14...h6 15.h4 Dd7 16.g5 Cg4 17.N:g4 D:g4 18.D:g4 N:g4 19.Cc4! Nd4+ 20.Rg2 N:c3 21.b:c3 Ne2 22.C:d6 N:f1+ 23.R:f1 Td8 24.e5±

25. Ilivitchi — Șapoșnikov, camp. R.S.F.S.R. 1954.

26. Alte continuări interesante sînt: a) 8.e5 Cf7! (dacă 8...d:e5? atunci 9.f:e5 Cf7 10.e6 f:e6 11.d:c6 Dh4+ 12.g3 N:c3+ 13.b:c3 De4+ 14.De2 D:e2+ 15.N:e2± (Mikenas—Polugaevski, $\frac{1}{2}$ 23 camp. U.R.S.S.) 9.Cb5! d:e5 10.Cj6+ Re7 11.C:c8+ D:c8 12.d6+ Rf8 și acum cu 13.Nd3! pentru pionul sacrificat albul ar fi obținut inițiativă periculoasă, Baumbach—Polugaevski, Bad-Liebenstein 1963); b) 8.Cf3 0-0 9.Ne2 Te8 10.e5 d:e5 11.f:e5 Cg4 12.e6 f:e6 13.0-0 (sau 13.d6 Ce5 14.Ce4 Cbd7 15.0-0 Db6 16.Rh1 Dc6 17.Dc2 Cf7 18.Nf4 b6 19.Tad1 Nb7 și în complicațiile care s-au ivit, poziția negrului s-a dovedit preferabilă în partida Udovcici—Langeweg, Amsterdam 1963) 13...c:d5 14.C:d5 Ne6 15.Nc4 Ce5 (dacă 15...Cc6?! urmează 16.Ng5 Cf6 17.Ce5! N:d5 18.N:f6 N:f6 19.D:d5+ D:d5 20.N:f5+ Rg7 21.C:c6± (Kotov—Burenhall, Stockholm 1960) 16.Ng5! C:f3+ 17.D:f3 D:g5 18.Tael Tf8 (Niemala—Tal, Riga 1959) și acum 19.De4!± (Keres).

27. Sau: a) 9.a4 Dh4+ (9...0-0 10.Cf3 Ca6 11.0-0 Cb4 12.Ne3 b5 13.De2 Cf6 14.Nf2 Ch5! 15.Nh4 Dc7+ (A. Zaitsev—Tal, 30 camp. U.R.S.S.) 10.g3 De7 11.Cf3 0-0 12.0-0 Ca6 13.Te1 Cb4 14.Nf1 b6 15.Nc4 Nb7 16.Db3 Tae8 17.Nd2 a6 18.Te2 Dd8

19.Tael Cf6 (Lutikov—Vasiukov, 26 camp. U.R.S.S.); b) 9.Cf3 0-0 10.0-0 a6 11.Nd3 b5 12.De1 Te8 13.Dg3 c4 14.Nc2 b4 15.Ca4 Cf6 16.f5! Nd7 17.Ng5 Nb5 18.e5! d:e5 19.f:g6 h:g6 20.C:e5 Dc7! 21.C:g6 D:g3 22.h:g3 Cbd7= (Cerepkov—Suetin, Soci 1961).

28. Sau 9...a6 10.a4 Da5~ (Gronek—Polugaevski, M. Lazne 1959).

29. Sau a) 10...Ca6 11.0-0 Cc7 12.Cd2 (sau 12.a4 a6 13.Cd2! b6 14.Cc4 Ce8± (Vaisman—Drimer, camp. României, 1962) 12...Cf6 13.h3 Te8 14.a4!±; b) 10...b6 11.0-0 Na6 12.De2 N:d3 13.D:d3 a6 14.a4 Te8 15.Rh1 Cf8 (la 15...Ta7 poate urma 16.Cd2 De7 17.Tb1! Tb7 18.b3 Nd4 19.Nb2 Cf6 20.Cf3 C:e4 21.C:d4 c:d4 22.D:d4± (Mititelu—Stanciu, Sinaia 1957) 16.Tb1 Cbd7 17.Cd2 De7 18.b3 Cf6 19.Nf2±

30. Kviatkowski—Scerbakov, Soci 1961.

31. Sau 6...a6 7.a4 g6 8.Nd3 Ng7 9.Cge2 Cg4? 10.h3 Ce5 11.Nc2 0-0 12.f4 Ce4 13.0-0 Cb7 14.Dd3 Ca5 15.Df3 Tb8 16.Cg3 b5 17.a:b5 a:b5 18.e5! d:e5 19.f5! b4? 20.Cce4 Ce4 21.f6 Nh8 22.Cf5!! ±± (Botez—Soos, $\frac{1}{2}$ camp. României, Iași 1961).

32. Slab 9...a6!?, de ex.: 10.a4 Dc7 11.h3 Cbd7 12.f4 Te8 13.Cg3 c4 14.Nc2 Ce5 15.Df3 (sau 15.Rh1 Nd7 16.Df3 Rh8 17.Ne3 Cg8 18.Tad1 b5 19.a:b5 a:b5 20.e5! d:e5 21.f5! (Ojanen—Keres, Finlanda—Estonia, 1960) 15...Cf7 16.Ne3 b5 17.a:b5 Tb8 18.Df2 a:b5 19.e5 d:e5 20.f5! și albul a obținut atac decisiv în partida Penrose—Tal, Olimp. Leipzig 1960).

33. Corect este aici 12.f4 și dacă 12...N:d3 13.D:d3 Dc7 14.e5 d:e5 15.N:f6 N:f6 16.Ce4 Ng7 17.f5±

34. Banfalvyi—Suetin, Debrețin
1961.

35. Sau 9...Te8 10.Cd2 a6 11.a4
Cbd7 12.a5 b5 13.a:b5 C:b6 14.Cb3
Cc4 15.Ta4 Cb6 16.Ta2 Cc4= (O'Kel-
ly—Toluș, București 1953).

36. Sau 10.Cd2 Cc7 11.Cc4 b5 (me-
rită atenție 11...Ce8 și după 12.a4 f5

sau 12.e4 b5 13.Ca5 M17~) 12.C:d6!
D:d6 13.Nf4 Dd8 14.d6!± (Boleslavs-
ki—Kapengut, Minsk 1961).

37. Și mai departe, după 17.Cd2
Cc7 18.f4 b5 19.e5! d:e5 20.Cde4 Dd8
21.C:f6+ C:f6 22.d6 Ce6 23.f:e b4
24.Cd5 albul a obținut poziție câștiga-
tă în partida Korcinoi—Tal, 30 camp-
U.R.S.S.

INDIANA BENONI

Variantă: 1.d4 Cf6¹ 2.e4 e5 3.d5 e5
4.Ce3 d6

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	e4 g8	Ne2 ² Ng7	Ne3 ³ a6 ⁴	h3 0-0	Dd2 Da5	Cf3 Nd7	0-0 b5	a3 b:c4	De2 Ce8	Dd2 Dd8	C:c4 a5 ⁵	=
2		Nd3 Ng7	h3 ⁴ a6	Cge2 Cbd7	Ng5 Tb8	a4 h6	Ne3 h5!	Dd2 Cg8	0-0 Nh6	N:h6 C:h6	a5 b6 ⁷	=
3		Nd3 Cbd7	Ne3 a6	h4 g6	Cge2 Ch5	Ng7	Cf4! Cf4!	N:f4 e:f4	Ne2 Ce5	Ne3 0-0	g:f5 g:f5 ⁸	~
4		Nd3 ⁹ Ne7	Df3 0-0	Cge2 a6	h4 Ce8	g4 g6	Dg2 Cd7	Cg3 f6	Nd2 Tf7	f3 Cf8	Cd1 Nd7	~
5	g3 g6	Nh3! Cbd7 ¹¹	Cf3 a6	0-0 Ng7	e4 0-0	Te1 Ce3	Dd3 Ce7	Ng5 f6? ¹¹	Nd2 Tb8	a4 b6	Ch4 Rh8 ¹²	±

NOTE:

1. Se poate juca acest sistem și sub forma: 1.d4 c5 2.d5 d6 3.e4 g6 4.c4 Ng7 5.Nd3 e5 6.Cc3 Cbd7 7.Cge2 Ce7 8.Cb5 Cf6 9.f6 Ch5 10.0-0 a6

11.Cbc3 e:f4 12.C:f4 Cf6 13.Ne2 0-0 14.a4 Cd7 15.Cd3 Nd4+ 16.Rh1 Rg7~ (Gereben—Larsen, Beverwijk 1961) sau: 1.g3 g6 2.c4 Ng7 3.d4 c5 4.d5 e5 5. Cc3 d6 6.e4 Cd7 7.Nd3 Ce7 8.g4 Cf6 9.h3 a6 10.f4 e:f4 11.N:f4

•Cd7 12.Cf3 Dc7 13.Dd2 h6 14.Dh2! ±
(Korcinoi—Szabó, Leningrad—Buda-
pesta, 1961).

2. Bine este aici și 6.Cf3, de ex.:
6...Ng7 7.h3 (sau 7.Ne2 0—0 8.0—0
Ce8 9.Ce1 f5 10.Cd3 Cf6 11.e:f5 g:f5
12.f4 e4 13.Cf2 Rh8 14.Ne3 Tg8
15.Rh1 Ca6 16.Tg1 De7 ♣ (Malich—
Pavlov, Halle 1963) 7...Ca6 8.Ng5
Nd7 9.Cd2 De7 10.Ne2 h6 11.Nh4 g5
12.Ng3 h5 13.Cf1 h4 14.Nh2 g4
15.h:g4 Nh6 16.f3 0—0 17.Ng1 ±
(Najdorf—Panno, Los Angeles 1963).

3. Sau: a) 7.Ng5 h6 8.Ne3 a6 9.h3
•Cbd7 10.Cf3 Tb8 11.Dc2 0—0 12.g4
Ce8 13.Dd2 Rh7 14.h4 Th8 15.0—0
Rg8 16.Ch2 Da5 17.Cf1 b5 18.Dc2 ~
(Szabó—Tringov, Olimp. Varna 1962);
b) 7.Cf3 0—0 8.Ng5 (8.0—0, vezi
nota 2, Malich—Pavlov) h6 9.Nh4
(9.Nd2 Ch5 10.Dc1 Rh7 11.h4 Cf4!
12.N:f4 e:f4 13.D:f4 f5 14.Dd2, Por-
tisch—Stein, Amsterdam 1964, 14...
De7 ~) 9...d6 (9...g5 10.Ng3 Ch5 ~
Uhlmann) 10.Cd2 Dc7 11.a3 Ch7
12.Dc2 f5 13.e:f5 g:f5 14.0—0 Cd7
15.Rh1 Cdf6 16.f3! ± (Uhlmann—Cio-
ciltea, Sarajevo 1964).

4. Sau 7...h5 8.Cf3 Cbd7 9.h3 Nh6
10.Cg5 Cf8 11.Dd2 Cg8 12.f4 f6
13.Cf3 e:f4 14.N:f4 Nd7 15.h4 N:a4
16.D:f4 De7 17.0—0 Ch6 18.Td1
0—0 19.Cd2 f5 ♣ (Donner—Lar-
sen, Beverwijk 1961).

5. Donner—Gheller, Bled 1961.

6. a) 7.Cge2 0—0 (nu dă nimic
7...Ch5?!, de ex. 8.0—0 0—0 9.f4 e:f4

10.C:f4 Cf6 11.Ne2 Cd7 12.Cd3 De7
13.Ng5 Ce5 14.Cf2 h6 15.Nh4 Nd7
16.a4 Te8 17.Db3 Nc8 18.Tae1 Dd8
19.h3 a6 20.Cd3 ± (Gereben—Tan
Beverwijk 1963); b) 7.f3 Ch5 8.Cge2
0—0 9.Ne3 f5 10.e:f5 g:f5 11.Dd2 a6
12.0—0 b5 13.Td1 Cf6 și prin în-
tervertire de mutări s-a ajuns într-
una din variantele Atacului Sămisch,
~ (Kanko—Doda, Halle 1963).

7. Portisch—Petrosian, Bled 1961.

8. A. Zaitsev—Ciociltea, Soci 1963.

9. Sau 6.h3 0—0 și acum: a)
7.Ne3 Ca6 8.a3 Ce8 9.Dd2 Nd7 10.Nd3
Cac7 11.b4 b6 12.Cge2 a6 13.b:c5 b:c5
14.0—0 g6 15. Tabl f5 16.f4 Tb8
17.T:b8 D:b8 18.f:e5 d:e5 19.e:f5 g:f5
20.Tb1 Dd8 21.Cc1 Nd6 ♣ (A. Zaitsev
—Bukici, Soci 1963); b) 7.g4 Ca6
8.a3 Cc7 9.Ne3 Cfe8 10.Dd2 g6
11.Cge2 Cg7 12.Cg3 Nh4 13.Nd3 Nd7
14.b4 b6 15.Tb1 Rh8 16.Tg1 De7
17.Re2 Ca6 18.Cb5 Tfc8 ~ (Antošin—
Bilek, Soci 1963); c) 7.Cf3 a6 8.a4
Cbd7 9.Ne2 Tb8 10.g4 Ce8 11.Tb1 Cc7
12.Ne3 Te8 13.Dd2 a5 14.Nd3 Ca6
15.Ce2 Cb4 16.b3 Cf8 17.Rf1 Cg6
18.Tae1 C:l3 19.D:d3 Ch4 20.Cg1 ±
(Averbach—Pilnik, Beverwijk 1963).

10. Solnjev—Liublinski, camp. Mos-
covei, echipe 1962.

11. Dacă 6...N:h3 7.C:h3 h6 8.0—0
Dd7 9.Rg2 Ng7 10.f4 cu inițiativă.

12. Mai indicat era 12...De8 urmat
de 13...h6.

13. Keres—Gheller, meci, 1962.

TABELA 103

APĂRAREA GRÜNFIELD

(Varianta schimbului și 4. sau 5. Nf4)

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Ce3 d5

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	c:d5	e4 ¹	b:c3	Ne4 ²	Ce2!	Ne3	0-0	Te1 ⁴	f4 ⁴	f5	N:f7+	e:f5		=
	C:d5	C:c3 ²	Ng7 ¹	c5!	Ce6	0-0	De7	Td8 ⁷	Ng4 ⁹	g:f5	Rh8! ¹⁰	c:d4 ¹¹		
2					c:d4	Ne3	0-0	f3	Nd3! ¹⁶	d5! ¹⁸	D:a1	Nh6! ¹⁹	23	~
					c:d4! ¹²	Ce6	0-0! ¹³	Ng4! ¹⁴	Ca5! ¹⁵	Ne6! ¹⁷	N:a1	f6	Tes ²⁰	
3					Ce2	Ng5 ²²	Dd2	0-0	Nd3	Nh6	N:g7	c4		~
				0-0	Ce6	b6 ²³	Nb7	Ca5	Dd7	Tf48	R:g7	Rg8 ²⁴		
4					h4! ²⁵	N:a6	h5! ²⁷	h:g6	Dd3	Dg3	c:d4! ²⁹	Dh4! ³¹		±
				b6?!	N:a6 ²⁶	Ca6	e5	h:g6 ²⁸	De8	c:d4	Cb4 ³⁰			
5	Nf4	e3 ³²	c:d5 ³³	C:d5	N:c7	N:a6 ³⁴	Cf3 ³⁵	0-0	Ng3					=
	Ng7	0-0	C:d5	D:d5	Ca6	b:a6!	Nb7 ³⁶	Tac8	Te4 ³⁷					
6						Df3	C:f3	Te1! ³⁸	Tg1	Rd2	Tc3	a3		±
					D:g2	D:f3	b:a6	f6	Nd7?!	Tf8	Nf8	Rf7 ⁴⁰		
7					Ce2! ⁴¹	f3	g:f3	Thg1	Nf4	Ng2	N:c6!	Dd2	44	+
					Ce6!	Ng4	N:f3 ⁴²	D:f3	De4	Df5	b:c6	c5! ⁴³		

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8		Db3	c:d5 ¹⁵	c:d4	Ne2	Nf3	Tad1	h3	Cge2	d5	0-0	Cg3 ¹⁶	¹⁷
		c5 ¹⁵	c:d4	Cbd7 ¹⁷	Cb6	Nf5 ¹⁸	Dd7	h5	Tad8	e:d6	d5		+
9	Cf3	Nf4	Tcl ¹²	d:c5	e3	Da4	b4	D:c6 ¹³	Ne7	Na5	C:e4	Cg5	C:e4
	Ng7	0-0 ³¹	c5 ¹³	Da5 ¹⁴	Td8 ¹²	D:c5	Dc6	C:c6	Td7	Ce4	d:e4	c5 ¹	c:b4 ¹⁴

NOTE:

1. Singura posibilitate a albului de a împiedica jucarea Apărării Grünfeld este ocuparea imediată a centrului cu 3.d5. La joc corect, găsind continuări deosebite de Indiana veche, negrul egalează, de ex.: 3...c6 4.Cc3 c:d5 5.c:d5 d6 6.Ng5 Ng7 7.Dd2 Cbd7 8.e4 Cc5 9.f3 Nd7 10.Ce2 Db6! 11.Cd4 0-0 12.Ne3 Tfc8 13.Ne2 a5! 14.0-0 a4 15.Tb1 Da5= (Rădulescu—Botez, 1/2 camp. României, Iași 1962).

2. Albul nu obține nimic deosebit cu 5.Nd2, pentru că după 5...Ng7 6.e4 Cb6 7.Ne3 0-0 8.Cf3 Ng4 negrul are joc bun (Simaghin—Zagorovski, 1/2 22 camp. U.R.S.S.). De asemenea mai puțin activ este 5.Cf3, deoarece după 5...Ng7 6.Db3 C:c3! 7.b:c3 c5 8.e3 0-0 9.Ne2 Dc7 10.0-0 b6! (la 10... Cd7? urmează 11.a4! b6 12.a5 b:a5 13.Da3 Nb7 14.D:a5± (Capablanca—Botvinnik, Moscova 1935) 11.a4 (poate mai bine este 11.Nb2 urmat de c3-c4) 11...Cc6 12.Da3 Ca5 13.Cd2 Nb7 14.Cb3 c:d 15.c:d Cc4 16.Db4 Tfc8 17.a5 e5± (Goglidze—Botvinnik, Moscova 1935). Pentru 5.g3 vezi tabela 104, variantele 1 și 2.

3. Practica a dovedit că negrul trebuie să joace 5...Cc3, deoarece continuarea 5...Cb6 aparent jucabilă, duce la poziții grele, de ex.: a1) 5...Cb6 6.h3 Ng7 7.Cf3 0-0 8.Ne2 a5 9.0-0 a4 10.Ne3! a3 11.b:a3 T:a3 12. Del Ta5 13.Td1 c6 14.Nh6 N:h6 15. D:h6 f6 16.Ta1± (Petrosian—Smislov, partilă antrenament, Moscova 1953); a2) 6.Ne3 Ng7 7.h3 0-0 8.Cf3 c6 9.Ne2 Ne6 10.0-0 Nc4 11.Dd2 Cbd7 12.Nh6! e5 13.N:g7 R:g7 14.N:c4

C:c4 15.De2 e:d4 16.C:d4 Ccb6 17.Tad1± (Portisch—Szabó, camp Ungariei 1962).

4. Se poate juca și 6...c5, și acum iată câteva variante deosebite față de sistemul normal la care se poate ajunge după 7.Nc4 Ng7 8.Ce2: a) 7.d5? Ng7 8.Nd2 0-0 9.Cf3 e6 10.Nc4 b5! 11.N:b5 e:d5 12.e:d5 D:d5± (Lisițin—Samohotki, Moscova 1942); b) 7.Ne3 Ng7 8.f4? c:d 9.c:d 0-0 10.Cf3 Cc6 11.Ne2 Ng4 12.e5 Cb4!± sau 9.Nf5+ Nd7 10.N:d7+ D:d7 11.c:d 0-0 12.Cf3 Cc6 13.0-0 Tfd8 14.e5 Cb4!± analiză Trifunovici, Gruber și Bojici; c) 7.Nb5+ Nd7 8.N:d7+ D:d7 9.Cf3 (sau 9.Ce2 Ng7 10.0-0 0-0 11. Ne3 c:d4 12.c:d4 Cc6 13.d5 Ca5 14.Nd4 Nd4 15.D:d4 Tfc8 16.Tac1= (Matkevič—Livšin 1/2 24 camp. U.R.S.S., Harkov 1956) 9...Ng7 10.0-0 0-0 11.Ne3 c:d4 12.c:d4 Cc6 și acum la toate cele trei continuări uzuale, 13.Da4, 13.Tb1 sau 13.Tcl, negrul obține cel puțin joc egal, după cum au demonstrat partidele; c1) 13.Da4 Tfd8 14.Tad1 b6 15.d5 Ca5= (Michell—Alehin, Margale 1923); c2) 13.Tb1 Ca5 14.d5 Tfc8 15.Nd4 N:d4 16.D:d4 b6 17.Ce5 Dc7± (Kostici—Grünfeld, Teplitz—Schönau 1922); c3) 13.Tcl Tfc8 14.Dd2 b6 15.Tc2 e6 16.Tic1 Ce7= (Kashdan—Alehin, Londra 1932).

5. Așa cum a demonstrat Simaghin, 7.Na3 nu dă nimic albului, de ex.: 7...Cd7! 8.Cf3 c5 9.Ne2 c:d! (dacă 9...0-0 10.0-0 c:d 11.c:d Cb6 12.Db3! Ng4 13.Tad1± (Keres—Smislov, meci-turneu Haga—Moscova 1948); sau 8.Nc4 0-0 9.Ce2 c5 10.0-0 Dc7 11.Tcl Tb8 12.Dd2? Da5

13.Nb2 c:d7 (Nikitin—Simaghin, Leningrad 1951); sau 8...c5 9.Db3 0—0 10.Cf3 a6! 11.Cg5 e67 (analiză Trifunovici); sau 11.d:c Dc7 12.Cg5 Ce5 13.Ne2 h6 14.Cf3 Ne6 15.Dc2 Cc47 (analiză Trifunovici); b) 7... 0—0 8.Cf3 b6?! 9.Ne2 c5 10.0—0 Na6 11.N:a6 C:a6 12.De2 Dc8 13.Tad1 Cc7 14.Ce5 N:e5 15.d:e5 De6 16.f4 Tad8 17.Nc1!± (Gligorici—Pilnik, Mar del Plata 1950). Sau alte continuări care nu demonstrează defectivitatea poziției negrului, de ex.: b) 7.Ne3 Cd7! 8.Cf3 c5 9.Db3 0—0 10.Nb3 Dc7 11.0—0 Tb8 12.Nb5 b6 13.Tad1 a6 14.Nd3 b57 (Evans—Korcinoi, Buenos Aires 1960); c) 7.Cf3 c5 8.Ne2 0—0 9.0—0 b6 10.Ne3 Nb7 11.e5 c:d4 12.c:d4 Ca6 13.Da4 Cc7= (Rubinstein—Alehin 1924); sau 8.h3 0—0 9.Ne3 Cc6 10.Nc4 Da5! 11.Dd2 c:d4 12.c:d4 D:d2+ 13.R:d2 Tfd8 14.Nd5 e6! 15.N:c6 b:c67

6. Dacă 11.M:c5 atunci negrul își recâștigă pionul prin 11...Ce5 12.Nb3 Cg4 13.Nf4 D:c5. La 11.Dc1 urmează 11...Nd7 12.d5? Ce5 13.Nf4 b5 14.Nb3 a5 15.a3 b4 16.Nc4 Rh8 17.Dc2 f5!7 (Konstantinopolski—Samkovic, cores.)

7. Se poate juca și 11...Ca5, de ex.: 12.Nd3 b6 13.Dd2 Nb7 14.Nh6 Tad8 15.N:g7 R:g7 16.De3 e5 17.d5 c4 18.Nb1 Nc8 19.f4 e:f4 20.T:f4 De5 21.Dg3 f6~ (Furman—Taimanov, Tbilisi, camp. U.R.S.S. 1959).

8. Sau a) 12.h3!7 b6 13.f4 e6 14. Del Nb7 15.Df2 Ca5 16.Nd3 f37 (Gligorici—Smislov, Kiev 1959); b) 12. De1! e6 13.f4 Ca5 14.Nd3 f5 15.Td1 b6 16.Df2 c:d4 17.N:d4 N:d4 18.c:d4 Nb7 19.Cg3 Df7 20.d5!± (Spasski—Fischer, Santa Monica 1966).

9. Merită atenție propunerea lui Estrin 12...Ca5 cu continuarea 13.Nd3 f5! 14.e:f5! N:f5 15.N:f5 g:f5 16.Cg3 e6! 17.Ch5 (Ivkov—Bertok, echipe Iugoslavia 1966) 17...Cc4 ~.

10. Sau 14...R:f7 15.Db3+ c6 16.Cf4 Dd7 17.e:f Ca5! 18.D:e6+ D:e6 19.C:e6 Cc7 (19...Nf6!) 20.Ng5!± (Spasski—Šiskin, Talin 1959). De considerat 16...Te8! (Euwe).

11. Mai departe 16.c:d4 N:e2 17.D:e2 N:d4 18.Nf4 T:d4 19.Dh5 De5= (Šiskin—Bondarevski, 1/2 camp. U.R.S.S., 1960) Dar 20.Ng6! pare să dea albului atac. De aceea este preferabilă continuarea din nota 9 sau 10.

12. Dacă 8...0—0 9.0—0 Cd7 10.Ng5! h6 11.Ne3 Dc7 12.Tc1 a6 13.Dd2 (poate mai bună este recomandarea lui Levenfiș 13.Cf4!) 13...Rh7 14.Nd3 b5 15.Cf4 e5 16.Cd5± (Bronstein—Bolvinnik, meci 1951).

13 Merită atenție și 10...Da5 11.Nd2, de ex. a1) 11...Da3 (la 11...Dh5!7 urmează 12.d5! Ce5 13.Nb5+ Nd7 14.N:d7+ C:d7 15.Tb1± (Bondarevski—Kafetov, meci Moscova—Praga, 1946) 12.Tb1 0—0 13.0—0 Ng4 14.f3 (sau 14.d5 b5 și acum: 1) 15.N:b5 Cd4 16.f3 C:b5 17.T:b5 Nd7 18.Ta5 Db2 19.Dc1 Db6+ 20.Rh1 f5 cu inițiativă pentru negru — analiză Mosrosov — 2) 15.T:b5 Ce5 16.Nb3 Da6 17.a4 Tab8 18.h3! Cf3+ 19.g:f3 N:f3 20.Del T:b5 21.a:b5 D:b5 22.Nd1! N:e4 23.Cc3 N:c3 24.N:c3 D:d5 25.De3± analiză); 14...Ne6 15.Nc1! Da5 16.N:e6 f:e6 17.T:b7 D:a2 18.Tb2 Da1 19.e5! Tac8 20.Tc2 Tfd8 21.Ne3 D:d1 22.Tf:d1± (Lilienthal—Ravinski, camp. Moscovei 1953); a2) 11...Dd8 12.d5!7 (mai bine 12.Nd5 sau chiar 12.N:c3) 12...Ce5 13.Nb5+ Nd7 14.N:d7+ D:d7 15.0—0 0—0 16.Nc3 Tic8 17.f4 Cg4 18.N:g7 R:g7 19.Dd4+ Rg8 20.h3 Db5!7 (Larsen—Lombardy, Zürich 1961); b) 11.Rf1!7 0—0 12.Dc2 Nd7 13.Tb1 Dc7 14.Nd3 Tfc8 15.Db3 Ca5 16.Db4 e6 17.f3 Nf8 18.Dd2 Cc4 19.N:c4 D:c4 20.Rf2 Da6~ (Lokvenc—Honfi, Miskolc 1963).

14. Sau a) 11...Ca5 12.Nd3 și acum: a1) 12...Ne6? 13.d5! N:a1 14.D:a1 f6 15.Nh6 Te8 16.Cf4 Nd7 17.e5 a6

18.e6 Nb5 19.N:g6! h:g6 20.Db1 f5 21.Da1 ±; sau 17...Tc8 18.e6 N:a4 19.Db1 Db6 20.N:g6! ±; a2) 16...Nf7 17.Nb5 Dd6 18.N:e8 T:e8 19.Dc3 b6 (Enevoldsen—Flores, Dubrovnik 1950); a3) 12...Cc6 13.Nb5 (slab 13. Nc2 deoarece după 13...b6 14.Na4 Ca5 15.Nb5 a6! 16.Nd3 b5 17.Tc1 e6 18. Dc2 Nb7 19.Db1 Dd7 20.Rh1 Tac8 21.f4 f5! (Toluș—Witkowski, Polanica Zdroj 1964) 13...Da5 14.a4! Tfd8 15.Tac1! Nd7 16.Db3 ±; b) 11... Nd7 12.Tb1! (12.Tc1 Tc8 13.Dd2 Da5! 14.Db2 Db4 15.Nb3 e6 16.Tc4 Dd6 ± (Tipary—Smislov, meci Moscova—Budapesta 1949) 12...Ca5 13.Nd3 e6 (poate era mai tare 13...a6! 14.Dd2 b5 15.Nh6 Tc8! 16.N:g7 R:g7 17.Cg3 Cc4 18.N:c4 T:c4 19.d5 Dc7 ± (Brichta—Bogalirev, meci coresp. Cehoslovacia—U.R.S.S. 1960) 14.Dd2 b6 15.Ng5 f6 16.Nf4 Nc6 17.Tfcl Dd7 18.Nh6 Tac8 ± (Ragozin—Holmov, 17 camp. U.R.S.S.); c) 11...b5? 12.Nd5 Nd7 13.Tcl Tc8 14.0—0 e6 15.N:c6 T:c6 16.T:c6 N:c6 17.d5 e:d5 18.Dc2 Dd7 19.Nc5 ± (Spasski—Witkowski, Riga 1959); d) 11...b6 12.Tcl Nb7 13.Nb5! Tc8 14.Da4 Ca5 15.d5 Dd6 16.Nd2 ± Furman—Smislov 1953).

15. Sau 12...Nd7 13.Tb1 e6! 14. Dd2 Ca5 15.Nd3 a6! 16.Ng5 f6! — Spasski — Milev, București 1953); Sau 14...Tb8? 15.Tfcl Ca5 16.Nd3 Tc8 17.T:c8 N:c8 18.Ng5 ± (Portisch—Milev, 12 Olimp. Moscova 1956).

16. Sau a) 13.N:f7 + T:f7 14.f:g T:f1 + 15.R:f1 (la 15.D:f1 urmează 15...Cc4 16.Df3 Db6! 17.Nf2 Db2 18. Tc1 D:a2 ± Kanișov—Floh, 1/2 18 camp. U.R.S.S.) 15...Dd7 (este recomandat și 15...e5 16.d5 Dh4 ~) 16.h3 De6 17.Dd3 Dc4 18.Dd2 Da6 19.Dc2 Cc4 20.Db3 Rh8 21.Rg1 Cd2 = (Spasski—Korcinoi, 22 camp. U.R.S.S.); b) 13.Nd5 Nc8 14.Ng5 h6 15.Nh4 a6 16.a4 Nd7 17.Dd2 Tc8 18. Tfcl T:c1 19.T:c1 N:a4! 20.Db4 g5! ± (Ilivtiki — Korcinoi, 23 camp. U.R.S.S.); c) 13.Tc1 C:c4 14.T:c4

Nd7 15.Db3 Da5 16.Cc3! b6 17.Tfcl Tfc8 18.Cd5 T:c4 19.D:c4 e6 20.Ce7 + Rf8 21.Ce6 N:c6 22.D:c6 = (Bronstein—Kotov, Stockholm 1948).

17. Este jucabil aici și 13...Nd7 14.Tb1 e6!; dacă 14...a6, atunci 15.a4? Tc8 16.Tb4 De8 17.Cf4 e6 18.Da1 Tc7 19.Ce2 De7 20.Tfb1 Nc8 21.e5 ± (Bălănel—Franz, Erfurt 1955).

18. Variantele tăioase începând cu 14.Da4 dau negrului poziții accepatibile, de ex.: 14...a6 15.Db4 b5 16. Tfd1 Tb8 17.Nf2 Cc4 18.N:c4 N:c4 ± (Makogonov—Toluș, 13 camp. URSS) sau 15.Tad1 b5 16.Da3 Cc4 17.N:c4 N:c4 18.Tfcl a5 ± (Vasiliev—Pogrebiski, 1/2 17 camp. U.R.S.S.) Merită însă mai mare atenție varianta cu sacrificiul de pion ce începe cu 14.Tc1 N:a2 15.a5 Nb3 16.De1! e6! 17.Db4 e:d5 18.Tc5 Nc4! 19.N:c4 C:c4 20.T:d5 D:d5 21.e:d5 C:c3 22.Tcl C:d5 — analiză Șamkovi.

19. Alte continuări sînt mai puțin recomandabile: a) 16.De1 Nf7! 17.Cd4 Tc8 18.De2 a6 19.f4 b5 20.h4 Cc4 ± (Simaghin—Ilivtiki, 20 camp. URSS); b) 16.Cd4 Nd7! 17.Nh6 Te8 și negrul se apără cu succes); c) 16.Nd2! ± Cc6! 17.Nh6 Db6 + 18.Rh1 Ce5 19. N:f8 T:f8 = analiză); sau 16...Nd7? 17.De1 b6 18.Nh6 Te8 19.e5! e6 20. Dg3 Rf7 21.Cf4 Tg8 22.Tel ± (Smirnov—Kutianin, Moscova 1958); d) 16. Db1 Nf7 17.Cd4 Tc8 18.Db4 b6 19. Nh6 Te5 20.Cb5 Dd7 21.N:f8 R:f8 22. Td1 e6 23.Dd4 Rg7 24.d:e6 D:e6 = (Damianovici—Szabó, Kecskemét 1964).

20. Continuarea 16...Db6 + este greșită din cauza 17.Rh1 Tfd8 18.Tb1 Dc5 19.Nj2! b6 20.Nb4 Dc7 21.Tcl Db7 22.Db1 Tab8 23.d:e6 ± (Bronstein—Boleslavski, meci 1950).

21. Poate urma: a) 17.Cf4 Nf7! (la 17...Nd7? urmează 18.e5! Tc8 19. Del! cu amenințarea 20.Dg3 ±) 18. Tel Db6 +! (la 18...Dd6? urmează 19. e5 f:e5 20.Cc6 sau 20.T:e5 Df6 21.De1 cu atac puternic) 19.Rf1! Ted8 20.e5

N:d5 21.e:f6 e:f6 22.Te6! N:e6 23.D:f6 Td7 24.C:g6! h:g6 25.D:g6 =; b) 17. Cd4 Nd7! 18.e5 (la 18.f4 urmează 18...Tc8! și 19...Cc4 ♣) 18...e6! 19.e:f6 (dacă 19.Ne4 atunci 19...f5 20.d:e6 N:e6 21.C:e6 T:e6 22.Nb1 g5! ♣ Nujdin—Tilov, Moscova 1956) 19...D:f6 20.Nd2 e5 21.Ce2 Dd6 22.Cc3 Dc5+ 23.Rh1 Dd4 ♣ (Pidevski—Milev, camp. Bulgariei 1955); c) 17.Rh1! (Euwe) Tc8! 18.Dd4 Nd7 19.D:a7 C:c4 20.h4 Ce5 21.Nb1 Nb5 22.Tel Ta8 23.De3 Da5 = (Furman—Suetin, 21 camp. U.R.S.S.); d) 17.Tb1 (Flohr) a6! O mutare bună recomandată de C. Botez, care împiedică, printre altele, manevra Nb5. Alte posibilități dau albului avantaj: d1) 17...Nf7 18.Dd1 Tc8 19.Nb5 e5 20.D:a7! Tc7 21.d6 Te6 22.d7 Ta8 23.Dc5 Db6 24. D:b6 T:b6 25.Ne3! + (analiză Milev): d2) 17...Tc8 18.Dd4 Nd7 19.e5 Nf5 20.N:f5 g:f5 21.d6! Cc6 22.Dc4 e6 23.Dh4! C:e5 24.T:b7 Cg5 25.Dh5 D:d6 26.Tg7+ Rh8 27.T:h7+ ± sau 21...Tc4 22.Dd2 Rh8 23.Cg3! f:e6 24.C:f5 Tg8 25.f:e6 D:d2 26.Ng7+! și, mai în trei mutări, sau 21...e:d6 22.Dd5+ Rh8 23.Df7 Tg8 24.e:f ± sau 21...Tc2 22.d7 T:e2 23.d:eD+ D:e8 24.Dd5+ ± (analizele maestrului bulgar Popov).

După 17.Tb1 a6! urmează 18.D:14 Nf7 19.f4 Tc8 20.f5 b5 21.f:g6 h:g6 22.a4 Cc4 23.a:b5 a:b5 24.T:b5 Ce5 ♣

22. Alte continuări: a) 9.h4?! Ca5 10.Nb3 (sau 10.Nd3 c5 11.Ne3 c:d 12. c:d Cc6 13.e5 Da5+ 14.Rf1 Td8! 15.h5 Ne6 ♣ Spasski—Sajtar, București 1953) 10...c5 11.h5 C:b3 12.a:b3 c:d 13.c:d Nd7! (mai slab este 13...Ng4? la care poate urma 14.f3 Nd7 15.h:g h:g 16.Ne3 Nb5 17.Cc3 ± Spasski—Suetin, 25 camp. U.R.S.S.) 14.h:g6 h:g6! 15.Dd3 (merită atenție și mutarea 15.Ne3) 15...Db6 16.Nd2 (la 16. Dg3 negrul continuă cu 16...Tf8 17. Dh4 T:c1+! 18.T:c1 Db4+ 19.Rf1 Nb5! cu inițiativă puternică pentru negru) 16...Tf8 17.Ta5 a6 18.Tc5

T:c5 19.d:c5 Dc7 20.Nc3 e5 (Spasski—Stein, meci Moscova 1964); b) 9. 0—0 Ca5 (sau 9...b6 10.Ne3 Nb7 11. Dc2?! — 11.Del Ca5 12.Nd3 c5 13. Td1 c:d4 14.c:d4 Tc8 15.Db4 Cc6 16.Da3 a5 ♣ Johanesen—Larsen, Halle 1963 — 11...Ca5 12.Nd3 Dd7 13.f4 f5! 14.e:f5 g:f5 15.Cg3 e6 16.Tae1 b5 ♣ Zaks—Boleslavski, camp. R.S.S. Bielorusie 1957; la 10.Tb1 urmează 10...Nb7 11.Na3? Ca5 12.Nd3 D:17 13.f4 c5 14.d:c5 Tf8 15.Nc2 Dc7 16.Del Cc4 ♣ Sliwa—Pachman, Moscova 1956) 10.Nd3 b6 (sau 10...c5 11.Ne3 b5! 12.Dd2! Cc6 13.d5 Ce5 14. Td1 e6 15.Cf4 De8 16.Tfel C:d3? — trebuia 16...Cg4 — 17.C:d3 e:d3 18.e:d3 Dd8 19.c4 Na6 20.Nh6! ± Gheller—Stein, Leningrad 1964) 11. Ne3 Nb7 12.Tb1 Dd7 13.Dd2 Tf8 14.f4 c5! 15.f5 c:d4 16.c:d4 Ta8 17. f:g6 h:g6 18.Nf2 Cc4 ♣ (Vladimirov—Dubinin, camp. R.S.F.S.R. 1955); c) 9.Ne3 Ca5 10.Nd3 b6 11.0—0 c5 12.Tc1 Cc6 13.Nb5 Nb7 14.N:c6 N:c6 15.d5 Nb7 16.c4 e6 = (Spasski—Stein, Leningrad 1964).

23. Sau: a) 9...Dd7?! și acum a1) 10.Dd2 Dg4 11.Cg3 e5 12.d5 Ca5 13.Ne2 Dd7 14.0—0 b6 15.Nh6 f6 16.Ne3 c6 17.f4 c:d 18.Ted1 = (Neikircch—Szi66, Portoroz 1958); a2) 10.0—0 Ca5 11.Nd3 b6 12.Dd2 Td8? (mai bine 12...c5 13.Nh6 c:d 14.N:g7 R:g7 14.c:d Nb7) 13.Nh6 Nh8 14.Tad1 Nb7 15.Dg5 e6 16.e5 c5 17.Cf4 c:d 18.c:d Cc6 19.d5! (poate era mai corect 19.Nb5!) ± (Filip—Korcinoi, București 1954); b) 9...Ca5?! 10.Nb3! C:b3 11.a:b3 h6 12.Ne3 e6 13.0—0 b6 14.f3 Nb7 15.c4 ± (Kopilov—Simaglin, 19 camp. U.R.S.S. 1951).

24. Szabó—Beni, Viena 1959.

25. Continuarea normală 9.0—0 nu dă nici un avantaj albului, de ex.: a) 9...Nb7 19.f3 c5 și acum a1) 11.Ng5 c:d4 12.c:d4 Cc6 13.Nd5 Dd7 cu cel puțin egalitate pentru negru (Botvinnik—Smislov, a 6-a partidă,

meci 1954); a2) 11.Ne3 Dc7 12.Tc1 Cd7 13.Dd2 Tfd8 = (Nicolici—Trifunovici, camp. Iugoslaviei 1951); b) 9...Na6 10.N:a6 Ca6 11.Da4 Dc8 12.Ne3 c5 13.Cf4 c:d4 14.c:d4 Db7 = (Kohl—Lehmann, Amsterdam 1963).

26. Dacă 9...Nb7 atunci 10.Dd3 Dd7 11.h5 b5 12.N:b5 Dg4 13.Cg3 c5 14.h:g6 h:g6 15.Nh6± (Toluş—Simaghin, Turneul Cigorin 1951). Merită atenție sistemul de apărare propus de maestrul cehi, care începe cu 9...e5 și după 10.h5 e:d 11.h:g6 h:g6 12.c:d De7 cu contraatac asupra centrului alb.

27. La 11.Dd3 urmează 11...Dc8 12.h5 c5 13.h:g6 f:g6! 14.Cf4 Tf7 și negrul se apără.

28. Dacă 12...f:g6! urmează 13.Db3+ Rh8 14.Cf4 ± sau 13...Tf7 14.T:h7! ±

29. La 15.Dh4 urmează 15...f5!

30. Euwe propune 15...De6.

31. Și albul a câștigat în atac (Fuderer—Filip, Göteborg 1955).

32. O altă continuare înfilnită în practică este 5.Da4+, după care pot surveni variantele: a) 5...Nd7 6.Db3 Nc6? (corect este 6...Cc6!) 7.e4! d:c4 8.N:c4 0—0 9.d5 ± (Pidevski—Korcinoi, Upsala 1956); b) 5...c6 6.c:d5 (6.N:b8 T:b8 7.D:a7 Ne6~) 6...C:d5 7.C:d5 D:d5 8.N:b8 T:b8 9.D:a7 0—0! 10.D:b8 Da5+ 11.Rd1 Da4+ =

33. Sau: a) 6.Ne5 d:c4 7.N:c4 c5 8.Cf3 Cc6 9.0—0 c:d5 10.e:d5 b6 11.De2 Nb7 12.Td1! e6 13.a3 Cc7 14.Tac1 Ccd6? (mai bine 14...Cf5!) 15.C:d5 C:d5 16.N:g7 R:g7 17.De5+ Df6 18.Cg5 Tac8 19.Tel D:e5 20.d:e5 = (Hölloş—Mikenas, 30 camp. U.R.S.S. 1962); b) 6.Db3 c5 7.d:c5 Ce4! 8.c:d5 Da5 9.Ce2 C:c5 10.Dc4 e5! sau 10.Dd1 Nf5! 11.Cd4 e5! 12.C:f5 g:f5 13.Ng3 f4! 14.e:f4 e:f4 15.

N:f4 N:c3+ 16.b:c3 D:c3+ 17.Nd2 Te8+ 18.Ne2 T:e2+! 19.R:e2 Dc4 + cu atac puternic, analiză A. Smaruck.

34. Slab 9.Ng3?, după cum arată continuările: a) 9...Nf5 și acum a1) 10.a3 Tac8 11.Cf3 Tc2 12.Ne2 T:b2 13.0—0 Tc8± (Lilienthal—Alatorzev, meci 1935); a2) 10.Ce2 Da5+ 11.Cc3 Cb4 12.Tc1 C:a2 13.Tal C:c3 14.T:a5 C:d1 15.R:d1 Td8± (Fairhurst—Pachman, Dublin 1957).

35. La 10.Df3? negrul continuă cu 10...Db5! 11.Ce2 Db4+ 12.Cc3 Nb7 13.De2 N:g2 14.Tg1 Nf3! 15.Dd3 Tac8+ (Carbonnel—Koch, coresp. 1955).

36. Alte continuări nu dau negrului egalitate, de ex.: a) 10...Ng4 11.0—0 Db7 12.Ng3 D:b2 13.Db3 D:b3 14.a:b3 Nd7 15.Tfcl! Tac8 16.h3 Nb5 17.Cd2 Tfd8 18.Ce4 Nf8 19.Nc7 Ne8 20.Na5 h6 21.Nb4 ± (Najdorf—Unzicker, Göteborg 1955); b) 10...Db7 11.Ng3 D:b2 12.0—0 Ne6 (la 12...Nf5 poate urma 13.Dd2 Db7 14.Tfcl Tfc8 15.Cel T:c1 16.T:c1 Tc8 17.T:c8 D:c8 ± (Hodos—Ilivitchi, camp. R.S.F.S.R. 1962) și acum b1) 13.Dd2! D:d2 14.C:d2 Nd5 15.Tfcl Tac8 16.Nc7! ± (analiză); b2) 13.Dcl! Db4 (la 13...Db7 urmează 14.Da3 Nf5 15.Db3 Db5 16.Tfcl Tac8 17.Nc7! Dd7 18.Ce5 N:e5 19.N:e5 T:c1+ 20.T:c1 Tc8 21.T:c2+ D:c8 22.h4± Ivkov—Lengyel, Belgrad 1962) 14.a3 Da4 15.Dc5 Dd7 16.Ce5! N:e5 17.D:e5 Tfc8 18.Tfcl T:c1 19.T:c1 Tc8 20.T:c8 D:c8 21.h4 f6 22.Da5 Rf7 23.d5! ± (Ivkov—Uhlmann, Havana 1963).

37. Și negrul, mai bine dezvoltat și cu coloana „c” în stăpânire, are compensație pentru pion (analiză Vukovici).

38. Alte continuări sînt mai slabe, de ex.: a) 12.Tg1 Nb7 13.Re2 f6 (13...Tfe8 14.Tac1 N:f3+ 15.R:f3 e5 = Rabar—Toran, München 1954)

14.Tgd1 Tac8 15.Tac1 Nd5 16.b3 Tfe8
17.Cd2 Nf8 18.Rd3 e6 = (Stahlberg
—Donner 13 Olimp.); b) 12.0—0
Nb7? (12...f6! 13.Tac1 Nb7 14.Cd2 e5
15.Cb3 Tf7 16.Tc3 e:d4 17.C:d4 f5
18.Nf4 Te8 ± Karaklaici—Gligorici,
Belgrad 1962) 13.Ce5 (13.Cd2 Tfe8
14.f4 f6 urmat de 15...e5 Holmov—
Bivšev. 1/2 23 camp. U.R.S.S. 1955)
13...Tac8 (13...f6) 14.Cd3 Tfe8 15.Ce5
Nf3 16.Cb3 Rf7 (mai bine 16...e5! =)
17.Tf1 Tac8 18.Rf1 e5 19.Cd2! Nd5
20.e4 Ne6 21.d5 ± Flohr—Botvinnik,
Amsterdam 1938) 14.Tf1 f5? 15.
Cd7 Tf7 16.Ce5 (bine este și 16.
Ne5! ±) 16...Tf8 17.Cd3? Ne4 18.
Cf4 Tf1 19.Na5 Tfc6 = (Furman—
Dubinin, 1/2 15 camp. U.R.S.S. 1946).

39. Aici este corect 13...Nb7! de
ex.: 14.Re2 Tf7? 15.Na5 e6 16.Nb4
Tb8 ± (Lengyel—Gligorici, Ensche-
de 1963).

40. Trifunovici—Najdorf, m e c i
1949.

41. Alte continuări îl scutesc pe
negru de orice greutăți, ducându-l
chiar în poziții avantajoase, de ex.:
a) 9.Cf3 Ng4 și acum a1) 10.a3 Tac8
11.Nf4 Tfd8 12.Ne2 e5! 13.Ng5 f6 14.
Nh4 e:d4 15.Da4 Rh8 16.Td1 Dh5! ±
(Novitki—Plater, Varșovia 1951); a2)
10.Ne2 Tac8 11.Ng3 Da5+ 12.Rf1
Tfd8 13.Cd2 N:e2 14.D:e2 Cb4 15.a3
Ce2 (posibil și 15...Tc2!) 16.Tb1 N:d4!
17.h3 N:e3 ± (Cistiakov—Soloviev,
camp. Moscovei 1954); b) 9.Cf3 Nf5
și acum b1) 10.a3 Tac8 11.Ng3 Ca5
12.Nf3 Cb3 13.N:f5 g:f5 14.Tb1 Tc6
15.0—0 Tfc8 16.h3 Tc2 17.Ce5 Td2
18.Df3 Db5! ± (Sven Kanov—Pan-
nekek, Ostende 1924; b2) 10.Da4 Tac8
11.Ng3 e5! 12.Nc4 Da5+ 13.D:a5
C:a5 14.Nb5 a6 15.Na4 b5 16.Nb3
e:d4 17.C:d4 N:d4 18.e:d4 Tfe8
19.Rf1 Nc2! ± (Budo—Aronin, Le-
ningrad 1949; c) 9.Ne2 D:g2 (sau
9...Nf5! 10.Nf3 Db5! 11.e4 C:d4 12.
e:f Tac8 sau 11.Dd2 Tac8 12.Ng3
Cb4 cu atac puternic pentru negru,

Pachman) 10.Nf3 Dg5 11.Db3 e6! 12.
Ce2 De7 13.Ng3 e5 14.d5 Db4+!
15.Cc3 D:b3 16.a:b3 Cb4 ± (analiză
Trifunovici, Gruber, Bojici).

42. Și mutarea 10...Tac8 merită a-
tenție, de ex.: a) 11.Nf4 Da5+ 12.
Cc3 e5! 13.d:e5 Ne6 14.Ne2 C:e5 15.0—0
Cc4 16.N:c4 N:c4 17.Tf2 Tfd8 18.Tfd2
T:d2 19.D:d2 Td8 20.Dc2 b5! ± (Ke-
res—Lilienthal, Leningrad — Mosco-
va 1939); b) 11.Cc3! DJ7 (11...De6
12.Nf4 Tfd8 13.Ne2 Nf5 14.Db3 ±
Simaghin—Samkovici, Sarajevo 1963)
12.Ng3? Ne6 13.Ne2 f5! 14.0—0 f4 15.
N:f4 C:d4 16.Ng3 C:e2+ 17.D:e2 Nc4
18.Tfd1 De6 19.Df2 b5 ± (Mikenas
—Soloviev, 1/2 22 camp. U.R.S.S.
1954).

43. Mai slabă este continuarea 16...
Tfd8 din cauza: a) 17.0—0—0 e5 18.
N:e5 N:e5 19.Tg5 Df2 20.T:e5 D:h2
21.De3 Td5 22.Cf4 ± (Bolbochan—
Marini, Mar del Plata 1950); b) 17.
Tg5 De6 18.De3 Dc4 19.Tc5 Da6
20.Ne5 N:e5 21.T:e5 Tab8 22.Dc3 ±
(Ivanov—Bobekov, camp. Bulgariei
1952).

44. 17.d5 Tfd8 18.0—0—0 e6 19.
Dc2 D:c2 20.R:c2 e:d5 21.Cc3 d4?!
22.Ce4 f5 23.Cd6 ± (Kriukov—Saligo,
1/2 4 camp. U.R.S.S. coresp.).

45. Alte posibilități: a) 6...c6 7.
Cf3 Da5! 8.Cd2 Cbd7 9.Ne2 Ch5!
10.N:h5 d:c4 11.Dd1 D:h5 12.D:h5
g:h5 13.C:c4 b6 și 14... Na6 ±; b)
6...d:c4 7.N:c4 Cbd7 8.Cf3 Cb6 9.0—0
C:c4 10.D:c4 c6 11.Ne5 Nh6 12.Tfd1
Ne6 13.Db4 b6 14.Da4 De8 15.Tac1
Qj5 16.Cd2 Dd7 17.Da3 Tac8 18.Ce2
a5 19.Cc4 ± (Petrosian—Korcinoi, 28
camp. U.R.S.S.).

46. Dacă 7.d:c5 atunci negrul ob-
ține cel puțin joc egal cu 7...Ce4
8:c:d5 Da5 9.Cge2 C:e5 și acum:
a) 10.Dc4 e5! 11.Ng3 b6 12.b4 D:b4
13.D:b4 Cd3+ 14.Rd2 C:b4 ±; b)
10.Dd1! e5 11.Ng5 f6 12.a3! Ce4 13.
Nh4 g5 14.Ng3 f5 15.f3 C:c3 16.C:c3

14.17.Nf2 e4 18.Dd2! (este slab 18. Tc1?, Reshevsky—Kashdan, meci 1942) 18...f:e3 19.N:e3 e:f3 20.g:f3 ± (analiză Pachman).

48. Jucabil este și 10...Ng4 cu posibilitățile: 11.N:g4 C:g4 12.Cf3 Cf6 13.d6! e:d6 14.0—0 Ch5 15.Ng5 Dd7 16.Db5 Tf8 = (Sajtar—Lilienthal, meci Praga — Moscova 1946) sau chiar 10...e6, de ex.: 11.d6 Ce8 12. Cge2 C:d6 13.0—0 Cdc4 14.Tad1 Nd7 15.Dc2 Nc6 16.N:c6 b:c6 = (Kotov —Krogus, 25 camp. U.R.S.S. 1958).

47. La 8...e6?! poate urma 9.d6 Ce8 10.Cb5! Cc6 11.Cf3 a6 (merită atenție 11...Db6) 12.Cc7 C:d4 13.C:d4 C:c7 14.Cc6! b:c6 15.d:c6 ± (analiză Lilienthal și Iudovici).

49. Mai slab este 16.Tfel din cauza 16...Ch7! 17.Ne3 Tf8 18.Cf4 Cf6 19.Tc1 (19.Cd3! ducea la o poziție cu șanse aproximativ egale) 19...Ce4? (Gothliif—Botvinnik, 1/2, 11 camp. U.R.S.S.).

50. Analiză.

51. Sau 5...c5 6.d:c5 Da5 7.c:d5 C:d5 8.D:d5 N:c3+ 9.Nd2 N:d2+ 10.D:d2 D:c5 11.Tc1 Df5 12.Cd4 Dd7 13.e3 0—0 14.Nc4 e5 15.Cb5 D:d2+ 16.R:d2 Cc6 (Ciukaev—Mikenas, camp. R.S.S. Lituanienne 1960).

52. Sau 6.e3 c5 7.d:c5 Da5 8.c:d5 C:d5 9.Ne5 C:c3 10.Dd2 N:e5 11.C:e5 D:c5 12.D:c3 D:c3+ 13.b:c3 Cd7 14. C:d7 N:d7 15.0—0—0 Nc6 = (Udovici—Korcinoi, Oberhausen 1961).

53. O altă posibilitate, care dă joc aproximativ egal, este 6...d:c4, după care pot surveni următoarele variante mai importante: a) 7.e4 și acum a1) 7...c5 8.d:c5 Da5 (la 8...D:d1+ urmează 9.T:d1 Ca6 10.c6 — sau 10. N:c4 Cc5 11.e5 Cf7 12.Cd5 e6 13. Ce7+ Rh8 14.Ne3 Cb6 15.N:c5 C:c4

16.b3 Ca5 17.Nb4 = Polugaevski—Uhlmann, Sarajevo 1964 — 10...b:c6 11.N:c4 Cc5 12.e5 Cf7 13.Ne3! ± analiză Euwe) 9...Cd2 (sau 9.e5 Td8 10.Nd2! Cg4 11.N:c4 D:c5 12.Ce4 Db6 13.N:f7 R:f7 14.T:c8 T:c8 15. Cfg5+ Rg8 16.D:g4 Dc6 17.Cd6 Dd7 18.D:d7?! = (Petrosian—Benkő, Curaçao 1962, dar bune șanse de a juca la câștig avea albul după 18.Dh4!) 9...Te6 10.N:c4 N:c4 11.C:c4 D:c5 12.Cd2! (după 12.De2 Cc6 negrul are cel puțin joc egal, Borisenko—Korcinoi, camp. U.R.S.S. 1953) 12...Cc6 13.0—0 Tfd8 14.Cd5 Dd4 15.T:c6! b:c6 16.C:e7+ Rf8 17.C:c6 D:b2 18. C:d8 T:d8 19.Da4!+ (Reshevsky—Steinmeyer, camp. S.U.A. 1962—63); a2) 7...Ng4 8.N:c4 N:f3 9.g:f3 Ch6 10.Ne3 e6 11.f4 Dh4 12.Df3 Cc6 13. Ce2 Tad8 14.Td1 a6 15.a3 Td7 16.0—0 Tfd8 17.e5 (Portisch—Simaghin, Sarajevo 1963); b) 7.e3 Ne6 8.Cg5 Nd5 9.C:d5 C:d5 10.Ng3 c5! 11.N:c4 c:d4 12.Db3 d:e3 13.N:d5 e6 14.C:e6 Da5+ 15.Tc3 f:e6 = (Furman—Korcinoi, 21 camp. U.R.S.S.).

54. Sau a) 7...d:c4 8.D:d8 T:d8 9.e4 (9.e3 Ca6 10.c6 b:c6 11.N:c4 Cd5 12.Ne5 Cb6 13.Ne2 f6 14.Ng3 e5 15. 0—0 (Korcinoi—Stein, camp. URSS, Erevan 1962) 9...Ca6 10.e5 Cg4 11.h3 Ch6 12.N:c4 C:c5 13.Re2 Ne6 14. Cb5! ± (Bronstein—Filip, Amsterdam 1956); b) 7...Ne6 și acum b1) 8.Cd4 Cc6 9.C:e6 f:e6 10.e3 (la 10.c:d5 urmează 10...C:d5! 11.Nd2 C:c3 12.N:c3 N:c3+ 13.T:c3 D:d1+ 14.R:d1 T:f2 15.Tf3 Td8+ 16.Re1 Tf3 17.e:f3 Rf7? Varnusz—Lengyel, camp. Ungariei 1963) 10... Da5 11.Ne2 (la 11. Da4 poate urma 11...D:c5 12.Db5 D:b5 13.c:b5 Ca5 14.Ne2 Tac8 15.0—0 Cc4 16.Cb3 Cd6 = Ragozin—Mikenas, camp. U.R.S.S. 1940) 11...e5 12. c:d5 e:f4 13.d:c6 b:c6 14.e:f4 Ce4 15.0—0 C:c3 16.b:c3 T:f4 17.Db3+ Rh8 18.Db7 Tf8 = (Tal—Mikenas,

camp. U.R.S.S. 1962); b2) 8.e3 Cc6
 9.Da4 (9.Ne2 Ce4! 10.c:d5 C:c3 11.
 b:c3 N:d5 12.Da4 Da5 13.D:a5 C:a5
 14.c4 Ne4 15.0—0 Tfc8 16.Cd2 Nf5
 17.e4 Nd7 18.Ne3 Cc6 19.Cb3 Cb4
 20.a3 Ca2 21.Tc2 Cc3+ Liublinski—
 Smislov, camp. Moscovei 1945) 9...Ce4
 10.Ne2 (10.Cd4 C:c3 11.b:c3 d:c4
 12.C:e6 D:l1+ 13.R:d1 f:e6 14.N:c4
 Rf7 = Osmanagici—Szabó, Sarajevo
 1963); 10...N:c3+ 11.b:c3 d:c4 12.Cd4

Nd5 13.f3 C:c5 14.Db5 Da5 ♗ (Ra-
 gozin—Botvinnik, meci 1940).

55. Poate că ar fi fost mai bine
 11.b5 Dc5 12.Db3 cu amenințarea
 13.Ca4.

56. Poate urma 17.N:b4 Ca6 18.
 Nc3 Nb7 19.N:g7 R:g7 20.Cc3 Tad8
 21.f3 Td2 22.Ne2 Cb4 23.Cd5! Tb2 24.
 C:b4 T:b4 25.Rf2 Td2 = (Korcinoi
 —Stein, Leningrad 1964).

TABELA 104

APĂRAREA GRÜNFELD

1.d4 Cf6 2.e4 g6 3.Ce3 d5

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	c:d5	g3	Ng2	b:c3	e3	Ce2	0-0	a4 ¹	Tb1	Na3 ³	Cf4	Te1	=
	C:d5	Ng7	C:c3 ¹	e5	0-0 ²	Ce6	Da5 ³	Td8	De7	b6	Na6	Nc4 ⁶	
2			Cf3 ⁷	e3	0-0	d5 ¹⁰	e4	a3	Ng5	Ne3	Nc1 ¹¹	=	
			Cb6	Ce6	0-0 ⁸	a5	Cb4	e6 ¹⁰	Ca6	f6	Cc4	e5	
3	Cf3 ¹²	Db3	D:e4	e4	Ne3 ¹⁵	Db3 ¹⁶	Td1 ¹³	d5	Ne2	g:f3	f4	C:e2 ²¹	=
	Ng7	d:c4 ¹³	0-0	Ng4 ¹⁴	Cfd7	Cb6 ¹⁷	Ce6 ¹⁸	Ce5	C:f3 +	Nh5 ¹²⁰	N:e2	Dd7 ¹²³	
4				Db3 ²³	d:e5	Ne2	0-0	a:b3	Cd2 [!]	f4	f:e5 ²⁶	±	
				e6	e5 [!]	Cg4	Db6 ²⁴	D:e3	Cd7 ²⁵	Cd:e5	Ce3	C:f1	
5				Ng5 ²⁷	Nh4	d5	C:b5 ²⁹	Cd2	D:e4	Tb1	D:f5	±	
				Ca6	h6	e5	b5 ²⁸	Da5 +	C:e4 ³⁰	N:b2 ³¹	Nf5	g:f5 ³²	
6		Ng5	c:d5	C:g5	Cf3 ³⁴	e3	Ne2	0-0	a3	Te1	Nd3	g3	=
		Ce4 [!]	C:g5 ³³	e6	e:d5	0-0	e5	De7	f5	Cd7	Rh8	g5 ³⁵	
7	e3	Cf3	Db3	Ne2	c:d5	Ne2	d:c5	0-0	Tf3 ¹	Da3	Ca4	=	
	Ng7	0-0	e6 ³⁶	b6	e:d5	e5	b:c5	Ce6	Tab8	De7	Ce4 ³⁷		

NOTE:

1. Merită aici mai multă atenție continuarea 6...Ne6!, puțin întrebuințată în practică, de ex.: a) 7.e3 0-0 8.Cge2 c6 9.0-0 Ca6 10.Tel Db6 ♣ (Filip—Dolezal, camp. Cehoslovaciei, 1963) b) 7.Db3? C:c3 8.D:b7 Nd5' ± ± ; c) 7.e4 C:c3 8.b:c3 c5 9.Ce2 Nc4 ♣ ; d) 7.Ce4? 0-0 8.Cf3 Ca6 9.0-0 c6 10.a3 Nf5 = (Korcinoi—Gheller, Curação 1963).

2. Sau 8...Cc6 9.Ce2 Nd7 10.0-0 Tc8 11.d:c5! Ca5 12.Na3 Cc4 13.Db3! Cd2 14.D:b7 Tc7 15.Da6 C:f1 16.T:f1 Dc8 17.Da5 ± (Korcinoi—Gheller, 1962).

3. Posibilitatea 10...c:d4 este ceva mai slabă, după cum a demonstrat practica, de ex.: a) 11.e:d4! Dc7 12.Cf4 ± ; b) 11.c:d4 Ne6 12.Na3 Nd5 13.N:d5 D:d5 14.f4 Dd7 15.Da4 Tfd8 16.Tfd1 Df5 = (Kotov—Keres, 22 camp. U.R.S.S.).

4. Sau 11.Db3? Ng4! și acum: a) 12.Cf4 e5 13.d:e5 C:e5 14.h3 Nf3 15.N:f3 C:f3+ 16.Rg2 Ce5 17.e4 b5 = (Najdorf—Szabó, T. C., Zürich 1953); b) 12.D:b7? N:e2 13.Tel D:c3+ ± ; c) 12.f3 Ne6 13.Da3 Nc4 14.D:a5 Ca5 15.Tel Tac8 ♣ (Ilivițki—Kopilov, 20 camp. U.R.S.S.).

5. Sau 13.Cf4 c:d4 14.c:d4 Nf5 15.Tb5 e5! 16.Cd5 Dd7 17.d:e5 C:e5 18.e4 Ng4 19.f3 Ne6 20.Ng5 Te8 21.C:f6+ N:f6 22.N:f6 D:d1 ♣ 23.T:d1 = (Tilenko—Aronin, Moscova 1962).

6. Taimanov—Ilivițki, 20 camp. U.R.S.S.).

7. Sau 7.e3 0-0 8.Cge2 e5 și acum: a) 9.d5 c6 10.e4 c:d5 11.e:d5 Cc4 12.b3 Cd6 ♣ (Alatorzev—Flohr, 15 camp. U.R.S.S.); b) 9.0-0 e3! 10.C:d4 De7 11.Nd2 c5 12.Cde2 Td8 ♣ (Capablanca—Flohr, Hastings 1935).

8. La un joc complicat duce mutarea 8...e5, iar după 9.d5 Ce7 10.e4

c6 pot surveni variantele: a) 11.0-0 c:d5 12.e:d5 Cb:d5 13.C:d5 D:d5 14.D:d5 C:d5 15.C:e5 Ne6 = ; b) 11.d6!? Cg8 12.b3 Ne6 (Pachman).

9. Este pasiv 10.Nd2 din cauza 10...Cc4 11.Tel Ne6 12.Dc2 Cb4 ♣ (Kattetov—Smislov, meci Praga — Moscova 1946).

10. Sau 11...c6? 12.a3 Ca6 13.d:c6 b:c6 14.Dc2 Dc7 15.Td1 e5 16.b3 Ne6 17.Ne3 T:j8 18.Nf1 Db7 19.T:d8+ T:d8 20.Cd2 Nf8 21.Ca4! ± (Pachman—Dolezal, camp. Cehoslovaciei 1954).

11. Foltys—Neikrich, Praga 1950.

12. Sau 4.Db3 direct, ajungându-se de cele mai multe ori la variantele ce se analizează în aliniatele 3, 4, 5.

13. După 5...c6 pot surveni variantele: a) 6.c:d5! C:d5 7.e4 Cb6 8.Ne3 0-0 9.Tad1 Ne6 10.Dc2 Nc4 11.Ne2 N:e2 12.C:e2 ± (Smislov—Lilienthal 15 camp. U.R.S.S.); a1) 6...c:d5 7.Ng5! Cc6 (sau 7...e6? 8.e4! d:e4 9.Nb5+! Rf8 10.C:e4 h6! 11.N:f6 N:f6 12.C:f6+ D:f6 13.Tel Dd8 14.0-0 ± Botvinnik—Flohr, AVRO 1938) 8.e3 e6 9.Nd3 0-0 10.0-0 Nd7 11.Ce5 ± (Pachman).

14. Sau: a) 7...b6? 8.e5! Cf7 9.Dd5 c6 10.De4 Nb7 11.h4 f5 12.Nc4+ Rh8 13.Df4 b5 14.Nb3 c5 15.h5 ± (Bronstein—Bogatirov, Moscova 1947); b) 7...Cc6 8.Ne2! (8.d5 Ca5 9.Dd3 c6! Uhlmann—Korcinoi, Stockholm 1962) 8...Ng4 9.d5 Ca5 10.Da4 N:f3 11.N:f3 c6 12.0-0 c:d5 ~ (Antoșin—Kotov, Soci 1966; Reshevsky—R. Byrne, meci 1957)

15. Aici, o continuare solidă este 8.Ne2 după care partida poate continua cu 8...Cfd7! 9.Ne3 Cc6 10.Tad1 Cb6 și acum: a) 11.Dc5! Dd6 12.h3 N:f3 13.g:f3 Tfd8 14.d5 Ce5 15.Cb5 Df6 16.f4 Cd7 17.e5! D:f4! 18.N:f4 C:c5 19.C:c7 Tac8 20.d6 e:d6 21.e:d6 N:b2 ♣ (Botvinnik—Fischer, Varna

1962); b) 11.Dd3 N:f3 12.g:f3! (sau 12.N:f3? e5 13.d5 Cd4! 14.N:d4 e:d4 ♣ Plater—Smislov, Varșovia 1947) 12...e5 13.d5 C:d4 = (Pachman). După 8.Cg5?! negrul nu poate avea greutăți continuând cu 8...Cfd7 9.h3 Cb6 10.Dd3 Nc8 11.Cf3 Cc6 12.d5 Ce5 13.C:e5 N:e5 14.Nh6 Te8 15.f4 Nh8 16.0—0 (Najdorf—Ragozin, Saltsjöbaden 1948)

16. Mutarea lui Botvinnik 9.Cd2 nu dă nimic albului, de ex.: 9...Cb6 10.Dd3 c6 11.f3 Ne6 12.Tad1 Ca6! 13.a3 Dd7 14. Dc2 și acum: a) 14...N:d4! 15.Cb3 N:b3 16.D:b3 e5 17.N:a6 b:a6 18.Ce2 c5 ♣ (Pachman); b) 14...Cc7? 15.Cb3 Nc4 16.Ne2 N:e2 17.D:e2 Tad8 18.0—0 De6 19.Cc5 ± (Botvinnik—Smislov, Haga 1948).

17. Aici merită atenție varianta Dr. Trifunovici, ce începe cu 9...c5! de ex.: a) 10.d5! Ca6! 11.Cd2 e6! 12.h3 e:d5 13.e:d5 Nf5 14.g4 c4! 15.N:c4 C:c5 16.Da3 Nd3! 17.N:c5 C:c5 18.D:c5 Tc8! 19.Db5 a6 20.Db4 Te8+ 21.Rd1 N:c4 22.C:c4 N:c3 ♣; b) 10.D:b7? N:f3 11.g:f3 c:d4 12.D:a8 d:c3 13.Dd5 c:b2 14.Td1 Dc7 ♣; c) 10.d:c5? Da5! 11.Tc1 Ca6! 12.h3 Cd:c5 13.Db5 D:b5 14.N:b5 Nd7 15.N:d7 C:d7 16.Re2 C:c5 ♣ (Letelier—Rossetto 1950).

18. Sau 10.a4 a5 și acum: a) 11.Td1 N:f3 12.g:f3 Ca6! 13.d5 Dd6 14.Cb5 Db4+ 15.D:b4 C:b4! (Markovici—Milici, camp. Iugoslaviei 1949); b) 11.d5 N:f3 12.g:f3 Dd6 (posibil și 12...Ca6!) 13.Cb5! Db4+ 14.D:b4 a:b4 15.C:c7 T:a4 16.T:a4 C:a4 = (Pachman).

19. Sau 10...e5 11.Ne2! e:d4 12.N:d4 N:j4 13.C:d4 N:e2 14.C:e2 De7 15.0—0 C8d7 16.f4 ± (Bondarevski—Flohr, Saltsjöbaden 1948).

20. Alte posibilități: a) 13...Nd7 14.h4 Dc8 15.h5 e6 16.h:g6 h:g6 17.a4 e:d5 18.a5 d4 19.N:d4 ± (Wood—Benkő, Budapesta 1948); b) 13...Nh3 14.Tg1 Dd6 15.f4 c6 16.a4! Nc8 17.a5 Cd7 18.d:c6 D:c6 19.Cd5 ±

(Szabó—Kotov, meci Moscova—Budapesta 1949).

21. Mai slab este 15...Dc8 de ex.: 16.Tc1 c6 17.f5 Cd7 18.Tg1 Rh8 19.f:g6 h:g6 20. N:j4 și albul a câștigat repede în atac (Löwenfisch—Smislov 17 camp. U.R.S.S.).

22. Lilienthal—Bronstein, Saltsjöbaden 1948.

23. Sau 8.Ne2 b5! 9.Db3 Da5 10.Nd2! b4 11.Ca4 C:e4 12.N:b4 (Flohr—Lilienthal, Perna 1947).

24. Pachman propune aici, mai bine, 10...De7! 11.Ng5 Dc5 12.0—0 C:e5 13.C:e5 D:e5.

25. Mai indicat se pare că este 12...C:e5 13.C:e5 N:e5 14.Ne3.

26. 16.N:f1 N:e5 17.Cf3 ± (Furman—Osnos, 1962).

27. Sau: a) 8.Ne2 c5 9.d5 e6 10.0—0 e:d5 11.e:d5 Nf5 12.a3 Te8 13.Td1 Ce4 14.Ne3 Cd6 15.Db3 = (Polugaevski—Korcinoi, 28 camp. U.R.S.S.); b) 8.d4 Ne6 9.Db5 C:e4 (9...Tb8!) 10.C:e4 N:d4 11.Tb1 N:a2 12.Nb2!! ±; c) 8.h3 c5 9.d:c5 Da5 10.Nd2! D:c5 11.Ne3 Db4 12.a3! D:c4 13.N:c4 Ce7 = (Stoltz—Najdorf, Saltsjöbaden 1948); d) 8.e5 Cd7 9.Db3 c5! 10.e5 Cb6 11.e:f7+ Rh8 ♣ (Pachman).

28. Sau 10...e6?! 11.d6! e5 12.0—0 0 ♣ (Averbach).

29. La 11.D:b5 poate urma 11...Tb8 12.De2 T:b2! 13.D:b2 C:e4 14.Tc:Da5 ♣.

30. Sau 12...Cb4?! 13.Cb3! C:j3+ 14.Re2 Cf4+ 15.Rf3 Db6 16.D:c5 C4:d5! 17.D:b6 C:b6 18.Cc3 Cfd7 19.Nb5! ± (Pachman—Rossetto, Amsterdam 1954).

31. Nu 13...Nf5? din cauza 14.Dc4 N:b2 15.g4! Ne4? (Ne2!?) 16.D:e4 N:a1 17.Nc4 Nf6 18.d6! ± ± (Antošin—Barcza, Leipzig 1965).

32. 16.T:b2 Cb4 17.N:e7? Tfe8 18. d6 Cc6± (Szabó—Milici, Belgrad 1964).

33. Mai slab este 6...Cc3, de ex.: 7.b:c3 D:d5 8.e3 c5 9.Nb5+ Nd7 10.c4 De4 11.0—0 0—0 12.Db1!± (Petrosian—Filip, București 1953).

34. O continuare tăioasă este 8.Dd3, după care pot surveni următoarele posibilități: a) 8...e:d5! 9.De3+ Rf8 10.Df4 Nf6 11.h4 h6 12.Cf3 Rg7=; b) 8...h6? 9.Ch3 (sau 9.Cf3 e:d5 10.g3 c6 11.Ng2 0—0 12.0—0 Te8 13.Ce5 Cd7 14.f4 Cf8± (Gligorici—Milev, Havarra 1962) 9...e:d5 10.De3+ Rf8 11.Cf4 Cc6 12.Td1 Ce7 13.Dd2 h5 14.e3 Nh6 15.Ne2±

(Taimanov — Borisenko, Leningrad 1960).

35. Kluger—Uhlmann, Balatonfüred 1959.

36. Sau: a) 6...c6 7.Nd2 e6 8.Nd3 Cbd7 9.0—0 b6 10.c:d5 e:d5 11.e4 d:e4 12.C:e4 c5! 13.C:f6+ C:f6 14.d:c5 b:c5 15.Tfd1 Ne6 16.Da3 Cd5! = (Fine—Mikenas, Kemerli 1937); b) 6...d:c4 7.N:c4 și acum: b1) 7...Cfd7! 8.0—0 (dacă 8.h4?! atunci 8...Cc6! 9.h5 Ca5 10.Da4 C:c4 11.D:c4 Cb6±) 8...Cb6 9.Ne2 Ne6 10.Dc2 Cc6! =; b2) 7...Cc6 8.0—0 Ca5 9.Da4 C:c4 10.D:c4 Ne6 11.De2 c6 12.Td1 Dc7 13.e4 Ce8 14.Ne3 Cd6 = (Katelov—Pachman, Praga 1946).

37. Napolitano—Foltys, 1942.

APĂRAREA GRÜNFELD

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1		c:d5	Ng2	e4	d5 ¹	Ce2 ²	e:d5	Da4 + ³	Cbc3 ⁴	b3	C:b5 ⁷	0-0	±	
	d5	C:d5	Ng7	Cb4	e6	c:d5 ³	Nf5 ⁴	Cbc6	Nc2!	b5!	N:a1	Da5 ¹³		
2					Cge2	0-0	d5	a4	e:d5	Ca3	Cc3	Ne3	±	
				Cb6	0-0 ⁹	e5 ¹⁰	e6 ¹¹	e:d5	Ca6	Nf5	Cb4	Te8 ¹²		
3				Cf3	0-0	e4	d5	Ng5	Ne3	Cc3	Nc1	Ce1	=	
				0-0	e5 ¹²	Cb6 ¹⁴	e6	f6	Ca6 ¹⁵	Cc4	e5	Cd6 ¹⁶		
4						d:c5!	Cg5 ¹⁸	Cc3	Cf3	T:d1	Ce1	Ne3	=	
						Ca6 ¹⁷	Cb4	h6 ¹⁹	D:d1	Ne6!	C:c5	Tacg ²⁰		
5		Ng2 ²¹	c:d5 ²²	Cc3	Cf3 ²³	0-0	C:e5	C:c6	Ca4	Nf4	Te1	Dd2	=	
	e6	d5	c:d5	Ng7	0-0	Cc6 ²⁴	e6 ²⁵	b:c6	Cd7	Na6	De7	Nb5 ²⁶		
6				Cf3	0-0	Cc3	e4 ²⁷	De2	Td1	Ce5	d5	e:d5	C:c4	±
				Ng7	0-0	d:c4	Cbd7	Cb6	h6	Ne6	c:d5	Nf5!	C:e4 ²⁸	

NOTE:

(Gavlikowski—Averbach, Szczawno Zdroj 1950).

1. Sau 7.a3 C4c6! 8.d5 Cd4 9.Ce2 c5! 10.Cbc3 0-0 11.0-0 e5 12.Tb1 a5 13.b4 a:b4 14.a:b4 b6 15.Ne3 Cd7 ±

2. Mai slab este 8.a3!? Da5! 9.Cc3: c:d5 10.Ne3 ♔d1 11.a:b4 Dd8! de ex.:

12.N:d4! (12.Ca4? d:e3 13.D:d8+ R:d8 14.f:e3 Cd7± (Stahlberg—Szabó, Kemerli 1939) 12...N:d4 13.Cge2 Nb6 14.0—0 (14.Db3!) 14...0—0 15.D:d8? N:d8 16.Tfcl Cc6 17.b5 Cb4± (Evans—Pachman, Helsinki 1952).

3. Sau 8...0—0 și acum: a) 9.a3! C4a6 10.0—0 e6 11.Cbc3 e:d5 12.e:d5 c:d5 13.C:d5 Cc6 14.Cec3 Cc7 15.C:c7 D:c7 16.Cd5 Dd8 17.Nf4! Ce5 18.Tel Ng4 19.Db3 Te8 20.h3 Nd7 21.Tad1± (Pachman—Filip, meci 1954); b) 9.0—0 e6 (9...c:d5!) 10.Nd2!? (a3!) 10...N:b2 11.N:b4 N:a1 12.Cbc3 N:c3 13.C:c3 Te8 14.Dc1 e5 15.Na3 c:d5? (Cdf7!) 16.C:d5 Cc6 17.Dh6± (Najdorf—Filip, Helsinki 1952).

4. 9...0—0 10.a3 C4a6 11.0—0 Cd7 12.Cbc3 Ce5 13.Nf4! (13.b3? Cc7 14.h3 Ce8 15.Ne3 Cd6 16.f4 Cd7 17.g4 Cf6 18.Nd4 h5± (Alexandrescu—Zwetkov, România—Bulgaria 1951) 13...Cc5 14.Ne3!± (Euwe—Barcza, Veneția 1948).

5. Sau 10.0—0 0—0 11.Cbc3 C8a6! și acum: a) 12.Cf4 Cc5 13.Ne3 Ccd3 14.Cd3 N:d3 15.Tel Na6 16.Ne4 f5 17.Nb1 Nc4 18.Da4 a5 19.a3 b5!± (Panno—Sajtar, Amsterdam 1954); b) 12.Nf4 Cd3 13.d6 C:f4 (Cac5!) 14.C:f4 Cc5 15.d:e7 D:e7 16.Tel Dd8 17.Df3 Tc8= (Stahlberg—Pachman, Praga 1954); c) 12.g4 Nc2! 13.Dd2 Cc5±.

6. Sau 11.0—0? Nc2! 12.Da3 C:f5 13.Cd5 Nd3 14.N:d5 N:e2 15.N:c6+ b:c6 16.D:c6+ Rf8 17.Tel Tc8± (Pachman).

7. Sau 13.D:b5 Nd3 14.Da4 N:e2 15.C:e2 N:a1 16.0—0 Da5! 17.d:c6 D:a4 18.b:a4 Ne5±

8. 15.D:a5 C:a5 16.Nd2 Ne5! 17.N:b4 Tab8!± (analiză Ujtelky și Ramharter).

9. Sau a) 7...e5 8.d5 c6 9.Cbc3 c:d5 10.e:d5 0—0 11.0—0 Cc4 12.Ce4

Nf5 13.Cec3 N:e4 14.C:e4 Cd6 15.Ng5 f6 16.C:d6 D:d6 17.Ne3± (Stahlberg—Smislov, Budapesta 1950); b) 7...Ng4? 8.f3 Nd7 9.Cbc3 Dc8 10.0—0 Nh3 11.Ne3± (Reti—Euwe, Bad Kissingen 1928).

10. Sau a) 8...c6 9.Cbc3 Ca6 10.a4!±; b) 8...Ca6 9.Cbc3! c5 10.d5 e6 11.Cf4 e5! 12.Cfe2 Cc4 13.b3 Cd6 14.Ne3 b6 15.Dd2 Te8± (Euwe—Pilnik, Amsterdam 1950); c) 8...Cc6 9.d5 Cb8 10.Cbc3 c6 11.Db3± (Pachman).

11. Sau 9...Ca6 10.a4! e6 11.Ca3 e5d5 12.e:d5 Cb4 13.Cc3 Nf5 14.Ne3± (Euwe).

12. Euwe—Smislov, Zürich 1953. 15.a5! Cd7 16.d6!± (Pachman).

13. Sau: a) 7...Cb6 8.Cc3 și acum: a1) 8...Cc6 9.d5 Cb8 10.Nf4 (e4!) 10...c6 11.d:c6 C:c6= (Bondarevski—Lilienthal, 15 camp. U.R.S.S.); a2) 8...a5 9.Nf4 c6 10.Dcl Te8 11.Td1 Ca6 12.h3 a4 13.e4 Nd7 14.Ce5!± (Botvinnik—Smislov, T.C. 1948); b) 7...Ca6 8.Cc3! Cb6 9.Nf4! c5 10.d5!± (Pachman).

14. Sau 8...Cf6!? 9.e5 Cd5 10.De2 Cc6 11.d:c5 și acum: a) 11...Ng4 12.Cbd2 C:e5 13.h3 C:f3+ 14.C:f3 N:f3 15.N:f3 e6 16.Td1± (Najdorf—Boleslavski, Stockholm 1948); b) 11...Da5 12.Cfd2! Cdb4! 13.Cb3 Dc7 14.f4 Ne6 15.Cc3 Tad8 16.Ne3 C:a2 17.T:a2 N:b3 18.Ta3 Ne6 19.Cb5 Db8 20.Td1± (Pachman).

15. 11...f5? 12.e5! Ca6 13.d6 Cd5 14.Ng5 Da5 15.Cc3± (Szabados—Foltys, Veneția—Praga, 1949).

16. Analiză.

17. Sau 8...Cc6, de ex.: a) 9.Cbd2 Cdb4 10.a3 Ca6 11.Tb1 C:c5 12.b4 Ce6 13.Nb2 Ccd4 14.C:d4 C:d4 15.Cb3± (Trifunovici—Puc, Belgrad 1948); b) 9.a3 Cf6 10.Cc3 Da5

11.Ne3 Cg4 12.b4 C:e3 13.f:e3 Dd8
14.De1 Ne6 15.Td1 Dc8 16.Cd4 Nc4
17.Df2± (Piskov—Sajtar, Praga
1950).

18. Sau : a) Cbd2 C:c5 10.Cb3 Ca4
11.Cbd4 Nd7 12.Db3 (Dd2) Cab6
13.a4 a5 14.e4 Cb4 15.e5 De8 16.e6
C:a4~ (Kotov—Boleslavski, Perna
1947); b) 9.c6 b:c6 10.Cbd2 Dc7
11.Da4 Tb8 12.e4? Cdb4 13.Cb3 Cd3±
(Wade—Pachman, Veneția 1950).

19. Sau 10...D:d1? 11.T3J1 C:c5
12.Ne3 Ce6 (12...Cca6 13.Tac1±
Najdorf—Pachman, Amsterdam 1954)
13.Tac1 C:g5 14.N:g5 Cc6 15.c3±
(Benkő — Navarovszky, Budapesta
1954).

20. Panno—Szabó, Amsterdam 1956

21. Sau: a) 4.Cc3 d5 5.c:d5 c:d5
3.Ch3! Ng7 7.Cf4 0—0 8.Ng2 e6 9.0—0
Cc6 10.e3= (Pachman—Sajtar, 1952);
b) 4.d5 d6 (sau 4...Ng7 5.Ng2 d6
6.Cc3 0—0 7.e4 e6! 8.Cge2 e:d5 9.c:d5
c:d5 10.e:d5=) 5.Ng2 e5! 6.Cc3 Ng7
7.e4 0—0 8.Cge2 c:d5 9.c:d5 Cbd7

10.0—0 a5 11.f3 Cc5 12.Ne3 b6=
(Pachman).

22. Sau 5.Cf3 Ng7 6.0—0 0—0 și
acum : a) 7.Db3 Db6! 8.Cc3 h6 9.Td1
Ne6 10.Ce5 d:c4 11.C:c4 Da6= (Pach-
man—Szabó, Buenos Aires 1955);
b) 7.Cbd2 Ce4! 8.b3 Nf5 9.Nb2 C:d2
10.D:d2 Ne4= (Pachman).

23. Sau 7.Ch3 N:h3! 8.N:h3 Cc6
8.Ng2 e6 10.e3 0—0 11.Nd2 Te8=
(Botvinnik—Bronstein, meci 1951).

24. Sau 8...Ce4!, de ex.: 9.Db3
(9.C:e4 d:e4 10.Ce5 Cd7 11.C:d7
D:d7!= 9...Ce5! 10.e3 C:c3= (Colle
—Euwe, 1924).

25. 9...C:e5!? 10.d:e5 Cg4 11.C:d5
C:e5 12.Ng5±

26. Trifunovici—Pachman, Spind-
leruw Mlyn 1948.

27. Sau 8.Ce5 Ne6 9.e4 Cbd7 10.f4
Db6± (Bogolubov—Alehin, meci
1929).

28. Colle—Grünfeld, Meran 1924.

DESCHIDEREA CATALANĂ

1.d4 c6 2.e4 e6 3.g3 d5 4.c3 d:c4²

	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Da4+	D:c4 ⁴	Ng2 ⁶	De2 ⁷	0-0	a4	a:b5	Da4 ⁵	D:d4			=
	Cbd7 ³	a6 ⁵	b5	Nb7	c5	Tc8	c:d4	Ce5	Cb3 ⁹			
2		Cbd2	C:c4	Nf4	Dd1	Cd6 +	N:d6	Cf3	g4 ? ¹²	Nc5	Tg1	±
		c5 ¹⁰	a6 ¹¹	b5	Cd5	N:d6	Nb7	c4 !	Cdf6 !	Cf1	Cg2 + ¹³	
3	_____	D:c4	Ng2	Da4 + ¹³	Dd1	0-0	D:d4	C:d4	R:g2			=
	Nd7	Nc6	Nd5 ¹⁴	Nc6	e5 ! ¹⁶	e:d4	D:d4 ¹⁷	N:g2	Nc5 ¹⁸			
4	Ng2	0-0 ¹⁰	Cc3	Ng5	Tc1	e3	N:e7	Ce4	b3	D:b3	Ce5	~
	a6 ¹⁹	Cc6 ²¹	Nb4	0-0	Ne7	Cd5	Cc:e7	b5	Cb3	a5	b4 ²²	
5	_____	0-0	Da4 ²³	d:c5	De2	Ce5	Cc3 !	Ng5	Tad1 ²⁵			±
	c5	Cc6	Nd7 ²⁴	Ca5	N:c5	Tc8	b5	Db6				

NOTE:

1. Mutările 4.Cf3 și 5.Ng2 pot fi făcute și în ordine inversă, ajungându-se la varianta 4. La 4.Cc3 poate urma 4...Ne7! (4...d:c4 5.Da4+ Cbd7

6.Ng2 a6 7.D:c4 b5 8.Dd3 Tb8 9.a4 b5 10.Cb1 Ne7 11.Cd2 0-0 12.Cb3 c5 13.Nf4 ± Fine—Euwe, New York 1949) 5.Cf3 0-0 6.Ng2 d:c4 7.Da4 a6 8.D:c4 b5 9.Dd3 Nb7 10.0-0 Cbd7

11.Td1 c5 12.d:c5 C:c5 13.D:d8 Tf:d8
14.Ne3= (Neikirch și Zvetkov).

2. Sau a) 4...Ne7 (mulți jucători preferă această continuare față de 4...d:c4) 5.Ng2 0-0 6.0-0 (6.Cbd2 c6 7.Dc2 b6 8.0-0 a5 9.b3 Na6 10.Nb2 Cbd7 11.Ce5 Tc8 12.e4 c5 13.e:d5 e:d5 14.Df5 c:d4 15.C:d7 D:d7 16.D:d7 C:d7 17.N:d5 Cf6= Novotelnov—Sokol'ski, Moscova 1947) 6...Qd7 (6...c6 7.Cc3 b6 8.Ce5! Nb7 9.e4 d:c4 10.C:c4 Na6 11.b3 b5 12.Ce5 b4 13.Ce2 Ne2 14.D:e2 D:d4 15.Nb2± Petrosian—Hasin, 1957; sau 6...d:c4 7.Dc2 a6 8.D:c4 b5 9.Dc2 Nb7 10.Nf4 Nd6 11.Cbd2 Cbd7 12.Cb3 Ne4 13.Dc1 Tc8=) 7.Dc2 c6 8.Cbd2 b6 și acum: a1) 9.e4 Nb7! (9...C:e4! 10.C:e4 d:e4 11.D:e4 Nb7 12.Tel Te8 13.Dc2 g6 14.Nf4 c5 15.d5!± Bondarevski—Lislin, Moscova 1940) 10.b3 Tac8 11.Td1 Dc7 12.Nb2 Tfd8 13.Tac1 Db8 14.Db1~ (Panov); a2) 9.b3 Nb7 10.Nb2 Tc8 11.e4 d:e4 12.C:e4 C:e4 (de considerat este 12...c5, de ex. 13.C:f6+ N:f6 14.Cg5 N:g5 15.N:b7 Tc7 16.Ng2 Nf6= Botvinnik—O'Kelly, Varna 1962) 13.D:e4 Dc7 14.Tad1 c5 15.d5!± (Kramer—Fichtl, Varna 1962); b) 4...Cc6! 5.Ng2 Ne7 6.0-0 7.c:d5 e:d5 8.Ng5 h6 9.N:f6 N:f6 10.Cc3 Ce7 11.Tac1 c6 12.b4! a6 13.a4 Cf5 14.b5± (Benkö—Taimanov, Buenos Aires 1960).

3. Sau 5...Dd7 6.D:c4 Dc6 7.Cbd2 D:c4 8.C:c4 c5 (8...Nb4+ 9.Nd2 N:d2+ 10.Cf:d2! Ce6 11.e3 Cb4 12.Re2 Nd7 13.Ng2 Nc6 14.f3 Cj7 15.a3 Cd5 16.e4± (Botvinnik—Vidmar, Groningen 1946) 9.Ng2 Cc6 10.d:c5 N:c5 11.0-0 0-0 12.Nf4 Cd5 13.Nd6 N:d6 14.C:d6 Tfd8 15.Ce4 b6 16.Tac1 Nb7= (Neikirch și Zvetkov).

4. Sau 6.Ng2 a6 7.Cc3 (7.D:c4 c5 8.d:c5 N:c5 9.0-0 b5 10.Dh4 Nb7 11.Cbd2 Ne7 12.Cb3 Tc8= Keres—Korcinov, Ceraçao 1962) 7...Tb8 (7...Ne7 8.Ce5 Tb8 9.D:c4 b5 10.Db3 C:c5 11.d:c5 Cd7 12.Nf4 c5 13.0-0 Dc7

14.a4 0-0 15.a:b5 a:b5 16.Ce4 Nb7≠ Reshevsky—Fine, AVRO 1938) 8.D:c4 b5 9.Dd3 (9.Db3 Nb7 10.0-0 c5 11.d:c5 N:c5 12.Ne3 0-0 13.Tac1 Tac8 14.N:c5= Flohr—Bannik, 1950) 9...Nb7 10.0-0 c5 11.d:c5 C:c5 12.D:d8 T:d8= (Robatsch—Unzicker, Varna 1962).

5. După 6...c5 7.Ng2 Cb6 8.Dd3 albul are avantaj (Alehin—Euwe, meci 1937).

6. De considerat este 7.Dc2!, ve ex. 7...c5 8.Ng2 și acum: a) 8...Db6 9.d:c5 D:c5 10.Cc3 b5 11.Ne3 Dc7 12.Nf4 Db6 13.a4 b4 14.Cb1 Nc5 15.0-0 Nb7 16.Cbd2± (Rovner—Bivšev, 1949); b) 8...b5 9.a4 Nb7 10.0-0 Tc8 11.a:b5 a:b5 12.Db3 Db6 13.Ca3± (Keres—Platz, Budapesta 1952); c) 8...c:d4 9.C:c4 Nc5 10.Cb3 Na7 11.0-0 0-0 12.Nd2 Dc7 13.a3 Te8 14.Nb4 Dd8± (Smislov—Kan, 15 camp. U.R.S.S.).

7. Sau 8.Dc6 Tb8 9.0-0 Nb7 10.Dc2 c5 11.a4 N:f3 (Tc8!) 12.N:f3 c:d4 13.a:b5 a:b5 14.Td1 Db6 15.Cd2 e5 16.Cb3 Ce5 17.C:c5 N:c5 18.Ta6!± (Alehin—Junge, München 1942).

8. De considerat este 12.Dd1 a:b5 13.D:d4, de ex.: 13...Nc5 14.Dd3 Db6 15.Cc3 Nc6 16.Cd2 Tb8 17.Cce4±; sau 13...Cc5 14.D:d8+ T:d8 15.Ta7±

9. Ravinski—Estrin, 1949.

10. Sau 6...Ne7 7.Ng2 0-0 8.D:c4 a6 9.0-0 b5 10.Dc2 Nb7 11.Cb3 Tc8 12.Ng5 Ne4~ (Gereben—Stahlberg, Budapesta 1952).

11. Mai bine 7...c:d4! 8.Nf4 Ne7 9.Cd6+ Rf8=.

12. Mai bine 13.0-0 Db6 14.Nc5=

13. Minev—O'Kelly, Berlin 1962.

14. Sau a) 7...Ne7 8.Cc3 0-0 9.0-0 Cbd7 10.Tel Ce4 11.Dd3 C:c3 12.b:c3 f5 13.De3 Nd5 14.Cg5± (Taimanov—Kotov, 1949); b) 7...Cbd7!

8.Cc3 Cb6 9.Dd3 Nb4 10.0—0 0—0 (h6!) 11.Td1 h6 12.Nd2 De7 13.a3 N:c3 14.D:c3 Tfd8 15.Ne1 Tac8 16.Nf1 Nd5 17.b4 Cbd7 ♣ (Smislov—Keres, Haga 1948).

15. a) 8.Dc2 Cc6! 9.Dd1 Nb4+ 10.Cc3 0—0 11.0—0 N:f3 12.N:f3 D:d4 13.N:c6 D:d1 14.T:d1 b:c6 15.Ca4= (Flohr—Fine, AVRO 1938); b) 8.Dd3 Ne4! (8...c5 9.Cc3 Nc6 10.0—0 Cbd7 11.Tfd1 c:d4 (Db6!) 12.C:d4 N:g2 13.R:g2 Ne7 14.Df3! Db6 15.Ne3! ± Alehin—Rabar, München 1942) 9.Dd1! (9.Dd2 Cc6 10.0—0 Nb4 11.Cc3 0—0 12.a3 N:c3 13.b:c3 Ca5 14.Db2 Dd5 15.Nf4 Cc4 16.Da2 Tac8 ♣ Smislov—Konstantinopolski, 18 camp. U.R.S.S.) 9...c5=

16. Mai slab este 9...Cbd7 10.0—0 h6 11.Cbd2 Nb4 12.Cc4 0—0 13.Nf4 Cb6 14.Cce5 Ne4 15.Cd3 Nd6 16.Cc5! ± (Smislov—Taimanov, Turneul Cigorin, 1951).

17. Nu 11...Cbd7? 12.Cc3 Nc5 13.Dh4 0—0 14.Nf4 ± (Furman—Koblenz, Sverdlovsk 1947).

18. Neikirch și Zvetkov.

19. Sau : a) 5...c6!? 6.Ce5 Nb4+ 7.Nd2! (7.Cc3 Cd5 8.Nd2, Bondarevski—Keres, Moscova 1947; ...b5 ♣) 7...D:d4 8.N:b4 D:e5 9.Ca3 ±; b) 5...Nb4+ 6.Nd2 Ne7! 7.Dc2 Nd7! și acum: b1) 8.0—0 Nc6 9.D:c4 Nd5 10.Dc2 Cc6 11.Nc3 Ce4= (Petrosian—Bronstein, Zürich 1953); b2) 8.Ce5 Cc6! 9.D:c4 (9.C:c6 N:c6 10.N:c6+ b:c6 11.D:c4 Dd5!) 9...Ce5 10.d:e5 QJ5! 11.N:d5 e:d5 12.D:d5 Dc8 13.0—0 Nc6 ♣ (Najdorf); c) 5...Cbd7

6.Cbd2 Cb6 7.0—0 c5 8.C:c4 C:c4 9.Da4+ Nd7 10.D:c4 Db6 11.b3 Nb5 12.Dc2 c:d4 13.Nb2 ± (Najdorf—Kramer, Amsterdam 1950); d) 5...b5 6.a4 c6 7. Ce5 Cd5 8.Cc3 f6 9.Cg4 b4 10.Cb1 a5 11.0—0 Ne7 12.Cc3 Na6 13.Dc2 b3 14.De4 Dd7 15.Nd2 f5 16. Df3 Nf6 17.Cc3 0—0 18.Ca3 Cb6 19.N:a5 ± (Solntsev—Bonci Osmolovski Moscova 1946).

20. Sau a) 6.a4 c5 7.0—0 Cc6 8.Cbd2 c:d4 9.C:c4 Nc5 10.Cf5 Ce5 11.C:e5 0—0 12.Dc2 Na7~ (Golombek—Euwe, 1951); b) 6.Ce5 c6 7.Ne3 Cd5 8.d:c5 C:c3 9.D:d8+ R:d8 10.f:e3 Re8 11.c6 b:c6 12.C:c4 ±

21. Sau 6...b5 7.a4 Nb7 8.Cc3! b4 9.Cb1 c5 10.Cbd2 c:d4 11.C:c4 Nc5 12.Ng5 h6 (0—0) 13.N:f6 D:f6 14.Tc1 QJ7 15.e3! ± (J. Bolbochan—Dückstein, Viena 1956).

22. Bronstein—Holmov, 24 camp. U.R.S.S.

23. Sau 7.Ce5 Ce5 8.d:e5 D:d1 9.T:d1 Cd5 10.Cc3 (10.Ca3 Nd7 11.C:c4 Nb5 12.b3 0—0 13.Na3 b6 14.Td2 N:c4 15.b:c4 Cb4= Ravinski—Zagorianski, camp. Moscovei 1950) 10... C:c3 11.b:c3 Ne7 12.Tb1! 0—0! 13.N:b7 Tb8 14.Ne4 T:b1 15.N:b1= (Pirthalava—Lipnički, Tbilisi 1947).

24. De considerat este 7...Cd7 de ex.: 8.d:c5 N:c5 9.D:c4 0—0 10.Cc3 a6 11.Ce4 Ne7 12.Ne3 Cb6 13.Db3 Cd5 14.Tfd1 Dc7= (O'Kelly—Euwe, New York 1951).

25. Barcza—Richter, M. Lazne 1948.

GAMBITUL BUDAPESTA

1.d4 c6 2.e4 e5 3.d:e5

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1		Nf4 ⁷	Cf3	Cc3	Dd5	b:c3	Tc1 ⁷	e:f6	Dd2	Cd4!	f3! ⁸	e4	±
	Cg4	Cc6 ⁸	Nb4+ ⁴	De7 ⁵	N:c3+	Da3 ²	f6	C:f6	d6 ¹	0-0	Ce5 ¹⁰	De5 ¹¹	
2				Cbd2	a3	C:e5	e3	D:d2	Ne2	Ng3	0-0	Nf3	=
				De7 ¹²	Cg:e5	C:e5	N:d2+	d6	Cg6 ¹³	0-0	f5	Tb8 ¹⁴	
3		e4	f4	a3 ¹⁷	Ne3!	Nd3	Dd2	Cf3	Cc3	D:e3	0-0-0 ¹⁹		+
		C:e5 ¹⁵	Cec6 ¹⁶	a5 ¹³	Ca6	Nc5	d6	0-0	N:e3	Ce5			
4		De2 ²¹	Cc3	e:d6	Nd2!	e4	N:c3	Dd2	0-0-0 ²⁵				+
	Ce4 ¹⁹	Nb4+ ²²	d5	Nf5	C:d6 ²³	N:c5	N:e4 ²⁴	0-0					
5		a3!	Cf3	De2	Cc3!	D:f5	e6	D:e6+	Dd5	g3 ²⁶			±
		Cc6	d6	Nf5	C:f2	C:h1	f:e6	De7	h6				
6			De2	Cf3	Nf4	Ng3	e3	Cc3	Nd3	C:g5	0-0	Cd5	±
		Cc5	a5	Ce6	Nc5		h6	Nb7	Cg5	D:g5	0-0-0	Ce7 ²⁷	

NOTE:

1. Încercările de a nu accepta gambitul permit negrului să egaleze ușor,

de. ex. 3.d5 Nc5! (sau 3...d6 urmat de g6 trecind în Indiana regelui) cu joc bun; sau 3.Cf3 exd4 4.C:d4 d5=; sau 3.e3 e:d4 4.e:d4 d5=

2. Alle posibilități: a) 4.f4 Nc5 5.Ch3 d6 6.e:d6 0—0 7.d:c7 D:c7 8.Cc3 Nb4 ♯ (Schlechter); b) 4.e6 (Tarrasch) d:e6! 5.D:d8+ R:d8=; c) 4.Dd4 d6 5.e:d6 N:d6 6.Cf3 0—0 7.e3 Cc6 8.Dd1 Ne6 9.Cc3 De7 10.Ne2 Tad8 ♯ (Fine); d) 4.Cf3! Nc5 (4...Cc6 5.Nf4 duce la varianta principală; sau 5.Cc3 Nb4 6.Ng5! ±) 5.e3 Cc6 6.Ne2 0—0 7.0—0 Cg:e5 8.C:e5 C:e5 9.Cc3 d6 10.Ca4 Nb6 11.Nd2 Dh4 12.C:b6 a:b6 13.Nc3 Ne6 14.b3 ± (Gligorici—Heidenfeld. Enschede 1963).

3. O încercare interesantă este 4...g5!? (Abonyi). După 5.Nd2! C:e5 6.Nc3 Cbc6 (6...Ng7 7.Cf3!) 7.Cf3 Ng7 8.C:e5 C:e5 9.e3 d6 10.Ne2 ± (Gligorici—Fuderer, Zagreb 1955). De asemenea, de considerat este 4...Nb4+, mutare prin care negrul caută să evite varianta 2, deoarece la 5.Cd2 poate urma 5...d6! 6.e:d6 Df6! Dar albul continuă cu 6.Cf3!, de ex. 6...d:e5 7.N:e5!? N:d2+ 8.D:d2 D:d2+ 9.R:d2 C:f2 10.Tg1 0—0 11.N:c7 Ca6 12.Ne5 Td8+ 13.Nd4 Ce4+ 14.Rc1 Ne6~ (Spasski—Szabo, Beverwijk 1967). Mai bine 7.C:e5 C:e5 8.N:e5 0—0 9.Tc1! Cc6 10.Nc3 ± (Euwe).

4. Sau 5...f6 6.e:f6 D:f6 7.Dd2 (7.Dcl!, Euwe) 7...Nb4 8.Cc3 N:c3 9.b:c3 d6 10.e3 b6 (sau 10...Ne6 11.Cd4 N:i7 12.Ne2 Cge5 13.0—0 0—0 14.Ng3 ± Van Scheltinga—Larsen, Beverwijk 1961) 11.Ne2 Nb7 12.0—0 Ce7 13.Cd4 Ce5 (Eliskases—Bogoliubov, meci 1939) 14.Cb5! ±

5. Aceasta este continuarea cea mai uzitată în practică, dar Euwe consideră mai exact 6...N:c3+ 7.b:c3 De7 8.Dd5!, deoarece la 6...De7 este posibil răspunsul 7.Db3!, cu amenințarea h3.

6. Mecikarov propune 8...f6, de ex. 9.e:f6 C:f6 10.Dd2 d6 11.Cd4 0—0 12.f3 Ce5 13.e4 Df7! (Atanasov—Me-

cikarov, coresp. 1955). În MCO, X, Evans recomandă însă 10.Dd3 d6 11.e3 ±

7. 9.Dd2 De7! 10.Dd5 (10.e3 Cg:e5 11.C:e5 C:e5 12.Dd4 f6! 13.e5 b6! =) 10...Da3 duce la repetarea mutărilor.

8. Sau 11. 0—0 12.e3! Ce4 13.Dc2 d6 14.Nd3 ±

9. După 13.e3? C:d4! negrul obține un atac foarte puternic.

10. Sau 13...Nd7 14.e4 Tae8 15.Ne2 Ce5 16.Tb1 ± (Collijn's Läröbok). Mutarea 13...Ce5 a fost propusă de Heidenfeld.

11. 15.Cb3 Dc6 16.Dd4! ± (O'Kelly), de ex. 16...Da4 17.N:e5 d:e5 18.D:e5 D:a2 19.Cd2 Nd7 20.e5 Rh8 21.Ne4 Db2 22.Tb1 Dc2 23.Dd4, sau 16...Ne6 17.N:e5 d:e5 18.Dc5.

12. Consecințele mutării 6...f6 nu sînt încă suficient analizate. După părerea lui Grünfeld și Eliskases, ea constituie cea mai bună șansă a negrului, de ex. 7.e:f6 D:f6 8.g3 (8.N:c7? d6!) 8...D:b2 9.Ng2 d6 10.0—0 Nf5 (10...N:d2! propune Mecikarov) 11.e4 Nd7 (Weissgerber—Donagan, Bad Kissingen 1928) cu joc neclar.

13. Sau 11...0—0 12.0—0 Nf5 13.Ng3 ± (Vidmar—Opocensky, Bad Sliac 1932).

14. Variantă din MCO. IX.

15. a) 4...d6 (Dr. I. Balogh) 5.Ne2! (5.e:d6 N:d6 6.Ne2 f5 7.e:f5 De7 8.Cf3 N:f5 9.Ng5 Cf6 10.Cc3 Cc6 11.Cd5 este de asemenea favorabil albului, Capablanca—Tartakower, Bad Kissingen 1928) 5... C:e5 6.f4 Cg4 7.Cf3 Cc6 8.0—0 Nd7 9.Cc3 Ne7 10.h3 Cf6 11.e5! ± (Reshevsky—Denker, Siracusa 1934); b) 4...h5 (Reti) 5.Cc3 Cc6 6.Ch3 Cg:e5 (6...Nc5 7.Cd5 Cg:e5 8.Ng5 ±) 7.Ne2 d6 8.Cf4 g6 9.0—0 Ng7 10.Rh1 Cg4 11.De1! ± (Sämisch—Spielmann, Copenhaga 1923).

16. a) 5...Cg6 6.Cf3 (Euwe recomandă 6.a3 a5 7.Ne3 ±) 6...Nb4+ 7.Cc3 Df6 (Sau 7...d6 8.Db3 Cc6 9.Nd2 0-0 10.0-0-0 Te8 11.Nd3 Ng4 = Mititelu — Kviatkovski, Sofia 1955) 8.e5 Db6 9.Dd3 (sau 9.a3 N:c3+ 10.b:c3 d6 11.e3d6 0-0 12.Dd4 Da5 13.Nd2 Cc6 14.Dd5 c:d6 15.D:a5 C:a5 ♗ Reshevsky—Shipman, New York 1956) 9...d6 10.a3 N:c3+ 11.D:c3 (Fine—Kevitz, New York 1945) 11...d:e5 12.f:e5 0-0 13.Ne3 De6= (Euwe); b) 5...Nb4+ 6.Nj2 N:d2+ 7.D:d2 Cc6 8.Cc3 d6 9.0-0-0 ±

17. a) 6.Ne3 Nb4+ 7.Cc3 Dh4+ 8.g3 N:c3+ 9.b:c3 De7 10.Ng2 d6 11.Dd3 0-0 12.Cf3 Te8 = (I. Bălănel — Heidenfeld, M. Lazne 1951); b) 6.Cf3 Nc5 7.Cc3 d6 8.Nd3 (8.a3 Ng4!) 8...Ng4 9.h3 N:f3 10.D:f3 Cd4 11.Dg4 0-0 12.Nd2 a6 13.0-0-0 b5 = (Minev).

18. De considerat este 6...jd6, de ex. 7.Cc3 g6 8.Ne3 Ng7 9.Nd3 (9.Cf3!) 9...Cd4 10.N:d4 N:d4 11.Cge2 Ng7 12.0-0 Cd7 ~ (Sterk—A. Steiner, Budapesta 1925).

19. Euwe consideră șansele albului mai bune. Dacă 13.0-0 atunci 13...Te8 14.Nc2 a4 15.Taef f6 = (Knoch — Reti, Semmering 1926).

20. O continuare interesantă, propusă de Fajarowicz în 1928).

21. Alle posibilități: a) 4.Cd2 Cc5 5.Cg3 Cc6 6.g3 d6 7.e:d6 Nf5 8.Ng2 D:d6 9.0-0 0-0-0 10.b3! ± (Faure — E. Meyer, coresp. 1960); b) 4.Cf3 Nb4+ (4...Cc6 5.a3! vezi varianta 5) 5.Nd2 C:d2 6.Cb:d2 Cc6 7.a3 N:d2+ 8.D:d2 De7 9.Dc3 0-0 10.Td1 Te8 11.Tj5 b6 12.e3 Nb7 13.Ne2 Tad8 14.0-0 Cb8 15.Tc1! N:d5 16.c:d5 ± (Smislov—H. Steiner, Groningen 1964).

22. La 4...d5? urmează 5.e:d6 Nf5 6.Cc3! (Apking) 6...C:d6 7.e4 C:e4 (7...Ng6 8.Ne3 Cc6 9.0-0-0 ±) 8.Nd3! C:f2 9.N:f5 C:h1 10.Cf3 Nc5 11.Ce4 De7 12.Ng5 f6 13.0-0-0! ± (Koltbauer—Martin, Zürich 1946).

23. 7...N:c3 8.N:c3 Cg3 9.e4 N:e4 10.Nd3 N:d3 11.D:d3 C:h1 12.N:g7 Tg8 13.De4+ Rd7 14.0-0-0 ++ L. Schmid).

24. 9...C:e4 10.Nd3 0-0! (10...De7 11.Rf1!) 11.Cf3! Cc6 12.0-0 ± (Euwe).

25. De Carbonnel—Starke, Leipzig 1953.

26. Reshevsky—Bisguier, New York 1955.

27. 15.b4! ± (Weinstein — Sher, New York 1957).

APĂRAREA OLANDEZĂ

Sistemul Ilin—Jenevski

1.d4 f5 2.e4¹ Cf6 3.g3² e6 4.Ng2 Ne7³
5.Cf3⁴ 0-0 6.0-0⁵ d6

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	b3	e3 ⁷	Nb2	Cc3	d5	C:d5	Tc1	Cd2	Cb1	Cc3	Cf4	Te2	=
	De8 ⁸	Ce6	Nd7 ⁹	Dg6	e:d5	Nd8	Ce4	Ce5	a5	Ce5	Dh6	ce6	
2		Nb2	Cbd2	a3	Ce1	e3	Ce2	C:d4	N:d4	Cf3	Ce1	a3	+
		a5 ¹⁰	Ce6 ¹¹	Nd8	e5	Nd7	e:d4	C:d4	Ne6	Ne4	b6	Cd7 ¹²	
3	Cc3	b3 ¹⁴	Nb2 ¹⁶	a3	Tc1	e3	Te1	d:e5	e4				+
	De8 ¹³	a5 ¹⁵	Ca6 ¹⁷	e6	Nd7	Nd8	e5	d:e5	Ce5 ¹⁸				
4		Te1	e4 ¹⁹	C:e4	T:e4	De2	Nd2 ²⁰	d:e5	Ne3	Ch4	T:h4	Dn3	
		Dg6 ¹⁹	C:e4	f:e4	Cc6 ²¹	Nf6	e5	d:e5	Nf5	N:h4	Tae8	h6 ²²	
5		De2	b3 ²³	Nb2	Tae1	a3	e4	d:e5	C:e5				=
		Dh5 ²⁴	a5	Ca6	ce6 ²⁵	Nd8	ce5 ¹	d:e5	Ce5 ²⁷				

NOTE:

1. Mutarea 2.Ng5 nu dă nimic albului. Într-o partidă Trifunovici—Tot, camp. Iugoslaviei 1956, după 2...Cf6 3.N:f6 e:f6 4.e3 d5 5.c4 Nb4+ 6.Cc3

0-0 7.Cf3 f4! 8.e:f4 Te8+ 9.Ne2 N:c3+ 10.b:c3 d:c4 11.0-0 b5 12.a4 c6 13.Cd2 Ne6 14.Nf3 Nd5 negrul a egalat. Interesant este planul fără mutarea c2—c4 și cu dezvoltarea nebului la b2, de ex. 2.Cf3 e6 3.g3 (3.c3?

Cf6 4.Ng5 Ne7 5.Cbd2 Ce4 6.N:e7 D:e7 7.Dc2 d5 8.Ce5 Cd7 = Barcza—Gawlikowski, M. Lazne (1948) 3...Cf6 4.Ng2 Ne7 5.0—0 6.b3 d6 7.Nb2 Cc6 8.Ce1! De8 9.Cd3 Cd8 (9...a5 10.a3 Cd8 11.Cbd2 Nd7 12.e4 f:e4 13.C:e4 Nc6 14.De2 C:e4 15.N:e4 N:e4 16.D:e4 Nf6 17.Tae1 ± Navarovsky—Szöllosy, camp. Ungariei 1961) 10.Cd2 Dg2 (merită atenție Cf7, urmat de Nd8, pregătind e6—e5) 11.e3 Cf7 12.De2 Dh6 13.e4 Nd7 14.e5 ± Lebedev—Grigoriev, camp. Moscovei 1933.

2. Sau 3.Cc3 e6 4.e3 d6 (bine este 4...Nb4 5.Nd2 b6 6.Dd2 Nb7 7.f3 0—0 8.Nd3 c5 9.Cge2 Cc6 10.a3 Na5 11.0—0 0 Tc8 ± Filip—Spasski, București 1953) 5.Cf3 Ne7 6.Nd3 0—0 7.0—0 Cc6 8.d5! e:d5 9.c:d5 Ce5 10.Ne2 ± (Filip—Estrada, Varna 1962); sau 3.e3 e6 4.Cf3 b6 5.g3 Nb7 6.Ng2 Nb4+ 7.Nd2 De7 8.0—0 N:d2 9.C:d2 0—0 10.Tc1 d6 11.b4 Cbd7 12.Cb3 Tad8 13.c5 ± (Filip—Lindblom, Varna 1962).

3. Sau 4...Nb4+ 5.Nd2 Ne7 6.Cc3 0—0 7.Db3! (7.Ch3 d6 8.Db3 Cc6 9.d5 Cb8 10.Cf4 Ca6? 11.C:e6 N:e6 12.d:e6 Cc5 13.Dc2 a5 14.0—0 c6 15.Tad1 ± Stoltz—Opocensky, M. Lazne 1948) 7...c6 8.d5 Rh8 9.d:e6 d:e6 10.Cf3 Cbd7 11.Nf4? Ch5 12.Td1 C:f4 13.g:f4 Dc7 14.e3 e5 15.f:e5 C:e5 16.C:e5 D:e5 17.Dc2 f4! ± (Enevoldsen—Gligorici, Olimp. Dubrovnik 1950).

4. Se poate juca și 5.Ch3, de ex. 5...0—0 6.0—0 d6 7.Cc3 (sau 7.b3 De8 8.Nb2 Nd8 9.Cf4 e5 10.d:e5 d:e5 11.Cd5 Cbd7 12.Cbc3 c6 13.C:f6+ C:f6 14.Dd6 = Udovcici—Alexander, Belgrad 1952) 7...De8 8.Cf4 (8.e4? f:e4 9.Cf4 c6 10.C:e4 C:e4 11.N:e4 e5 12.Cg2 Cbd7 13.Ce3 e:d4 14.D:d4 Ce5 15.f4 Cg4 16.C:g4 N:g4 ± Reshevsky—Botvinnik, C.M. 1948) 8...g5 9.Cd3 Dg6 10.Db3 Cc6 11.d5 Ce5 12.C:e5 d:e5 13.d:e6 N:e6 14.Cd5 N:d5 15.c:d5 Nd6 16.D:b7 f4! ~ (analiză Zvetkov—Neikirch).

5. Sau 6.b3 d6 7.Nb2 De8 8.Cbd2 Cc6 (8...a5 9.a3 Cc6 10.Dc2 Dh5 11.0—0 Nd7 12.e4 f:e4 13.C:e4 e5 14.d:e5 d:e5 15.Cfd2 Tad8 16.C:f6+ T:f6 = Buc—Tot, camp. Iugoslaviei 1957) 9.Dc2 Nd7 10.a3 a5 11.h3 Dg6 12.g4 Ce4! 13.g:f5 e:f5 11.Tg1 Nf6 15.Nh1 Dh6 16.C:e4 f:e4 17.D:e4 Tae8 18.Dd3 D:h3 19.0—0—0 Nf5 ± (Trifunovici—Ragozin, Moscova 1947).

6. Sau 7...a5 8.Nb2 De8 9.Cc3 Ca6 (9...Dh5 10.Tel Ca6 11.e4 f:e4 12.C:e4 C:e4 13.T:e4 Nf6 14.Dc2 Nd7 15.Tel a4 16.Nc3 a:b3 17.a:b3 Cc5 18.d:c5 N:c3 19.Th4 Dg6 20.Td1 e5 21.c:d6 c:d6 22.c5 ± Holmov—Cistiakov 1/2 camp. U.R.S.S. 1949) 10.a3 c6 11.Dc2 Dh5 12.Tad1 Nd7 13.Ca4 Tad8 14.Cb6 g5 15.d5 ± (Kluger—Sokolov, Varna 1957); sau 7...Ce4 8.Nb2 Cd7 9.Dc2 Cdf6 10.Ce1 De8 11.Cd3 Nd8 12.f3 Cg5 13.Cd2 Cf7 14.Dc3 (sau 14.Tae1!) b6 15.e4 f:e4 16.f:e4 ± (Keres—Lisitsin, 16 camp. U.R.S.S. 1948).

7. Sau 8.Na3 a5 9.Cc3 Ca6 10.Nb2 Dh5 11.a3 c6 12.Ca2 Ce4 13.Cd2 e5 14.C:e4 f:e4 15.N:e4 Ng4 16.f3 Nh3 17.Tf2 e:d4 18.N:d4 Cc5 19.Cc3 C:e4 20.C:e4 d5 ~ (Kotov—Sokolski, Moscova 1947).

8. Merită atenție propunerea lui Zvetkov și Neikirch — 9...Dh5 și dacă 10.Cc3 e5.

9. 19.Td2 Nc7 20.h4 Tae8 ~ (Ilivitchi—Sokolski, 22 camp. U.R.S.S. 1954).

10. Sau 8...Dh5 9.Cbd2 (9.Dc2 Cc6 10.Cbd2 Nd7 11.a3 Ne8 12.b4 Ng6 13.Db3 Ce4 14.e3 Nf7 = Sliwa—Ojanen, Varna 1962) 9...Cbd7 10.e3 Cg4 11.h3 Ch6 12.Ce1 D:d1 13.T:d1 e5 14.Cd3 e4 15.Cf4 Cf6 ± (Haag—Siskin, meci Leningrad—Budapesta, 1961).

11. Sau 9...c6 10.Ce1 Dh5 11.e4 D:h1 12.T:d1 f:e4 13.C:e4 Ca6 14.C:f6+ N:f6 15.f4 Nd7 16.a3 ± (Iovanovici—Tol, camp. Iugoslaviei 1956).

12. 18.Cd3 g5 ± (Averbach—Boleslavski, Zürich 1953).

13. Sau 7...a5 8.b3 Ca6 9.Nb2 c6 10. Tc1 De8 11.e3 Nd8 12.Ca4 b5 13.Cc3 Tb8 = (Udovcici—Sokolov, camp. Iugoslaviei 1956).

14. 8.Ng5 Ce4! (8...Cbd7 9.Db3 c6 10.Tad1 h6 11.Nc1 Df7 12.Tfe1 e5 13. d:e5 C:e5 14.c5 C:f3 15.e:f3 ± Kopîlov—Kuzminih, 1/2 17 camp. U.R.S.S., 1949) 9.N:e7 C:c3 10.b:c3 D:e7 11.Dd3 Cc6 12.Cd2 e5 ± (Rossolimo—Pachman, Hilversum 1947).

15. Sau 8...Dh5 9.Dc2 Cc6 10.Na3 a5 11.d5 Cb4 12.N:b4 a:b4 13.Cb5 Nd8 14.d:e6 N:e6 15.Cbd4 Nc8 16.c5! f4 17. c:d6 f:g3 18.f:g3 Cg4 19.Dc4+ Rh8 20.f:c7 Ng5 21.D:b4 Te8 22.Ch4! ± (Mikenas—Rotstein, 1/2 30 camp. U.R.S.S. 1962).

16. 9.Na3! Cc6 10.Dd3 Dh5 11.e4 Cb4 12.De2 f:e4 13.C:e4 e5 ± (analiză M. Schneider).

17. Sau 9...Dh5 10.e3 Cbd7 11.Ce1 Df7 12.Cd3 c6 13.e4 f:e4 14.C:e4 C:e4 15.N:e4 a4 16.De2 Nf6 17.Cf4 e5 ~ (Nogovițin—Holmov, 1/2 24 camp. U.R.S.S., 1956).

18. Furman—Simaghin, Leningrad 1946.

19. Mai slab este 8...Dh5, de ex. 9. e4! f:e4 10.C:e4 C:e4 11.T:e4 Nf6 12. Nf4 Cc6 13.Tc1 (mai corect este 13. Dd2 ± Winter—Mikenas, Lodz 1935, sau chiar 13.h4 urmat de Nh3) ± Radovici—Ciociltea, camp. României 1961; sau 8...Ce4 9.Dc2 Ce6! 10.C:e4 Cb4 11.Db1 f:e4 12.D:e4 e5 13.g4! Ne6 14. a3 Ca6 15.Ne3 N:c4 16.d:e5 d5 17.Dc2

c5 18.Tad1 ± (Ilivițchi—Pachman, meci Praga 1946).

20. Sau 9.Ng5 e5? 10.d:e5 d:e5 11. Cd5 Nd8 12.N:f6 g:f6 13.Ch4 Dh5 14. Nh3 Ca6 15.e4 D:d1 16.Te:d1 c6 17.Cc3 Ne6 ± (Zilber—Neistadt, 1/2 24 camp. U.R.S.S., 1956).

21. Sau 11...e5 12.De2 Nf5 13.Ch4 N:h4 14.T:h4 Cc6 15.d:e5 d:e5 (ceva mai bine 15...C:e5 urmat de Tae8) 16. Ne3 Tad8 17.Nc5 Tfe8 18.Nd5 Rh8 19. Dh5 ± (Euwe—Bronstein, Zürich 1953)

22. Sau 13.Nf4 d5! 14.c:d5 e:d5 15. Te3 C:d4 16.C:d4 N:d4 17.N:d5+ Rh8 18.Ne4 Df7 19.Td3 e5 20.Ne3 N:e3= (Pomar—Johannessen, Varna 1962).

23. 19.b4! ± (Aronson—Tal, camp. U.R.S.S. 1957).

24. Ceva mai slab este 8...Cc6 din cauza 9.d5!, de ex. 9...Cb4 10.Db3 Ca6 11.d:e6 Cc5 12.Dc2 N:e6 13.b3 Dh5 (Alehin recomandă 13...Cfe4 =) 14. Cd4 Nc8 15.b4 Ca6 16.Tb1 Rh8 17. Cd5 ± (Fine—Bogoliubov, Nottingham 1936).

25. Sau 9.Ng5 e5 10.d:e5 d:e5 11. N:f6 g:f6 12.Cd5 Nd8 13.Tad1 c6 14. Cc3 Ne6 15.Ch4 ± (Rossetto—Rossolimo, Mar del Plata, 1950); sau 9.Te1 Cc6 10.d5 Cb4 11.Db3 Ca6 12.d:e6 c6 13.e3 Cg4 14.Ce2 Cc5 15.Dc2 C:e6 16. Cf4 Df7 17.b3 Cc5 18.Nb2 Ce4 ± (Cortlever—Bronstein, Helsinki 1952).

26. Jucabil este și 11...Cb4 12.Db1 Nd7 13.a3 Cc6 14.e4 f:e4 15.C:e4 Tae8 16.Cfd2 C:e4 17.C:e4 d5 18.Cd2 c6 19. f4 g5 ± (Toprover—Suetin, camp. U.R.S.S. echipe 1955).

27. Flohr—Kotov, 17 camp. U.R.S.S. 1949.

APĂRAREA OLANDEZĂ

Varianta „Stonewall”

1.d4 f5 2.e4 e6 3.g3¹ Cf6 4.Ng2 Ne7²
5.Cf3³ 0-0 6.0-0 d5

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	Cc3	Tb1 ⁴	c:d5	Nf4	Ce5	Tbc1	Dd3						=
	c6	Rhs ⁵	c:d5	Ce6	Nd7	Te8	Ch5 ⁶						+
2	Cbd2 ⁷	Cc5 ⁸	Cd3	De2	Cf3	Tf1	h4	b5					~
	c6 ⁸	Cbd7	De3 ¹⁰	g5	Ce4	Nf6	h6 ¹¹	Cb6 ¹²					
3	b3	Na3 ¹⁴	De1	Cbd2	D:a3	Tae1	Tf4	c:d5	Cc1	C2f3	Cd3	h:g3	±
	c6 ¹³	Cbd7 ¹⁵	Ce4	N:a3 ¹⁶	b6	Nd7	Df6	e:d5	a5	f4	l:g3	Tae8 ¹⁷	=
4	De2	Cc5	Cd3	Cd2	Cf3	Cf4							±
	c6	Cbd7	De8	Rh8	Dh5	De8 ¹⁸							
5	Dd3	Nf4	Ce5	f3	Ce3	C:d7	Ne5	h3	e4	e5	D:e3	Ne7	~
	c6	De8	Cbd7	Dh5	g5	N:d7	Tf7	f4	f:e4	Ne8	Cd7	Te8 ¹⁹	

NOTE:

1. Un sistem mai rar folosit, dar care merită atenție este: 3.Cc3 d5 4.Cf3 Cf6 5.Nf4 c6 6.e3 Ne7 7.h3 (sau 7.De2 0-0 8.h3 Ca6 9.a3 Cc7 10.Nd3

C7e8 11.g4 g6 12.Ce5 Cg7 13.f3 d:c4 14.N:c4 Cd5 15.0-0-0 g5 16.N:d5 c:d5 17.Nh2 Nd7 18.h4! ± Ghițescu-Radovici, camp. României 1961) 7... Cbd7 (sau 7...0-0 8.De2 a5 9.c5! b5 10.Nd3 Ce4 11.Ce5 De8 12.h4? Nf6

13.Cd1 N:e4 14.N:e5 Cd7 15.N:e4 C:e5 16.d:e5 f:e4 ♢ Pușcașu — Ciociltea, camp. României 1961) 8.Nd3 Ce4 9.Dc2 Cdf6 (mai bine 9...0—0) 10.Ce5 Cd6 11.g4! d:c4? 12.C:c4 C:c4 13.N:c4 Cd5 14.Ne5 Nf6 15.g:f5 C:c3 16.D:c3 e:f5 17.0—0 De7 18.Thg1!± (Gli-gorici—Bhend, Zürich 1961).

2. Sau 4...d5 5.Cf3 c6 6.0—0 Nd6 7.b3 (mai bine 7.Nf4! 0—0 8.Cbd2 N:f4 9.g:f4 d:c4 10.C:c4 Cd5 11.e3 Cd7 12.Tc1 C7f6 13.Ce5 ± Borisenke—Lisițin, 22 camp. U.R.S.S. 1954) 7...De7 8.Nb2 0—0 9.Dc2 (9.Cbd2 0—0 10.a3 a5 11.Ce5 Td8 12.Dc2 Ce4 13.C:e4 f:e4 14.f3 e:f3 15.C:f3 c5! = Lilienthal—Ragozin, Saltsjöbaden 1948) 9...Nd7 10.Ce5 Ca6 11.Cd2 Ne8 12.Cdf3 Nh5 13.a3 Tc8 14.b4 Cb8 15.Nc1 Ce4 16.Cd3 g5 = (Kotov—Stahlberg, 17 camp. U.R.S.S. 1949).

3. Sau a) 5.Cc3 0—0 6.e3 (6.d5?! Nb4! 7.Nd2 e5 8.e3 d6 9.Cge2 d6 ♢ Botvinnik—Bronstein, meci 1951) 6...d5 (6...d6! 7.Cge2 c6 8.0—0 e5 ♢ Botvinnik—Bronstein, meci 1951) 7.Cge2 c6 8.b3 Ce4 9.0—0 Cd7 10.Nb2 Cdf6 = (Bronstein—Botvinnik, meci 1951); b) 5.Cc3 0—0 6.Ch3 d5 7.c:d5 e:d5 8.0—0 c6 9.Cf4 Ca6 10.f3 Cc7 11.e4!? f:e4 12.f:e4 M:e4 13.C:e4 Rh8 14.C:f6 N:f6 15.Ne3 Te8 16.Nf2 Ce6 ♢ (Golombek — Stahlberg, Budapesta 1952); c) 5.Ch3 0—0 6.0—0 d5!? (6...d6!) 7.Cc3 c6 8.Cf4! d:c4 9.e4!± (Pachman); sau 8.c:d5 e:d5 9.Cf4-Rh8 10.Cd3 ± (Golombek—Rossolimo, Veneția 1950).

4. Sau 8.b3 Ce4! (mai slab este 8...De8 9.Nb2 Cbd7 10.e3! Ce4 11.Ce2 a5 12.Cf4 Cdf6 13.Ce5 a4 14.b:a4! ± Simaghin—Cistiakov, Moscova 1946) 9.Nb2 Cd7 10.e3 De8 11.Ce1 Nd6 12.Cd3 g5 13.f3 C:c3 14.N:c3 Dh5 15.Dd2 Tf6 16.Ce5 ± (Kolarov—Diaconescu, Ploiești 1957) sau 8.Dd3 De8 9.Ce5 Dh5 10.Nf3? (mai bine 10.f3 Cbd7 11.Nf4 ± analiză) 10...De8 11.

Ng2 Cbd7 12.C:d7 N:d7 13.Nd2 Td8 ~ (Porreca—Guimard, Olimp. Dubrovnik 1950).

5. Mai slab este 8...De8 de ex. 9.c5 Dh5 10.b4 Ce4 11.Dc2 Ch7 12.b5 Nf6 13.Nf4 ± (Reshevsky—Botvinnik, Nottingham 1936).

6. Keres—Botvinnik, Moscova 1947.

7. Varianta modernă a cărei idee este de a controla cîmpurile centrale prin Cf3—e5—d3 și Cb1—d2—f3.

8. Sau 7...Cc6 8.b3 Nd7 9.Nb2 a5 10.Ce5 Ne8 11.f3 a4 12.C:c6 N:c6 13.Dc2 a3 14.Nc3 Ta6 15.Tae1 Ne8 16.c3± (Mikenas—Smislov, 17 camp. U.R.S.S. 1949).

9. Sau 8.b3 De8 9.Ce5 Cbd7 10.Cd3 b6 11.b4 Ce4 12.Db3 Nf6 13.Cf3 Na6 14.c:d5 e:d5 15.Nf4 ± (Sliwa—Smislov, Moscova 1956).

10. Sau 9...Ce4 10.Dc2 Nf6 (bine este și 10...Cb6! 11.c5 C:d2 12.N:d2 Cd7 13.b4 Nf6 14.Nc3 De8 15.f4 b6 16.a4 și cu Na6! = Averbach—Lisițin, 21 camp. U.R.S.S. 1953) 11.Cf3 De8 12.Nf4 g5 13.Nc7 De7 14.Cfe5 Cb6 15.N:b6 a:b6 16.e3 Cd6 17.a4 Rh8 = (O'Kelly—Pachman, București 1954).

11. Slab este 13...b5? din cauza 14.c5! a5 15.a3! a:b4 16.a:b4 g4 17.Cfe5 C:e5 18.d:e5 Nd8 19.Nh6 Tf7 20.f3± (Gheller—L. Szabó, Budapesta 1952).

12. Analiză.

13. Interesant este 7...Cc6, de ex. 8.Ce5 Nf7 9.c:d5 e:d5 10.Cc3 Ne8 11.Ng5 Ce4 12.N:e7 D:e7 13.Tc1 Cg6 14.f4 C:e5 15.f:e5 Nh5 16.Dd3 c6 17.e3 De7 18.Nh3 Dg5 19.b4 a6 20.Tf4 ± (Vladimirov—Smislov, 29 camp. U.R.S.S.); sau 7...Ce4 8.Na3 c6 9.N:e7 D:e7 10.Dc2 b6 11.Cc3 (mai bine 11.Ce5 Nb7 12.Cd2) 11...Nb7

12.Ce5 Cd6 13.e3 Rh8 14.Ce2 Cf7 15. C:f7 T:f7 16.Cf4 = (Platz — O'Kelly, Budapesta 1952).

14. Sau 8.Ce5 Cbd7 9.c:d5 e:d5 10. C:d7 N:d7 11.Na3 Ce4 12.N:e7 D:e7 13.e3 a5 14.Cd2 a4 15.Cf3 a:b3 16. D:b3 b5 17.a4 b4 18.a5 Tib8 19.Tfcl Cc3 20.Ni1 Rh8 ~ (Filip—L. Szabó, Bucureşti 1953).

15. Sau 8...b6 9.N:e7 (merită atenţie 9.Ce5 Nb7 10.Dcl Cbd7 11.Cd3 urmat de Cd2, f3 şi e4) 9...D:e7 10. Ce5 Nb7 11.Cbd2 Cbd7 12.C:d7 C:d7

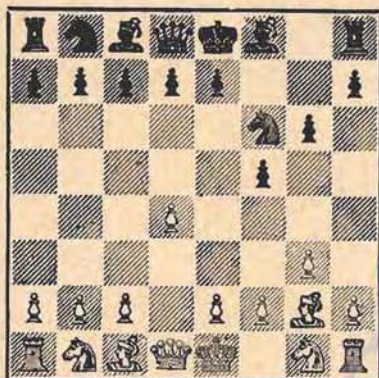
13.e3 Tac8 14.Tcl c5 ~ (Botvinnik—Bronstein, meci 1951).

16. Sau 10...Cd6 11.e3 Cf7 12.Td1 Tc8 13.Ce1 b6 14.N:e7 D:e7 15.c:d6 c:d6 16.Db2 Na6 17.Cd3 = (Flohr—Ragozin, Saltsjöbaden 1948).

17. L. Szabó—Botvinnik, Budapesta 1952.

18. Gheller—Müller, Olimp. Helsinki 1952.

19. Budo—Cistiakov, 1/2 camp. U.R.S.S. 1949.

APĂRAREA OLANDEZĂ

Varianta Leningrad

1.d4 f5 2.g3¹ Cf6² 3.Ng2 g6

	1	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	Cc3 ³	Ng5	Dd2	N:f6	C:d5	C:c7+	Cf3 ⁵	R:f2					=
	Ng7	Cc6 ⁴	d5	N:f6	N:d4	Rf7	N:f2+ ⁶	D:c7					
2	e4	Cc3	Ch3 ⁸	0-0	d5	Db3	Td1	Ne3	e5	N:e5	Nd4 ¹⁰		±
	Ng7	0-0 ⁷	Cc6 ⁹	Ch5	Ce5	Cf7	d6	Nd7	d:e5	b6			
3	Cf3	0-0	e4	C:c3 ¹¹	d5 ¹²	C:e5 ¹³	e4!	Ng5 ¹⁶	N:f6	Db3	f3	e5 ¹⁷	±
	Ng7	0-0	d6	Cc6 ¹¹	Ce5 ¹¹	d7e5	e6!	h6	D:f6	f4	Td6		
4	b3	Nb2	Cf3	e4 ¹⁴	0-0 ²⁰	De2	Cbd2	De1	a3	De2	Ce1	Cd3	=
	Ng7	0-0	d6	c6 ¹⁰	Rb8	Ca6	Cb4	a5	Ca6	Ne6	Ng8	De8 ¹¹	
5	Ch3	c3	0-0	Cd2	Cf3	Cf4	Te1	d5	C:d5	D:d5	Dd1		~
	Cc6	Cf6	0-0	Rh8	e6	De8	d6	e:d5	C:d5	Ne6	Ng8 ¹⁸		

NOTE:

1. Sau 2.c4 Cf6 3.Cc3 g6 (3...d6 4.Cf3 g6 5.Nf4 Ng7 6.h4 Ch5 7.e3 0-0 8.c5 c6! 9.Db3+ d5 10.g3 ± Larsen —Lutikov, Moscova 1959 și Rădulescu

—Gheorghiu, camp. României 1962) 4.Ng5 Ng7 5.Dd2! Cc6 6.Td1 h6? (0-0!) 7.N:f6 N:f6 8.Cf3 Ng7 9.d5 Ce5 10.C:e5 N:e5 11.e4 f4 12.g3! ± (Taimanov—Savon, 30 camp. URSS. 1962).

2. Sau 2...g6 3.Ng2 (merită atenție 3.Cd2! de ex. 3...Ng7 4.e4 f:e4 5. C:e4 d5 6.Cg5 Cc6 7.Nh3 Ch6 8.c3 Cf5 9.f4 0—0 10.Ng2 Ca5 11.Cf3 h6 12.Ch3 ± Euwe—Alexander, Hastings 1954) 3...Ng7 4.Cf3 d6 5.0—0 Ch6 6.c3 Cf7 7.Db3 e6 8.Cg5 d5 9.C:f7 R:f7 10.Cd2 Nf6 11.Cf3 g5! 12.T:l1 h5! 13.c4 c6 14.Nd2 h4 cu atac periculos (Dilman—Ciociltea, Olimp. Moscova 1956).

3. 4.c3! Ng7 5.Cf3 0—0 6.0—0 d6 7.Cbd2 e6 8.Db3 De7 9.Tel Cc6 10.e4 Cd8 11.e5 Cg4 12.e:d5 c:d5 13.Cc4 Cf7 ♣ (Mecikarov).

4. De considerat este 5...c5 6.d5 d6 7.Ch3 Ca6 8.Cf4 Cc7 9.h4 Cg4 10.f3 Ce3 11.Dd3 C:g2+ 12.C:g2 b5 13.h5 h6 14.Ne3 b4 15.Cd1 g5 ♣ (Borisenko—Kuzminih, 1/4 camp. U.R.S.S. 1952).

5. Nu 10.C:a8? N:f2+ 11.Rd1 D:d2+ 12.R:d2 Td8+ 13.Rc3 Nd4+ 14.Rb3 Ne6+ 15.c4 Ca5+ 16.Rc2 C:c4 ± (Kopilov).

6. 10...N:b2? 11.Tb1 D:d2+ 12. C:d2 ± (Botvinnik—Kopilov, camp. U.R.S.S. 1952).

7. Sau 5...d6 6.d5 0—0 7.Ch3 c6 8.Cf4 De8 9.h4 e5 10.d:e6 N:e6 11. C:e6 D:e6 12.Nf4 Ca6 13.D:d6 D:c4 14.Dd2 Td8 15.Dc1 Cg4 16.0—0 Ce5 = (Korcinoi — Aronson, camp. U.R.S.S. 1957).

8. Mai slab este 6.Cf3 e6 7.Nf4 0—0 8.Dc1 Te8 9.Nh6 Nh8 10.0—0 Cbd7 11.Td1 c6 (Nu 11...De7? 12.Ng5 D:f7 13.Cb5! Cf8 14.c5 a6 15.c:d5! Kopilov—Șamaev, 17 camp. U.R.S.S. 1949) 12.Ng5 Dc7 13.Cl e5 14.d:e5 d:e5 15.e4 Cc5 16.N:f6 N:f6 17.De3 Cc6 ♣ (Mecikarov).

9. Sau 6...d6 7.d5 Ca6 8.0—0 Cc5 și acum: a) 9.Cf4 e5 10.d:e6 c6 11. Dc2 C:e6 12.Td1 Cg4 13.C:e6 N:e6 14.c5 d5 ♣ (Taimanov—Lutikov, 1/2

camp. U.R.S.S. 1954); b) 9.Tb1 a5 10.Ne3 e5 11.d:e6 C:e6 12.Cd5 Cg4 13.Nd2 c6 14.Cf4 ± (Ragozin—Lutikov, 1/2 camp. U.R.S.S. 1954).

10. Korcinoi—Kuzminih, 1953.

11. Sau 7.b3 c5 8.Nb2 c:d4 9.C:d4 Ca6 10.Cc3 Cc7 11.Cd5 Cf8 12.Dj2 e6 13.Cc3 a6 14.Tad1 Tb8 15.Na3 Df6 ± (Gudmunsson-Sköld, Varna 1962).

12. O variantă independentă este 7...c6 cu următoarele posibilități: a) 8.Dc2 Ca6 (8...h6 9.Td1, Polugaevski—Liebert, Reikjavik 1957) 9.a3! Cc7 10.Td1 Rh8 11.d5 Nd7 12.d:c6 b:c6 13.h3 Ce6 14.b4 a5 15.Tb1 a:b4 16. a:b4 ± (Averbach—Hasin, 23 camp. U.R.S.S. 1956); b) 8.b3 h6 9.Nb2 g5 10.Dc2 (sau 10.f3 e5 11.d:e6 N:e6 12. Dc2 De7 13.Cd4 Ce8 14.C:e6 D:e6 15. Tad1 Cd7 16.Cb5 Ce5 17.Na3 Td8 ± (Gulbrandsen—Liebert, Varna 1962) 10...De8 11.Tad1 f4! ♣ (analiză Neikirch și Zwelkov); c) 8.D:l3 Rh8 9. Nf4? h6 10.Tad1 Ca6 11.Ncl g5 12.a3 De8 13.d5 Cc5 ♣ (Filipov—Filcev, camp. Bulgariei 1952); d) 8.Tel Ce4 (mai bine 8...Ca6 9.Db3 Rh8 10.e4 f:e4 11.C:e4 C:e4 12.T:e4 Nf5 13.Te2 Dd7 14.Ng5 Tae8 15.Tael e5 16.d:e6 Cc5! 17.Dc3 Cd3! ♣ Kșuk—Rot, Varna 1962) 9.Dd3 C:c3 10.b:c3! e5 11.e4 Da5 12.Ng5 Ne8 13.Ch4! ± (Holmov —Bannik, 30 camp. U.R.S.S. 1962); e) 8.d5 e5! 9.d:e6 N:e6 10.Dd3 Ca6 11.Cg5 Nc8! 12.Nf4 Ch5 13.D:d6 C:f4 14.D:f4 h6 15.Cf3 g5 16.Dcl Ne6 cu inițialivă pentru pionul sacrificat (Simaghiin—Hasin, Moscova 1956); f) 8.e3 a6 9.b3 Tb8 10.Nb2 Nd7 11. De2 e5 12.d:e5 C:e5 13.C:e5 d:e5 14. Tfd1 e4 15.Cd5 Tf7 16.Tac1 C:d5 17. T:d5 De7 18.N:g7 R:g7 = (Aloni—Ghițescu, Varna 1962).

13. Sau 8.Db3 Ce4 9.Ne3 C:c3 10. b:c3 a5 11.c5+ Rh8 12.c:d6 c:l6 13. d:e5 d:e5 14.Nc5 Tf6! ± (Kuzminih—

Vinogradov, Leningrad 1947); sau 8.Ng5 Ce4 9.C:e4 f:e4 10.Cd2 C:d4 11.C:e4 Nf5 12.h3 c6 13.Dd2 Dd7 14.g4 N:e4 15.N:e4 e6 16.Tad1 d5 17.c:d5 c:d5 18.Ng2 ± (Cuellar—Alexander, Olimp. Amsterdam 1954).

14. 8...Ca5! 9.Da4 (mai slab 9.Cd2? c5 10.Dc2 e5 11.a3 b6 12.b4 Cb7 13.Cb3 De7 14.b:c5 b:c5 15.a4 Nd7 16.a5 a6 17.Ca4 N:a4 18.T:a4 e4! ≠ Gheorghiu—Ghițescu, camp. României 1961) 9...c5 10.d:c6 C:c6 11.Tid1 Ca5? (trebuia 11...Nd7 și Tc8) 12.c5 ± Keres—Korcinoi, 20 camp. U.R.S.S. 1953).

15. Mai slab este 9.Cd2!? c6! 10.h3 Db6 11.Ca4 Dc7 12.f4? Cf7 13.Cc3 e5 ≠ (Taimanov—Vinogradov 1946). Alatorzev propune 9.Db3, de ex. 9...Ced7 10.Ne3 Cc5 (Nu 10...Te8? 11.Tad1 Cf8 12.Cd4 Rh8 13.Ncl e5 14.d:e6 C:e6 15.C:e6 T:e6 16.c5 c6 17.c:d6 T:d6 18.Nf4 ± Alatorzev—Vinogradov, Odesa 1951) 11.Dc2 a5 12.Tad1 Nd7 13.Tiel Ca6 14.Cd4 Cg4 15.Ncl c5 16.Ce6 N:e6 17.d:e6 Tb8 18.h3 Ce5 19.Cb5 Cb4 ≠ (Troianescu—Ciociltea, meci 1952).

16. Sau 11.Db3 e:d5 12.C:d5 Ce8 13.f4 Cd6 14.f:e5 N:e5 15.Nh6 Te8 16.Ne3 a6 17.Tael De7 18.Nc5 Dg7 = (Rovner—Vinogradov, Leningrad 1947).

17. Ingerslev — Millner Barry, Olimp. Moscova 1956.

18. Sau 7.0—0 c6 8.a4 a5 9.Cbd2 Ca6 10.Cel Cb4 11.c3 Cbd5 12.Cd3 Db6 13.e3 Nd7 14.Tcl Tad8 15.Na3 Da6 16.c4 Cc7 ± (Panno—Gheorghiu, Varna 1962).

19. 7...De8 8.0—0 Cc6 9.d5 Cd8 10.Cc3 e5 11.d:e6 C:e6 12.Dc2 Nd7 13.Cd5 c6 14.C:f6+ N:f6 15.Tad1 De7 = (Fuchs—Restrepo, Olimp. Moscova 1956).

20. Sau 8.Dc2 a5 9.Cbd2 Ca6 10.a3 Cc7 11.0—0 Nd7 12.Cel Ce6 13.Cd3 Ne8 14.e3 Nf7 15.Tael Cg5 16.f3 b5 17.c5 Db8 18.e4 f:e4 19.f:e4 Cg4! cu joo tăios (Zamihovski—Kuzminih, 1949).

21. Zagorianski—Kopilov, 17 camp. U.R.S.S. 1949.

22. Stahlberg—Alexander, Olimp. Amsterdam 1954.

TABELA 111

APĂRAREA OLANDEZĂ

Variantele de gambit
(Staunton, Pantaleev)

1.d4 f5 2.e4! f:e4²

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	Cc3	Ng5 ²	d5 ¹	Dd4 ⁵	Nh4 ⁴	Ng3	C:e4	0-0-0	C:f6+	=
	Cf6	Cc6	Ce5	Cf7!	g5	Ng7	0-0	e6	e:f6?	
2		g4?!	g5	f3	d:e5	Nd2	D:f3	N:e3		±
		d5	Cg8	e5*	Nb4	e:f3	N:e3	D:g5 ⁹		
3	f3	c4	Cc3	Ng5	Dc2	e:d5	Da4+			±
	d5! ¹⁰	e6	Cf6	Nb4! ¹¹	e5!	e:d5	Rf7			
4	Cd2	g4	g5	f3	f:e4	Cf3	e:d5			=
	Cf6	d5	Cf7	e5!	D:g5! ¹²	Dh5	Nd6! ¹³			

NOTE:

1. Un alt gambit interesant este 2.c4 e6 3.g4!? de ex.: a) 3...f:g4 4.e4 e5! 5.d5 Nb4+ 6.Cc3 N:c3+ 7.b:c3 d6± (Analiza lui Pantaleev); b) 3... Cf6 4.g:f5 e:f5 5.Cc3 Nb4 6.Db3 N:c3 7.D:c3 Ce4 8.Dc2 Cc6 9.Cf3 Df6 10.e3

0-0± (Pantaleev—Vilceanov, Soia 1953).

2. 2...d6 duce la așa-numitul „Contragambit Balogh”, după numele cunoscutului maestru din Budapesta. După 3.e:f5 N:f5 4.Df3 Dc8 5.Nd3 N:d3 6.D:d3 Cc6 7.Cf3 albul obține un joc

mai bun datorită slăbiciunii pionului „e” (Euwe—Weenink, Amsterdam 1923).

3. 4.f3 (Blackburne) e:f3 5.C:f3 d5 6.Ce5! g6 (mai bine 6...c5!) 7.Nf4 Ng7 8.Dd2 0—0 9.0—0—0 ±; mai bine este însă 5...g6 6.Nf4 Ng7 7.Dd2 0—0 8.Nh6 d5 9.N:g7 R:g7 10.0—0—0 Nf5 Nd3 N:d3 12.D:d3 Cc6 13.Tdel Dd6! ♣ (Bronstein—Alexandjer, Hastings 1953-1954).

4. 5.f3 nu pune, la o apărare corectă, probleme negrului: 5...e5! 6.d5 Cd4 7.C:e4 Ne7 8.C:f6+ (8.d6!? c:d6 9.N:f6 g:f6 10.c3 d5 ♣ Suteu—Ciociltea, camp. României, București 1962) 8...N:f6 9.N:f6 D:f6 ♣. După 6.d:e5 negrul egalează ușor prin 6...C:e5 7.Dd4 d6 8.C:e4 Ne7.

5. 6.f4 Cf7! 7.Dd4 g6 8.C:e4 Ng7 9.0—0—0 0—0 10.C:f6!? (mai bine 10.Cf3) e:f6 11.Nh4 g5! 12.Ng3 f5! 13.Da4 b5! ♣ (Reicher—R. Alexandrescu, București 1962).

6. După 7.N:f6 e:f6 8.C:e4 f5! (mai slab 8...Nd6 9.C:d6 C:d6 10.Nd3 De7+

11.Rd2 0—0 12.Tel Df7 13.Ce2 ± Reti—Mieses, Berlin 1920) 9.Cg3 (mai bine 9.Cc3 sau 9.Cd2 pentru a nu împiedica înaintarea g2—g4) g6 10.h4!? ♣ (Gudmundsson—Donner, Amsterdam 1950).

7. Katetov—Simaghin, meci Moscova—Praga 1946.

8. Mai slab este 6...e:f3 7.D:f3 e6 8.Nd3 g6 9.Cge2 De7 10.Nf4 c6 11.Ne5 Ng7 12.Dg3 ± (Tartakower—Mieses, Baden—Baden 1925).

9. Hönlinger—Rethy, Viena 1926.

10. Sau 3...e3 4.N:e3 Cf6 5.Cc3 d5 6.g4 c6 7.Nd3 Db6 8.Dd2!? D:b2 9.Tb1 Da3 10.Cge2 e6 11.g5 Cg8 12.Nf4 Nd6 și negrul s-a apărat (Karaklaici — Ciociltea, Belgrad 1962).

11. 6...Ne7? 7.Dd2 ± (Tartakower—Schweiger, Budapesta 1921).

12. De considerat este 7...Ne7! urmat de 0—0.

13. Bisguier—Bronstein, Göteborg 1955.

TABELA 112

INDIANA VECHE LA ALB

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Cf3	g3	Ng2	0-0	d3	Cbd2 ¹	De1!	e4	C:e4	d:e4	b4!	Nb2 ²	±
	d5	Cf6 ¹	Nf5 ¹	e6 ³	h6	Nc5 ³	0-0	d:e4	C:e4	Nh7	Ne7		
2		Ng4	Cbd7	e5 ¹⁷	Cf6	Nc5	d:e4	0-0	Nh5	Te8	Cf8	Cfd7 ¹⁰	=
			Ng2	0-0	d3	e4	De2 ¹³	h4	h5	e4!	Td1	e:d5	±
3		e6 ¹¹	c5	Cc6	Nd6	Cge7 ¹²	b6	Ne7	h6	0-0	f5	e:d5 ¹⁴	±
			Ng2	0-0	d3	Cbd2	e4	Te1 ¹⁶	De2 ¹³	e5 ¹⁹	Cf1	h4	±
4		c5	Cc6	Cf6	e6	Ne7	0-0 ¹⁵	De7 ¹⁷	b5	Cd7	a5 ²⁰	b4 ²¹	±
	e4	d3	Cbd2 ^{21a}	Cf3 ²³	g3 ²⁵	Ng2	d:e4	0-0	c3	Te1	b4	b5	+
5	e6	d5	Cf6 ²²	c6 ²⁴	Ne7 ²⁶	d:e4	e5	0-0	b6 ²⁷	Nb7	a5	Ca7 ²⁸	+
	e4	Cf3	d3	g3	Ng2	0-0	c3 ²⁹	Ch4 ³⁰	f4	g:f4	Cbd2	C2f3	±
6	c5	d6	Cc6	g6	Ng7	e5	Cge7	0-0 ³¹	e:f4	f5	Rh8	fa4 ³²	±
							Cbd2 ³³	e3 ³⁴	Te1	Cf1	a4	Cc3	=
7						e6	Cge7	0-0 ³⁵	Nd7 ³⁶	De7	a6	b5 ³⁷	=
		d3	g3	Cbd2	Ng2	Ce2?	0-0	f4	d:e	Cc4	D:d8	Cc3	±
8		Cc6	d5	Cf6	g6	Ng7	0-0	d:e	Cg4	Ne6	T:d8	Cd4 ³⁹	±
	e4	d3	Cbd2	Cg3	g3 ⁴⁰	Ng2	0-0	De2 ⁴³	c3	Te1	a4	Cb8	±
9	c6	d5	g6 ³⁹	Ng7	e5 ⁴¹	Ce7	0-0	Cd7	Te8	Cb6	a5	d:e4 ⁴²	±

NOTE:

1. Alte posibilități: a) 2...g6 3.Ng2 Ng7 4.0-0 d5 (sau 4...e5 5.d3 Ce7

6.Cbd2 c5 7.e4 Cbc6 8.e:d5?! C:d5 9.Cc4 0-0 10.Te1 f6 11.c3 Ne6 12. Cfd2 Dd7 13.a4 b6 14.Ce4 Ta8 15.a5 f5? Udovcici — Korcinoi, meci

U.R.S.S.—Iugoslavia, Belgrad 1961) 5.d3 0—0 6.Cbd2 Cc6 7.e4 d:e4 8.d:e4 e5 9.Tel Te8 10.c3! Cd7 — mai bine 10...h6 urmat de Ne6, Dd7 și Ta8 — 11.Dc2 Cc5 12.Nf1 a5 13.b3 f5? 14. Nc4+ Rh8 15.Na3 Nf8 16.Nf7! ± (Botvinnik—O'Kelly, Budapesta 1952); b) 2...Cc6 (sau 2...c6 3.Ng2 Ng4 4.d3 Cf6 5.Cbd2 e6 6.0—0 Ne7 7.e4 0—0 8.h3! N:f3 9.D:f3 a5! 10.a4! Ca6 11.De2 Te8 12.Tel Tc8 13.h4! b5 14.Cb3 Cc5 15.C:c5 N:c5 16.Ng5 h6 17.N:f6! ± Flesch—Ivkov, Amsterdam 1954) 3.Ng2 e5 4.d3 Ng4 5.c4 e4 6.d:e4 d:e4 7.Cfd2 f5 8.Cc3 Cf6 9.0—0 Dd7 10.f3 e:f3 11.e:f3 Nh5 12.Tel+ Ne7 13.Cb3 0—0—0= (Filip—Bisguier, Göteborg 1955); c) interesantă este după 1.Cf3 Cf6 2.g3, ideea 2...b6?! și mai departe 3.Ng2 Nb7 4.0—0 c5 5.d3 g6 6.e4 Ng7 7.Cc3 — în spiritul deschiderii este totuși 7.Cbd2 — 7...0—0 8.Cg5 Ce8 9. f4 f5 10.g4 e6 11.Ne3 Cc7 12.g:f5 e:f5 13.d4 h6 14.Ch3 d6 15.d:c5 d:c5 16.e5~ (Polugaevski—Bondarevski, 31 camp. U.R.S.S. 1963); sau chiar 2...b5?! 3.Ng2 Nb7 4.0—0 c5 5.d3 d5 6.Cbd2 e6 7.e4 d:e4 8.Cg5 Cbd7 9.C:e4 C:e4 10.C:e4 Dc7 11. e4 b4 12.c3 b:c3 13.b:c3 Ne7 14.Tb1 Nc6 15.Dg4 g6 16.Nf4 e5 17.Ng5 ~ (Bilek—Kozomara, Sarajevo 1962). Mai slab este 2.g3 d5 3.Ng2 Cc6?! la care poate urma 4.0—0 e5 5.d3 Nd6 6.Ng5 h6 7.N:f6 D:f6 8.Cc3 Ce7 9.Q:j2 c6 10.e4 d4 11.Ce2 g5? 12.c3 c5 13.Cc4 Nc7? 14.b4! ± (Murei—Estrin, camp. Moscovei 1964). De asemenea, după 1.Cf3 Cf6 2.g3 e6 3.Ng2 Ne7 4.d3 d5 5.Cbd2 negrul poate juca aici 5...b6, pentru că după 6.0—0 0—0 7.e4 d:e4 8.Cg5 negrul continuă cu 8...Nb7 9.Cg:e4 C:e4 10.C:e4 Dc8 11.Tel Cd7 12.Nd2 c5= (Lisițin—Antoșin, 32 camp. U.R.S.S. 1955).

2. Se poate juca și 3...c6 și acum: a) 4.0—0 Ng4 5.d3 Cbd7 6.Cbd2 e5 7.e4 d:e4 8.d:e4 Nc5 9.De2 0—0 10.h3 Nh5 11.Tel Te8= (Langeweg—Trifunovici, Beverwijk 1962); b1) 4.d3

Ng4 5.Cbd2 Cbd7 6.h3 N:f3 7.C:f3 e6 8.0—0 Nc5 9.Del 0—0 10.e4 d:e4 11.d:e4 e5 12.Ng5 h6 13.N:j2 Te8 14.Td1 Dc7 15.Ch4 ± Vasiukov—Trifunovici, meci U.R.S.S.—Iugoslavia, Rijka 1961); b2) 5.h3 N:f3 6.N:f3 e5 7.Cd2 Nc5 8.0—0 0—0 9.c4 Dc7 10.Dc2 Cbd7= (Gereben—Ivkov, Beverwijk 1961).

3. S-a mai întâlnit și 4...c6 și acum: a) 5.d3 Cbd7 6.Cbd2 h6 7.e4 d:e4 8.d:e4 C:e4 9.Cd4 C:d2 10.N:d2 Nh7 11.Nc3 Dc7 12.Dj3 e5 13.Tel 0—0—0 14.Cb4 f6 15.Na5 Cb6 16.c4 Td3 17.Dh5 ~ (Smislov—Euwe, Zürich 1953); sau 5...e6 6.Del Ne7 7.Cc3 Cfd7 8.e4 Ng6 9. Nf4 d4 10.Cc2 c5 11.b4 f6 12.e5 Cc6 13.e:f6 ± (Korcinoi—Djurasevici, Belgrad 1961); sau 6.Cbd2 Ca6 7.a3 Ne7 8.Del Cc5 9.Cfd4 Ng6 10.Cab3 Cc17 11.e4 0—0 12.C:c5 — mai bine 12.f4 —, = (Zvelkov—Smislov, Amsterdam 1954); b) 5.d3 Cbd7 6.Cbd2 e5 7.Del Nc5 8.e4 d:e4 9.d:e4 Ne6 10. Cg5 Dc7 11.C:e6 D:e6 12.De2 h5 13.Cb3 Nb6 14.a4 a6 15.a5 Na7 16.h3 0—0—0 17.Ng5 (Iudovici—Krasnov, Moscova 1963).

4. Sau 6.Cc3 h6 7.Del Nh7 8.e4 d:e4 9.d:e4 Nb4 10.Nd2 0—0 11.Td1 ~ (Nei—Furman, 31 camp. U.R.S.S. 1963).

5. Jucabil este și 6...Ne7 cu continuările: a) 7.Del c6 (sau 7...Cbd7 8.e4 d:e4 9.d:e4 — la 9.C:e4 poate urma 9...0—0 10.Cfd2 Ng6 11.Cc4 C:e4 12.d:e4 e5 13.a4 Dc7 = Barcza—Bihovski, Moscova 1962 — 9... Ng6 sau 9...Ng4 10.Cc4 N:f3 11.N:f3 Dc7 12.Dc3 e5 13.b4 0—0 14.Nb2 Tfe8 15.Tad1 Nf8= Benkö—Stein, Amsterdam 1964 — 10.De2 0—0 11.b3 Cc5 12.Ce5 Nh5 13.De3 Cc17 14.Nb2 C:e5 15.N:e5 f6 = Samkovici—Bikovski, Moscova 1962) 8.e4 Nh7 (sau 8...d:e4 9.d:e4 Nh7 10.e5 Cd5 11. Ce4 0—0 12.Nd2 Cd7= Flesch—Spiridonov, Tel Aviv 1964) 9.De2 0—0 (dacă 9...c5?! atunci poate urma 10.Ce5! Cc6? 11.C:c5

b:c6 12.b3 Da5 13.Nb2 Tfd8 14.Tfd1
Tab8 15.c4 Tb7 16.c:d5 c:d5 17.e:d5 C:d5
18.Cc4± Lein—Nitonen, Soci 1964)
și acum a1) 10.e5! Cfd7 11.Ce1 c5
12.f4 Cc6 13.Cdf3 b5 14.g4 Tac8
15.Nh3 Dc7 16.Ne3 Tce8 17.Nf2 f5
18.Cg2 g5 19.Ng3± Lengyel—Nei-
Beverwijk 1964); a2) 10.Rh1?! a5 11.
a4 Ca6 12.Ce5 Cc5 13.f3 Nd6 14.Cg4
C:g4 15.f:g4 Dc7 16.Tel f6 Barcza—
Spasski, Soci 1964); a3) 10.Tel Dc7
11.e5 Cfd7 12.Cf1 c5 13.h4 Cc6 14.Nf4
Tic8 15.Ce3 Da5 16.Nh3 Cd4 (Dely—
Hort, Sarajevo 1964); a4) 10.b3! a5
11.Nb2 a4 12.c4 Ca6 13.Ce5 a3 14.Nc1
Cb4 15.e:d5 e:d5 16.c:d5 Cf:d5
17.Dcd4 Cc3 ± (Kozma—Smislov,
Soci 1963); b) 7.h3?! c6 8.Del 0—0
9.Rh2?! Cbd7 10.b3 Da5 11.Nb2 Na3
12.Dcl N:b3 = (Bilek—Florian, Ba-
latonfüred 1959); c) 7.b3 c6 8.Nb2
Cbd7 9.e3 0—0 10.De2 Dc7 11.h3 a5
12.a4 ± (Bilek—Paoli, Kecskemet
1963).

6. Petrosian—Euwe, Zurich 1953.

7. Mai slab este 4...c6 5.J3 e5 6.h3
Nh5 7.c4 d:c4 8.d:c4 Cf6 9.Ne3±
(Benkő—Keres, Curaçao 1962).

8. Dacă 10.g4 atunci poate urina
10...Ng5 11.Ch4 C:e4! 12.C:g6 C:f2!
13.T:f2 f:g6 14. Ce4 T:f2 15.C:f2
Dh4 ± analiză Euwe.

9. Corect era 12.Db5 și dacă 12...
Nb6 atunci 13.Cc4.

10. Și după 13.Cb3 Nb6 14.Ng5
Dc8 15.Ne3 Ce6 = Bouwmeester—
Keres, Varna 1962).

11. Interesant este 2...Cc6 3.Ng2
Ng4 4.c4 d:c4 5.Ca3 g6 6.C:c4 Ng7
7.d3 e5 8.Nd2 Cge7 9.Tcl a5 10.Ce3±
(Stein—Lutikov, Kislovodsk, 1966).

12. Mai puțin indicat este 6...Cf6?!
de ex.: 7.Cbd2 0—0 8.Tel Dc7 9.De2
Cd7 10.Cf1 b6 11.Ce3 Cd4 12.C:d4
c:d4 13.Cg4 h5?! — corect era 13...
Nb7 — 14.Ch6+! g:h6 15.N:g6! Te8

16.D:h5 Cf8 17.e:d5! ± (Kofman—
Doroškevici, Dnepropetrovsk 1964).

13. Alte continuări după 7. Cbd2
0—0 8.Tel1 (mai slab este 8.c3?! din
cauza 8...f5 9.c4 d4 10. a3 a5 11.Tel
Cg6 12.e:f6 e:f6± Gromek—Suetin, Po-
lanica Zdroj 1958) sînt: a) 8...Nc7
9.c3 (bine este aici 9.Ch4! b6 10.f4
Nb7 11.c3 Dd7 12.e5 b5 13.Dh5 Cg6
14.Cdf3 C:h4 15.D:h4 Ce7 16.Dh3 Nb6
17.g4 d4 18.c:d4 c:d4 19.Cg5± Ciocîltea
—Janza, Tel Aviv 1964. La 9.h4 negrul
ajunge repede la avantaj după 9...f5!
10.e:d5 e:d5 11.Cf1 f4 12.Cg5 h6 13.Ce6
N:e6 14.T:e6 Cd4 15.Tel Cef5 ± Go-
jak—Matulovici, Sarajevo 1964) 9...b6
10.a3 (sau 10.J4 c:d4 11.c:d4 a5 12.e5
Na6 13.Cf1 Dd7 14.h4 Tic8 15.C:h2
Cb4 16.Te3 Nd8 17.Cel Cf5± Doroš-
kevici—Damianovici, Soci 1964) 10...
Na6 11.e:d5 C:d5 12.Cc4 Dd7 13.Dc2
Tad8 14.b4 Cde7 15.Da4 = (Ciocîltea—
Ivkov, Sarajevo 1964); b) 8...Dc7
9.c3 Nd7 10.De2 f6 11.a3 a5 ~ (Gur-
ghenidze—Hasin, 24 camp. U.R.S.S.);
c) 8...b6 9.c3 Nc7 10.e5 Na6 11.Cf1 d4
12.c:d4 Cb4 13.Cg5 ~ (Gurghenidze—
Polugaevski, 25 camp. U.R.S.S.). În
practică s-au mai întîlnit în loc de
7...0—0 mutarea interesantă 7...Tb8
de ex.: a) 8.a4 b6 9.Tel 0—0 10.h4
Nc7 11.Cg5 h6 12.Ch3 e5 13.e:d5
C:d5 14.Cc4 Ne6 15.Ce3 Dd7 16.C:d5
N:d5 ± Czerniak—Szilagyi, Pecs
1964; b) 8.Tel 0—0 9.c3 b6 10.Cf1
Nc7 11.e5 J4 12.c4 Cg6 13.Cg5 Ce:e5
14.f4 Cd7 15.b4 h6 16.Ce4 c:b ~
Flesch—Szilagyi, Pecs 1964.

14. 13.d4! c:d4 14.c:d5 d3 15.D:d3
Cb4 16.Db3 Nd6 17.Cc3 a5 18.Cb5±
(Stein — Bradvarevici, Kislovodsk
1964).

15. Mai puțin bine este 7...b6 din
cauza 8.e5 Cd7 9. Tel Dc7 (sau 9...
Nb7 10.c3 0—0 11.Cf1 Te8 12.h4 f6
13.e:f6 N:f6 14.d4 Tc8 15.Ng5 c:d4
16.c:d4 Ca5 17.b3 Na6 18.Ce3 Cb7
19.Nf4± Gheller—Baghirov, 31 camp.
U.R.S.S.) 10.De2 ± sau chiar 7...d:e

8.d:e Dc7 9.Tel b6 10.Cf1 Na6 11.c3 Td8 12.Da4 Nb7 13.e5 Cd7 14.Nf4 Cf8 15.h4 Ca5 16.h5 ± (Ciociltea—Drimer, Ploiești 1957).

16. Prin intervertire de mutări din Apărarea Siciliană, albul avind jucată mutarea De2 în loc de Cbd2, s-a continuat cu 8.e5 Cd7 9.c4! d4 10.h4 Te8 11.Tel Cf8 12.Cbd2 Nd7 13.h5 h6 14.Ch2 Ch7 15.Cg4 ± (Smislov—Gligorici, Amsterdam 1964). Sau negrul joacă în loc de 2...c5, 2...Cf6, urmînd aceeași schemă de dezvoltare a variantei principale, de ex.: 3.Ng2 e6 4.0—0 Ne7 5.d3 0—0 6.Cbd2 și acum 6...a5?! 7.e4 a4 8.c3 c5 9.e:d5 C:d5 10.a3 Cc6 11.Cc4 Dc7 12.De2 b6 13.Tel Nb7 14.h4 Tfe8 15.h5 h6 16.Ch2 b5 17.Ce3 Cf6 18.Ceg4 C:g4 19.C:g4 ± (Zilber—Korelov, camp. R.S.S. Letone 1963). De asemenea se poate juca — în loc de 8.Tel în lin varianta principală — și 8.c3 cu următoarele continuări: a) 8...b6?! 9.Tel Nb7 10.h4 Dc7 11.Cf1 Tad8 12.e5 Cd7 13.Nf4 Tfe8 14.d4 c:d4 15.c:d4 b5 16.Ce3 Db6 (Kogan—Makogonov, camp. echipe, Vorujieji Sil 1963); b) 8...Dc7 9.De2 b6 10.Tel d:e4 11.d:e4 e5 12.Cf1 h6?! 13.Ce3 Td8 14.Ch4 Ne6 15.Chf5 Rh7 16.g4 ± (Benkö—Schweber, Stockholm 1962); c) 8...Tb8 9.Tel Te8 10.a3 (sau 10.e5 Cd7 11.Cf1 b5 12.h4 a5 13.Nf4 Na6 14.Cf1h2 Dc7 ± (Evans—Sherwin, camp. S.U.A. 1955) 10...b5 11.e:d e:d 12.Cf1 h6 13.b4 Ne6 14.C3d2 a5~ (Barcza—Pogats, camp. Ungariei 1961).

17. Alte continuări întîlnite: a) 8...b6?! 9.e5 (sau 9.De2 a5 10.e5 Cd7 11.Cf1 a4 12.Tbl b5 ± Ciociltea—Spasski, 15 Olimp. Varna 1962) 9...Cd7 10.Cf1 Na6 (sau 1: 10...Dc7 11.De2 Cd4?! 12.C:d4 c:d4 13.Nf4 Nb7 14.h4 Tfc8 15.Tec1 Dc5 16.Cd2 Db4 17.Cb3 ± Alster—Golz, Ploiești 1957; 2: 10...Te8 11.h4 Nb7 12.Cf1h2 b5 13.Nf4 Cb6 14.Cg4 d4 15.Cg5 ± Cetkovici—Rabar, camp. Iugoslaviei 1962; 3: 10...Nb7 11.h4 b5 12.Cf1b2 a5

13.a4? b:a4 14.T:a4 d4 15.Cg5? N:g5 16.h:g5 Dc7 17.Cg4 Ce7 18.N:b7 D:b7 ± Forintos—Nedelkovici, Oberhausen 1961) 11.h4 De8 12.Nh3! Nd8 13.Nf4 Ne7 14.Cf1h2 Cd8 15.Dd2 a4 16.Ng2 ± (Petrosian—Barcza, Budapesta 1962); b) 8...d:e4 9.d:e4 e5 (dacă 9...b6?! atunci poate urma: 10.e5 Cd7 11.Ce4 Na6 12.Nf4 b5 13.c3 Db6 14.Dc2 Tfd8 15.h4! Cf8 16.h5 Tac8 17.h6 ± (Petrosian—Kan, 22 camp. U.R.S.S. 1955) 10.c3 b6 11.De2 a5 12.a4 Na6 13.Cc4 Ce8 14.Cfd2 Cd6 15.Nf1 Ng5 16.b3~ (Sofrevski—Bradavrevici, camp. Iugoslaviei 1962); c) 8...Tb8 9.e5 Cd7 10.Cf1 b5 11.h4 Na6 12.Cf1h2 b4 13.Nf4 Nb5 14.Nh3 c4 15.d4 Db6 16.Ne3 Tfc8 17.Cg5 ± (Boltvinnik—Uhlmann, Turneul Alehin, Moscova 1956); d) 8...b5 și acum d1) 9.e5 Cd7 10.Cf1 Tb8 11.h4 b4 12.Cf1h2 a5 13.Nf4 Cb6 14.Nh3 a4 15.Cg5 h6 16.Cg3 c4 17.Cg4 ± (Kosenkov—Misiakov, 1/2 camp. R.S.F.S.R. 1964); sau: 10...b4 11.h4 a5 12.h5 a4 13.h6 g6 14.Cf1h2 Na6 15.Cg4 c4 16.d4 a3 17.b3 Ca7 18.Nf4 Cb5 19.Dd2 Cc3 20.Cg5 Tc8 21.Ch3 Tc6 22.Ng5 ± (Schweber—Liebert, 16 Olimp. Tel Aviv 1964); sau 10...a5 11.h4 b4 12.h5 a4 13.h6 g6 14.Cf1h2 Na6 15.Nf4 Db6 16.b3 Tfc8 17.Cg4 Dd8 18.Dd2 Cd4 19.Cgh2 Nb7 20.C:d4 c:d4 21.Cf3 Db6 22.Tac1 ± (Pietzsch—Damianovici, Kecskemet 1964); d2) 9.De2 Na6 10.e5 Cd7 11.Cf1 b4 12.h4 Da5 13.Nf4 c4 14.Cf1h2? (trebuia 14.d:c1) 14...Ce5 15.Ted1? b3! 16.a:b3 c:d3! 17.c:d3 Nd3 ± (Ciociltea—Pietzsch, Bad Liebenstein 1963); sau 9...Ce8?! 10.Cf1 Cc7 11.h4 a5 12.h5 a4/13.h6 g6 14.c3 b4 15.c4 d:c4 16.d:c4 D:d1 17.T:d1 Ca5 18.Ng5 Te8 19.N:e7 T:e7 20.Cg5 ± (Kavalek—Hamann, Halle 1963).

18. S-au mai întîlnit în practica turneelor următoarele scheme de joc, mai interesante: a) 9.c3?! Td8?! (bine este și 9...b5! 10.a3 a5 11.e5 Cd7 12.d4 b4 13.Cf1 c:d4 14.c:d4 b:a3 15.b:a3 Cb6 16.h4 a4 17.h5 Ca5 18.h6 g6

19.Ng5! N:g5 20.C:g5 De7 21.f4 Cb3 22. Ta2 Na6!~ (Simaghin—Ravinski, camp Moscovei 1959). După 9...Tb8 10.Cf1 d4 11.e5 Cd7 12.c4 b5 13.b3 b:c3 14.b:c3 Nb7 15.Nf4 Na8 16.h4 Tb2 17.Dc1 Tb6 18.C1h2 Ta6= (Polugaevski—Nedelkovič, camp. european echipe, Oberhausen 1961) 10.e5 Ce8 11.Cf1 b5 12.h4 b4 13.C1h2 b:c 14.b:c Tb8 15.h5 Na6 16.h6 g6 17.Nf1 Td7 18.Cg4± (Krogus—Dzięciolowski, Ploiești 1957); b) 9.Cf1 d:e?! 10.d:e Td8 11.De2 Cd4 12.C:d4 c:d4 13.e5 Cd5 14.a3 Nd7 15.Dd3 Na4 16.Ne4 f5 17.e:f6 C:f6 18.Nf4 Db6 19.Dc4 Nb5 20.Db3 C:e4 21.T:e4 Td5 22. Tael± (Stein—Klovan, 31 camp. U.R.S.S., 1963); c) 9.e5 Cd7 10.De2! Rh8?! 11.Cf1 f6 12.e:f6 C:f6 13.Nf4 Nd6 14.N:d6 D:d6 15.Ce5± (Lengyel—Vranesici, Amsterdam 1964).

19. Este bine și 10.Cf1, intrucit după 10...Na6 11.Nf4 Db6 12.e5 Cd7 13.h4 negrul a câștigat un timp foarte important față de varianta normală, și mai departe, după 13...c4, 14.h5 c:d 15.c:d Tac8 16.h6 g6 17.Ne3 Db7 18.d4± (Benkő—Uhlmann, Stockholm 1962).

20. Sau 11...c4 12.Nf4 Ce5 13.d4 Ca4 14.Tab1 b4 15.h4 a5 16.h5 Da7 17.De3 c3 18.b3 Cb2 19.h6 g6 20.C1h2 Nd8 21.Ng5 N:g5 22.D:g5 De7 23.De3± (Gheorghiu—Stepak, camp. mondial studențesc, Cracovia 1964).

21. Iată cum au decurs câteva partide — care pot deveni model — din această poziție pe care o considerăm favorabilă albului: a) 13.Nf4 Na6 14.Ce3! (slab este 14.Dd1? din cauza 14...a4 15.C1h2 Tfc8 16.h5 Dd8 17.g4 Ta7 18.g5 Cd4 19.Nh3 Cf8 20.Rh1 C:f3 21.C:f3 d4!± (Ciociltea—Uhlmann, Varna 1962) 14...Ta7 (sau 14...a4 15.b3 Ta7 16.h5 Tfd8? 17.h6 g6 18.C:d5!± Vasiukov—Uhlmann, Berlin 1962) 15.h5 Tfc8? 16.h6 g6 17.C:d5! e:d5 18.e6 Dd8 19.e:f7+! Rh8 (dacă 19...Rf8, atunci 20.Cg5 N:g5 21.N:g5

D:g5? 22.De8+ sau 19...R:f7 20.Cg5+ N:g5 21.N:d5+ Rf8 22.De6±) 20.Ce5!± (Ciociltea—Kozma, Soci 1963); a1) 14...Cb6 15.h5 Tfc8 16.h6 g6 17.Cg4 Cd7 18.Cg5 Cd4 19.Dd2 Dd8 20.c3 Cf5 21.Ch3 Tab8 22.Ce3 C:e3 23.D:e3 b:c 24.b:c Tb2 25.N:d5 e:d5 16.e6± (Robatsch—Cobo, Havana 1963); a2) 14...c4 15.C:d5 e:d5 16.e6 Nd6 17.N:d6 D:d6 18.e:d6 c:d6 19.De8! Td8 20.Nh3± (Gheorghiu—Liebert, camp. european echipe, Sinaia 1964); b) 13.C1h2 Na6 14.h5 Tfc8 15.h6 g6 16.Nf4 Dd8 17.Cg4 a4 18.Dd2 c4 19.d:c4 N:c4 20.Ng5 a3 21.b3 Na6 22.Tac1 Ca7 23.N:e7 D:e7 24.Cg5! Cb5? (trebuia 24...Tc6) 25.N:d5!± (Bronstein—O'Kelly, Beverwijk 1963).

22. O altă posibilitate care merită atenție este: a) 3...Cc6 (slab este 3...f5?! din cauza 4.Cf3 Ne7 5.e:d5 e:d5 6.g3 Ch6 7.Ng2 0—0 8.0—0 f4 9.Ce5 c6 10.Cdf3± Pavlov—Partos, camp. României 1962) 4.g3 și acum negrul poate juca 4...b6?! 5.Ng2 Nb7 6.Cf3 Dd7 7.0—0 0—0 8.e:d5? e:d5 9.d4 f6 10.c3 h5~ (Eresko—Brovko-Siktívar 1959), sau 4...Cf6 5.Ng2 d:e4 6.d:e4 e5 7.Cf3 Ng4?! 8.h3 Ne6 9.0—0 h6 10.De2 Cd7 11.Cc4 Nc5 12.c3 a6 13.Ch4 Ce7 14.Rh2 c6 15.Cg4± (Gheorghiu—Voiculescu, camp. României 1962); sau 5...Ne7 6.Cg3 e5 7.0—0 0—0 8.Tel d:e4 9.f1:e4 Nc5 10.De2 De8 11.c3 a5 12.h3 b6 13.Ch4 Na6 14.Df3 Ce7± (Ciociltea—Voiculescu, camp. României 1962); b) 3...d:e4 4.d:e4 Cc6 5.Cf3 Cf6 (sau 5...Nc5 6.c3 Cf6 7.Ne2 e5 8.0—0 0—0 9.Dc2 a6?! 10.Cc4! De8 11.b4! Na7 12.a4 Ng4 13.b5 N:f3 14.N:f3 a:b5 15.a:b5 De6 16.Ta4!± (Czerniak — Heiklenfeld, Nathania 1961) 6.Nb5 Nd7 7.0—0 a6 (sau 7...Ne7 8.b3 a6 9.N:c6? N:c6 10.De2 0—0 11.Nb2 b6 12.Tad1 Dc8 13.Ce5 Ne8 14.Rh1 a5 15.a4 Da6 16.c4 Tad8 17.Cg4 — mai bine 17.Cdf3 Db7 18.Tdc1 — 17...Cd7 18.e5 Rh8 19.f4 Cc5 20.Tf3 Nc6 21.Th3~ (Gheorghiu—Troianescu, camp. României

1963) 8.Ne2 e5 9.c3 Nc5 10.Dc2 0—0 11.b4 Na7 12.Cc4 De7 13.Ne3 N:e3 14.C:e3 Ne6 15.Cd2 Tfd8 16.Tfd1 g6 17.Cb3 T:d1+ 18.T:d1 Tj8 19.Cc5± (Ciociltea—Botez, București 1962); c) 3...c5 4.Cf3 Cc6 5.g3 d:e4 6.d:e4 b6 7.c3 Nb7 8.Nb5 a6 (sau 8...Nb7 9.Da4 De7 10.Ce5 Tac8 11.D:a7 Nd6 12.N:c6+ N:c6 13.D:c7 T:c7, 14.C:c6 T:c6 15.f3± Tringov—Porath, Amsterdam 1964) 9.Ne2 Cf6 10.0—0 Ne7 11.Dc2 e5 12.a4 0—0 13.Tel Te8 14.Nf1 De7 15.Cc4± (Gufeld—Rubel, 1/2 27 camp U.R.S.S.); cf) 6.C:e4 Cf6 7.C:f6+ D:f6 8.Ng2 h6 9.0—0 Nd7 10.Tel Ne7 11.Nf4 g5 12.Ne5 C:e5 13.C:e5 0—0—0 14.c3! Rc7 15.Db3 b6 16.Da4± (Henkin—Cistiakov, meci, Moscova 1963).

23. Sau 4.g3 d:e4 5.d:e4 Cc6 6.Ng2 e5 7.Cg3 g6 8.0—0 Ng7 9.Cc4 D:d1 10.T:d1 Ng4 11.Tel Cd7 12.Ce3 N:f3 13.N:f3 0—0—0 14.Ng4 h5 15.N:d7+ T:d7= (Dely—Barca, Moscova 1962).

24. Albul obține un joc mai bun după 4...d:e4 5.d:e4 b6 6.Nb5+ c6 7.Ne2 Ne8 8.0—0 9.c3 Na6 10.Tel Dc8 11.e5 Cd5 12.Ce4 Tj8 13.Dc2 Cd7 14.Ng5 N:e2 15.T:e2 f6 16.e:f6 g:f6 17.Nh6 (Kivioia—Golde-nov, camp. armatei sovietice, 1963). Alte continuări: a) 4...c5 5.g3 b6 6.Ng2 d:e 7.Cg5 Nb7 8.Cg:e4 Cd5 9.0—0 Cc6 10.Cc4 Ne7 11.c3 0—0 12.a4 De7 13.a5 Tad8 14.a:b6 a:b6 15.Db3± (Juhtman—Ghersman, camp. R.S.S. Ucrainiene 1964); b) 4...b6 5.c3 Nb7 6.Dc2 Ne7 7.Ne2 0—0 8.0—0 c5 9.Tel Cc6 10.Cf1 De7 11.Ng5 d:e4 12.d:e4 Ce5 13.Cg3 h6 14.Nd2 cu șanse de ambele părți (Nejmeldinov—Bondarevski, Soci 1964).

25. Albul poate juca și în următoarea ordine: 5.Ne2 d:e4 6.d:e4 Nc5 7.0—0 0—0 8.c3 a5! 9.Dc2 e5 10.Cc4 De7 11.a4 Tfd1 12.Ng5 h6 13.Nh4 Ng4 14.h3 N:f3 15.N:f3 De6 16.Ne2± (Ciociltea—Fichtl, Kislovodsk 1964).

26. Merită atenție 5...b6, care la un joc exact din partea negrului, duce la un joc aproximativ egal, de ex.: 6.e5 Cd7 7.d4 Ne7 8.c3 a5 9.Nb5 C6b8 10.0—0 Na6 11.c4! N:b5? (cu 11...c6! negrul nu avea greutatea) 12.c:b5 c5! — din nou trebuia 12...c6 — 13.Tel± (Ciociltea—Hasin, Kislovodsk 1964). Aici s-a mai întâlnit și 5...d:e4, de ex.: 6.d:e4 e5 7.Ng2 Nc5 8.0—0 0—0 9.De2 De7 10.c3 a5 11.Cb3 Nd6= (Tringov—Portisch, Amsterdam 1964).

27. Cu deosebirea de a avea jucat De2 în loc de Cbd7, pot surveni poziții interesante după: a) 9...Ng4 10.h3 N:f3 11.D:f3 Dd7 12.Cd2 Tfd8 13.Cc4 De6 14.De2 Nf8 15.Ng5 Td7 16.Tad1 Tad8 17.T:d7 T:d7 18.f4 e:f4 19.g:f4 b5 20.Ce5 C:e5 21.f:e5 Ce8 (Vasiukov—Cistiakov, camp. U.R.S.S. echipe 1954); b) 9...c3 10.De2 Nf8 11.Cc4 h6 12.Td1 Nd7 13.h3 Dc8 14.Rh2 b5 15.Cd2 Tb8 16.b4! a5 17.a3 Cd8 18.Nb2 Nd6 19.Cb3 Cb7 20.Tac1± (Gheorghiu—Marici, Bordeaux 1964).

28. Și mai departe 13.C:e5 C:b5 14.Db3 Ca7 15.Dcd4 a4 16.D:a4 b5 17.Db3 N:e4 18.N:e4 C:e4 19.T:e4 b:c4 20.D:c4 Dd1+ 21.Rg2 Nd6 22.Cd7 Tfd8 23.Cf6+! și albul a câștigat în atac (Vasiukov—Barca, Moscova 1962).

29. Sau a) 7.Cc3 Cge7 8.Cd5 0—0 9.c3 Ng4 10.Ce3 Nd7 11.a4 De7 12.Nd2 h6 13.Ch4 f5 14.f4 Tae8 15.e:f5 g:f5 16.Dh5 De8 17.Cc4 Tf6 18.g4± (Saharov—Luik, 1/2 28 camp. U.R.S.S.); b) mai slab este 7.Ne3?, negrul avînd jucat Cge7 în loc de d6, de ex.: 7...d6 8.Dd2 0—0 9.Nh6 f5 10.N:g7 R:g7 11.Cc3 h6 12.e:f5 N:f5 13.Ch4 Ne6 14.f4 Db6± (Tringov—Benkö, 15 Olimp. Varna 1962); c) 7.Ch4 Cf6 8.c3 0—0 9.Ca3 d5! 10.Cc2 d:e4 11.d:e4 D:d1 12.T:d1 Ng4 13.f3 Ne6 14.Ne3 b6 15.Td6 Ca5 16.b3 Cb7± (Ciociltea—Mititelu, București 1961); d) avînd jucat d5 în loc de d6:

7.Cbd2 Cge7 8.Tel 0—0 9.e5 Cf5 10.c3 b6 11.Cf1 h6 12.h4 Nb7 13.d4 c:d4 14.c:d4 Te8 15.Nf4 Rh7 16.Dd2 Ca5~ (Minici—Cirici, camp. Iugoslaviei, poziția survenind după mutările 1.e4 e6 2.d3 d5 3.Cd2 c5 4.Cf3 Cc6 5.g3 g6 6.Ng2 Ng7 7.0—0 Cge7).

30. Sau 8.Tb1 0—0 9.a3 a5 10.a4 h6 11.Cbd2 Ne6 12.Cc4 f5 13.De2 f4 14.d4! c:d4 15.c:d4 Ng4 16.d5 C:d5 17.e:d5 Cd4 18.Dd1 e4 19.C:d4! ± (Polugaevski—Parma, meci U.R.S.S.—Iugoslavia, Leningrad 1964).

31. Sau 8...Ne6 9.f4 Dd7 10.Cd2 0—0 11.Cc4? e:f4 12.g:f4 d5 13.Ce3 d:e4 14.d:e4 D:d1 15.T:d1 Tadj8 16.Nd2 Nh6 17.Cf1 Ng4? (Bivsev—Vladimirov, Spartachiada R.S.F.S.R. 1963).

32. Și partida s-a desfășurat mai departe cu 13.d:e4 d5? 14.e:d5 D:d5 15.D:d5 C:d5 16.Cg5 Cb6 17.Ne3 Ca4 18.Tae1! Nd7 19.Nc1! ± (Ciociltea—Fischer, Varna 1962).

33. Sau: a) 7.Tel Cge7 8.c3 e5 9.Ne3 0—0 10.Ca3 b6 11.Ce2 d5 12.Ng5 f6 13.Nd2 d4 14.c:d4 c:d4 15.Cb4 Ne6 16.Da4 Dd7 (Schweber—Petrosian, Buenos Aires 1964); b) 7.c3 Cge7 8.a4 0—0 9.Ca3 d5 (merită atenție 9...a6!) 10.De2 b6 11.e5 Dd7 12.Nf4 Na6 13.Tfd1 Tab8 14.Ce2 c4 15.d4 Ca5 16.Ce3 Cb3 17.Ta3 Nc8 18.Cg4 și albul a obținut atac puternic (Czerniak—Dely, Pecs 1964).

34. Sau 8.Tel 0—0 9.c3 b5 (juca-bil mai întâi și sub ordinea 9...Tb8 10.a4 a6 11.Cb3 b5 12.a:b5 a:b5 13.d4 c4 14.Cbd2 Ca5 15.b4 c:b3 16.C:b3 Cec6 17.C:a5 Ca5 18.Na3 Cc4 19.Nb4 Te8 20.Cd2 ± Tringov—Hecht, Kecskemét 1964) 10.a3 Tb8 11.Cf1 e5 12.Ch4 d5 13.Nd2? Ne6 14.b4 d:e4 15.d:e4 c:b4 16.a:b4 a5~ (Lokvenec—Barczay, Miskolcz 1963).

35. Albul are jucat 0—0 în loc de d6 și acum, după 8.c3, negrul continuă cu 8...Dc7. Ne ex.: 9.Tel d5

10.e:d5 C:d5 11.Cb3 b6 12.c4 Cde7 13.Nf4 Dd8 14.d4 Nb7 15.d:c5 N:b2 16.Tb1 Ng7 17.D:d8= (Tringov—Langeweg, Kecskemét 1964).

36. Sau 9...b6 10.Cf1 Na6 11.d4? c:d4 12.C:d4 Ce5 13.Ng5 h6 14.Da4 Nb7 15.N:e7 D:e7 16.Tad1 Tfc8? (Troianescu—Petrosian, București 1953).

37. Și 13.Cg4 b:a4 14.Ch7+ Rh8 15.T:a4 e5= (Troianescu—Stahlberg, București 1953).

38. Czerniak—Janosevici, Belgrad 1962.

39. Alte sisteme de joc, bazate pe dezvoltarea Nf8 pe diagonala f8—a3 sint: a) 3...Cf6 4.Cgf3 Ng4? 5.h3 Nh5 6.g4 Ng6 7.Ce5 Cbd7 8.C:d7 C:d7 9.f4 e6! 10.De2 (la 10.f5 negrul continuă cu 10...e:f5 11.e:f5 Dh4+ 12.Re2 0—0—0) 10...Dh4+ 11.Df2 D:f2+ 12.R:f2 Nc5+ 13.Rg3 f6= (Gufeld—Birbrager, 1/2 31 camp. U.R.S.S.); b) 3...e5 4.Cf3 Nf6? (sau 1: 4...Cd7 5.d4 d:e4 6.C:e4 e:d4 7.D:d4 Cgf6 8.Ng5 Ne7 9.0—0—0! 0—0 10.Cd6 Da5 11.Nc4 b5 12.Nd2! Da6 13.Cf5 Nd8 14.Dh4 b:c4 15.Dg5 Ch5 16.Ch6+ Rh8 17.D:h5 D:a2 18.Nc3 Cf6 19.D:f7! ± Tal—Smislov, Bled 1959; 2: 5.g3 Cgf6 6.Ng2 d:e4 7.d:e4 Nc5 8.0—0—0 9.b3 De7 10.Nb2 Na3 11.N:a3 D:a3 12.Cc4 Dc5 13.Dd3! b6 14.Cd6 Na6 15.c4 Tad8 16.Tad1 Cb8 17.Ch4 ± (Ciociltea—Saborido, Tel Aviv 1964) 5.g3 Ce7 6.Ng2 0—0 7.0—0 f5 8.c4! d:e4 9.d:e4 Ca6 10.a3 f4 11.b4 c5 12.g:f4 T:f4! 13.Cb3 Tf8 14.b5 ± (Bronstein—Baghirov, 1/2 31 camp. U.R.S.S.); c) 3...Cd7 4.Cgf3 e5 (sau 4...Dc7 5.g3 d:e4 6.f:e4 e5 7.Ng2 Nc5 8.0—0 Ce7 9.b3 Cg6 10.Nb2 0—0 11.a3 a5 12.Ce1 b6 13.Cd3 Na6 14.Cf3 Nd6 15.h4! Tfe8 16.h5 Cgf8 17.Ch4 Cc5 18.Cf5 ± Olafsson—Eliskases, Mar del Plata 1960) 5.g3 Cgf6 6.Ng2 Nc5 7.0—0 0—0 8.c3 Nb6 9.a4 Te8 10.b4 a5 11.Dc2 Cf8 12.Cb3 d:e4 13.d:e4

Ng4 14.b:a5 N:a5 15.C:a5 D:a5
16.Cd2± (Suetin—Lomaia, meci R.S.S.
Bielorusă—R.S.S. Gruzină, 1962);
d) 3...d:e4 4.d:e4 e5 5.Cf3 Cd7 6.Nc4
Ne7 7.a4 Dc7 8.c3 Cc5 9.b4 Ce6 10.a5
Cf6 11.Dc2 0—0 12.Cb3 Tb8 13.Cg5
C:g5 14.N:g5 b5 15.a:b6 a:b6 16.0—0
Ch5 17.Ne3 Cf4 18.Tfd1 Ne6 19.N:e6
C:e6 20.Ta6± (Simaghin—Furman
1961).

40. Dacă 5...d:e4?! atunci 6.d:e4
Cf6 7.Ng2 0—0 8.0—0 Cbd7 9.e5!
Cd5 10.e6 f:e6 11.Cg5 Cc5 12.De2 e5
13.Cc4 Dc7 14.Tel h6 15.Ce4 C:e4
16.N:e4± (Stein—Berger, Amsterdam
1964).

41. Nu este recomandabil 5...e6?!,
negrul fiind obligat să aplece — mai
târziu — linia de joc de la nota 7,
cu un tempo în minus, de ex.: 6.Ng2
Ce7 7.0—0 b6 8.Tel Nb7 9.De2 Cbd7
10.Cf1 0—0 11.e5 c5 12.h4 Cc6 13.Nf4
Dc7 14.c3 Na6 15.Tad1 Tac8 16.Clh2

b5 17.Nh3 b4 18.h5 b:c3 19.b:c3 Da5
20.Tcl Tie8 21.Cg4 Cd8 22.Ng5!±
(Dascalov—Tot, Sombor 1964).

42. Alte linii de joc întâlnite în
practică: a) 8.b4 d:e4 9.d:e4 Dc7 10.
Nb2 Ng4 11.h3 N:f3 12.D:f3 Cbd7 13.
Tfd1 Tfd8 14.Nf1 Cf8 15.Nc4 Cc8 16.a4
Tde8 17.Ta3± (Smislov—Bouwmees-
ter, Leipzig 1960); b) 8.Tel d4 (sau
8...Dc7 9.c3 f5 10.De2 Cbd7 11.Cg5
Dd6 12.e:d4 e:d4 13.f4 e4 14.jd:e4 d:e4
15.Cd:e4~ Robatsch—Donner, Halle
1963) 9.c3 c5 10.c:d4 c:d4 11.b4
b5 2.Cb3 Cc6 13.Nd2 Ca6
14.a3 Nd7 15.Tcl Tc8 16.Cc5± (Ve-
limirovici—Cirici, Belgrad 1963); c)
8.c3 Cd7 9.Dc2 Dc7 10.Tel f5 11.b3
d:e4 12.d:e4 Cf6 13.Nb2 f4 14.c4 Ch5
15.c5± (Gufeld—Lazarev, 1/2 31 camp.
U.R.S.S. 1963).

43. ± Stein—Ilivitchki, 1/2 31 camp.
U.R.S.S. 1963.

TABELA 113

DESCHIDEREA RETI

Sistemul Barcza

1.Cf3 d5

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	$\frac{c4^1}{d:c4}$	$\frac{e3^2}{e5^3}$	$\frac{N:c4}{Cf6}$	$\frac{0-0}{a6}$	$\frac{b3^4}{e6^5}$	$\frac{Nb2}{Cc6}$	$\frac{a4}{Ne7}$	$\frac{Ce5}{Ca5!}$	$\frac{d4}{C:c4}$	$\frac{C:c4}{0-0}$			=
2		$\frac{e3^6}{d4}$	$\frac{e:d4^8}{C:c4}$	$\frac{C:d4}{D:d4}$	$\frac{Ce3}{e5!}$	$\frac{d3}{Nc5^9}$	$\frac{Ne3}{Dd6}$	$\frac{Cb5}{De7}$	$\frac{N:c5}{D:c5}$	$\frac{d4}{e:d4}$	$\frac{D:d4}{D:d4}$	$\frac{C:d4}{Ng4^{10}}$	=
3		$\frac{b4}{f6^{11}}$	$\frac{e3^{12}}{e5}$	$\frac{Db3^{13}}{e5}$	$\frac{b:c5}{N:c5}$	$\frac{e:d4}{e:d4}$	$\frac{Ne3}{De7+}$	$\frac{Ne2}{Ce6}$	$\frac{0-0}{b6}$	$\frac{Te1}{Dd6}$	$\frac{N:c5}{b:c5}$	$\frac{Ca3}{a6^{14}}$	+ =
4		$\frac{g3}{e6}$	$\frac{Ng2}{Cf6^{15}}$	$\frac{0-0}{Ne7^{16}}$	$\frac{Cb3^{17}}{e5^{18}}$	$\frac{c:d5^{19}}{C:d5}$	$\frac{Nb2}{Ce6}$	$\frac{d4^{20}}{b6^{21}}$	$\frac{Ce3}{C:c3}$	$\frac{N:c3}{Nb7}$	$\frac{d:c5}{N:c5}$	$\frac{Db1}{De7^{22}}$	=
5				$\frac{Ca3^{23}}{d:c4}$	$\frac{b:a3}{N:a3}$	$\frac{Dc2}{0-0^{24}}$	$\frac{Cg5}{b5^{25}}$	$\frac{Nb2}{e6}$	$\frac{0-0}{Te8}$	$\frac{N:f6}{h6}$	$\frac{Dh7+}{D:f6}$	$\frac{Ce4}{Rf8}$	+ =
6		$\frac{b3^{27}}{e6}$	$\frac{g3}{Cf6}$	$\frac{Ng2^{29}}{Nf5^{23}}$	$\frac{Nb2}{e6}$	$\frac{0-0}{Cb7}$	$\frac{d3^{30}}{Nd6}$	$\frac{Ce3^{31}}{De7^{32}}$	$\frac{Te1}{e5^{33}}$	$\frac{c:d5}{c:d5}$	$\frac{e4}{d:e4}$	$\frac{d:e4}{Ng4^{14}}$	=
7							$\frac{d3}{h6^{25}}$	$\frac{Cb7^{27}}{Ne7^{26}}$	$\frac{a3^{28}}{0-0}$	$\frac{De2}{Nh7}$	$\frac{Ne3}{b5}$	$\frac{c:b5}{c:b5^{40}}$	~

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8	g3 ⁴¹	Ng2	d4 ⁴²	0-0	c3 ⁴³	Cbd2	e4	C:e4 ⁴⁴				
	g6	Ng7	Ch6	0-0	Cf5	Cd7 ⁴⁴	d:e4					
9				0-0	b3	Ng2	d:e5	Cbd2	C:e5	Tb1 ⁴⁶		
			Cf6	Cc6	Cbd7	e5	Cg4	Cg:c5	C:e5			
10		Ng2	c4 ⁴⁸	c:d5	Db3	Cc3	d3	Nf4 ⁴¹	0-0	Tac1	e4 ⁴²	
	Cf6	Nf5 ⁴⁷	c6 ⁴⁹	c:d5	De8 ⁵⁰	e6	Cc6	Ne7	0-0	Dd7		
11		Ng2	d3 ⁵¹	h3	N:f3	0-0	Cd2	c3	d4	e4	e:d5	d:e5
	c6 ⁵²	Ng4	Cd7	N:f3 ⁵³	Cg7	e6	Ne5	0-0	Nb6	e5	e:d5	C:e5 ⁵⁴
12		Ng2 ⁵⁸	0-0 ⁵⁹	c4	Da4	D:e4	Cc3	d3	Ne3	C:h4	Tfe1	Ce4
	Cc6 ⁵⁷	e5	Ng4	d:c4	Dd7	f6	0-0-0	h5	h4	Cge7	g5	Ne6 ⁶⁰

NOTE:

1. Deschiderea Reti -a concretizat în deceniul întâi de după primul război mondial concepțiile „hipermoderne” privitoare la lupta pentru centru (vezi „Să învățăm metodic șahul” ed. III.). Combinând presiunea directă asupra centrului negru (prin c2—c4) cu supravegherea de la distanță a cîmpurilor centrale (prin dezvoltarea nebunilor în fianchetto), Deschiderea Reti păstrează o structură de pioni elastică, mobilă care permite tot felul de intervertiri de mutări ca și treceri în alte deschideri. De altfel, ideea de a trece la momentul oportun în variante favorabile ale altor deschideri se manifestă în ultimul timp prin jucarea la începutul partidei a unor mutări care „nu angajează” după care — în raport cu schema de dezvoltare aleasă de adversar — se alege deschiderea. Acesta este sensul sistemelor practice de marele maestru maghiar Barcza, ca și începerea partidei cu 1.g3.

2. Alle posibilități: a) 3.Ca3!? c5 (3...e5!? 4.C:e5 N:a3 5.Da4+ b5 6.D:a3 Dd5 7.Df3! Cf6 8.D:d5 — 8.d3 Ne6 9.D:d5 C:d5 10.Nd2 c:d3 11.e4 Cb6 12.N:d3 a6 13.b3 f6 14.Cf3 Samkovici—Estrin, Moscova 1964), 8...C:d5 9.g3 Nb7 10.Ng2 f6 11.Cg4 Cd7!

12.b3± Pachman) 4.C:c4 Cc6 5.Cce5! (5.g3 f6 6.Ng2 e5 7.d3 Ne6 8.0-0 Ceg7 9.Cd2 QJ5 10.Ce4 Ne7= Kashdan—Nimzovici, Bled 1931; 7.b3 Cge7 8.Nb2 Cd5 9.0-0 Ne7 10.Ch4 0-0= Nottingham 36, sau 5...g6 6.Cce5 C:e5 7.C:e5 Ng7 8.Da4+ Rf8 9.Cf3 Nd7 10.Df4 Nc6 11.Ng2 Ch6~ Bilek—Keres, U.R.S.S.—Ungaria 1955) 5...C:e5 6.C:e5 Cf6 7.e3 e6 8.b3 Cd7 9.Nb5 Nd6 10.Nb2 0-0 11.C:d7 N:d7 12.Dg4 f6= (Keres—Fine, Semmering 1937); b) 3.Da4+ Cc6 4.Ce5 Nd7 5.C:d7 D:d7 6.D:c4 e5 7.g3 Nd6 8.Ng2 Cge7 9.0-0 0-0=; c) 3.e4 c5 4.N:c4 Cc6 5.b4! e6 6.b5 Cce7 (Kramer—Fine, New York, 1948—49) 7.d4!± (MCO).

3. a) 3...Cc6 4.N:c4 e5 5.d4! e:d4 6.e:d4 Nb4+ 7.Cc3 Cf6 8.0-0 0-0 9.Ng5 (Pachman); b) 3...Ne6!? 4.Cg5 (Gheller—Keres, 4.Ca3) N:f5 5.e4 Nc6 6.N:c4 e6 7.d4!? (7.d3!) 7...Ne7 8.h4 Cf6 9.Cc3 h6 10.C:e6= (Darga—Keres, Beverwijk 1964); c) 3...b5!? 4.a4 e6 5.a:b5 c:b5 6.b3 a6! 7.b:c4 b4! (Euwe).

4. 6.d4 duce la Gambitul Damei acceptat.

5. 6...b5!? 7.Ne2 Nb7 8.Nb2 Cbd7 9.a4 ± (Keres—Euwe, meci 1939-40). Varianta în continuare este o partidă Keres—Fine, Zandvoort 1936).

6. Sau 3.g3 c3 4.Ng2 Cc6 5.0—0 e5 6.d3 Cf6=.

7. După Alehin, nu este bine 3...c5 din cauza 4.b4 f6 5.e:d4! c:d4 6.c5 a5 7.Da4+ Nd7 8.b5 e5 9.Nc4 și negrul nu poate juca 9...N:c5 din cauza 10. N:g8 T:g8 11.Dc4. Merges însă 9...Dc8 10.Db3 a4 11.Nf7+ Re7 12.Dc4 Ne6 13.N:e6 D:e6 14.Ca3 Rf7 ~ (H. Müller?—Schach, 1957). Merges și 6...e5 7.Ne4 Ne7 8.d3 Rf8 9.Cbd2 a5 10.b:a5 Cd7 = (Kevitz—Denker, New York 1953).

8. 4.b4? C:b4 5.e:d4 e5! 6.a3 e4 7. a:b4 e:f3 8.D:f3 D:d4 9.Ta2 Ng4! 10. De3+ D:e3 11.f:e3 N:b4 12.Tb2 Na5 ±

9. a) 7...Cf6 8.Ne3 Dd8 9.Ne2 Ne7 10.0—0! 0—0 11.f4 e:f4 12.T:f4 Nd6 13.Tf1 ± (Pachman); b) 7...c6 8.Ne3 Dd6! 9.d4 (9.Ne2 Ch6! 10.0—0 Cf5 ± Lisitîn—Flohr 16 camp. U.R.S.S.) 9... e:d4 10.D:d4 D:d4 11.N:d4 Ne6 =

10. 14.f3 0—0—0! 15.0—0—0 Nd7 remiză (Katelov—Alehin, Praga 1943).

11. a) 3...c5 4.e3 f6 duce la nota 7; b) 3...a5 4.b5 f6 5.e3 c5 6.b:c6 C:c6 7.C:d4 C:d4 8.e:d4 D:d4 9.Cc3 Ng4 10.Ne2 N:e2 11.D:e2 ± (Lisitîn—Klovan, 1/2 22 camp. U.R.S.S.).

12. 4.d3 e5 5.a3 Ne6 6.g3 =

13. 5.e:d4 e4! 6.De2 De7 7.Cg1 Cc6! (Lokverc — Addicks, Praga 1931).

14. 14.Ch4 Cge7 15.Nf3 0—0 16. Cb5! ± (Napolitano—Balogh, Olimp. coresp. 1960—62).

15. a) 3...d:c4 4.Da4+ (4.Ng2 Cf6 5.0—0 Cbd7 6.Ca3 Cb6! 7.C:c4 C:c4 8.Da4+ Nd7 9.D:c4 Nc6 = Reti—Knoch, Budapesta 1926) 4...Nd7 5. D:c4 c5 6.Ce5 Cc6 7.C:d7 D:d7 8.Ng2 Cf6 9.d3 Ne7 10.0—0 Cd4 11.Cc3 Td8 12. a4 = (Reti—Tartakower, Sem-

mering 1926) sau 4...Dd7 5.D:c4 Dc6 6.D:c6 C:c6 7.Ng2 Cf6 8.Cc3 Nd6 9. d:e5 C:e5 10.0—0 C:f3 11.N:f3 c6 (Horowitz—Denker, camp. S.U.A. 1944); b) 3...d4 4.Ng2! Cf6 5.f3 c5 6.0—0 Cc6 7.a3 Ne7 8.Dc2 0—0 9. Te1 =; c) 3...e6 4.Ng2 Cf6 5.b3 a5 6.0—0 a4 7.b:a4 d:c4 8.Dc2 Da5 9. D:a4 D:a4 10.Dd3 Cbd7 11.Cc3 Da5 12.Nb2 Ne7 13.Ce4 0—0 14.C:f6+ N:f6 15.N:f6 C:f6 16.Tf1 ± (Gheller—Bronstein, turneul zonal Moscova 1964).

16. Sau 4...Cbd7 5.b3 c6 6.0—0 Nd6 7.Nb2 0—0 8.d4 Ce4 9.Cbd2 f5 = (Reti—Vajda, Semmering 1926)

17. Aci și la mutările precedente d2—d4 duce la Deschiderea Catalană.

18. a) 6...a5 7.Nb2 Cbd7 8.Cc3 Cb6 9.d3 c6 = (Golombek—Stahlberg 1951); b) 6...d4 7.e3 Cc6 8.e:d4 C:d4 9.Nb2 C:f3+ 10.D:f3 Tb8 = (Botvinnik—Stahlberg, Olimp. Amsterdam 1954); c) 6...Cbd8 7.Nb2 Te8 8.c5 a5 9.a2 Nf8 10.Dc2 ± (Takacs—Maroczy, Rohitsch—Sauerbrunn 1924).

19. 7.Nb2 d4 8.b4! a5! 9.b5 Dc7 10.d3 e5 11.e4! Ce8! = (Eliskases—Pilnik, Buenos Aires 1947).

20. a) 9.Ca3 Nf6 10.N:f6 C:f6 11. Tc1 De7 12.Dc2 Cd7 13.Cc4 Tb8 14. Tfd1 e5 ± (Reti—Honlinger, Tr. Teplice 1928); b) 9.Cc3 Nf6 10.Dc1 (10. Tc1 C:c3 11.N:c3 e5! ±) 10...b6 11. C:d5 e:d5 12.d4 Na6 13.Tel = (Flohr—Stoltz, meci 1931).

21. Sau 9...Cb4 10.a3 Ca6 11.d:c5 D:d1 12.T:d1 C:c5 13.Cbd2 Tfd8 14. Tac1 Nd7 = (Sliwa—Pachman, Katowice 1948).

22. Euwe—Flohr. meci 1932.

23. O idee foarte interesantă a lui Smislov. La 5.Da4+ cel mai bine este 5...Cbd7, de ex.: a) 6.D:c4 a6 7.Dc2 Tb8 8.0—0 Ne7 9.Ca3 0—0 10.

Cc4 c5 11.a4 b6 12.d3 Nb7 13.Nf4
Ta8 14.e4 Nc6 15.Nf2 Ce8 16.Nc3
Cd6 ~ (Smislov—Unzicker, Tel
Aviv 1964); b) 6.0—0 a6 7.D:c4 b5
8.Dc2 Nb7 9.a4 c5 10.a:b5 a:b5 11.T:a8
D:a8 12.Ca3 Nc6 13.Ce1 Cd5 ~
(Smislov—Szily, Budapesta 1952).
Se poate juca și 5...Nd7, de ex.: 6.
D:c4 Nc6 7.Dc2 Cbd7 8.0—0 e5 9.Ce3
Nc5 10.d3 0—0 (Smislov—Suetin, 20
camp. U.R.S.S.).

24. De considerat este 6...a6 ur-
mat de b7—b5 și Nb7 (Euwe).

25. Sau 7...Nd7 8.Ce5! Nc6 9.C:c6
C:c6 10.D:c4 Dd4 11.D:d4 C:d4 12.
Tb1 Tab8 13.e3 Cc6 14.Re2 Ca5 15.d3
b6 16.Nd2 Cb7 17.Thc1 ± (Smislov
—Saborido, Oberhausen 1961).

26. 14.D:g6 f:g6 15.Cd6 Td8 16.
C:b5 a6 17.Cc3 T:d2 18.Ce4 T:e2 19.
Cd6 ± (Smislov—Holmov, 29 camp.
U.R.S.S.).

27. Albul este obligat să apere
pionul c4 dacă vrea să joace în spi-
ritul Deschiderii Reti. Cu 3.d4 se
ajunge la Gambitul Damei, varianta
Slavă.

28. Cu această mutare se începe
așa-numitul „Sistem New York“ (sau
Lasker), considerat ca una dintre
cele mai bune apărări împotriva
Deschiderii Reti. Nebunul poate fi dez-
voltat și la g4, de ex.: 4...Ng4 5.Ce5
Nh5 6.Ng2 e6 (sau 6...Cbd7 7.C:d7
D:d7 8.Nb2 e6 9.0—0 Nd6 10.d3 De7
11.Dc2 0—0 12.e4 d:e4 Reti—Torre,
Moscova 1925) 7.Nb2 Ne7 8.0—0 Cbd7
9.C:d7 D:d7 10.d3 0—0 11.Cbd2 Dc7
12.Tc1 Tfd8= (Reti—Capablanca,
Moscova 1925). Un alt sistem este
4...e6 5.Ng2 Cbd7 6.0—0 Nf6 7.Na3!
Dc7 8.Dc1 0—0 9.N:d6 D:d6 10.Da3
D:a3 11.C:a3 b6 12.Tfcl Nb7 13.c:d5
e:d5 14.Cd4 Te8 15.Rf1 Tac8 16.Cf5 ±
(Szily—Kapu, Budapesta 1953).

29. Interesant este 5.Na3 g6 6.d3
Ng7 7.Cbd2 Db6 8.Ng2 Cg4!? (8...

Da5!) 9.d4! Ca6 10.0—0 Cb4 11.0—0
Cb4 12.Nb2 0—0 13.a3 Ca6 14.Tc1
Td8 15.b4 ± (Petrosian—Tal, Curação
1962).

30. Nimic nu dă 8.d4 h6 9.Cbd2
0—0 10.Ch4 (10.Ce5 a5 11.C:d7 D:d7
12.f3 Tfe8! ♣ Tartakower—Kostici,
Meran 1926) 10...Nh7 11.Nh3 De7
12.e3 Na3 13.Nc3 b5! ♣ (Flohr—The-
len, Praga 1931).

31. Sau 9.Cbd2 și acum: a) 9...e5!
10.c:d5 c:d5 11.Tc1 De7 12.Tc2 a5
13.a4 h6 14.Dal Tfe8 15.Tfcl Nh7
16.Cf1 Ce5! 17.T:c5 N:c5 18.C:e5 Tac8
19.Ce3 De6 ♣ (Reti—Lasker, New
York 1924); b) 9...Nh7 11.c:d5 e:d5
11.e4 Ng4 12.h3 N:f3 13.C:f3 Te8
14.Ch4 d:e4 15.d:e4 Ne5= (Bogolju-
bov—Staehelin, Zürich 1934).

32. 9...e5? 10.e4! d:e4 11.d:e4 Nb6
12.Ch4 ±.

33. Sau 10...Tfd8 11.h3 Na3= ;
11.e4 d:e4 12.d:e4 Ng4= (Euwe).

34. 14.h3 N:f3 15.D:f3 Tac8 16.Ted1
Tc6 17.Tacl Tfe8= (Katetov—Toino-
vici, 1947).

35. Sau 7...Nc5 8.d4?! Ne7 9.Cbd2
0—0 10.Ce5 C:e5 11.d:e5 Cd7 12.e4
d:e4 13.N:e4 (C:e4) Cc5 14.N:f5 e:f5
15.Cf3 Dd5 (Stein—Gheller, camp.
R.S.S. Ucrainiene, 1959).

36. Sau 8...Nc5 9.Cc3 (9.Cbd2 0—0
10.Dc2 De7 11.e4 d:e4 12.d:e4 Nh7 ♣
Keres—Euwe, AVRO 1938) 9...0—0
10.Dc2 Nh7 11.e4 d:e4 ~ (Smislov—
Keres, 19 camp. U.R.S.S.).

37. Sau 9.Cc3 0—0 10.Dc2 Nh7
11.e4 d:e4 12.d:e4 Cc5= (Euwe—
Kmooh, Leningrad 1934).

38. Sau a) 10.Tc1 a5 11.a3 Te8
12.Tc2 Nh7 13.Dal Nf8 14.Tel Db6
15.Nh3 Nc5 16.Tf1! Nf8= (Capablan-
ca—Lilienthal, Moscova 36); b)
10.Tel Nh7 11.Dc2 a5 12.Nc3 Db3
13.h3 Nc5 14.Tf1 Tfe8 15.Db2 Ch5

16.Nd4 N:d4 17.D:d4 c5~ (Savon—Korelov, 30 camp. U.R.S.S.); c) Se recomandă și 10.c:d5 c:d5 11.Cd4±

39. Sau 10...Te8 11.b4 Nf8 12.Ch4 Ng4 13.h3 Nh5 14.Chf3 a5 15.Db3 e5 16.e4 d:e4 17.d:e4 N:f3 18.N:f3 Cc5 19.b:c5 D:d2 20.Nc1 Dd7 ♣ (Ujtely—Antošin, Soci 1964).

40. 14.b4 Dc7, de ex.: 15.Db2 Cb6 16.Ne5 Dd7 17.Cb3 a:b4 18.a:b4 T:a1 19.T:a1 Ca4 20.Dd2 Tc8 (Botvinnik—Smislov, meci 1958) sau 15.Db3 a:b4 16.N:b4 Cc5 17.Dc3 Tf8 18.Tic1 Db7 19.De5 Cfd7 20.Dh5 Nf6 ♣ (Uu ghiro, 1/2 28 camp. U.R.S.S., Vilnius 1960).

41. Intenția albului este de a înfriza angajarea luptei în centru prin c2—c4 sau f2—d4 după dezvoltarea nebulunii în fianchetto la g2. Sistemul acesta a fost jucat cu virtuozitate de către marele maestru maghiar Barcza. În cele ce urmează vom analiza numai variantele care au importanță independentă, deoarece în foarte multe cazuri se ajunge prin interverire de mutări în variante ale Deschiderii Reti, Catalană, Engleză și mai ales Indiana regelui la alb.

42. a) 4.0—0 e5! 5.f3 Ce7 6.e4 0—0 7.Cbd2 d4 8.Cc4 f6 9.a4 Ne6 10.Cel Cd7 11.f4 c6 12.a5 Dc7 13.b3 b5 ♣ (Pirc—Pachman, Saltsjobaden 1948); b) 4.c4 d:c4 5.Ca3 Ne6 6.Dc2 c5! 7.C:c4 Cc6 8.0—0 Tc8 9.d3 Ch6! 10.Cce5 C:e5 11.C:e5 N:e5 12.N:h6 Dd7 13.Tad1 f6 14.f3 Rf7~ (Olafsson—Keres, T.C. 1959).

43. 6.Cc4 c6 7.c:d5! c:d5 8.Cc3 Nf5 9.Db3 Cc6 10.e3 e6 11.Td1 De7= (Foltys—Gligorici, Veneția 1949).

44. Sau 7...g6 8.e4! d:e4 9.C:e4 Ng7 10.Ch4! Dc8 11.C:f5± (Barcza—Taimanov, Szczawno Zdroj 1950).

45. Plater—Pachman, București 1949.

46. Eliskases—Najdorf, Mar del Plata 1948. Varianta aceasta survine de obicei în ordinea de mutări 1.Cf3 d5 2.g3 Cf6 3.Ng2 g6 4.d4 Ng7 5.0—0 etc.

47. a) 3...c5 4.0—0 (4.c4 d4 5.a3 Cbd7 6.b4 e5 7.b:c5 N:c5 8.d3 0—0 9.0—0 Te8 Lisițin—Simaghin, 22 camp. U.R.S.S.) 4...e6 5.d4 (sau 5.d3 duce la variante ale Indienei regelui la alb, de ex.: 5...Ne7 6.Cbd2 Cc6 7.e4 0—0 8.De3 b6 9.e5! Ce8 10.Tel f5 11.e:f6 N:f6 12.Cf1 e5 Pachman—Schmidt, Helsinki 1952, 13.h3! Ne6 14.C1h2 Nd6=) 5...c:d4 (5...Cc6 6.c4 sau 5...Ne7 6.c4) Muce la Deschiderea Catalană 6.C:d4 e5! (6...Nc5 7.c4 0—0 8.Cb3 Nb6 9.Cc3! d:c4 10.D:d8 T:d8 11.Cd2 Cc6 12.C:c4± Gligorici—Simonovic, camp. Iugoslaviei 1949) 7.Cf3 (7.Cb3!) Cc6 8.c4 d4 9.e3 Ne7 10.e:d4 e:d4 11.b3 0—0 12.Nb2 Nc5= (Koltzauer—Gligorici, Moscova 1947); b) 3...c6 4.0—0 (sau 4.b3 Ng4 5.0—0 Cbd7 6.Nb2 e6 7.c4 Ne7 8.Cc3 N:f3 9.N:f3 d:c4 = Benkő—Trifunovici, Budapesta 1948) și acum: b1) 4...Nf5 5.c4 d:c4 6.Ca3 e5 7.C:c4 e4 8.Cel Nc5 9.d3 0—0 10.Ne3 Cbd7= (Tartakower—Rossolimo, meci 1948); sau 5.b3 e6 6.Nb2 h6 7.d3 Ne7 8.e3 Nh7 9.De2 a5 10.a4 Ca6 11.Cc3 Ca5 12.Ce5± (Larsen—Polugaevski, Le Havre, 1966); b2) 4...Ng4 5.b3 (sau 5.d3 Cbd7 6.Cbd2 e6 7.e4 Ne7 8.h3 Nh5 9.Tel± Euwe—Bogolubov, meci 1928; sau 5.Ce5 Nh5 6.d4 e6 7.b3 Cbd7 8.C:d7 C:d7 9.c4 Ne7 10.Cd2 0—0 11.Cf3 a5 12.Nb2 a4 Bouwmeester—Garcia, Tel Aviv 1964) 5...Cbd7 6.Nb2 e6 7.d3 Nd6 8.Cbd2 0—0 9.Dcl! e5 10.e4 Te8 11.h3 N:f3 12.N:f3 d:e4 13.d:e4 b5! 14.Ng2 Ce5 15.De1 De7 16.Td1 a5! ♣ (Spasski—Smislov, meci Leningrad—Moscova 1959) — 7.c4 Cbd7 8.C:j7 D:d7 9.Db3 Ne7 10.Cc3 0—0 11.Td1 Th8 12.Ng5? d:c4 13.D:c4 Ne2++ Mora—Botez, Tel Aviv 1964 —; c) 3...Ng4 4.c4! c6 5.c:d5 c:d5 6.Ce5 Nc8! 7.0—0 e6

8.Cc3 Ne7 9.d4 0—0 10.Nf4 Nd7 11.Db3± (Smislov—Darga, Amsterdam 1964).

48. 4.d3 sau 4.0—0 duc la variante ale Indienei regelui la alb, de ex.: 4.d3 e6 5.0—0 c6 6.Cbd2 (6.b3 duce la varianta 6) și acum la 6...Ca6 (Smislov) poate urma 7.a3 Ne7 8.b4± (Reshevsky—Evans, 1955). Mai bine este 6...Nc5 7.Del 0—0 8.e4 d:e4 9.C:e4 C:e4 10. d:e4 Ng4 11.Nf4 c6 12.h3 N:f3 13.N:f3 e5= (Smislov—Keres, Moscova 1956). Se poate juca și 6...Cbd7 7.Del Ne7 8.e4 d:e4 9.d:e4 Ng4 10.Cc4 N:f3 11.N:f3 Dc7 12.Dc3 e5 13.b4 0—0 14.Nb2 Tf8~ (Benkő—Stein, Amsterdam 1964).

49. La 4...e6 poate urma 5.0—0 c6 6.b3 trecind în Deschiderea Reti (var. 6) sau 5.Db2! Dc8 cu inițiativă pentru alb.

50. Mai slab este: a) 6...Dd7? 7.Ce5 Dc7 8.Cc3! Cc6 9.C:c6 b:c6 10.d3 e6 11.0—0± (Rossolimo—Castillo, Veneția 1950); b) 6...Db6 7.D:b6 a:b6 8.Cc3 e6 9.d3 Cc6! 10.0—0 Ne7 11.Nf4 h6 12.Cb5 0—0 13.Tfcl± (Barcza—Opocenski, Karlovy-Vary 1948); c) 6...Dc7 7.Cc3 e6 8.d3 Cbd7 9.Nf4 Db6 10.D:b6 C:b6 11.0—0 a6 12.Tacl± (Barcza—Balogh, coresp. 1943—44); d) 6...Nc8 7.d3! Cc6 8.Nf4 e6 9.Cc3 Nd6 10.N:d6 D:d6 11.Cb5 De7 12.Tcl± (Barcza—Rossolimo, Veneția 1949).

51. Foarte bine este și 9.Ng5 Ne7 10.Tcl h6 11.N:f6 N:f6 12.e4 d:e4 13.d:e4± (Konstantinopolski—Verlinski, 1/2 11 camp. U.R.S.S.).

52. Cu acest sacrificiu de pion albul poate obține avantaj. O partidă Barcza—Smislov, Olimpiada Moscova 1956 a continuat astfel: 12...d:e4 13.d:e4 C:e4 14.C:e4 N:e4 15.Ce5 C:e5 16.N:e4 Cc6 17.Tfcl Dc8 18.Da4 Td8 19.T:d8+ D:d8 20.N:c6 b:c6 21.D:c6±

53. Unul dintre cele mai bune sisteme de combatere a Deschiderii Barcza. Vezi și nota 47, b2; alte conținuturi: a) 2...c5 3.Ng2 Cc6 4.d4 e6 5.0—0 Cf6 duce la Deschiderea Catalană; b) 2...Ng4 3.Ng2 Cbd7 4.c4 d:c4 5.Da4+ c6 6.D:c4 N:f7 7.N:f3 Ce5 8.Dc3 C:f3 9.D:f3 Dd5 10.D:d5 c:d5 11.Cc3 e6 12.d3 Tc8± (Zwetkov—Karakaici, 1956). Sau 4...e6 5.Da4! c6 6.c:d5 N:f3 7.N:f5 e:d5± (Szabó—Donner, Beverkijk, 1966).

54. Sau: a) 4.c4 e6 5.0—0 Cd7! 6.c:d5 e:d5 7.h3 N:f3 8.N:f3 Nd6 9.d3 Ce7 10.Cc3 0—0 11.e4 Cb6 12.Db3 Nc5 13.Td1 a5~ (Reshevsky—Larsen, Amsterdam 1964); b) 4.d4 Cd7 5.Cbd2 e6 6.h3 Nh5 7.c3 f5! 8.Db3 Tb8 (Db6) 9.c4 Nd6 10.De3 De7 11.Cg5 Cf8 12.f4 Cf6 13.0—0 h6 (Bilek—Ivkov, Amsterdam 1964); c) 4.h3 N:f3 5.e:f3 e6 6.f4 Nd6 7.0—0 Cd7 8.d3 h5 9.Te1 Df6 10.c4 Ce7 11.Cc3 h4 12.c:d5 c:d5 13.Da4 h:g3 14.f:g3 Nc5+ 15.Ne3 (Bilek—Bronstein, Amsterdam 1964); 4.b3 Cd7 5.Nb2 Cg16 6.c4 e6 7.0—0 Ne7 8.d3 (8.d4) 0—0 9.Cbd2 a5 10.a3 b5= (H. Müller—Gereben, Viena 1947).

55. 5...Nh5 6.c4 e6 7.c:d5 c:d5 8.Cc3 Ce7 9.0—0 Cc6 10.Nf4± (Lengyel—Pachman, Amsterdam 1964).

56. Benkő—Darga, Amsterdam, 1964.

57. Duce la poziții asemănătoare Apărării Cigorin din Gambitul Damei sau 4.d3 Ng4 5.h3 Nf5 6.Cbd2 Cf6 7.a3 (Pachman—Fichtl, Praga 1952) 7...a5!

58. 3.d4 duce la Varianta Cigorin din Gambitul Damei cu mutarea g3 la alb, de ex.: 3...Ng4 4.Ng2 e6 5.0—0 Ne7 6.c4 Nf6! 7.Da4 Ce7 8.Cc3 0—0 9.e3 Cc8! 10.c:d5 Cb6~ (Udovcici—Bogoliubov, 1952).

TABELA 114

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Varianta celor patru cai

1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Cf3 Ce6

	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	$\frac{g3^1}{Nc5^2}$	$\frac{Ng2^3}{0-0}$	$\frac{0-0}{Te8^4}$	$\frac{e3}{Nb4}$	$\frac{Cd5}{Nf8}$	$\frac{d4}{d6^5}$							~
2	$\frac{e4^6}{Nc5}$	$\frac{C:e5}{C:e5}$	$\frac{b4}{Nb4^{17}}$	$\frac{d:e5}{C:e4}$	$\frac{Dd4^8}{f5}$	$\frac{e:f6}{C:f6}$	$\frac{c5}{De7+}$	$\frac{Ne3}{N:c3+}$	$\frac{b:c3}{0-0^9}$				=
3	$\frac{d3}{Nb4}$	$\frac{Ne2^{10}}{d6}$	$\frac{0-0}{0-0}$	$\frac{b:c3}{N:c3}$	$\frac{Cel}{De7}$	$\frac{Ce2}{Ce8}$	$\frac{e:f5}{f5}$	$\frac{Ce3}{N:f5}$	$\frac{d4^{11}}{Ne6}$	$\frac{d4^{11}}{Nf7}$			=
4	$\frac{e3}{Nb4^{12}}$	$\frac{Cd5^{13}}{e4!}$	$\frac{C:b4}{C:b4^{11}}$	$\frac{Cd4}{0-0}$	$\frac{a3^{15}}{Ca6}$	$\frac{d3^{16}}{d5}$	$\frac{c:d5}{D:d5}$	$\frac{d:e4}{D:e4}$	$\frac{Df3}{De5^{17}}$	$\frac{b4}{c5}$	$\frac{N:a6}{c:d4}$	$\frac{Nb2^{18}}{Nb2^{18}}$	±
5	$\frac{d4}{e4}$	$\frac{Cb2^{19}}{C:d4^{10}}$	$\frac{Cd:e4}{C:e4^{21}}$	$\frac{D:d4^{22}}{C:c3}$	$\frac{D:c3}{d5}$	$\frac{Ne3^{23}}{Ne7}$	$\frac{0-0-0}{Nf6}$	$\frac{Nb4}{N:d4}$	$\frac{D:b4}{0-0^{24}}$				±
6	$\frac{e:d4}{e:d4}$	$\frac{C:d4}{Ne5^{25}}$	$\frac{C:c6^{16}}{b:c6}$	$\frac{g3}{h5^{17}}$	$\frac{Ng2^{28}}{h4}$	$\frac{0-0}{h:g3}$	$\frac{h:g3}{De7}$	$\frac{Nf4}{Nb7}$	$\frac{e3^{129}}{e3^{129}}$				+
7		$\frac{Ng5^{30}}{Nb4}$	$\frac{Nh4}{h6^{31}}$	$\frac{b:c3}{N:c3+^{32}}$	$\frac{f3}{d6^{33}}$	$\frac{e4}{0-0^{34}}$	$\frac{Ne2}{Ce5}$	$\frac{Nf2}{Cg6}$	$\frac{Dd2}{Cd7}$	$\frac{Cb3}{Cb6}$	$\frac{c5}{f5^{35}}$	$\frac{d:c5^{36}}{d:c5^{36}}$	~
8		$\frac{d5^{27}}{d5^{27}}$	$\frac{0-0^{19}}{0-0^{19}}$	$\frac{b:c6}{b:c6}$	$\frac{h6!}{h6!}$	$\frac{g5}{g5}$	$\frac{Ce4}{Ce4}$	$\frac{Df6}{Df6}$	$\frac{Nf5}{Nf5}$	$\frac{Dg6!}{Dg6!}$	$\frac{N:c3^{41}}{N:c3^{41}}$		+

NOTE:

1. Alte posibilități mai puțin jucate sînt: a) 4.a3 d5 (sau 4..d6 5.d4 Ng4 6.d5 Ce7 7.e4 g6 8.Ne2 Ng7 9.0—0 Ch5 10.Ce1 N:e2 11.D:e2 0—0 ~ Najdorf—L. Szabó, Budapesta 1950; sau 7.g3 g6 8.Ng2 Ng7 9.Cd2 Dc8 10.h3 Nd7 11.b4 a5 ~ Marini—L. Schmid, coresp. 1954—55) 5.c:d5 (5.d4 e:d4! 6.C:d4 C:d4 7.D:d4 Ne6 8.c:d5 C:d5 9.e4 Cb6 10.Ne3=) 5..C:d5 6.d3 Ne7 7.e3 (sau 7.g3 Ne6 8.Ng2 Cb6 9.b4 f5! 10.Nb2 Nf6 ♣ Pachman) 7..0—0 8.Ne2= (se joacă Varianta Scheveningen din Apărarea Siciliană cu culorile inversate); b) 4.d3 și acum: b1) 4..d5 5.c:d5 C:d5 6.g3 Ce7 7.Ng2 Cf5 8.0—0 Ne7 9.a3 a5 10.Tb1 0—0 11.Nb2 Ne6 12.b4 a:b4 13.a:b4 f6 14.Ce4 Ta7= (Hațet—Abramavicius, Vilnius 1950); b2) 4..d6 5.g3 Cd4 6.Ng2 C:f3 7.e:f3 g6 8.0—0 Ng7 9.f4 0—0 10.Te1 Te8 11.Dc2 Tb8 12.Ne3 a6 = (Stahlberg—Smislov, Havana 1964); sau 5..g6 6.Ng2 Ng7 7.Tb1 0—0 8.0—0 Cd4 9.C:d4 e:d4 10.Cb5 Cg4 11.h3 c6 12.Ca3 Ch6 13.Cc2 Cf5 14.b4 a6 15.a4 Te8 16.Te1 Ne6 ~ (Benkö—Smislov, Tel Aviv 1964).

2. Sau a) 4..d5! (considerată ca cea mai bună) 5.c:d5 C:d5 6.d3 Ne7 7.Ng2 Ne6 8.0—0 (acum și la mutarea următoare este de considerat d4, jucînd un dragon cu culorile inversate) 8..0—0 (Dd7! Pachman) 9.Nd2 Dd7 10.Te1 f6 11.Tac1 Tac8 12.Ce4 Tf8 13.Da4± (Petrosian—Reicher, București 1953); b) 4..Nb4 5.Ng2 0—0 6.0—0 e4 7.Cg5 N:c3 8.b:c3 Te8 9.f3 e:f3 10.C:f3 d5 11.c:d5 C:d5 12.c4 Cb6 13.d3 Ng4 ♣ (Sliwa—Smislov, Polanica Zdroj 1966); c) 4..g6 5.Ng2 Ng7 6.d3 (6.d4 e:d4 7.C:d4 0—0 8.0—0 Te8 9.e3 Ce5 10.b3 d6 11.Nb2 Ng4 12.f3 Nd7 13.h3 ± Rubinstein—Tarrasch, Peterburg 1914) 6..d6 7.Tb1 0—0 vezi nota 1, varianta b,2 (Benkö—Smislov); d) 4..d6 5.Ng2 h6 6.d4 Ne7 7.0—0 0—0 8.b3 e4 9.Cd2 C:d4 10.Cd:e4 C:e4 11.C:e4

Ce6 12.Nb2 Tb8= (Petrosian—Rossetto, Buenos Aires 1964).

3. Mai bine este 5.C:e5! N:f2+ (C:e5 6.d4 De7 7.d:e5 D:e5 8.Ng2±) 6.R:f2 C:e5 7.e4 c5 8.d3 h6 9.h3 h5! 10.Ne2 Ch7 11.Rg2± (Botvinnik—Keres, echipe, Moscova 1966).

4. Sau 6..d6 7.d3 Ne6 8.a3 a5 9.Ng5 h6 10.Nh4 Cd4 11.N:f6 D:f6 12.Ce4 De7 13.C:c5 d:c5 remiză (Filip—Keres, Amsterdam 1956); sau 7.a3 a5 8.d3 h6 9.Tb1 Te8 10.Ca4 e4 11.d:e4 C:e4 12.C:c5 C:c5 13.Ne3 Nf5 14.Tc1 a4 ~ (Lengyel—Liebert, Sinaia 1964).

5. Benkö—Keres, T.C. 1959.

6. Sistemul lui Nimzovici, prin care albul împiedică definitiv d7—d5 și blochează centrul, dar renunță și ei la d2—d4.

7. Mai slab este 6..Nd6 7.c5! N:c5 8.d:e5 Cg8 9.Dg4± (Nimzovici—Reli, Berlin 1928).

8. Sau a) 8.Dg4 C:c3 9.a3 Nf8! 10.Ng5 d6! 11.Dh4 Ne7 12.N:e7 D:e7 13.D:e7+ R:e7 14.e:d6+ R:d6 15.b:c3 ♣ (Neikirch și Zvetkov); b) 8.Dc2 C:c3 9.b:c3 Nc5 10.Nd3 Dh4 11.0—0 0—0 = (Nimzovici—Colle, Bled 1931).

9. List—Colle, Berlin 1931.

10. Sau a) 6.g3 Nc5! 7.h3 Ne6 8.Ng2 h6 9.a3 a5= (Gabaryn—Alehin, Montevideo 1926); b) 6.h3 h6 7.Ne3 Nd7 8.a3 N:c3+ 9.b:c3 Ce7= (Nimzovici—Naegeli, Berna 1931).

11. Fine—Dake, Mexico City 1935.

12. Sau a) 4..d5!? 5.c:d5 C:d5 6.Nb5 C:c3 7.b:c3 Nd7 7..Nd6 8.d4 Nd7 9.e4 e:d4 10.c:d4 duce la varianta principală) 8.e4! (8.d4!? e4! 9.Cd2 Dg5! 10.Nf1 f5 11.Ng3 Nd6 12.Ng2 Ca5 13.h4 0—0 ♣ Villegas—Liebstein, Mar del Plata 1944) 8..Nd6 9.d4 e:d4 10.c:d4 Nb4+ 11.Nd2 N:d2+ 12.D:d2± (Nimzovici—Spielman, Ber-

lin 1928); b) 4...d6! 5.d4 Ng4 6.d5 Cb8 7.Ne2 Cbd7 8.0—0 Ne7 9.Dc2 ± ; c) 4...Ne7 5.d4 e:d4 (5...d6 6.Ne2 0—0 7.0—0 Te8 8.b3 e:d4 9.C:d4 C:d4 10.D:d4 Cj7 11.Cd5 Nf6 12.C:f6+ D:f6 13.D:f6 C:f6 ± Nimzovici—Spielman, M. Lazne 1925) 6.C:d4 0—0 7.Ne2 d5! 8.C:c6 b:d6 9.0—0 Nd6 10.b3 De7 11.Nb2 Tf8 12.c:d5 c:d5 13.Cb5 Na6= (Pachman).

13. Sau a) 5.d4! e:d4 6.e:d4 d5 7.Ng5 Ng4 8.a3 Ne7 9.Ne3 0—0 10.h3 N:f3 11.g:f3 Te8 12.Ne2 (Botvinnik—Pachman, Moscova 1947) 12...Nf8! 13.Rf1 d:c4 14.N:c4 Ch5 ± ; b) 5.Dc2! 0—0 și acum: b1) 6.Ne2 Te8 7.0—0 d6 8.Ce1 Ne6 9.a3 N:c3 10.D:c3 a5 11.b3 Dd7 12.d3 d5 13.Dc2 Tad8= (Flohr—Fine, Nottingham 1936); b2) 6.a3! N:c3 7.D:c3 Te8 8.d3 d5 (8...a5 9.b3 j5 10.c:d5 D:d5 11.Nb2? Ng4 12.Ne2 Cd4! ± Pachman—Bely, 1960) 9.c:d5 D:d5 10.Ne2 e4 11.d:e4 C:e4 12.Dc4 Df5 13.0—0 Ne6 14.Dc2 Nd5~ (Bielicki—Smislov, Havana 1964).

14. Sau 6...e:f3 și acum: a) 7.C:c6 f:g2 8.N:g2 d:c6 9.Dc2 0—0 10.d4 ± (van den Hoek—Euwe, meci 1942); b) 7.Cd5 f:g2 8.N:g2 Ce5 9.De2 d6 10.d4 Cg6 11.h4 C:d5 12.N:d5 c6 13.Ne4 0—0 14.h5 Ch4!~ (Taimanov—Zaharov, 31 camp. U.R.S.S.).

15. Nu 8.Ne2? d5! 9.a3 Cd3+! 10.N:d3 e:d3 11.c5 Ce4 12.b4 Dg5 13.g3 Nh3 ± (Eliskases—L. Steiner, Budapesta 1933).

16. Se pare că aceasta este mai bine decât 9.Ne2 d5 10.d3 e:d3 11.N:d3 c5 12.Cb5 Nd7 13.Cc3 d:c4 14.N:c4 Cc7 15.0—0 Nc6= (Sviderski—Marshall, Nürnberg 1906). Acum la 9...e:d3 albul câștigă un tempo reluând direct cu nebulul și economisind astfel mutarea Ne2.

17. După 12...D:f3 albul are finalul mai bun, dar probabil că aceasta este totuși soluția cea mai bună pentru negru.

18. Poate urma 15...b:a6 16.D:a8 Db5 17.D:a7 d:e3 18.N:f6 g:f6 19.Dc5 Dd3 20.D:e3 Db5 21.0—0 Nf5 22.Td2 Rg7 23.Rb2 Ng6 24.Tc1 Negrul ce-liază (Ojanen-del Vecchio, cores. 1954).

19. Sau a) 5.Cg5 h6! 6.Cg:e4 (6.d5 h:g5 7.d:c6 Nc5 8.c:b7 N:b7 9.e3 De7 10.a3 a5 11.Ne2 Nc6 12.Nd2 De5 13.h3 a4 ± Kostici—Opocensky, Praga 1931) 6...C:e4 7.C:e4 Dh4! 8.Cc3 D:d4 9.D:d4 C:f4 10.Rd1= (Mayerhofer—Becker, Linz 1934); b) 5.d5 e:f3 6.d:c6 f:g2 7.c:d7+ D:d7= (Apscheneek—Tartakower, Folkestone 1933); c) 5.Ce5 Nb4 6.C:c6 (6.Ng5 h6 7.N:f6 D:f6 8.C:c6 e3! ± Bigelow—Alehin, Bradley Beach 1929) 6...d:c6=

20. a) 5...Nb4 6.e3 0—0 7.g3! Te8 8.Ng2 d6 9.Dc2 Nf5 10.0—0 ± (Fine); b) 5...e3? 6.f:e3 d5 7.c:d5 C:d5 8.Cf3 Nb4 9.Nd2 N:c3 10.b:c3 De7 11.Dc1 0—0 12.c4 ± (Sokolski—Skujia, 1957).

21. Mai slab este 6...Ce6 7.C:f6+! D:f6 8.Cd5 Dd8 9.g3 ±

22. Sau 7.C:e4 Nb4+ 8.Nd2 N:d2+ 9.D:d2 Ce6 10.g3 0—0 11.Ng2 d6 12.0—0 Nf7 13.Cc3 Ne6 14.Cd5 a5! = (Botvinnik—Flohr, meci 1933).

23. Slab este 9.e3 Ne6 10.Nd2 Ne7 11.Ne2 0—0 12.Td1 c6 13.0—0 Db6 14.Dc2 Tf8 ± (Ragozin—Mikenas, 1944).

24. Fuchs—Rhodin, 1953.

25. a) 5...C:d4? 6.D:d4 Ne7 7.b3 d6 8.Nb2 Ne6 9.e4 Cg4 10.Cd5! Cge5 11.C:e7 D:e7 12.Ne2! ± (Zwetkov—O'Sullivan, Hilversum 1947); b) 5...d6! 6.C:c6 b:c6 7.g3 Ne7 8.Ng2 Nb7 9.0—0 0—0 10.Dc2 ± (Euwe—Reti, meci 1922); c) 5...Ce5? 6.e4! Nb4 7.f4 C:e4 8.De2! 0—0 9.D:e4 Cg4 10.Df3 Te8+ 11.Ne2 d5 12.h3 ±

26. a) 6.e3 0—0 7.Ne2 d6 (7...d5 8.C:c6 b:c6 9.0—0 Nf5 10.b3 De7

11.Nb2± Pachman—Keres, Moscova 1956) 8.0—0 Te8 9.C:c6 b:c6 10.Nf3 Nb7~ (Nilsson—Malmgren, coresp. 1940); b) 6.Cc2 0—0 7.e3 Te8 8.Ne2 Cb4=; c) 6.Cb3 Nb4 7.Ng5 h6 8.N:f6 D:f6 9.Tc1 Ca5 10.Cd2 0—0 11.e3 b6= (Ojanen—Keres, Tallin 1959).

27. Atacul acesta propus de Alehin obligă pe alb la o apărare precisă. Mai slab este a) 7...0—0 8.Ng2 Te8 (8...Na6 9.Da4 Dc8 10.0—0 Tb8 11.Dc2± Lein—Rusakov, camp. R.S.F.S.R. 1963) 9.0—0 Nf8 (9...Tb8 10.a3 Nf8 11.Da4 a6 12.Tfd1 c5 13.Tab1± Machate—Ahues, 1927) 10.Nf4 Tb8 11.Dc2 Nb7 12.Tfd1 a6 13.Td2 c5 14.N:b7 T:b7 15.Ng5± (Reti—Grünfeld, Baden Baden 1925); b) 7...d5 8.Ng2 Ne6 9.0—0 10.Da4 Nd7 11.Ng5! Ne7 12.Tad1± (Reti—Przepiorka, Marienbad 1925).

28. Incercarea de a opri înaintarea pionului „h” nu dă rezultate, de ex.: a) 8.h4 Cg4 9.Ce4 De7 10.Ng2 (10.C:c5 D:c5 11.e3 Df5 12.f3 Ce5 13.Ne2 Dg6 14.Rf2 d6~ Pachman) 10...Nb4+ 11.Nd2 Ce5 12.0—0 N:d2 13.C:d2 Tb8 14.b3 c5= (Carls—Alehin, Praga 1943); b) 8.h3 h4 (8...De7 9.Ng2 h4 10.g4 De5= Mikenas) 9.g4 De7 10.Dd3? Na6 11.Ng2 d5± (Solin—Ojanen, 1951).

29. Mai slab este 12.a3 Ch5 13.Dd2 (e3) C:f4 14.D:f4 Nd6! 15.Dd2? (Dg4) 0—0—0 16.b4 Ne5 17.Tac1 f5 18.f4 Nf6 19.e4 g5!± (Pachman—Keres, Bled 1961). Mularea 12.e3! propusă de Cortlever, în albului avantaj, de ex.: a) 12...Ch5 13.a3 0—0—0 14.b4 C:f4 15.e:f4 Nd6 16.Tel Df6 17.Ce4 Dh6 18.Dd4±; b) 12...0—0—0 13.b4! 14.Db3±

30. Sau a) 6.g3 Ce5 7.Db3 N:c3+ (7...De7 8.Ne3 Ce4 9.Cb5 N:c3+ 10.C:c3 C:c3 11.D:c3 0—0 12.Ng2 d6 13.0—0 Te8, Purdy—Malmgren, coresp. 1947, 14.c5!~) 8.D:c3 d5 9.Cb5! Cg6

10.c:d5 0—0 11.C:c7 C:d5 12.C:d5 D:d5 13.Df3 Db5 14.Ng2 Te8~ (Bernards—Koch, 1934); b) 6.C:c6!± N:c3+! 7.b:c3 d:c6! 8.D:d8+ R:d8= (Hanauer—Reinfeld, New York 1938); c) 6.Cc2? N:c3+ 7.b:c3 d5! 8.e3 Ne6±

31. a) 6...N:c3+ 7.b:c3 Ce5? 8.f4! Cg6 (8...C:e4 9.e4!±) 9.g3 h6 10.N:f6 D:f6 11.Ng2 0—0 12.0—0 d6 13.Tb1 c6 14.Dd2± (Kottner—Euwe, Groningen 1946, Gligorici—Castillo, Venetia 1950); b) 6...0—0 7.Tc1 Te8 (7...d5 8.c4! 9.f5! D:d5 9.N:f6 g:f6 10.C:c6 D:c6 11.a3!± Endzelins—Balogh, camp. mondial coresp. 1955—58) 8.e3 d6 9.Ne2 Ce5 10.0—0 N:c3 T.T:c3± (Alehin—Yates, Semmering 1926, Flohr—H. Hohner, Zürich 1934).

32. Sau a) 7...Ce5 8.Db3 a5 9.a3 Nc5 10.0—0—0± (Tolus—Kan, 1/2 camp. U.R.S.S. 1952); b) 7...d6 8.e3 De7 9.Ne2 g5 10.Ng3 Ce4 11.Tc1! 0—0 12.0—0 N:c3 13.b:c3 Cg3 14.h:g3 Ce5 15.Dc2± (Botvinnik); c) 7...g5 8.Ng3 d6 9.Tc1 C:d4 10.D:d4 Nf5 11.f3!± (11.h4? Rd7± Keres—K. Richter, München 1942); d) 7...0—0! 8.Tc1 d6 9.e3 Ce5 10.Ne2 Cg6 11.N:f6 D:f6 12.0—0 N:c3 13.T:c3 a6 14.Ng4 c5~ (Lengyel—Radovici, Tel Aviv 1964).

33. Mai slab este 8...Ce5? 9.f4! Cg6 (9...C:c4 10.e4 Ce3 11.De2 C:f1 12.e5 0—0 13.Cf5+!) 10.N:f6 D:f6 11.g3 0—0 12.Ng2 d6 13.0—0± (Tolus—Furman, 16 camp. U.R.S.S.).

34. Sau a) 9...De7 10.e4 Nd7 11.Ne2 a6 12.0—0 g5 13.Nf2 Ch5 14.g3 Cg7 15.Db3 b6 16.Tfe1 Ca5 17.Db2 0—0 18.Nd3 Df6 19.De2 Tie8 20.Cc2 Cc6 21.Ce3 Ne6 22.Cd5± (Samaritan—Szigeti, coresp. 1947—50); b) 9...Ce5 10.e4 Cg6 11.Nf2 0—0 12.Df2 c6 13.Ne2 d5 14.e:d5 c:d5 15.0—0 Nd7 16.Td1 b6= (Lengyel—Spasski, Amsterdam 1964).

35. După 14...Ne6 (Botvinnik—Pirc, Moscova 1935), Fine este de părere că albul obține avantaj cu 15.c5.

36. 16.D:d8 T:d8 17.C:c5 Cf4 18.Ng3 C:e2~ (Vecsey—Banfalvy, Budapesta 1953).

37. O încercare interesantă, propusă de danezul Desler.

38. a) 7.C:c6 b:c6 8.Dd4 h6 9.Nd2 De7! 10.c:d5 c:d5 11.C:d5 N:d2+ 12.D:d2 C:j5 13.D:d5 0—0! ♣ (Keller—Smith, coresp. 1954); b) 7.c:d5 D:d5 8.N:f6 g:f6 9.e3 0—0; sau 9.C:c6

N:c3+ 10.b:c3 D:c6 11.Dd4! Nf5 12.e3 Td8 13.Dc4 Dd7 14.Dd4=

39. Mai slab este 7...h6 8.N:f6 N:c3+ 9.b:c3 g:f6 10.Da4 Dd7 11.c:d5 D:d5 12.C:c6 b:c6 13.Tad1 Dc5 14.Dd4± (Rellstab).

40. 12.0—0 N:c3 13.b:c3 C:c3 14.Dc2 C:e2+ 15.D:e2 Na6 ♣

41. 16.N:e4 N:e4 17.D:c3 N:g2 18. Tg1 Ne4 19.N:c7 Tfe8 20.c5 Te6 21.Dd4 Tae8 ♣ (Ciukaev—Petterson, Vilnius 1959).

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

1.e4 e5 2.Ce3 Cf6

	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	e4 Nc5 ¹	d3 d6	h3 Cc6 ²	Ne3 0-0	Dd2 Cd4 ¹	g4 c6	Ng2 a6	Cge2 b5	Cg3 Ce8 ¹	0-0 Ce7	Tac1 Ce6	Cce2 Nb7 ²	~
2	g3 ⁴ d5 ⁵	c:d5 C:d5	Ng2 Cbg ⁶	Cf3 ⁷ Ce6	0-0 ⁸ Ne7	d3 ² 0-0 ¹⁰	Ne3 ¹¹ Ng4 ¹²	h3 ¹³ Ne6	d4 ¹⁴ e:d4	C:d4 C:d4	N:d4 De8 ¹	N:b6 a:b6	= +
3		d4 c6	D:d4 e:d4	Ng2 ¹⁵ d5	c:d5 Ne6 ¹¹⁶	Cf3 ¹⁷ c:d5	Da4 Ce6	0-0 Nc5	Ng5 0-0	N:f6 h6	e4 D:f6	C:e4 d:e4	=
4		Ng2 d5	c:d5 c:d5	d3 ¹⁹ Ce6	Cf3 d4 ²⁰	0-0 0-0	d4 e4 ¹	Ce5 Ne6	C:c6 b:c6	Ca4 Cd7	Ne3 Da5	Tc1 Cb6 ²¹	~
5		Cf3 e4	Cd4 d5 ²²	c:d5 c:d5 ²¹	Ng2 Ce6	C:c6 b:c6	d3 e:d3	D:d3 Nb4 ²¹	0-0 0-0	Ca4 Te8	a3 Nd6 ²³		~
6					d3 Nc5 ²⁶	Cb3 Nb4	d:e4 ²⁷ C:e4 ²⁸	Nd2 Db6 ²⁹	C:e4 d:e4	Ng2 ³⁰ 0-0	N:b4 ¹ D:b4 ⁺	Dd2 D:d2 ³¹	~

NOTE:

1. a) 3...g6 4.g3! Cc6 5.Ng2 d6 6.
Cge2 Ng7 7.d3 Ne6 8.Cd5 Ce7 9.Ng5

Cfg8 10.Dd2 h6 11.Ne3 c6 12.Cc3 Cf6
13.f4! ± (Botvinnik—Söderborg, Stock-
holm 1962); b) 3...c6 4.f4! d6 5.Cf3
Cbd7 6.Ne2 Ne7 7.0-0 0-0 8.d4 ±

(Sliwa—Teschner, Riga 1959); c) 3... Cc6 4.f4! d6 5.d3 Ng4 6.Ne2 h5!? 7. Cf3 Ne7 (N:f3) 8.Ne3 Dd7 9.h3 N:f3 10.N:f3 e:f4 11.N:f4 Cd4 12.Ne3! C:f3+ 13.D:f3 ± (Alehin—Lilienthal, Hastings 1933—34).

2. Sau 5...c6 6.Ne3 N:e3!? (Nb4) 7.f:e3 d5 8.e:d5 c:d5 9.Cf3! d4 10. e:d4 e:d4 11.Ce2 Cc6 12.Dd2 ± (Sliwa—Flohr, 1960?).

3. Sliwa—Keres, Moscova 1956. După Nuzicker, singura posibilitate a albului de a echilibra jocul era 15.f4.

4. Cu această mutare se începe așa-numitul sistem Brema, de fapt o variantă a dragonului din Siciliană cu culorile inversate (vezi tabelele 26—27).

5. Alte posibilități: a) 3...Nc5 4. Ng2 Cc6 (4...c6 5.e3! 0—0 6.Cge2 Nb6 7.d4 d6 8.0—0 Te8 9.b3 Cbd7 10.Na3 Cf8 11.d5! ± Olafsson—Keller, Zürich 1959) 5.e3! d6 (5...0—0 6. Cge2 d6 7.0—0 Te8 8.d4 Nb6 9.h3 ± Korcinoi—St. Szabó, București 1954) 6.Cge2 Ng4 7.h3 Nh5 8.0—0 0—0 9. Rh2 Te8 10.f3 a5 11.g4 Ng6 12.e4 Cd7 13.d3 Cd4 = (Kaikamgiov—Mecikarov, Sofia 1957); b) 3...d6 4. Ng2 Ne7 5.Cf3 0—0 6.0—0 c6 (6... Cc6 7.d3 Nd7 8.h3 h6 9.Rh2 Ch7 10. Cg1! ± Carl—Torre, Baden Baden 1925) 7.c5! d:c5 8.C:e5 Ca6 9.b3 Dc7 10.f4 Ne6 11.d3 Tad8 12.a3 Cd5 13. C:d5 c:d5 14.e3 ± (Stoliar—Novotelnov, 1956); c) 3...g6 4.Ng2 Ng7 5. Cf3! Cc6 6.0—0 (sau 6.f4 e:d4 7.C:d4 0—0 8.0—0 Te8 9.Cc2 d6 10.h3 Ne6 11.Ce3! ± O'Kelly—Clarke, 1956) 6... 0—0 7.Tb1 a5 8.a3 d6 9.d3 duce la varianta 3 din tabela 118; d) 3...Nb4 4.Ng2 0—0 5.a3! (5.Cd5 C:d5 6.c:d5 c6 7.a3 Ne7 8.d3 c:d5 9.e3 d6 10.Ce2 Ne6 ~ Simaghin—Polugaevski, Moscova 1964; Sau 5.Cf3 Te8 6.0—0 e4 7.Cd4 Cc6 ~ Olafsson—Smislov, T.C. 1959) 5...N:c3 6.b:c3 e4 7.Ch3 Te8 8.0—0 d6 9.Cf4 b6 10.f3 e3 11.d3

Nb7 12.De1 Cbd7 13.g4 h6 14.h4 Cf8 15.Dg3 Cg6 16.Ch3 Ch7 17.h5 ± (Botvinnik—Smislov, Moscova 1964): de considerat este 4.Db3 Cc6 5.Cd5 Nd6 6.e3 C:d5 7.c:d5 Ce7 8.Ce2 c6 9.Cc3 C:d5 10.C:d5 c:d5 11.D:d5 De7 12.Ng2 ± (Korcinoi—Lein, Soci 1966); e) 3...f5 4.Ng2 Ne7 5.Cf3 d6 6.d4 e4 7.Cg5 c6 8.Da4 0—0 9.h4 d5 10.c5 b6 11.b4 a5 12.Cf4 QJ7 13.0—0 b5 14.Db2 a4 ♣ (Basiouni—L. Szabó, M. Lazne 1954).

6. a) 5...c6? 6.Cf3 Dc7 7.d4 e:d4 8.C:d5! Da5+ 9.Cd2! ± (Euwe—Mulder, Amsterdam 1933); b) 5... C:c3 6.b:c3 Nd6! 7.Tb1! Cc6 8.Da4 ± (Schwarz 6? 7.Ch3? 0—0 8.0—0 Dc7 9.f4!? N:h3 10.N:h3 e:f4 11.g:f4 Dh4 ♣ (Barcza—Bely, Budapesta 1952); 7.d4 e:d4 8.Da4+ Cd7! 9.c:d4 0—0 10.e3 c5 = (Schäffer—Batik, coresp. 1931); c) 5...Ne6!? 6.Cf3 Cc6 7.0—0 Ne7 (Cb6) 8.d4 e:d4 9.C:d4 C:c3 (9... C:d4 10.D:d4 C:c3 11.Da4+! Mason—Mieses, Monte Carlo 1902) 10.b:c3 C:d4 11.c:d4 c6 12.Tb1 ± (Carls—Antze, 1933); d) 5...Ce7! (Opocensky) 6.Cf3 Cbc6 7.0—0 (7.d3 Cf5 8.b3 Ne7 9.Nb2 Ne6 10.Tcl 0—0 11.0—0 Cf4 = H. Müller—Opocensky, Folkestone 1933) și acum: d1) 7...Cf5 8.b4! a6 9. Nb2 Ne7 (9...Ne6 10.Ce4 f6 11.a3 Dd7 12.Dc2! ± Olafsson—Dückstein, Wageningen 1957) 10.d3 Ne6 11.a3 f6 12.e3 0—0 13.Dc2 Dd7 14.Tfd1 Tfd8 15.d4 e:d4 16.e:d4 Cf:d4 17.C:d4 C:d4 18.T:d4 D:d4 ~ (Pachman—Cobo, Havana 1964); d2) 7...g6 8.b4! a6 9.a4! Ng7 10.Na3 0—0 11.b5 ± (Taimanov).

7. Sau a) 6.Ch3 (Colle) Nf5! 7. 0—0 Dd7 8.Cg5 Ne7 9.d3 Cc6 ♣ (de Groot—van den Hoek, Leeuwarden 1942); b) 6.d3! Cc6 7.Ch3 Nf5 8.f4 Dd7 9.Cf2 e:f4 10.N:f4 Ne7 11.0—0 0—0 12.Rh1 Tad8 13.Cb5!? Cb4! 14. Cc3 Ne6 15.Nd2 h6 ~ (Uhlmann—Dückstein, München 1958).

8. Sau 7.a3 Ne7 (a5) 8.d3 0—0 9. b4 f5! 10.b5 Cd4 11.C:e5 Nf6 12.f4 Ne6 13.Tb1 N:e5 14.f:e5 f4! 15.0—0! (Botvinnik — Dückstein, München 1958) 15...f:g3! 16.h:g3 T:f1+ 17.D:f1 Cd5! ~ (Botvinnik).

9. a) 8.a4 a5! 9.d3 0—0 (9...Ne6 10.Cb5! 0—0 11.e4 Nf6 12.Ne3 Cb4 13.Nc5 Te8 14.Ta8 Cd7 15. Ne3 Cf8 16.d4 Nc4 17.Tel e:d4 18.N:d4 N:d4 19.Cb:d4 ± Gheller—Flohr, 21 camp. U.R.S.S.) 10.Ne3 f5! 11.Dc1 Cd4 12. N:j4 e:d4 13.Cb5 c5 = (Pachman); b) 8.a3 a5 9.d3 Ne6! 10.Ne3 Cd5! 11. C:d5 N:d5 12.Tc1 0—0 13.Da4 Te8 = (Botvinnik—Flohr, Wageningen 1958).

10. Mai slab este 8...Ne6 9.Ne3 0—0 10.Ca4 (10.d4 e:d4 11.C:d4 C:d4 12. N:d4 Dc8 13.Dc2 Nh3 14.N:h3 D:h3 15.De4 Nd6 ~ Aronin—Ragozin, 15. camp. U.R.S.S.) 10...Cd5 11.Nc5 Tb8 12.Tc1 ± (Ozols—Szabó, Kemer 1939).

11. La 9.a3! (considerată de unii cea mai bună) poate urma: a) 9... Te8 10.b4 Cd4 11.Cd2 (11.C:e5 Nf6 12.f4 Cd7 13.C:d7 N:d7 ±) 11...a5 12.Tb1 a:b4 13.a:b4 c6 14.b5 Cd5 15. C!e4 ~ (Bronstein—Wade, Moscova 1962); b) 9...Ne6 10.b4 f5 11.Ne3 Nf6 12.Tc1 Cd4 13.Cd2 c6 14.N:d4 e:d4 15.Ca4 C:a4 16.D:a4 Nd5 ~ (Filip—Barda, București 1953); c) 9...f5 10.b4 Nf6 11.e4 Nh8 12.Tel Cd4 13.C:d4 D:d4 14.Dc2 Td8 15.Td1 ~ (Ceaplin—Ostrovski, 1959).

12. Sau 9...f5 10.b4! Nf6! 11.Db3+ Rh8 12.Tc1 Cd4 13.N:d4 e:d4 14.Ca4 =

13. a) 10.Tc1 Dd7! 11.Ce4 (11.Ca4? e4! 12.C:b6 a:b6 13.d:e4 D:d1 14.Tf:d1 T:a2 ± Carls—Sämisch, Bremen 1938) 11...Td8 12.Cc5 N:c5 13.N:c5 Tfe8 14.Tel =; b) 10.a4 a5 11.Tc1 D!h7 ~

14. Sau 11.Ce4 f5 12.Cc5 Nd5 Cb3 f4! 14.N:b6 N:b6 15.e4 Ne6 16.d4 Nc4 17.Tel f:g3 18.f:g3 e:d4 ± (Loverdos—Benkő, Budapesta 1956).

15. a) 6.c:d5? c:d5 7.Cf3 Cc6 8. Da4 d4! 9.Cb5 Nc5 10.Ng2 0—0 11. 0—0 a6 12.Dc2 De7 13.Ca3 Cb4 14. Dd1 Td8 15.Ng5 Nf5 16.Ce1 h6 17. N:f6 D:f6 ± (Uhlmann—Gligorici, Moscova 1956); b) 6.Ng5 Ne7 7.c:d5 (7.Cf3 0—0 8.Ng2 h6! 9.Nf4 c5! 10. Dd3 d4 11.Cb5 Cc6 12.Nc7 De8 13. 0—0 Ng4 Rejfir—Keres, Moscova 1956, 14.Ce5 ~) 7...c:d5 8.Ng2 (sau 8.Th1 Cc6 9.Da4 0—0 10.Ng2 Db6 ± Goldberg — Antosin, Moscova 1955) 8...Cc6 9.Dd2 d4 10.N:f6 N:f6 11.Cd5 0—0 12.Ch3 d3! 13.0—0 !:e2 14.D:e2 Cd4! ± (Șamkovici).

16. Mai slab este 6...d:c4 7.D:d8+! R:d8 8.e4 Ne6 9.f4 ± (Șamkovici).

17. Sau 8.Nf4 Cc6 9.Da4 Nb4 10. Tc1 0—0 11.a3 N:c3+ 12.T:c3 Ce4 ± (Puc—Pirc, camp. Iugoslaviei 1957).

18. Poate urma 15.C:c5 D:c5 16. Tfd1 Ta8 17.a3 Td5 18.T:d5 N:d5 19. Tel T!h8 20.Df4 remiză (Pirc—Keres, Moscova 1956).

19. După 6.Db3 negrul poate sacrifică un pion obținând o inițiativă periculoasă, prin 6...Cc6!, de ex. a) 7.d3? d4 8.Cd5 C:d5 9.N:d5 Nb4+! 10.Rf1 De7 11.Ng5 f6 12.Nc1 Ca5 13. Dd1 D!h6 14.Ng2 Ne6 ± (Peterson—Tal, Riga 1958); b) 7.C:d5 Cd4! 8. C:f6+ (8. Dc4? C:d5 9.N:d5 b5! 10. N:f7+ Re7 11.Dd5 Cc2+ 12.Rd1 C:a1 13.b3 Dc7 14.Na3+ Rf6 15.Df3+ Nf5 0—1, Bidev—Pirc, 1957; 8.Da4+ Nd7 9.Dd1 C:d5 10.N:d5 Da5! 11. Nb3 Nc6 12.f3 Nc5 ± Maslov—Mikenas, Vilnius 1961) și acum: b1) 8...D:f6 9.Dd3 N:f5! 10.Ne4 Nd7 11. e3 Ce6 12.De2 Cc5 13.Nc2 e4 14.Tb1 Nc6 15.Dg4 h5 16.Dd1 h4 17.g4 h3 18.b4 Cd3+ 19.N:d3 e:d3 20.f3 Dh4+ 21.Rf1 Ne7 22.De1 D:g4 23. Df2 Dg6 24.Dg3 D:g3 25.h:g3 h2 Albul cedează (Novak—Trapl, Praga 1959); b2) 8...g:f6 9.D!h1 Nf5 10.Ne4 N:e4 11.D:e4 Dc7 12.Rf1 f5 13.Dd3

Ng7 14.e3 Dc6 15.e:d4 D:h1 16.d:e5
0—0 ♣ (Zamihovski—Jurahov, Kiev
1958).

20. Gawlikowski și Plater reco-
mandă 7...d4 8.Ce4 C:e4 9.d:e4
Nb4 ♣

21. L. Szabó—Keres, Moscova
1956.

22. Interesantă este încercarea lui
Tal de a reabilita varianta jucată în
meciul cu Botvinnik, 1961 (vezi nota
23) prin 5...Db6, de ex. 6.Cb3 a5 7.d4
a4 8.c5 Db4 9.Cd2 d5 10.e3 g6 11.h3
Ng7 ~ (Baghirov—Tal, Spartachiada
U.R.S.S. 1963).

23. Nu este încă clară varianta 6...
Db6!? 7.Cb3 c:d5 8.Ng2 a5? (C~4)
9.d3 a4 10.Ne3! Db4 11.Cd4 a3 12.
Cc2 D:b2 13.Nd4! Nb4 14.C:b4 D:b4
15.N:f6 g:f6 16.0—0! ± (Botvinnik—
Tal, meci 1961).

24. Sau 10...Ne7 11.0—0 0—0 12.
Td1 (12.Ne3 Te8 13.Tfd1 Ne6 14.Tac!
Cg4 15.Nd2 Db6 16.Ne1 D:b2 ♣
Panno—Keres, Mar Uel Plata 1957)
12...Db6 13.b3 Cg4 14.Df3 Ne6 15.Ca4
Db5 16.Nb2 Cf6 17.Dd3 = (Portisch
—Olafsson, 1959).

25. Poate urma 14.Ne3!? a5! 15.Tfel
Na6 16.Dc3 Tb8 17.Nd4 Nb5 18.b3
Ce4 19.N:e4 T:e4 ♣ (Portisch —
Spasski, Bled 1961).

26. a) 7...Db6!? 8.Cb3 Cg4 9.d4
Ne6! 10.f3 e:f3 11.e:f3 Cf6 12.Ne3
Cc6 13.Rf2 Nd6 14.Cb5 Nb6 15.Dd2
0—0 ~ (Korcinoi—Keres, Curaçao
1962); b) 7...e:d3 8.D:d3 Cc6 9.C:c6
b:c6 10.Ng2 duce la varianta 5.

27. a) 9.Ng2 (!) Cc6 10.0—0 Nf5
11.Ng5 N:c3 12.b:c3 h6 13.d:e4 N:e4
14.N:f6 D:f6 15.N:e4!? (15.f3! Ng6 16.
D:d5 D:c3 17.e4 ± Pirc) 15...d:e4 16.
Cc5 De7 17.Dd5 e3! 18.Tal! remiză
(Ivkov—Keres, Leningrad 1957); b)
9.a3!? N:c3+ 10.b:c3 Cc6 11.Ng2 Nf5
12.0—0 0—0 13.Nf4 Tc8 14.Dd2 Te8
15.Tfel h6 16.a4 e:d3 17.e:d3 T:e1+
18.T:e1 Db6 19.Dd1 Ca5 ♣ (Taima-
nov—Mikenas, 24 camp. U.R.S.S.).

28. De considerat este 9...N:c3+
(!) 10.b:c3 C:e4 11.Ng2 0—0 12.0—0
Te8 13.Nb2 Cc6 = (Sofrevski—Su-
volici, Iugoslavia 1961).

29. Sau 10...N:c3 11.N:c3 C:c3 12.
b:c3 ± (Schwartz).

30. Sau 12.N:b4 D:b4 13.Dd2 Cc6
14.Ng2 D:d2+ 15.R:d2 Nf5 16.Tc1
0—0—0+ (16...Cb4? 17.Tc4 Td8+ 18.
Rc1 Ca6 19.N:e4 ± Olafsson—Ivkov,
Wageningen 1957) 17.Re3 Rb8 ~
(Zwetkov și Neikirch).

31. Poate urma 15.R:d2 f5 (Wex-
ler—Bazan, Buenos Aires 1960) și H.
Müller afirmă că după 16.f3! e:f3 17.
N:f3 albul obține un joc mai bun.

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

1.e4 e5⁴

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	Cc3	Cf3	d4	C:d4 ³	Cc2 ³	e3	Ne2	Cd5	0-0	e4	C:e7+	f4 ⁷	~
	Cc6 ¹	g6 ²	e:d4	Ng7 ¹	d6 ⁶	Ne6	Cge7	0-0	Ce5	ce1?	D:e7		
2		g3	Ng2	e3	Cge2	d4 ¹⁰	e:d4	0-0	h3	C:e2	d5	Dc2	~
		g6 ⁴	Ng7	d6	Cge7 ⁹	e:d4 ¹¹	0-0	Ng4 ¹³	N:e2	Cf5	Ce5	Te8 ¹²	
3				d3 ¹⁴	f4 ¹⁵	Cf3	0-0	h3	N:f3	Rh2	N:f4	Dd2	=
				d6	Cge7	Ng4 ¹⁶	0-0	N:f3	Cf5	e:f4	Te8	Tb8 ¹⁷	
4	Cf3	Cd4	C:c6 ¹³	Cc3 ¹⁰	e3	d4	N:d3	Dc2	h3	Nb2 ¹⁸			~
	e4 ¹³	Cc6	d:c6	Cf6	Nd6 ¹¹	e:d3	De7	Ne6	0-0-0				
5	g3	Ng2	Cf3	Cd4	d3	Cb3	Nd2	D:d2	d:c4	Cc3	0-0	D:e3	~
	Cf8 ¹²	ce	e4	d5	Ne5	Nb4+	N:d2+	d:c4	De7	0-0	e3?	D:e3 ¹⁴	

NOTE:

A. Alte posibilități: a) 1...f5 duce după 2.d4 la Apărarea Olandeză, sau la notele 1, d și 23. Încercarea 2.e4 f:e4 3.Cc3 Cf6 (Gambitul From in-

versat) nu dă nimic albului, de ex. 4.d3 e5 (de considerat este și acceptarea gambitului: 4...e:d3 5.N:d3 Cc6 6.Cf3 d6 7.h3 g6 8.Dc2 Ng7 9.Ng5 0-0 10.a3 QJ7 11.Cd5 Cde5 12. 0-0-0 h6 ~ Tatevosian—Iuhtman,

Chişinău 1959) 5.g4 Cc6 6.g5 Cg8 7. Ng2 d6 8.N:e4 Cge2 Nf5 10. Ne3 Dd7 11.Da4 N:e4 12.d:e4 Cg6 13. h4 Ne7 14.0—0 0—0 ~ (Ragozin — Lisiţin, 1/2 22 camp. U.R.S.S.); interesant este 1...f5 2.f4!? Cf6 3.Cf3 e6 4.b3 Ne7 5.Nb2 0—0 6.e3 c6 7.Ne2 d5 8.0—0 Cbd7 9.Ca3 Ce4 ~ (Bun-tin—Spirin, camp. R.S.F.S.R. 1960). Se poate juca şi 1...f5 2.Cf3 Cf6 3.g3 d6 4.d4 g6 5.b3 Ng7 6.Nb2 0—0 7. Ng2 a5 8.0—0 Ca6 9.Cbd2 c6 10.Db1 f4! 11.Nc3 f:g3 12.h:g3 Cg4 13.Db2 e5! = (Eliskases—Ghiţescu, Tel Aviv 1964); b) 1...e6 2.Cc3 Nb4 3.e4 (3. Cf3 Cf6 vezi tabela 118, varianta 7; 3.g3 Ce7 4.Ng2 0—0 5.Cf3 N:c3 6.b:c3 d6 7.0—0 Cbc6 8.Cd4 Ca5 9.b3 e5 = Taimanov—Bronstein, 1957) 3...c5 (sau 3...Ce7 4.d4 d5 5.a3!? N:c3+ 6.b:c3 d:e4 7.Dg4 0—0 8.D:e4 Cbc6 9.Nd3 f5 10.De2 e5! ± Iudovici—Borisenko, 1960) 4.Dg4 Rf8 5.Dd1! (Recomandăţia lui Spasski. Mai slab este 5.Cf3 Cf6 6.Dh4 d6 7.Ne2 Cc6 8.0—0 h6! 9.d3 Th7! ± Portisch—Taimanov, 1959) 5...Cc6 6.f4 d6 7.Cf3 Cf6 8.d3 =; c) 1...Cc6 2.d4 (sau 2.Cc3 d6 3.d4 e5 4.Cf3 f6 5.d5 Cce7 6.e4 g6 7.Ne2 Ch6 ~ Krogus—Cistiakov, Leningrad 1951) 2...e5 3.d5 (3.Cf3 Nb4+ 4.Cc3 e:d4 5.C:d4 C:d4 6.D:d4 Df6 7.e3 D:d4 8.e:d4 = Filip—Rossetto, Portoroz 1958) 3... Cce7 4.Cc3 Cf6 5.g3 d6 6.Ng2 g6 7.e4 Ng7 ± (Pachman—Rossetto, Porto Roz 1958).

1. Sînt posibile diferite alte sisteme, majoritatea din familia Indienei Regelui, de ex. a) 2...d6 şi acum: a1) 3.Cf3 g6 (3...Ng4 4.e3 Cf6 5.Ne2 c6 6.h3 Nh5 7.0—0 Ne7 8.d3 0—0 9.b3 Cbd7 ~ Petrosian—Smislov, T.C. 1959) 4.d4 Cd7 5.e4 Ng7 6.Ne2 Ce7 7.0—0 0—0 8.Ne3 Te8 9.Dc2 c6 10.Tad1 Dc7 11.d:e5 d:e5 12.Td2 ± (Kotov—Nilsson, Stockholm 1960). Interesantă este trecerea în Olandeză: 3.Cf3 f5 4.d4 e4 5.Cg5 (5.Cd2 c6 6.e3 Cf6 7. Ne2 g6 8.0—0 Nh6 9.b4 0—0 10.b5

Te8 11.Cb3 Cbd7 = Boleslavski—Bronstein, Zürich 1953) 5...Ne7 6.Ch3 Cf6 (sau 6...c6 7.g3 Cf6 8.Cf4 0—0 9.h4 Ca6 10.e3 Cc7 11.Nd2 Rh8 12. Dc2 Nd7 13.b4 d5 14.c5 b5 15.c:b6 a:b6 16.Tb1 Ce6 = Pachman—Mata-novici, Portoroz 1958) 7.e3 c6 8.Ne2 Ca6 9.0—0 Ce7 10.f3 ~ (Barcza—Rabar şi Barcza—Fuderer, Zagreb 1955); a2) 3.g3 f5 4.Ng2 (4.d4 e4 5.f3 Cf6 6.Ng2 e:f3 7.C:f3 g6 8.0—0 Ng7 9.e4 f:e4 10.Cg5 0—0 11.Cg:e4 C:e4 12. T:f8+ D:f8 13.C:e4 Cc6 14.Ne3 Nf5 ± Toran—Tal, Oeynhausen 1961) 4...Cf6 5.d3 (5.d4 c6 6.e4 f:e4 7.C:e4 Nf5 8.C:f6+ D:f6 9.Ce2 Cd7 10.0—0 Dg6 ~ Terentiev—Nejmeldinov, camp. R.S.F.S.R. 1960) 5...g6 6.b4 c5 7.Db3 Ng7 8.Tb1 Dc7 9.Nd2 0—0 10.Cf3 Rh8 11.a4 Ch5 12.h3 Dc7 ~ (Pithart—Vesely, Praga 1957); b) 2...c6 3.Cf3 d6 4.g3 Cf6 5.d3 g6 6.Ng2 Ng7 7. 0—0 0—0 8.Nd2 Ch5 9.b4 f5 10.b5 De7 11.Tb1 e4 12.Ce1 Cd7 13.d:e4 f4 14.b:c6 b:c6 15.Da4 ± (Abramov—Iuhman, camp. Moscovei 1958); c) 2...g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 d6 5.e4 Cc6 6.Cge2 f5 7.d3 Cf6 8.0—0 0—0 9.Cd5 Ch5 10.Cf5 N:f5 11.Ce3 Ne6 ~ (Hal-lilbeili—Polugaevski, 1/2 camp. U.R.S.S. 1956).

2. a) 3...Cf6! Engleza cu patru cai, vezi tabela 114; b) 3...f5!? 4.d4 e4 5.Ng5! (5.d5 e:f3 6.f:c6 f:g2 7. c:d7+ D:d7! 8.D:d7+ N:d7 9.Ng2 c6 = Baghirov—Polugaevski, Spartachiada U.R.S.S. 1963; Taimanov—Polugaevski, 29 camp. U.R.S.S.) 5...Cf6 (5...Ne7 6.N:e7 D:e7 7.Cd5 Dd6 8.Cd2 Cge7 9.C:e7 C:e7 10.e3 0—0 11.g4! ± Bronstein—Dely, Miscole 1963) 6.d5 e:f3 7.d:c6 f:g2 8.c:d7+ N:d7 9.N:g2 c6 10.Db3 ± (Katalimov—Aronin, Alma Ata 1963).

3. Sau 5.Cd5 Ng7 6.Ng5 Cce7! (6... f6 7.Nf4 d6 8.C:d4 C:d4 9.D:d4 Ce7 10.h4 0—0 11.Dd2 ± Schwarz) 7. C:d4 c6 8.C:e7 C:e7 9.Dd2 d5 10.e3 0—0 11.N:e7 D:e7 12.c:d5 c:d5 13. Ne2 ± (Mikenas). De considerat şi

5...h6 6.C:d4 a6 7.Nf4 d6 8.C:c6 b:c6 9.Dd4 f6 10.Cc3 Ng7 11.c5 d5 12.e4 Cge7 13.0—0 0—0~ (Darga — Ghițescu, Beverwijk 1967).

4. Sau 5...Cge7 6.g3 Ng7 7.C:c6 C:c6 8.Nd2 f6 9.Ng2 0—0 10.0—0 Ng4 11. h3 Ne6 12.b3 Dd7 13.Rh2 Tae8 14. Tc1 ± (Petrosian—Botvinnik, meci 1963).

5. Sau 6.C:c6 b:c6 7.g3 Ce7 8.Ng2 0—0 9.0—0 a5 (9...d6 10.Ng5 Dd7 11.Dd2 ± Euwe—Milner Barry, Hastings 1933—34) 10.Da4 Cf5 11.Nf4 De7 12.e4 Cd4 13.a3 d6 14.Tad1 Nd7 ~ (Ragozin—Alatorzev, 1938).

6. Riscant este 6...Ch6!? 7.g3 0—0 8.Ng2 Ce5 9.Cc3 d6 10.0—0 Chg4 11. C:g4 N:g4 12.N:b7 Tb8 13.Ng2 C:c4 14.Dc2 Te8 15.h3 Ne6 16.Cd5 c6 17.Cf4 d5 18.C:e6 ± (Polugaevski—Taimanov, Moscova 1964).

7. Poate urma 13...C:c4 14.f5 C:b2! 15.N:b2 N:b2 16.Tb1 Ne5! 17.f:e6 f:e6 18.Nf3! (Florian—Ragozin, meci Budapesta—Moscova, 1949).

8. a) 3...f5 4.Ng2 Cf6 5.d3 (Sau 5.e3 Ne7 6.Cge2! d6 7.0—0 0—0 8.b3± Euwe) și acum a1) 5...Nc5 6.e3 0—0 7.Cge2 d6 8.0—0 Nb6 9.d4 e4 10.a3 Ce7 11.b4 c6 12.c5 Nc7 ~ Șehtman—Ghenin, meci Leningrad—Moscova, 1959); a2) 5...g6 6.Tb1 Ng7 7.b4 d6 8.b5 Cx4 9.Ch3 ± (Petrosian—Hort, Bad Oeynhausen 1961); a3) 5...d6 6. Nd2 g6 7.Tb1 Ng7 8.b4 ± (Capablanca—Bogoljubov, Nottingham 1936); a4) 5...Nb4 6.Cf3:0—0 7.0—0 N:c3 8.b:c3 d6 9.Tb1 Tb8 10.Db3 Ca5 11.Da3 c5 12.Ng5 b6 13.Ch4 h6 14. N:f6 D:f6 ± (Simagin—Zagorian-ski, Moscova 1944); b) 3...Nc5 4.Ng2 d6 5.e3 Cge7 6.a3 a5 7.Cge2 0—0 8. 0—0! Nd7 9.h3 ± (Euwe); c) 3...d6 4.Ng2 Ne6!? 5.d3 Cge7 6.f4 f6 7.Cf3 Dd7 8.e4 Nh3 9.0—0 Ng2 10.R:g2 h5 11.f5! ± (Dake—Fine, New York

1933); sau 4...Nd7 5.d3 Dc8 6.Tb1 g6 7.b4 Ng7 8.b5 Cd8 9.Cd5 c6 10. b:c6 b:c6 11.Cc3 f5 12.e3 Cf6 13.Cge2 0—0 14.0—0 Te8 = (Haag—Dubinin, 4 Olimp. coresp. 1961—62).

9. a) 6...Ne6!? 7.d4! e:d4 (7...N:c4 8.d5 N:e2 9.D:e2 Cb8 10.Db5+ Cd7 11.D:b7 ±) 8.C:d4 (8.e:d4? N:c4 9. f5 Ce5 10.0—0 Cge7 11.f4 Cd7 12.g4 h5! ± Pachman—Emma, Mar del Plata 1959). Sau 7.d3 Dd7 8.h3 Cge7 9.Cd5 0—0 10.Da4 Rh8 11.h4 h6 12. Nd2 Tab8 13.Cec3 f5 14.f4 a6 15.Dd1 b5 ± (Boboțov—Ciocîltea, Tel Aviv 1964); b) 6...Nd7 7.d4 (7.Cd5 Dc8 8.b4 Cce7 9.Cec3 C:d5 10.c:d5 Cf6 11.Nb2 0—0 12.0—0 Nh3! 13.Tac1 N:g2 14.R:g2 Dd7 ~ Donner—Pachman, Göteborg 1955) 7...Dc8 8.d5 Ce7 9.e4 h5 10.Cg1! Ch6 11.De2 f5 12.f4 Cf7 13.Cf3 0—0 14.0—0 f:e4 (c6!?) 15.C:e4 Cf5 16.Nd2 Dd8 17.Tae1 ± (Korcinoi—Polugaevski, 31 camp. U.R.S.S.).

10. a) 7.Tb1 a5 8.a3 Ne6 9.Cd5 Cf5 10.b4 a:b4 11.a:b4 Cb8 12.e4 Ce7 13.d4 Cec6 ~ (Benkő—Keres, T.C. 1959); b) 7.d3 0—0 8.0—0 Nf5 9.Qx5 Tb8 10.Cec3 a6 11.a4 Dd7 = (Ozols—Reshevsky, Kemerli 1937); c) 7.0—0 h5 8.h3 h4 9.g4 f5 10.g:f5 (10.f3 Ne6 11.d3 d5 12.c:d5 C:d5 13.C:d5 N:d5 14.d4 e:d4 15.g:f5 g:f5 16.C:d4 C:d4 17.e:d4 Df6! ± Vandroff—Diaconescu, coresp. 1961) 10...N:f5 11.d4 e:d4 12.C:d4 C:d4 13.e:d4 Dd7 14.Tel ~; sau 7...0—0 8.d4 e:d4 9.C:d4 Nd7 10.Cde2 Dc8 11.Cf4 Ce5 12.De2 Te8 13.Nd2 c6 14.Ce4 Dc7 15.Nc3 Tad8 16.h3 d5 = (Smislov—Radovici, Tel Aviv 1964).

11. Slab este 7...0—0 8.0—0 f5 9.d5 Cb8 10.f4 ±
12. 9...Cf5 10.d5 Cb8 11.b3 a5 12.Nb2 Cd7 13.a3 ± (Botvinnik—Reshevsky, Amsterdam 1938).

13. 9...Cd4 10.Cc3 Dd7 11.Ce4 ±

14. Se poate încerca și a) 5.Tb1 d6 (5...Cge7 6.b4 0—0 7.e3 d6 8.b5 Cb8 9.Cge2 c6 10.0—0 ± Forintos—Jansson, Tel Aviv 1964) 6.b4 Cge7 7.b5 Cd4 8.e3 Ce6 9.Cge2 0—0 ~ (Tapaszto—Szabó, Budapesta 1954); b) 5.Cf3 d6 6.0—0 h6 7.Tel h6 ~ (Korcinoi—Lisițin, 1956).

15. Sau a) 6.Tb1 Ne6 7.Ch3 h6 8.f4 Dd7 9.Cf2 Cge7 10.Cd5 Cd8 11.0—0 c6 12.C:e7 D:e7 13.f:e5 d:e5 14.b4 0—0 15.Ne3 b6 16.Dd2 Rh7 ~ Barcza—Taimanov, 1957); b) 6.Nd2 f5 (6...0—0 7.Cf3 Cd4 8.0—0 c6 9.Tcl ~ Lasker—Alexander, Nottingham 1936) 7.Tb1 Cf6 8.b4 0—0 9.b5 Ce7 10.Dc2 h6 11.e3 a6 ± (Capablanca—Bogoliubov, Nottingham 1936, vezi nota 8 a3); c) 6.e3 Cf6 7.Cge2 0—0 8.0—0 Ne6 9.e4 Ch5 10.Cd5 Dd7 11.Tb1 Tae8 12.b4 f5 ~ (Eliskases—Gligorici, Tel Aviv 1964).

16. a) 7...0—0 8.0—0 Cd4 9.e3 Cf3+ 10.D:f3 e6 11.e4 Ne6 12.Ne3 Dd7 13.Df2 b6 14.Tad1 Tae8 15.f:e5 d:e5 16.c5 ~ (Bobotov—Medina, Havana 1966); b) 7...h6(!) 8.0—0 Ne6 9.Nd2 0—0 10.Dcl Rh7 11.Tb1 Dd7 12.f:e5 d:e5 13.b4 f5 ~ (Flohr—L. Steiner, Budapesta 1933).

17. Flohr—Euwe, meci 1932.

18. Sau 2...Cc6 3.d4 e:d4 4.C:d4 Nc5 (4...Cf6 5.Cc3 Nc5 6.e3 0—0 7.C:c6 b:c6 8.Nd3 d5 9.0—0 Ne6 10.b3 Te8 11.Dc2 ± Minev—Barczay, Sinaia 1964) 5.C:c6 Df6 6.e3 D:c6=; interesant este 3...e4 4.Cd2 f5 5.e3 Cf6 6.Cc3 Nb4 7.Db3 0—0 8.d5 N:c3 9.D:c3 Ce7 10.b3 d6 ~ (Rovner—Zagorianski, Lvov 1951).

19. a) 4.Cc2 Cf6 5.Nc3 Nc5 6.e3 d6 7.d3 e:d3 8.N:d3 Ne6 9.0—0 d5= (Euwe); b) 4.e3 C:d4 5.e:d4 d5 6.d3 Cf6 7.Cc3 e:d3 8.N:d3 Ne7 9.0—0 0—0 (Euwe); c) 4.Cb5 Cf6 5.Cbc3 Nc5 6.g3 Ce5 7.Dc2 0—0 8.Ng2 C:c4 9.Ca4 N:i2+! 10.R:f2 Cg4+ 11.Rel d5 12.N:e4 b5 13.N:h7+ Rh8 14.b3 Qd6 15.Cc5 Df6 16.Nb2 Df2+ 17.Rd1 Te8 18.Nd3 b4! ~ (Evdokimov—Ragozin, coresp. 1955—56); d) 4.Cb3 a5! 5.a4 Cf6 6.Cc3 Ne7 7.g3 d5 8.c:d5 Cb4 9.Ng2 Nf5 10.0—0 Cb:d5 11.C:d5 D:d5 ± (Cehover—Kan, Moscova 1939).

20. Sau 5.d4 e:d3 6.D:d3 D:d3 7.e:d3 Nf5 8.Ne3 0—0 9.d4 Cf6= (Tartakower—Alehin, Varșovia 1935).

21. De considerat este 6...Nf5.

22. Botvinnik—Kan, 22 camp. U.R.S.S.

23. Sau 2...d6 (vezi și 1, d) 3.Ng2 și acum: a) 3...Ne7 4.Cc3 c6 5.Cf3 f5 6.0—0 Cf6 7.d4 e4 8.Cel 0—0 9.f3 d5 10.c:d5 c:d5 11.f:e4 f:e4 12.Ng5 Cc6 13.Cc2 Ne6 14.Dd2 Dd7 ± (Nievergelt—Barcza, Zürich 1959); b) 3...f5 4.e3 Cf6 5.d4 Ne7 6.Ce2 c6 7.b3 0—0 8.Nb2 Cbd7 9.Cbc3 De8 10.a4 a5 11.Na3 Cb8 12.Dd2 Ca6 13.0—0 0—0 Cb4 14.d5 c5 ± (Ujtelky—Barcza, Budapesta 1960); Sau 4.Cc3 Cf6 5.d3 Ne7 6.0—0 0—0 7.b3 c5 8.Cc3 Cc6 9.Ng5 Ne6 10.Cel Cg4 11.N:e7 D:e7 12.Cd5 Dd7 13.Cc2 f4 ± (Troianescu—Larsen, Wageningen 1957).

24. Benkö—Tal, Curaçao 1962.

TABELA 117

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

Varianta simetrică

1 e4 e5

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	Cf3 Cf6 ¹	d4 ¹ c:d4	C:d4 Ce6	Cc3 ² e6 ⁴	g3 ¹ Db6 ⁴	Cdb5 ⁷ Ce5	Ng2 a6	Ca3 ⁸ ¹ N:a3 ¹¹	b:a3 C:c4	Db3 D:b3	a:b3 Ca5 ¹	Tb1 Ce6 ⁹	~
2			d5 ¹⁰	c:d5 C:d5	e4 ¹¹ Ce7 ¹²	Cc3 e5	Cdb5 D:d1 +	R:d1 C:b5	C:b5 Ca6	Ne3 Ne6 ¹³			~
3	Cc3 Cf6	Cf3 d5 ¹⁴	c:d5 C:d5	e4 ¹⁵ Cb4 ¹⁶	Nc4 Ne6 ¹⁷	N:e6 Cd3 + ¹⁸	Rf1 f:e6	Cg5 ¹⁹ Dd7	Dg4 Ce6 ²⁰				~
4				e3 C:c3 ²¹	b:c3 g6	h4 ¹²² h5	Nc4 Ng7	Cg5 0-0	Dc2				+
5			g3 ²³	Ng2	0-0	d4 ²⁵	D:d4 ²⁶	Tf4 ¹	Df4 ²⁹	b3	Nb2	Tac1	=
6		e6 g3 ³¹	b6 ²⁴ C:d5	Nb7 Ng2 ³³	Ne7 d3	c:d4 f4 ³⁶	0-0 ²⁷ N:f4	Dc8 ²⁸ Da4 +	Ca6 ¹⁰ Cf3	d5	d:c4	Dc7 ¹	+
7		d5 ³¹	C:d5	Ce7 ³⁴	e5 ³⁵	e:f4	Ne7	Cbd7	0-0	Cb6	C7d5	Ne6 ³⁷	+
8				b3 e5	Nb2 Ne7	Tc1 f6 ³⁸	Ch3 ³³ 0-0 ⁴⁰	f4 Cc6	Ca4 Ca6	0-0	f:e5 ⁴¹		+
9				f4 e6 ⁴³	Cf3 Ce6	b3 Ne7	Nb2 0-0	Tc1 Tb8	Ce4 b6	0-0 ⁴³	Ce5 Nb7	C:e5 ⁴⁴	+

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	
9					Cf3	0-0 ¹⁵	b3 ¹⁷	Ce1	Cd3	f4!	C:f4		+
					Cc6	e5 ¹⁶	Ne7	Nd7	f6	e:f4	0-0 ¹⁸		
10						b3	Nb2	Tc1	Ca4	0-0	Ce1 ¹⁹	h3	~
						e5	Ne7	f6	Ca6 ¹⁹	0-0	Ng4	Nh5 ²¹	
11	g3	Ng2	a3 ²³	Tb1	b4 ²⁵	a:b4	c:b5	Cf3	e4	0-0	Te1		~
	Cc6	g6 ²²	Ng7	a6 ²⁴	Tb8	c:b4	b5	a:b5	e5 ²⁶	Cge7	0-0	d6 ²⁷	
12				e4	Cge2	0-0 ²⁹	d3 ³⁰	Ne3 ³²	Dd2	Tab1	f3	b4	=
				Cf6	0-0 ²⁸	d6	Ce3 ³¹	Cd4	Tb8	Ng4	Nd7	Cc7 ³³	
13				f4	Cf3	d3	0-0	Tb1	b3	C:d4	Cd5		~
				d6	0-0	a6	Tb8	b5	Cd4	c:d4	C:d5 ³⁴		

NOTE:

1. a) 2...f5 3.d4 c:d4 4.C:d4 g6 5.g3 Ng7 6.Ng2 Cc6 duce la o poziție caracteristică Sistemului Leningrad din Apărarea Olandeză. Într-o partidă Bolvinnik—Smislov (meci, 1958) a urmat: 7.Cb5 Cf6 8.Cc5c3 0-0 9.0-0 b6 10.b3 Nb7 11.Nb2 Tf7 12.Dd2 Df8 13.Ca3 Td8~; b) 2...g6 duce de obicei la alte variante (de cele mai multe ori la Indiana Regelui sau la Varianta Maroczy din Apărarea Siciliană); c) 2...Cc6 3.Cc3 Cf6 duce la nota 14; mai bine este 3.d4 c:d4 4.C:d4 d5 5.C:c6 b:c6 6.g3± (Pachman); d) 2...e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.g3 duce la o variantă a Indienei Regelui cu c7-c5.

2. Sau a) 3.b4 c:b4 4.d4 d5 5.c:d5 C:d5 6.e4 Cb6! 7.d5 e5! 8.C:e5 Nd6 9.Nb5+ C8d7 10.Cd3 0-0 11.0-0 f5~ (Napolitano—Adam, coresp. 1951—53); b) 3.g3 g6 4.Ng2 Ng7 5.0-0 0-0 6.d4 duce la Indiana Regelui; c) 3.b3 e6 4.Nb2 Ne7 5.e3 Cc6 6.Ne2 0-0 7.0-0 d5 8.e:d5 C:d5 9.Cc3 Ccf6 10.Te1 b6 11.d4~ (Petrosian—Tal, camp. U.R.S.S. echipe, 1964).

3. Sau 5.e3 e6 6.Ne2 d5 7.d:c5 e:d5 8.Cc3 Nd6 9.C:c6 b:c6 10.0-0 0-0 11.b3 De7 12.Nb2 De5~ (Bobekov—Keres, Amsterdam 1954).

4. a) 5...d5 6.Da4! Dd7 7.Cb5! e6 8.Nf4 e5 9.c:d5 e:f4 10.d:c6 b:c6 11.Td1 Db7 12.Da5± (Skotorenko—Vladimirov, 1961); b) 5...Db6 6.Cc2 e6 7.e3 Ne7 8.Ne2 0-0 9.0-0 Td8 10.e4 d6 11.Rh1 Nd7 12.Nf4 Ce5 13.Ne3 Dc7 14.Ca3 d5= (L. Szabó—Ilivitchi, U.R.S.S.—Ungaria, 1955).

5. a) 6.Cc2 d5 7.e3 Nd6 8.Ne2 0-0 9.a4 De7 10.c:d5 e:d5 11.Cb5 Ne5 12.0-0 Nf5± (Fred—Gheller, Helsinki 1952); b) 6.a3 Dc7 7.e3 a6 8.Ne2 b6 9.0-0 Nb7 10.C:c6 N:c6 11.b3 Ne7 12.Nb2 0-0 13.Nf3 b5 14.c:d5 a:b5 15.De2 d5= (Averbach—Mikenas, 1955); c) 6.Cbd5 Nb4 7.a3 N:c3+ 8.C:c3 d5 9.e3 0-0 10.c:d5 e:d5 11.Ne2 Nf5! 12.Cb5 Db6 13.0-0 a6 14.Cd4 C:d4 15.D:d4 D:d4 16.e:d4 Tac8± (Hasin—Stein, 1961); d) 6.e3 Ne7 7.Ne2 0-0 8.0-0 d6 9.b3 a6 10.Nb2 Nd7 11.Dd2 Dc7= (Petrosian—Spasski, meci 1966).

6. Mai slab este 6...Nc5 7.Cb3 Ne7 8.Ng2, de ex.: 8...d6 9.Cd4! d5 10.c:d5 e:d5 11.0-0 0-0 12.Nf4 C:d4 (Db6) 13.D:d4 Ne6 14.Tfd1 Tfe8 15.Ne5± (Furman—Petrosian, camp. U.R.S.S. 1955).

7. Sau 7.Cb3 Ce5! 8.e4 Nb4 9.De2 a5 10.Ne3 Dc7 11.Nd2 0-0 12.a3 N:c3 13.N:c3 b6 14.f4 Cg6 15.Ng2 Na6~ (Taimanov—Gheller, camp. U.R.S.S. 1955).

8. Mutare propusă de Gheller în loc de 9.Ne3 Da5 10.Nf4 a:b5 11.N:e5 b:c4 12.N:f6 g:f6 13.Dh4 Ng7 14.D:c4 d5 ♣ (D. Byrne—Gheller S.U.A.—U.R.S.S. 1955).

9. Pentru pionul sacrificat albul are perechea de nebuni și presiune pe flancul damei.

10. a) 4...g6 5.Cc3 d5 (mai bine 5...Ng7 6.e4 trecînd în Siciliană) 6.Ng5 d:c4 (Taimanov propune 6...Ce4!? 7.C:e4 d:e4 8.Da4+ Nd7 9.Dc2 Cc6! 10.D:e4 Ng7 11.C:c6 N:c6~) 7.e3 Ng7 (Da5, Petrosian—Korcinoi, Curaçao 1962) 8.N:c4 0—0 9.0—0 a6 10.De2 b5 11.Nb2 Nb7~ (Simagin—Korcinoi, 1956) 12.Tad1!; b) 4...e6 și acum b1) 5.Cc3 Nb4! (5...d5 6.c:d5 C:d5 7.Nd2 Nc5 8.Cb3 Ne7 9.C:d5 D:d5 10.Nc3 D:d1+ 11.T:d1 f6, Nimzovici—Rubinstein, Liège 1930, — 12.g3! ±) 6.Cdb5 0—0 7.a3 N:c3 8.C:c3 h5 9.e3 0—0 10.c:d5 e:d5 11.Ne2 a6! = (Holmov—Matulovici, Suhumi 1966); b2) 5.g3 d5 6.Ng2 e5 7.Cf3 (7.Cc2 d4 8.0—0 Cc6 9.Cd2 Ng4 10.Cf3 a5 ♣ Petrosian—Keres, Zürich 1953) 7...d4 8.0—0 Cc6 9.e3 Ne7 10.e:d4 e:d4 ♣ (Ilivički—Keres, 16 camp. U.R.S.S. 1948).

11. Mai slab este 6.Cb5 Da5+ 7.C1c3 C:c3 8.C:c3 e5 9.g3 Cc6 10.Ng2 Ne6 11.0—0 Td8 12.Dc2 Nb4 ♣ (Opocensky—Pachman, Brno 1944).

12. a) 6...Cb4 7.Da4+ C4c6 8.C:c6 C:c6 9.Ne3 Nd7 10.Cc3 e6 11.Ne2 Ne7 12.0—0 0—0 13.Tid1 ± (Pachman); b) 6...Cf6 7.Nb5+! Nd7 8.e5! N:b5 9.C:b5 D:d1+ 10.R:d1 Cd5 11.Re2 a6 12.Thd1 ± (Pachman).

13. Negru are contrașanse suficiente, de ex.: 12.C:a7 Td8+ 13.Rc1 Nc5 sau 12.N:a7 Nb4! 13.Ne3 0—0—0 + (F. Zita).

14. a) 3...Cc6 4.g3 (4.e3 g6 5.d4 c:d4 6.e:d4 d5 7.Ne2 d:c4 8.d5 Ca5 9.b4 c:b3 10.a:b3 b6 11.b4 Cb7 12.Nf4 Ng7 13.Ce5 ± Nei—Stein, meci 1960)

4...g6 5.Ng2 Ng7 6.0—0 0—0 7.J4 c:d4 8.C:d4 C:d4! (8...Db6 9.Cc2 d6 10.Ce3 Nd7 11.b3 Tfc8 12.Nb2 Da5~ Reicher—Möhrling, Sinaia 1964) 9.D:d4 d6 10.Dh4! (10.Dd2 Ne6 11.N:b7 Tb8 12.Nd5 C:d5 13.C:d5 Dd7~ Korcinoi—Gheller, 31 camp. U.R.S.S.) 10...Ne6! 11.N:b7 (Ng5!?) Tb8 12.Nd5 N:d5 13.C:b5 C:d5 14.c:d5 N:b2= (Keres—Matanovici, Suhumi 1966); sau 10.Dd3 a6 11.h3 (11.Nd2 Tb8 12.a4 a5 13.Tad1 Cd7 14.Dc2 Cc5 15.b3 Nd7 16.Ng5 Nc6 17.e4 Te8 ♣, Stein—Matulovici, Kislovodsk 1966) 11...Tb8 12.Rh2 Ne6 13.Nd2 Ch7 14.b3 b5 15.c:b5 a:b5 16.Tac1 Cc5~ (Pfleger—Toran, Palma 1966).

15. a) 5.g3 g6 6.Ng2 Ng7 7.Db3 (7.d4 duce la o variantă favorabilă negrului din Apărarea Grünfeld) 7...Cc7 8.Cg5 0—0 9.d3 Cc6 10.Ne3 Cd4 11.N:d4 D:d4 12.Cf3 Db4 13.0—0 a5 14.Tac1 Ne6 15.Dc2 a4 ♣ (Zubarev—Rubinstein, Moscova 1925); b) 5.Db3!? Cb6 6.d4 c:d4 7.Cb5 Cc6 8.Nf4 e5 9.C:e5 Nb4+ 10.Rd1 Ne6 11.Dg3 0—0 12.C:c6 b:c6 13.Cc7 Te8 ♣ (Herrman—Rellstab, Leipzig 1953).

16. Probabil cel mai bine pentru negru este să evite complicațiile jucînd 5...C:c3 6.b:c3 g6! de ex.: 7.h3 (7.d4 duce la Apărarea Grünfeld; 7.Nc4? Ng7 8.0—0 0—0 9.d4 c:d4 10.C:d4 Dc7 ♣ Vidmar jr.—Gligorici, Liubliana 1945) 7...Ng7 8.d4 c:d4 9.c:d4 Cc6 10.Ne3 0—0 11.Dd2 Da5 (Alehin—Vidmar, Nottingham 1936).

17. Sau a) 6...Cd3+ 7.Re2 C:c1+ (7...Cf4+ 8.Rf1 Ce6 9.b4! c:b4 10.Cd5 ±) 8.T:c1 a6! 9.d4 c:d4 10.D:d4 (C:d4 ± Euwe) D:d4 11.C:d4 e6 12.e5 ± Nu este bună combinația 12.Ca4? Cbd7 13.Thd1 b5! 14.C:e6? Tb8! 15.Cc7+ Rd8 16.N:f7 b:a4 17.e5 Tb7 ♣ (Botvinnik); b) 6...e6 7.d4 c:d4 8.Cb5! d3 9.Nf4! Ce2+ 10.Rf1 Ca6 11.Tc1 ± (Rabinovici).

18. După 7...f6 8.0—0 C8c6 9.Cg5 Dd7 10.Dg4 Cd4 11.f4 g6 12.e5 albul obține avantaj (Golombek—Dijkstra și Ekslröm—Carlsson, 1947).

19. De considerat este 9.Ce1 Cc6 10.C:d3 D:d3 11.De2 Dd7 12.Dh5+ g6 12.C:e6 Ng7 14.Ce2 Tc8 15.Db5± (Andreev—Magaras, Vinnița 1951).

20. După R. Schwarz negrul are contrașanse, de ex.: a) 11.D:e6 D:e6 12.C:e6 R:d7±; b) 11.C:e6 Cd4! 12.C:g7+ Ng7 13.D:g7 0—0—0. Varianta necesită verificare practică.

21. a) 5...c6! 6.d4 duce la Gambitul Damei. Mai slab este 6.g3? Cc6 7.Ng2 Cdb4 8.0—0 Cd3 9.Ce1 Ccb4 10.C:d3 C:d3 11.Da4+ Nd7 12.Dc2 C:c1 13.Ta:c1 Tb8± (Witkowski—Mészáros, 1954); b) 5...Cc6 6.Nb5 C:c3 7.b:c3 Nd7 8.0—0 e6 9.d4 Ne7 10.Tb1 0—0 11.Nd3 Dc7 12.De2 Tfd8 13.Nd2 Ne8 14.Tfcl~ (Nei—Baršauskas, Vilnius 1959).

22. Sau 7.Da4+ Cd7 8.Na3 Dc7 9.Nc2 Ng7 10.0—0 0—0 11.d4 (Keres—Fine, meci U.R.S.S.—S.U.A., 1946). Varianta principală este recomandată de Keres.

23. 4.d4 duce la nota 10b, 1. iar 4.e4 duce la tabela 118, varianta 6, nota 28, b (Franco—Engleză).

24. 4...d5 5.c:d5 e:d5 duce la Varianta Tarrasch din Gambitul Damei. Sau 5...C:d5 6.Ng2 Cc6 7.0—0 Cf6 8.b3 Ne7 9.Nb2 0—0 10.Tcl Da5 11.Ca4 Td8 12.De2 Cb4 13.Db1± (Smislov—Bronstein, Amsterdam 1956)

25. De considerat este 7.b3 d5 (7...0—0 8.Nb2 d5 9.Ce5 Cbd7 10.f4± Pirc—Lilienthal, Saltsjöbaden 1948) 8.e3 0—0 9.Nb2 Cc6 10.c:d5 e:d5 11.f4 Te8 12.Tcl Tc8 13.Nh3 Tb8 14.Tel c:d4 15.e:d4 Nb4 16.T:e8+ D:e8 17.a3 Nf8 18.Dd3 g6 19.Tel Dd8 20.Ce5± (Botvinnik—Petrosian, camp. U.R.S.S. echipe, Moscova 1964).

26. 8.C:d4 Ng2 9.R:g2 Dc8 10.Dd3 Cc6 11.C:c6 D:c6 12.e4 0—0 13.Nd2

Tae8 14.b3 Tfd8 15.Df3 a6 16.Tfel d6 ~ (Hort—Tal, Havana, 1966).

27. După 8...Cc6 9.Df4 0—0 10.Tfd1 Db8 11.D:b8 T:b8 12.Nf4 Tbc8 13.Ce5 negrul are de ales între: a) 13...d6 14.C:c6 N:c6 15.N:d6 N:d6 16.T:d6 Ng2 17.R:g2 T:c4 18.Tad1 g6 19.f3~ (Olafsson—O'Kelly, Beverwijk 1959; Darga—Djurasevici, München 1958; Olafsson—Tal, Portoroz 1958) b) 13...Tfd8 14.Cb5 d5 15.c:d5 C:d5 16.Nf5 e:d5 17.C:c6 T:c6~ (Rosenberg—L. Szabó, Tel Aviv 1958).

28. 9...Cc6 duce la nota 27.

29. a) 10.e4 Nc5 11.Dd3 Cg4 12.Td2~ (Bouwmeester—Giustolisi, Chaumont 1958); b) 10.Nf4 Cc6 11.Dd2 Ca5 12.b3 Nb4 (12...d4 13.c:d5 Nb4 14.Tacl C:d5 15.C:d5! N:d2 16.Ce7+) 13.Ne5 Ce4 urmat de schimb la c3 și d7—d5= (Euwe).

30. a) 10...d5 11.c:d5 C:d5 12.C:d5 N:d5 13.Nd2 Db7 14.Tacl! Ca6 15.Nc3±; b) 10...d6 11.b3 d5 12.Nb2! d:c4 13.Tacl Cc6 14.Ce4! C:e4 15.D:e4 Ca5 16.Dg4± Varianta în continuare este propusă de Boleslavski.

31. 3.e4 e6 duce la tabela 118, varianta 6 (1.c4 Cf6).

32. Poate că mai bine este 3...e6, de ex.: 4.Ng2 d5 5.Cf3 (c:d5) 5...d4 6.Cb1 Cc6= (Petrosian—Filip, Amsterdam 1956); 3...g6 4.Ng2 Ng7 5.e3! 0—0 6.Cge2 Cc6 7.d4 d6 8.0—0 Nd7 9.b3! a6 10.Nb2 Tb8 11.d:c5 b:c5 12.Ca4! b6 13.Cf4± (Kavalek—Neamitu, București 1966).

33. Bine este și 5.b3, de ex.: 5...Cc6 6.Nb2 f6 7.Cc3 Cc7 8.Ng2 e5 9.0—0 Ne6 10.Tcl Tc8 11.Cel Dd7 12.Cd3 Nd6 13.Ce4 b6 14.f4± (Flohr—Golberg, camp. Moscovei 1955).

34. Sau a) 5...C:c3 6.b:c3 g6, vezi tabela 118, varianta 1; b) 5...e6 6.Cf3 Cc6 7.0—0 Ne7 8.d4 0—0 9.C:d5

e:d5 10.d:c5± (Holmov—Antoșin, 1956). În legătură cu varianta principală vezi articolele publicate de S. Samarian în Revista de Șah, 1964 (Poziții tip); c) 5...Cb6 6.d3 Ne7 7.f4 e:f4 8.N:f4 h5 9.Cf3 Ne6 10.Dd2 Cd5 11.Cd4 C:f4 12.D:f4 Nc8 13.Cf5± (Portisch—Florian, Budapesta 1958).

35. Mai slab este 6...Cc6 din cauza 7.N:c6+! b:c6 8.Da4 Ce6 (8...Nd7 9.Cf3 f6 10.Ne3 e5 11.Tc1± Smislov—Lilienthal, 1950, sau 11.Ce4+ Ce6 12.Tacl± Sanguinetti—Dobkin, Moscova 1956) 9.Cf3! g6 10.Ne3 Ng7 11.Tc1 0—0 12.0—0 Cd4 13.N:d4 c:d4 14.Ce4 Ng4 15.D:c6± (Sandor—L. Klaeger, 1958).

36. Sau a) 7.Db3 Cd7 (7...Cc6 8.N:c6 b:c6= MCO) 8.Cf3 Ne7 9.Cd5 Ce6 10.0—0 0—0 11.a4!± (Gheller—Maderna, U.R.S.S.—Argentina 1954); b) 7.Ch3 Nd6! 8.0—0 0—0 9.f4 Ce6 10.Nd2 Nd7 11.Ce4 Ne7 12.f5 f6 13.g4 Ne8~ (Johner—Rejfir, 1958); c) 7.Ne3 Dd7 (7...Cc6 vezi nota 35, Smislov—Lilienthal) 8.Tc1 Ce6 9.Da4 Cd4 10.D:d7+ N:d7 11.f4! e:f4 12.N:f4± (O'Kelly—Boey, Belgia 1956).

37. Poate urma 14.e4 Cf6 15.Rh1 Dd7 16.Tad1± (Tal—Ghipslis, 1954).

38. Sau 8...0—0 9.Ca4 Cd7 10.Cf3 b5 11.Cc3 Tb8 12.0—0 f5~ (Ilivițki—Aronin, 1949).

39. a) 9.Cf3 duce la varianta 8; b) 9.Ca4 Ca6 10.d3 0—0 11.Na3 Ce6 = (Pachman); c) 9.h4!? 0—0 10.h5 Ce6 11.Ca4 Ce6 12.Ne4 Nd7 ♣ Smil-tiner—Broeck, 1958).

40. Poate mai bine 9...Ne6 10.f4 Dd7 11.Cf2 Ce6 12.f:e5 f:e5 ~

41. Poate urma 14.T:f8+ N:f8 15. Cf2 (Alster—Zita, 1952).

42. Sau 6...g6 7.b3 Ng7 8.Nb2 0—0 9.Dc1 Cba6 10.Cf3 Ce6 11.0—0 Cd4 12.Ce1 Cb4 (Korcinoi—Ragozin, 1956) 13.a3! ~

43. Sau 12.Dc2 f6 (f5) 13.0—0 Cd5 14.Tfe1! Te8 15.a3 Nb7 16.e3 Nf8 17.

h4 ± (Korcinoi—Bălănel, București 1954).

44. Poate urma 14.f:e5 N:e4 15... N:e4 Ng5!? 16.e3 g6 17.h4 ± (Ragozin—Koch, 2 camp. mondial coresp.).

45. a) 7.Da4!? Dd7 (7...Nd7 8. De4! Ce6! 9.0—0 g6 ~ Suetin) 8.d3 e5 9. 0—0 Tb8! 10.Cd2 b5 ~; b) 7.d3 e5 8.Cd2 Nd7 duce la varianta principală. De considerat 8...Dd7; c) 7.a3 e5 8.b4 f6 9.b:c5 N:c5 10.0—0 0—0 11. Nb2 Ce6 12.Tc1 Rh8 13.e3 a6 14.Dc2 Nd7 15.Ce2 Tc8! ~ Stahlberg—L. Szabó, Budapesta 1950).

46. Mai slab este 7...e6, de ex. 8.d3 Ne7 9.Ne3 0—0 10.d4 c:d4 11.C:d4 Cb4 12.Cdb5 C:b5 13.C:b5 Da5 14.Cc3 Tfd8 15.Dc1 ± (Kotov—Byrne, URSS:—S.U.A., 1954).

47. Sau 8.a3 f6 9.e3 Ng4! 10.h3 Nh5 11.Da4 Dd7 12.d4 c:d4 13.e:d4 e:d4 14.Cb5 C:b5 15.D:b5 Nf7 16.C:d4 C:d4 17.D:d7 R:d7 = (J. Bolbochan—Petrosian, Varna 1962).

48. Poate urma 13.Na3 Te8 14.e3! Nf8 15.Ccd5 Ce5 16.Tc1 Ca6 17.d4 ± (Abramov—Volovici, 1958).

49. 10...b6? 11.Ch4 Cd5 12.a3 Ne6 13.b4 ± (Taimanov—Bivșev, 21 camp. U.R.S.S.).

50. Pirc propune 12.e3 Ng4 13.h3, iar Taimanov 12.d3.

51. 14.Na3 Da5 15.Cd3 (Olafsson—Taimanov, Hastings 1955—56) 15... Ta3! ~

52. 3...e5 4.Ng2 g6 5.a3 a6 6.e3 Ng7 7.Tb1 Tb8 8.b4 c:b4 9.a:b4 b5 10.c5 Cge7 11.Ce4 0—0 12.Cd6 a5 13. C:c8 T:c8 14.b:a5 D:a5~ (Taimanov—Vaisman, camp. sirdical U.R.S.S., 1964).

53. Alte continuări: a) 5.e3 Ch6 6. Cge2 Cf5 7.0—0 Tb8 8.d3 b6 9.a3 Nb7 10.Tb1 J6 11.b4 Da7 12.b5 Ca5 ♣ (Simaghin—Stein, Kislovodsk 1966). Sau 5...d6 6.Cge2 e5 7.b3 Cge7 8.0—0 0—0 9.Nb2 Tb8 10.d3 a6 11.Dd2 b5 12.Tad1~ (Stein—Polugaevski, 34 camp. U.R.S.S. 1967). b) 5.d3 duce de:

obicei la intervertiri de mutări, dar negrul poate juca și altfel, de ex. 5...e6 6.Nd2 Cge7 7.Dc1 h6 8.Tb1 b6 9.a3 Nb7 10.b4 d6 11.h4 Dd7 12.b:c5 d:c5 13.Ch3 Td8 ♣ (Bielicki—Byrne, Buenos Aires 1964); c) 5.b3 e6 6.Nb2 Cge7 7.Cf3 0—0 8.0—0 d5 = (Ivkov—Tringov, Amsterdam 1964); d) 5.Cf3 și acum: d1) 5...e6 6.0—0 Cge7 7.a3 0—0 8.Tb1 d5 9.c:d5 e:d5 10.d3 b6 11.Nd2 Nb7 12.Dc1 Dd7 13.Nh6 d4 14.N:g7 R:g7 = (Reshevsky—Bilek, Amsterdam 1964); d2) 5...e5 6.d3 (6.0—0 Cge7 7.Ce1 d6 8.Cc2 0—0 9.Tb1 Nf5 10.d3 Dd7 11.Tel Nh3 12.Nh1 f5 13.Ce3 f4 14.Ced5 ~ Sliwa—Botvinnik, Tel Aviv 1964) 6...Cge7 7.0—0 0—0 8.Ce1 Tb8 9.Cc2 a6 10.a4 d6 11.Ng5 f6 12.Nd2 a5 13.f4 f5 14.Tb1 Ne6 = (Botvinnik—Bobotov, Tel Aviv 1964); e) 5.Ch3 e6! 6.Cf4 Cge7 7.Tb1 b6 8.a3 Nb7 9.b4 d6 10.Nb2 0—0 11.d3 Dd7 = (Korolev—Korcinoi, 25 camp. U.R.S.S.); f) 5.Tb1 d6 6.a3 Nd7 7.d3 Dc8 8.Nd2 Cf6 9.b4 0—0 10.Dc1 Te8 11.Nh6 Nh8 12.h3 Cd4 13.b5 Tb8 14.e4 a6 15.a4 a:b5 16.a:b5 Ta8 ~ (Eliskases—Botvinnik, Tel Aviv 1964).

54. a) 5...Cf6 și acum: a1) 6.d3 0—0 7.Tb1 a5 8.e3 (8.e4 d6 9.Cge2 Ce8 10.0—0 Cc7 11.f4 Cd4 ~ Larsen—Ivkov, Bled 1961) 8...e6 9.Cge2 d5 10.0—0 Te8 11.Dc2 d4 12.Ca4 Cd7 13.e:d4 c:d4 14.b4 ~ Smislov—Stein, Amsterdam 1964); a2) 6.Tb1 c5 (0—0 7.b4 c:b4 8.a:b4 a5 9.b:a5! D:a5, Portisch—Pomar, Madrid 1960, — 10.D:b2! ±) 7.e4 0—0 8.Cge2 d6 9.0—0 Nd7 10.d3 Tb8 11.Ng5 ± (Sliwa—Gligorici, Tel Aviv, 1966); b) 5...e6 6.e4 Cge7 7.Cge2 0—0 8.0—0 b6 9.Tb1 Nb7 10.b4 d6 11.d3 Cd4 12.C:d4 N:d4 13.Ce2 Ng7 14.Ne3 Dd7 15.d4 ± (Evans—Tringov, Amsterdam 1964).

55. Sau 7.Ca4!? Da5 (7...d6 8.b4 c:b4 9.a:b4 Nd7 10.c5 Ca7 11.Cf3 Nc6 12.0—0 Nb5 ~ Flesch—Filipowicz, Tel Aviv 1964) 8.Cf3 d6 9.0—0 b5 ♣ (Reshevsky—Ivkov, Amsterdam 1964).

56. De considerat 10...Ch6 (Lombardy—Portisch, Leipzig 1960).

57. Poate urma 14.h3 h6 15.d3 Ne6 16.Ch4 d5 17.e:d5 C:d5 ~ (Reshevsky—Petrosian, Los Angeles 1963).

58. Sau 6...d6 7.a3 Tb8 8.Tb1 Nd7 9.b4 b6 10.d3 Dc8 11.b5 Cd8 12.a4 Nh3 13.0—0 h5 14.N:h3 D:h3 15.Cf4 Dd7 = (Vukovici—Gligorici, Sombor 1957).

59. Adeseori albul începe imediat atacul pe flancul damei: 7.a3 d6 8.Tb1 a5 (sau 8...Ce5 9.d3 Ng4 10.h3 Nf3 11.0—0 Cfd7 ~ Taimanov—Korcinoi, 1957) 9.0—0 Ng4! 10.f3 Nd7 11.d3 Ce8 12.Ne3 Cc7 13.b3 Cd4 14.a4 Ca6 ~ (Taimanov—Gurghenidze, 25 camp. U.R.S.S.).

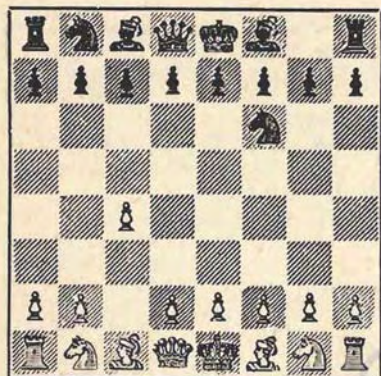
60. a) 8.a3 Ce8 9.Tb1 (9.d3 Cc7 10.Th1 a5 11.h3 Tb8 12.a4 Ce6 13.Cd5 Ced4 ~ Panov—Sofrevski, 18 camp. Iugoslaviei) 9...Cc7 10.b4 Ce6 11.d3 Ced4 ~ (Stoliar—Nejmetdinov, 1957); Sau 9...a5 10.d3 Cc7 11.Ne3 Tb8 12.f4 Ng4 ~ (Kirilov—Zaitsev, Spartachiada U.R.S.S. 1959); b) 8.Tb1 Tb8 9.a3 Nd7 10.b4 Dc8 11.f3 Ce8 12.Cd5 e6 13.Ce3 Cd4 14.C:d4 c:d4 15.Cc2 = (Zako—Lerner, Minsk 1959); Sau 8...Nd7 9.a3 Dc8 10.b4 Nh3 11.d3 b6 12.Ng5 h6 13.N:f6 e:f6 14.b5 N:g2 15.R:g2 Ce7 16.Cf4 f5 ~ (Sliwa—Schweber, Tel Aviv 1964); c) 8.f4 Nd7 9.h3 Tb8 10.d3 a6 11.g4 b5 12.Cg3 Cd4 13.Tf2 Ce8 14.Ne3 e6 ♣ (Samkovici—Krogus, 1957).

61. a) 8...a6 9.h3 Tb8 10.a4 Ce8 11.Ne3 Cc7 12.d4 (Taimanov—Suetin, 1954) 12...c:d4 13.C:d4 Ce6 ~; b) 8...Nd7 9.h3 Ce8 10.g4 Cc7 11.f4 Tb8 12.f5 b5 13.C:b5 C:b5 14.c:b5 T:b5 15.Cc3 Tb8 16.g5 ~ (L. Szabó—Gligorici, Zürich 1953).

62. 9.h3 duce la nota 61. b.

63. Poate urma 14.f4 b6 15.h3 f5 16.Rh2 Nc6 = (Filip—Gligorici, Moscova 1956).

64. Bobotov—Parma, Beverwijk 1964.

DESCHIDEREA ENGLEZĂ

1.e4 Cf6

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	Cc3 d5	e:d5 C:d5	g3 ¹ g6 ²	Ng2 C:c3 ³	b:c3 Ng7	h4 ⁴ h6	Ch3 ⁵ Cd7 ⁶	Na3 0-0	Db3 Te8	Cf4 Cf8	Dd5 e6	D:d8 T:d8 ⁷	~
2		g3 ⁸ Ng7	Ng2 0-0	e4 ⁹ d6	Cge2 e5 ¹⁰	0-0 a5 ¹¹	d3 c6	h3 Ne6	Ne3 Dd7	Rh2 d5 ¹	Ca4 d4	Cc5 Dd6 ¹²	= +
3				Cf3 d6 ¹³	d3 ¹⁴ Cc6	0-0 e5	Tb1 ¹⁵ a5	a3 Te8 ¹⁶	Cd2 Ng4	h3 Ne6	Rh2 h6	b4 a:b4 ¹⁷	=
4						Ch5	Tb1 ¹⁸ a5	a3 ¹⁹ f5	Dc2 f4	b4 a:b4	a:b4 Ng4 ²⁰		~
5		e4 e6 ²¹	e5 ²² d5	e:f6 d:e3	b:c3 D:f6	d4 c5 ²⁴	Cf3 h6	Ne2 ²³ Nd6	0-0 0-0	Ne3 Cc6 ²⁴	Db3 e5	d:c5 Nc7 ²⁷	=
6			e5 ²³ c5	d4 ²⁹ Cg8	D:d4 c:d4	De4 Cc6	De2 f5 ³⁰	Cf3 ²³ a6 ³¹	Nd2 Dc7	0-0-0 Nc5	Rb1 Cge7 ³³	Te1 Cg6 ³⁴	~ Cd4 ²⁵
7		Cf3 Nb4 ³⁴	Db3 ²⁷ Cc6 ³³	g3 ³⁰ d5	Ng2 0-0	0-0 d4	Cb1 a5	d3 e5	Ng5 ⁴⁰ h6	N:f6 D:f9	Dc2 a4	a3 Ne7 ⁴¹	= +

NOTE:

1. a) Continuarea 4.e4 este rar jucată: 4...Cb4! 5.Nc4 Ne6! 6.N:e6 f:e6 7.Cge2 Cd3+ 8.Rf1 Cc6 9.Db3 (9.g3 Dd7 +) 9...Dd7 10.D:b7 Tb8 11.Da6 g6 + (Mikenas—Goldenov, Tbilisi 1947); b) 4.Cf3 C:c3 5.b:c3 c5 6.g3 g6 7.Ng2 Ng7 duce la o poziție asemănătoare variantei principale.

2. a) 4...c5 5.C:d5 (5.Ng2 Cc7 6.d3 e5 duce la tabela 117, variantele 5—8) 5...D:d5 6.Cf3 e5 7.d3 Ne7 8.Ng2 0—0 9.0—0 Cc6 10.Ne3 De6 11.a3 Nd7 ~ (Saïdy—Bisguier, S.U.A. 1959); b) 4...e5 5.Ng2 Cb6 6.Cf3 Cc6 7.a3 Ne6 8.d3 f6 9.b4 a5 10.b5 Cd4 11.C:d4 e:d4 12.C:e4 ± (Furman—Korcinoi, 26 camp. U.R.S.S.) sau 5...Ce7 6.Cf3 Cc6 7.b4 a6 8.0—0 f6 9.a3 Ne6 10.d3 Cf5 11.e3 Ne7 12.Dc2 0—0 13.Td1 Dd7 14.Nb2 Tad3 15.Tac1 ~ (Bielicki—Cruz, Havana 1964).

3. Sau 5...Cb6 6. Cf3 (6.h4 h6 7. Cf3 Ng7 8.d3 0—0 9.Ne3 Cc6 10.Tcl e5 11.b4 Cd4 ~ Selezniev—Kalinkin, Turneul Zonal R.S.F.S.R. 1960) 6...Ng7 7.0—0 0—0 8.d3 c6 (8...Cc6 9.Ne3 h6 10.Dc1 Rh7 11.Td1 e5 12.Nc5 Te8 13.e3 f5 ~ Filip—Minev, 1953; sau 9.Nj2 a5 10.Tcl Te8 11.Nh6 Nh8 12.Td1 e5 13.Ce4 ± Furman—Korcinoi, Leningrad 1953) 9.Dc2 a5 10.Ne3 Ca6 11.a3 Cd7 12.Tab1 Cf6 13.b4 a:b4 14.a:b4 Cc7 15.Nd4 Ng4 = (Stoliar—Tarasov, 24 camp. U.R.S.S. 1957).

4. a) 7.Da4+ Cd7 8.h4 h6 9.Tb1 c5 10.Cf3 0—0 11.c4 e5 12.d3 Cb6 ~ (Petrosian—Szabó, Zürich 1953); b) 7.Db3 Cc6! 8.Cf3 0—0 9.0—0 Ca5 10.Dc2 c5 11.d3 Nf5 (Botvinnik—Smislov, meci 1958); c) 7.Tb1 Cbd7 8.Cf3! (8.c4 0—0 9.Cf3 Tb8 10.0—0 b6 11.d4 e5 = Botvinnik—Smislov, meci 1958) 8.0—0 9.0—0 Cb6 (9...e5 10.d4 c6 11.e4 Da5 12.Dc2 e:d4 13.c:d4 Cb6 14.Nd2 ~ Botvinnik—Smislov, meci 1958) 10.Cd4 Tb8 11.Na3 Te8 12.d3 Nd7 13.Dd2 Ca4 14.

N:b7 C:c3 15.D:c3 Nh3 16.e3 N:f1 17. R:f1 c5 ~ (Peterson—Kliavin, Spartachiada R.S.F.S.R., 1959).

5. Sau 8.a4 0—0 9.Na3 Cd7 10. Ch3 c5 11.Cf4 e5 12.Cf5 Tb8 13.Dc2 b6 14.h5 Cf6 15.C:f6+ D:f6 16.Ne4 g5 17.c4 Dd6 ~ (Petrosian—Ilivtiki, 21 camp. U.R.S.S.),

6. Sau 8...0—0 9.Db3 Cd7 10. Cf4 e6 11.d4 c5 12.e3 Tb8 (Langeweg—Johannessen, 1961) 13.a4! ±

7. Sliwa—Unzicker, Moscova 1956.

8. Sau 3.b3 Ng7 4.Nb2 0—0 5.g3 d5 6.c:d5 C:d5 7.Tcl e5 8.Ng2 Ne6 9.d3 Cc6 ~ (Saady—Alvarez, Mar del Plata 1960).

9. a) 5.d3 d6 (5...e5 6.Nd2 Cc6 7. Tb1 d6 8.b4 Cd4 9.e3 Ce6 ~ Barcza—Oszvath, Budapesta 1955) 6.Nd2 Cc6 (6...e5 7.Dcl c6 8.Cf3 Te8 9.Ng5 Cbd7 10.0—0, Barcza—Benkö, Budapesta 1957, 10...Ce5 ~) 7.Dcl e6 8.Cf3 d5 9.0—0 d4 10.Ce4 Cd7 11.b4 f5 12.Ceg5 De7 13.b5 Cd8 14.Tb1 a5 15.h4 e5 16.e3 ± (Wexler—Fischer, Mar del Plata 1960); b) 5.e3 d6 6. Cge2 e5 7.0—0 c6 8.d4 Cbd7 9.b3 Te8 10.Na3 Nf8 11.Dc2 Da5 (Dc7) 12.Nb2 e:d4 13.C:d4 Dh5 14. Ce2 a5 15.Cf4 ± (Baklund—Jauregui, Moscova 1956).

10. Negrul adoptă formația Indianei Regelui cu e7—e5. Pentru variantele cu c7—c5, vezi tabela 117, varianta 12.

11. a) 7...Cbd7 8.d3 c6 9.h3 a5 10. Ne3 Tb8 11.f4 b5 12.f5 b:c4 13.d:c4 Cb6 14.b3 ± (Kotov—A. Gheller, Leningrad 1956); b) 7...Cc6 8.d3 Ce8! 9.Ne3 Cd4 10.f4 c6 11.Rh1 f5 12.Ng1 C:e2 13.D:e2 Cc7 14.Dd2 Ne6 15.e:f5 N:f5 16.f:e5 d:e5 ~ (Botvinnik—Blau, Moscova 1956); c) 7...Ne6 8. j3 Dd7 9.f4 Cc6 10.Cd5 Ce8 11.Ne3: f5 12.f:e5 d:e5 13.Dd2 Cd8 14.Tad1

c6 15.Cdc3 Cf7 ~ (Neikirsch—Lukici, Sofia 1956).

12. 14.C:e6 f:e6 15.Nd2 ♣ (Nilsen—Ivkov, Moscova 1956).

13. Sau 5...d5 6.c:d5 C:d5 7.0—0 c5 8.Db3 Cb6 9.Db5 Ca6 10.d3 Nd7 11.Db3 Ne6 12.Da3 Cb4 ~ (Androvički—Gereben, Budapesta 1954). Continuarea 5...c5 duce la tabela 117, nota 14.

14. Sau 6.0—0 c6 7.d3 Cbd7 8.Nd2 e5 9.b4 d5 10.c:d5 c:d5 11.Tc1 a6 12. Db3 ♣4 13.Ca4 b5 14.Cc5 Tb8 15.Cg5 De7 ~ (Abramov—Simaghin, Moscova 1958).

15. Mai slab este 8.Ng5 h6 9.N:f6 D:f6 10.Dd2 Dd8 11.Tab1 a5 12.e3 Ne6 13.b3 Dc8 14.Tfel Nh3 15.Nh1 Ng4 16.Tbc1 Te8 17.Ng2 Dd1 ♣ (Campomanes—Ciociltea, Moscova 1956).

16. Sau 9...h6 10.b4 a:b4 11.a:b4 Ne6 12.e4 (12.b5 Ce7 13.Nb2 Cd7 14. Cd2 c6 15.Ta1 Dc7 16.Dc2 = Pachman—Najdorf, Moscova 1956) 12... Dd7 13.Cd5 Rh7 14.b5 Ce7 15.b6 ~ (Behrens—Wexler, Mar del Plata 1957).

17. Sau 14.a:b4 d5 15.b5 Ce7 = (Petrosian—Keres, 24 camp. U.R.S.S.)

18. Sau 8.Nd2 f5 9.Tb1 f4 10.Cd5 e5 11.b4 Ce7 12.e3 C:d5 13.c:d5 Ng4 ♣ (Pirc—Boleslavski, Leningrad 1957).

19. Sau 9.Ce1 f5 10.f4 e5 11.Nd2 Te8 12.e3 Cf6 13.Cd5 Ne6 ♣ (Pirc—Petrosian, Leningrad 1957).

20. Poate urma 13.e3 e5 14.b5 Ce7 15.Ce4 Dd7 16.Nj2 h6 17.Nc3 f5 18. e:f4 g:f4 19.De2 Cg6 20.Ta1 T:a1 21. N:a1 b6 ♣ (Petrosian—Vasiukov, Moscova 1956). Mai bine este 13.b5 Cd4 14.C:d4 N:d4 15.e3, ceea ce slăbește atacul negrului.

21. Se poate juca și 2...c6, de ex. 3.e4 (3.d4 duce la Gambitul Damei, Apărarea Slavă) 3...d5 4.e5 (4.e:d5

c:d5 5.d4 duce la Varianta Panov din Caro—Kann) 4...d4! 5.e:f6 d:c3 6.b:c3 (6.f:g7 c:d2+ 7.D:d2 D:d2+ 8.D:d2 N:g7 9.0—0—0 =) 6...e:f6! 7. ♣4 Nd6 8.Nd3 0—0 = (Nimzovici).

22. a) 4.e:d5 e:d5 5.d4 duce la Apărarea Franceză, Varianta schimbului; b) 4.c:d5 e:d5 5.e5 Ce4! (5... d4 6.e:f6 d:c3 7.Nb5+ c6 8.De2+ Ne6 9.Nc4 ±. De considerat este aci 7...Cc6!? 8.De2+ Ne6 9.d:c3 D:f6 10. Cf3 Nd6 11.Cd4 0—0 12.C:c6 a6 13. Na4 Te8! ~ Cepukaitis—Matukevici, U.R.S.S., 1964) și acum: b1) 6.C:e4 d:e4 7.Da4+ Cc6! 8.D:e4 Dd4! 9.D:d4 C:d4 10.Rd1 Nf5 11.d3 0—0—0 12. Ne3 Ne5 13.Tc1 Nb6 14.Cf3 The8 15. C:d4 N:j4 16.N:d4 T:d4 17.Tc4 T:c4 18.d:c4 T:e5 19.Rd2 = (Drimer—Pogatsch, Budapesta 1961); b2) 6.Cf3 c6 7.d3 C:c3 8.b:c3 Ne7 9.d4 Nf5 10. Nd3 N:d3 11.D:d3 Ca6 12.0—0 0—0 13. Ne3 Ce7 14.Cd2 f5! = (Reško—Bonci—Osmolovski, 1957).

23. 4...Cfd7!? 5.c:d5 e:d5 6.f4 c5 7. Cf3 ±

24. Sau 7...b6 8.Cf3 Nb7 9.Ne2 Nd6! 10.c5!? (10.0—0 0—0 11.Ne3 Cd7 12.Da4 Dc7 13.Db3 c5 14.d5 e5 15.Cg5 f5 16.Ce6 Tf7 17.Cg5 De8 ♣ Mikeas—Bondarevski, 1/2, 22 camp. URSS) 10...b:c5 11.Da4+ Nc6 12.Nb5 N:b5 13.D:b5+ Cd7 14.0—0 c:d4 15.Ng5 Dg6! 16.Tfel ♣:c3 17.Tad1! Tb8 18. Dc6 Tb6 19.Da4 Tb4 20.Dc6 Tb6 remiză (Furman—Taimanov, 22 camp. U.R.S.S.).

25. Sau a) 9.a3 Cc6 10.Ne2 Nd6 11.Ne3 De7 12.Cd2 0—0 13.d5 e:d5 14.c:d5 Ca5 15.0—0 f5 16.Cb3 C:b3 17. D:b3 ~ (Costea—Alexandrescu, camp. României 1949); b) 9.Nd3!? Cc6 10. Ne4 c:d4 11.c:d4 Nb4+ 12.Nd2 N:d2+ 13.D:d2 Nd7 14.Tb1 Tb8 15. 0—0 0—0 16.Tb3 ± (Nimzovici — List, 1930).

26. Mai slab este 11...Cbd7 12.a4 Td8 13.Cj2 Nc7 14.f4 b6 15.Nf3 Tb8 16.g3 Nb7 17.N:b7 T:b7 18.Df3 Tb8

19.Ta1 Df5 20.Ce4 ± (Ichim—Davidescu, camp. României 1947).

27. Poate urma 14.Cd2 Dh4 15.g3 De7 16.Nf3 Nh3 = (Mikenas—Cerepov, 1954).

28. a) 4.g3 Cc6 5.Ng2 d5! 6.e:d5 e:d5 7.C:d5 (7.c:d5 Cb4 8.De2+ Ne7 ♗) 7...C:d5 8.N:d5 Cb4 9.Ne4 f5! 10.Nb1 Nd6 11.Ce2 0—0 12.d4 c:d4 13.D:d4 Te8 ♗ (Vukovici—Sokolov, 1958); b) 4.Cf3 Cc6 5.d4 e:d4 6.C:d4 Nb4 7.C:c6 d:c6! (7...b:c6 8.Nd3 N:c3+ 9.b:c3 Da5 10.0—0 0—0 11.Tel d6 12.Nf4 Td8 13.e5 d:e5, Bivsev—Toluș, 23 camp. U.R.S.S., 14.N:e5! ±) 8.D:d8+ R:j8 9.f3 e5 10.Nd2 a5 11.0—0—0 Rc7 = (Tartakower—Euwe, Amsterdam 1951).

29. a) 5.f4!? Cc6 6.Cf3 d6 7.e:d6 Nd6 8.d4 Cf6! 9.d:c5 N:c5 10.D:d8 R:d8 = (Alster); b) 5.Cf3 Cc6 6.d4 d6! (Zak).

30. Sau 7...d6 și acum: a) 8.Cf3 d:e5 (8...Da5 9.Nd2!? d:e5 10.Cb5 Nb4 11.0—0—0 N:d2+ 12.T:d2 Cf6 13.Dh4 0—0 14.Cc3 Tj8 15.Nd3 ± Nei—Donner, Beverwijk 1964) 9.C:e5 Cf6 10.C:c6 Db6 11.Df3 = (Mikenas—Suetin, Moscova 1956); b) 8.f4 f:e5 (8...f5? 9.e:f6 C:f6 10.Dd3 Ne7 11.Cf3 Nd7 12.g3 0—0 13.Ng2 ± 1. Schmid—Apking, coresp. 1948—50) 9.f:e5 Nf4 10.Nd2 f5 11.De3 Ch6 12.Cf3 0—0 13.b3 Cf7 (Heemsoth—Koch, coresp. 1954—56).

31. a) 8...Cge7 9.f4! Cg6 10.Nd2 a6 11.0—0—0 De7 12.Tel Nc5 13.Rb1! 0—0 11.h4 Cd4 15.C:d4 N:d4 16.f4 ± (Holmov—Gistiakov, Leningrad 1955); b) 8...Nc5 9.Ne3! N:e3 10.D:e3 Ch6 11.f4 0—0 12.Cf3 a6 13.h3 Da5 14.Nd3 b5 (Mikenas—Hasin, 1954) 15.c:b5! a:b5 16.N:b5 Cb4! 17.Dd2! Na6 18.N:a6 D:a6 19.Td1 C:a2 20.D:a2 ±.

32. De considerat este 9.Nd2 De7 10.f4 Ch6 11.Cf3 Cf7 12.g3 d6 13.e:d6 Nd6 14.Ng2 0—0 15.0—0 Nd7 16.

Tad1 Tae8 17.Rh1 e5 18.Cd5 ~ (Baghirov—Abakarov, 1959).

33. 11...b5!? (Simaghin) 12.c:b5 Cd4 13.C:d4 N:d4 14.f4 a:b5 15.Rb1 ±

34. 12...0—0 13.Ca4! Na7 14.Ne3 ±

35. 14.C:d4 N:d4 14.f4 b6 16.Dd3 Nc5 17.Dg3 Nb7 18.h4 0—0 19.h5 Ce7 20.Ca4 ± (Holmov—Averbach, 21 camp. U.R.S.S.).

36. a) 3...c5 4.g3 b6, vezi tabela 117, varianta 5; b) 3...d5 4.e3 Ne7 5.b3 0—0 6.Nb2 c5 7.c:d5 C:d5 8.C:d5 D:d5 9.Ne4 Dd8 10.Ce5! Cd7 11.0—0 (sau 11.f4! C:e5 12.f:e5 ±) 11...C:e5 12.N:e5 Nf6 13.d4 c:d4 14.e:d4 ± (Smislov—Trifunovici, Zagreb 1955)

37. Sau a) 4.g3 b6 (4...0—0 5.Ng2 d5 6.a3 N:c3+ 7.b:c3 d:c4 8.Ce5 Cbd7 9.C:c4 Cb6 10.Ce3 ± Schwarz) 5.Ng2 Nb7 6.0—0 0—0 7.Db3 (sau 7.De2 a5!? 8.b3 d5 9.Nb2 Cbd7 10.c:d5 e:d5 11.Cb5 ± Samkovic—Saharov, 32 camp. U.R.S.S.) 7...N:c3 8.D:c3 d6 9.b3 De7 10.Nb2 c5 11.d4 Cbd7 12.Tad1 ± (Smislov—Reshevskv, Zürich 1953); b) 4.De2 d6 5.d4 0—0 6.Ng5 trecind în Indiana Nimzovici (Petrosian—Taimanov, Moscova 1964)

38. Mai slab este 4...c5 5.a3 Na5 6.g3 0—0 7.Ng2 d5 8.0—0 Cc6 9.d3 ± (Pachman—Polugaevski, Mar del Plata 1962).

39. Sau 5.d4! d5 6.c:d5 D:d5 7.D:d5 e:d5 8.Nd2 a6 9.e3 Nf5 10.Ch4 Ng5 11.f3 Nd6 12.0—0—0 Cb4 13.g4 0—0—0 14.g5 Ch5 15.C:g6 h:g6 16.a3 ± (Portisch—Ghițescu, Sinaia 1964).

40. Sau 10.Ca3!? Cf7 11.Dd1 Ne7 12.Cc2 Ce5 13.b3 Np4 14.Tb1 f5 15.Na3 e4 16.N:c5 N:c5 17.Ce1 De7 ♗ (Langeweg — Bronstein, Beverwijk, 1963).

41. Poate urma 14.Cbd2 Nd7 15.Rh1 Dg6 16.Tael Tid8 17.Cgl Ca5 18.Ne1 Nc6 ♗ (Sliwa—Euwe, Varna 1962).

DESCHIDEREA NIMZOVICI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Cf3	b3 ¹	Nb2 ¹	d4 ¹	e3 ⁵	Ne2	h3	N:f3	0-0	c4	Na3	C:a3	=
	d5	Ng4 ³	Cd7	e6	e6	Nd6	N:f3	f5	Cg6	0-0	N:a3	De7 ⁴	=
2		b3 ⁷	Nb2	e3 ⁹	Ne2 ¹¹	c4	0-0	d4	C:d4				=
	Cf6	g6 ³	Ng7	0-0 ¹⁰	e5	Ce6	b6	c:d4	Nb7 ¹²				=
3		e4 ¹⁴	Cg5	d3	d:e4	Nc4	0-0 ¹⁷	Cc3	Nf7+				±
	f5 ¹³	f:e4	Cf6 ¹⁵	e5 ¹⁶	Nc5	De7	d6	e6 ¹⁵					±
4	g3 ¹³	Cf3 ²⁰	Cd4	d3	D:d3	Ng2	Nd2	C:d2	e4!	c:d5	De4	C2b3	=
	e5	e4	d5	c:d3 ²¹	Cf6	Nb4+	N:d2+	0-0	Ca6!	Cb4	Cb:d5	e6 ²²	=
5		Ng2	Cf3 ²³	Cd4	0-0	d3	Cb3	c:d4	Ng5	Cc3	Nf4	d4	±
	d5 ²⁴	e5 ²¹	e4	Cf6	Ne7	e5	e:d4	0-0	Cbd7	h6	Cb6	e4 ²⁵	±

NOTE:

1. Cu mutarea această se începe sistemul Nimzovici. Uneori se joacă 2.e3 ceea ce după 2...Cf6 3.b3 duce la nota 2; slab este 2.b4 f6! 3.d4 e5!

4.d:e5 N:b4+ 5.Nd2 N:d2+ 6.D:d2 f:e5 7.C:e5 Cf6 ♯ (Pachman).

2. Sau a) 2...Cf6 3.Nb2 (3.e3 Ng4 4.Nb2 Cbd7 5.h3 N:f3 6.D:f3 g6 =) 3...g6 4.e3 (4.c4 duce la Deschiderea

Reti) 4...Ng7 5.Ne2 0—0 6.0—0 c5 7.d4 Ce4 8.Cbd2 Cc6 = (Pawelczak—Pachman, Praga 1944); sau 3...e6 4.e3 c5 5.Nb5+ Nd7! 6.N:d7+ Cb:d7 7.0—0 Ne7 8.d3 0—0 9.Cb:d2 Dc7 10. e4 d:e4 11.d:e4 Td8= (Pachman); b) 2...c5 3.Nb2 f6 4.e3 e5 5.Nb5+ Cc6 6.0—0 Nd6 7.Ne2 Cge7 = (Lisitiin—Botvinnik, Moscova 1944); Sau 3...Cc6 4.g3 f6 5.d4 c:d4 6.C:d4 (Reshevsky—Borochow, Long Beach 1955) 6...C:d4! 7.N:d4 e5 =

3. La 3.Ce5 urmează Jupă Pachman, 3...Nh5 și f7—f6 în favoarea negrului. Intr-o partidă Rossolimo—Tartakower (meci, 1948) s-a jucat 3. Ce5 Nf5 4.d4 Cd7 5.e3 C:e5 6.d:e5 e6 7.Nd3 Dg5 8.g3 Ng4 9.f4 N:d1 10. f:g5 Nh5 11.0—0 Cge7 12.Nb2 Cc6 13.Tf4 Nc5 ♣.

4. Sau a) 4.c4 e6 5.e3 Cgf6 6.Ne2 c6 (6...Nd6 7.0—0 0—0 = Pachman) 7.Cd4 N:e2 8.D:e2 N:l6 9.f4 0—0 = (Rabinovici—Rauzer, camp. U.R.S.S. 1934); b) 4.e3 Cf6 5.Ne2 e6 6.Ce5 N:e2 7.D:e2 C:e5 8.N:e5 Cd7 9.Nb2 Ne7 10.c4 0—0 11.c:d5 e:d5 12.0—0 Te8 ♣ (Porath—Smislov, Amsterdam 1964).

5. Sau 5.Cbd2 Cf6 6.e3 Ce4! ♣ cu amenințarea C:d2 urmat de N:f3 sau Nb4, de ex. 7.h3 Nh5 8.C:e4 d:e4 9.g4 Ng6 10.Cd2 h5! 11.Ng2 h:g4 12.h:g4 T:h1+ 13.N:h1 Dh4 ♣ (Pachman).

6. Poate urma 13.Cc2 Ce4 14.N:e4 f:e4 15. f4 e:f3 16.T:f3 T:f3 17.D:f3 Tf8 18.De2 Cf6 19.Tf1 Ce4 20.T:f8 remiză (Pirc—Karaklaici, - Skoplje 1956).

7. Mutarea 2.g3 duce prin interverire de mulări la alte deschideri Indiana Regelui, Engleză, Reti, Sistemul Barcza etc.) în raport cu linia de apărare pe care o alege negrul. De ex. 2...g6 3.Ng2 Ng7 4.0—0 0—0 5.d3 urmat de Cb:l2 și e4 (Indiana Regelui la alb); sau 5.c4 d6 6.d4 (Indiana Regelui clasică); Sau 5.d4

d5 6.c4 (Grünfeld). Un fel de Indiana a Regelui fără c2—c4 rezultă după 5.d4 d6 6.b3, de ex. a) 6...Cbd7 7.Nb2 e5 8.d:e5 Cg4 9.c4 Cg:e5 10.C:e5 d:e5 11.Cc3 f5 12.Dd2 c6 = (Zwetkov—Panno, Amsterdam 1954); b) 6...e5 7.l:e5 Cfd7! 8.Nb2 d:e5 9.e4 Cc6 10.Ca3 Cc5 11.Cc4 De7 = (Antošin—Bronstein, Moscova 1953). O linie de joc interesantă este 2...c6 3.g3 Ng4 4.Ce5 Nh5 5.g4 Ng6 6.h4 f6 7.C:g6 h:g6 8.d4 e6 9.Dd3 f5 10.g:f5 g:f5 11.Dg3 Cf6 12.Cd2 De7 ~ (Livșin—Petrosian, Moscova 1964).

8 Sau a) 2...d6 3.Nb2 e5 4.e3 Ng4 5.Ne2 Ne7 6.0—0 0—0 7.d4 e4 8.Cfd2 N:e2 9.D:e2 d5 10.c4 Nb4 11.Na3 a5 ♣ (Grecikin—Bronstein, Leningrad 1956); 2...b5 3.Ng2 Nb7 4.0—0 e6 5.d3 d5 6.Cbd2 Ne7 7.e4 c5 8.Tel 0—0 9.e5 Cd7= (Kirilov—Roizman, Minsk 1957).

9. a) 4.e4 e6 5.De2 0—0 6.g3 c5 7.Ng2 Cc6 8.h3 e5 9.c3 d5 10.d3 b6 11.0—0 Te8 12.Td1 Na6 ♣ (Kasparian—Toluș, 20 camp. U.R.S.S.; b) 4.g3 0—0 5.Ng2 c5 6.c4 Cc6 7.0—0 d5 8.c:d5 C:d5 9.N:g7 R:g7 10.Dc1 Da5 11.Cc3 C:c3 12.D:c3 D:c3 13.d:c3 Td8 14.Tfd1 Nf5= (Eliskases—Keres, Buenos Aires 1939); Sau 5...d6 6.d4 Cbd7 7.0—0 e5 8.d:e5 Cg4 9.Cbd2 C:e5 10.C:e5 C:e5 11.Tb1 d5! 12.h3 De7! 13.e4! d:e4 14.C:e4 Nf5 = (Eliskases—Najdorf, Mar del Plata 1948). De remarcat că această poziție poate surveni și din Indiana Regelui (1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Nb2 0—0 5.g3 etc.).

10. Sau 4...d6 5.c4 e5 6.d3 (6.d4 duce la Indiana Regelui) 6...0—0 7.Ne2 Cc6 8.0—0 Te8 (Euwe).

11. Sau 5.c4 l6 6.d4 Cfd7 7.Dc2 e5 8.d:e5? d:e5 9.Ne2 c6 10.0—0 Dc7 11.Cbd2 a5 12.Tad1 Cc5 13.Na3 Cba6 ♣ (Lakovici—Vukcević, 1956).

12. Foerder—Keres, Buenos Aires 1939.

13. Majoritatea celorlalte mutări duc prin intervertire de mutări la deschideri cunoscute.

14. 2.d4 duce la Apărarea Olandeză; 2.c4 la Deschiderea Engleză. Albul poate continua și cu Indiana Regelui la alb, de ex. 2.g3 b6 3.Ng2 Nb7 4.0—0 Cf6 5.d3 e6 6.e4 (sau 6.c4 Ne7 7.Cc3 0—0 8.e4 f:e4 9.Cg5 Cc6 10.Cg:e4 = Reti—Tartakower, Giessen 1928) 6...f:e4 7.Cg5 Ne7 8.Cc3 0—0 9.C:e4 C:e4 10.C:e4 Cc6 11. Nd2 De8 12.Nc3 Dg6 = (Euwe—Tartakower, Kissingen 1928).

15. Interesant este 3...e5 4.d3 e3 5.N:e3 Cc6 ♣ (Robatsch — Larsen, Moscova 1956).

16. Korcinoi a încercat să reabiliteze continuarea 4...d5 considerată slabă: 5.d:e4 h6 6.Cf3 d:e4 7.D:d8+ R:d8 8.Ce5 Ne6 9.Cg6 Tg8 10.Cc3 Cbd7 11.Ne3 c6 12.0—0 Re8 13.Ne2 Nf7 14.C:f8 T:f8 ~ (Lisițin—Korcinoi, 23 camp. U.R.S.S.); Sau 9.Cc3 Cbd7 10.Nf4 c6 11.0—0 Re8 12.C:d7 N:d7 13.Nc4 Nf5 ~ (Sergievski—Cistiakov, Riga 1964). Interesant este și 4...e3, de ex. 5.N:e3 e5 6.d4 e:d4 7.N:d4 Cc6 8.De2+ De7 9.N:f6 g:f6 10.Cf3 d5 ~ (Mokatiian—Lebedev, 1/2 22 camp. U.R.S.S.).

17. Mai slab este 7.Cf7+ Rf8 8.Nb3 h6 9.Cf3 d6 10.Cc3 g6 11.0—0 Rg7 12.Rh1 Cc6 13.h3 Cd7 14.a3 Tf8 ♣ (Pithart—Alster, Praga 1956).

18. Partida Gaitanaros—Prins, Helsinki 1952, a continuat slab cu 9.Ne3 Ng4 10.Dd2 h6 11.Cf7 Th7 12.N:c5 d:c5 13.f4 b5! ♣

19. Mutarea aceasta a fost încercată de Reti cu intenția de a juca Apărarea Alehin cu culorile inversate. În ultimul timp Larsen și Benkő au lărgit planul albului: în raport cu schema de dezvoltare pe care o alege negrul, albul alege la rândul său între Indiana Regelui la alb, Engleză, Reti, Sistemul Barcza etc. Alte posibilități ale albului la prima mutare (ca de

ex. 1.a3, 1.d3 etc.) sînt lipsite de importanță, necorespunzînd principiilor generale ale luptei pentru centru. Jucarea lor din cînd în cînd este dictată numai de dorința de a evita cu orice preț căile cunoscute.

20. Cu 2.c4 se poate trece în Deschiderea Engleză. Nu este bine 2...d5 3.c:d5 Cf6? din cauza 4.Da4+ Dd7 5.D:d7 Cb:d7 6.Cc3 b6 7.e4 Nb7 8.Cf3 C:e4 9.C:e4 N:d5 10.d3± (Barcza—Witkowski, Praga 1955).

21. Pachman propune 4...c5 5.Cb3 f5 ~

22. Reti—Alehin, Baden Baden 1925.

23. 1...g6 duce de obicei prin intervertire de mutări la alte deschideri, de obicei la Indiana Regelui la alb sau Engleză, dar chiar și la Deschiderea Bird, de ex. 2.Ng2 Ng7 3.f4 c5 (sau 3...d5 4:d3 Cc6 5.Cf3 e5 6.f:e5 C:e5 7.C:e5 N:e5 8.Cc3 c6 9.e4 d4 10.Ce2 Ng4 11.0—0 Dd7 12.Nf4 f6 13.Dd2 0—0 14.N:e5 f:e5 15.Tf2 Dd6 16.Ta1 ± Rossetto—Wade, Varna 1962) 4.Cf3 Cc6 5.0—0 d6 6.d3 Cf6 7.e4 0—0 8.Rh1 Nd7 9.c4 Ce8 10.Cc3 Cc7 11.Ch4 f5 12.Ne3 ± (Larsen—Johannsson, Halle 1963).

24. Sau a) 2...c5 3.Cf3 Cc6 4.d3 e5 5.0—0 Nd6 6.e4 d4 7.Cbd2 Cge7 8.c4 f6 9.Ch4 Ne6 10.f4 e:f4 11.g:f4 Dc7 12.e5 f:e5 13.f5! ± (Botvinnik—Pomar, Varna 1962); b) 2...c6 3.Cf3 Cf6 4.b3 Nf5 5.Nb2 Cbd7 6.Ch4 Ne4 7.f3 Ng6 8.C:g6 h:g6 9.c4 e6 10.c:d5 c:d5 11.Cc3 Nd6 12.f4 ± (O'Kelly—Sultanbeev, camp. Belgiei, 1959).

25. Riscant este 3.b4! N:b4 4.c4 Ne6 5.Nb2 Cc6 6.f4 Cge7 7.Cf3 d4 8.C:e5 C:e5 9.f:e5 0—0 10.Dc2 Cg6 11.N:b7 Tb8 12.Ne4 f5 13.Nf3 C:e5 14.0—0 Nc5 ♣ (Larsen—Olafsson, Beverwijk 1959).

26. Poate urma 13.Cc5 Nd6 14.N:d6 D:d6 15.b3 c:b3 16.D:b3 ± (Larsen—van Scheltinga, Beverwijk 1960).

DESCHIDEREA BIRD Gambitul From

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	f4 ¹ e5 ²	f:e5 ³ d6	e:d6 N:d6	Cf3 g5 ¹	d4 g1	Cg5 ⁵ f5 ⁴	e4 h6	e5 Ne7 ⁷	Ch3 g:h3	Dh5+ Rf8	Nc4 Th7 ⁸	Dg6 Tg7 ⁹	~
2					g3! g4	Ch4 Ce7 ¹⁰	d4 Cg6	Cg2! Cbc6	e3 h5 ¹¹	e4 h4	e5! Ne7	Tg1 h:g3 ¹²	±
3				Cf6	d4 ¹³ Cg4	Dd3 e5	De4+ ¹⁴ Ne6	Cg5! N:h2!	C:e6 Dh4+	Rd2 f:e6	T:h2! ¹⁵ Dg5+ ¹⁶	e3 C:h2 ¹⁷	~
4						Dd3 ¹⁸ Ce4	e3 f5	Ng2 De7	a3 Ce6	Cc3 Nd7	Nd2 0-0 0	e3 C:c3 ¹⁹	~
5		Cf3 ²⁰ d5	e3 ²¹ Cf6 ²¹	Ne2 ²⁴ N:f3	N:f3 Cbd7 ²⁵	e4 ²⁴ e6	e:d5 e:d5	Cc3 e6	0-0 Nb4 ²⁷	De2 0-0	b3 De7	Ca4 Na3 ²⁸	=
6				b3 c5	Nb5! Ce6 ²⁹	Nb2 Nd7 ³⁰	0-0 e6	d3 Ne7	N:e6 0-0	Ce5 ³¹ N:e6			±
7				Ne2 g6	0-0 Ng7	d3 0-0	De1 e5 ³²	Dh4 ³³ Cc6	Cbd2 b6 ³⁴	Ce5 ³⁵ Na6!	f:e5 Cd7	e6 f:e6 ³⁶	~

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8				d4	Nd3 ³⁷	0-0	c3	Cbd2 ¹⁰	N:a6	De2	Ce5	d:c5
				Ng7	0-0	c5 ²⁸	b6 ³⁹	Na6 ⁴¹	C:a6	Cc7	Cce8	b:c5 ¹²
9				c4 ¹³	Cc3	d4 ¹⁴	d:c5	c:d5	D:d5	Nd2 ¹⁵		
				Ng7	0-0	c5!	Da5	C:d5	N:c3+			
10	Cf6 ¹⁴	Cf3 ¹⁷	b4 ¹⁴	Nb2	e3	Ca3 ⁶⁰	Ne2	b:c5	0-0	De1	Tb1	Cc4
	g6	Ng7	0-0 ¹⁰	d6	b6 ⁴¹	c5	b:c5	Cc6	Tb8	Ne6	Tb4 ¹²	+

NOTE:

1. Deschiderea Bird, reluată în ultimul timp cu succes de către danezul Larsen.

2. Gambitul From.

3. Prin 3.e4 se poate ajunge la Gambitul Regelui.

4. a) 4...Ch6 5.e4!? (5.d4 Cg4 vezi varianta 3) 5...Cg4 6.De2 Cc6 7.d4 Ch2! ± (Bilguier); b) 4...Ng4 5.e4 (5.d4? N:f3 6.e:f3 Dh4 + 7.Re2 Cc6 8.c3 0-0-0 9.Dd3 Cf6 10.Nd2 The8 + + Müller—Bieck, coresp. 1951) 5...f5 6.Cc3 (e:f5!) De7 7.De2 Cc6 ~ (Kloss—Felbecker, coresp.).

5. Sau 6.Ce5 N:e5 7.l:e5 D:d1 + 8.R:d1 Cc6 9.Cc3 Ne6 10.Ng5 a6 11.e4 Cc:e5 12.Cd5 N:d5 13.e:d5 f6 14.Nj2 Tad8 15.c4 Cge7 = (Mieses).

6. Sau 6...De7 7.Dd3 f5 8.h3 Cc6 9.c3! Cf6 10.h:g4 C:g4 11.Ca3! = (Hromadka — Danielsson, München 1936).

7. De considerat este 8...Ne5 (Popp) de ex 9.d:e5 D:d1 + 10.R:d1 h:g5 11.N:g5 Th5 ~

8. Sau 11...De8 12.D:h3 Cc6 13.c3 Dg6 14.0-0 Re8 15.Nf4 Ne6 16.d5! ± (Schwarz)

9. 13.N:h6 C:h6 14.D:h6 Nb4 + 15.c3 Dg5 16.D:h3! Cc6 17.0-0 C:e5! (Theiler—Ghițescu, București 1956).

10. De considerat este și 6...f5 7.e3 Ce7 (sau 8...Cc6 9.0-0 Ce5 10.C:f5

C:f5 11.N:f5 Cf3+ 12.T:f3 g:f3 13.D:f3 0-0 14.Dg4+ ~ Cehover—Rabinovici, Leningrad 1934) 9.Cc3 Cbc6 10.0-0 Dd7 11.a3 Ce5 12.Ne2 C5g6 13.C:g6 h:g6 14.Cb5 0-0-0 ~ (Belibekov—Halilbeili, 1964).

11. La 9...Nf5 poate urma 10.Cd2 De7 11.e4 N:e4 12.C:e4 D:e4 13.De2 ±

12. Poate urma 13.h:g3 Th2 14.Ne3 Nf5 15.Cd2 Ng5 16.De2 Ne7 17.Nf2 Dd7 18.Ce3 0-0-0 19.Tg2 Th1 20.C:f5 D:f5 21.Cc4 ± (Larsen—Zuidema, Beverwijk 1964).

13. Probabil este mai bine a) 5.g3 Cc6 (5...h5 6.M4 h4 7.g:h4 ±) 6.Ng2 De7 7.d4 Ng4 8.c3 0-0-0 =; b) 5.e3 Cg4 6.De2 Cc6! 7.d3 0-0 8.Cd2 C:e3 9.D:e3 Te8 10.Ce4 f5 11.Nd2! f:e4 12.d:e4 Ce5 13.0-0-0 Ne6 ~ (Kopilov—Renter, 1950); c) 5.d3 Cg4 6.c3 Cc6 7.Da4 0-0 8.Ng5 De8 9.Ca3 h6 10.Nd2 Nd7 = (Faure—Heemsoth, coresp. 1962).

14. Sau a) 7.d:c5 Da5 + 8.Cc3 Nc5 9.Db5 + D:b5 10.C:b5 Nf2 + 11.Rd2 Nb6 ± (Röthgen—Faure, coresp. 1962); b) 7.Cc3! c:d4 8.Dd4! 0-0 9.Ng5 Db6 10.Cd5 Dd4 11.Cd4 Cc6 12.C:c6 b:c6 13.Ce7+ N:e7 14.N:e7 ± (Heemsoth—Röthgen, coresp. 1962); c) 7.c3 0-0 8.e4 c:d4 9.c:d4 Cc6 10.Cc3 Cb4 11.De2 Da5 12.g3 Ne6 13.Nh3 Dh5 ± (Reilstab—Faure, coresp. 1962).

15. Numai în felul acesta poate respinge albul atacul. După 11.D:e6 + Rd8 12.Rc3 Cf6 13.T:h2 De1 + 14.Nd2 (Filip—Fichtl, Praga 1958) ne-

grul pulea obține avantaj prin 14... D:f1.

16. Nu 11...D:h2? 12.D:e6+ Rd8 13.D:g4 Tf8 14.Dg5+ Rc7 15.Rel Cd7 16.Cd2± (Gigas—Speer, coresp. 1962)

17. Poate urma 13.D:e6+ De7 (Jupă 13...Rd8 14.Dd6+ Cd7 15.D:h2 albul obține avantaj, cum s-a demonstrat în câteva partide prin corespondență jucate într-un concurs tematic în 1962) 14.Dc8+ Dd8 15.Nb5+ Cc6 16.N:c6+ b:c6 17.D:c6+ Rf7 18.D:c5 și acum, după Euwe, cu 18...Cf1+ 19.Rel Tf8 negrul obține un atac suficient pentru remiză.

18. Sau 6.Cc3 Nf5 7.C:c4 N:e4 8.e3 0—0 9.Nd3 f5 10.De2 De7 11.Nd2 Cd7 12.0—0—0 ± (Löchner—Böhringer, coresp. 1962).

19. Poate urma 13.N:c3 f4 14.g:f4 N:f4 15.Rf2 Nd6 16.Tf1 ~

20. a) 2.e3 Cf6 3.b3 (3.Cf3 duce la varianta principală) 3...d4! 4.Nd3 (Schwarz propune gambitul 4.Nc4 d:e3 5.Cf3! e:d2+ 6.Cb:d2 e6 7.De2 Ne7 8.Nb2 ±) 4...d:e3 5.d:e3 e5! 6.f:e5 Cg4 7.Nb5+ c6 8.D:d8+ R:d8 9.Ne2 Ce5± (Nimzovici—L. Steiner, Kecskemet 1927); b) 2.c4!? c6! 3.b2 Cf6 4.Nb2 e6 5.e3 CbJ7 6.Cf3 Ce4! 7.Ne2 Ne7 8.0—0 0—0 9.d3 C4f6 10.Ca3 Cg4 11.Cc2 Nf6 12.Cfd4 Ch6 13.Dc1 e5 ~ (Gerbec—Gottlieb, Viena 1925).

21. a) 2...g6 (spre deosebire de varianta 6 — fără Cf6) 3.e3 (Pirc propune gambitul 3.c4 Cf6 4.c:d5 C:d5 5.e4!?) 3...Ng7 4.Ne2 și acum: a) 4...Ch6 5.0—0 0—0 6.d3 Cc6 7.c4 d:c4 8.d4 Cb4 9.N:c4 Nf5 10.Ca3 c5 11. Db3 ± (Minev—L. Popov, 1960); a2) 4...Cc6 5.0—0 Ch6 6.d3 0—0 7. Del Cf5 8.c3 e5 9.g4 e4! 10.d:e4 d:e4 11.Cd4 ~ (Marici—Tamassy, 1949); a3) 4...c5 5.d3 Cc5 6.0—0 Ch6 7.e4 d:e4 8.d:e4 D:d1 9.N:d1 Cd4 10.c3 C:f3+ 11.N:f3 Ng4 = (Tot—Bajic, 1951); b) 2...c5 3.e3 Cc6 (3...Cf6 duce la varianta 7) 4.Nb5! Db6 (4...e6

5.c4 Nd6 6.N:c6+ b:c6 7.d3 ± și albul joacă o Apărare Nimzovici cu culorile inversate, cu mutarea f2—f4 în plus) 5.N:c6+ D:c6 6.0—0 Cf6 7. Ce5 Dc7 8.Del g6 9.d3 Cd7 10.Cf3 Ng7 11.Cc3 Dc6 12.e4 d:e4 13.d:e4 b6 14.Dh4 Na6 = (Schwarz); c) 2... Ng4 (spre deosebire de varianta 5 — fără Cf6) 3.e3 Cd7 4.Ne2 e6 5.0—0 Nd6 6.c4 d:c4! (Cf6) 7.Ca3! Ch6 8.C:c4 C:c4 9.N:c4 c6 10.b3 Ce7 11. Nb2 0—0 12.Del Cg6 13.Dg3 N:f3 14.D:f3 ± (Larsen—Barcza, Zürich 1959).

22. Poate urma 3.g3 g5 4.Ng2 Ng7 5.0—0 0—0 6.d3 și acum: a) 6...c5 7.Cc3 (7.Del d4 8.c4 Cc6 9.Ca3 Tb8 10.h3 b6 11.g4 Nb7 12.f4 Cd7 ± Feuerstein—Ghispis, Varna 1958) 7...d4 8.Ce4 Dc7 9.C:f6+ N:f6 10. Cd2 Ng7 11.e4 d:e3 12.Cc4 Nd7 13. Ne3 Nc6 = (Ditt—Salygo, R.F. Germană—U.R.S.S., coresp. 1958—60); b) 6...b6 7.c3 Nb7 8.a4 c5 9.Ca3 Cc6 10.Nd2 a6 11.Dc2 Tc8 12.e4 Cb4 13. c:b4 c:b4 14.Db3 d:e4 15.D:b4 e:f3 16.N:f3 N:f3 17.T:f3 ~ (Larsen—Portisch, Beverwijk 1964).

23. a) 3...Nf5 4.Ne2 e6 5.0—0 h6 6.b3 Ne7 7.Ce5± (Pachman); b) 3... e6 4.b3 c5! 5.Nb2 Ne7 6.Ne2 Cc6 7. 0—0 0—0 8.Del (d3) Ce4 9.d3 Cd6 10.g4 Nd7 11.Dg3 b5 12.Cbd2 Cb4 i3.Tfcl i6 14.a3 Cc6 15.Tcl Db6 16. Rg2 c4 ± (Barda—Ciocillea, București 1953); c) 3...c6 4.Ne2 Ng4 5. 0—0 Cbd7 6.d4 g6 7.Cbd2—Ng7—8.c3 Nf5! 9.Ce5 Ce4 10.Cd3 f6 ~ (Bodnar—Szily, Miskolc 1956).

24. a) 4.h3 N:f3 5.D:f3 Cbd7 6.d4 Ce4 7.Nd3 f5 8.0—0 e6 9.c4 c6 10. Nd2 Nd6 = (Brinckmann—Kmoeh, Kecskemet 1927); b) 4.b3 g6 (sau 4... Cbd7 5.Nb2 c6 6.Ne2 N:f3 7.N:f3 Dc7 8.d3 e5 9.f:e5 C:e5 10.0—0 Nd6 11. Qf2 0—0 ~ Gecsei—Szily, Budapesta 1951) 5.Ne2 Ng7 6.Nb2 c6 7.0—0 0—0 8.Ce5 N:e2 9.D:e2 (Larsen—Füster, Portoroz 1958) 9...Cbd7 =; c) 4.c4

e6 5.Cc3 c6 (5...c5 6.c:d4 e:d5 7. Nb5+ Cbd7 8.0—0 Nd6= Alehin) 6.b3 Ce4 (6...d4 7.e:d4 N:f3= Becker—Michalek, coresp. 1931) 7.Nb2 Nb4 8.c:d5 e:d5 9.Nd3 (Laszlo—Sandor, Budapesta 1952) 9...De7 ~

25. Sau 5...c6 6.0—0 Cbd7 7.d4 e6 8.Nd2 Ne7 9.c4 0—0 = (Reti—Kaufman, Viena 1914).

26. a) 6.0—0 e5 7.f:e5 C:e5 8.b3 Nd6 9.Nb2 c6 10.d3 Nc7 11.Cd2 Dd6 12.g3 h5! (Egy Barcza—Kiss, Debrecen 1933); b) 6.d4 e5 7.0—0 co vezi nota 25.

27. Sau 9...Ne7 10.d3 Cb6 11.e4 d:e4 12.d:e4 Nc5+ ~ (Tartakower—Grünfeld, Viena 1920).

28. Tartakower — Vidmar, Nottingham 1936.

29. Aceasta este continuarea clasică, de aceea o considerăm ca variantă principală. Mai bine este însă a) 4...g6 trecind în varianta 7, sau b) 4...a6, de ex. b1) 5.a4 e6 6.Nb2 Ne7 7. Ne2 Cc6 8.0—0 0—0 9.Ce5 Dc7 10 d3 =; b2) 5.Nb2 e6 6.Ne2 (6.Nd3 Cc6 7.0—0 Nd6 8.c4 d:c4 9.N:c4 0—0 10. Ce5 Ce7 11.Cc3 Cg6 = Tartakower—Lasker, Nottingham 1936) 6...Ne7 7. 0—0 Cc6 8.Ce5 Dc7 9.d3 0—0 10.Cbd2 Cd7 11.Cdf3 f6 12.C:c6 D:c6 13.De1 b5 = (Bird—Tarrasch, Manchester 1890).

30. Mai slab este 5...Db6 6.c4 d:c4 7.b:c4 ±

31. a) 10...Tc8 11.Cd2 Cd7 12.Dg4 (12.C:c6 T:c6 13.e4 ± Alehin) 12... C:e5 13.N:e5 Nf6 14.Tf3 ± (Nimzovici—Spielman, New York 1927); b) 10...Dc7 11.Cd2 Ne8 12.Tf3 Cd7 13. Tg3 g6 14.Dg4 Nf6 (f5!) 15.Cdf3 Ng7 16.Th3 ± (Nimzovici—Sämisch, Karlsbad 1929); c) 10...Ne8 11.Cd2 Cd7 12.C:d7 (Dg4!) D:d7 13.e4 f6 14. Df3 ± (Nimzovici—Rubinstein, Semmering 1926).

32. Aceasta este cea mai bună apărare împotriva Olandezei cu culorile

inversate pe care o joacă albul. Alte posibilități: a) 6...b5 7.De1 Nb7 8.a4 c6 9.Dh4 e6 10.Cc3? b4 11.Cd1 Cbd7 12.Cf2 c5 13.g4 Ce8 14.Dh3 Cd6 ± (Pelikan—Sanguinetti, Mar del Plata 1958); b) 6...b6 7.a4 Nb7 8.De1 c5 9.Cbd2 Cc6 10.Dh4 e6 11.Tf2 Cb4 12.Ce1 Ce8 13.Dh3 Cd6 14.g4 ± (Larsen—van Scheltinga, Beverwijk 1964).

33. a) 8.Nd1 b6! 9.Dh4 e6 10.g4 Na6 11.Te1 Ce8 12.Df2 Cd6 13.Cd2 e5! ± (Kasparian—Ebralidze, Tbilisi 1937); b) 8.c3 Ng4 9.Cb2 Dc7 10.Cb3 b6 11.d4 c:d4 12.e:d4 Ce4 13.Ne3 N:f3 14.T:f3 f5 (Smislov—Ilivitchi, 23 camp. U.R.S.S.) 15.Tacl ±; c) 8.a4 Ng4 9.Dg3 Dc7 10.Cc3 Cb4 11.Cb5! Dc8 12.Nd2 a6 13.Cbd4 c:d4 14.N:b4 Ch5! ± (Pelikan—Reinhardt, Buenos Aires 1955).

34. Sau 8...Dc7 9.Cc3 d4 10.Cd1 d:e3 11.C:e3 Cd4 12.Nd1 Cf5 13.C:f5 N:f5 =

35. Sau 10.Tf2 Dc7 11.g4 e5 12.f5 e4 13.Ce1 h6 14.g5 h:g5 15.D:g5 Ce7 16.f:g6 f:g6 17.d:e4 N:e2 18.T:e2 C:e4 19.Dg2 (Rjumin—Lisițin, Leningrad 1934) 19...De5 ~

36. 13.Cf3 e5 14.e4 d:e4 15.D:e4 Cf6 16.D:e5 Dd6 17.Nf4 Cd5 18.D:g7+ R:g7 19.N:d6 e:d6 20.Cg5 Cc7 21.Nf? 15 22.Tf1 Tae8 23.Ng4 h6 24.Cf3 d4 remiză (Larsen—Benkő, Portoroz 1958).

37. Sau 5.Ne2 0—0 6.0—0 c5 7.c3 b6! 8.Ce5 Na6 = (Kamışov—Alatorzev, Moscova 1945).

38. 6...b6 7.a4 Na6 8.N:a6 C:a6 9.De2 Dc8 10.Cc3 c5 11.Nd2 Cb4 12. Ne1 Cc6 13.Tad1 Tfd8 14.Ce5 De6 ~ (Stahlberg—Uhlmann, Moscova 1956).

39. a) 7...Db6 8.Cbd2 Nf5 9.N:f5 (De2!) g:f5 10.Ce5 Cbd7 11.De1 e6 12.Rh1 C:e5 13.f:e5 Cd7 14.Dg3 f6 ± (Ragozin — Makogonov, Moscova 1940); b) 7...Cbd7 8.Nd2 Db6 9.Dc1

Ce4 10.Ne1 Cj6 ♀ (Bird—Lasker, Londra 1892).

40. Sau 8.De2 Nb7 9.Cbd2 Ce4 10. c4! C:d2! 11.N:d2 d:c4 12.N:c4 c:d4 13.Tad1 Dc7 (13...d:e3 14.N:e3 Dc7 15.f5! ±) 14.C:d4 ~ (analiza lui Grünfeld și Becker).

41. Merge și 8...Nb7 9.Ce5 Cbd7 10.De1 Ce4 = (Pachman); 9.De2 duce la nota 40.

42. 13.c4 e6 14.b3 Cd7 15.Nb2 C:e5 16.f:e5 f5 = (Gusev—Bihovski, Moscova 1958).

43. a) 4.b3 Ng7 5.Nb2 0—0 6.Ne2 c5 7.0—0 Cc6 8.Ce5 Nd7 9.d3 Ce8! 10.C:c6 N:c6 11.N:g7 R:g7 ♀ (David—Botvinnik, Leningrad 1938); b) 4.Cc3!? Ng7 5.Ce2 0—0 6.b3 c5 7.Nb2 Cc6 ♀ (Lob—Golombek, Belgrad 1952); c) 4.b4 Ng7 5.Nb2 0—0 6.Ne2 și acum: c1) 6...Ng4 7.0—0 Cbd7 8.c4 d:c4 9.Ca3 c5 10.b:c5 c3 11.N:c3 C:c5 12.Cc4 Tc8 13.Nd4 b6 14.a4 Dd5 15.Cc5 Cb3!? 16.Nc4! ± (Larsen—Dely, Moscova 1962); c2) 6...a5 7.b5 c5 8.b:c6 b:c6 9.0—0 Cbd7 10.Ca3 Ce8 11.N:g7 R:g7 12.Cd4 Nb7 13.Tb1 Tb8 14.e4 e6 = (Larsen—Simaghin, Moscova 1959).

44. Duce la o variantă a Apărării Grünfeld. Mai slab este 6.Db3 d:c4! 7.N:c4 Cc6! 8.Ce5!? și acum: a) 8...e6 9.C:c6 b:c6 10.d4 Dd6 11.Nd2 c5 12. Ca4 Ce4 13.C:c5 C:c5 14.f:d5 Dc6! = (Tartakower—Capablanca, Karlsbad 1929); b) 8...C:e5!? 9.f:e5 Cd7 10. N:f7+! Rh8! 11.d4 e6 12.N:e6 N:e5! cu atac puternic (Capablanca).

45. Pirc—Alatorzev, Moscova 1935.

46. a) 1...f5 2.e4! (Gambitul Wagner. Continuările liniștite duc la joc egal, de ex. 2.Cf3 Cf6 3.b3 e6 4.e3 b6 5.Nb2 Nb7 6.Ne2 d6 7.0—0 De7 8.c4 Cbd7 9.Cc3 a6 = Olexa—Friederic, coresp. 1955) 2...f:e4 3.d3! e3 (3...

e:d3 4.N:d3 Cf6 5.Cf3 d5 6.0—0 ±) 4.N:e3 Cf6 5.d4 e6 6.Nd3 Cc6 7.a3 Ce7 8.Ch3 b6 9.0—0 Nb7 10.Cd2 g6 11.Nf2 Ng7 12.c3 0—0 13.De2 a5 (Pelikan—Alehin, Podebrady 1936) 14.g4! ±; b) 1...c5 2.Cf3 Cf6 (2...d6 permite 3.e4) 3.e3 g6 4.b3 Ng7 5.Nb2 d6! 6.Ne2 0—0 7.0—0 Cc6 8.De1 (Olarkleza cu culorile inversate contra dragonului!) 8... e5 9.f:e5 Cg4 10.Ca3 Ne6 11.h3 C:e5 12.C:e5 C:e5 13.Tb1 Dg5 14.Rh1 d5 ♀ (Milici—Cuderman, Sombor 1957).

47. a) 2.e3 g6 3.b3 Ng7 4.Nb2 d6 5.Cf3 (5.Dc1 0—0 6.Cf3 Ng4 7.Ne2 Cc6 8.0—0 e5 9.f:e5 C:e5 ♀ (Nimzovici—Euwe, Karlsbad 1929) 5...0—0 6.Ne2 Cc6 7.0—0 e5 8.f:e5 Cg4 9.e4 Cg:e5 10.C:e5 C:e5 11.d4 Cc6 12.c3 Dg5 13.Nf3 Nd7 14.Ca3 Tae8 ♀ (Holodkevici—Kot, 1951); b) 2.c4 d6 3.Cf3 g6 4.g3 Ng7 5.Ng2 0—0 6.Cc3 c5 7.0—0 Cc6 8.d3 a6 9.h3 Tb8 10.a4 Ce8 11.Rh2 Cc7 12.Ch4 Nd7 13.f5 b5 ~ (Hodvar—Rabar, 1959).

48. a) 3.b3 Ng7 4.Nb2 0—0 5.e2 duce la nota 47. a; b) 3.g3 duce la nota 22; c) 3.e3 Ng7 4.Ne2 0—0 5. 0—0 d6 6.Ca3!? Cc6 7.d3 e5 8.e4 De7 9.c4 e:f4 10.N:f4 Ch5! 11.Ng5 f6 12. Nc1! ♀ (Pelikan—Letelier, Mar del Plata 1958).

49. 4...a5 5.b5 d6 6.Ca3 0—0 7.e3 Cbd7 8.Cc4 a4 9.Ne2 Cc5 10.Tb1 Ne6 11.a3 ♀ (Larsen—Roizman, München 1958).

50. Gligorici recomandă Cd2.

51. 6...e5 7.f:e5 Cg4 8.Cc4 (Larsen—Toran, Beverwijk 1960) 8...C:e5 9.Cc:e5 d:e5 10.N:e5 N:e5 11.C:e5 Dh4 + 12.g3 D:b4 13.Ng2 ±.

52. Larsen—de Greiff Portoroz 1958. Probabil, Larsen a întărit această variantă, altfel n-ar fi jucat-o din nou la Beverwijk în 1960 (vezi nota precedentă).

DESCHIDEREA SOKOLSKI

1. b2 - b4¹

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	e5 ²	Nb2 f6 ³	e4 N:b4 ⁴	Nc4 Cc6 ⁵	f4 d6 ⁶	f5 Ch6	Dh5+ Rf8	Cf3 Nd7	0-0 Ca5	Ne2 Cf7	c3 Ne5+	d4 Nb6 ⁷	~
2			b5 d5	e3 Ne6 ⁸	d4 ⁹ e4 ¹⁰	Cd2 c6	a4 Nd6	c4 ¹¹					~
3		d6	c4 f5 ¹²	e3 Cf6	Cf3 Ne7 ¹³	d4 e4	Cfd2 d5	b5 ¹⁴ c6	a4 0-0	Db3 Ne6	Cc3 Cbd7 ¹⁵		+ =
4				e3 Cf6	Cf6 g6 ¹⁶	d4 ¹⁷ Ng7	Ne2 0-0	Cc3 Cbd7 ¹⁸	a4 Te8	a5 c6 ¹⁹	b5 De7	b6 ²⁰	±
5		Nb2 Cf6	e3 d5 ²¹	Cf3 Nf5 ²²	c4 e6 ²³	a3 Cc6 ²⁴	N:c4 d:c4	Db3 ²⁵ Nd3	D:c4 ²⁶ N:c4				+ =
6	Cf3 Cf6	g3 g6	b4 ²⁷ Ng7 ²⁸	Nb2 0-0	Ng2 d6 ²⁹	0-0 ³⁰ e5	c4 ³¹ a5 ³²	a3 a:b4	a:b4 T:a1	N:a1 Ce6	b5 Ce7	Cc3 Cd7 ³³	+ =

NOTE:

1. Deși mutarea aceasta este cunoscută de multă vreme, este meritul

maestrului bielorus A. Sokolski de a o fi analizat și popularizat prin numeroase partide și articole teoretice. „Ideea acestei deschideri — scrie So-

kolski în manualul său de deschideri — este de a obține superioritate de spațiu pe flancul damei, dezvoltând o presiune asupra centrului, cu ajutorul figurilor, după Nb2 și Cf3. Scopul albului este de a înainta pionul la b5 și de a-l susține prin a2—a4 și c2—c4.”

În afara Deschiderii Sokolski, în acest tabel sînt incluse și diferite încercări de a juca mutarea b2—b4 mai tirziu, după ce negrul a ales linia de apărare. În special este de remarcat sistemul aplicat de Smislov (variante 6). În legătură cu mutarea b2—b4 vezi și varianta 10 la Deschiderea Bird.

2. a) 1...f5 2.Nb2 Cf6 3.e3 e6 4.b5 Ne7 5.c4 0—0 6.Cf3 d6 7.d4 ~ (Sokolski); b) 1...a5 (!) 2.b5 Cf6 (2...b6 3.c4 Nb7 4.Cc3 Cf6 5.Cf3 g6 6.Nb2 Ng7 7.e3 0—0 8.Ne2 d6 9.0—0 e5 10.d4 e4 11.Cd2 Te8 12.c5! ± Katalimov—Simaghin, Taşkent 1958) 3. Nb2 d6 4.e3 (4.f4 e5 5.f:e5 d:e5 6. N:e5 Cg4 7.d4 C:e5 8.d:e5 Dh4+ 9. g3 Db4+ 10.Cj2 D:b5 Schiffler—Smith, coresp. 1954—56) 4...g6 5.d4 Ng7 6.Cf3 0—0 7.c4 c5 8.Cc3 c:d4 9.e:d4 Dc7 10.Ne2 Ne6 11.Cd2 Nh6 12.d5 Nc8 13.0—0 Cbd7 14.Cde4 Ng7 15.Dd2 cu șanse ceva mai bune pentru alb (Sokolski—Luik, Minsk 1957).

3. Sau 2...N:b4 3.N:e5 Cf6 4.c4 0—0 5.e3 Cc6 6.Nb2 d5 7.c:d5 C:d5 8.Cf3 Ng4 9.Ne2 Te8 10.0—0 Ne7 11.d4 ± (Sokolski—Anișcenko, Minsk 1959).

4. Negrul poate refuza gambitul cu 3...d5, de ex. 4.f4! e:f4 (4...d:e4 poate duce la mari complicații după 5.Nc4 e:f3 6.Dh5+ g6 7.De2 Nf5 8.Cc3 ~; sau 5.f:e5 ~) 5.Dh5+ g6 6.D:d5 D:d5 7.e:j5 Nb4 8.Nc4 Nf5 9.Cge2 Nd6 10. Cbc3 Cbd7 11.Cd4 Ce5 12.Nb3 Ce7 13.C3b5! ± (Katalimov—Estrin, Minsk 1962).

5. a) 4...Ce7 5.Dh5+! g6 (5...Cg6 6.f4! e:f4 7.Ch3 De7 8.e5 f:e5 9.Cg5+ U Uei Ven—Liu Ciu Fu, Hupei 1962)

6.Dh4 Cc6 7.f4 De7 (7...Ne7? 8.f5! Ca5 9.f:g6 C:c4 10.g7 ± Cernii—Zeldin, coresp., 1958) 8.a3 Na5 9.Cge2 ± (Sokolski). De considerat este 7...Nf8 8.Cf3 d6 9.f:e5 C:e5 10.C:e5 d:e5 11. N:e5 f:e5 12.Nf7+ Rd7 13.Ne6 Re8 14.Nf7+ Rd7 remiză Ghilman—Zrajevski, Germania—U.R.S.S., coresp. 1958); b) 4...De7 5.Ce2 Ch6 6.0—0 d6 7.c3 Nc5 8.d4 Nb6 9.a4 a6 10.a5 Na7 11.Db3 Cc6 12.Cd2 Cf7 13.f4 ± (Schiffler—Zirngibl, Schwerin 1951).

6. 5...e:f4 6.Ch3 Ce7 7.C:e4 ± (Sokolski—Strugaci, Minsk 1958) 7...Ca5 8.N:f6! ++

7. 13.Cbd2 De8 14.Rh1 Nb5 15.c4 Na6 ~ (Sokolski—Veresov, Minsk 1961).

8. La 4...Nd6 cel mai bine este 5.c4 (Nu 5.Cf3 Ne6 6.d4 e4 7.Cfd2 f5 8.c4 c6 9.Cc3 Cf6 10.Ne2 0—0 11.0—0 Cbd7 ± (Sokolski—Kan, Omsk 1943) 5...c6 6.Cf3 Ce7 7.d4 e4 8.Cd2 0—0 9.Cbc3 f5 10.g3 Cd7 11.a4 Cf6 12. Na3! (Sokolski—Juhovički, Kiev 1945) 12...N:a3 13.T:a3 J:c4 14.N:c4+ Ced5 ~

9. a) 5.c4 d:c4 6.Dc2 c6 7.N:c4 N:c4 8.D:c4 c:b5 9.D:b5+ Dd7 10. Cc3 = (Sokolski—Belavenet, Moscova 1936); b) 5.Cf3! c5 6.c4 d4 7.d3 Ch6 8.e4 g6 9.g3 Dc8 10.Ng2 Nh3 11.0—0 Ng7 = (Sokolski—Veresov, 13 camp. U.R.S.S.).

10. a) 5...Cd7!? 6.d:e5 f:e5 7.Cf3 Nd6 8.Cd2 Cgf6 9.c4 ± (Sokolski—Kotov, Leningrad 1938); b) 5...e:d4 6.D:d4 Cd7 (7...Nc5 8.Dc3 Ce7 9.Cbd2 și 10.Cb3 ±) 8.Dd2 c5 9.Ne2 Cf5 10. Cc3 Cb6 11.a4 Ne7 12.a5 Cc4 13. N:c4 d:c4 14.De2 0—0 15.0—0 ~ (Sokolski—Royner, Leningrad, 1937).

11. Sokolski propune 8...f5 9.Ch3 Cf6 10.Db3 0—0 11.Na3! „și șansele albului pe flancul damei, sînt, se pare, mai reale”.

12. a) 3...Ne7 4.Cc3 c6 5.e3 Cd7 6.d4 Cgf6 7.Cf3 0—0 8.Ne2

(Katalimov—Suetin, Moscova 1959)
8...Dc7 urmat de Te8 și Cf8 ~; b)
3...a5! 4.b5 Cf6 5.e3 Ne7 6.Cf3 0—0
7.Ne2 c6 8.Cc3 Te8 9.0—0 e4!? (Cbd7)
10.QJ4 c5 11.Cc2 Cbd7 12.d3 ± (So-
kolski—Flohr, 21 camp. U.R.S.S.).

13. Interesant este 5...a5 6.b5 g6
7.d4 e4 8.Cfd2 Ng7 9.Cc3 0—0 10.
Db3 Ne6 11.a4 Cbd7 12.Ce2 c5 ~
(Sokolski—Liavdanski, Vladimir 1960).

14. Mai bine decât 8.Db3 c6 9.Cc3
0—0 10.g3 (a4) Rh8 11.h4? d:c4 12.
N:c4 b5 13.Ne2 Ca6 14.a4 Cc7 ♣
(Sokolski—Suetin, Minsk 1955).

15. Comparind această poziție cu
cea survenită după 11...Cbd7 în par-
tida Sokolski—Kan (vezi nota 8)
constatăm că în locul mutărilor de
dezvoltare a flancului regelui (Ne2
și 0—0) albul a jucat a2—a4 și Db3
mărind astfel presiunea pe flancul
damei. O partidă Sokolski—Samarian
(coresp. 1960—62) a continuat 12.
Ne2 c5!? (De8) 13.C:d5 C:d5 14.c:d5
Nf7 15.Tc1 Tc8 16.0—0 Cb6 17.d:c5
C:d5 18.Nc4 ±.

16. 4...Ne7 5.Cf3 0—0 6.Ne2 Cbd7
7.Cc3 c6 8.d4 „și albul are perspec-
tive bune în centru și pe flancul da-
mei” (Sokolski).

17. 6.Cc3 0—0 7.Ne2 e4! 8.Cd4
c5 9.Cc2 Cc6 10.b5 Ce5 11.0—0 Ne6
12.Ca3 Te8 ♣ (Sokolski—Holmov, 21
camp. U.R.S.S.).

18. Sau 7...e:d4 8.D:d4 Cc6 9.Dc3
Te8 10.0—0 De7~ (Sokolski—Lilien-
thal, 21 camp. U.R.S.S.). La poziția
rezultată după 7...Cbd7 se poate a-
junge și în altă ordine de mutări:
1.b4 Cf6 2.Nb2 g6 3.c4 Ng7 4.e3 d6
5.Cf3 0—0 6.QJ4 Cb7 7.Ne2 e5 etc.

19. Sau 9...e4 10.Cd2 Cf8 11.b5 h5
12.h3 C8h7 13.a5 Cg5 14.Db3 Nf5 15.
a6! b6 16.0—0 ± (Sokolski—Ko-
tov, 1/2, 28 camp. U.R.S.S.).

20. Sokolski—Pelt, Minsk 1961.

21. Sau, în spiritul Indienei Da-
mei: 2...e6 3.b5 și acum: a) 3...b6
4.e3 Nb7 5.Cf3 Ne7 6.c4 0—0 7.Ne2
d6 8.0—0 Cbd7 9.a4 a6 10.Cc3 Te8
11.d4 Nf8 12.Dc2 g6 13.Tfd1 Dc8 ~
(Sokolski—Ciukaev, R.S.S. Bielorusă
—R.S.S. Lituaniană, 1959); b) 3...a6
4.a4 a:b5 5.a:b5 T:a1 6.N:a1 c6 7.e3
d5 8.Cf3 Cbd7 9.c4 Da5 10.Cc3 Cb6
11.b:c6 b:c6 12.Ce5 Nd7 13.Ne2 Nd6
14.f4 0—0 15.0—0 Te8 ~ (Spasski
—Smislov, meci Leningrad—Mosco-
va 1960).

22. Sau 3...e6 4.b5 c5 (4...a5 5.a4
c5 6.c4 b6 7.Cf3 Cbd7 8.Ne2 Nb7 9.
0—0 Nd6 10.d4 Dc7 11.Cbd2 0—0
12.Tc1 ± Jitenev—Samkovi, Mosco-
va 1963) 5.Cf3 Nd6 6.c4 Cbd7 7.Ne2
0—0 8.0—0 ~

23. Mai slab este 4...Cbd7 5.c4 J:c4
6.N:c4 e6 7.b5 ± (Sokolski—Aizens-
tadt, Chișinău 1951).

24. a) 5...N:b4? 6.Da4+ Cc6 7.
Cd4 Dd4 8.C:c6 b:c6 9.a3 Nc5 10.d4
Nb6 11.c5 ++; b) 5...a5 6.b5 Cbd7
7.c:d5 e:d5 8.Cd4! Ng6 (Katalimov—
Holmov, 1/2, 28 camp. U.R.S.S.) 9.f4!
± (Sokolski).

25. 8.N:d3 D:d3 (Sokolski—Bori-
senko, 1/2 19 camp. U.R.S.S.) 9.De2
~

26. Sokolski.

27. Forma aceasta de „Sokolski
întârziat” o joacă foarte des în ulti-
mul timp Smislov.

28. Sau 3...c6 4.Ca3 Ng7 5.Ng2
Ca6 6.Tb1 0—0 7.0—0 d5 8.c4 Nf5
9.d3 Dd7 10.b5 c:b5 11.T:b5 TaJ8 12.
Nb2 Ne6 13.Ce5 Dc8 14.Da1 ±
(Smislov—Borisenko, Moscova 1964).

29. 5...d5 6.d3 c6 7.0—0 a5 8.a3
a:b4 9.a:b4 T:a1 10.N:a1 Db6 11.c3
Te8 12.Cbd2 Ng4 13.h3 N:f3 14.N:f3
Cbd7 15.Da4 h5 16.c4 ± (Mejici—
Sofrevski, Skoplje 1962).

30. Un alt plann este 6.c4 e5 7.0—0
Te8 8.d3 a5 9.a3 a:b4 10.a:b4 T:a1
11.N:a1 ~, de ex. 11...e4!? 12.d:e4
C:e4 13.N:g7 R:g7 14.Cfd2! ± (Smis-
lov—Gufeld, Moscova 1961).

31. Sau 7.d3 Ch5 8.e4 f5 9.e:f5
N:f5 10.Cbd2 Dd7 11.d4 Cc6 12.d:e5
C:b4 13.Cc4 Tad8 14.Ce3 d:e5 15.
D:d7 N:d7 16.C:e5 Ne6 17.f4 ±

(Smislov—Matulovici, Oberhausen
1961).

32. 7...Ng4 8.h3 N:f3 9.e:f3 Cc6
10.b5 Cd4 11.f4 Tb8 12.d3 Cd7 13.
N:d4 e:d4 14.Cd2 Cc5 15.Ce4 C:e4
16.N:e4 Dd7 17.Df3± (Vatnikov—Ce-
repkov, Moscova, 1961).

33. 13.e3 Te8 14.d3 Cc5 15.Dc2
Nf5 16.e4 Nd7 17.Cd2 Cc8 18.Cb3±
(Smislov—Jimenez, Havana 1964).

INDEXUL DESCHIDERILOR

	Tabela	Pagina
JOCURI INCHISE (S. Samarian)	55—83	5—
GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT (S. Samarian).	55—56	5—15
1.d4 d5 2.c4 d:c4 3.Cf3 Cf6 4.e3	55	5—10
1.d4 d5 2.c4 d:c4 3.Cf3 Cf6 4.e3 e6 5.N:c4 c5	56	11—15
GAMBITUL DAMEI CLASIC (S. Samarian).	57—68	16—75
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd6		
7.Tc1	57	16—19
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Cbd7	58	20—22
Sistemul Tartakower—Bondarevski—Makogonov		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 h6 6.Nh4 b6.	59	23—25
Varianta Lasker		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Ne7 5.e3 0—0 6.Cf3 Ce4	60	26—29
Varianta Cambridge—Springs		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.e3 c6 6.Cf3 Da5	61	30—32
Varianta Westfalia		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cbd7 5.Cf3 Nb4	62	33—34
Varianta vieneză		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Ng5 Nb4+; 4...h6.	63	35—38
Varianta Olandeză (Canal)		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cc6 4.Ng5 c5	64	39—41
Varianta schimbului		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.e:d5 e:d5	65	42—46
1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 e6 4.Cc3 Ne7 5.c:d5 e:d5	66	47—48
Varianta Tarrasch ameliorată		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 c5	67	49—53
Sistemul Ragozin		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 Nb4; 4...Ne7	68	54—75

	Tabela	Pagina
GAMBITUL DAMEI — APARAREA TARRASCH (S. Samarian).	69—75	55—80
Varianta clasică		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.c:d5 e:d5 5.Cf3 Cc6 6.g3 Cf6 7.Ng2 Ne7 8.0—0 0—0	69—70	58—65
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.c:d5 e:d5 5.Cf3 Cc6 6.g3 Cf6 7.Ng2	71	63—67
Varianta suedeză		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c5 4.c:d5 e:d5 5.Cf3 Cc6 6.g3 c4	72	68—71
Evitări ale variantelor clasice (la mut. 5 și 6)	73	72—74
Albul nu joacă atacul Schlechter—Rubinstein	74	75—77
Tarrasch cu 3.Cf3; Gambitul Shara—Hennig	75	78—80
GAMBITUL DAMEI — APARAREA SEMISLAVA (S. Samarian)		
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 c6 4.e4; 4.Cf3 d:c4; 4.e3	76	81—84
GAMBITUL DAMEI — APARAREA SLAVA (S. Samarian)	77—81	85—107
Varianta schimbului		
1.d4 d5 2.c4 c6 3.c:d5 c:d5 4.Cc3 Cf6 5.Cf3 Cc6 6.Nf4	77	85—87
Varianta Schlechter etc.		
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.e3 g6; 4...Nf5; 4...e6	78	88—90
Variante clasice		
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 d:c4 5.e3; 5.e4; 5.a4.	79	91—94
Varianta Meran		
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.e3 Cbd7 6.Nd3 d:c4 7.N:c4 b5	80	95—101
Gambitul anti-Meran		
1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 e6 5.Ng5;	81	102—107
PARTIDA PIONULUI DAMEI (S. Samarian).		
Colle, Veresov, Gambitul Blackmar—Diemer	82	108—111
Alte posibilități ale negrului după 1.d4 d5 2.c4 (Contragambitul Albin, apărarea Cigorin, apărarea simetrică)	83	112—116
JOCURI SEMIINCHISE (V. Ciocîltea).	84—110	117—
INDIANA NIMZOVIČI (V. Ciocîltea).	84—89	117—139
Varianta Rubinstein — sistemul modern		
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.Cf3 c5 7.0—0 Cc6 8.a3	84	117—119

	Tabela	Pagina
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0—0 5.Nd3 d5 6.Cf3 c5 7.0—0 d:c4		
8.N:c4	85	120—123
Varianța Rubinstein— sistemul clasic		
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 b6	86	124—127
Atacul Sämisch		
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 N:c3+ 5.b:c3	87	128—130
Atacul 4.Dc2 (S. Samarian).		
1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.Cc3 Nb4 4.Dc2	88	131—135
Varianța 4.Cf3 (S. Samarian).		
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.Cf3	89	136—139
INDIANA DAMEI (S. Samarian)	90—95	140—158
Varianța principală		
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Ne7 6.0—0 0—0	90—91	140—145
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2	92	146—148
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3	93	149—151
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6	94	152—155
1.d4 Cf6 2.Cf3	95	156—158
INDIANA VECHE (V. Ciociltea)	96—100	159—179
Varianța clasică		
1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.Cf3 0—0 6.Ne2 e5	96	159—164
Sistemul cu g2—g3		
1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cf3 Ng7 4.g3 0—0 5.Ng2 d6 6.0—0 Cbd7 7.Cc3 e5	97	165—169
Atacul celor patru pioni		
1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f4	98	170—173
Atacul Sämisch		
1.e4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3	99	174—177
Dezvoltarea nebulului la f4		
1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.Cf3 d6 5.Nf4	100	178—179
INDIANA BENONI (V. Ciociltea).		
1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.d5 e6 4.Cc3 e:d5 5.c:d5 d6	101	180—185
1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.d5 e5 4.Cc3 d6	102	186—187
APARAREA GRUNFELD (V. Ciociltea).	103—105	188—203
Varianța schimbului și 4. sau 5.Nf4	103	188—196
1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5		
Varianța cu 4.Cf3 și cu 4.e3	104	197—200
Varianța 1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3	105	201—203

	Tabela	Pagina
DESCHIDEREA CATALANA (V. Ciociltea și S. Samarian).		
1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Cf3 d:c4	106	204—206
GAMBITUL BUDAPESTSA (S. Samarian)		
1.d4 Cf6 2.c4 e5 3.d:e5	107	207—209
APARAREA OLANDEZA (V. Ciociltea).	108—111	210—220
Sistemul Ilin—Jenevski		
1.d4 f5 2.c4 Cf6 3.g3 e6 4.Ng2 Ne7 5.Cf3 0—0 6.0—0 d6	108	210—212
Varianta Stonewall		
1.d4 f5 2.c4 e6 3.g3 Cf6 4.Ng2 Ne7 5.Cf3 0—0 6.0—0 d5	109	213—215
Varianta Leningrad		
1.d4 f5 2.g3 Cf6 3.Ng2 g6	110	216—218
Variantele de gambit (Staunton, Pantaleev)		
1.d4 f5 2.e4 f:e4	111	219—220
INDIANA VECHE LA ALB (V. Ciociltea).	112	221—228
JOCURI DE FLANC (S. Samarian)	113—121	229—267
DESCHIDEREA RETI, SISTEMUL BARCZA (S. Samarian).		
1.Cf3 d5	113	229—234
DESCHIDEREA ENGLEZA (S. Samarian).	114—118	235
Varianta celor patru cai		
1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 4.Cf3 Cc6	114	235—239
1.c4 e5 2.Cc3 Cf6	115	240—243
1.c4 e5	116	244—247
Varianta simetrică		
1.c4 e5	117	248—253
1.c4 Cf6	118	254—257
DESCHIDEREA NIMZOVICI, etc 1.Cf3 d5 2.b3 (S. Samarian).	119	258—260
DESCHIDEREA BIRD, GAMBITUL FROM 1.f4 (S. Samarian).	120	261—265
DESCHIDEREA SOKOLSKI 1.b2—b4 (S. Samarian).	121	266—267
Indexul deschiderilor		271

Redactor responsabil : AL. EFREMOV

Tehnoredactor : N. PANAITIDE

*Dat la cules 02.03.1966. Bun de tipar 14.03.1967.
Apărut 1967. Tiraaj 10.000 + 120 ex. broșate. Hîr-
tie scris II A 61×86 de 63 g.m². Format 16/61×86.
Coli editoriale 17. Coli tipar 17.25. A. nr. 1735 1966.
C.Z. pentru bibliotecile mici 796 R.*

Întreprinderea poligrafică „Informația”,
str. Brezoianu nr. 23—25. București.
Republica Socialistă România
Comanda nr. 36

www.stere.ro

EDITURA UNIUNII DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

Lei 11